2015

ГЛАС ОТ АЛИВОНА

Том II от практическа омилетична поредица „Думи на живот”

Проповеди за различни случаи

Димитър Митев

Този втори том от поредицата «Думи на живот», съдържащ ранните ми проповеди (1981 г.), посвещавам на ***милите ми родители****, които от рано ме научиха на скромност, уважение и трудолюбие и възпитаха у мен обич към книгата, а така също и на* ***вярната ми и всеотдайна съпруга****, която винаги ме е подкрепяла, мотивирала, и ме е окуражавала в служението на Бога и на хората.*

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
ПРЕДГОВОР	6
ПО-ВАЖНИ СЪКРАЩЕНИЯ	7
Бог е любов *(I Йоан 4:8в)*	8
На Нова Година и Богоявление: *ДА ИЗПЪЛНИМ ВСИЧКО, КОЕТО Е ПРАВО (Мат. 3:13-17)*	14
Първата творческа седмица *(Бит. 1:1-2)*	21
Сътворението на света *(Рим. 1:20; Бит. 1:1-25)*	29
Появата на първите хора и животът в рая *(Бит. 1:26-31; 2:7-24)*	37
Грехопадението на първите хора и обещанието за Спасител *(Бит. 3:15)*	45
Първото братоубийство *(Бит. 4:1-10)*	53
От Каин до потопа *(Бит. 4:16-24; 5:3; 6:1-17)*	62
Възмездието *(Бит. 6:9-22)*	69
Ноевият ковчег – алегории и притчи *(Бит. 7)*	74
Сретение Господне *(Лука 2:36-38)*	82
Слово по случай деня на жената *(Лука 1:26-38)*	89
Патриарсите: Авраам *(Бит. 15:6)*	97
Патриарсите: Исаак: *БОГ Е С НАС (Бит. 26:28-29; Пс. 46:1-7)*	103
Патриарсите: Яков и Ветил *(Бит. 28:10-22; Рим. 5:1-9)*	109
Патриарсите: Йосиф: *ХРИСТИЯНСКО ЦЕЛОМЪДРИЕ (Бит. 39:9; I Тим. 2:1-15)*	115
Грехът на Мойсей *(Числ. 20:9-12; Як. 2:10)*	122
Божествено оправдание *(Лука 18:9-14)*	129
Божията благодат и човека *(I Кор. 15:10)*	138
Гордост или смирение *(Лука 18:9-14)*	146
Изкупени и спасени *(Рим. 5:8-9)*	152
За личната увереност в спасението *(Лука 19:1-10)*	161

Изкупителят Христос *(Ис. 53:4-5; Евр. 9:11-12)* 168
Съвременни паметници: ЛОТОВАТА ЖЕНА
(Лука 17:32; Бит. 19:15-26) 174
Съвременни паметници: *ПРАВЕДНИЯТ (Пс. 112:6 б)* 184
Тройното служение на Господ Исус Христос: *ПРОРОК*
(Деян. 3:23) 191
Тройното служение на Господ Исус Христос:
СВЕЩЕНИК-ХОДАТАЙ (Евр. 9:11-15) 199
Тройното служение на Господ Исус Христос: *ЦАР*
(Пс. 2:6, 8, 11-12а) 206
Неделя на Благодарността: *ОТДАЙТЕ НА ГОСПОДА*
(Лука 17:12-19) 216
Неделя на Блудния син *(Лука 15:22-24)* 222
Неделя на Закхей: *ПОГЛЕД КЪМ ХРИСТА*
(Лука 19:1-10; Йоан 12:20-21) 233
Неделя на митаря и фарисея *(Лука 18:9-14)* 244
Добри и лоши плодове *(Мат. 3:1-8)* 253
Искаш ли да оздравееш *(Йоан 5:2-14)* 257
Как може да бъде намерен Господ Исус
(Деян. 17:22-31) 261
Лозата от небето *(Йоан 15:1-5)* 269
Какво даваш, Закхей *(Лука 19:1-10)* 274
Победа в нужда *(Мат. 18:1-20)* 282
Под Божиите крила *(Лука 13:34-35)* 286
Мир вам *(Лука 24:13-36)* 290
На Великден: *ЖИВА НАДЕЖДА*
(Марк. 16:1-18; I Пет. 1:3-5*)* 293
Очите на християнина *(Пс. 119:18)* 298
Живот в Святия Дух *(Гал. 5:25)* 305
Личност и божественост на Святия Дух
(Рим. 8:1-2, 9а) 314
Печатът на Святия Дух *(Ефес. 1:1-14)* 321

Петдесятница *(Деян. 1:5; 2:1-39)* 329
Свидетелството на Святия Дух *(Рим. 8:16)* 336
Храм на Святия Дух *(I Кор. 3:10-20)* 346
Подражатели на Христа *(I Кор. 4:16)* 352
Прощение от Бога *(Марк. 2:1-12)* 358
Седемте „Аз съм” *(Мат. 16:13-15)* 366
Христовото писмо *(II Кор. 3:1-3)* 373
Триумф на вярата *(Марк. 5:25-34)* 381
Църквата *(Мат. 16:18)* 386
Тесният път *(Мат. 7:13-14)* 394
Скръб по Бога *(II Кор. 7:10-11)* 401
Смърт и безсмъртие *(II Тим. 1:1-10)* 409
Страшният съд *(Мат. 25:31-46; Откр. 20:11-15)* 416
УКАЗАТЕЛ НА ПРОПОВЕДИТЕ СПОРЕД ГОДИШНИЯ ЦЪРКОВЕН КРЪГ 423
АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ НА ИМЕНА, ТЕМАТИЧНИ ПРЕДМЕТИ И ПРИМЕРИ 424
УКАЗАТЕЛ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ БИБЛЕЙСКИ ТЕКСТОВЕ 431

ПРЕДГОВОР

Този втори том с проповеди за различни случаи, който нарекох «Глас от амвона», е продължение на т. 1 от моята практическа омилетична поредица под надслов «Думи на живот». И вторият том, подобно на първия, съдържа избрани проповеди, произнесени от мен в ранните ми проповеднически години (до края на 1981 г.).

Преглеждайки ги отново, чрез тях аз се зареждам пак с онзи идеализъм и ентусиазъм и с романтиката на онова първо посвещение и онази отдаденост, които, отляти в тези проповеди, довеждаха души до спасение, допринасяха за израстване на братя и сестри по мярката на Христа, способстваха за опазване на църковната ладия и за превеждането ѝ през бурните вълни на онова трудно време на изпитания, за да стигне безвредно тя и да навлезе в непознатите води на сегашното сложно съвремие.

И днес, 35 години след онова първо и благословено проповедническо начало, аз все така с радост проповядвам Неговото Слово, все така се подготвям старателно, задълбочено, сериозно и с молитва за всяка проповед, сякаш ми предстои да проповядвам за първи път; все така гледам на проповядването със страхопочитание и като на истинско свещенодействие, все така продължавам да се уча от по-опитните и дори от по-младите от мен, и да събирам идеи, мъдрост, мисли, поуки, изводи, примери, подобно на трудолюбивите пчелички, без обаче да претендирам, че моят «продукт» е толкова сладък и ухаен, толкова полезен, питателен и медоносен, както техния.

Аз ще бъда наистина щастлив, ако почитаемият читател чрез този «глас от амвона» долови Неговия глас и Го послуша и последва, и остане завинаги с Него. Тази ще е наградата ми и тя ми е напълно достатъчна.

Димитровден, 2015 г., В. Търново

Авторът

ПО-ВАЖНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ап.	апостол
блаж.	блажени
б. м.	бележка моя
в.	век
г.	година
гл.	глава
гр.	гръцки
Ев.	Евангелие
еванг.	евангелист
евр.	еврейски
ед. ч.	единствено число
имп.	император
и пр.	и прочие
и т.н.	и така нататък
мн. ч.	множествено число
напр.	например
ок.	около
прав.	праведен
пр.	преди
прем.	премъдрия
прор.	пророк
р.	река
св.	свети (света)
Св. П.	Свещено Писание
сл.	след
ст.	стих
т.е.	тоест
Хр.	Христа

БОГ Е ЛЮБОВ

„Възлюбени, да любим един другиго,
защото любовта е от Бога.
И всеки, който люби,
роден е от Бога и познава Бога”.

I Йоан 4:8 в

Светът познава много известни автори на бележити мисли, изречения, сентенции и крупни книжовни творения. Обаче, на света едва ли има по-бележита книга от Библията. Най-великите мисли и изречения, известни на човечеството, се намират в нея. Много от великите писатели, учени, поети и философи са черпили вдъхновение и мъдрост от нейната неизчерпаема съкровищница.
Библията съдържа мисли и изречения с различно съдържание и тематика: мисли утешителни, осъдителни, изобличаващи, изцеляващи, нараняващи, спасяващи, предупреждаващи и пр. Това многоразлично богатство на мисли и идеи я прави универсална книга, което ще рече, че тя е напълно подходящо четиво за всички хора през всички времена.
Ала най-великото изречение, което се съдържа на страниците на Библията, и което е съставено само от три думи, и върху което са изписани десетки хиляди страници, е: “*Бог е любов*” (I Йоан 4:8 в).

БОГ Е ЛЮБОВ – нека това да бъде предметът, с който ще се занимаем сега.

“*Бог е любов*!” – Това е най-великото изречение, което е написано небето. В него е резюмирано вкратце съдържанието на цялата Библия. Ако бихме искали да изразим с едно изречение съдържанието на Библията, то ще трябва да изпишем със златни букви: “*Бог е любов*!”
Когато известният американски проповедник **Дуайт Муди** основал своята църква в Чикаго, той горял от желание всеки да научи истината за Божията любов. И понеже се страхувал, че някой от неговите приемници по амвон би забравил тази истина, той поръчал да напишат този стих над амвона със светещи букви, така че всеки, който посети църквата, да обърне внимание най-напред на този стих.
В една дъждовна вечер, преди да започне богослужението, вратата на църквата била оставена открехната. Някакъв човек, като видял,

че е отворено, влязъл, за да се постопли, без обаче да разбира къде точно влиза, но щом отворил вратата и прочел надписа "*Бог е любов*!", той обърнал гръб и захлопнал вратата след себе си. "Бог не е любов – си казал той, - защото ако Той е любов, трябва и мен да обича, обаче не е възможно да обича един грешник като мен!" Стихът, въпреки всичко, заинтригувал душата му. След малко той се спрял и седнал на тротоара на улицата, под проливния дъжд. И когато Муди свършил богослужението и минал оттам, намерил го да плаче като малко дете.

- Какъв е проблемът? – го запитал Муди. – Кое нещо от моята проповед Ви засегна?

- Аз не слушах нито дума от Вашата проповед – казал нещастният човек.

- Добре, но какво Ви мъчи?

- Светещият стих! – бил отговорът.

Тогава Муди седнал до него и му посочил пътя за спасение на душата му и човекът бил спасен.

Нека се опитаме и ние да разберем какво говори Библията за Божията любов и как Бог изявява Своята любов.

1. БОГ ИЗЯВЯВА ЛЮБОВТА СИ ЧРЕЗ ПРОЩЕНИЕТО НА НАШИТЕ ГРЕХОВЕ

Това научаваме, когато четем **прор. Исая**: "*Нека остави нечестивият пътя си и неправедният – помислите си, и нека се обърне към Господа и Той ще се смили над него и към нашия Бог, защото Той ще прощава щедро"* (55:7). Бог ни казва ясно в Словото Си, че Той иска да прости на всеки грешник, независимо колко дълбоко е паднал в греха. Ако грешникът потърси Господа, Той ще му прости всичко. Обаче, Бог не можа да прости на който и да било грешник, който задържа греха си и продължава да живее в старите си навици.

Ето например, вие имате син или дъщеря. И ги обичате, нали? Когато детето ви сгреши, изгонвате ли го от къщи? Не, но вие чакате то да покаже съжаление. И щом стори това и ви поиска прошка, вие му прощавате. Но вие не му прощавате, докато то продължава да повтаря грешката си.

И Бог не може да ни прости, ако ние продължаваме да грешим, защото Бог е свят. Но щом оставим греха, Той прощава. И ако вие днес дойдете при Бога след като сте се отрекли от греховете, Бог ще заличи всички извършени от вас грехове.

Един милионер, който прекратил дотогавашния си бизнес, и се заел

със спасението на погиналите души, като вървял една вечер по улиците, срещнал някаква бедна и нещастна жена. Той я спрял и й говорил за спасението на душата й, и за това, че Бог я обича. После й дал подслон. Жената не живяла дълго време. След две години умряла. Но преди да умре тя станала в едно голямо богослужение и свидетелствала как Бог я е спасил. От очите на немалко слушатели течели сълзи. Когато била вече на смъртно легло, при нея дошъл същият милионер. "Чичо Чарли – му казала тя – аз скоро, само след няколко часа, ще видя Исуса!" И тя, простена и омита чрез кръвта на Исус, полетяла към Царя на царете.

Ако между читателите на тези редове има такива, които чувстват себе си като грешници, нека да знаят, че не е възможно Господ да не им прости греховете, стига те да се обърнат с вяра към Него!

2. БОГ ИЗЯВЯВА СВОЯТА ЛЮБОВ КЪМ НАС ЧРЕЗ ЖЕРТВАТА, КОЯТО Е ДАЛ

Жертвата е най-голямото доказателство за любовта. Хората могат да ни казват, че ни обичат, но ние ще им повярваме само тогава, когато те дадат доказателство за любовта си към нас, а доказателството е ж е р т в а.

В Евангелието спор. Йоан 3:16 четем: "*Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине никой, който вярва в Него, но да има вечен живот".* Бог пожертва Своя Син и това е най-удивителният факт в Библията.

Христос остави небето, за да ни спаси. Ние можем да си представим, как го бичуват в двора на Пилат; как плющят камшиците по гърба Му; как от раните Му струи кръв, и си казваме: "О, колко много ни обича Христос!" Но ако погледнем още по-внимателно, ще забележим, че Отец в небето внимателно следеше страданията на Исуса. Бог виждаше и Сам страдаше! Ето, вижте как войниците налагат на божествената глава трънен венец и как от слепоочията Му руква кръв. О, колко много ни обича Христос! Но разберете, че всеки трън, забит в Христовото чело, пронизваше и сърцето на Бог-Отец.

През онзи тъмен и ужасен ден ние Го виждаме на кръста. Ние чуваме последните Му думи: "*Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?"* (Марк 15:34). Да, Бог Го остави да страда заради нас. Да, защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син!

Как ще реагираш ти на тази Божествена любов?

Някъде слушах една история, която ме осветли относно Божията

любов и сега искам да ви я разкажа. Работата на някакъв човек била да вдига и сваля посредством механизъм моста над една плавателна река. Под моста минавали параходи, а по моста – влакове. Един ден той бил вдигнал моста, за да преминат параходите и след като те преминали, отново трябвало да го свали, защото му сигнализирали, че наближава влак. Но в същото това време детето му, както си играело край реката, паднало във водата и той чул вика му: "Татко, татко!..." Какво да стори? Той трябвало да спусне моста, за да мине влакът безопасно. И той го спуснал. След като преминал влакът, той се хвърлил във водата, но вече било твърде късно. Той пожертвал живота на детето си, за да изпълни служебния си дълг.

Когато чух тази история се запитах, какво бих сторил, ако трябваше да пожертвам едно от моите деца. Този човек бил служебно задължен и сторил тази жертва, обаче Бог не е длъжен към никого от нас; напротив – ние сме Му длъжници, защото бяхме Негови врагове, и все пак Той толкова много ни възлюби, че даде за нас "*Своя Единороден Син, за да не погине нито един..., но да има вечен живот*".

К а к в о щ е с т о р и т е вие с Божията любов? Ще я приемете ли, или ще я отхвърлите, стъпквайки я под нозете си? Приемете ли Христа, вие приемате любовта. Отхвърлите ли Христа, вие стъпквате под краката си тази любов.

В една църква, след богослужението, някои от вярващите останали за молитва. Една от солистките на хора също останала за молитвата. Тя била необърната към Бога още. И майка й се обърнала към проповедника с думите: "Брат, нека се молим за дъщеря ми, защото още е необърната!" Обаче момичето реагирало много остро, като казало: "Майка ми има нужда да ме познава по-добре. Тя трябва да знае, че сега ще ме направи много по-лоша от преди!" Проповедникът разбрал обратната реакция в момичето и му препоръчал само едно – да прочете у дома си Исая 53:5, където се казва: "*Но Той бе наранен за нашите престъпления, бит бе заради нашите беззакония, върху Него дойде наказанието, докарващо нашия мир, и с Неговите рани ние се изцелихме".* Друго нищо не казал.

Още на следващия ден той отишъл у дома й и я намерил тежко болна, обаче, сърцето й се радвало в спасението от Христа. След няколко дена майката изплакала пред проповедника: "Лили умира!" Пастирът отишъл при момичето. Нейното лице наистина било лице на смъртник. Но от устата й излязла най-хубавата

молитва, която проповедникът бил слушал. Тя благодарила на Бога за Неговия Син, Който понесъл греховете и болестите й. Тя Му казвала колко много би искала да възпява дивната Божия любов. "Но ако не е Твоята воля да остана още на земята, - казвала тя – ще се радвам да възпея Твоя Син в небето!" И тя починала, но променена, спасена и радостна.

Как ще постъпите вие с Божията любов?! "*Бог* – казва Писанието – *показва Своята любов към нас в това, че когато бяхме още грешници, Христос умря за нас. И сега, като се оправдахме чрез кръвта Му, много повече ще се избавим от Божия гняв чрез Него"* (Римл. 5:8-9).

3. БОГ ИЗЯВЯВА СВОЯТА ЛЮБОВ КЪМ НАС И КАТО НИ НАКАЗВА ЗА ГРЕХОВЕТЕ НИ

В Посланието до Евреите 12:6 се казва следното: "…*Господ наказва този, когото обича, и бие всеки син, когото приема"*. Този стих е много подходящ за онези хора, които мислят, че Бог гледа на греха небрежно и че Той не наказва за греха. Бог, обаче, търси сметка за греха и го наказва.

Например, ако вашето дете е непослушно, вие, като истински родители, си казвате: "Детето ми трябва да понесе наказанието си!" И как се стараем ние по всякакъв начин да му помогнем, но при някои случаи най-доброто средство за поправление е наказанието. Любов без наказание не е любов. Бог страда, когато ни наказва, но Той ни обича толкова много, че Сам ни състрадава.

Веднъж някой си човек казал на своя проповедник: "Хайде да се поразходим на коне!" Проповедникът се съгласил и те, възседнали конете, препуснали към близкото гробище. Изправили се пред три гроба. Единият бил нормален. Там била погребана съпругата на човека. Останалите два били по-малки – в тях лежали телата на двете му дъщери. Било му останало живо само едно малко момче. "Ние – разказва проповедникът – коленичихме и се помолихме до гробовете". Когато потеглили обратно, човекът въздъхнал, казвайки: " Облажавам онзи, когото Бог не е наказвал". Какво искал да каже той? Очевидно е имал някаква тайна. Да, той бил поканен да предаде сърцето си на Христа, но отказал. Една нощ, когато се завърнал у дома, жена му казала: "Голямата ни дъщеря е болна". След няколко дни тя умряла. И когато я полагали в ковчега, той обещал, че ще предаде сърцето си на Исус. После, обаче, забравил за своето обещание. Минало време. Умряла и втората му дъщеря. И пред нейния ковчег той обещал да стане

християнин. И пак излъгал. Умряла и жена му. Той отново обещал да повярва и този път изпълнил обещанието си. Сега той бил изпълнен с нова и чиста радост, която се породила чрез Божието наказание.

Скъпи приятели, има ли между вас такива, които не са опитали Божията милост и Божията благодат? Моля ви, опитайте ги! Боя се за вас, които вече знаете за Бога, поканени сте да повярвате в Христа, да не би да отблъснете Божията покана днес. Знайте, че Бог ви обича, и ако Той не успее да ви привлече по някакъв благословен начин, тогава Той може и да допусне някое страдание, за да ви привлече при Себе Си.

По един такъв начин Бог привлече при Себе Си Павел. Той знаеше за Христа много повече, отколкото ние днес знаем. И въпреки това гонеше християните и хулеше Исус. Бог, обаче, го бе определил да повярва. И го обърна към Себе Си. Как стана това? Един ден Павел предприе поредното си инквизиторско пътуване до Дамаск. Когато християните там научиха, че той иде, се изплашиха. Павел не идеше за добро. И ето, че младият фарисеин и свитата му са вече на стотина крачки от градските порти. Но блясва светкавица посред пладне. Павел се свлича от коня и пада в пепела на пътя. От небето се чува глас: *"Савле, Савле, защо Ме гониш?!"* – "*Кой си Ти, Господи?"* – пита Павел в изумление. Гласът отново проговаря: *"Аз съм Исус, Който ти гониш. Мъчно ти е да риташ срещу остен!*" Павел полека се изправя от земята, ослепял, изнемощял, сломен. И казва: "…*не бях непокорен на небесното видение*…" (Деян. 26:9-20).

Скъпи приятели, как ще реагирате на Божия зов, който ви кани сега да приемете Христа като личен Спасител и Божията любов у себе си? Ще ги приемете ли, или ще ги отхвърлите? Приемането им ще ви донесе вечен живот и мир с Бога, а отхвърлянето им ви изпраща във вечното наказание. Кое от двете ще изберете?

Знайте, че днес Божията любов ни спасява, но утре тя ще ни съди. Днес Исус е Спасител, но утре ще бъде Съдия. Затова, повярвайте в Него още днес и греховете ви ще бъдат опростени завинаги!

Амин!

На Нова Година и Богоявление

ДА ИЗПЪЛНИМ ВСИЧКО, КОЕТО Е ПРАВО!

„Тогава идва Исус от Галилея на Йордан при Йоан,
за да се кръсти от него. А Йоан Го възпираше, казвайки:
Аз имам нужда да се кръстя от Тебе, а Ти ли идваш
при мене? А Исус в отговор му рече: Остави Ме сега,
защото така ни е прилично ***да изпълним всичко,***
което е право*. Тогава Йоан Го остави."*

Мат. 3:13-17

Текстът от светото Евангелие, върху който ще спрем вниманието си днес, ни напомня още веднъж за славното Богоявление при р. Йордан, където Б о г – О т е ц изяви присъствието Си чрез осезаем глас: *„Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение!"*; където любимият С и н на Бога и предвечен Б о г – С л о в о с изключително смирение стоеше във водите на Йордан, за да изпълни *„всичко, което е право"*, а т р е т о т о Л и ц е на Божествената Троица – С в я т и я т Д у х – слезе от небесата, подобно на гълъб, за да осени с благодатта и светостта Си Човешкия Син.

Това е единственият случай в Библията, в който св. Троица толкова ясно и така явно се изявява на света. Ето защо празникът Богоявление е велик по своето значение и дълбок по своя смисъл.

Господ Исус Христос дойде при бреговете на Йордан, а **Йоан** Го възпираше от кръщение, като казваше: *„Аз имам нужда да се кръстя от Тебе, а Ти ли идваш при мене?"* (Мат. 3:14). Но смиреният **Богочовек** му отговаря: *„Остави Ме сега, защото така подобава да изпълним всичко, което е право."* (Мат. 3:15). Той каза тези думи в началото на Своята месианска дейност и не се отклони от точното им приложение до края на земния Си живот.

Готови ли сме ние в началото на всяка Нова година да повтаряме от сърце думите на Господ Исус и да ги направим наше ръководство през целия си живот? – *„... подобава да изпълним всичко, което е право"*.

Нека сега да размислим върху думите на предвечния Бог-Слово, смирил Себе Си пред Йоан Кръстител: *„ДА ИЗПЪЛНИМ ВСИЧКО, КОЕТО Е ПРАВО"*.

1. Нека и през тази Нова Година да *„изпълним всичко, което е право”*, КАТО СЛЕДВАМЕ НЕОТКЛОННО Господ Исус Христос! Той ни е купил със скъпа цена – Своята собствена кръв, и ни е направил Свои братя и сестри, приятели и наследници на вечен живот. Затова си заслужава да Го обичаме.
По времето на **прор. Исая** еврейският народ отстъпил от Бога, като презирал Неговата воля, връщайки се назад към греховната тъмнина. **Бог** с огорчение заявил чрез пророка: *„Волът познава стопанина си и магарето яслите на господаря си; но Израил не знае, народът Ми не разсъждава”* (Ис. 1:2-4). По времето на **прор. Илия** Израил се колебаел между две мнения: Йеова ли е Бог или езическият Ваал? Пророкът изобличава народа: *„Докога ще се колебаете между две мнения? Ако Йеова е Бог, следвайте Го! Ако Ваал е бог, следвайте него!”* (III Царе 18:21). Впоследствие цялата история на богоизбрания народ е била едно непоследователно следване след Бога, примесено с много непослушание.
Не такива Свои последователи иска да ни вижда Исус. На Богоявление **Спасителят** явно определи съдържанието на Своята мисия, а също така и смисъла на нашия живот, казвайки: *„Защото така подобава да изпълним всичко, което е право”*. Ето защо, нека следването ни на Исус да бъде право и прилично.

а) Ап. Павел казва на вярващите в Македония, че *„те... о т д а-д о х а най-напред себе си на Господа”* (II Кор. 8:5).
Какво би помислил един млад мъж за своята любима, която в замяна на любовта му би му предложила дома си, имотите си и всичко, което притежава, освен своята любов и самата себе си? Ще бъде ли доволен този мъж? - Никак! Той иска не нейните богатства, а иска нея самата. Така е и с Господ Исус Христос. Той иска да Го с л е д в а м е н а п ъ л н о – с тяло, душа и дух. Следователно, ние трябва да Го следваме повече от себе си и от егото си.

б) Веднъж при Исус дойде един младеж и Му каза: *„Учителю, ще вървя след Тебе, където и да идеш..., позволи ми първо да отида и да погреба баща си”* (Мат. 8:20-22). Да, но когато следваме Исус не може да има „първо”, „второ” или „трето”. Има само цялостно следване. Отговорът на **Исус** е безкомпромисен: *„Върви след Мене!”* (Мат. 8:22). Следователно, необходимо е да следваме Исус п о в е ч е и о т б л и з к и т е си: син, дъщеря, внук, внучка, баща, майка. Ако Бог поиска децата ни да не постигнат някои наши родителски желания за тях, но да останат Негови – Той трябва да

ги има. Ако Бог поиска да поставим баща и майка на второ място, за да Го следваме – трябва да се покорим. Дори ако поиска да вземе при Себе Си някой от близките ни, пак трябва да кажем: „Да бъде Твоята воля!" А ние обичаме близките си най-добре, когато любовта ни към тях е пречупена през любовта ни към Господа.
На онези от нас, които искат да следват Исус и в същото време да живеят за себе си, по волята на близките си и да изпълняват човешки желания, Исус заповядва: *„Върви след Мене!"*.

в) Исус върви пред нас. Да Го следваме е все едно да сложим подписа си върху един празен лист, оставяйки на Бога Той да попълни условията на този договор след това. Това означава, че поемаме след Исус със запечатана заповед. Н а к ъ д е ще вървим? - не знаем. К о г а? - също не знаем. З а щ о? - това не е наша работа. К а к? – и това не трябва да знаем предварително. Това означава да кажем едно вечно „Да!" на Бога. Той да направлява, води и контролира живота ни. Неговата програма да бъде наша програма. Неговата воля да бъде наша воля. Неговото бъдеще – наше бъдеще. Където Той поиска да отидем, там трябва да отидем. Да следваме Исус, това означава да кажем твърдо „Не!" на всички наши себични планове, мечти и претенции. Не трябва да мърморим и да се оплакваме. Следването на Исус изисква себеотричане! Следването означава Б о г д а б ъ д е н а п ъ р в о м я с т о ! Ако внимателно изследваме прекрасната проповед на Планината ще открием, че един от най-прекрасните й бисери е този: *„Но първо търсете Неговото царство и Неговата правда!"* (Мат. 6:33).
Знайте, че да следваме Исус никога не е напразно, нито безсмислено. Резултатът от това следване е винаги славен. **Сам Исус** заявява: *„Ако служи някой на Мене, Мене нека последва; дето съм Аз, там ще бъде и служителят Ми. Който служи на Мене, него ще почете Отец Ми."* (Йоан 12:26). И **ап. Павел** ни насърчава от своя страна със следните думи: *„Знайте, че за награда от Господа ще получите наследството. Слугувайте на Господа Христа"* (Кол. 3:24).

2. През новата година нека да *„изпълним всичко, което е право"*, като се СТАРАЕМ ДА СТАНЕМ КАТО УЧИТЕЛЯ СИ, *„защото ученикът не е по-горен от учителя си. Доста е на ученика да бъде като учителя си"* (Мат. 10:24 а, 25 а). Нека се стараем да бъдем м и л о с ъ р д н и, какъвто беше нашият Учител. Той бе и е Добрият Самарянин, който с голяма обич ни срещна на житейския друм, осквернени и наранени от греха, и ни изми с кръвта Си, облече ни

в дрехата на праведността Си и ни заведе в небесни места за наша радост и Божия слава.
Във времето на **прор. Осия** евреите всеки ден принасяха жертви на Бога, извършваха различни религиозни ритуали и в същото време се мразеха един друг и се онеправдаваха. Поклонението им не бе чистосърдечно, затова **Бог** ги изобличи: *„Милост искам, а не жертви"* (Осия 6:6). Аз съм сигурен, че през тази година неведнъж ще ни се наложи да покажем милост към различни хора: вярващи или невярващи. Сигурен съм, също така, че ние неведнъж ще бъдем изкушени да откажем на нуждаещите се и да се закоравим в егоизъм. Бог, обаче, ни предупреждава, че на небесния съд *„милостта тържествува над съда"* (Яков 2:13 в). А една поговорка гласи следното: „Който дава на просяка, дава в заем на Бога". Вижте нашия Учител, Господ Исус! Той не се гнусеше от болните, не се отвръщаше от бедните, не странеше от простите, но към всички бе милостив. Така ли е в нашето ежедневие? Следният разказ ще ни даде повече яснота.
Големият български белетрист, Елин Пелин, повествува в един от разказите си за станалото чудо в Жрелинския манастир. На празника на манастира се събрали богомолците от близо и от далеко. Идвали те в стария манастир да се помолят, да поднесат дар и да искат изцеление на душата и тялото си.
Манастирът бил почистен и подреден идеално. Просто светел! Особено се радвали монасите на златния ореол, с който един богат човек от далечно място украсил главата на иконата на дева Мария. Той поставил и скъпа, лилава, копринена завеска пред иконата.
Всичко било готово. Наближавал тържественият час, в който сам игуменът удрял камбаните и тогава техният меден ек се разнасял от камбанарията, звучен, сладък и тържествен, сякаш излизал от небето.
Старият игумен, Йоаким, се готвел да се качи на камбанарията, според обичая. Но той все питал: „Готов ли съм?" Поглеждал ръцете си, дали са чисти, поглеждал изметения двор и хората, които на купчини стояли пред камбанарията. От два дена тоя добър старец не бил почивал. Той искал всичко да бъде готово за тържествения празник. Ето защо той решил още веднъж да провери. И отново влязъл в черквицата, градена кой знае в какви години, запомнила старите царе.
На прага игуменът учудено се спрял, защото видял пред иконата на Богородица тъмната фигура на жена с дете на ръце. Старецът се

ядосал, защото според обичая, на днешния ден не се влизало в черква преди да ударят камбаните.
Жената, скромно облечена, била стъпила с боси, кални крака на пода, молела се високо, с плач, и поднасяла пред нозете на светата майка своето болно, повяхнало дете. После извадила от пазвата си малка топлийка със синьо топченце накрая и я забола на новото копринено перде. – „Приеми това от мене, света майко! Нямам нищо друго!" Със сърдит глас игуменът я прекъснал: „Защо си влязла тук? Камбаните още не са били. Не знаеш ли обичая?... После, после ела! Излез сега!"
Жената излязла, оставяйки кални следи по пода, което още повече разгневило стареца. Той много бързо свалил простата игличка със синьото топче и я захвърлил в ъгъла. После идеално почистил калните следи.
Дошло време за празника. Игуменът се изправил на камбанарията, прекръстил се и дръпнал въжето, което люлеело наведнъж и трите езика на камбаните. После повторил, потретил. Но камбаните упорито мълчали, сякаш глухонеми.
Ужас обзел всички. Монахът се строполил на пода пред камбаните. Жените плачели, а децата пищяли. Народът влязъл в църквата и се молел, изплашен от невижданото чудо. Сам игуменът съзнавал, че голям грях е извършен, но какъв – не знаел – и поради това не можел да намери думи за молитвата си. Изведнъж той съгледал в ъгъла, под иконостаса, синята главичка на иглата, която бил захвърлил, взел я като сънен и я забол несъзнателно на завесата.
Изведнъж навън екнал славословещият Бога ек на камбаните.
Богомолците бързо излезли навън, всички, и паднали с поклон на земята, поразени от новото чудо, което видели.
На камбанарията нямало никой, а тежките камбани се люлеели силно, свободно, леко и биели самички.
„Милост искам, а не жертви" – кротко казал **Спасителят Исус** на заобиколилия Го еврейски народ. Милост, състрадание, нежна обич, а не външен блясък, човешка праведност, земни обичаи. Пред Бога една карфичка понякога струва много по-скъпо от златото на честолюбеца. Защото щом млъкнат камбаните на милосърдието, животът замлъква, но щом се даде свобода на милостта, Бог върши чудеса. И тъй, нека бъдем милостиви, защото милостивите са блажени и на тях ще се покаже милост (Мат. 5:8).
Скъпи приятели, Бог благоволи да ни подари и тази година. Обаче нека не я прекарваме в леност, духовен сън и равнодушие, а да я наситим с духовни изживявания от високо качество.

Нека се стараем да вършим всичко, което е право, като следваме неотклонно Исус Христос през скърби и радости, през славословия и сълзи. Нека Исус заема винаги първото място в нашия живот!
През новата година *„да изпълним всичко, което е право"*, като не забравяме думите на Предвечния **Бог–Слово**: *„Блажени милостивите, защото на тях ще се покаже милост"* (Мат. 5:7); и не само да ги помним, но на дело да показваме милост, както към издигнатия, който принася злато като дар на Бога, така и към нищия, който не притежава нищо друго, освен една игла или две лепти.
Разбира се, ние, подобно на монаха от Жрелинския манастир сме хора от земна материя, и като такива често пъти нашите преценки за действителността са фалшиви.
Често пъти следването подир самите себе си ни се струва като следване на Бога и в резултат на това идват неуспехи и разочарования. Близките ни често пъти стават причина ние да изоставим събиранията си в Божия дом, а после се чудим защо Бог не ни благославя. Дори понякога поставяме собствените си интереси над интересите на Божието дело. Причината за това е една: не позволяваме на Святия Дух да ни настави на всяка истина и да ни посочва кое е право и кое не е, кое е угодно на Бога и кое не е, кое е правилно следване на Исуса и кое не е. Ето защо, нека молим Святия Дух да заеме централното място в живота ни, за да ни ръководи Той във всичко.
А какво да кажем за милосърдието?! Нека чудото със занемелите камбани ни бъде поука, която да ни промени. Да не съдим никога никого по външния му вид, защото Сам Бог не гледа на лице, а на сърце (I Царе 16:7). Нека не повтаряме грешката на игумена от Елин Пелиновия разказ; монахът счел нищожния дар на бедната жена за нищо пред златния ореол с копринената завеска, но Бог преценил другояче.
И Господ Исус веднъж бил свидетел на жертвоприношенията на богати и бедни в йерусалимския храм. Той видял как богатите пускаха от излишъка в касата, видял и бедната вдовица, която пуснала целия си имот – само две лепти. Тогава **Исус** каза: *„Истина ви казвам, че тая бедна вдовица пусна повече от всички"* (Лука 21:3). Но за да бъдем достойни вършители на дела на милосърдие, пак Бог трябва да ни помогне чрез Святия Си Дух. От себе си ние не можем да сторим кой знае какво. Тъкмо затова бележитият светия и богослов от древността, **Йоан Златоуст**, се провиква: „Господи, Твоята любов без помощ отгоре не струва нищо!"

И така, нека да помним, че в деня на славното Богоявление при р. Йордан **Господ Исус** изрече следните думи: *„На нас е прилично да извършим всичко, което е право”*. Поуката от тях е, че и на нас, като Христови последователи, също ни е прилично да вършим всичко, което е право, и нека от сърце да го вършим, за да се превърне в едно непрекъснато Богоявление не само този ден, но и целият наш живот.
На Светата Троица, явила Себе Си на света за спасението му да бъде слава сега, всякога и във вечните векове!

Амин!

ПЪРВАТА ТВОРЧЕСКА СЕДМИЦА

„В начало Бог сътвори небето и земята.
А земята беше пуста и неустроена,
и тъмнина бе върху бездната”.

Битие 1:1-2

Четох в едно списание, че веднъж в Британския музей една група екскурзианти, които, заобиколили своя екскурзовод, сочещ им някакъв камък, поставен в стъклен шкаф, се мъчели да узнаят посредством тоя камък, историята на древната Асирийска държава. Въз основа само на тоя камък, водачът им разказвал за царе, за битки, за древна цивилизация и култура, за нравите и бита на древните асирийци и пр. И което е чудно, заобикалящите го екскурзианти ни най-малко не се съмнявали в истинността на тази история „по камък”.

Обаче още повече се очудвам, когато виждам около себе си хора, които не искат да повярват в Бога, въпреки многобройните следи на Бога във Вселената. Бог е поставил печата си върху скали, гори, планини, морета, растения, животни, небесна шир, върху човека, така че разумният човек, навсякъде около себе си, би могъл да съзре Божието съществуване и присъствие.

Какъв парадокс! Има хора, които са готови да повярват, и то въз основа само на някакъв камък, че е съществувала една огромна империя, каквато е била Асирийската, а в същото време, когато за Бога говори цялата Вселена, тия същите хора не искат и дума да чуят. Така се сбъдват думите на **псалмопевеца**: *„рече безумният в сърцето си: няма Бог”* (14:1).

На такива личности ние, според силите си, трябва да помогнем, да превъзмогнат безумието и невежеството си и да познаят Бога чрез изследване на сътворената от Него вселена. Тъкмо тази цел ще преследваме ние днес, като ще се занимаем с въпроса за сътворението на Вселената от Бог. Ние ще се занимаем с този въпрос не за да станем по-учени, а напротив – по-религиозни. Защото „Вселената – според древногръцкия философ **Платон** – е едно послание от Бога към човека” и ще бъде истинско престъпление, ако ние затворим очите си за това Божие послание.

И наистина, какво по-красиво, какво по-сладко за обичащите Бога, които наистина жадуват за вечен живот, от това да си спомнят за Божиите творения!

„Ще помня делата Господни!” – възклицава **псалмопевецът Асаф**. *„Ей, ще помня първите Твои чудеса; и ще се поучавам във всичките Твои дела, и за деянията Ти ще размишлявам”* (77:11-12).
Според Библията само безумните и мразещите Бога не желаят да размишляват за Неговите дела в творението. *„Горко на онези, които подраняват сутрин и търсят ракия, които продължават до вечер, докато ги разпали виното,… и не се взират в делото Господне, и не виждат действието на ръцете Му!”* (Исая 5:11-12). Последствието от едно такова нехайно отношение към сътворената от Бога Вселена, според **ап. Павел** е, че: *„осуетиха се в своите размишления и помрачи се тяхното сърце; като мислят, че са мъдри, обезумяха…”* (Римл. 1:21-22 а).

И така, нека установим размишленията си върху следната тема: СЪТВОРЕНИЕТО НА ВСЕЛЕНАТА В СВЕТЛИНАТА НА СВЕЩЕНОТО ПИСАНИЕ, НА БОГОСЛОВИЕТО И НАУЧНИТЕ ДАННИ И ФАКТИ.

1. Най-напред нека кажем няколко думи относно ДРЕВНИТЕ ЕЗИЧЕСКИ ВЪЗГЛЕДИ за сътворението на света

Древните брахманци вярвали, че Бог е сътворил света като е взел за сътворяването му вещество или материя от Самия Себе Си. Но от това следва, че Бог е веществен, т.е. материален, а това противоречи на истинската представа за Божеството.
Старите египтяни пък вярвали, че Бог, това е една развиваща се личност, която в едно и също време е и Бог и Вселена. От което следва, първо, че тук има несъвършенство у Бога – Той се развива, следователно не е съвършен; а това не е вярно, доколкото се отнася до Бога. Второ, това е своего рода древен пантеизъм, който гласи: Бог е природа и природата е Бог.
Древните езически възгледи, както и съвременните материалистични хипотези, не ни отвеждат до Бога, защото са изпълнени с противоречия и вътрешни несъгласия.

2. Нека разгледаме сега БИБЛЕЙСКИЯ ВЪЗГЛЕД за сътворението на света

Още първото изречение на Библията гласи: *„В началото Бог сътвори небето и земята”* (Бит. 1:1), т.е. тук се говори за един всемогъщ, съвършен и отделен от материята Бог. В Псалом 89:11 четем: *„Твои са небесата, Твоя и земята: Вселената и изпълнението ѝ, Ти си ги основал”.* А в Псалом 33:6 е записано: *„Чрез Словото Ти, Господи, станаха небесата”.* В книгата на **прор. Еремия** четем:

„Той направи земята със силата Си, утвърди вселената с мъдростта Си, и разпростря небесата с разума Си" (10:12).
В своята знаменита реч пред атиняните **ап. Павел** заявява следното: *„Бог... е сътворил света и всичко що е в него"* (Деян. 17:24). А на друго място пак той казва: *„С вяра разбираме, че светът е сътворен с Божието Слово, тъй щото видимото стана от невидимото"* (Евр. 11:3). Категорично е заявлението и на **ап. Йоан**: *„В начало бе Словото... И без Него не е станало нищо от онова, което е станало"* (Йоан 1:1 а, 3).
А сега, накратко, нека разгледаме и у ч е н и е т о н а д р е в- н и т е о т ц и за сътворението на света.
В книгата „Пастир" от **Ерм** между другото се казва следното: „Преди всичко вярвай, че Един е Бог, всичко сътворил и извършил, привел всичко от нищо в съществуване". **Ириней Лионски**, ученик на ап. Йоан, пише следното: „Църквата приела... от апостолите и от учениците им вяра в Един Бог Отец Вседържител, сътворил небето и земята, морето и всичко, което е в тях". Според **Тертулиан** от всекиго се изисквало „да вярва в Един Бог Вседържител, Създател на света, всичко произвел от нищо чрез Своето Слово, явило се преди всичко".

3. Колко величествен е **Мойсеевият разказ** за сътворението на света: *„В начало Бог сътвори небето и земята"* (Бит. 1:1). Следователно, според Библията, а и според други Отци, Б о г е т в о р е ц на Всемира. Мойсей обявява този факт като свършена вече истина, която не търпи обсъждане, нито оборване, а трябва с доверие и безрезервно да се приема.
Точно в същия дух е съдържанието и на **Символа на вярата**, който гласи: „Вярвам в Един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо".

а) Пита се обаче, **з а щ о Б о г с ъ т в о р и с в е т а**?

Премъдрият Соломон отговаря: *„Господ направи всяко нещо за целта му"* (Пр. 16:4). **Прор. Исая** пък говори от Божие име, казвайки: *„Всички, които се наричат с името Ми... за славата Си сътворих"* (43:7). А в посланието си до Римляните **ап. Павел**, като говори за Бога-Слово, казва: *„Защото всичко е от Него и за Него и чрез Него, и за Него"* (11:36).
Следователно, една от подбудите за сътворяването на света е с л а в а т а Б о ж и я. Всичко, сътворено от Бог има за цел да Го слави. *„Небесата разказват за славата Божия, а просторът известява делото на ръцете Му"* (Пс. 19:1).

В Псалом 136:5 е посочена още една подбуда, която е ръководила Бог при сътворяването на света: *„Който (Бог – б.м.) направи небесата с мъдрост; защото милостта Му трае до века. Който простря земята върху водите, защото милостта Му трае до века”.* Очевидно е от този текст, че втората подбуда за сътворяването на света е б л а г о с т т а н а Б о г а. В подкрепа на това е достатъчно да си припомним думите на **псалмопевеца**: *„Благ е Господ към всички, и Неговите щедрости са върху всичките Му творения”* (Пс. 145:9).
Бог, според думите на **Григорий Богослов**, създал човека, за да се възвисява към Бога като се освобождава от земното.
Ако трябва да обобщим накратко: подбудата на Бог да сътвори света е тристранна: на първо място, Той е сътворил света, за да разгласява последният Божията слава; на второ място, Бог, бидейки Сам благ и милостив, е пожелал блаженството на света и на тварите, и затова ги е създал; и на трето място, Той е сътворил човека, за да се възвисява човек до Бога, за да Го търси и дано би Го намерил (Деян. 17:27).

б) Вторият въпрос, който възниква у нас е: **Кое точно Лице от Лицата на Св. Троица** е сътворило света?

Ап. Йоан отговаря, че „Логосът – Словото”, т.е. Второто Лице на Божествената Троица, е сътворило Всемира. *„Всичко чрез Него стана и без Него не е станало нищо от онова, което е станало”* (1:1-3). **Ап. Павел** потвърждава този факт, като го допълва: *„понеже чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и което е на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него и заради Него бе създадено”* (Кол. 1:16). Следователно, Второто Лице на Бога, Божият Син, Логосът е Творецът на Вселената. Както чрез обикновеното човешко слово творческата мисъл на човека добива реален израз, превръща се в това и онова произведение, така чрез Бога-Слово творческата Божия мисъл добива реален израз в това, което ние наричаме Всемир, видим и невидим свят, Вселена.
Тази мисъл е залегнала и в съдържанието на **Символа на вярата**: „Вярвам и в Един Господ Исус Христос, Божият Син, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове, Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, не сътворен, Единосъщен с Отца, и чрез Когото всичко е станало”.
Сега, когато вече знаем всичко това, когато чудният образ Христов изпъква пред нас и като Творец, колко повече трябва да почитаме

Господ Исус Христос! Колко повече трябва да Го славим! Колко повече трябва да Му служим! Колко повече трябва да се приближаваме при Него! Той ни е сътворил, защото е искал да покаже милостта Си към нас, защото *„Бог толкова възлюби света..."* Ние какво Му връщаме в замяна на Неговата любов? Равностоен дар ние не можем да Му отдадем, но ето, **Той** казва: *„Сине Мой, дай сърцето си на Мене и очите ти да внимават в пътищата Ми"* (Пр. 23:26).

4. ПРОЛОГЪТ преди творческата седмица: Бит. 1:1-2

Стих 1: *„В начало Бог сътвори небето и земята".*

а) Ние вече знаем кога е било това „*начало*" – тогава, когато още е нямало нито време, нито пространство. Самата дума „начало" е всъщност началото на времето във Всемира.

б) „***Бог сътвори***"... А защо не „създаде"? Защото „създаде", изведено от евр. глагол „аса", който означава: правя нещо от нещо, би противоречило на Павловото заявление, че *„видимото стана от невидимото"* (Евр. 11:3); то противоречи още и на евр. оригинал, в който е употребен евр. глагол „бара", който означава: правя нещо от нищо. Това е истинското значение на израза *„Бог сътвори".* Като знаем това, че Бог от нищо е сътворил света, славата Му за нас става още по-голяма и ние още повече се убеждаваме във всемогъществото Му.

в) *„В начало Бог сътвори **небето и земята**".* Но какво ли е разбирал Мойсей под понятието небе? Ето, че той веднага прибавя: *„а земята беше пуста и неустроена"* (ст. 2), което ни кара да предполагаме, че небето е било чуждо на това неустройство, или че то е било вече напълно уредено и устроено. Дали Мойсей е имал предвид сегашното небе или Космоса? Едва ли, защото сегашното небе и Космосът, с всички намиращи се в него звезди и планети, както ще видим по-късно, произлиза не от „небе"-то, а от пустата и неустроена земя-материя. Като че ли тук Битиеписателят противопоставя небето на земята, което ни кара да предполагаме, че Мойсей под „небе" е разбирал невиди-димия, духовен свят в противоположност на материалния свят, означен с името „земя". Това предположение става още по-вероятно, когато го съпоставим с **Павловите** думи: *„Чрез Него бе създадено всичко, ... видимото и невидимото"* (Кол. 1:16).
Едновременно с това много древни църковни учители споделят това предположение, според което небе, това обозначава

сътворяването на духовния, невидимия свят, именно с в е т а н а а н г е л и т е. В книга **Йов** се говори за съществуването на ангелите още преди сътворяването на видимия свят (спор. евр. ориг.): *„На какво са закрепени основите й (на земята – б.м.), или кой положи крайъгълния й камък при общото ликуване на утринните звезди, когато всички Божии синове възклицаваха от радост?”* (38:6-7). Под *„звезди Божии”* тук безспорно се разбират ангелите, защото видими звезди още не е имало, видимото небе – твърдта – било сътворено едва на втория ден. Следователно, а н г е л и т е са първото Божие творение. Според Св. Писание, ангелите са безплътни духове, самостойни, действителни личности. Обаче, те, макар и да са духове, не притежават абсолютното Божие съвършенство (Йов 4:18). Ангелите са духове тварни, т.е. създадени във време (Кол. 1:16), следователно не са безначални. Те притежават следните свойства: познание, могъщество и воля, но пак в ограничен мащаб, а не като Бога.
И нека сега да обобщим накратко: в началото Бог сътвори небето, т.е. свят духовен и невидим, и свят материален, видим, но само последният е бил в състояние пусто и неустроено.

г) Коя е била тази земя, за която Мойсей казва, че е била „пуста и неустроена”? Дали тук става дума за планетата Земя? Едва ли. Ако тук наистина ставаше дума за планетата Земя, тогава би следвало, че Мойсеевият разказ за творението ни занимава само със сътворяването на Земята, а не на целия Всемир, а това не може да бъде вярно. Освен това, такова едно неправилно тълкуване би поставило Мойсеевия разказ в непреодолими противоречия с науката, а това ни най-малко не би ни улеснило.
Всички тези трудности ще изчезнат при правилния превод на евр. дума „е р е ц”, употребена в оригинала на мястото на „земя”. Тази евр. дума не означава непременно земя в тесния смисъл на думата, но материя; материя, т.е. п ъ р в о н а ч а л н а т а м а т е р и я, първоначалния к о с м и ч е с к и м а т е р и а л, от който по-късно Божият Дух, носещ се върху водите, щеше да организира, по заповед на Словото, Вселената и Земята.

Според авторитетни н а у ч н и данни, първоначалната материя е била газообразна, без определена форма, във вид на небула. Тя била пуста или празна, еднородна и невидима; тя била още тъмна, защото била бездействена; тя била още бездна, защото все пак имала размери. Тази огромна мъглявина или небула е била именно земята, за която говори тук Битиеписателят.

Всички велики естественици, астрономи, физици и геолози са единодушни, че газовото състояние на веществото трябва да е било началото на Вселената. Или, първовеществото, от което по-късно са произлезли Вселената и Земята е представлявало една огромна небула.

Стих 2: *„А земята беше пуста и неустроена; и тъмнина покриваше бездната; и Божият Дух се носеше над водата".* Евр. глагол „м е-р а х е т", употребен вместо бълг. глагол *„се носеше*", означава следното: Божият Дух сгрявал и оживотворявал водата, подобно на птица, мътеща яйца и придаваща на яйцето живителна сила, т.е. приготвял водата към рождение на тварите.

А каква пък е била тази „в о д а", върху която Божият Дух се е носел? Тук, в оригинала, стои евр. дума „м а и м", която означава: м а т е р и я, атмосфера около материя; така че значението на „вода" е същото, каквото е и на „земя". С други думи, Божият Дух се е носел над първоначалната материя-небула, за да й придаде живот.

Че наистина Святият Дух е подготвял първоначалната материя за живот, е ясно от Библията, и това е една велика истина за нас!

Мъдрецът **Елиу** говори следното на Йов: *„Дух Божий ме е направил и диханието на Всевишния ме е оживотворило"* (33:4). **Псалмопевецът** пък още по-убедено изповядва относно тварите и Божия Дух: *„Изпращаш Духа Си и се създават, и подновяваш лицето на земята"* (104:30).

Не случайно и **Символът на вярата** изповядва за Святия Дух следното: „Вярвам и в Святия Дух, Господа, Който животвори, и Който изхожда от Отца".

Да бъде благословено името на Този Животворящ Господ Святи Дух, чрез Когото Вселената е получила живота си. Благословено да бъде името Му, защото и ние чрез Него получихме достъп до Исус Христос, до новия живот в Христа и до небесните съкровища. Ние бяхме мъртви, но Бог чрез Святия Дух ни възкреси заедно с Христа и ни тури да седнем в небесни места. Слава на името Му! Нека Го молим все повече и повече да изпълва сърцата ни със Своето присъствие, с познание Исус Христово и с любовта на Бог Отец. Без Святия Дух никой не може да нарече Исус свой Господ и свой Бог. Затова още веднъж нека Го прославим и възвеличим!

И така, нека обобщим накратко казаното дотук с няколко думи:

Размишляването върху Божиите дела в творението е душеполезно, защото възвисява в очите ни Твореца и ни напомня още, че ние

сме Негово творение, създадени, за да ходим в добри дела (Еф. 2:10).
Библейският възглед за Твореца и творението е единствено правилният, защото *„всичкото Писание е Боговдъхновено*" (II Тим. 3:16), и защото съответства на научните данни за сътворението на света.
Библията, както и древните Отци, ни говорят за Творец, отделен от първоначалната материя и Сам сътворил тази първоначална материя от нищо, само чрез Словото Си.
Бог е сътворил Вселената от любов към самата Вселена, към самите нас, а още и за да Го слави всяко Негово създание. Назначението пък на човека е да търси Бога, да се възвисява към Него.
Според Библията, Вселената е сътворена от Логоса, т.е. от Господ Исус Христос, а е оживотворена от Господ Святи Дух. С други думи, ние дължим съществуването си на Господ Исус и на Святия Дух, и на Отца, както и спасението си дължим на Отца, Сина и Святия Дух.
Бог е сътворил света от нищо. Първото му творение са ангелите, или духовният свят. После е сътворена първоначалната материя във вид на огромно газообразно кълбо, от което в последствие са се образували планетите в Космоса.

Учението за творението е славно! Помислете само: Господ Исус Христос, когато е ваял първоначалната материя сигурно е знаел, че на едно от парчетата от тази материя – планетата Земя – ще Му бъде издигнат позорен кръст. Но Той създаде планетата Земя, не защото не можеше иначе, а защото беше изпълнен с любов и гореше от желание да ни обгърне нас, тленните творения със Своята вечна любов! И наистина, Той от любов ни сътвори, та като ни изкупи от греха, ние да възвестяваме Неговите славни превъзходства.
Псалмопевецът сигурно е долавял тази интимна Христова цел в творението и е възкликнал: *„Славете Господа, защото е благ; защото милостта Му трае до века*" (Пс. 136:1).
Нека и ние присъединим хвалебен глас заедно с псалмопевеца и от сърце да прославим Бога-Вседържителя, Твореца на видимото и невидимото.

□□□□

СЪТВОРЕНИЕТО НА СВЕТА

„...онова, което е невидимо у Него, сиреч
вечната Му сила и божественост, се
виждат ясно и разбираемо чрез творенията".

Рим. 1:20;
Битие 1:1-25

Вярата в Бога е тясно свързана с въпроса за сътворението на света, защото Бог е Творец на света. *„Попитай* – казва **прав. Йов** – *добитъка и той ще те научи, и небесните птици – и те ще ти кажат; или говори на земята и тя ще те научи, и морските риби ще ти открият. От всички тези кой не разбира, че ръката на Господа е сторила това?"* (12:7-9). В тези думи на Йов е изразено убеждението му, че Бог е Творец на Вселената. Това било убеждението и на **ап. Павел**, когато той писал: *„Това, което е възможно да се знае за Бога... Бог го изяви. Понеже онова, което е невидимо у Него, сиреч вечната Му сила и божественост, се виждат ясно и разбираемо от творенията"* (Римл. 1:20).

Ето защо, за нас, вярващите в Бога, е истинска радост и духовна наслада да се взираме в Божиите творения, защото по този начин ние се извисяваме до Бога.

Неотдавна, като размишлявахме върху темата за сътворението на света, ние казахме, че Бог е сътворил Вселената по две причини: първо, за да бъде Той прославян от творенията, и второ, защото е искал да излее любовта Си върху тварите. От многобройните посочки в Писанията, ние разбираме, че Всемирът е сътворен от Логоса, Божия Син. В началото Той сътворил небето, т.е. невидимия ангелски свят, а след това и земята, т.е. първоначалната газообразна материя, от която по-късно произлезли всички планети и галактики, включително и нашата Земя. Ние още наблегнахме, че Святият Дух е Животодавецът на Вселената, че всичко от Него е получило своя живот.

Нека сега поразмишляваме за творческата седмица, като я разгледаме ден по ден.

1. ПЪРВИ ДЕН: **Първоначалната светлина**

Стих 3: *„И Бог каза: Да бъде светлина! И стана светлина".*

П ъ р в и я т творчески ден бил ден на с в е т л и н а т а. Защото светлината, и свързаната с нея топлина, са най-важното условие за всеки живот и растеж. Ученият **Хелмхолц** подчертава, че съвременната наука напълно подкрепя библейското становище за появата първо на светлината. Според Библията, както и според науката, светлината е трябвало да предхожда всички организми, защото без светлина те не биха могли да се появят, нито да съществуват.

Тук, обаче, невярващите провокират с такъв въпрос: Как може да съществува светлината без слънце? Нали, според Библията, слънцето изгряло едва в четвъртия творчески ден?!" И мислят, че са ни поставили на тясно... Но наистина, може ли да съществува светлина без слънце? – Библията отговаря твърдо с „Да!"

Какво казва н а у к а т а? Тя отговаря, че първоначалната материя, под нечие въздействие, започнала да се движи, после да се свива. От това свиване започнала да се излъчва топлина, която все повече се увеличавала, докато се превърнала в светлина. По този начин Земята се самоосветявала. Следователно, науката подкрепя библейското становище за съществуване на светлината и без слънце.

Стих 4: *„И видя Бог, че светлината беше добро"...*

Добро нещо е светлината! В това всички сме убедени, нали? Но Библията е книга, която освен с физическата светлина ни запознава и с д у х о в н а т а светлина. За този вид светлина **Господ Исус** казва следното: *„Аз Съм Светлината на света; който Ме следва няма да ходи в тъмнината, но ще има светлината на живота... докле имате светлината, вярвайте в светлината"* (Йоан 8:12; 12:36). За духовната светлина **ап. Павел** пише следното: *„Понеже Бог, Който е казал на светлината да изгрее из тъмнината, Той е, Който е огрял в сърцата ни, за да се просвети светът с познаването на Божията слава в лицето Исус Христово"* (II Кор. 4:6). Тъй щото приели светлината у себе си, ние сега сме *„избран род, царско свещенство, свят народ, люде, които Бог придоби, за да възвестява превъзходствата на Този, Който ви призова от тъмнината в Своята чудесна светлина; вие, които някога си не бяхте народ, а сега сте Божий народ; не бяхте придобили милост, а сега сте придобили"* (I Петр. 2:9-10).

Стих 5: *„И Бог нарече светлината ден, а тъмнината нарече нощ. И стана вечер, и стана утро, ден първи".*

Тук възниква друг важен въпрос: за к а к в и д н и се говори тук? За обикновени ли – от по 24 часа, или за дни - периоди?
Библията не дава точен отговор на този въпрос, защото тя не е учебник по геология или астрономия или каквато и да била друга научна област. Все пак, тя заявява, че за Бога няма нищо невъзможно, следователно, Той м о ж е да сътвори света в шест буквални дни, дори за шест секунди. От друга страна, в Библията е записано, че за Бог хиляда години са като вчерашния ден (Пс. 90:4). Следователно, тя не ни забранява под „ден" ние да разбираме дълги периоди. Още повече, че самата евр. дума за „ден" – й о м – означава и буквален ден, и ден - период. Ние имаме достатъчно здраво основание да вярваме, че Бог е сътворил всемира в рамките на шест дни от по 24 часа.

2. ВТОРИ ДЕН: **Образуване на водата**

Стих 6-8: *„И Бог каза: да бъде простор посред водите, и да разлъчи вода от вода. И направи Бог простора; и разлъчи водата, която беше под простора, от водата, която беше над простора, и стана така. И нарече Бог простора небе. И стана вечер, и стана утро, ден втори".*

Предполагаме, че „*п р о с т о р ъ т посред водите*" може да бъде необятното космическо пространство, но той може да бъде и познатото ни небе. Докато в о д а т а, за която идва реч по-нататък е разграничена като „вода н а д простора" и „вода п о д простора". **Някои** тълкуват, че водата изобщо, това била п ъ р-в о н а ч а л н а т а м а т е р и я, която започнала да се движи. Това движение породило у нея центробежни сили, поради които общата маса започнала да се разкъсва на отделни части, като: Слънцето, Луната, Земята и пр. Млечният път наглед като че ли е един предел във Всемира. Отсам него се намира Слънчевата галактика, която е именно „водите под простора", а оттатък него се намира безбрежният Космос с неизброимите му галактики, които представляват „водата, която беше над простора".
Други тълкуватели са на мнение, че „*водата н а д простора*", това са били големи количества вода над тропосферата във в и д на п а р и, които отвсякъде са обвивали земята. Този „в о д е н щ и т" ефективно е филтрирал космическите и слънчевите лъчения. Следвайки тази логика, „*водата п о д простора*" би трябвало да е, както водните басейни на реките и океаните, тъй и огромните количества вода под налягане, съдържащи се в земната кора или вероятно в мантията на Земята. Водният щит пък е способствал на

земята да има еднообразен и равномерен климат с равномерна влажност, което е било предпоставка за добри условия за изобилие от растения и животни, за дълъг живот на организмите и за съществуване на животни с големи размери.
Въпреки постоянните научни изследвания, все още Космосът е чужд за нас. Библията обаче твърди, че е възможно човек да стане близък с Космоса, дори да го посети. Ние четем за възнасянето на **ап. Павел** в небесата, където той чул *„неизразими думи, които на човека не е позволено да изговори"* (II Кор. 12:1-4). **Ап. Йоан** пък бе възнесен до самия Божий престол (Откр. 4:1). Към тези необятни небеса, в които се намира престолът на Бога, ние можем да възлизаме всякога с крилете на молитвата. А след Грабването на светиите ще бъдем окончателно преселени при престола на Бога. Тогава ще узнаем онова, което днес е тъмно. Там ще разберем онова, което днес е непонятно. Там ще видим Бога и Агнеца, такива, каквито са (I Йоан 3:2). Там е Бог! Там са патриарсите. Там са апостолите. Там са светиите. Там са нашите вярващи близки, които отминаха от тази земя. Там е нашата истинска Родина. Там всички имаме домове неръкотворни, приготвени лично от Господ Исус. И Той обеща, че пак ще дойде и ще ни вземе при Себе Си (Йоан 14:1-3).

3. ТРЕТИ ДЕН. **Образуване на Земята. Поява на растителен живот**

Стих 9, 10: *„И Бог каза: Да се събере в едно място водата, която е под небето, за да се яви сушата; и така стана. И Бог нарече сушата земя, а събраната вода нарече морета; и Бог видя, че е добро".*

Земята се появява пред нас. Отвсякъде тя била заобиколена с вода. Но в третия ден водата се събрала на едно място – в моретата – и се появила сушата. Някои места от земната повърхност потънали, а някои се издигнали. Потъналата земна повърхност се напълвала с вода и така се образували моретата. Обаче живот все още нямало.

Стих 11-13: *„И Бог каза: да произведе земята растителност: семеносни растения, плодоносни дървета от всякакъв вид на земята, които раждат плод със семето в него; и стана така. И земята произведе растителност: семеносни растения от всякакъв вид и дървета от всякакъв вид, които раждат плод със семето в него; и Бог видя, че това е добро. И стана вечер, и стана утро, ден трети".*

След като съществували вече необходимите условия за растителен живот – светлина, топлина, въздух и влага – чрез творческото слово Божие: *„да произведе земята*", се появило растителното царство. С появата на растенията, историята на земята навлиза в една съвършено н о в а ф а з а – фазата на ж и в о т а.
Мойсеевият израз: *„да произведе земята*" е подвел някои учени и богослови да твърдят, че първите растения – инфузории и протофити – са се с а м о з а р о д и л и. Дали има самозараждане? Или Бог е създал първия живот?
Самозараждането не е доказано и не може да бъде доказано. Според един общ природен закон „живот произхожда винаги само от живот". Защото, как е възможно да се самозароди живот в мъртвата материя? Как може да се роди разум в безсмисленото? Как може да се роди дух в материята? Това е невъзможно! **Чарлз Дарвин**, на чийто авторитет еволюционистите много разчитат, не вярвал в самозараждането. Той вярвал в библейския възглед за живота. Ето какво пише той: „Животът... с всички свои различни сили, първоначално е създаден от Твореца... Това е величествено".
Псалмопевецът не е знаел толкова научни подробности, като Дарвин, но все пак е разбирал, че Бог е Животодавецът, затова пише: *„Колко са многобройни Твоите дела, Господи! С мъдрост си направил всичките"* (Пс. 104:24).

4. ЧЕТВЪРТИ ДЕН: **Разбулване на Галактиката**

Стих 14, 15: *„И Бог каза: Да бъдат светила на небесния простор, за да разделят деня от нощта, нека служат за знаци и за показване на времената, дните и годините; и да бъдат за светила на небесния простор, за да осветляват земята, и стана така".*

Стих 18, 19: *„... и видя Бог, че беше добро. И стана вечер, и стана утро, ден четвърти".*

Четвъртият творчески ден е бил за дълго време камък на препъване за много учени и богослови. Те мислели, че Бог едва в четвъртия ден е създал Слънцето и останалите планети. Но това не отговаря на действителността. Библията не казва: „И създаде Бог небесните светила", но *„да бъдат на небето*". Това говори, че са съществували отдавна, но едва сега започват да осветяват Земята.
Наистина до този ден Земята е била себеосветяваща, а виделината на Слънцето, Луната и звездите се е губела в нейната по-силна виделина. Но след като светлата обвивка на Земята изчезва, Мойсей вижда в небесния простор Слънцето, Луната и звездите.

Размишлявайки за Слънцето и останалите небесни тела, изплували изсред Космоса, ние, вярващите хора, не можем да не насочим мислите си към онзи славен ден, в който греховната обвивка около земята ще се разпръсне от мощните лъчи на *„Слънцето на правдата*", изгряващо с целение в Своите криле (Мал. 4:2). Това Слънце е нашият Господ Исус Христос. Той е жив сега! Но черните облаци на грях и безверие Го скриват от очите на човечеството, а понякога и от очите на вярващите. Има дни, в които очите ни се пълнят със сълзи, и тогава не виждаме нашето Слънце. Има дни на униние и отчаяние, в които, като че ли, Слънцето на правдата винаги грее над нас с целение в Своите криле. Това Слънце се спря някога при носилото на Наинската вдовица и рече: *„Не плачи!..."*, разпръсвайки облаците на скръбта (Лука 7:11-16). **Господ Исус** е обещал и на нас: *„Аз Съм с вас през всичките дни!"* (Мат. 28:20).

5. ПЕТИ ДЕН: **Истински живот**

Стих 20-23: *„И Бог каза: Да произведе водата изобилно живи същества и птици да хвърчат над земята по небесния простор. И Бог сътвори големите морски чудовища, и всички живи същества според видовете им, които водата произведе изобилно, и всяка крилата птица според вида й; и Бог видя, че това е добро. И благослови ги Бог, казвайки: Плодете се, размножавайте се и напълнете водите в моретата; нека се размножат и птиците по земята. И стана вечер, и стана утро, ден пети".*

Дали водата е сътворила първия живот? – Не! Библията казва, че отново Бог е сътворил първия живот. И тук самозараждането е невъзможно.
Първите живи същества, които Бог е създал, са безгръбначните животни: молюски, намерени от геолозите в силурните скали. После идват рибите, намерени в девонските пластове. После следва векът на огромните папратови дървета, от които са се образували залежите от каменни въглища. След това идва векът на огромните влечуги, намерени в мезозоическите пластове: гигантските амфибии, плезиозаври, дълги до 12 м., змии – еласмозаври, дълги до 32 м., особено страшните тиранозаври и аржентинозаври, и брахиозаврите и бронтозаврите, чиято дължина била 32 м.
Науката открива скелетите на тези животни в земните пластове, за да потвърди казаното в Библията.

6. ДЕН ШЕСТИ. **Първите млекопитаещи**

Стих 24, 25: *„И Бог каза: Да произведе земята живи същества според видовете им: скотове и гадове, и земни зверове според видовете им; и стана така. Бог създаде земните зверове според видовете им, и скотовете според вида им и всеки гад по земята според вида му; и Бог видя, че това е добро”.*

Под „скотове” Мойсей разбирал морските животинки и тревопасните животни; под „гадове” той разбирал дребните млекопитаещи: плъхове, мишки и др.; а под „зверове” той разбирал хищните животни: лъв, тигър, вълк и др. Същото потвърждава и науката. Действително Библията има право!
Няма да бъде излишно, ако научим по-конкретно какво казват някои учени относно Мойсеевия разказ за сътворението на света. Физикът **А. Ампер** пише: „Последователността, с която се образуват органическите вещества съвпада с шестте дена на творението...” Палеонтологът **Кюве** пише: „Мойсей ни е оставил космогония, чиято истинност се потвърждава от ден на ден”. Професорът по ботаника **Райнке**, в книгата си „Светът като дело” пише: „Модерната наука може само да се учудва върху мирогледа на автора на Битието”. Знаменитият геолог **Квенщет** пише: „Разказът за сътворението на света съдържа толкова много истини, че ние... се осмеляваме да твърдим: Мойсей е бил велик геолог”.

Какви са изводите от всичко казано дотук? Безспорно – много. Но е д и н от тях е извънредно важен и той е изразен от **псалмиста**: *„Колко са многобройни Твоите дела, Господи! Всичко премъдро Си направил!”.* Този извод нека запомним. Нека помним, че Бог е нашият Баща, още, че е и наш Промислител, Който казва: *„Всяка ваша грижа възложете на Мене, защото Аз се грижа за вас”* (I Петр. 5:7).
В т о р и я т извод също е от огромно значение. *„Небесата проповядват славата Божия, а просторът известява делото на ръцете Му”* (Пс. 19:17). Нека присъединим глас на хваление ние, разумните създания, ние, венецът на творението, към хвалението на неразумната природа! *„Хвалете Господа, защото е добро нещо да пеем хваления на нашия Бог”* (Пс. 147:1).

Василий Велики твърде уместно е казал, че Мойсей като е написал разказа за сътворението имал за цел да ни направи по-религиозни, а не по-учени. Наистина, крайната цел, която търсим в творението е Бог. Той е последната, крайната тайна. Ние трябва да Го намерим, но за да Го намерим, трябва да Го търсим, а за да Го

търсим, трябва да Го познаваме, а за да Го познаваме, трябва да Го обичаме!
Значи, Бог най-напред се търси със сърцето, защото „на сърцето на народите – според **Ориген** – е написано, че има един Бог, Творец на всичко". Бог заслужава да бъде обичан. А обичаме ли Го, лесно ще Го опознаем, защото Той е близо при всеки един от нас, защото *„в Него се движим, живеем, съществуваме*" (Деян. 17:28). Той е при нас, според Неговото обещание: *„Няма да ви оставя сираци"* (Йоан 14:18 а).
На Святата Троица нека бъде хвала, чест и величие сега и през вечността!
Амин!

ПОЯВАТА НА ПЪРВИТЕ ХОРА И ЖИВОТЪТ В РАЯ

„И рече Бог: Да направим човека по Нашия образ и по Нашето подобие... И създаде Бог човека по Своя образ, по Божия образ го създаде..."

Битие 1:26-31; 2:7-24

Много пъти ние сме размишлявали за сътворяването на света от Бога. Разглеждали сме внимателно отделните творчески актове през шестте дена на сътворението. Сега ще разгледаме последния творчески акт, станал в края на шестия ден – създаването на човека, венеца на творението. Именно в тази глава ще се занимаем с този последен творчески акт.

И така, темата на нашите размишления ще бъде:

ПОЯВАТА НА ПЪРВИТЕ ХОРА И ЖИВОТЪТ В РАЯ.

I. ПОЯВАТА НА ПЪРВИТЕ ХОРА

1) В края на шестия творчески ден Бог създал ВЕНЕЦА НА ТВОРЕНИЕТО – ЧОВЕКА. Библията казва, че Божествената Троица в единодушен съвет взела решение за създаването на човека: *„Да направим човека..."* (Бит. 1:26 а). Б о г - О т е ц бил Този, Който и з д а л заповедното решение; С и н ъ т Б о ж и й бил Този, Който от земна пръст м о д е л и р а л тялото на човека; Б о г – С в я т и Д у х бил Този, Който вдъхвайки в ноздрите на човека жизнено дихание, го о ж и в о т в о р и л. *„Възкликнете към Господа, всички земи!* – четем в Пс. 100:1, 3 – *„Познайте, че Господ е Бог; Той ни е направил и ние сме Негови".* Че наистина Бог е Творец на човека, това е една от основните мисли в речта на **ап. Павел** пред учените атиняни: *„Той дава на всички и живот, и дишане, и всичко; и направил е от една кръв всички човешки народи да живеят по цялото лице на земята"* (Деян. 17:25-26). Да, Бог е нашият Родител-Творец!

Библията съобщава, че първият човек бил направен от земна пръст, по евр. „адама", от което и името му е Адам, тоест п р ъ с-т е н, з е м е н. Но това съвсем не означава, че калта е случайният материал, използван от Бога за направата на най-съвършеното Му творение. По-вероятно е, че Адам е бил направен от някаква

особена земна материя. Както пише и **ап. Павел**: *„Първият човек е от земята, пръстен..."* (I Кор. 15:47).
Пръстният произход на човека съвсем не е основателна причина ние да се срамуваме от себе си, напротив, трябва да славословим Твореца за всемогъществото Му – че Той от нищо е направил нещо, да Го славословим и за мъдростта Му, че толкова пречудно сме създадени; да Го славословим и за милостта Му, че в нашите пръстни тела Той е положил едно божествено съкровище – Своя Дух.
Когато говорим за пръстния произход на човека, ние не можем да отминем с мълчание хипотезата за „маймунския произход" на човека. Тя е недоказуема, защото между животното и човека лежи непреодолима пропаст. Това е пропаст по отношение на тялото. Формата на черепа, самото лице, лицевият ъгъл, големината и формата на мозъка, кракът, видът на ребрата, изправеният ход и др. недосегаемо отличават човека от най-висшите животни, включително и от маймуната. Палеонтологията е открила забележителни остатъци от безброй измрели животни от най-стари времена. Обаче досега тя никога не е открила вкаменен древен остатък от междинна степен между човек и маймуна.
Древно-индийските мъдреци обичали да казват: „Няма нищо по-висше от човека". Наистина, животното има ум, но няма разум; има наченки на цивилизация, но няма култура; може да има известно познание, но няма наука; може да играе, но няма изкуство; живее в общежитие, но няма общество; познава надмощието на човека, но не познава Господаря на света. Но превъзходството и величието на човека пред целия останал свят се състои най-вече в това, че той е свободно религиозно-нравствено същество – той има религия и нравственост, той се стреми към съвършенство и богоподобие.

2) Библията продължава своя разказ: *„И Бог каза: Да създадем човека по Наш образ, по Наше подобие"*, т.е. човек е създаден с черти, сродни на Божиите съвършени качества.

а) Как да разбираме „Божия образ" у човека?

Обикновено казваме, че човешкото тяло носи Божия образ. Обаче от това би следвало, че и Бог има тяло, а това е невъзможно! Бог няма коса, нос, нокти, бъбреци, далак и пр. Бог изобщо няма тяло като нашето. Нека запомним това.
Къде, тогава, да търсим Божия образ?

Ап. Павел, пак в своята знаменита реч в Атина, твърди, че у нас има едно д у х о в н о н а ч а л о, което не може да се игнорира, и което ни кара да търсим Бога, та дано бихме Го поне напипали и намерили, защото *„сме Божий род"* (Деян. 17:27, 29). В посланието си до Ефесяни **Павел** отново ни посочва това духовно начало, наричайки го *„новия човек, създаден по образ на Бога, в правда, святост и истина"* (Ефес. 4:24). А **евангелист Йоан** заявява, че от всички човеци, живеещи на земята, при Бога ще се населят само онези, *„които се родиха... от Бога"* (Йоан 1:13). Следователно, Божият образ в човека се изразява в копнежа по Бога, в един нов човек – праведен, свят и истинен, в едно раждане от Божия Дух, т.е. този образ непременно е д у х о в е н.

„Онова, което ние обикновено наричаме човек – казва **Емерсон** – съществото, което яде, пие, седи, пресмята, не ни представя човека в неговата истинска светлина, а напротив, показва ни го в лъжлива. Истинският човек, това е оная душа, която живее в него". Следователно, д у ш а т а е Б о ж и я т о б р а з у човека.

Душата на човека е перла на перлите. Исус Христос я оценява по-скъпо от всички земни богатства (Мат. 16:26). Но различните хора, в зависимост от възпитанието и интересите си, различно я ценят. Едни – ниско, други – средно, трети – високо. Има и такива, които я захвърлят в калта. Един беден рибар от о. Самос веднъж уловил риба и решил да я опече за себе си. Докато я чистел, в стомаха й намерил перла, която била много скъпа. Но умен бил този рибар. Като не знаел цената й, тръгнал да пита повече хора, специалисти в тая област. Но и те не оценявали еднакво перлата. Едни давали за нея 5 драхми, други – 10, трети – 100. Накрая един дал 300 драхми и я взел.

Така е и с човешката душа. Тя е Божие творение. Тя е перла, която според думите на ап. Павел, трябва да търси Бога и като Го намери да се успокои в Неговите обятия.

б) Как да разбираме „Божието подобие" у човека?

Внимателните четци на Библията сигурно са забелязали, че има една разлика между това, което Бог запланувал относно създаването на човека и самото реализиране на този план. **Бог** казал: *„Да направим човека по Наш образ, по Наше подобие"*, а в стих 27 се казва, че *„създаде Бог човека по Свой образ, по Божия образ го създаде"*, т.е. нито дума, че човекът е създаден и по Божието подобие, както първоначално Бог бе замислил.

И все пак, к о е и к а к в о е „Божието подобие"?

Ако сме съгласни, че Божият образ у нас е душата, тогава Божието подобие е свързано с Божиите с ъ в ъ р ш е н и к а ч е с т в а като: святост, съвършенство, любов, доброта, благост и др. Човек не притежава тези качества, т.е. Божието подобие, по наследство от своите родители. Но той е създаден с вложен у него стремеж към съвършенство, към богоподобие. Човекът се старае да подражава на Бога. Към постигане на Божието подобие ни подтиква **Сам Спасителят**, като казва: *„И тъй, бъдете съвършени, както е съвършен нашият небесен Отец"* (Мат. 5:48).

3) ЗАЩО БОГ СЪЗДАДЕ ЧОВЕКА?

Още в миналите ни разсъждения подчертахме, че Бог ни е сътворил, за да Го славим и обичаме. Обаче от съдържанието на стих 26 разбираме, че Бог е създал човека още и за *„да владее над морските риби и над небесните птици, и над скотовете и над всичката земя"...* До това заключение стигнал и **псалмопевецът Давид** в Пс. 8:6 *„Поставил си го господар над делата на ръцете Си; всичко си подчинил под нозете му".*
Тук често се задава такъв в ъ п р о с: „Дивак ли беше Адам или цивилизован човек?"
Самият факт, че Бог го постави за господар на едно толкова славно, но и сложно устроено творение, красноречиво говори за високо културния и разумен дух на Адам. Кой би поверил едно такова грандиозно творение на един дивак? Освен това, в Бит. 2:20 е записано, че *„даде имена на всеки вид добитък, на въздушните птици и на всички полски зверове"*, което говори, че той е бил интелигентно същество, притежаващо познание и мисъл. Човекът, според **Блез Паскал**, очевидно е създаден да мисли. А правилното мислене, това е да започне със себе си и с Твореца си, защото у Бога е крайната цел на всичко.

4) „ЗАЩО – ПОСТАВЯТ НИ ДРУГ ВЪПРОС – ЧОВЕКЪТ Е ТОЛКОВА ЛОШ? Нали е венец на Божието творение и нали Бог казва, че всичко, което е направил било *„твърде добро"*?

Действително, в Божието Слово на много места се подчертава, че Бог е създал всичко добре. Например, в I Тим. 4:4 четем: *„Всяко нещо, създадено от Бога е добро, и нищо не е за отхвърляне".* **Давид** казва в Пс. 104:24 *„Колко са многобройни Твоите дела, Господи! С мъдрост си направил всичките".* И **прем. Соломон** заявява по този въпрос: *„Ето, това само намерих, че Бог направи човека прав"*; и едновременно с това Соломон отговаря на

поставения въпрос: *„но те (човеците – б.м.) са се впуснали в много мъдрувания”* (Екл. 7:29). Окончателният отговор на този въпрос е свързан с предмета за грехопадението.

II. ЖИВОТЪТ В РАЯ

1. ЕДЕМСКИЯТ РАЙ (вж. Бит. 2:8-15)

Бог даде на първия човек името А д а м и го постави да живее в една много красива градина, която наречe Едемски рай. В тази градина Бог нареди да има всякакъв вид дървета, големи и малки, които даваха хубави плодове. По клоните на дърветата имаше красиви птички, които пееха чудно хубаво. Една река с бистра вода течеше през градината. Покрай Адам минаваха всички животни, и лъвове, и тигри, и вълци, но те не го закачаха. Адам не се страхуваше, защото знаеше, че Бог е с него и че той не бива да страда и няма да умре.
Макар всички подробности да не са дадени, навярно всичко, което сърцето би пожелало, можеше да се намери в Едемската градина. От споменаването на двете реки – Тигър и Ефрат – ние заключаваме, че Едемският рай се е намирал близо до разделянето на тези реки, в древна Армения.

2. СЪЗДАВАНЕТО НА ЖЕНАТА (вж. Бит. 2:18-24)

Със създаването на Е в а (името Ева значи „живот”) всъщност приключваше последният творчески акт. В лицето на жената Адам получи това, което другите живи същества не можеха да му дадат, а именно, приятелство и общение със сродно същество. Относно създаването на жената, богословът **Матю Хенри** казва следното: „Бог я създаде не от главата му, за да не го превъзхожда; нито от краката му, за да не бъде тъпкана от него; но от реброто му, за да бъде закриляна от него; и по-близка до сърцето му, за да бъде обичана”.

3. ДЪРВОТО ЗА ПОЗНАВАНЕ ДОБРОТО И ЗЛОТО (вж. ст. 16-17)

Бог каза на Адам: *„Ти можеш да ядеш от плодовете на всички дървета в рая, само от едно дърво не бива да ядеш, защото в деня, в който си позволиш това, ще умреш”*. Разбира се, Бог е имал пълно право да дава заповеди на Адам, защото Адам беше Божий, също както ние принадлежим на нашите родители. Бог е казал на Адам да не се докосва до това дърво, както нашите бащи ни казват да не посягаме към огън, за да не се изгорим. Адам разбра добре заповедта на Бога и винаги, когато минавал покрай това дърво си

казвал: „Аз не бива да се докосвам до него, защото ми е забранено”.
Б у к в а л н о ли трябва да приемем дървото за познаване доброто и злото? Мнозина го разбират буквално, т.е., че то е било дърво с клони и плодове. Но други го разбират в а л е г о р и ч е н, д у х о в е н смисъл. Какво им дава повод за такова разбиране?
В процеса на творението ние забелязахме няколко чисто духовни акта, например: н е б е т о, което Бог първо създаде, представляваше невидимия ангелски свят; ч о в е к ъ т е духовно-материално същество; Б о ж и я т о б р а з у човека е духовно-нравствен; п о с л е д и ц а т а от вкусване на забраненото дърво е духовна смърт... Може би зад описанието за дървото се крие някакъв духовен смисъл: или висше духовно знание, за което първите хора още не бяха узрели, или някоя особена Божия заповед, която те не биваше да нарушават. Но така или иначе било необходимо те да проявят максимум послушание към Божията воля.
И на нас Бог на много места в Словото Си ни казва: „Забранявам ви да ядете от плода на това и това дърво”, например: горчивите плодове от приятелството със света, плода на гневението, плода на омразата, плода на непримиримостта, плодовете на злия език, плодовете на покварата и пр. Всички тези плодове, както и подобните на тях, Бог ни забранява да ядем, защото те съдържат отрова, която ще ни погуби.
Трябва ли да послушаме Бога? Ето какво казва Библията: *“Има ли помежду ви човек, който ако му поиска син му хляб, да му даде камък, или ако поиска риба, да му даде змия? И тъй, ако вие, които сте зли, знаете да давате блага на чадата си, колко повече Отец ви, Който е на небесата, ще даде блага на тези, които искат от Него!”* (Мат. 7:9-11). Значи Бог е разумен Баща! Той знае какво да ни даде; знае също така и от какво да ни лиши, също както ние лишаваме децата си от онова, което е вредно за тях. Нашата воля е закон за децата ни. Така и Божията воля трябва да бъде свят закон за нас. **Сам Господ Исус** ни учи на това чрез молитвата „Отче наш”. В нея Той казва: *„...да бъде волята Ти както на небето, така и на земята*” (Мат. 6:9,10).

4) ЖИВОТЪТ В РАЯ

Какъв е бил точно животът на първата човешка двойка, това ни е почти неизвестно. Какво занятие са упражнявали, това също не знаем. Как са прекарвали дните си, дали в леност, дали в песни или в благословен от Бога труд, също не знаем. Онова, което знаем

е съвсем малко и все пак то хвърля известна светлина по въпроса. Какво знаем ние?

а) Адам и Ева са имали едно н е п о с р е д с т в е н о и б л а г о-с л о в е н о о б щ е н и е с Бога. Всеки момент те са били в общение с Твореца. Ако ние, живеещите сред греховна тъмнина, имаме право да искаме от Бога да пребъдва с нас всякога, колко ли повече първата двойка се е радвала на благословената божия близост! Между тях и Бог не е имало никакви прегради, никакви комплекси, никакви тъмни облаци. Духовното небе над Адам и Ева е било обилно огряно от Божието Слънце.

б) Те са били и н е в и н н и. Сиреч, били са чужди на всеки грях и на всеки порок. Духовната тъмнина, злото, лукавщината, завистта, лицемерието, страстите на плътта – всичко това им е било съвсем непознато. Те са притежавали един идеален Божий образ – образ на святост, истинност и праведност.

в) Те са били надарени и с б е з с м ъ р т и е. Тях не ги е очаквал лекар, затвор или гробът. Те бяха създадени да живеят вечно. На тяхно разположение беше дървото на живота, чийто плод ги надаряваше с вечен живот. Нито те, нито потомството им щеше да умре, защото Бог ги беше надарил с безсмъртие.
Животът в рая беше една чудно хубава идилия, каквато никъде на земята не можем да намерим и никой поет не може да измисли. Тя беше Божия идилия.

Нека направим сега обичайните изводи.
Думата „ч о в е к" е превод от гр. дума „антропос", което означава: е д и н, к о й т о г л е д а н а г о р е. Това означава, че човек е създаден да гледа към Бога и да се стреми към Бога. „Човекът – според философа **Декарт** – е нещо несъвършено, което се стреми към нещо по-добро и по-велико от себе си". А кое и какво може да бъде това по-добро извън човека, освен великият, святият и любящият Творец?! „Човекът – според **Виктор Юго** – представлява едно око сред святата Вселена." Но око, което според **ап. Павел**, е предназначено да търси Божия образ, да гледа към Бога, та приемайки у себе си Божията светлина и святост, да ги отразява в заобикалящата го сляпа вселена. Човекът, това е душа, която копнее за Бога, дано би Го поне напипала и намерила, а Бог, според Библията, е много близо до нас – *„В Него живеем, движим се и съществуваме"* (Деян. 17:26-27). Чуйте какво казва за човека един от най-големите мислители на света, френският учен **Паскал**,

с чийто думи и ще завършим: „Какво е човекът в сравнение с надвесената над него грамадна скала? Нищожно пясъче. Скалата може да го смаже, да го унищожи без следа. При все това човекът стои по-горе от нея, от всички Алпи, Кордилери и Хималаи. Пред тях човекът е пясъче, но пясъче, което мисли, чувства. Пясъче, което със своята душа се издига над планини и урви, над полета и океани и стига до Бога. Човекът е една тръстика, може би най-слабата в света, но тръстика мислеща. Не е нужно цялата Вселена да се въоръжи, за да го погуби. Малко пара, една капка вода стига, за да се сложи край на неговия живот. Но и когато Вселената го смаже, човекът остава все пак по-благороден от онова, което го убива, защото знае, че умира. А Вселената нищо не знае".

„Йеова, Господи наш! Колко е превъзходно името Ти по цялата земя!"

Амин!

[illegible]

[illegible]

„[illegible]
[illegible]
[illegible]“.

[illegible] 3:15

Нали е вярно, че ние твърде често сме атакувани с въпроси като: „Ако Бог е справедливо и любящо Същество, защо има толкова зло, скръб, омраза и вражди по света? Защо човешкото поколение, което Бог е създал по Своя образ, е затънало така дълбоко в развала, алчност и себелюбие? Защо народ въстава срещу народ? Защо се разделят семейства? Защо трябваше в края на краищата Бог да изпрати Своя Единороден Син, да ни спаси!...”
За да можем да можем да отговорим на горните въпроси е необходимо ние да се върнем към разказа за грехопадението на Адам и Ева в Едемския рай.

Нека това да бъде темата на нашите размишления:

ГРЕХОПАДЕНИЕТО НА ПЪРВИТЕ ХОРА И ОБЕЩАНИЕТО ЗА СПАСИТЕЛ.

1. ЗА НРАВСТВЕНАТА СВОБОДА

Бог създаде този свят като едно съвършено цяло. В този съвършен свят Бог постави един безгрешен човек – Адам. На този човек и на неговата жена, Ева, Бог даде най-скъпоценния дар – с в о б о д а-т а. Бог даде на човека п р а в о н а с в о б о д е н и з б о р. Адам имаше свободата да избира или да бъде послушен на Бога, или да не бъде, да направи от себе си щастлив или нещастен човек. От това как той и партньорката му щяха да употребят тази свобода зависеше дали щяха да живеят в мир с Бога или не. И тук се крие отговорът на горепоставените въпроси, защото в момента, когато на човека се дава свобода, то той застава на кръстопът и тогава негово право е да избере наляво или надясно? За да се уверим, че човек действително притежава свободна воля и че той единствено е отговорен за това как е употребил свободата си, нека си послужим с един действителен пример.
Един железопътен стрелочник трябвало, изпълнявайки

всекидневните си задължения, да натисне разпределителната стрелка, за да даде възможност да се разминат два влака – експресът и товарният. Той имал възможност да извърши това, а също и по служба бил задължен да го извърши, защото съзнавал, че ако не раздели линиите ще стане катастрофа. Той вече се намирал при стрелката, и отдалече се чувал грохотът на експреса, а от другата страна се чувал сигналът на товарния влак. В същият момент, обаче, стрелочникът видял, че малкото му две-годишно дете се е покачило по насипа на линията и се е разположило върху релсите. Детето се намирало пред явна гибел. Експресът нямал да го пощади. А да се остави стрелката, за да се вземе детето – не достигало време. Бащата трябвало да вземе мигновено решение и... – прежалил детето. Той натиснал стрелката, за да се разминат влаковете. Натиснал я с цялото си тяло, да не би да я изтърве. Катастрофата трябвало да бъде избегната макар и с цената на живота на малката му първа рожба.

Бащата имал право да избира: или гибелта на стотиците хора, пътуващи в експреса, или смъртта на неговото собствено дете. Никой не му наложил едно от двете решения. Той носил отговорността за взетото решение и никой друг освен него.

Така и ние имаме свещеното право на избор, както и задължението да носим всички последствия от своя собствен избор.

2. ИЗПИТЪТ

Когато Адам и Ева живяха в Едемския рай, те бяха невинни. Историята на човечеството лежеше пред тях подобно на голям бял лист. На тях бе предоставена възможността да напишат първите редове. Библията разказва, че Сатана, в образа на змията, изкуси Ева да яде от забраненото дърво и да даде на мъжа си. Това бе изпитът. Това бе моментът, в който Адам трябваше да избира – или гибелта на човечеството, или доживотна вярност на Божиите заповеди. Той и тя, несмущавани, направиха избора си. Те послушаха сатана и тръгнаха по нанадолния път на греха и отчуждението от Бога. Така те станаха образеца, който цялото човечество ще последва. Адам беше глава на човечеството, точно така, както президентът е глава на една държава. Когато главата на държавата действа, всъщност народът действа чрез него. Когато Адам избра пътя на греха и отчуждението от Бога, заедно с него избраха този път и неродените още поколения, защото Библията ясно казва, че *„чрез един човек грехът влезе в света..., защото...*

чрез непослушанието на един човек станаха грешни мнозината" (Римл. 5:12, 19).

3. ПРОКЛЯТИЕТО

Адамовото деяние, както всяко друго деяние, получи своята заплата. **Бог** каза: *„Проклета да е земята поради тебе: със скръб ще ядеш плодовете й през всичките дни на живота си, тръни и бодли ще ти ражда, и ти ще ядеш полската трева. С пот на лицето си ще ядеш хляба си и в пръстта ще се върнеш"* (Бит. 3:17-19). А на Ева каза: *„Ще преумножа скръбта ти в бременността ти, с болки ще раждаш деца и към мъжа ти ще бъде желанието ти, и той ще те владее"* (3:16).

С други думи, поради Адамовия грях земята ражда и добри и лоши плодове. Преди грехопадението човекът е трябвало само да протегне ръка, за да се нахрани. А сега ден след ден трябва да се труди, за да нахрани себе си и семейството си. Жената – най-безгрижното някога същество – сега е обременена с грижи и страдания. Мъжът и жената остават под наказанието на духовна и физическа смърт, а чрез тях и тяхното потомство. Така казва **Библията**: *„...чрез един човек грехът влезе в света, и чрез греха – смъртта, и по този начин смъртта мина във всичките човеци, понеже всички съгрешиха"* (Римл. 5:12).

И така, достигаме до предварителния извод, че п р и ч и н а т а за злото, омразата, войните, моралната развала, алчността, себелюбието и пр. в света, се корени единствено в греха на Адам и Ева, който се роди в техния свободен, но неправилен избор.

4. ОПИТИ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ГРЕХА

Откакто грехът е навлязъл в света, човечеството безуспешно се опитва да се освободи от него. Спомнете си, че Бог е предупреждавал Адам преди да съгреши: *„...в който ден ядеш от дървото на познаване доброто и злото, ще умреш"* (Бит. 2:17). И при все, че Адам и Ева бяха създадени по образа на Бога, то след грехопадението им тяхното потомство, бидейки заразено от болестта на греха, придоби греховния образ на своите прародители. Ние всички по наследство сме грешници и каквито и опити да правим, не можем да се освободим сами от наследствения грях.

Опити са правени: чрез възпитание и образование, чрез философия и ученост, чрез религиозни методи, похвати и практики и др. И макар някои от нашите мотиви и методи да са били

похвални, пак всички те са пропаднали. Защото ние все още правим същата грешка, която Адам направи. Ние се опитваме да си помогнем с ч о в е ш к и, с о б с т в е н и усилия, вместо да поискаме помощ от Бога. А *„роденото от плътта е плът"* и си остава плът, т.е. то е нетрайно и лъжливо (Йоан 3:6а).

5. ИСУС – ВТОРИЯТ АДАМ

В безкрайната Си милост, Бог ни изпрати Своя Син, за да ни покаже изходният път от греха. Изпрати Сина Си да мине през същите изкушения, в които Адам се провали. Сатана изкуси Исус също както изкуси Адам. Предложи Му хляб, също както предложи на Ева вкусния плод на забраненото дърво; предложи Му да се хвърли от покрива на храма и да бъде носен на ангелски криле, също както предложи на Адам да се възнесе на крилете на познанието, идващо от забраненото дърво; предложи Му власт и слава, ако предаде Бог, също както предложи това на Адам и Ева (Мат. 4:4-10).

Голямата разлика се състоеше в това, че И с у с – вторият Адам, у с т о я на изкушението. Когато Сатана предлагаше всички тези изкушения на Исус, **Господ** му каза: *„Махни се, Сатано!"* Исус показа на човечеството, че е в ъ з м о ж н о човек да устои на изкушенията и да употреби з а д о б р о дадената му свободна воля. **Библията** казва следното по този повод: *„...както чрез непослушанието на единия човек станаха грешни мнозината, така и чрез послушанието на Единия, мнозината ще станат праведни"* (Римл. 5:19).

Чрез Исус Бог ни дава възможност да се върнем отново в Едемския рай. Чрез Исус Бог ни предлага лично спасение и мир. Същите два пътя, които Бог предостави пред Адам, сега лежат пред нас. Ние имаме възможността да изберем един от двата: или с Исус към Бога, или против Исус, със Сатана. Бог, обаче не ни налага, което и да било от двете решения.

6. ГРЕХЪТ

Пречка за щастието на човека е грехът. Поради греха човек не е в състояние да постигне идеалите, за които мечтае. Всеки план, всяка мечта, всяка култура в края на краищата са осъдени на провал, защото са извършени в грях. А всеки грях е последица от първородния грях на Адам. Този първороден грях и до днес е непроменен в човешкото сърце. Този грях, в основата си, е същият този грях, който заставя дивака от африканските джунгли да

причака с копие в ръка жертвата си, или добре образованият човек да полети с бомбардировач над мирни селища.
Двамата мъже в културно отношение са разделени един от друг с векове. Единият е дивак, а другият е цивилизован човек. Но и двамата са носители на греха.
Грях, това е ужасна дума и още по-ужасна болест. Хората не обичат да ги наричат грешници, но **Библията** заявява: *„Няма разлика, защото всички съгрешиха"* (Римл. 3:22). Библията твърди, че всеки човек е грешник пред Божието лице. Грехът, който предизвика падението на Адам е същият, от който страдаме и днес. Много хора обаче имат една фалшива представа за греха. Те го смятат за нещо леко, не толкова опасно, дори безобидно. Наричат го „морална слабост", или „слабохарактерност", но той си е все грях. Грях, чиято заплата според Библията е смърт! (Римл. 6:23).

а) Грехът е беззаконие, защото престъпва Божия закон (I Йоан 3:4).

Бог е установил една граница между доброто и злото и всеки път, когато престъпваме тази граница, ние нарушаваме Божия закон. А нарушим ли го, виновни сме вече в грях.

б) Грехът е неправда, защото е отстъпление от правдата.

Тази неправда се корени в собствената ни повредена природа: *„Отвътре, от сърцето на човеците излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства, прелюбодеяния, користолюбие, лукаво око, гордост, безумство. Всички тия неща излизат отвътре и оскверняват човека"* (Марк 7:21).
Някъде се разказва, че съществувал хубав остров, над който на воля летели чисти, бели птици. Те често се спускали към клокочещите бистри води, гмуркали се в тях, къпели се в тях и винаги излитали нагоре към синевата чисти, бели и хубави. Но ето, че по едно време духнали сухи и горещи ветрове. Изсушили земята и тя се напукала. Изчезнали от лицето й благоструйните потоци. Островът заприличал на пустиня. Езерата, които отразявали в себе си небесната красота, се превърнали в блата. Не се чувал вече шумът на реките. Появили се отвратителни влечуги. Залетели ужасни насекоми. Вместо с трева и плодове, птиците започнали да се хранят с влечуги и насекоми. Вместо в бистри води, започнали да се валят из тинята. Така някога белите, чисти и нежни птици, сега почернели от тиня, измършавели и загрубели.

Адам и Ева излязоха от ръцете на Бога чисти и бели като онези птици. Техните души приличаха на една нова, чиста дъска. Необходими бяха внимание и предпазливост, за да не позволят на Сатана да напише своето име на тази дъска. Но духнаха сухите, смъртоносни ветрове на греха. Ева стана непредпазлива. Това се вижда от разговора й със змията. Ако тя беше внимателна и бдителна, нямаше току така да разговаря със змията, знаейки, че говорът не е свойствен на това животно и следователно тук се крие някоя измама. Тя позволи на Сатана да напише върху дъската на душата й едно съмнение, после да добави едно недоверие спрямо Бога, после едно колосално непослушание, докато душата й и душата на мъжа й се превърнаха в пустош. Така се развива грехът, увеличавайки размерите и последствията си, докато донесе на човека смърт.

Грехът се наказва със смърт и никой човек не е в състояние да се отърве от това наказание. Ангели и човеци не могат да очистват от греха. Само в Христа може да се намери лек против греха.

7. ИСУС СПАСЯВА ОТ ГРЕХА!

Бог обеща на съгрешилата човешка двойка избавление от греха, защото Бог не се удоволства да гледа как Неговите създания тънат в грях. Сатана пожела да осуети Божия план относно Адам и Ева, но Бог обеща изкупление за съгрешилите и удар за злодееца Сатана. **Бог** каза: *„Вражда ще поставя между тебе и жената, и между твоето семе и нейното семе: то ще ти смаже главата, а ти ще му нараниш главата”* (3:15).

Това Божие семе е Единородният Син Божий, Христос Исус. Той увисна на Голготския кръст с трънлив венец на главата. Кръв потече от ръцете и нозете Му. Струйки се стичаха по гърдите Му. А пред Него се бе насъбрала тълпа, която Му се надсмиваше и подиграваше. Чрез нея Сатана успя да нарани петата на обещаното Семе, като Го прикове на позорен кръст. Той, Който бе определеният от небето Спасител, Синът Божий, Князът на мира, Този, пред Когото ангелите се покланят, закривайки от свян лицата си, сега бе наранен от Сатана и висеше окървавен на страшния стълб на наказанието.

Какво Го доведе до кръст? Кой нанесе на Богочовека тази страшна мъка и дълбоки рани? – Това бяхме Адам и Ева, ти и аз, защото за моите и твоите грехове Исус бе прикован на кръста. Защото за очистването на греховете са необходими не препарати

или сапун, но к р ъ в, защото *„без проливане на кръв няма прощение”* (Евр. 9:22).
Обаче ударът, който Сатана нанесе на Христа, се превърна в бумеранг срещу самия Сатана. Кръвта на Христа, вместо да попие в каменистата почва на Голготския рид, потече из света и отвори вратите на греховната тъмница, за да стане човек свободен. Наистина, Христос бе предаден на смърт, но това беше смърт, която ни освободи от прегрешенията ни, а възкресението Му потвърди оправдаването ни от Бога. *„И тъй както чрез едно прегрешение дойде осъждането на всички човеци, така и чрез едно праведно дело дойде на всичките човеци оправдание, което докарва живот”* (Римл. 5:18). Христовата смърт и възкресение са основа на нашата надежда; те са гаранция, че Божиите обещания към човека са истинни. И ако ти и аз днес приемем Христа чрез вяра, също ще можем да разкъсаме веригите на смъртта, и да застанем сигурни и свободни под знамето на Исуса Христа. **Библията** утвърждава, че *„който вярва в Сина има вечен живот”* (Йоан 3:36 а) и че *„на онези, които Го приеха, даде право да станат Божии чада, сиреч на онези, които вярват в Неговото име”* (Йоан 1:12).

И така достигаме до следните практически изводи:

1) Бог не е виновен за съществуването на злото и дисхармонията в света. Виновен е човекът, защото неправилно употребява своята свободна воля. Всички ние имаме свободна воля. Рано или късно нашите свободни воли ще бъдат поставени на изпит.
2) Този изпит има две възможни решения: първото е да проявим непослушание спрямо Бог и послушание спрямо Сатана, а това от своя страна ще ни доведе до вечно осъждение и отчуждение от Бог; второто решение е да застанем под кръвното знаме на Исус Христос, за да спаси Той безсмъртните ни души. Ние всички можем да станем Божии чада чрез вяра в Христос Исус (Гал. 4:4).

Човешкото грехопадение е ужасно и стремглаво. Нека го илюстрираме със следния пример: Разправят, че на брега на огромната река Ниагара – там, където водните талази стремглаво и стихийно се устремяват към известния в цял свят Ниагарски водопад – стояла табела, на която били написани думите: „от тук нататък никакво спасение повече!”. Тия думи са категорично предупреждение за всички лодки и изобщо водни съдове, в които плават хора, за всички хора изобщо, които са попаднали в тия води: дотук можете да се спасите, от тук нататък вече не можете, защото влизате в страшната стихия на падащите с пяна и трясък

грамадни количества води. Стигнете ли до огромния петдесет метров водопад, вие сте безвъзвратно загубени. Връщане назад няма. Спасение няма и не може да има!
За да не попадне човек във водопада на изкушението, е необходимо той да бди в молитва за опазване на спасението си. *„Бдете и молете се* – увещава ни **Сам Господ Исус** – *за да не паднете в изкушение!”* (Мат. 26:41). Защото *„противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне. Съпротивете се нему,* – казва Божието Слово – *стоейки твърди във вярата, и той ще побегне от вас”* (I Петр. 5:8-9).

Амин!

ПЪРВОТО БРАТОУБИЙСТВО

Бит. 4:1-10

„Всеки, който мрази брата си е човекоубиец; и вие знаете, че в никой човекоубиец не пребъдва вечен живот"

(I Йоан 3:15)

Съвсем наскоро нашата общественост бе потресена от вандалщината на едно убийство, за което съобщи пресата. Трима пияни младежи пребили до смърт един софиянец, задето той им направил забележка да не нагрубяват жена му. Притеклият се на помощ друг гражданин също бил пребит и хвърлен в една витрина.
Този трагичен случай ни заставя да се замислим за злото и греха в света. Злото и грехът не са създадени от Бога, но са последица от прародителския грях. Непослушанието на Адам и Ева заквaси цялото родено от тях човечество. И днес всеки личен грях – от кражбата на едно копче, до убийството на човек – е последица на първородния грях.
Първото братоубийство в човешката история е резултат от греха на Адам и Ева. Двамата братя, Каин и Авел, наследили родителския грях. Мирът помежду им бил нарушен от завистта на по-големия брат – Каин. Омразата трайно заседнала в сърцето на този първороден Адамов син, докато един ден тя довела до първото братоубийство. Авел бил зверски убит. Кръвта му била пролята безпричинно. И според Библията, тя и досега вика от земята (Бит. 4:10).
Библията осъжда това братоубийство, както и всяко друго убийство, а най-вече духовното убийство, защото то е по-ужасно от физическото само по себе си и по последствията си.

И преди да се впуснем в размишления, нека да поставим и темата, която е: ПЪРВОТО БРАТОУБИЙСТВО, РАЗГЛЕДАНО В СВЕТЛИНАТА НА БИБЛИЯТА.

1. Нека най-напред да се запознаем с Г Е Р О И Т Е НА СВЕЩЕНОТО ЧЕТИВО: КАИН И АВЕЛ. И двамата били синове на Адам и Ева. Вкусили още от деца горчилката на проклятието, надвиснало над родителите им, може би те ще опитат всички възможни начини, за да се завърнат в Едемския рай... По-после ние ги виждаме отдадени на труд: Авел бил скотовъдец, а Каин –

земеделец. Родителите и синовете живеели в мир и хармония помежду си.
Като вярващи хора, ние най-напред се интересуваме за духовното състояние на онези, с които се запознаваме. За нас е важно да знаем дали те са духовно богати, или са духовно бедни, дали са истински християни, или са такива само „на име". Така за нас е от значение да знаем нещо за духовното състояние и на Каин и Авел.
В Библията за първи път, и то косвено, се споменава за духовното състояние на двамата братя във връзка с жертвоприношението им. Прави впечатление обстоятелството, че Каин първи се досеща да принесе на Бог благодарствена жертва, а Авел го последва по-късно. Това първо впечатление от усърдния Каин го издига в нашите очи, а Авел – принизява. И ние, по човешки, решаваме: безспорно Каин е по-духовен, щом първи принася жертва.
Разбира се, това заключение е чисто човешко и много прибързано. Също както по човешки и много прибързано ние отсъждаме за някого измежду нас, че той е „истински брат в Господа", а за друг, че той „не е никакъв християнин".
Ние гледаме външния израз и по него съдим за вътрешното състояние на личността, но това е неправилно. Защото не всички, които отиват в църква, се кланят на Бог с дух и истина, и които пеят най-високо не винаги хвалят Бога истински; и тия, които си придават сериозен вид, не винаги са изпълнени с най-голямата сериозност. *„Човекът* – казва Писанието – *гледа на лице (*т.е. на външното – б.м. -I Царе 16:7).

2. Нека се приближим до жертвоприносителите, за да следим по-отблизо ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕТО им. Каин принесъл като благодарствена жертва *„от плодовете на земята"* (ст. 3). Авел пък, на свой ред, принесъл в жертва *„от първородните на овцете си и от тлъстината им"* (ст. 4). Това жертвоприношение ни говори, че грехът не бил унищожил окончателно Божия образ в човека, онази жажда по Бога, а напротив, тази жажда била причина за това жертвоприношение. Трудно може да бъде изкоренена тази жажда по Бога от човешкото сърце. Човек се ражда и умира с нея. И може би нея е имал предвид нашият голям писател–класик **Иван Вазов**, когато е казал: „Не се гаси туй, що не гасне!"
Искаме ли да научим каква е Божията преценка за жертвоприношенията на двамата братя? Как Бог реагира и как отсъжда жертвите? Може би, според нас, Той ще похвали усърдния и досетлив Каин, а закъснелия Авел ще укори. Нека да видим: *„И*

погледна Господ благосклонно на Авел и на приноса му, а на Каин и на приноса му не погледна така" (ст. 4 б, 5 а). Както виждаме, Божията реакция е неочаквана за нас. Наистина, Бог преценява различно от нас, човеците.

И все пак, защо Бог отхвърли Каин и жертвата му, а Авел бе благосклонно приет? За нас истината е необходима, защото самите ние, бидейки „царско свещенство" (I Петр. 2:5), също принасяме жертви на Бога. Ние трябва да знаем какво Бог обича и какво не, също както се съобразяваме с вкусовете на приятелите и родните ни.

Обикновено се тълкува, че Бог приел жертвата на Авел, защото била кръвна, а Каиновата отхвърлил, защото била безкръвна. Обаче по-важното е това, че всяка жертва – кръвна или безкръвна – говори за приносителя си и може би тук, в приносителя, се крие причината за Божието решение: Каин да отхвърли, а Авел да приеме. Ще разберем и това, но нека по-напред се опитаме да изясним, що значи думата „ж е р т в а"?

„Жертва", това е славянска дума и означава „унищожаване", „изгаряне в огън", но не толкова самата жертва, колкото този, който я принася. Това разбира под жертва Божието Слово, когато казва: *„И тъй, моля ви..., да представите телата си в жертва жива, свята, благоугодна на Бога, като ваше духовно служение"* (Римл. 12:1). Защото всяка жертва е преди всичко израз на в ъ т р е ш н о т о молитвено настроение на човека, било то добро или зло, и точно това вътрешно духовно настроение дава съответния смисъл и цена на жертвата.

А какво трябва да бъде вътрешното настроение на жертвоприносителите? То трябва да бъде м о л и т в е н о. В Пс. 141:2 четем следното: *„Молитвата ми нека възлезе пред Тебе като тамян, повдигането на ръцете ми нека бъде като вечерна жертва".* Духовното настроение на жертващия пред Бог още трябва да бъде н е л и ц е м е р н о. Това разбираме от I Петр. 2:5 *„...вие, като живи камъни, се съграждате в духовен дом, за да станете свято свещенство, да принасяте духовни жертви, благоприятни на Бога".* Духовното настроение на жертвоприносителя трябва да бъде и с м и р е н о, п о к а й н о, а не презрително. Такъв жертвоприносител е бил пророк и цар **Давид**, който казвал: *„Жертва на Бога е дух съкрушен; сърце съкрушено и разкаяно, Боже, Ти няма да презреш"* (Пс. 51:17). Жертвоготовността ни трябва да бъде съпроводена още и с дух на б л а г о д а р н о с т и х в а л е н и е към Бог. *„На Тебе ще принеса жертва на*

хваление – пее **псалмистът** – *и името Господно ще призова"* (Пс. 116:17).
А фарисеите от времето на Исус Христос не проумявали тази задължителна духовност и сърдечност на всяка жертва, затова и били изобличени от Спасителя във външно богопоклонение и фалшива жертвоготовност. И за да им посочи каква е Божията воля, **Господ Исус** казал: *„Идете и научете се, що значи тая дума: Милост искам, а не жертва"* (Мат. 9:13). Каква милост и към кого?
В Северна Италия, поради обилното топене на снега в Алпите, често стават наводнения и реките излизат от коритата си. Преди много години при едно такова топене, водите на една река отнесли двата свода на един голям мост. Останала да стърчи във водата само средната част на моста, върху която била построена къщичката на митническия чиновник на околността. Тук било цялото му семейство, заедно с него. Водите вече разклащали средния свод. Къщичката и жителите й били обречени на гибел. А по двата бряга на реката тълпи народ наблюдавали в ужас страшната картина, но никой от тях не се решавал да се хвърли срещу страховитото течение.
В това време дошъл отнякъде един селянин. Щом разбрал каква е работата, той бързо скочил в една лодка, свил въже до краката си и запорил вълните. Всички млъкнали и със затаен дъх наблюдавали какво ще стане. Селянинът стигнал до рушащият се свод и закрепил лодката до него, а после хвърлил въжето към нещастните хора горе. „Смелост! – викал той – Завържете въжето горе и се спускайте по него!" Нещастните хора се спуснали в лодката и след кратка борба с вълните стигнали до брега. Семейството било спасено.
Един от присъстващите, развълнуван, предложил на селянина кесия с пари, като награда. Но селянинът кротко му казал: „Дайте парите на това нещастно семейство, което във вълните загуби всичко. Аз рискувах от любов".
„Милост искам, а не жертва!"...
Жертви на милост, на молитва, на нелицемерност, на покайно смирение и на благодарение иска Бог от нас, а сигурно ги е искал и от Каин и Авел.
И така, нека на този фон да потърсим истината. Нека отговорим на въпроса: Защо Бог отхвърли жертвата на Каин, а Авеловата жертва прие?
Както казахме вече, ние ще търсим причината не във вида на жертвите им, – кръвни или безкръвни – а в самите тях. В

тази посока ни насочват думите на Бога в ст. 7*: „Ако правиш добро, не е ли прието?”* С други думи: Каине, ако сърцето ти е добро, Аз ще приема жертвата ти, даже и да е безкръвна, но ако ти не правиш добро, дори златно агне да Ми пожертваш, Аз не ще го приема. Защото Аз *„искам милост, а не жертви”.*

Какъв човек беше Авел? Словото Божие го рисува като тих, трудолюбив и обичлив човек, и още нещо – богобоязлив. Авел копнеел за Едемския рай, но не толкова заради бистроструйните потоци, прохладните сенки и спокойния живот в Едем, колкото заради благословената близост с Бога. Авел вярвал, че Бог може да ги помилва и отново да им възвърне изгубения рай. Тази негова вяра, именно, го подбудила да принесе жертва. Той пристъпил към олтара с любов и с чисто сърце, и най-напред поднесъл в дар сърцето си, а след това от първородните, и при това избрани, най-добри овце. Библията казва за Авел, че *„с вяра Авел принесе жертва на Бога... че е праведен... и чрез тая вяра той и след смъртта си още говори”* (Евр. 11:4). *„Защото без вяра не е възможно да се угоди на Бога, защото който идва при Бога трябва да вярва, че има Бог, и че Той възнаграждава тия, които Го търсят”* (Евр. 11:6). Името А в е л означава „п о л ъ х в а н е” т.е. след горещия зной на грехопадението полъхнал прохладният зефир на Авеловата чистосърдечна вяра. Други богослови превеждат евр. Авел като: „запази сина”, т.е. Адам и Ева не опазиха високото си положение, но поне сина им Авел запази от греха, Господи!

Какво можем да кажем за К а и н? Каин наистина беше пръв в жертването, но не и в доброто. Ако той беше пръв и в доброто, Бог щеше да приеме жертвата му. Душевното състояние на Каин съвсем не било жертвено. Много правилно отбелязва по този въпрос **Йоан Златоуст**, като казва: „Тогава, когато Авел принесъл в жертва на Бога дарове от първородните, и при това избрани най-добри овце, Каин принесъл това, което му попаднало под ръка, без всякакъв избор и старание”. Очевидно е, че Каин пристъпва към жертвата с нечисто сърце, външно, формално, без любов към Бога и без желание да Му угоди. Той не оправдал значението на името си, което е: „п р и д о б и в а н е”, т.е. той не е настроил сърцето си да придобие наново Едемския рай. И заради сърцето му, Бог отхвърлил жертвата му. *„Рожби ехидни!* – изобличил **Господ Исус** съвременните Нему Каиновци, фарисеите, - *как можахте да говорите добро, като сте зли? Защото от онова, което препълва сърцето говорят устата. Добрият човек от доброто си съкровище изважда добри неща, а злият човек от злото си съкровище изважда*

зли неща" (Мат. 12:34-35). Според сърцето е и жертвата. Пак **Господ Исус** на друго място като говори за жертвоприношението казва следното: *„Ако принасяш дара си на жертвеника и там си спомниш, че брат ти има нещо против тебе, остави дара си там, пред жертвеника и иди първо се помири с брат си, и тогава дойди и принеси дара си"* (Мат. 5:23-24). Господ заповядва така, щото поклонението пред Него да бъде оставено заради любовта към ближния. Нека, казва Той, да се прекъсне служението към Мене, само да се запази твоята любов, защото жертва е и това, когато човек се помирява с брата си. Това трябваше да има предвид Каин, когато принасяше жертва. Това трябва да имаме предвид и ние, съвременните Авеловци или Каиновци, когато принасяме жертви на Бога. Бог не желае едно външно поклонение, защото за Него то е мерзост. А ето какво казва Той чрез устата на **прор. Исая***: „За какво Ми са многото ваши жертви? Преситен съм от всеизгаряният на овни и тлъстина на угоени животни; и не Ми е угодна кръв от телета и от агнета, и от едри козли"* (1:11). И пак: *„Този народ се приближава към Мене с устата си и Ме почита с устните си, но сърцата им стоят далеч от Мене* (Исая 29:13).

Какви жертвоприносители сме ние – като Авел или като Каин? Нека помним винаги пословицата, че „кой каквото прави, на себе си го прави" и че *„всеки от нас за себе си ще отговаря пред Бога"* (Римл. 14:12).

Може би сте чували за онзи човек на име Марок, в чието село започнал строеж на голям мост. Когато поискали от него (както и от всички други селяни) една греда за строежа на моста, той обещал да даде. Но в една тъмна нощ, заедно със сина си, откраднал от новостроящият се мост най-хубавата и здрава греда, и я подменил с една тяхна, но прогнила. Никой нищо не разбрал. Минали години. Избухнала война. По моста завървели войници и машини. Синът на Марок бил шофьор на един тежкотоварен камион. Веднъж той получил заповед да бърза с камиона за фронта, където очаквали с нетърпение да им закарат боеприпаси. Пътят минавал по моста през неговото село. Но Мароковият син не знаел, че майсторите, без да забележат, сложили тяхната гнила греда на най-важното място на моста и, че поради това мостът имал слабо място. Щом тежкотоварната кола стъпила на моста, той потрепнал, огънал се, гредите изпращели и буйните води на реката глътнали шофьора и камиона. Щом научил за станалото, Марокът, сякаш прободен с нож, се удавил в реката.

Кой каквото прави, на себе си го прави...

3. Жертвоприношението е приключило. Божията присъда е произнесена. Но тя не е окончателна. *„Бог* – според **ап. Павел** – *наказва този, когото люби и бие всеки син, когото приема"* (Евр. 12:6). Следователно, Бог обичаше Каин, също и всеки един от нас, който върви по пътя на Каин; освен това, Бог наказва, за да предизвика покаяние и очистване. Покаянието заличава греха. Наистина, че *„грехът е при вратата",* както казва Бог на Каин, а Сатана непрекъснато ни дебне и крои коварства срещу нас; наистина, че у човека има склонност към греха, защото *„плътта силно желае противното на Духа"* (Гал. 5:7), обаче Бог каза на Каин относно греха: *„Ти ще владееш над него"* (ст. 7 д, е), т.е. грехът е о в л а д я е м от човека. Ако това не беше така, Бог не би казал на Каин да се противопостави на греха, който го влече. Очевидно, потомците на Сит за дълго време са успявали да надвиват греховните влечения, поради което бяха наречени синове Божии (Бит. 6:2). Сред най-голямата развала на земята, все пак се намери един борец против греха – праведният Ной (6:9). А по-рано от Ной Енох ходел по Бога и изчезнал, тъй като Бог го взел (5:24). Такива борци против греха са били още: Йов, Авраам, Мелхиседек и др. Може би някой ще запита: Как може да бъде овладян грехът? Според Библията, първият грях, колкото и да е повредил духовната и нравствена природа на човека, той не потъмнил и не отнел напълно Божия образ в човека. Падналият човек запазил в себе си Божият образ, но в помрачен вид. Достатъчно е само човек да бъде осветен от истинската светлина, излъчваща се от Личността на Исус Христос, за да се възвърне наново оригиналната чистота и белота на Божия образ у него. Единствено Божията благодат в лицето на Исус Христос може да направи човека способен за борба с греха. *„По благодат сте спасени, чрез вяра; и то не от сами вас, това е дар от Бога"* (Еф. 2:8). Опитността на великия **ап. Павел** потвърждава горните думи; той казва: *„За всичко имам сила чрез Онзи, Който ме подкрепява"* (Фил. 4:13). **Ап. Яков** пък пише: *„Бог... на смирените дава благодат. И тъй... противете се на дявола и той ще бяга от вас"* (Яков 4:6 г, 7 б, в).

4. *„Жалостив и милостив е Господ, дълготърпелив и многомилостив"* възкликва **Давид** в Пс. 103:8. Бог чака и търпи за дълго време, *„понеже не иска да погинат някои, но всички да дойдат до покаяние"* (II Петр. 3:9).

Възползва ли се Каин от това Божие дълготърпение? Поправи ли грешката си? Измени ли сърцето си със сълзи на покаяние? Нищо

подобно! Каин продължи да упорства в греха и нечестието. Грехът в него все повече се уголемяваше и го тласкаше към все по-голямо падение. Божието Слово казва: *„А който се изкушава, се завлича и подлъгва от собствената си страст; и тогава страстта зачва и ражда грях, а грехът като се развие напълно, ражда смърт"* (Яков 1:14-15). У Каин се породи завист. Неговият егоизъм ожесточи сърцето му. От тази завист и от това ожесточение той се реши на последната крачка, но не в покаяние, но в греха – убийството. Т о й у б и А в е л. Това убийство не е случайно, а подготвено, обмислено отдалеч (ст. 8). Първото братоубийство е налице.

Какво всъщност стори Каин със себе си, когато уби брат си? Че развилият се у него грях роди смъртта на Авел, това е факт, но какво роди грехът за самия него? Това е много важно! На първо място, Каин се откъсна от семейната среда и стана бежанец на земята (ст. 12). На второ място, той скъса скъпите, макар и слаби връзки с Бога, Който мислеше неговото добро.

Каква поука се крие тук за нас? Тази, че когато сме задружни и живеем с нуждите на другите около нас, и Бог живее с нас, защото Той благоволи в *„двама или трима, събрани в Неговото име"* (Мат. 18:20), а не в разцепления и усамотявания. Откъсне ли се някой от църквата, той се откъсва и от Бога. Скъпи приятели, дори и в най-тежки обстоятелства не напускайте църквата. Никога не мислете, че можете да бъдете християни сами за себе си. Бъдете свързани с братята и сестрите! Тогава ще се уверите в чудната закрила и зашита на Господ! Някога философът **Сенека** е казал: „Ние сме родени, за да живеем съвместно; нашето общество е свод от свързани помежду си камъни, който ще се срути, ако те не се крепят взаимно". Божието Слово също препоръчва Божиите чада да живеят задружно и в единомислие. То казва: *„... колко е добро... да живеят братя в единодушие..., защото Господ там е заръчал благословението – живота до века"* (Пс. 133:1, 3).

На трето място, Каин погуби душата си. Божието Слово заявява: *„Който не люби, остава в смърт. Всеки, който мрази брата си, е човекоубиец; и вие знаете, че в никой човекоубиец не пребъдва вечен живот"* (I Йоан 3:14-15). Какво значат тези думи? Те ни разкриват тайната, че Каин станал човекоубиец преди да убие физически брат си Авел; още щом го намразил. А не значи ли това, че и онзи от нас, който мрази брата или сестрата, е също човекоубиец? Да, значи! Ти и аз може да не убием физически човека и пак да сме убийци. Но как? Ние днес убиваме с омразата си, с ненавистта си, с езика си. И пак се мислим за християни,

притежаващи вечен живот. Но *„ако рече някой: любя Бога, а мрази брата си, той е лъжец; защото който не люби брата си, когото е видял, не може да люби Бога, Когото не е видял. И тая заповед имаме от Него: който люби Бога, да люби и брата си*" (I Йоан 4:20-21).

Баснописецът **Езоп** разказва за една мечка, която се хвалела надменно, че обича хората, тъй като не ядяла умрял човек. Но една лисица й казала: „Де да можеше да отмъкваш мъртви, а не живи хора" – разобличавайки по този начин лицемерието и привидната любов на мечката. Дано ние не приличаме на тая мечка, но на нашия Бог, Който е любов (I Йоан 4:8, 16).

Една кюрдска поговорка гласи: „Всичко, което даваш, при теб ще остане", т.е. ако даваш милостиня, правиш добро не само на другия, но и на себе си; ако принасяш жертва на Бог, ти облагодетелстваш себе си; ако правиш добро, Бог те благословя с двойно добро; ако ли пък правиш зло, пак при тебе ще се върне. Кой каквото прави, на себе си го прави.

Но горната поговорка ни подсказва още, че когато даваме милостиня или жертва, не бива да се хвалим със себе си. Много ценни в това отношение са думите на **Спасителя** в Мат. 6:1, 3-4: *„Внимавайте да не вършите делата на правдата си пред човеците, за да ви виждат; инак нямате награда при Отца си, Който е на небесата... А ти, когато правиш милостиня, нека левицата ти не узнае какво върши десницата ти; за да остане твоята милостиня тайна; и твоят Отец, Който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве".* В този ред на мисли **Блез Паскал** е казал следното: „Ще умираш сам. И животът е истински само тогава, когато живееш сам пред Бога, а не пред хората".

И нека любовта към Бога да бъде онзи двигател, който ни подтиква и към жертви, и към милостини, и към всяко добро дело. *„Дечица,* - пише **ап. Йоан Богослов** – *да не любим с думи, нито с език, но с дело и в действителност"* (I Йоан 3:18). *„Любовта не върши зло на ближния, следователно любовта изпълнява закона"* (Римл. 13:10). А тази любов е плод на Святия Дух (Римл. 13:30). Следователно, нашето благочестие, нашата вяра и нашето християнство ще са истински и угодни на Бога едва тогава, когато в нас живее Божият Дух!

И нека това да бъде молитвата на живота ни отсега нататък: „Боже, дай ни пълнотата на Святия Дух и на любовта, която е плод на Святия Дух, защото само тогава ще бъдем Твои истински деца, достойни наследници на благочестивия Авел!" Амин.

ОТ КАИН ДО ПОТОПА

„И рече Господ на Каин: Защо си сърдит?
И защо лицето ти е навъсено? Ако правиш
добро не е ли прието? Но ако ли не правиш
добро, грехът лежи при вратата.
И към тебе ще бъде неговото желание,
и ти ще владееш над него”.

Бит. 4:16-24;
5:3; 6:1-17

Неотдавна ние разгледахме жертвоприношенията на Каин и Авел и последвалото ги братоубийство. Авел остана да лежи пред своя олтар с очи, устремени към висините, а Каин продължи да следва надолния път към греха. Бог срещна Каин и го изобличи, с цел да предизвика у него покаяние. Но Божият зов остана нечут и неразбран. Тогава Бог прокле Каин да бъде бежанец на земята. И ето, че Каин сега съжалява и се разкайва, но без да скъса с греха и без да измие гузната си съвест. Той съжалява единствено за тежката си участ и за участта на своето потомство.
А участта на Каиновото потомство е незавидна. Адамовият грях, двойно увеличен с Каиновото престъпление, тежи върху съвестите на всички Адамови деца и внуци. Грехът е вече една ужасна действителност, каквато е днес ракът, спинът или вирусът на ебола; с тази разлика само, че грехът е повсеместна болест.

Преди да се задълбочим по-сериозно в размишленията ни, нека поставим темата, която е: РАЗМНОЖАВАНЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, УВЕЛИЧАВАНЕТО НА ГРЕХА И ПРИЧИНИТЕ ЗА ПОТОПА.

1. Вкусването от плода на забраненото дърво съблече дрехата на невинността от човека. Очите му се отвориха за познаване на злото. Съвестта у него се събуди. Досега невинността бе движещата сила за извършване на всяко деяние. След грехопадението невинността беше заместена от съвестта. На нея се падна трудната задача да ръководи човека в духовно-житейския му път, да го насочва към доброто и да го отклонява от злото. ЗАПОЧНА ДИСПЕНСАЦИЯТА НА СЪВЕСТТА.

Що е съвест? Днес мнозина се опитват да представят съвестта като продукт на движението на мозъчните вещества,

без, обаче, да си дават сметка, че веществото и управляващите го механически закони не могат да произведат духовни феномени, каквито са: съвестта, волята, идеите, мислите.
Други се мъчат да ни убедят, че съвестта била само п р и в и ч к а на мисленето, придобита чрез възпитанието. Но те не си дават сметка, че като отричат съвестта, всъщност подкопават зданието на нравствеността.
Съвестта е един ф а к т. Съвестта е едно величество, пред което всички трябва да прекланяме глава. Ние не можем да й заповядваме, напротив, тя заповядва на нас. Ние не я поправяме и упътваме, напротив, тя нас поправя и напътства. Ние стоим по-долу от нея, а не по-горе. Човек може да я презира, но не може да я унищожи. Нейният глас може да преследва човека до смъртния му час. И от това следва, че съвестта е п р о и з в е д е н и е на Едно нравствено и духовно Същество, Което стои по-горе от нас и вън от нас, и Което ни говори чрез съвестта. Съществуването на съвестта е д о к а з а т е л с т в о з а с ъ щ е с т в у в а н е т о н а Б о г а.
В повестта си „Земя" нашият белетрист **Елин Пелин** много образно и правдиво е показал силата на съвестта чрез героя си Еньо. След като Еньо, движен от алчност, завист и ненавист, убива своя брат Иван, той сякаш изведнъж се изправя пред някаква стена. Като че ли н я к о й започва да го пита: „Защо уби тоя добър човек – твоя брат? Защо? Защо? Защо?!" И Еньо повтаря ужасен: „Защо?..." Нещо сякаш задушава гърдите му. Той бърка в дисагите за шишето с ракията, но гласът става още по-неумолим: „Защо? Защо? Защо?!" С какво движение на мозъчните частици, или с какво възпитание нашите невярващи приятели ще обяснят съществуването на този глас не само в Еньо, но и у всички хора, които подобно на него и на Каин вървят стремглаво по пътя на греха? Никакви обяснения не биха били задоволителни, освен това, че съвестта е г л а с Б о ж и й у човека.
Може ли съвестта да се справи с тежката задача да измъкне човека от греха и да го насочи отново към Бога? Определено можем да отговорим: Да! Но при едно у с л о в и е: че човек ще се вслушва в нейния глас." Например, разказва се за един престъпник, достигнал до най-тъмните долове в греха, че един ден влязъл случайно в Божия дом и чул там да се чете притчата на Господ Исус за царската сватба, и за дошлия на нея човек, без необходимата сватбарска дреха. Когато от последвалата проповед човекът узнал значението на притчата, той почувствал в гърдите си страшна

болка. Потресло се съзнанието му от смъртния ужас, който видял зад себе си: един живот без смисъл, без цел, без надежда и без слънце. Съвестта загризала този човек. И заплакал той над себе си и за себе си, изплашен от собствената си духовна нищета и трагедия. От него ден насетне този човек коренно се променил, благодарение на това, че се вслушал в гласа на съвестта си.

Че наистина съвестта може да води и управлява човека с успех по пътя на доброто, ние се убедихме от праведния живот на Енох, на Ной, на Сит и на др. праведници от времето на Стария Завет. Тези праведници са били подложени на същите изкушения, съблазни и изпитания, на които са били изложени и техните съвременници. Но те устояли в доброто, във вярата в Бога, защото слушали гласа на своята съвест.

Но ако човек не се вслушва в гласа на съвестта си, ако се мъчи като Еньо да го притъпи с ракия, пороци и още по-големи престъпления, има опасност съвестта да п р е г о р и, т.е. да се обезсили. **Божието Слово** ясно казва, че има хора *„чиято съвест е прегоряла"* (I Тим. 4:2). Те лъжат, лицемерят, отстъпват от вярата и слушат измамливи духове. Като пример можем да посочим **Пилат Понтийски** (Йоан 18:37-38; Лука 23:22-24; Мат. 27:19). Ужасен парадокс беше дето на този безнравствен човек се падна да съди абсолютната Святост в лицето на Господ Исус Христос. Съвестта у Пилат бе прегоряла в изпепеляващия огън на страстите, на алчност, на страха от човеци и на политически интриги. Той несъмнено бе уверен в невинността на Назарянина. Още повече, че жена му го предупреди да не прави нищо на *„Този Праведник"* (Мат. 27:19). Обаче съвестта му бе прегоряла, затова тези предупреждения не можаха да подействат. И така, Пилатовата съвест разреши убиването на Праведника.

И ако за Сит, Енох и Ной съвестта беше един желан и слушан господар, то за Каин тя беше неприятен „деспот", от когото гледат да се отърват по-бързо. Съвестта, обаче, преследва човека до смъртния му час. Тогава Каин ще я заглуши с нови и нови грехове. И той продължава още повече да затъва в греховното блато. Заедно с него затъва и потомството, родено от него. Своя греховен образ той предава на децата, внуците и правнуците си, заквасвайки с грях цялото си потомство.

Необходимо е да отбележим, че Авел не остави никакво потомство, така че на Каин и на жена му се падна дългът да произведат население на земята. Уви! Това население приличало на родоначалника си, поради което е наречено „к а и н и т и".

Бог прокълна Каин да бъде бежанец на земята, а ето, че той строи град и го нарича по името на своя син Енох; той е първият, който се опитва да се настани удобно на земята. А грехът се размножава много по-бързо там, където големи множества са поставени в близък контакт. Каиновците всякога са се старали да направят страната на своето заточение една приятна страна; да съградят изкуствено рая, вместо да копнеят за истинския Рай. Те непрекъснато са се опитвали по всякакъв начин да смекчат проклятието, вместо търпеливо да се подчинят на Божиите наредби.

Каиновото поколение се проявява в изграждането на материална култура, която достига голям напредък, обаче тази култура продължава да се развива в посока на греховността. Каинитите изграждат градове, като ги заобикалят с укрепени стени. Те шият палатки, обработват платове, мед и пр. Бойното оръжие и бойните стени вече говорят достатъчно, че животът се развива върху плоскостта на греха. Нещо повече: грехът става дързък и надменен. Така Ламех с надменност говори за убийството, което е извършил и за това, което ще извърши. Той с дързост казва, че ако за Каин се отмъщава седем пъти, то за него, за Ламех, това отмъщение ще бъде седемдесет пъти по седем (4:24). Това е не само дързост и надменност, но и сатанинска гордост. В градовете на каинитите се чува и музика, свирена и пята от безбожните Каинови потомци, но тя няма за цел да издига душата към Бога, а да успокои гузните съвести от изобличенията на Бог.

Наред с потомството на Каин се развива и потомството на **третия син** на Адам и Ева – **Сит**. Това са хора кротки, чисти, наречени Божии синове (4:26; 6:2). Те се трудят усилено ден след ден, за да изкарат хляба си от земята, съгласно Божието нареждане търпеливи и чакащи Той да ги помилва и спаси. Като странни и пришълци на света, те се въздържат от плътски похоти, не строят градове, не изобретяват изкуства, не желаят развлечение, но търсят една по-добра страна, именно небесната.

Но скоро тия Божии синове се смесват с Каиновите и от смешението им греховността достига до такава степен, че всичките им сърдечни мисли са зло по всяко време (6:1-5). Грехът ясно прозира в помислите и деянията на хората. Той се отразява и върху тялото и подготвя смъртта. Настъпва пълно разлагане, на което не се слага край, дори и с потопа, поради което Бог казва: *„Помислите на човешкото сърце са зло още от младините му”* (8:21). Грехът се предава на поколенията чрез з а ч а т и е т о, както това е

изразил и **псалмопевецът цар Давид**, който смята, че от греха ще може да се освободи само с помощта на Бога, поради което Го моли да създаде у него чисто сърце и прав дух (Пс. 51:10).
Смесените бракове между Божиите синове, т.е. Ситовите потомци и човешките дъщери, т.е. Каиновите потомци, дават на света исполините, т.е. знаменитите, огромни на ръст мъже, забележителни и по своя грях. Така грехът се увеличава лавинообразно. *„И светът се развърти пред Бога; светът се напълни с насилие. Господ се наскърби, че беше създал човека на земята"* (6:11, 6).
Във връзка с браковете между Божиите синове и каинитите, позволете ми да загатна накратко за съвременните християнски бракове.
Младостта е възраст, пълна със слънце. Тя е възраст, в която Бог чрез Своите природни закони влага в тялото на младия човек дълбок стремеж към друго едно сърце. У него се ражда любов. Младият човек жадува да излезе от своята самота и да се слее с друго същество. Но тук определено трябва да заявим, че Бог не благоволи в смесените бракове, т.е. между християни и нехристияни. Ето какво ни казва Бог относно такива бракове: *„Да не направиш сватовство с тях, да не дадеш дъщеря си на сина им, нито да вземеш дъщеря им за сина си, защото ще отвърнат синовете ти от Мене, за да служат на други богове и ще се разпали гневът Господен на вас"* (Втор. 7:3-4). Ето защо ние препоръчваме християнинът, който желае да се ожени и пак да служи на Господа, да се жени за християнка, и обратно – християнка, която желае да се омъжи и пак да продължи да служи на Господа, нека се омъжи за християнин. Чудесна е връзката между двама вярващи: те имат една цел и една надежда, следват едно учение и един Господ. Това е връзка както духовна, така и физическа: една плът и един дух. Съпрузите заедно четат Писанието, заедно се молят, заедно постят: те взаимно се наставят, увещават и поддържат един друг. Те присъстват заедно на Господната вечеря; разделят заедно нуждите си, нещастията и радостите; единият не крие нищо от другия; един другиму не са си в тежест; всеки свободно посещава болните, помага на бедните. Във взаимна хармония те пеят псалми и химни и се съревновават в хваленето на Бог. Виждайки и чувствайки това, Христос Господ се радва и изпраща на съпрузите Своя мир и Своята благодат.

2. ВЪЗМЕЗДИЕТО

Нека се върнем отново при каинитите. Тука царят завист, крамоли, разпуснатост и свирепост. Учите ни оглушават от мученето на животни, от звуците на сатанинска музика, от чукането на наковалнята, от хвалбите на горди самохвалци и от смесената врява, която произлиза от един свят, който живее без Бога и се бори да преодолее Божията проклетия. Грях, грях и само грях личи навсякъде и във всички.

Явно е, че тук съвестта се оказва безпомощна. Тогава Бог се намесва. Той казва: *„Ще изтребя от лицето на земята човека, когото направих... ето, ще нанеса на земята потоп от вода, за да изтребя всяка плът под небето, която има в себе си дихание на живот; всичко, що е на земята ще умре”* (6:7, 17).

Защо Бог отсъжда такава участ на земята и на обитателите й? – Защото грехът се нуждае от заплата или от възмездие. А *„заплатата за греха е смърт”* (Римл. 6:23). За човека, който върши грях, има само едно възмездие: той трябва да умре (Езек. 19:20). И това е напълно естествено, защото похотта като зачне грях, след греха докарва смърт, както физическа, така и духовна (Яков 1:15). Потопът бе Божието възмездие за греховете и на каинитите и на ситите.

Може би искате да узнаете крайната участ на Еньо, главният герой от повестта „Земя”. Тази участ е поучителна, защото картинно изобразява, що е Божието възмездие и ни води до заключението, че никой човек не може да избяга от него.

Пиянството принизява Еньо от най-богатия човек в селото до последния бедняк. Той станал за присмех и подигравка. Карали го да рине оборите, да скача като заек, да кукурига като петел и да се чеше като маймуна, само за едно черпене. Отровен от ракия, Еньо не издържал и умрял. Облекли го чистичко и го сложили в прост дъсчен сандък.

Зимата била страшна. Снегът бил засипал къщите до покривите и хората не могли да занесат покойника до гробищата. Оставили тялото му да престои в черквата. По православен обичай, в ръцете му оставили свещ, но когато излизали от църквата забравили да я угасят. През нощта тя запалила ковчега с мъртвеца и след три–четири дена, когато отишли да го погребат, намерили Еньо обгорял като въглен. Потръпвали от ужас селяните. Такова Божие възмездие те досега не били виждали. *„Страшно е* – се казва във Библията, и не напразно – *да попаднеш в ръцете на живия Бог”* (Евр. 10:31). Грехът винаги получава справедлива отплата.

Но има една възможност човек да се спаси от Божието възмездие.

Библията казва, че у Бога, освен заплатата за греха, която е смърт, има и един д а р, който е в е ч е н ж и в о т (Римл. 6:23). Този дар Бог е готов да даде на в с и ч к и ч о в е ц и, без разлика в пола, възрастта и цвета на кожата. У с л о в и е т о е само едно: *„Дали е Моето благоволение да умре грешникът?, говори Господ... П о к а й т е се и о б ъ р н е т е се от всичките си беззакония, за да не погинете поради беззаконията си... Направете си ново сърце и нов дух; защо да умрете?... Понеже Аз не благоволя в смъртта на нечестивия, казва Господ, затова в ъ р н е т е се и живи бъдете"* (Езек. 19:23, 30-32). Божията воля е ясна: грешникът трябва да направи кръгом в своя живот, да скъса с греха и да започне да живее нов, християнски живот.

Дали Бог ще помилва човека, ако той изпълни горното условие? Нека си послужим с един пример вместо отговор. В разгара на големи борби, някой си успял да стигне до най-високото място на властта. Когато се почувствал здраво на мястото си, поискал да му дадат списък на всички, които се оказали негови врагове. Прочел той списъка, и срещу името на всеки сложил черен кръст. Като научили за това, враговете му избягали от столицата, изпокрили се из страната. Те мислели, че черният кръст е знак за смърт. Когато той се заинтересувал и узнал какво са направили бившите му врагове, публикувал открита покана към тях да се завърнат от скривалищата си. Изтъкнал им, че кръстът, който бил сложил срещу името на всеки, означавал, че както Христос от височината на Своя кръст простил на тези, които Го разпънали, така и той трябва да прощава на своите врагове.

Щом този смъртен човек намерил сили у себе си да прости на своите врагове, много повече Бог ще прости на Своите съгрешили деца, според писаното: *„Към Мене погледнете и спасени бъдете всички земни краища, защото Аз съм Бог и няма друг"* (Исая 45:22).

Какви са **главните изводи**, до които стигнахме от казаното дотук?

1) Да живеем нашия живот, служейки на Бога, с чиста съвест и нелицемерна вяра (II Тим. 1:3, 5).

2) Бракът у нас да е съобразен с Божията заповед: *„Не се впрягайте заедно с невярващите; защото какво общо имат правдата и беззаконието?"* (II Кор. 6:14). Християнинът да се жени за християнка, както и християнката да се омъжва за християнин.

3) Да копнеем за общение с Бога и тогава Господ *„ще даде благодат и слава; няма да лиши от добро ходещите с незлобие"* (Пс. 84:11).

Зная, че някой може да си каже: „Задачата е много трудна. Съмнявам се дали ще устоим до край...”
Не се отчайвайте! Нека се насърчим от Писанието с няколко стиха, с които и ще завърша.
„Бог ни е спасил и призовал със свято призвание, не според нашите дела, а според Своето намерение и според благодатта, дадена нам в Христа Исуса преди вечните времена...” (II Тим. 1:9).
„...зная в Кого съм повярвал и съм уверен, че Той е силен да упази до оня ден онова, което съм Му поверил” (II Тим. 1:12).

„Онова добро нещо, което ти е било поверено, опази чрез Святия Дух, Който живее в нас” (II Тим. 1:14).

Амин!

ВЪЗМЕЗДИЕТО

Битие 6:9-22

Едно от важните старозаветни свещено-исторически събития е потопът. За него едни говорят изпълнени с религиозен страх, други със съмнение и скептичност, трети с насмешка. Интересът, обаче, към това историческо събитие е голям. С него се занимават дори учените кръгове. А в последно време около нас често чуваме да се казва: „Дали краят на света няма да настъпи поради потоп?" Естествено е, че при такъв огромен интерес от страна на едно голямо мнозинство ние, вярващите, не бива да останем безучастни.

Нека темата на нашите размишления да бъде:

ПОТОПЪТ – БОЖИЕТО ВЪЗМЕЗДИЕ.

1. ИСТОРИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

Няма нито един народ на земята, у който да не съществуват предания за станалия в дълбока древност потоп, от който оцеляли само няколко човека, които в последствие станали родоначалници на човечеството. Европейци, азиатци, суданси негри, хотенототи, старомексиканци, индианци, австралийци, китайци, персийци и др. – всички знаят за потопа. Ако потоп не е имало, как е възможно за него да знаят толкова много народи? Или пък, ако той е станал само на едно място на земята, как е възможно да научат това всички народи, като се има предвид тяхната отдалеченост? Така например американците не са знаели нищо за европейците и обратно; европейците не са знаели за съществуването на Австралия, нито пък австралийците са знаели за съществуването на китайците. За да знаят всички тези народи за потопа, следва, че потоп наистина е имало.

Още по-достоверно и по-истинно стана преданието за потопа, когато през двадесетте години на XX век английският археолог **Леонард Уули** започва разкопки в библейския град Ур Халдейски и доказва, че библейският потоп е историческо събитие. На дълбочина дванадесет метра под повърхността, той се натъкнал на глинен пласт. Този пласт бил съвършено чист и дебел не по-малко от два и половина метра. Под него били открити останки от древна култура. Геолозите решили, че някога земята е била сполетяна от

голямо, катастрофално наводнение. И за да може този истински потоп да нанесе два и половина метров глинен пласт, той трябва да е рукнал от морето и от небесата. Според Библията той залял долини и планини: *„... в тоя ден се разтвориха всички извори на голямата бездна, и прозорците небесни се отвориха; и валя дъжд на земята четиридесет дена и четиридесет нощи..."* (Бит. 7:11-12).

2. ЕКЗЕГЕТИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ. ВЪЗМЕЗДИЕТО

Естествено е здравомислещият човек да се интересува не само от историческата достоверност на потопа, но и относно п р и ч и н и т е, д о в е л и д о п о т о п а. Научното обяснение подхранва изключително историческата и геологическа страна на въпроса, обаче единствено Библията прониква в причините, довели потопа. Кои са те? В Битие 6:11, 17 четем: *„И развърти се земята пред Бога, и напълни се земята с неправда... ето, ще нанеса потоп на земята от вода, за да изтребя всяка твар под небето, която има в себе си дихание на живот..."* С други думи, човечеството не изпълнило предназначението, с което било създадено, поради което Бог взема решение за унищожаването му. Вместо богоуподобяване и нравствено съвършенство, човечеството започнало да се изражда, да се развратява, поради което възмездието на потопа се явява съвсем справедлива наказателна мярка.

А и м а л и в ъ з м е з д и е?

Немският философ **Емануил Кант** заявява, че добродетелните постъпки на хората по необходимост трябва да бъдат съпроводени с блаженство, а лошите прояви на човека – с мъки. И понеже в този свят ние не виждаме справедливо въздаяние за доброто и злото, което вършат хората, трябва да приемем, че съществува Едно вечно и могъщо Същество, Което в края на краищата ще отдаде заслужена отплата за нравствените деяния на всеки човек.

Наистина, човешкият разум има основание да се счита убеден в съществуване на възмездието. Върху някои страници на историята са отбелязани такива ужасни петна и злодеяния, че и най-лекомисленият човек ще се съгласи, че възмездие трябва да има, за да отмъсти за тези злодеяния. Например кой ще накаже неоткритите престъпници и злодейци? Кой ще накаже създателите и екзекуторите на хитлеристките газови камери, които не получиха тук своето заслужено наказание? Отговорът е един: в отвъдния свят Бог ще отмъсти.

Бог е неизразимо добър, търпелив и милосърден. Но Той е също

така неизразимо свят и справедлив. **Бог** казва за Себе Си следното: *„На Мене принадлежи отмъщението; Аз ще сторя въздаяние"* (Втор. 32:35). Богочовекът **Исус Христос** казва в Своето послание до тиатирската църква следното: *„Аз съм, Който изпитвам вътрешности и сърца; и ще въздам всекиму от вас според делата му"* (Откр. 2:23).

Бог е предопределил всички хора да стигнат до вечното щастие по пътя на добрата съвест. Дори когато човек е съгрешил, Бог не желае смъртта му, а иска той да се покае и да живее. Няма нито един грешник, на когото Бог да не е подал ръката на Своето милосърдие по някакъв начин, за да го спаси. Така е било и в дните преди потопа. Библията подчертава, че Бог е чакал човеците, съвременници на Ной, докато се е строял ковчегът–кораб да се покаят, подканвайки ги чрез *„проповедника на правдата"* Ной, но те били непокорни (I Петр. 3:20). Поради моралното им и духовно падение, и поради непокорството им, Бог нанесъл потоп върху нечестивия свят (II Петр. 2:5).

Ап. Петър изброява няколко старозаветни момента, които представляват Божие възмездие. Така например, той споменава за содомските и гоморските градове, които, осъдени от Бога, се превърнали в пепел, за да бъдат *„пример на ония, които... вършат нечестие"* (II Петр. 2:6). Апостолът напомня още за ангелите, които съгрешили и поради това били хвърлени в мрака на най-дълбоки ровове, за *„да бъдат вардени за съд"* (II Петр. 2:4).

а) Сигурно е, че нечестивите хора ще бъдат наказани отвъд гроба.

Ап. Павел много ясно се изразява по този въпрос, като казва: *„Бог ще въздаде на всеки според делата му: гняв и негодувание на ония, които са твърдоглави и не се покоряват на истината, а се покоряват на неправдата; скръб и неволя на всяка човешка душа, която прави зло..."* (Римл. 2:6, 8-9). Библията говори за едно място на мъки, на мрачна тъмнина, в която окованите вият от болка и скърцат със зъби. Това е една действителна мъка. Мъка, която като огън ще обхване цялото същество на грешника завинаги. Завинаги! Всяка надежда за край на мъките е изключена. Там, според думите на **Исус**, *„червеят не умира и огънят не угасва"* (Марк 9:44).

Говорейки за възмездието, ние не желаем да плашим хората, а да внушим на всеки могъщия и полезен страх от възмездието. Защото има часове, в които по-висшите подбуди не оказват влияние върху нас, които сме заплетени в мрежата на изкушение и съблазън. В

такива часове само страхът от възмездието, от огнената вечна мъка може да ни направи силни срещу опасността на изкушението.
Когато очите ни се съблазняват, нека си спомним за пламъците на вечния огън.
Когато осезанието се подхлъзва в греха, нека си спомним за огнена болка и за рани от изгорено.
Когато слухът ни се изкушава, нека се опитаме да чуем стенания и виене от болка и отчаяние, горък плач поради голямо нещастие, проклятия и ругатни, язвителен присмех и подигравки от страна на зли духове.
Все едно, че човек е жив погребан, прикован завинаги. Никакво измъкване, никакво спасение.
И за всичко това човек трябва да благодари и да вини само себе си! Всичко вика към измъчвания: ти можеше, но не поиска!
Човек сам ще си признае: Велики Мъздовъздателю, не Ти ме прокълна, не! Аз сам прокълнах себе си. Колко лесно бих могъл да се спася, но аз не пожелах. Сега вече е твърде късно.
Можем да си представим внезапно рукналия потоп и замръзналите усмивки на Ноевите съвременници. В панически бяг те се спускат към ковчега, блъскат вратата, удрят по прозореца, тропат по покрива и викат: „ Ной, Ной, отвори ни! Чуваш ли, Ной?! Ние обещаваме да се покаем. Дори още сега се покайваме, само отвори! Ной, нямаш ли поне капка съчувствие? Та ние загиваме!...” А Ной седи в ковчега като на тръни, защото съжалява тези създания. Той ги познава, с тях е живял, с тях се е трудил, с тях е споделял и мъки и радости; иска му се да отвори, и той щеше да им отвори, ако можеше... Но уви! Ковчегът бе запечатан лично от Божията ръка. Гибелта на грешниците бе решена. Те сами си я заслужиха. А Ной беше опазен, защото бе праведен, съвършен и защото *„ходеше по Бога”* (Бит. 6:9).

б) *„А Ной* – се казва в Свещеното Писание – *намери благодат пред Господа”* (6:8). **Ап. Петър**, коментирайки Ноевото избавление, заключава: *„Знае Господ как да избави благочестивите от напаст”* (II Петр. 2:9 а). И **ап. Павел**, заявявайки, че Бог *„ще въздаде на всеки според делата му”,* доуточнява: *„вечен живот на тия, които с постоянство в добри дела търсят слава, почест и безсмъртие... слава, почест и мир на всеки, който прави добро...”* (Римл. 2:7, 10). Наградата от Бога за Ноевото праведно ходене по Бога бе избавянето му от потопа и възможността да възпроизведе население по земята.

Наградата за онези, които с постоянство в добри дела, с ходене не по плът, а по дух, с послушание на Божията воля, със следване заповедите на Словото Божие, със своята обхода и благочестие търсят слава, почест и безсмъртие, ще бъде избавянето им от огъня, който ще запали и изгори днешното небе и земя.
„Праведните – според думите на **Господ Исус Христос** – *ще блеснат като слънце в царството на Отца си"* (Мат. 13:43). Те *„няма да огладнеят вече, нито да ожаднеят вече, нито ще ги удари слънцето, нито някой пек; защото Агнето, Което е в средата на престола, ще им бъде Пастир, и ще ги заведе при извори с течащи води; и Бог ще обърше всяка сълза от очите им"* (Откр. 7:16-17). Те *„ще гледат лицето Му, и Неговото име ще бъде на челата им. Нощ не ще да има вече; и не ще имат нужда от светене и светило или от слънчева светлина, защото Господ Бог ги осветлява. И те ще царуват до вечни векове"* (Откр. 22:4-5). Праведните имат отвъд гроба *„здание на небесата, дом неръкотворен и вечен"* (II Кор. 5:1) приготвен за тях от Господ Исус Христос (Йоан 14:1-3). Истинският изглед и размер на небесната награда, обаче, ние не можем да си представим, затова **ап. Павел** казва, че *„каквото око не е видяло, и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е дохождало, всичко това е приготвил Бог за тия, които Го любят"* (I Кор. 2:9).

И така, възмездие има. Бог възмездява. Той въздава на всекиго според каквито са делата му: вечен живот на праведните и добродетелните, а вечни мъки на грешниците и невярващите. Бог е дал на човека съвест, която да го води по пътя към вечния живот. Но ако човек предпочете срещуположния път на греха и падението, трябва да се сърди на себе си, когато се намери един ден в огнения пламък на пъкъла. Бог не иска грешникът да погине. Затова го чака да се покае и да заживее праведен живот.
Бог чакаше в Ноевите дни. Онези, които не се възползваха от търпението Му – погинаха, а онези, които уловиха щастливия миг, те се избавиха от потопа.
Бог чака и сега. Онези, които не вярват и постоянстват в греха, ще получат справедливо наказание, а онези, които с вяра, смирение и послушание отидат още сега при Него, ще получат вечен живот!
Какво ще предпочетем да изберем? Нека на този въпрос даде отговор съвестта на всеки един поотделно.

Амин!

НОЕВИЯТ КОВЧЕГ – АЛЕГОРИИ И ПРИТЧИ

Битие 7 гл.

Въпросът за потопа трябва да бъде разглеждан не само откъм неговата историческа страна, но е нужно и да издирим причината, довела до потопа. Причината, поради която човечеството бе справедливо наказано, е грехът. Грехът винаги получава справедливо възмездие. Бог е Великият Мъздовъздател, Който отдава на всекиго според делата му: вечен живот на тия, които търсят Бога и безсмъртието, а вечен гняв на ония, които не вярват и чиито дела са зли.
Праведният Ной бе опазен от потопа заради праведността си. Заедно с него бе опазен и животинския свят. Той получи заповед от Бога да вземе със себе си *„от всички чисти животни... по седем... и от нечистите по две”* (Бит. 7:2). Тях той приюти в специални помещения, направени в ковчега–кораб по Божия заповед (6:14).
Самият кораб беше изработен от черна акация, отличаваща се със своята здравина, насмолен отвън, с дължина 135 метра, широчина 22, 5 м. и височина 13, 5 м. На три етажа, с една врата и един прозорец. В онова време този кораб е бил чудо, защото е имал гигантски размери и защото не е имал весла, нито платна. Той е бил направляван и пазен от Самия Бог.
Знаете ли, че зад описанието на конструкцията на кораба се крие духовно–алегорическо значение?

НОЕВИЯТ КОРАБ И НЕГОВОТО ДУХОВНО–АЛЕГОРИЧЕСКО ЗНАЧЕНИЕ – нека това бъде темата за нашите размишления в тази глава.

1) Н О Е В И Я Т К О Р А Б ПОСЛУЖИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО И НА ЖИВОТИНСКИЯ СВЯТ ОТ КАТАСТРОФАЛНОТО ПОТОПНО НАВОДНЕНИЕ.

Какво символизира Ноевият кораб? Той символизира Х р и с т и я н с т в о т о. Християнството служи за опазване на човечеството от унищожителната стихия на греха и на злото. Маршът на Християнството през общочовешката история е шествие непобедимо. Ш е с т в и е т о н а Х р и с т и я н с т в о т о, о б а ч е, е ш е с т в и е н а И с у с Х р и с т о с. Когато казваме Християнство, ние всъщност казваме Исус Христос, защото Християнството е неразривно свързано с Исусовата божествена

Личност. Християнството значи да се прекланяш пред Христос и да Му въздаваш чест като на твой единствен и вечен Спасител.
Християнството доведе епохата на хуманността и на човеколюбието. Едва от момента на появата на Християнството хората започнаха да се считат като едно голямо семейство. Така наречените права на човека са плод на Християнството. Положението на жените, положение ниско и недостойно, Християнството го издигна до степен на истинско достойнство. Християнството издигна любовта в най-нежна и най-благородна сила в живота на хората. Децата пък, които езическия свят не се свенеше да убива преди и след раждането им, защото гледаше на тях като на проста вещ, Християнството ги обяви за наследници на Божието Царство и ги постави под защитата на Спасителя. То създаде един нов, християнски семеен живот, пълен със сърдечност, искреност и доброта. Но не само това донесе на света Християнството; то донесе още нещо: донесе утеха за съвестта, мир за душата, освобождение от греховността, прошка от Бога, увереност в Божията благост, увереност, основана върху изкуплението на нашите грехове, извършено чрез жертвата на Исус Христос. Ето защо, Християнството винаги си остава едно и същ о, т.е. признаването и приемането на Исус за Спасител. Християнството, това е Исус Христос, понеже то се яви заедно с Него, чрез Него се учреди и в Него съществува.
Личността на Исус Христос винаги е възбуждала огромен интерес. Причината за това е, че Исус е въпрос не само за Християнството, но също и на всеобщата история, защото се касае за Онзи, Който, бидейки най-чистия измежду най-могъщите и най-могъщия измежду най-чистите, чрез Своята прободена ръка разклати из основи цели царства, отби от леглото му течението на вековете и продължава да царува над времената дори и днес.
Исусовият живот беше живот посветен на болните, на бедните, на изоставените и на презрените. Грешниците и бирниците, скърбящите и плачещите, това са лицата, с които Той предпочиташе да се събира. Той утешава нажалените и отчаяните, отрудените и натоварените Той кани при Себе Си, за да ги успокои.
В Стария Завет се разказва за едно богооткровение, случило се с **прор. Илия** (III Царе 19:11-13), и там се говори така: ето, Господ ще мине; и вятър силен ще цепи планините и ще съкрушава камъните пред Господа, но Господ не е във вятъра; и след вятъра, земетресение, но Господ не е в земетресението; след

земетресението – огън, но Господ не е в огъня; след огъня един тих и тънък глас, и като чул този глас, Илия закрил лицето си с кожуха. Така се явява Бог в Христа.
Ако някога любовта се е явила на земята, тя се е явила в лицето на Исус Христос. Не в силен вятър, не в земетресение, не в огън, но в нежната любов на Спасителя. *„Който вярва в Сина има вечен живот; а който не слуша Сина, няма да види живот, но Божия гняв остава върху него"* (Йоан 3:36). **Исус Христос** казва за Себе Си: *„Аз съм вратата; през Мене ако влезе някой ще бъде спасен..."* (Йоан 10:9). А на друго място: *„Аз съм Пътят, и Истината и Животът"* (Йоан 14:6).
Исус Христос и Християнството служат за спасение на човечеството от вълните на греховния потоп. Този е корабът, който избавя от бедствието на злото. Този е пътят за придобиване на вечен живот. Исус Христос е нашата почивка от греха, и който е влязъл в тая почивка, той си е починал от своите дела (Евр. 4:10).

2) НОЕВИЯТ КОРАБ БЕ ЗАПАЗЕН ОТ РАЗРУШИТЕЛНОТО ВЛИЯНИЕ НА АТМОСФЕРНИТЕ ПРОМЕНИ И НА ВОДАТА ПОСРЕДСТВОМ НАМАЗВАНЕТО МУ СЪС С М О Л А, която се намира в изобилие в Близкия Изток. Тази смола символизира и з к у п л е н и е т о з а н а ш и т е г р е х о в е, извършено чрез проливането на И с у с Х р и с т о в а т а к р ъ в.
В света съществуват учения, проповядващи един безкръвен Христос и едно безкръвно Евангелие. Последователите на тези учения отричат изкупителните заслуги на страдалеца Христос, игнорират кръвта, пролята на кръста, защото мислят, че могат да бъдат освободени от греха чрез собствени усилия. Обаче, тези учения са една голяма измама.
„Без проливането на кръв няма прощение" (Евр. 9:22 б). Човечеството единствено чрез кръвта на Сина Божий, Исус Христос, получава очистване от всичките си грехове (I Йоан 1:7). *„...всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога, а с Неговата благост се оправдават даром чрез изкуплението, което е в Христа Исуса, Когото Бог постави за омилостивение чрез кръвта Му посредством вяра"* (Римл. 3:23-25). Христос ни спаси от греха, като Сам беше прикован от греха върху кръста. Но не гвоздеите държаха Исус на кръста, а връзките на любовта, които Го приковаваха по-здраво от всички гвоздеи, които човек би могъл да изкове. *„Бог доказва любовта Си към нас с това, че още когато бяхме грешни, Христос умря за нас"* (Римл. 5:8).

За теб! За мен! За всички! Той понесе нашите грехове и ги разпъна на кръста! Ето кораб за избавление от греха! Влезте в Него, скъпи души!
В един клас по химия веднъж бил направен следния опит: учениците се опитали да разтворят едно парченце злато с няколко вида силни киселини, но златото все оставало непокътнато. Тогава учителят им подал шишенце с надпис: „царска вода". Пуснали парченцето злато в царската вода и то бързо се стопило.
„Ученици – казал тогава учителят – ще бъде престъпно от моя страна, ако не обърна вниманието ви в този момент върху едно друго вещество, което е не по-малко неподатливо от златото. То не може да бъде променено от нищо. Това вещество е грешното сърце. Изпитания и страдания не могат да го съкрушат. Богатство и слава не могат да го смекчат. Затвор и наказание не могат да го покорят. Дори образование и култура не могат да го разтворят и почистят от греха. Но има една течност, която има сила над него и това е кръвта на Исус Христос, Спасителя. Христовата кръв е царската вода за човешката душа. Поставете душата си под влиянието на Христовата кръв и вашите грехове ще изчезнат веднага!"

3) НОЕВИЯТ КОРАБ ИМАШЕ САМО Е Д Н А В Р А Т А, поставена отстрани на кораба. Тази врата беше отворена до момента, в който и последното пълзящо животинче намери избавлението си зад стените на кораба. До този момент Ной и светът не бяха разделени помежду си, но щом вратата се затвори, Ной и светът станаха независими един от друг. Затворената врата символизира н а ш е-т о о т д е л я н е о т с в е т а.
Взаимоотношенията „християнин – свят" и обратното, представляват сложен комплекс от въпроси, на които всеки дава различни отговори. Най-често се пита: „Ние като християни, напълно ли трябва да се откъснем от света и дори да се гнусим от него?"
На нас не ни е нужен прибързан и едностранчив отговор, а разумен и библейски.
Най-напред нека поставим един контравъпрос, който ще ни изясни много неща относно отделянето ни от света. Нали преди малко ние заявихме, че Християнството, начело със своя Основател и Промислител Исус Христос, е извършило коренни преобразувания във всяка област на живота. Още, че светът е цивилизован и облагороден, посредством животворното влияние на Християнството.

Защо тогава някои християни искат да избягат от света? Няма ли това да бъде бягство от делото Исус Христово? Няма ли едно такова отделяне от света да ни направи предатели спрямо благородната мисия на Християнството? Светът е добър само благодарение на Християнството. Християнството е *„солта на земята"* (Мат. 5:13). Но ако солта по свое желание изчезне от земята, какво ще стане със света? – Той ще загине.. Ето защо, на християните не им е позволено да бягат от света. *„Те не са от света"* според думите на Господ Исус, както и Той не бе от света. Сол и земя са две различни неща. Християнин и свят са две противоположни понятия и действителности. Християните са небесна сол, придаваща вкус на този свят. Тъкмо затова **Исус Христос** каза: *„Аз пратих тях в света"* (Йоан 17:14, 18). Ние сме пратени в света така, както медицинските работници са пратени в болницата. Там се чуват плачове, ридания, охкания, режат се телесни органи и крайници, бият се инжекции, пият се лекарства – с други думи: „непоносимо" положение. Представете си, обаче, че медицинският персонал организирано избяга от болницата. Тогава кой ще се грижи за нещастните болни и какво ще стане с тях?

Господ Исус Христос дойде в този физически и духовно болен свят, за да го изцели и физически, и духовно. Сега той изпраща нас в огромното болнично хале на света, за да продължим Неговото дело, което е описано с думите: *„Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото"* (Лука 19:10).

А какво означават суровите думи във II Кор. 6:14-15: *„Не се впрягайте заедно с невярващите, защото какво общо имат правдата и беззаконието, или какво общение има светлината с тъмнината...?"* Не ни ли подтикват тези думи към едно пълно отричане от света? Нищо подобно! Ние не сме от света, но ще бъдем сред него. Ние не сме невярващи, но ще бъдем сред тях. Ние не сме тъмнина, но ще бъдем сред тъмнината. Господ заповядва това.

Лекарят не е болен, но е между болните, за да ги лекува от болестите и недъзите им. Така и ние ще живеем сред невярващите, но в греха им няма да живеем; ще навлизаме все по-дълбоко сред тъмнината, за да я разпръснем посредством Христовата светлина, която носим в себе си. Точно такъв е смисълът на следните евангелски думи: *„Не любете света..., защото всичко, що е в света – похотта на плътта, пожеланието на очите, и щестлавието на живота – не е от Отца, но е от света*" (I Йоан 2:15 а, 16). Нека затворим вратата на християнския ни кораб за *„похотта на плътта,*

пожеланието на очите, и щестлавието на живота", а да я отворим за грешниците, които умират всеки ден в греха си, и за чиято смърт ние носим отговорност.
Християни и християнки, Бог ни е поставил за стражи на невярващите, които живеят около нас, за да ги изобличаваме за греховете им и да ги свестим от Божия страна. Нека като мощни тръби да говорим Божиите думи, независимо дали ще бъдем послушани или не (Езек. 2:7). Нека както Ной приемаше животни и чакаше съвременниците си да влязат в кораба му, и ние широко да отворим вратата на християнския кораб за погиващите грешници!
„Вие – казва **Господ Исус** – *сте солта на земята"* (Мат. 5:13). Следователно, ние предпазваме света от развала и загиване. **Блез Паскал** е казал: „Ако се заблуждаваме като считаме Християнската религия за истина, ние губим съвсем малко; но какво голямо нещастие ще бъде, ако се заблуждаваме, като считаме Християнската религия за лъжлива". „Християнството..., това е нещо много просто: едно малко дете може да го разбере; и тъй красиво, че и най-великият ум не може да измисли нещо по-красиво" – е казал **Теодор Паркър**.
В подкрепа на гореказаното ще приведа два примера от гражданската история.
Говори се, че Швеция е една от страните, в които в недалечното минало Светата Библия се четяла най-много. Там нямало дом без Библия. Резултатът? – Ето го: там продавачите на разни стоки спокойно ги оставяли на улицата, там минувачите и работниците безгрижно оставяли нещата и инструментите си по тротоарите и влизали в храма за молитва, без да се боят, че някой ще сложи ръка върху тях. Там никой не посягал на чужда вещ; никой никого не ограбвал и не угнетявал, защото всички знаели Писанието, че Бог вижда всичко и на всеки отрежда заслуженото.
Говори се, че на остров Исландия нямало семейство, в което да не се чете всеки ден Библията. Резултатът е, че там нямало нито затвори, нито съдилища.

Нека в края на размишленията ни да си поставим няколко въпроса, които и да изведат поуките и практическите изводи от казаното дотук.

1) Влязохме ли чрез вяра в Господ Исус Христос в спасителния кораб на Християнството?
2) Греховете ни измити ли са чрез кръвта на Господ Исус Христос? Изкупени ли сме лично чрез жертвата на Спасителя?

3) Отделихме ли се от греха и света? И водим ли души при Исус, както Ной водеше животни в кораба? Ще опази ли Бог света заради нас, християните, както опази животните и Ноевото семейство заради Ной?

СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ

„И имаше някоя си Анна, Фануилова дъщеря, от Асировото племе. Тя беше в много напреднала възраст, като бе живяла с мъжа си седем години от девството си, и беше вдовица за цели осемдесет и четири години. Тя не се отделяше от храма, дето денем и нощем служеше на Бога в пост и молитва. И тя като се приближи в същия час, благодареше Богу, и говореше за Него на всички, които ожидаха изкуплението на Йерусалим".

Лука 2:36-38

Празник е – Сретение Господне. Пред очите ни е белокосият старец Симеон, с външност на библейски патриарх и с глас на пророк; проникновената му молитва радва сърцата ни. Симеон държи в треперещите си ръце младенеца Исус и, обръщайки се към Мария, изрича пророческите думи: *"Да! И на сама тебе меч ще прониже душата ти, за да се открият помислите на много сърца"* (ст. 35). Тези пророчески думи най-точно се сбъднали – злобата на юдеите издигна Христос на кръст и с това прониза Мариината душа. Така на нея й станаха явни помислите на Исусовите врагове.

1. СИМЕОН ПОДАВА МЛАДЕНЕЦА ОБРАТНО НА МАЙКА МУ. Зад тях се чуват стъпки. Приближава престарялата, с благородна външност пророчица Анна Фануилова. Коя е Анна Фануилова? Тя е праведница, която от дете служи на Бога. Но според юдейските обичаи тя трябвало да има настойник, поради което била сгодена-омъжена, но без да наруши девството си. След седем години мъжът й починал. Сега тя решила още по-предано да служи на Бога и за целта се преселила в Йерусалимския храм. Там тя прекарала 84 години. Несъмнено тя е познавала Свещеното Писание. Особено много тя обичала да чете онези пасажи, в които пророците виждали Месия, идващ в славата Си. Анна възлюбила Месия. Той станал нейният истински Съпруг, Чието идване тя очаквала с пост и молитва.

2. ТАЗИ ЕВРЕЙКА, чието име носят мнозина наши сестри, Е ЕДИН

ПОУЧИТЕЛЕН ОБРАЗ.

На първо място, тя много о б и ч а л а Б о ж и я х р а м. Както разбрахме, след смъртта на мъжа си тя се преселила в храма и там преживяла 84 години от живота си. Сигурно и тя, като Давид, е обичала Божия храм и за нищо на света не би го заменила с нещо друго. Тя присъствала на всяко богослужение, взимала участие в песнопенията, Участвала в обществените молитви. Храмът за нея бил роден дом.

Какъв пример е тя за нас, които престояваме в Божия храм най-много 2-3 часа седмично!?... Понякога с нетърпение очакваме времето за свършване на богослужението, за да се посветим изцяло на неразрешените си домашни задачи. Понякога идваме в храма без желание, по навик. Разбира се, че е по-добре човек да е в храма, дори това да му е неприятно, отколкото да е на което и да било друго място. Това е така, особено като имам предвид думите от Пс. 122:1 *"Зарадвах се, когато ми казаха: да идем в дома Господен!"* Не мислете, че Господ не цени и не държи за нашето присъствие в дома Му. Дори Той има грижата да ни осигурява време и възможност да посещаваме дома Му, стига ние да умеем да съзираме тази грижа в ежедневието си. Обичаме ли ние Божия храм? Можем ли да кажем заедно с **Кореевите синове**: *"Колко са мили Твоите обиталища, Господи на силите! Копнее и даже примира душата ми за дворовете Господни; сърцето ми и плътта ми радостно викат към живия Бог. Дори врабчето си намира жилище и лястовицата – гнездо за себе си, където слага пилетата си; при Твоите олтари, Господи на силите, Царю мой и Боже мой… Защото един ден в Твоите дворове е по-желателен от хиляда други дни. Предпочел бил да стоя на прага в дома на моя Бог, отколкото да стоя в шатрите на нечестието"* (Пс. 84:1-3, 10).

Защо ни е толкова скъп домът на нашия Бог? П ъ р в о, защото в него се срещаме с нашия Владика. Независимо от това дали другите мислят като нас, или не, ние можем лично за себе си да се срещаме с Него, да Му говорим, да слушаме Неговия глас. В храма ние научаваме най-точно Божията воля, слушайки вдъхновени проповеди и поучения. Тук ние оставяме пред Бога теготите си, за да се "натоварим" с Неговите благословения. В т о р о, Божият дом ни е скъп, защото с пребъдването в него е свързано едно сладко блаженство: *"Блажени ония, които живеят в Твоя дом, те всякога ще Те хвалят"* (Пс. 84:4-5). Както са блажени правдивите в пътя си, както са блажени чистите по сърце, както са блажени ония, които не ходят по съвета на нечестивите, както са блажени ония, чиито

беззакония са простени, както са блажени ония, в чиито дух няма измама, - така са блажени и ония, които живеят в Божия дом и хвалят Господа.

Защо толкова много се набляга от амвона за нашето пребъдване в Божия храм? Отговорът намираме в Пс. 84:6: *"Минаващи през долината на плача, те я преобръщат в място на извори; и есенният дъжд я покрива с благословения".* Преминавайки през дола на плача, т.е. през гонения и изпитания заради вярата, споменът за Божия дом, за срещите с Бога и с Божиите чада, ни укрепява и насърчава. Така е било с Кореевите синове, така е и с нас. Затова, когато сме отдалечени от храма, ние, като тях пеем: *"Както еленът пъхти за водните извори, така душата ми въздиша за Тебе, о, Боже. Жадна е душата ми за Бога, за живия Бог. Кога ще дойда и ще се явя пред Бога? Изливам душата си дълбоко в мене, като си напомням това – как отивах с множеството и завеждах шествието в Божия дом с глас на радост и на хваление, с множеството, което празнуваше"* (Пс. 42: 12, 4).

Всичко, което казахме до тук, за едни е теория, за други – практика, а за Анна Фануилова то бе живот за цели 84 години.

У известния български писател **Михалаки Георгиев** има един разказ, в който е отразено неговото лично мнение за ролята на църквата в живота на народа, и същевременно е едно пророчество за това, какво ще стане с хората, ако те спрат да посещават църквата.

Едно време, когато Бог нареждал света, решил да изпрати някой пратеник на земята, та да казва на хората по света, що е добро и що е зло. За да се запознае по-хубаво със своята работа, Господ поръчал на един ангел да поразведе малко пратеника и да му обясни някои работи, които той трябвало да знае преди да слезе между хората по земята и да ги поучава.

Ангелът повел пратеника Божий и, като повървели малко, спрели се пред един двор: голям, широк и цял обрасъл в трева. В самия край на този двор имало три здания: по средата една църква, от ляво – пивница-таверна, а от дясно – съдебна палата. Пратеникът на Бога се загледал в пътищата, които водят към всяко едно от трите здания и като се обърнал към ангела, му казал: "Чудно е това нещо, което Господа така е наредил!... Гледай и се чуди: пътечката, която води към църквата – изравнена, утъпкана, а ония, които водят към пивницата и съдилището – обрасли в бурени и трева, та чак не се виждат!"

Ангелът допрял ръката си на рамото на пратеника и му казал: "Не

се чуди! Това е така, сега, докато трае доброто време, но ще дойде лошо време, и хората ще ходят по кръчмите и по съдилищата, а църквите ще се изпразнят. В таверните едни ще се опиват и ще приличат на животните… Ще има някои, които ще залагат за един зар пълна шапка с жълтици и, пак никой няма да се досети на колко сиромаси децата са гладни заради това злато… В съдилищата ще бъде срам и позор. Син ще съди баща си и брат против брата ще се кълне лъжливо, ще предателства, ще клевети и пак няма да се изчерви. Тогава, когато дойде лошото време, пътечките до съдилището и до кръчмата ще бъдат утъпкани и изгладени, а тази, която води до Божия дом, ще обраства от ден на ден с бурени, докато се загуби всяка следа от човешки крак".

3. На второ място нека вникнем в ЖИВОТА НА АННА ПРОРОЧИЦА В БОЖИЯ ДОМ. Какво е правила тя цели 84 години там? Има някои християни, които обръщат внимание само на голямото число години, а какво се крие зад това число – това не ги интересува. Наистина, преди малко споменахме, че нашето присъствие в храма е желателно, независимо от настроението и духовното ни състояние, но постоянно да се идва в храма, без това идване да има вътрешна подплата – това е нещо много опасно. Храмът за нас е училище, но ако не се учим, тогава защо идваме? Храмът за нас е чистилище, но ако не се очистваме, напразно е идването ни. Храмът е една съвременна Витезда, но ако не се изпълваме с благодат, идването ни е безсмислено. Анна пророчица действително цели 84 години престояваше в храма, но тези години тя подплати с труд за Бога и този труд направи многото години ценни.

Четем, че тя п о с т е л а и се м о л е л а за по-скорошното настъпване на царството на Месия. От това разбираме, че тя е присъствала в храма и тялом, и духом. И двете служили на Бога: тялото постило, а душата се молила. 84 години продължил нейният пост, 84 години траяла нейната молитва – това е уникален случай в Писанието. Тя станала светилник, поставен нависоко между съвременниците си, чиято светлина огрява и нас днес. Може би тя не е имала някаква изключителна дарба, каквато имаше Девора, затова и мястото, което евангелист Лука й отделя е минимално. Тя работила безшумно: молитва и пост, пост и молитва. Освен това, тя придружила труда си с едно истинско благочестие, подобаващо на една вдовица. А за благочестието не се иска някаква дарба, всеки може да стане благочестив, ако обича Господа.

Каква е била ц е л т а на Аниния труд и благочестие? Най-благородна! Тя постила и се молила да дойде по-скоро Месия. Анна не се интересувала дали хората, които я заобикалят й подражават, нито пък се влияела от духовното състояние на околните. Днес мнозина казват: "Няма как да получим благословение, тъй като не всички са готови да го приемат". Но Анна опровергава такова схващане, и с примера си доказва, че Бог благославя готовите, а неготовите си остават неблагословени. Бог ще благослови искрените в църквата заради тяхната искреност, дори и да са двама или трима,.

Анна се беше приготвила за идването на Месия, молеше се за това идване, постеше, и се удостои да види Месия. Виждате ли сега, че Бог не се влияе от неразумните девици, когато разумните очакват благословение, а го дава на всички, които като Анна, с пост, молитва и благочестие искат благословение.

Запомнете, скъпи приятели – п о с т! Той може да е продължителен, в зависимост от нуждата, но това не бива да ни отчайва. Вижте, щом една стара жена е можела да пости 84 години за идването на своя Месия, ние защо да не можем?!...

И м о л и т в а! Усърдна, настойчива молитва, която може да продължи доста време. Погледнете Анна – нейната молитва за идването на Месия продължила 84 години, и в края на краищата Месия дошъл!...

И б л а г о ч е с т и е! Без благочестие постът и молитвата ще бъдат безсилни. Благочестието е полезно за всичко, защото има обещанието и за сегашния и за бъдещия живот *(II Тим. 4:8).* А ето какво е благочестие: *"Да наглежда човек сирачетата и вдовиците в утеснението им и да пази себе си чист от света"* (Яков 1:27).

Как ние изпросваме благословение от Бога за нашата църква? С пост? С молитва? С благочестие? Ако последваме примера на Анна, непременно ще видим плодове от труда си! Ще видим и нашата църква преблагословена. Нека не се отчайваме от някои неотговорени молитви, също и от дългия пост, който ни изнурява. Трудът ни в Господа няма да бъде напразен (I Кор. 15:58). *"Всеки според своя труд ще получи награда"* (I Кор. 3:8).

Един княз сложил на един път голям камък и от една горичка наблюдавал поведението на минаващите от там. Всички ругаели и упреквали другите, че не махнали досега камъка. Тогава князът свикал веселие, на което поканил всички. Пред очите им той отместил камъка и се видяло, че отдолу имало кесия с жълтици. Тя

била предназначена за онзи, който премести камъка. Но никой не я бил заслужил.
Малко нещо се иска от нас: да отместим камъка на студенината и световността, камъка на всеки грях, за да намерим под него Божието изобилно благословение. Кой ще махне камъните от нас? – Постът, молитвата и благочестието!

4. Осемдесет и четири години да живее човек В НЕПРЕКЪСНАТО ОБЩЕНИЕ С БОГА, това означава, че той е УСВОИЛ БОЖИЯ ОБРАЗ.

Аниното пребъдване не направи изключение от това правило. Тя пося труд и пожъна благословения. Тя пося от сърце и пожъна плодове. За нейните плодове четем следното: тя *благодареше"* (ст. 38 б) и *"благовестваше"* (ст.38 в).
Наскоро ние размишлявахме за б л а г о д а р н о с т т а и неблагодарността. Изтъкнахме, че навсякъде в Божието слово са похвалени благодарните, т.е. онези, които за всичко благодарят, тъй като *"всичко съдейства за добро на онези, които любят Бога"* (Рим. 8:28). Анна благодареше на Бога, че може да пости, да се моли, да се труди; тя благодареше, че Бог отговори на дългогодишната й молитва, като изпрати Месия. От нея ние можем да се поучим на следното: тя благодареше, че Бог й е отговорил преди още Месия да се беше родил, а след Неговото идване в света, тя удвои благодарността си. Така и ние предварително нека благодарим на Бога, а след като Той ни отговори, нека последваме нейния пример, а не примера на деветимата неблагодарни прокажени (Лука 17:11-19).
Освен, че благодареше, Анна б л а г о в е с т в а ш е. На кого? На всички, които ожидаха появата на Месия. Какво им благовестваше? Че Месия се е родил и че Го е видяла в храма. Тя сякаш бе един предтеча Христов, който подготвяше сърцата на хората за Господа и за Неговото царство. Благовестваме ли ние на онези, с които сме в постоянен контакт? Благовестието спомага за разрастването на Божието царство, подпомага поста и молитвата, както и те подпомагат него. Ние очакваме църквата да се препълни с хора, но как ще стане това? Само чрез труда на проповедника ли? Не, но като благовестваме всички! Нека не оставяме тази грижа на другите, както минаващите по онзи път оставяли на другите да отместят камъка, без да знаят, че нищожният труд по преместването ще им донесе кесия с жълтици. Нека като Анна пророчица да благовестваме и без кесия с жълтици. Награда ще ни

бъдат онези, които ще повярват чрез нашето благовестие, а за небесната награда, която Бог дава на благовестителите – нямаме думи да я опишем!

Сретение Господне…
То е празник на радост и веселие, защото в този ден Симеон и Анна с радост срещнали Господа в йерусалимския храм. Този празник ние празнуваме веднъж в годината, като изтъкваме неговото духовно съдържание. А Анна пророчица го празнувала 84 години, всеки ден! Тя всеки ден срещала Господа чрез нелицемерния си пост, тя всеки ден срещала Господа чрез усърдната си молитва, тя всеки ден срещала Господа чрез неподправеното си благочестие, тя всеки ден срещала Господа в благодарението за всичко, тя всеки ден срещала Господа чрез благовестие за Него!
Тя е един добър пример за нас. Нека й подражаваме, и тогава всеки ден от календарната година ще стане за нас Сретение Господне, т.е. среща с Бога!

Амин!

СЛОВО ПО СЛУЧАЙ ДЕНЯ НА ЖЕНАТА

Лука 1:26-38

Осми март е празник на всички жени по света. На този ден погледите на всички хора се обръщат към жената-майка, жената-учителка, жената-вършител на подвизи, и особено към жената-християнка. И ако през другите дни на календарната година ние малко сме позабравяли да отдаваме почест на „по-слабия съд", трудещ се рамо до рамо с нас, мъжете, то на този ден ние заслужено отдаваме своята почит на всички жени по света.

Но не сме ние първите, които говорим за почит към жената, нито сме първите, които издигат глас за приравняването ѝ с мъжа във всички области на живота. Много преди нас, великите свободомислители и борци за демокрация са издигнали глас за даване на жената на подобаващо място и роля в човешкия живот. Но и преди това, още преди близо 2000 години, архангел **Гавраил** дойде на земята и прогласи радостната вест, че жената е равна с мъжа, че тя в нищо не му отстъпва по достойнство и чест. Вестта на небесния ангел сложи край на робството на жената, на забвението, в което я бе захвърлил грубият мъжки деспотизъм.

Какво представляваше жената до идването на Исус Христос? Нищо друго, освен стока като тази, която се е продавала на пазара, разменна монета в търговията, средство за чувствено удоволствие, кукла за забавление на монарсите. С две думи: едно нищо.

Но архангелът, изпратен от Бога, разкъса тази робска неволя и чрез избора на дева Мария еманципира жената. В нейно лице, християнството върна на жената принадлежащите ѝ права, дадени някога на Ева и погубени от нея чрез грехопадението ѝ. Всяка християнска жена – дъщеря, майка, вдовица, жена, девица – трябва да помни благовестието на арх. Гавраил, отправено към Мария.

Ангелското благовестие не бе напразно. Днес ние сме свидетели, че жената във всичко е равна на мъжа. Няма област в човешката дейност, в която жената да не е намерила своето място наравно с мъжете. Дори най-високи постове в държавната йерархия, както у нас, така и в чужбина, се заемат от жени. Съвременното общество гарантира равните права на жената с мъжа. Днес всяка жена може да стане и става героиня, стига тя да желае това.

Особено голяма е заслугата на християнството за еманципирането

на жената. Както вече изтъкнахме, то слага началото на тази еманципация, то и днес се труди да я доведе докрай.

Впрочем, нека се вдълбочим в РАЗМИСЛИ ЗА ЖЕНАТА-ХРИСТИЯНКА.

Жената-християнка проявява своята деятелност в следните важни области на живота:

1. В ДОМА

От всички вкъщи, жената най умее да нарежда къщните работи и да води домакинството. Да се занимава с децата, с интересите на семейството – това е нещо напълно съвместимо с призванието на жената. Дори то е едно условие за спокойствието и благоденствието на едно добре уредено семейство. Да си подреди нещата, да мисли за приготвянето на всичко, което е потребно в къщи и да управлява цялото домочадие по един разумен начин – това е точно по силите на жената. Във всичко това жената трябва да показва редовност, точност, трудолюбие, пестеливост, умение да строи и да преценява. Всичко е не само по силите на жената, но е необходимост за нея. Идеален пример за жената-домакиня ни дава прем. **Соломон** в книга Притчи: *"Кой може да намери добродетелна жена? Защото такава е много по-ценна от скъпоценни камъни. Сърцето на мъжа й се уповава на нея и той не ще има недостиг на печалба. Тя ще му донася добро, а не зло през всичките дни на живота си. Търси вълна и лен и работи с ръцете си това, което й е угодно. Тя е като търговските кораби – донася храната си отдалеч. При това става, докато е още нощ, и дава храна на дома си, и определената работа на слугините си. Разглежда нива и я купува; от плода на ръцете си сади лозе. Опасва кръста си със сила и уякчава мишците си. Като усеща, че търгуването й е полезно, светилникът й не гасне нощем. Хваща с ръцете си вретеното и държи в ръката си хурката. Отваря ръката си за сиромасите. Да! Простира ръцете си към немотните. Не се бои от снега за дома си, защото всичките й домашни са облечени с двойни дрехи. Прави си завивки от дамаска; облеклото й е от висон и морав плат. Мъжът й е познат при портите, когато седи между местните старейшини. Тя тъче ленено платно и го продава, и доставя пояси на търговците. Сила и достолепие са облеклото й; и весело гледа тя към бъдещето. Отваря устата си с мъдрост; и законът на езика й е благ. Добре се грижи за управлението на дома си и хляб на леност не яде. Чадата й стават и я облажават; и мъжът й я хвали, казвайки: Много дъщери са се носили достойно, но ти*

надмина всичките. Грациозността е измамлива и кротостта е лъх; но жена, която се бои от Господа, тя ще бъде похвалена. Дайте й от плода на ръцете й; и делата й нека я хвалят при портите." (31:10-31):

И най-бедната къщичка, в която се разпорежда грижлива и чиста жена, може да стане охолно и благополучно жилище. Тази къща може да се превърне в поле на добри семейни отношения, може да стане скъпа чрез много дребни, но приятни услуги и грижи от страна на жената спрямо останалите членове на семейството; лесно може да стане светиня за сърцето, убежище от житейски бури, тихо пристанище след тежки трудове, утеха в нещастията. Вие може би знаете случая с онези две млади жени, близки приятелки, които се омъжили за мъже с твърде леко поведение. Едната била серизона, благочестива, а другата твърде лекомислена. Първата, с търпение и постоянство, с течение на времето успяла да преобрази мъжа си, да възкреси в него всичко светло и хубаво, да възвърне благородството на детските му години. Така, смейното й огнище станало цял райски кът на мир и на обич. Народили им се деца. Домът им се превърнал в малка църква със светъл поглед към живота. А какво станало с дома на лекомислената? С капризите и суетните си искания, тя засилила и изострила отрицателните черти на мъжа си и превърнала семейния си живот в ад. Един ден мъжът й посетил по някаква работа домът на нейната приятелка. Като видял образцовия ред и светлото щастие, грейнало в лицето на нейния съпруг, като открил голямата промяна, станала в него, той казал: „Аз не вярвам в Бога, но в чудеса почвам да вярвам, защото само чудо може да предизвика у тебе такава голяма и прекрасна промяна! Кажи, кой извърши това чудо с тебе?" – „Ето чудотворецът – отвърнал мъжът, като посочил жена си. – Тя със своята вяра в Бога, със своя свят живот ме прероди. И затова аз днес вярвам в Бога, в чудесата и в най-голямото чудо на земята – християнската любов!"

2. Голяма е ролята на жената в човешкия живот и като МАЙКА.

Още **ап. Павел** издигна на особена висота майчинството, даже го поставя като условие за съвършенство в характера и за постигане на пълно спасение. Той твърди, че жената ще постигне истинското спасение чрез майчинството, но при положение, че децата й *„пребъдват във вяра, в любов и в святост с целомъдрие"* (I Тим. 2:15). Идеален пример в това отношение е дева Мария и роденият от нея наш и на всички хора Спасител.

Добрата майка струва много повече от сто учители. Влиянието на майката е много по-силно от един университетски курс. Примерът е обучение без думи и често говори повече, отколкото може да каже езикът. Майката има много по-голямо влияние върху детето в първите години, отколкото бащата. Детето по-бързо следва примера на майката, отколкото този на бащата. Ето защо, примерът на майката трябва да бъде добър, чист и нравствен.
Майчиното влияние е всеобщо и постоянно. То продължава през целия живот на човека. Когато децата пораснат и се впуснат самостоятелно в живота, те непременно ще търсят все отново и отново майката; ако не за съвет, то за утешение. Насадените от майката в ума на децата добри и чисти мисли продължават да се развиват в добри постъпки и тогава, когато майката отдавна се е стопила в земята. **Наполеон Бонапарт** казвал, че всичките бъдещи постъпки на детето зависят от майката. Сам той не познавал друга власт над себе си, освен Божията и тази на майка си.
Но майчиният пример може да бъде и лош. Когато примерът е лош, тогава всички поучения са безполезни. Децата следват примера; поучения не желаят. Наставление, което противоречи на личния пример, е не само безполезно, но и вредно, защото приучва децата към лошия порок – лицемерието. Децата бързо забелязват разликата между думи и дела у родителите, и сами започват лицемерно да се преструват. Тъжен пример в това отношение е семейството на патриарх **Исаак**. Сам Исаак обичаше по-големия си син Исав, а Ревека – по-малкия, Яков. Исав намрази майка си и брат си Яков, а Яков ненавиждаше брат си Исав (Бит. 25:28). Лицемерието у родителите бързо се пренася у децата и ето, че ние сме свидетели на един Яков, който, преоблечен в братовите си дрехи, лъже баща си по най-безчестен начин; също и на една майка, която не само, че не пази сина си от подобно безчестие, а сама го тика в тинята, като му казва: *„На мене да бъде проклетията, сине мой; само ме послушай”* (Бит. 27:11-13).

3. Тесни връзки свързват жената-майка с жената-ВЪЗПИТАТЕЛКА.

Майката по необходимост трябва да бъде и възпитателка; нещо, което и **ап. Павел** изтъква в горепосочения текст: *„ако пребъдат децата й във вяра, в любов и в святост с целомъдрие”.* Няма да преувеличим ако кажем, че доброто и злото, просветата и невежеството, цивилизоването и варварството в света зависят до голяма степен от това как майките възпитават своите деца.

Бъдещото поколение лежи на коленете на майката във вид на малко дете. Какво ще излезе от това дете, това зависи от възпитанието и от примера, които ще получи от първия и най-влиятелен възпитател – майката. Мъжът е мозъка, ума на човечеството, жената е неговото сърце. Мъжът е силата, жената е добротата, украшението, утешението. Мъжът упътва разума, жената направлява чувството и определя характера. Добродетелите се насаждат най-много чрез жената. Кой от нас не знае **прор. Самуил**? Кой не се е възхищавал на величието му? Кой от нас не е слушал неговите известни думи-въпрос, отправени до непризнателните му сънародници: *"...аз ходих пред вас от младостта ми и до този ден. Ето ме: свидетелствайте против мене пред Господа и пред помазаника Му – кому съм взел вола? Или кому съм взел осела? Или кого съм онеправдал? Кого съм утеснил? Или от ръката на кого съм взел подкуп, за да заслепя очите си с него? А те му рекоха: не си ни онеправдал, нито си ни притеснявал, нито си вземал нещо от ръката на някого"* (I Царе 12:1-5). Не е ли това един най-благороден характер и един най-добродетелен живот? А запитвали ли сме се някога на кого дължеше Самуил своето благородство? – На онази тиха и скромна, търпелива и богобоязлива Анна, която живееше и работеше зад кулисите.
Доброто влияние на родителите не остава безплодно и тогава, когато децата им не тръгват изведнъж по пътя на добродетелта, но се спускат в пътя на порока. Примерите и добрите наставления на родителите са връщали много хора от злото към доброто и са ги правили от порочни добродетелни. Така се случило с блаж. **Августин**, когато бил на 33 години, благодарение на непрестанните молитви и личния пример на майка му Моника.

4. Да, жените често пъти вършат повече велики дела от мъжете, само че за тези ВЕЛИКИ ДЕЛА ние почти нищо не чуваме, защото те са извършени ТАЙНО.

„Истината е – казва мислителят **дьо Местр** – че жените не са създали някакво велико произведение. Те не са написали нито Илиадата, нито Хамлет, нито Изгубеният Рай, нито Тартюф; те не са построили църквата „Св. Петър" и не са композирали „Месия", не са създали Аполона Белведерски; те не са авторите на алгебрата, нито на телескопа, нито пък на парната машина или на космонавтиката, но жените са направили нещо много по-хубаво: на техните колене са се отхранили най-честните и добродетелни мъже, които са украсявали и украсяват света". Чудесен пример в

това отношение е **Сузана Уесли**, за която нейният син, основателят на методизма, Джон Уесли, казва: „Аз съм длъжен твърде много за наставленията и грижите на майка ми," и нейното щастие било това да го види станал свят и полезен на другите човек. На нея принадлежи следното самопожертвувателно изказване: „Ако имах двадесет сина, щях да се радвам всичките да са на такава работа като Джон, ако и никога повече да не ги видя". Когато бях малък, слушах от баща си да ми разказва как в едно село имало малка порутена църква, в която никой не влизал, и как тая църква после била наново изградена и разхубавена благодарение на една жена-християнка. Дошла тя от другаде в това село и се смутила, когато видяла църквата пуста и необитаема. Висяли паяжини по стените и зеещите отвори на някогашни прозорци. Запазените все още тук икони били потънали в прах и плесен. Селяните ходели на молитва в съседното село. През нощта на Възкресение пак били в това село. С тях била и тази чудна жена. По пътя, като се връщали, тя спряла някъде на полето богомолците и вдъхновено им казала: „Идната година трябва да посрещнем Възкресение в нашия храм! Ще изградим и измажем порутените стени, ще направим нов иконостас, ще направим Божия дом светъл и носещ радост за всички!" Мъжете мълчали. Мислели, че това е трудно. Средствата били оскъдни. Липсвала работна ръка. А жените вече били решили: „Ако мъжете не ни помогнат – викали те – ние сами ще изградим и разхубавим нашия храм". И скоро след това закипяла работа. В скоро време полусъборената църква на селото, свърталище на прилепи през деня, светнала чиста, пременена. И свещеникът бил извикан тук. И забила камбаната радостно. През нощта на Възкресение хорът на жените-християнки възторжено запял: „Христос воскресе из мертвих..." Слушали мъжете песента и после заедно с жените подели: „Воистина, Христос воскресе из мертвих!"

5. Често се твърди, че жената-християнка няма особено голямо поле за работа в църквата. Това, обаче, не е вярно. Дори можем да кажем, че има дейности, които мъжете не могат така успешно да извършват, както жените-християнки. Внимателният четец на Библията, и особено на Новия Завет, ще се убеди, че на жената в църквата е отделено твърде голямо внимание. Какви дейности е извършвала, извършва и може да извършва жената-християнка в своята църква?

а) Тя може скромно, безшумно, но неоценимо много да п о м а г а.

Спомнете си за **сунамката**, която обезпечаваше материално Елисеевата работа за Бога. Тя се грижеше той да не почувства материална липса, която би му попречила всецяло да се посвети в служба на Бога и на ближния (IV Царе 4:8-10). Спомнете си и за **Сусана**, която чрез доходите от имота си прехранваше Спасителя и Неговото дванадесет членно семейство *(Лука 8:1-3).* **Ап. Павел** особено издига в нашите очи жената-християнка, която помага в църквата. Ето как я охарактеризирва той: *„известна с добрите си дела: ако е отхранила деца, ако е приемала странници, ако е омивала нозете на светии, ако е помагала на страдащи, ако се е предавала на всякакво добро дело"* (I Тим. 5:10).

б) Жената-християнка може да с л у ж и в църквата, заемайки важни д у х о в н и с л у ж б и, стига това да й е дадено от Господа. Нима **Фива** от Кенхрея не бе дяконисa, която се грижеше за болните и страдащите? (Римл. 16:1-2) Нима **Прискила** не си подложи врата под гилотината заради ап. Павел? (Римл. 16:3) Нима **Мария**, майката на Йоан Марко не се бе трудила много за Божиите чада? (Римл. 16:6) Нима **Трифена** и **Трифоса** не бяха намерили своето място в служението Исус Христово? (Римл. 16:12) Всички тези намериха подобаващото им място в църковните служения, защото от сърце обичаха Господ и учениците Му.

в) Жените са също и много добри б л а г о в е с т и т е л к и. В това отношение те са по-смели от мъжете и, като че ли, по-успешни. В този момент аз спирам мисълта си на **самарянката**, която чрез своето вдъхновено благовестие обърна към вярата в Христос не един или двама, нито 10 или 100 човека, а цял един град! **Еванг. Йоан** е отдал заслужена почит на тази жена, като е записал следното за нея в евангелието си: *„Тогава* (след срещата с Христос – б.м.) *жената отиде в града и каза на хората: Дойдете да видите човек, Който ми каза всичко, що съм сторила. Да не би Той да е Христос? И те излязоха от града и отиваха към Него... И от тоя град мнозина самаряни повярваха в Него поради думата на жената"* (4:28-29,39).

Скъпи християнки, бъдете добри и гостоприемни домакини, учещи се на това от добродетелната жена, обрисувана от премъдрия Соломон.
Скъпи майки, във вашите ръце се намира най-голямото богатство на света – децата. Възпитавайте ги във вяра, в любов и в святост, с целомъдрие.

Скъпи сестри, търсете в молитва своето подобаващо място в църквата Божия, и намерили го, работете пред Господ и с Господ за успеха на Неговото свято дело!
Бог да умножи добрите самарянки в църквата!
Бог да умножи прилежните Фиви в църквата!
Бог да помогне така, че всички християнски жени да бъдат като Тавита, всяка в своята си църква!
Честит празник, скъпи жени-християнки!
Желая ви изобилните Божии благословения и постоянното Божие присъствие в живота и делата ви!

Амин!

ПАТРИАРСИТЕ

Авраам

„И повярва Аврам в Господа,
и вмени му се за правда”.

Бит. 15:6

Нам е добре известна библейската история за Ной и потопа. Ноевите синове – Сим Хам и Яфет – станали родоначалници на човечеството. Виден представител на Хамовото потомство бил нечестивият Н и м р о д, за когото се казва, че *„започнал да става силен на земята... и началото на царството му бе Вавилон... в земята Сенаар”* (Бит. 10:8-10). Нимрод поставил началото на първата в света цивилизация и на оживения градски живот. А това противоречало на ясната Божия повеля – хората да се разпръснат по цялата земя, за да я завладеят (Бит. 1:28).

Греховната склонност у Нимрод и потомците му произвели още по-голямо предизвикателство: В а в и л о н с к а т а к у л а. За нея се говори в Бит. 11:3-4 *„И казаха си един на друг: Елате да направим тухли и да ги изпечем в огъня. Тухли употребяваха вместо камъни, а смола употребяваха вместо кал. И рекоха: Елате, да си съградим град и кула, висока до небето; и да си спечелим име, да не би да се разпръснем по лицето на цялата земя”.* Това решение било продукт на човешката гордост, непокорство и греховност.

Деветдесет метра била широка тази кула в основата си, деветдесет метра била височината й. Първият етаж бил висок тридесет и три метра, вторият – осемнадесет метра, третият, четвъртият, петият и шестият – по шест метра, а петнадесет метра бил висок храмът на вавилонският бог Мардук, построен на върха на кулата, покрит със злато и украсен със сини глазирани плочки, чиито блясък примамвал пътника още отдалеч. За изграждането на вавилонската кула са били употребени вероятно ок. 85 млн. тухли и тя се извисявала над цялата околност.

Каква била Божията реакция спрямо тази нова проява на високомерие и „самостоятелност”? **Битиеписателят** съобщава: *„И каза Господ:... Елате, да слезем и да разбъркаме езика им, за да не се разбират един друг. Така Господ ги разпръсна оттам по лицето на цялата земя; и те престанаха да градят града*” (11:6-8).

От този момент и насетне Бог започва постепенно да ф о р м и р а б о г о и з б р а н и я н а р о д. Историята на този народ няма подобна на себе си. Макар и притесняван, унизяван, разпръсван и отвеждан в плен, този народ отново и отново възкръсва от пепела на забвението и се появява на страниците на историята. Никой народ никога не е имал такива видими признаци на божествено присъствие. За тях Червеното море се отдръпна назад и реката Йордан се раздели. В пустинята те бяха чудно хранени и божествено закриляни. Чрез надуването на музикални тръби, стените на един огромен град паднаха и слънцето и луната се спряха в своя път. Никой народ не е дал на света такова число велики мъже: такъв човек на вярата като Авраам; такъв велик водач и законодател като Мойсей; такъв държавник като Йосиф в Египет и Данаил във Вавилон; такъв военачалник като Давид, и такъв поет и мъдрец като Соломон.
Еврейският народ е едно историческо чудо. Когато пруският крал **Фридрих Велики,** по време на разточителен дворцов бал, запитал провокативно дворцовия си пастир дали има някакво неоспоримо, но кратко доказателство за боговдъхновеността на Библията, той му отговорил: „Евреите, Ваше Величество!"
Не напразно **Господ Исус Христос** каза на самарянката: *„Спасението е от юдеите"* (Йоан 4:22). А емблемата на евреите е горяща, но не неизгаряща къпина.
Родоначалник на еврейския народ е патриарх Авраам.

Нека посветим размишленията си на личността на ПАТРИАРХ АВРААМ.

1. АВРААМ И БОЖИИТЕ ОБЕЩАНИЯ

Далеч назад, в историята, около 1930 г. пр. Хр., някъде след потопа Бог призовава Авраам, един Симов потомък от Ур Халдейски да стане родоначалник на един нов народ. *„Господ каза на Авраам: Излез из земята си и из рода си, из бащиния си дом, и иди в земята, която ще ти покажа, и ще те направя голям народ, ще те благословя, и ще възвелича името ти..., и ще се благославят в тебе всичките племена на земята"* (Бит. 12:1-3).
Това беше п ъ р в о т о о б е щ а н и е, което Бог даде на Авраам. Тогава той беше на 60 години. След това Бог му се яви още десет пъти и му даде още пет обещания. В У р обещанията бяха за една земя и, че той щеше да стане голям народ (12:1-2). В С и х е м той получи обещание за притежаване на земята от неговото

потомство (12:7). Във В е т и л му се каза, че потомството му ще бъде на брой *„като земния пясък"* (13:15-16). При М а м в р и е в и т е д ъ б о в е, - че земята му ще се простира от Египетската земя до реката Ефрат (18:10). И на планинския в р ъ х М о р и я получи обещанието относно многочислеността на Исааковото потомство (22:15-18).

Изпълни ли Бог обещанията, които даде на Авраам? – Да! Бог ги изпълни съвсем точно. Свидетелство за това са Библията и историята.

Въз основа на в я р а Авраамовият Бог е и наш Бог. **Ап. Павел** пише: *„... тия, които упражняват вяра, те са Авраамови чада"* (Гал. 3:7).

И на нас Бог е дал м н о г о и ч у д н и о б е щ а н и я. Изпълнява ли Бог Своите обещания към нас? Пак **ап. Павел** заявява, че у Бога няма *„Да и Не, но в Него стана Да; понеже в Него е Да за всичките Божии обещания, колкото много и да са"* (II Кор. 1:19-20).

На нас Господ Исус обеща д а р а н а С в я т и я Д у х. Това обещание бе изпълнено. Святият Дух слезе върху нас и в нас. Той ще пребъдва с нас, и някой ден, както Елеазар, Авраамовият слуга, представи Ревека на Исаак, тъй и Св. Дух ще заведе и представи църквата в Исусовото присъствие в слава (Йоан 14:16).

Господ ни обеща нещо относно м о л и т в а т а: *„И каквото попросите в Мое име, ще го сторя; за да се прослави Отец в Сина. Ако попросите нещо в Мое име, Аз ще го направя"* (Йоан 13:13-14). Това обещание ние ежедневно опитваме. Каква славна привилегия открива то за нашите сърца! Когато се молим би трябвало първо да прочетем това обещание и тогава, с пълна вяра, да се приближим при Бога.

Исус ни обеща л ю б о в т а н а О т е ц. *„Който Ме люби* – каза **Той** – *ще бъде възлюбен от Отец Ми и Аз ще го възлюбя, и ще явя Себе Си нему"* (Йоан 14:21). Какви чудни думи! Кой може напълно да ги разбере и обясни? Ние ги разбираме и приемаме чрез вяра, защото вярваме, че сме Божии чада, и че нищо не е в състояние да ни отлъчи от Божията любов. Сам Отец ни люби, понеже ние принадлежим на Неговия възлюбен Син!

Исус ни обеща и С в о я м и р: *„Мир ви оставям; Моя мир ви давам; Аз не давам, както светът ви дава. Да се не смущава сърцето ви, нито да се бои"* (Йоан 14:27). Спомнете си какъв мир имаше Господ Исус пред Анна и Кайафа, пред Пилат и на кръста! Този мир Той остави на нас. **Исус** ни обеща, че щ е д о й д е

в т о р и п ъ т. *„В дома на Отца Ми има много жилища; ако не беше така, Аз щях да ви кажа. Отивам да ви приготвя място, а когато отида и ви приготвя място, ще дойда пак и ще ви взема при Себе Си, тъй щото където съм Аз, да бъдете и вие”* (Йоан 14:2-3). Това обещание е най-великото от всичките Божии обещания. То е още неизпълнено обещание. Но скоро ще бъде изпълнено!

Веднъж някакъв човек пътувал в един нов търговски параход. Предстояло акостиране в едно много неудобно пристанище. Корабът газел много надълбоко, а входът на пристанището бил доста плитък. Пасажерът застанал редом до капитана и наблюдавал тревожно неспокойното море. Капитанът, обаче, упорито гледал знамето в пристанището, което се веело на високия бряг при самия вход на пристанището. Знамето се развявало със своите дълги крила и се чували различни сигнали. Капитанът разбирал всичко това и съобразявайки се със знамето и сигналите, довел, макар и бавно, с криволиченията на костенурка, поверения му кораб в тихото пристанище.

Господ знае с какви опасности е осеян нашият житейски път. Той знае какви съмнения бушуват в сърцата ни. Той знае какви изпитания ще ни сполетят. Неговите обещания са най-доброто знаме за нас, които също пътуваме през морето на живота. За да стигнем благополучно в небесното пристанище, нека гледаме пътеводното знаме, което ни посочва безопасния път.

Страниците на историята разказват, че **Фридрих Дъглас**, големият защитник на робите, когато изглеждало така, сякаш всичко се случвало по най-неблагоприятния начин за народа му, казал в една от своите речи: „Белите са против нас, правителството е против нас, духът на времето е против нас. Аз не виждам надежда за чернокожите. Преизпълнен съм със скръб”. Тогава от събранието станала една стара негърка и извикала: „ Фридрих Дъглас, нима Господ и Божиите обещания са умрели?!”

2. АВРААМ И ОЛТАРЪТ

В Битие 12:7 четем: *„И Господ се яви на Авраам и рече: На твоето потомство ще дам тая земя. И там Авраам издигна олтар на Господа, Който му се яви”.*

Тук виждаме, че олтарът следва Божиите обещания и е неотлъчен от вярата в Бога. Бог обещаваше и изпълняваше. Авраам пък издигаше олтари и жертваше.

Щом Бог се яви на някой човек, той трябва да се п о с в е т и на Бога, защото никой не може да принадлежи повече на себе си. Бог

се яви на Авраам и непосредственият резултат беше, че Авраам издигна олтар на Бога. Господ Исус се яви на Савел на пътя за Дамаск и **Савел** веднага запита: *„Какво да сторя, Господи?"* (Деян. 22:10). Повратният момент в нашия духовен живот настъпва чрез нашето решение да вършим нещо за Бога; той настъпва, когато Го видим. Ако Бог се яви на някой човек, целият ход на неговия живот се променя. Когато Бог се яви на човека, тогава бива издигнат о л т а р. А как ще се яви Бог? Кога и къде? Той вече се яви на кръста на Голгота, и всеки човек, който иска да Го види, ще успее, ако разтвори сърцето си за благата вест на Евангелието.

Бог се яви на Авраам и той издигна олтар. Бог очаква и ние да издигнем всеки своя олтар. Но не олтар за грях, но за принасяне на всеизгаряне пред Бога. Това е онзи вид олтар, за който се говори в посланието до Римляните 12:1 *„И тъй, моля ви, братя, поради Божиите милости да представите телата си в жертва жива, свята и благоугодна на Бога, като ваше духовно служение".*

Божията милост беше тази, която накара Господ Исус Христос да умре за нас. Божията милост промисли кръста, на който ние умряхме с Него и на който беше победен дяволът. Чрез Божията милост ние имаме в себе си Неговия живот; и Божията милост е тази, която ще ни заведе в слава. На основание на Своите милости, Бог ни умолява да представим себе си в жива жертва.

Забележете, че в Стария Завет заможните евреи трябваше да жертват теле в жертва за всеизгаряне, а този, който беше с по-малки доходи, трябваше да принесе овца, а пък онзи, чийто доходи бяха още по-ограничени, трябваше да принесе гълъб (Лев. 1:3, 10, 14). Но каквато и да беше жертвата, принасящият трябваше да я пожертва ц я л а т а.

Бог не може да приеме по-малко, освен ц я л о с т н о п о с в е щ е н и е. И с каква цел се поставяше всеизгарянето на олтара? - За да бъде напълно изгорено.

В Новия Завет Бог иска една ж и в а жертва. Бог иска винаги да горим и все пак да сме живи, да бъдем винаги живи, и все пак винаги изгаряни. Бог не иска от нас да вършим за Него това или онова, или въобще някаква работа, но н а с самите. Олтарът, това означава живот, съществуване само за Бога.

Така беше с Авраам, така е било и с всеки, който като него се е срещнал с Бога.

За един от първите епископи на Христовата църква се разказва, че той, при големите тревоги на живота, всичко, което имал, раздал на бедстващите. И нищо не му останало. Дошла при него една

вдовица и му казала: „Владико, синът ми е хванат в плен. Дай ми средства, за да го изкупя!" – „Нищо нямам вече, защото всичко дадох" – казал той и добавил: „затова сам ще отида пленник вместо него". И отишъл.

Нека образът на патриарх Авраам да бъде за нас образец на безусловна вяра в Божиите обещания! Тогава и за нас ще се каже онова, което се каза за Авраам: *„И повярва Авраам в Бога и това му се вмени за правда"* (15:6).
Нека да принесем нашия живот на Бога като *„жертва жива, свята и благоугодна Нему".* Нека да помним, че нашият живот принадлежи на Бога и че вяра без олтар не съществува. Ето, вече сме съм края на нашите размишления, но с каква мисъл ще останем, и коя е поуката, с която ще си тръгнем? Тази е мисълта, тази е и поуката, с които ще поемем отново своя път в ежедневието: *„тия, които упражняват вяра, те са Авраамови чада,... така щото тия, които имат вяра се благославят заедно с вярващия Авраам"* (Гал. 3:7, 9).

Амин.

ПАТРИАРСИТЕ: ИСААК

Бог е с нас

„И те рекоха: Видяхме явно, че Бог е с теб,
и си рекохме: Да направим сега клетва
между нас и теб, и да направим договор
с теб, че няма да ни сториш зло, както ние
не те докачихме, и както само добро сме
ти правили, и те изпратихме с мир;
сега ти си благословен от Господа".

Бит. 26:28-29;
Пс. 46:1-7

Когато неотдавна разглеждахме живота на патр. Авраам ние наблегнахме на в я р а т а на Авраам в Божиите обещания, както и на неговата готовност да о т д а д е на Бога всичко, каквото Бог му поиска. Жертвоприношението на Исаак на върха Мория е най-силното доказателство за всеотдайността, с която Авраам служеше на Бога.

Трябва да подчертаем, че в днешния век на безверие е особено наложително ние да вярваме в Божиите обещания, защото те са стълбовете на вярата ни. А веднъж приближили се при Бога и останали при Него е редно да положим на Божия олтар всичко наше: „Аз"-ът, семейството, бъдещето, амбициите, кариерата и др. Искам да отбележа, че Бог възнаграждава тия, които вярват в обещанията Му и безрезервно Му се отдават. Така Той благослови и Авраам и ето какво е записано в Бит. 13:2: *„И Авраам беше много богат с добитък, със сребро и със злато".*

Какъвто бе Авраам, такъв бе и неговият син – Исаак. И той бе благословен от Бога. В Бит. 26:13 четем: *„И човекът се възвеличаваше все повече и повече, докато стана твърде велик".* Това не остана скрито за филистимците, между които живееше Исаак. Един ден при него дойде една високопоставена филистимска делегация, водена лично от царя на филистимците, Авимелех (26:26). Ето с какви думи се обърнаха към Исаак тези прозорливи езичници: *„...видяхме явно, че Господ е с теб"* (26:28 б).

ГОСПОД Е С ТЕБЕ!

Б О Г Е С Н А С! – това е една твърде навременна тема.

1. ОТСТЪПЧИВОСТТА.

Има няколко причини, поради които Бог благослови Исаак. Една от тях е неговото с м и р е н и е и свързаната с него о т с т ъ п ч и в о с т. *„Бог на смирените дава благодат"* четем в Яков 4:6.
Обикновено, щом между нас стане дума за кротост или за отстъпчивост, ние посочваме за пример Мойсей. Обаче в това отношение Исаак не стои по-долу от Мойсей, дори го превъзхожда. Нека подкрепим това твърдение с факти.
Както знаем, Исаак се препитаваше предимно с животновъдство. Ханаанската земя, в която той живееше, бе бедна откъм текуща изворна вода. Ето защо тук и до днес се копаят кладенци. Това е една трудна работа, като се имат предвид каменистата почва и голямата дълбочина, на която трябва да се копае.
Четири пъти Исааковите слуги положиха неимоверни усилия да изкопаят кладенци и те действително намираха вода, но и четирите пъти завистливите филистимци унищожаваха труда на Исааковите слуги, като зариваха кладенците с пръст. По този начин и хора, и животни оставаха без най-необходимото след въздуха – водата. На това четирикратно дръзко предизвикателство Исаак отговори с отстъпчивост. Не че не можеше да защити правдата си посредством сила; той имаше отряд войници, готови да се бият за него по всяко време. Но той знаеше, че от меча и копието има едно по-надеждно оръжие – отстъпчивостта. Затова на четирикратното предизвикателство той отговори с четирикратно отстъпване (26:15-22).
По-късно, при благославянето на Яков и Исав, Исаак още веднъж показа изключително великодушие. Ослепелият баща беше жестоко излъган от по-младия му син. Излъган остана и по-възрастният му и любим син. Исаак можеше да прокълне лъжеца Яков и да благослови онеправдания Исав. Но доброто му сърце не му позволи да стори такова дело. Исаак бе отстъпчив човек. Затова Бог изобилно го благослови.
Каква е поуката за нас от казаното дотук? – Да подражаваме на Исаак в отстъпчивост и в смирение. *„Смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно"* (I Петр. 5:6).
Напоследък зачестиха случаите на саморазправа между обидени страни. Хората считат търпението и отстъпчивостта за овчедушие и ги презират, затова предпочитат сами, със сила да воюват за правото си. Това, обаче води до опасни последствия. Тъкмо затова у нас е приет закон, който забранява всяка саморазправа и

присъжда на саморазправящите се затвор. Ние, като християни, и като хора на отстъпчивостта и на търпението одобряваме този закон, защото той утвърждава един библейски принцип, именно: *„дълготърпеливият е по-добър от храбрия"* (Пр. 16:32 а).

Колко много случаи знаем ние, в които християнската отстъпчивост е печелила сърцата на невярващите хора, също както Исаак спечели сърцата на филистимците в крайна сметка. Вълшебният ключ, който разтваря сърцата на неприятелите ни е само отстъпчивостта. Даже и когато сме прави откъм истината, ние нищо не губим, ако отстъпим от твърденията или от искането си, стига това да не увреди с нещо мирогледа ни и духовното ни състояние.

Отстъпчивостта е ценно качество и в нашите християнски взаимоотношения. Това се потвърждава и от Божието Слово, в което четем следното: *„... да постъпвате достойно за званието, за което сте призвани, със съвършено смирение и кротост, с дълготърпение, като се търпите един друг с любов, и се стараете чрез свръзката на мира да опазите единството на Духа"* (Еф. 4:1-3).

Отстъпчивостта в Църквата ражда е д и н с т в о. За това единство, което прави Християнството силно и мощно, се е молил някога **Спасителят** в Първосвещеническата Си молитва, отправена към Бога Отца: *„Да бъдат всички едно: както Ти, Отче, си в Мене, и Аз в Тебе, така и те да бъдат в Нас едно, та да повярва светът, че Ти си Ме пратил"* (Йоан 17:21).

Единство на духа, единство на вярата чрез отстъпки и смирение. Словото Божие казва, че е нужна и кротост – такава кротост, която не се вълнува и безпокои дори и тогава, когато я оскърбяват и ругаят.

В един манастир живял монах, на име Кир, който бил удивително кротък човек. Никога не се оплаквал и против никого не говорел. Другарите му често му се смеели заради тази му черта. Подигравали го. А той ласкаво ги гледал. Никога за нищо не се сърдел. Често работел заради отсъстващ или болен брат. С радост вършел всичко, каквото му възлагали. Веднъж в този манастир дошъл някакъв пътник, който прекарал няколко дни в манастира. Направили му силно впечатление духовната красота и смирението на монаха Кир. С тъга забелязал, че другите са несправедливи към него и че не го уважават. „Те трябва да те обичат и уважават безкрайно" – казал му той. „Ти си истински раб Христов. Ти си смирен по дух и кротък по сърце. Чака те голяма награда на небесата. Мъчно ми е като гледам, че другите тук не виждат висотата на душата ти". „О, братко – отвърнал Кир – не приписвай

на мене, грешния, такива заслуги! Повярвай ми, че тук всички, до един, ме обичат. И аз ги ценя високо. Всичките присмехи и обиди, които насочват към мен са за моето добро: те ме закаляват..."
Знаете ли, че няма нищо твърдо, което да не може да се съкруши чрез отстъпчивостта? *„Мек език троши кости"* казва **Соломон** (Пр. 25:15). И още: няма нищо по-твърдо и по-несъкрушимо от отстъпчивостта.
Патр. Исаак бе благословен много поради своята отстъпчивост. Тая отстъпчивост накара неприятелите му да дойдат при него и да направят договор с него. Защото те виждаха, че Бог беше с него.
Бог ще бъде и с нас, ако ние сме отстъпчиви, както в отношенията си с невярващите хора, така и във взаимните си християнски отношения. Бог е Бог на мира! Нека ние бъдем чада на мир и на кротост! Нека подражаваме на нашия мил Спасител, който казва за Себе Си: *„... Научете се от Мене; защото съм кротък и смирен по сърце"* (Мат. 11:29).

2. БОГ Е С НАС

Това, което филистимският цар Авимелех каза на Исаак, че Бог е с него, е едно извънредно важно свидетелство. То говори, че когато Бог е с някого, той надделява над неприятелите си и още, че Бог благоволи да пребъдва в човеците.
Днес, когато пожар може да изгори дома ни, наводнение може да унищожи посевите, смъртта може да отнеме живота ни, изобщо, всичко материално и земно е толкова несигурно, за нас е много важно да не сме сами в живота, защото *„не е добре за човека да бъде сам"* (Бит. 2:18). Ние се нуждаем много от това Бог да бъде с нас!
Бог промисли и даде на човеците Един силен, Който да живее с тях през всички векове. Този силен Божий пратеник се роди във Витлеем от Исааковото потомство и се казва Емануил, което означава: Бог е с нас (Ис. 7:14).
Емануил, Който е Господ Исус Христос, живя с хората 33 години и половина. Неговият живот се различава от нашия по това, че няма да бъде забравен никога. А няма да бъде забравен, защото доброто и любовта не се забравят. Много болни Исус изцели, нахрани хиляди гладни, утеши стотици наскърбени, вразуми мнозина непросветени, възкреси и мъртви. Един ден Исус-Емануил бе прикован на дървен кръст. Враговете Му, начело със Сатана, искаха да Го унищожат, за да не обитава Бог между човеците. Но *„Той бе наранен поради нашите престъпления, бит бе поради*

нашите беззакония..., и с Неговите рани ние се изцелихме" (Ис. 53:5). Исус трябваше да умре за нашите грехове, за да ни изкупи. Той трябваше да възкръсне, за да ни оправдае пред Бога.

Но докато беше на земята Той не беше в състояние едновременно да присъства навсякъде, където Го викаше нуждата, защото бе ограничен в тяло. И тъкмо затова Той умря и възкръсна, за да може, вече прославен и всесилен, да бъде едновременно на всяко място, където Неговите ученици биха Го повикали. И сега, където двама или трима Негови ученици се събират в Негово име и Го призовават, Той идва сред тях. Вижте Го възкръснал, как стои на Елеонския хълм и говори на Своите ученици, и чрез тях – на всички повярвали, от всичко времена: *„Ето, даде Ми се всяка власт на небето и земята... Аз съм с вас през всичките дни до края на века"* (Мат. 28:18-20).

И така, убедихме се във факта, че Емануил е с нас, вярващите. Това е пречудна привилегия за нас. Нека не забравяме, че когато ни обиждат заради вярата ни, Исус-Емануил е с нас, а щом Емануил е с нас, тогава *„кой ще бъде против нас?"* (Римл. 8:31).

Т р и м а т а м л а д е ж и вярваха в Йехова, докато все още бяха пред устието на огнената пещ. Но те непоколебимо продължиха да вярват в Бога и след като бяха хвърлени в огнената пещ. Защото ако Бог е откъм нас и тях, можеше ли някой или нещо да им навреди? Езичниците мислеха, че ако Израилевият Бог действително съществува, то Той трябва да избави Седрах, Мисах и Авденаго още преди да са хвърлени в огнената пещ. Така и ние понякога искаме от Бога да ни запази от някакво изпитание, или въобще да не ни въвежда в него, защото си мислим, че Бог е силен само тогава, когато не допуска да попаднем в огнената пещ. Обаче истината е, че Бог е най-силен, когато ни запазва сред пламъците на огъня. Когато трите младежи бяха хвърлени в огнената пещ, тогава Бог се намеси и ги избави (Дан. 3).

За нас не е толкова важно, в кой момент от изпитанието ни Бог ще се намеси и ще ни спаси – дали когато сме пред устието на пещта, или когато сме вътре в нея – а е важно това, че Емануил, Божият Син е винаги с нас! *„Господ е откъм мене* – провиква се **псалмопевецът** – *няма да се убоя; какво може да ми стори човек?!"* (Пс. 118:6). Ето какво казва Сам Бог чрез устата на **прор. Исая**: *„Аз, Аз съм, Който ви утешавам; кой си ти, та се боиш от смъртен човек и от човешки син, който ще стане като трева; и си забравил Господа, Който те създаде?!..."* (51:12-13 а).

Книгата Естир е единствената книга в канона на Библията, в която изобщо не се споменава Божието име. Обаче в нея присъствието на Исус-Емануил се чувства така реално, както сега ние чувстваме въздуха, който е сред нас и около нас. Грозна опасност бе надвиснала над богоизбраният народ: Аман готвеше смърт за евреите. Но Емануил бе с Израил! Царица Естир без покана влезе при цар Асуир с риск над главата й да надвисне мечът на палача. Ала Исус-Емануил бе с Естир. Аман приготви бесилка за Мардохей и за Мардохеевия народ. Емануил, обаче бе с Израил! И резултатът бе, че Мардохей остана жив, а Аман увисна на бесилката.
Емануил е с Израил! Емануил е с Църквата! Емануил е с всяко Божие чадо, което вярва в Него и Го обича! Емануил значи „Бог е с нас". Алилуя!

„Бог е нам прибежище и сила, винаги изпитана помощ в напасти. Затова няма да се уплашим, ако би се и земята поклатила и планините се преместили всред морето... Господ на Силите е с нас; прибежище е нам Якововият Бог" (Пс. 46:1-2, 7).
Едно вярващо дете било запитано веднъж от своя учител: „Къде е сега Исус?" Момичето се замислило за момент, и като погледнало учителя си право в лицето, със светнала усмивка казало: „Той е в сърцето ми!" – „Да – казал учителят – Исус е в сърцето ти, но какво ще сториш утре, ако Сатана дойде и почука на вратата на сърцето ти?" Детето пак се замислило. После отговорило така, както малцина зрели християни биха отговорили: „Ще изпратя Исус на вратата".
Емануил е с нас и Той ще воюва за нас, и ще победи. Щом Го повикаме, Той веднага идва при нас. Победата ще бъде наша!

Амин!

ПАТРИАРСИТЕ

Яков и Ветил

„И събуди се Яков от съня си и рече:
Наистина Господ е на това място,
а аз не съм знаял. И убоя се и рече:
Колко страшно е това място!
Това не е друго, но е дом Божий,
и това е врата към небето”.

Бит. 28:10-22;
Римл. 5:1-9.

Библейският герой Яков е донякъде един противоречив библейски образ. А противоречив е Исааковият син, защото от една страна, изгаряше от желание да служи на Бога, а от друга, в някои случаи той си служеше с нечестни похвати. Въпреки това у него желанието да служи на Бога преодоля плътските копнежи и привички и в края на краищата той умря в дълбока старост и примирен с Бога.

От целият му живот особено забележителна е срещата му с Бога на Ветил. Тази среща на младия евреин с Върховното Същество окончателно определи неговото бъдеще – той се посвети веднъж завинаги на Бога. И в по-нататъшния си живот той винаги помнеше Ветил...

Впрочем, какво представлява Ветил? – Това е хълм с южно изложение, в чието подножие се намирала една плодородна долина. Старото име на тази местност било Луз, но Яков я преименувал във Ветил, т.е. „дом Божий”.

Днес името Ветил е символ на Божието благословение и на Божието присъствие. Още Ветил е синоним за пълно щастие. До срещата на Ветил Яков беше нещастен човек, а след срещата си с Бога, той се превърна в най-щастливия човек.

Яковата опитност е поучителна за нас, съвременните хора и християни, които под дърво и камък търсим щастието. Тя ни разкрива истината, че щастие човек може да намери само на „Ветил”, или с други думи, само след като се срещне истински с Бог.

Но не толкова за Яков е думата днес. От него ние ще вземем само повод за размишления. Думата ми е за това, че нашето щастие се

корени единствено в плодоносната почва на Ветил, или простичко казано в СРЕЩАТА НИ С БОГА, което ще бъде и темата ни днес.

1) ВЕТИЛ – ГОЛГОТА

Знаете ли, че днес местонахождението на Ветил е почти неизвестно. Следователно, ако поискаме да отидем там, за да станем щастливи, няма да сполучим. Даже и да знаехме къде точно се намира Ветил, и дори да отидехме там, пак отиването ни ще бъде напразно. Географският Ветил не може да ни донесе щастие. Освен това и стълбата, водеща към небето, с ангелите, изкачващи се и слизащи по нея, вече я няма там. А и патр. Яков, който най-много от всички хора бе ощастливен на Ветил, отдавна не е вече между живите хора на земята. Освен това, дори да съществуваше днес, Ветил щеше да бъде достъпен само за богатите и силни хора, които окупирали го, щяха да изолират завинаги бедните от него.
Но не се отчайвайте, защото за нас Бог промисли и даде един н о в Ветил, той е за всички хора по света: млади и стари, силни и слаби, учени и прости, богати и бедни.
Този нов Ветил е х ъ л м ъ т Г о л г о т а, на който върху дървен кръст бе разпънат Единородният Божий Син Исус Христос. Вижте колко високо се е издигнал кръстът! Върхът му сякаш се е забил в небето. Кръстът сякаш е стълба, по която Бог слиза в света, за да го спаси. И Той го спасява чрез разпнатия Христос. Човече, търсиш ли щастие за себе си? Ще го намериш на Голгота, като спасение за твоята душа.
Ти имаш душа, независимо дали вярваш в този факт или не. Ако ти нямаше душа, нямаше да мислиш, да помниш, да чувстваш, да обичаш, да вземаш решения, изобщо да съществуваш. Душата е вложена от Бога в твоето тяло като живот в това тяло. И не тялото е първото и най-важно нещо, а душата, която за разлика от тялото е безсмъртна и нематериална. Бог до завист ревнува за тази душа. Той иска тя завинаги да Му принадлежи и да Го обича.
След смъртта на тялото, душата като птица полита към Бога, където, застанала пред Неговия справедлив съд, ще бъде съдена според делата й. Ако тя е спасена, ще получи право да живее в Божия рай, но ако тя не е спасена, ще се насели навеки там, където завинаги ще бъде отчуждена от Бог – в ада.
Следователно, с п а с е н и е т о на душата е най-важното нещо в човешкия живот. Жалко е, че много хора днес, улисани в грижи, труд, забавления и др. под. не мислят за душите си. Напротив, те смятат, че човек, това е само тялото, че животът е само на тази

земя и, че щастието е в яденето, пиенето и в удоволствията. Това е една ужасна заблуда! Душа има, както има и Бог. А щом има душа и Бог, има и задгробен живот. Тази безсмъртна душа се нуждае от спасение. Сам **Богочовекът** Исус Христос скъпо оценява душата: *„... каква полза за човека като спечели целия свят, а изгуби душата си? Защото какво би дал човек в замяна на душата си?"* (Марк 8:36-37).
Ти търсиш ли спасение за безсмъртната си душа? Ще го намериш на Ветил–Голгота. Това спасение е един в е ч е н ж и в о т. **Бог** казва, сочейки на кръста на Голгота: *„Към Мене погледнете и спасени бъдете всички земни краища, защото Аз съм Бог и няма друг!"* (Ис. 45:22). А ето какво заявява **Исус Христос** по отношение на кръста: *„Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот"* (Йоан 3:16).

2) ИЗПЛАТЕНИЯТ ДЪЛГ

В христовият кръст ние виждаме т р и н е щ а:

(1) **Колко е голям човешкият грях**. Не укорявай хората от онова време, че приковаха Христос на кръста. Ти и аз сме еднакво виновни. Не народът или римските войници Го доведоха на кръста, а твоите и моите грехове Го заставиха доброволно да приеме тази смърт.
(2) **На кръста виждаме необятната Божия любов**. Ако някога си се съмнявал в Божията любов, отправи поглед към кръста и там ще намериш най-дълбокия израз на Божията любов.
(3) **Кръстът е единствения път КЪМ спасението**. **Исус** каза: *„Аз Съм Пътят, Истината и Животът. Никой не идва при Отца освен чрез Мене"* (Йоан 14:16). Няма възможност за спасение от грях и пъкъла, ако не повярваме в разпнатия Христос. Ако имаше някой друг път за спасение, ти би го намерил. Ако можеше да те спаси едно поправление или един добър етичен живот, Исус не би умрял.
Мнозина казват: „Не мога ли да бъда спасен като следвам Исусовите напътствия за един чист нравствен живот?" Дори ако можеше с това да се спаси, човек пак би останал грешен. Ти би изпадал в следващи грешки, защото никой досега не е могъл от деня на раждането си до деня на смъртта да живее живот, какъвто учеше Исус. Ти грешиш, ти престъпваш, ти извършваш грях всеки ден. Тогава какво ще направиш с този грях? Има само един път:

трябва да занесеш греха си на кръста и там да намериш опрощение.
Разказва се, че **имп. Карл V** взел назаем една голяма сума от богат търговец. Дошла датата на плащането, но кралят нямал сумата и не успял да плати. Ето че търговецът дал голям банкет на краля. Когато всички гости заели местата си, търговецът сложил на масата пред себе си свещник с голяма запалена свещ. Тогава, изваждайки от джоба си разписката за заема, той я запалил и държал на пламъка, докато цялата се изпепели. Тогава императорът прегърнал търговеца-заемодател и му благодарил.
По такъв един начин ние всички сме длъжници на Бога. Дългът трябва да се плати, но ние не можем. Преди 2000 години Бог покани света – теб и мен на Голгота, и в огъня на Исусовите страдания Бог държа вашите и моите грехове, докато и най-последната следа от нашата вина беше унищожена.
Библията казва: *„Без проливане на кръв няма прощение"* (Евр. 9:22). Някои казват: „Това е отвратително! Да не би да искате да кажете, че вярвате в една касапска, окървавена религия?" Други се учудват и казват: „Не разбираме защо Бог иска кръв? Защо Исус трябва да умира за нас?" Обаче, истината за прощение чрез п р о-л и в а н е н а к р ъ в е ядката на Християнството. К р ъ в т а е знамето на Християнството. Без нея не можем да бъдем спасени. Кръвта е символ на Христовата смърт.
Библията ни учи, че Христос ни изкупи чрез кръвта Си: *„... не с тленни неща – сребро или злато – сте изкупени от суетния живот, предаден вам от бащите ви, но със скъпоценната кръв на Христа, като на Агнец без недостатък и пречист"* (I Петр. 1:18). Всичкото злато и сребро, както и всичките скъпоценни камъни на света не могат да изкупят моята и твоята душа от греха. Това, което те не можаха, го извърши Христовата смърт. Изкуплението означава едно обратно откупуване. Ние бяхме продадени на дявола чрез грехопадението на първите човеци, но Христос ни изкупи и възвърна при Бога.

3) ПРИМИРЕНИ С БОГА

Библията ни учи, че онези, които са умити в кръвта на Исуса Христа от греховете си, няма да се явят на съд след смъртта, защото Христос взе присъдата им върху Себе Си. *„Истина, истина ви казвам, –* заявява **Христос** *– който слуша Моето учение и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот и на съд не дохожда, но е преминал от смъртта в живота"* (Йоан 5:24).

Библията ни учи, че чрез Христовата кръв ние биваме примирени с Бога. *„Чрез Него примири всичко със Себе Си, и земните и небесните, като въдвори мир с Бог чрез кръвта Си, пролята на Неговия кръст”* (Кол. 1:20). Светът никога не ще познае мира, докато не го намери на Христовия кръст. Никога ти не ще изпиташ мир с Бога, мир на съвестта, мир на ума, мир на душата, мир в семейството, мир в дома, докато не застанеш в подножието на кръста и с вяра се обърнеш към Христа.
Тайната на мира е м и р с Б о г а.
Преди години в Лондон се състояла голяма среща на известни личности. Между поканените бил **Цезар Милан**, прочут проповедник на онова време. Една млада певица свирила и пяла много хубаво и всеки от присъстващите бил възхитен. Когато музикалното произведение свършило, проповедникът по един мил, тактичен и при все това смел начин отишъл при нея и й казал: „Когато ви слушах тази вечер, аз си помислих, колко много би се поощрило Христовото дело, ако вложехте способностите си в служение Нему! Вие знаете, госпожо, че пред Бога сте еднакво грешница като някой пияница в уличния ров или развратница в пристанищната улица. Но съм радостен да ви кажа, че *„кръвта на Сина Му Исуса Христа ни очиства от всеки грях”* (Йоан 1:7).” Младата жена протестирала против тази дързост.
Но когато си отишла и привечер си легнала, не могла да заспи. Образът на проповедника изплувал в паметта й и думите му не излизали от ума й. В два часа сутринта скочила от леглото и докато сълзи обливали лицето й, певицата **Шарлота Елиът** написала прочутата песен:

„Тъкмо какъвто съм със срам -
грешник без извинение –
обръщам се към Твоя храм,
дохождам Бож’е Агънче!

Какъвто съм, в Твоята кръв
моето упование
и вечната Твоя любов
полагам Бож’е Агънче!

Тъкмо какъвто съм, борби
отвън, отвътре страхове,
мен Покровител да Си Ти,
дохождам Бож’е Агънче!”

Ако тази известна млада актриса е могла да повярва в Разпнатия Христос, защо да не можеш и ти? Ако тя е могла да прегъне колена на Ветил–Голгота, защо да не можеш и ти? Ако тя е могла да поиска спасение за душата си, защо да не поискаш спасение и ти? Или ти смяташ, че не се нуждаеш от такова спасение? Напротив, Бог и към теб отправя Своята покана, като казва: *„Към Мене погледнете и спасени бъдете, всички земни краища..."* (Ис. 45:22) Елате, да отидем на Ветил–Голгота, да коленичим в подножието на Христовия кръст, да отправим смирен поглед към Разпнатия Исус и да Го помолим Той да ни умие от греховете ни чрез кръвта Си. Ако сторим това, Той няма да ни изгони, защото **Сам** е казал: *„Който дойде при Мене, никак няма да го изпъдя"* (Йоан 6:37б).

Христос и днес спасява, скъпи приятели! Не губете ценно време, но помислете за душите си, защото земният живот е кратък и внезапно ще дойде върху ви страшния час на смъртта. Тогава Бог ще ви съди, първо за греховете ви, и второ, затова, че не сте направили нищо, за да спасите безсмъртната си душа. Страшно ще бъде тогава за неспасените грешници! Ето защо, днес е благоприятно време! Днес е спасителен ден! Днес, това всъщност е сега. Сега приемете Исус като ваш Спасител и Господ! Сега повярвайте в Него!

Амин!

ПАТРИАРСИТЕ: ЙОСИФ

Християнско целомъдрие

„...и как да сторя аз това голямо зло,
и да съгреша на Господа?"

Бит. 39:9;
I Тим. 2:1-15.

Образът на Йосиф, сина на патриарх Яков, е един от най-привлекателните мъжки образи в Свещеното Писание. Привлекателен е той със своята скромност, честност, търпение, целомъдрие и вяра в Бога.
Върху някои от тези качества на Йосиф ще спрем вниманието си сега. Това е необходимо за нас, които живеем в среда, диаметрално противоположна на нашите християнски възгледи и на християнския начин на живот. Докато Християнството, подобно на голяма река, мирно тече в коритото си, грехът, подобно на вулкан, изригва потоци от нечестие, стремящи се да залеят християнския свят и ако е възможно, да го откъснат от Исус Христос.
Целомъдрието на Йосиф днес не е на мода в обществото около нас.

Нека посветим размишленията си на темата:
Х Р И С Т И Я Н С К О Ц Е Л О М Ъ Д Р И Е.

1. ЦЕЛОМЪДРИЕ В ОБНОСКИ

Прави впечатление обстоятелството, че Йосиф бе много внимателен в обноските си с околните. Например, когато братята му го продаваха на мадиамските търговци и най-безскрупулно го оцениха за 20 сребърника, той не ги похули, нито ги прокле. Скръбта си той каза на Бога и на Него възложи надеждата си. По-късно, след редица години на управление на дома на египетския министър на вътрешните работи, Петефрий, Йосиф попадна невинен в затвора. И тогава той не похули нито Петефрий, нито жена му, нито слугите от Петефриевия дом, които бяха очевидци на невинността му. Още по-късно, когато той излезе от затвора и бе въведен във Фараоновото обкръжение, и съзря в свитата от придворни около фараона и началника на виночерпците, който беше виновен пред Йосиф, защото го забрави, Йосиф не използва възможността да го наклевети пред фараона, а великодушно му прости. И най-после,

върхът на Йосифовата целомъдреност в отношението му с околните бе опрощаването на братята му. Бидейки пръв министър в египетското царство, той разполагаше с неограничена власт и беше в състояние да им отмъсти по най-жестокия начин, но той бе целомъдрен човек.

В това отношение, какво е състоянието на нещата около нас? Откровено казано – печално. Пресата често изнася факти на грубост, невъздържаност в говора, арогантност в обноските, насилие, а за простителност да не говорим. Това е така, защото богът на този свят е обладал сърцата на своите невярващи в Бога поданици и ги държи в плен. Това, което ни прави смущаващо впечатление, обаче, е фактът, че далекобойната сатанинска артилерия обстрелва със своите снаряди и Христовата църква. Целта е ясна: дискредитирането на Църквата и уеднаквяването й със света.

Откровено да си признаем, ние не се страхуваме толкова от откритата противорелигиозна пропаганда, колкото от това, че светът може да развърти Църквата. А под какви форми светът може да повлияе на Църквата?

Например, нескриваният флирт между младежи от двата пола в църквата или неконтролирано и нецензурно говорене между християни, или напълно светското държание и обноски на уж вярващи хора и пр. и пр. Между брат и сестра и сестра и брат във вярата е необходимо да се поддържа дистанция на невинност и на предпазливост, за да се съхрани непокътнато християнското целомъдрие.

Вие си спомняте колко напрегнати атаки от страна на Петефриевата жена удържа Йосиф. Как ли не го съблазняваше тя?! Какво ли не му казваше?! Колко неща му обещаваше! Йосифовото целомъдрие бе заляно от потопа на една страстна похот, но то бе повлияно от нея толкова, колкото може да се измокри камъкът, потопен във вода. Йосифовото целомъдрие бе целомъдрие на един вярващ в Бога човек.

Понякога в нашите разговори се промъкват и някои светски изрази, например груби думи, подигравки, „солени вицове", дори шеги, в които се споменава и името на Бога!... Опитваме се да разговаряме дръзко един с друг, надвивайки се, досущ като светските хора. Но нека да не забравяме, че човек от думите си ще се оправдае и от думите си ще се самосъди (Мат. 12:37). Препоръката на Словото Божие е: *„...говоренето ви да бъде: Да, да; Не, не; а каквото е повече от това е от лукавия"* (Мат. 5:37). Тези две думи са най-

лесни за изговаряне, но те изискват и най-много размишление, е казал някога **Питагор**. Една наша поговорка гласи: „господари сме на ония думи, които не сме произнесли, но ставаме роби на ония, които са излезли от устата ни".
Дори между нас нерядко пъти божиите служители стават обект на одумване, на осмиване и на клюки. Има случаи, в които някои миряни, разговаряйки с пастир, се опитват да му заповядват, да го нагрубяват, да го нападат или да го подиграват. Къде е тук целомъдрието? Къде е послушанието на духовните наставници, към което ни подтиква Божието Слово (Евр. 13:17)? Къде е почитта към пастира на стадото (I Тим. 5:17)? Кой от нас изпълнява писаното: *„Против презвитер не хвърляй обвинение..."* (I Тим. 5:19)?
Нека внимаваме в обноските и в държанието си един към друг, особено в говора си, за да бъдем целомъдрени, какъвто беше Йосиф.

2. ЦЕЛОМЪДРИЕ В БРАКА

Особено впечатление прави Йосифовата целомъдрена обхода с жените. Вече споменах как Петефриевата жена нееднократно изкушаваше Йосиф да прелюбодейства с нея. Нейната омърсена фантазия измисляше какви ли не уловки и примамки, но Йосиф остана непоклатим в целомъдрието си. То му донесе едно голямо нещастие – затвора, – но пак, той го предпочете пред прелюбодейството с Петефриевата жена.
Но знаете ли, че се срещат християни, които казват, че е полезно да се живее п р о б е н б р а к? В света пробните бракове са на мода: мъж и жена живеят заедно, без да са сключили законен брак. Тези християни оправдават пробния брак, защото той спомагал бъдещите съпрузи по-добре да се опознаят и харесат, или пък защото през неговото времетраене двамата виждали своите недостатъци и навреме се разделяли... А кой ще носи отговорността за отнетото целомъдрие? Кой ще отговаря за разрушения морал? Вижте, това е един ужасен грях! Библията не познава пробен брак! А децата, които те са създали и които получават духовни рани за цял живот!... Църквата не одобрява, когато един мъж живее с една жена, и обратното, ако те не са сключили законен брак! Светът може да ни счита за изостанали, за фанатици и за какви ли още не, но нека това не ни смущава, защото нашият идеал е не светът, а Божието Слово, което в този момент ни сочи Йосифовата чистота и святост.
Ако пробният брак се отхвърля от Църквата, как стои въпросът с

прелюбодеянието, или на съвременен език – с изневярата? Позволено ли е на оженен вярващ мъж да има своя любовница и на омъжена вярваща жена да има свой любовник? – Абсолютно не!!! Това е гнусота пред Бога. Някога евреите са убивали изневерниците с камъни. Ние ще ги поощряваме ли? Ни най-малко. Ето какво ни учи Божието Слово: *„Всеки, който погледне жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си"* (Мат. 5:28). На друго място четем: *„Женитбата нека бъде на почит у всеки, и леглото неосквернено; защото Бог ще съди блудниците и прелюбодейците"* (Евр. 13:4). На помилваните в Христа **ап. Павел** говори: *„Не знаете ли, че вие сте храм Божий, и че Божият Дух живее във вас? Ако някой развали Божия храм, него Бог ще развали; защото Божият храм е свят, който храм сте вие"* (I Кор. 3:16-17). И ето, този храм на Пресвятата Троица от някои се осквернява с блудство! Не е ли това мерзко! Ако гордият вавилонски цар Валтасар бил наказан със смърт за това, че осквернил златните и сребърни храмови съсъди от Йерусалимския храм, колко по-тежко наказание заслужават ония, които оскверняват самия Божи храм – своите тела и души – с блудните си грехове?!

Ефрем Сирин веднъж бил съблазняван от една блудница да съгреши с нея. Той й рекъл: „Добре, да извършим греха, но там, дето аз кажа". Тя се съгласила. Божият угодник я довел в центъра на шумния град и й рекъл, посочвайки площада: „Ето тука". Тя го погледнала изумено. „Но... тук не може... Има хора... Срамота е..." – „Ако е срамота от хората, не е ли срамота от Бога, Който е навсякъде и вижда всичко. Посочи ми място, където Бог не е и където Той няма да види, че грешим!" – рекъл светецът и се освободил от блудницата.

Ето това е жива вяра в Бога, която предпазва от грях. Тая вяра живее в целомъдрените души. Такава вяра е имал Йосиф. Такава вяра е имал и **псалмопевецът**, когато казва: *„Винаги слагам Господа пред себе си, понеже Той е отдясно ми, няма да се поклатя".* (16:8)

А как стои въпроса с в т о р и брак? Позволен ли е той? Библията казва, че онзи мъж, или онази жена, които са се развели като в я р в а щ и нямат право да се задомят втори път, но е по-добре да останат свободни и да служат на Господа. Словото Божие казва следното: *„Отвързан ли си от жена? Не търси жена"* (I Кор. 7:27). И ако някой християнин или християнка, въпреки указанието на

Божието Слово се ожени или омъжи, при наличието на жив мъж и на жива жена, такива прелюбодействат и поради това остават извън Царството Божие, както и извън Църквата. Но щом стане въпрос за онези братя и сестри, които са се развели още като н е в я р в а щ и и след развода си са повярвали, при тях въпросът стои по-иначе. На такива Словото казва: *„Ако се ожениш, не съгрешаваш..."* (I Кор. 7:28 а), а Църквата им позволява да стъпват във втори брак, но задължително в Господа, т.е. да се женят и омъжват за вярващи, защото в противен случай те прелюбодействат и не могат да останат повече в Църквата.
Нека треперим за опазване чистотата в Църквата, както и Йосиф трепереше да не би да оскверни своето тяло и своята душа.

Какво да кажем за р а з в о д а? Ще кажем това, което казва Словото Божие: *„... Господ Бог Израилев говори, че мрази напускането"* (Мал. 2:16). И още: *„... онова, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва"* (Мат. 19:6). Библията, както и Църквата не одобряват развода. Все пак, те допускат разтрогването на брака при два случая: п ъ р в о, когато един от съпрузите е и з н е в е р и л на другия (Мат. 5:32), защото самото прелюбодейство вече е разкъсало брачните връзки и невинната страна не е поробена на брачния закон; и в т о р о, когато вярваща жена има невярващ мъж, който не желае да живее с нея или пък вярващ мъж има невярваща жена, която не желае да живее с него. Ето какво казва Словото Божие: *„... ако някой брат има невярваща жена и тя е съгласна да живее с него, да не я напуска. И жена, която има невярващ мъж, и той е съгласен да живее с нея, да не напуска мъжа си... Но ако невярващият напусне, нека напусне; в такива случаи братът или сестрата не са поробени на брачния закон..."* (I Кор. 7:12-13, 15).

3. ЦЕЛОМЪДРИЕ СПРЯМО ВЛАСТИТЕ

И тук Йосифовата обхода е примерна. Тъй, например, той не похули забравилия го началник на виночерпците. Той не отказа да изпълни заповедта на Петефрий за арестуването му и затварянето му в затвора. Той се държеше почтително спрямо началника на затвора, спрямо фараона, спрямо властта.
Нашето отношение към властите по-малко почтително от Йосифовото ли трябва да бъде? – Не по-малко, дори повече! Аз се радвам, че в това отношение ние всички сме добри изпълнители и не заслужаваме укор, но все пак не е излишно да си припомним заповедите на Словото Божие по този въпрос: *„Всеки човек да се*

покорява на властите, които са над него; защото няма власт, която да не е от Бога и колкото власти има, те са отредени от Бога. Затова, който се противи на властта, противи се на Божията наредба; а които се противят ще навлекат осъждане на себе си... Отдавайте на всички дължимото: комуто се дължи данък, данъка; комуто мито, митото; комуто страх, страха; комуто почит, почитта" (Римл. 13:1-2, 7). На друго място четем: *„Покорявайте се заради Господа на всяка човешка власт, било на царя, като върховен владетел, било на управителите, като пратеници от него"* (I Петр. 2:13-14). И пак: *„Почитайте всички; обичайте братството; от Бога се бойте, царя почитайте"* (I Петр. 2:17). Но не само покоряване на властта изисква от нас Словото Божие, а и усърдна м о л и т в а за властта: *„И тъй* – учи ни **ап. Павел** – *увещавам, преди всичко, да отправяте молби, молитви, прошения, благодарения за всичките човеци, за царе и за всички, които са високопоставени, за да имаме тих и спокоен живот в пълно благочестие и сериозност. Това е добро и благоприятно пред Бога, нашият Спасител"* (I Тим. 2:1-3).

Какво включва покорството спрямо властта? – То включва следните неща: здраво семейство, здрав морал, неукорно говорене, строга трудова дисциплина, почит към началство, обществена активност и отговорност и най-вече обич към Отечеството.

Необходимо е след всичко казано до тук сега да направим една оценка на нашето лично и общо състояние, както по отношение на обноските и на държанието ни един спрямо друг, така и по отношение на морала и брака, а също и по отношение на властите.

Без преувеличение можем да заявим, че с Божията благодат сме каквото сме – в добро състояние. Това, обаче, не бива да ни възгордява, нито да ни кара да се отпускаме. Напротив, винаги ще има какво да се желае, както по отношение на обноските ни един спрямо друг, така и по отношение на здравата семейна атмосфера, така и по отношение на властта. Защото ние не сме съвършени. И ние, като ап. Павел гоним изподир, дано уловим; задното забравяме, към предното се простираме, *„пускаме се към прицелната точка за наградата на горното от Бога призвание в Христа Исуса"* (Фил. 3:12-14).

И тъй, нека светлият Йосифов пример, и примерът най-вече на нашия Господ Исус Христос в целомъдрие, в чистота и святост, да бъдат наш пример и наш живот. Нека гледаме да вършим Божията воля всякога и докрай чрез многоценното съдействие на Божията благодат, без която ние сме нищо, и чрез която ставаме победители.

Относно говора, нека помним увещанието на **ап. Яков**: *„... всеки човек да бъде бърз да слуша, бавен да говори и бавен да се гневи”* (1:19).
Относно християнския морал мисли, християнино, че си храм на Святия Дух. Както храмът Божий трябва да се държи чист, така и ти трябва да се пазиш неосквернен!
Относно светското приятелство, нека помним, че *„лошите другари покварят добрите нрави”* (I Кор. 15:37). Да избягваме четенето на съблазнителни книги и разглеждането на съблазнителни картини. Вместо това нека четем Словото Божие! **Блаж. Йероним** е казал много добре: „Обичай Свещеното Писание, и ще те обикне мъдростта! Обикни мъдростта и тя ще те пази”.
Бог нека да ни благослови и нека ни помогне да следваме примера на Йосифовото целомъдрие.
Амин!

ГРЕХЪТ НА МОЙСЕЙ

„И взе Мойсей жезъла, който беше пред Господа, както му заповяда Той, и свикаха Мойсей и Аарон събранието пред канарата, и рече им: Чуйте сега, вие бунтовници, да ви извадим ли вода от тази канара? Тогава дигна Мойсей ръката си и удари с жезъла си канарата два пъти, и потече вода, и пи народът и добитъкът им. И рече Господ на Мойсей и Аарон: Понеже не Ме послушахте да Ме осветите пред израилевите синове, затова няма да заведете това събрание в земята, която им давам".

Числа 20:9-12
(Яков 2:10)

Почти всеки от нас, когато е някъде на гости, или е на почивка, или е в чужбина, далеч от родния край, или е пред завършека на някоя важна работа, с трепет очаква мига, в който ще поеме обратния път към къщи или пък облекчено ще въздъхне след завършека на важната работа.
Но колко неприятно ни е, когато изведнъж нашето завръщане у дома се осуети, или когато важният ни труд, точно в своя завършек бъде провален по някакъв начин. О, тогава се ядосваме много.
Израил, начело с Мойсей, след 40-годишно странстване из Синайската пустиня достигнаха прага на обещаната им от Бога Ханаанска земя – Кадис, в пустинята Син. Земята се разстилаше пред тях – богата и многообещаваща, *„земя, дето текат мляко и мед"* според обещанията. Израил и Мойсей предвкусваха близкото щастие. Те бяха завладяни от радостно нетърпение.
Но се случи едно дребно недоразумение – в Кадис, където бяха спрели да странстват, нямаше вода за пиене. Народът недоволстваше срещу Мойсей. Всички считаха него виновен за поредната неудача. Постепенно недоволството премина в открита съпротива. Тогава Мойсей опита сигурното в такива ситуации средство – молитвата. И Бог не се забави. Той изрично заръча на Мойсей: *„Вземи жезъла и свикай събранието, ти и Аарон, брат ти, и пред очите им г о в о р е т е на канарата; и ще даде водата си: така ще им извадиш вода из канарата, и ще напоиш събранието и скотовете"* (ст. 8). Мойсей и Аарон благоговееха: очевидно занапред нямаше вече да се налага да пият вода от канара; този

беше последният път и ето, Бог искаше да бъде прославен и осветен чрез ново чудо – канарата трябваше да даде вода с а м а, без помощта на жезъла, само чрез у с т н а з а п о в е д от страна на Мойсей.
Мойсей и Аарон събраха народа. Хората бяха навъсени. Не им се пиеше вода от канара, когато знаеха, че в Ханаанската земя ги чакаха мед и мляко! Този народ ставаше непоносим. Той явно не заслужаваше Божиите милости. В яда си Мойсей забрави, че Бог му забрани да удря канарата, и я удари. Тежкият жезъл тежко се стовари върху камъка, та чак изпращя. Но вода не потече. Народът притихна. Мойсей се вцепени. Какво се случва? Може би трябва да падне по очи пред Бога и да се разкае за гнева си, или пък да опита още веднъж с жезъла? Мойсей избра втория вариант. Той издигна отново жезъла и ожесточено го стовари върху канарата. Камъкът се пропука под удара. Из пукнатината бликна вода. Народът се втурна към бистрата струя, подлагайки празни шепи и празни мехове.
В душата на Мойсей обаче не потекоха струи. Той стоеше отстрани, дълбоко замислен. Съвестта му го изобличаваше за грях на непослушание пред Бога. В сравнение с дългогодишната му вярна на Бога служба, този грях беше просто едно нищожно „сиво облаче". Обаче Бог се произнесе другояче. Той каза: *„...Понеже не Ме повярвахте да Ме осветите пред Израилевите синове, затова вие няма да заведете това събрение в земята, която им давам"* (ст. 12). За един единствен грях само, Мойсей и Аарон бяха лишени от дългоочакваното щастие.

В този случай ние откриваме една много важна поука: един грях само е достатъчен, за да изгубим радостта на спасението, която Бог ни дава. Или както казва **ап. Яков**: *„...който опази целия закон, а съгреши само в едно нещо, бива виновен във всичко"* (2:10).

ЗА ГРЕХА, ЗА НЕГОВИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ И ЗА НАЧИНА ЗА ОТСТРАНЯВАНЕТО МУ от нас, нека бъдат нашите размишления сега.

1. Преди да кажем каквото и да било за греха, нека най-напред да изясним, ЩО Е ГРЯХ?

а) Грехът е едно болезнено я в л е н и е или н а с о ч е н о с т. Той не е личност, например като Сатана. Той няма своя същност, нито има свое битие. Грехът се поражда в свободната воля на човека и е изменение на мислите, настроенията, намеренията и действията му. Той внася чувствени желания в човешката природа

и бързо подчинява волята и съзнанието на тези плътски желания. Грехът е чисто н р а в с т в е н о я в л е н и е; той е такава н а с о к а на духовно-нравствения мир на човека, която прави в него преврат и внася разстройство. Че грехът няма своя същност, а се ражда у човека, ни убеждават думите на **Господ Исус**: *„...от сърцето произхождат зли помисли, убийства, прелюбодейства, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули"* (Мат. 15:19).

б) Първият, който изобщо съгреши, това е д я в о л ъ т. Грехът не е съществувал преди него, но дяволът го е родил чрез злото употребление на своята свободна воля. Според думите на **ап. Йоан**, *„дяволът отначало съгрешава, затова който върши грях, от дявола е"* (I Йоан 3:8). И пак: *„...дяволът като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне"* (I Петр. 5:8). Но той има право да поглъща само тези, които му подчиняват своята свободна воля. Онези, които му се съпротивят и не му се покоряват, той не ги поврежда.

в) Грехът е б е з з а к о н и е, затова *„всеки, който върши грях, върши и беззаконие"* (I Йоан 3:4). Следователно, няма такъв грях, който, колкото и малък да е, да не е беззаконие. Това важи особено за онези, които делят греховете на малки и големи, на виновни и невинни, на бели и черни. *„Всяка неправда е грях"* казва **ап. Йоан** (I Йоан 5:17).

г) Да знаем, що е доброто, да имаме възможност да го извършим, а да не го сторим – това също е грях (Як. 4:17). Например свещеникът и левитът от притчата за добрия самарянин знаеха, че е добро нещо да окажат помощ на пострадалия от разбойниците, и те имаха възможност да му я окажат, но не рачиха. Ето, това е грях (Лука 10:30-36).

д) Да живеем по п л ъ т, това също е грях, *„защото тия, които са плътски, копнеят за плътското.., понеже копнежът на плътта значи смърт. Защото копнежът на плътта е враждебен на Бога, понеже не се покорява на Божия закон, нито пък може; и тия, които са плътски не могат да угодят на Бога"* (Римл. 8:5-9).

е) Да м и с л и м, че живеем сред Божията светлина, че сме в общение с Бога, а всъщност да сме обладани от духовен мрак – това също е грях, защото *„лъжем и не действаме според истината"* (I Йоан 1:6). Възможно е човек да се заблуждава относно истинското си духовно състояние, да не познава сам себе си. Тъкмо затова **Исус** казва: *„...внимавай, да не би светлината в тебе да е*

тъмнина" (Лука 11:35).

ж) Да г о в о р и човек прекалено много и ненужно, също е грях, защото *„в многословието грехът е неизбежен"* (Пр. 10:19). Ето защо, който от нас счита себе си за благочестив и готов за небето, той трябва да обуздава езика си, в противен случай неговото благочестие ще бъде суетно (Яков 1:26).

2. Греховете биват два вида: ВОЛНИ И НЕВОЛНИ

а) Н е в о л е н грях, това е онзи грях, който е извършен в незнание, без предварителна подготовка и умисъл. Например, когато ап. Павел, намирайки се в Синедриона, се защити и първосвещеникът заповяда да го ударят по устата, апостолът го нарече *„варосана стена"* (Деян. 23:1-5). Но когато стоящите наоколо му рекоха: *„Божия първосвещеник ли хулиш?"*, **ап. Павел** каза: *„...не з н а е х, братя, че той е първосвещеникът..."*. В този случай Павел оскърби първосвещеника поради незнание и съгреши неволно. Бог му прости този грях. Бог прощава неволните грехове.
б) В о л е н грях, това е постъпка, мисъл или настроение, за което знаем, че е грях, но въпреки това го извършваме.
Бог прощава ли волния грях? – И прощава, и не прощава.
Кога го п р о щ а в а? – Докато това не ни е станало навик, втора природа. Например, когато **ап. Петър** бил в Антиохия, той общувал с езичниците. Но щом дошли при него евреи от Ерусалим, той съзнателно започнал да лицемери и дори увлякъл ап. Варнава в лицемерие (Гал. 2:11-14). В случая ап. Петър извърши волен грях. Дали Бог му го е простил? Дали апостолът е сега при Исуса или не е? О, той получи прошка за своя грях.
Кога Бог н е прощава? – Тогава, когато го вършим системно, упорито, ден след ден. Така ние всеки ден разпъваме Господ Исус и Го опозоряваме, поради което ние може да бъдем отхвърлени от числото на спасените (Евр. 6:6).

3. ПОСЛЕДСТВИЯТА НА ГРЕХА

а) Грехът с п ъ в а молитвата. В Притчи 28:9 четем: *„Който уклонява ухото си да не слуша закона, и самата му молитва ще бъде мерзост".*

б) Грехът л и ш а в а от Божието благословение. Той запушва канала, по който протича Господното благословение (Пс. 81:11-16).

в) Грехът ни о т д е л я от Бога. Във Второзаконие 31:17-18 четем: *„...и Аз непременно ще скрия от тях лицето Си в онзи ден,*

поради всичките злини, които сториха, защото се обърнаха към чужди богове".

г) Грехът ни докарва н е с п о к о й с т в и е, поради будната ни съвест. Съгрешилият с нищо не може да се успокои, освен само по един начин, за който ще стане дума след малко.

д) Грехът о п л и т а така, както паякът оплита своите жертви, правейки ги напълно безпомощни. Но докато паякът изяжда жертвите си, грехът ни превръща в живи трупове, какъвто беше разслабеният във Витезда (Йоан 5:1-14).

е) Грехът докарва с м ъ р т. Бог предупреди Адам и Ева, че в който ден съгрешат ще умрат (Бит. 2:17). В Римляни 6:23 четем: *„Заплатата за греха е смърт..."* Духовна смърт, която представлява едно вечно отлъчване от Бога. В Първо Коринтяни 6:9-10 е записано: *„...неправедните няма да наследят Божието царство..."*
В литературата се разказва за едно езеро, от чиито води се издигали отровни пари. Птиците, които се опитвали да летят над него, падали зашеметени във водата.
Грехът е такова едно отровно езеро, изпаренията от чиито води причиняват смърт за всекиго, който се опита да навлезе в него.

4. **Ап. Яков** заявява: *„...който опази целия закон, а съгреши в едно нещо, бива виновен във всичко"* (2:10). От тези думи на апостола ние разбираме, че само един грях е достатъчен, за да ни отнеме радостта на спасението ни и да разстрои духовния ни живот. Кога обаче?! – Тогава, когато не изповядаме греха си пред Бога, та да го очисти от нас. Например цар Саул съгреши като се допита до гледачка относно бъдещето си, и не се разкая за греха си, поради което и погина (I Лет. 10:13).

5. Трябва да кажем също, че БОГ ВИЖДА ВСЕКИ НАШ ГРЯХ

Мойсей казва: *„Положил си беззаконията ни пред Себе Си, скришните ни грехове – в светлината на лицето Си"* (Пс. 90:8). А в Еклисиаст 12:14 четем: *„...Бог ще докара на съд всяко дело, и всяко скришно, добро и зло".*

6. Има ли на земята човек без грях? – Не, няма! Защото Писанието затвори всички под грях (Гал. 3:22). В Екл. 7:20 се казва: *„...няма праведен човек на земята, който да върши добро и да не греши".* В I Йоан 1:10 четем: *„Ако речем, че не сме съгрешили, правим Бога лъжец".*

7. БОГ ОЧИСТВА ОТ ГРЕХА

В книгата на прор. Исая 55:7 четем: *„Нека остави нечестивият пътя си и неправедният – намеренията си; и нека се обърне към Господа и Той ще го помилва, и към нашия Бог, защото Той прощава щедро”.* А в Пс. 103:3 **Давид** казва за Бога: *„Той е, Който прощава всичките ти беззакония”.*

8. След като Бог ни е очистил от греха, необходимо е още ние ДА СЕ ПАЗИМ ОТ ГРЕХА. *„Вие, които любите Господа, мразете злото”* се обръща към нас **псалмопевецът** (Пс. 97:10). **Ап. Павел** пък съветва: *„Въздържайте се от всяко зло”* (I Сол. 5:22).
Спомняте ли си какво заръча **Господ Исус** на блудницата в храма, след като нейните обвинители един по един си отидоха? – *„...иди си, отсега не съгрешавай вече”* (Йоан 8:11).

9. Необходимо е още нещо, което ние трябва да правим – ДА СЕ САМОПРОВЕРЯВАМЕ, дали има в нас грях. Така е постъпвал **Давид**. Той се моли на Бога: *„Кой съзнава своите прегрешения? Очисти ме от тайните прегрешения”* (Пс. 19:11). И пак: *„Изпитай ме, Боже, и познай сърцето ми; опитай ме и познай мислите ми; и виж дали има в мене оскърбителен път; и води ме по вечния път”* (Пс. 139:23-24).

Един негър веднъж влязъл в една аптека и помолил да му услужат с телефона.
- „Д-р Пъркинс ли е на телефона? Г-н докторе, разбрах, че Вие търсите човек, за да шофира колата Ви?... Не?! Искате да кажете, че Вие сте доволен от шофьора, който сега работи за Вас?... И не искате да го сменяте?... Благодаря, и моля, извинете”.
На излизане негърът бил спрян от аптекаря:
- „Ако търсиш работа, и аз мога да те наема. Трябва ми едно пъргаво момче в аптеката”.
- „Не, аз всъщност не търся работа. Аз съм на служба при този лекар. Исках само да проверя дали той е доволен от мене”.

„Изпитвайте себе си дали сте във вярата, опитвайте себе си” – казва Словото във II Кор. 13:5.

„Считайте себе си мъртви към греха, а живи към Бога в Христа Исуса. И тъй, да не царува грехът във вашето смъртно тяло, та да се покорявате на неговите смъртни страсти. Нито представяйте телесните си части като оръдия на неправдата; но представяйте себе си на Бога като оръдия на правдата” (Римл. 6:11-13).

„...ако е някой в Христа, той е ново създание; старото премина, ето всичко стана ново”.

Амин!

БОЖЕСТВЕНО ОПРАВДАНИЕ

„И на някои, които уповаваха на себе си, че са праведни, и презираха другите, каза и тая притча: Двама души влязоха в храма да се помолят, единият – фарисей, а другият – бирник. Фарисеят, като се изправи, молеше се в себе си така: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци – грабители, неправедни, прелюбодейци и особено не като тоя бирник. Постя два пъти в седмицата, давам десятък от всичко, което придобия. А бирникът, като стоеше издалеч, не щеше нито очите си да повдигне към небето, но се удряше в гърдите и казваше: Боже, бъди милостив към мене, грешника. Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан, а не онзи, защото всеки, който възвишава себе си, ще се смири, а който смирява себе си, ще се възвиси".

Лука 18:9-14

Скъпи приятели, когато даден човек по някакъв начин наруши законите на страната, в която живее, той бива изправен пред съда, за да отговаря за престъпленията си. Тогава защитникът му изтъква доказателства пред съда за неговата невинност, изгражда логически тези, защитаващи довереника му, но най-вече той се позовава на добрите качества и добрите прояви в живота на подсъдимия до момента на изправянето му пред съда. Чрез това той желае да убеди съда, че довереникът му не е престъпник по природа, но случайно се е подхлъзнал… Разбира се, престъплението си е престъпление, което законът най-точно санкционира, но в някои случаи везната с добрите дела натежава повече, отколкото везната с престъплението и то бива смекчено, заради доброто минало. Човекът бива оправдан от човешкия съд.
Когато слушаме молитвата на фарисея в йерусалимския храм, неволно ни се струва, че сякаш се намираме в съдебна зала. Като че ли някакъв невидим прокурор обвинява фарисея в прегрешение, а той се мъчи да се оправдае, изваждайки на показ добрите си дела. Той се надява в крайна сметка неговите добри дела да станат трамплин, посредством който той ще се озове в безопасност. С каква охота изрежда той добродетелите си: постел два пъти в седмицата, давал десятък от всичко, което придобивал. Той не намира себе си такъв, каквито са другите хора. Той не е грабител. Кой може да се оплаче от него, че го е ограбил? Той не е и

неправедник. Кой е видял неправедна постъпка в живота му? Той не е и прелюбодеец. На коя чужда жена той е отнел честта? Това е неговата добродетелност. А нещо друго да е правел? Изглежда, че освен поста и десятъка нищо друго не е правил. О, ако той беше извършил и други добри неща, сигурно би изредил и тях в молитвата си, без да пропусне нищо. Като говори за десятъка, свършва с хвалбите и замълчава. Оглежда се наоколо и се ослушва: дали няма някой наоколо да го похвали, да го посочи на другите с пръст и да каже: вижте, това е един голям праведник. Мога да кажа, че в нашите очи той вече е оправдан и пуснат на свобода. Но ако ние гледаме външното, т.е. на лице, Бог гледа на сърце. Той изпитва вътрешните подбуди, желания и мисли и едва след това произнася Своята присъда. Бог не оправда фарисея, а го осъди. Има едно слово, което гласи: *"Бог ще съди т а й н и т е д е-л а"* на човеците (Римл. 2:16). В случая с фарисея Бог търсеше да изследва тайните дела, за които фарисеят нищо не спомена. И в това търсене, в това "ровене" в човешкия таен свят, никой и нищо не е в състояние да попречи на Бога. **Бог** заяви някога на тиатирските християни: *"Аз Съм, Който изпитвам вътрешности и сърца"* (Откр. 2:23). Това фарисеят не предвиди в оправдателната си реч. Бог извади наяве следния факт: всичките му добри дела, цялата му "добродетел" бе подплатена с хастар от самолюбие, гордост и тщеславие. Той бе правил добрини само и само да бъде видян, одобрен, изтъкнат и почитан. Той бе правил добро не поради самото добро, но заради своето "Аз". Той никога не се бе съобразявал с Исусовото правило: *"Внимавайте да не вършите делата на правдата си пред човеците, за да ви виждат, иначе нямате награда при Отца си, Който е на небесата. И тъй, когато правиш милостиня не тръби пред себе си, както правят лицемерите по синагогите и по улиците, за да бъдат хвалени от човеците; истина ви казвам: Те са получили вече своята награда. А ти, когато правиш милостиня, нека лявата ти ръка не знае какво прави дясната"* (Мат. 6:1-3).

Че у фарисея имаше някаква праведност – това е безспорно. Но тази праведност беше прекалено човешка, прекалено тщеславна, прекалено надменна, съвсем далеч от божествената правда, поради което и не беше оправдан от Бога. Неговата душа просто бе разнищена нишка по нишка от Божието всевиждащо око. Какво лицемерие лъсна с мазния си облик зад фасадата на праведността му! Той даваше десятък от гьозума и копъра, а беше пренебрегнал

Божията правда, милостта и верността. А Божия съд ще бъде немилостив към онзи, който не е показвал милост (Яков 2:13).
Нека поспрем вниманието си на живота на Савел (Павел). На какво основаваше той личното си спасение? Какво смяташе да предложи на Бога за свое оправдание в деня, когато Бог ще съди човеците според това, което са вършили в тялото, било добро или зло? Той разчиташе на своята човешка ревност за Бога. *"Чули сте* – казва той – *за някогашното мое поведение в юдейската религия, как прекомерно гонех Божията църква и я разорявах. И напредвах в юдейската религия повече от мнозина мои връстници…, като бях много ревностен за преданията"* (Гал. 1:13-14). Още, той разчитал на своята човешка праведност – *"обрязан в осмия ден от Израилевия род…, евреин от евреи…, по правдата, която е според закона непорочен"* (Фил. 3:5-6). Това – мислеше си Савел – ще задоволи Божията справедливост и Бог ще ме оправдае, но уви! В един светъл слънчев ден той се упъти за Дамаск с цел да притури към делото на човешката си праведност още едно дело – затваряне, мъчене и убиване на християни, което според него бе угодно на Бог. Но това не му бе позволено. Божият съд го настигна и наказа строго. Очите му мигновено ослепяха (Деян. 9:8). Но други очи се отвориха в него. Очите на душата, чрез които той видя колко мизерна е била неговата човешка правда. Толкова мизерна, че той по-късно каза: *"Това, което беше за мене придобивка, като загуба го счетох"* (Фил. 3:7).
Нека се опитаме да съпоставим правдата на фарисея с правдата на Савел. Фарисеят бе практикувал човешка праведност, състояща се от добри дела, но мотивите му бяха зли. Павел бе ревностен за Бога, но също бе осъден. Защо и двамата герои не можаха да угодят на Бога? Защото те се осланяха на добрите си дела и на ревността си, извършени в името на Бога. Но забравиха, че името на Бога не може да служи за параван на злото и на лицемерието. Тъкмо затова праведността им бе чисто ч о в е ш к а п р а в е д-н о с т.
А как Бог преценява човешката праведност, независимо кой я притежава? *"Онова, което се цени високо от човеците е мерзост пред Бога"* (Лука 16:15).
Прор. Исая, размишлявайки за човешката праведност, изповядва: *"Ние всички станахме като нечисто нещо и всичката ни правда е като омърсена дреха"* (64:6 а, б). **Валдат Шуахецът**, усещайки своята греховна безпомощност, се обръща със следните думи към Йов: *"Как може човек да се оправдае пред Бога? Как може да е*

чист роденият от жена? Ето, самата луна не е светла и звездите не са чисти пред Него, колко по-малко човек, който е твар, и човешки син, който е червей!" (25:4-6). Дори най-добрите дела на човека са фина форма на самолюбие и егоизъм, както виждаме това у фарисея.

Д-р Тори разказва, че при него отишъл веднъж един почтен възрастен човек, шотландец по народност, облечен с хубави дрехи и известен с добродетелния си живот. Щом бил приет от Тори, този почтен човек заридал като малко дете. Като се поуспокоил той споделил, че от едно известно време Святият Дух го изобличава за грях и, че той видял себе си потънал в беззаконие. След това попитал, дали има някаква надежда за него за спасение. Онова, което дълбоко покъртило д-р Тори било, че този човек погледнат отвън, съвсем нямал вид на грешник, но все пак Божият Дух му отворил очите да познае себе си. Бог не одобрил неговата праведност.

В първия момент Тори постъпил, както постъпваме и ние: ние не считаме за грешник оня, който греши в едно, а в друго е изряден. Дори казваме, че плюсовете в неговия живот унищожават минусите. Подобен герой срещаме ние и в Йовковата повест "**Жетварят**". Това е Вълчан Дуков. Този селски чорбаджия, алчен по природа, завистлив по характер, най-несправедливо отнема имота на първия си приятел Гроздан. След едно спречкване между двамата, станало в селската кръчма, Вълчан, извън себе си от яд, успява чрез съд да присвои нивите и ливадите на Гроздан. Съвестта му, обаче, не била спокойна и той решил да я успокои с човешка „праведност". Тъй, той всячески се стараел да направи нещо добро, да се издигне в очите на селяните, да прикрие греховете си. Станал отстъпчив и мек, отзовавал се на всякаква молба, правел различни услуги, дал пари на майстор–иконописец да изрисува нова икона за църквата, дори поръчал на златар да направи златен венец за новата икона, и всичко това, с цел да задоволи Божието правосъдие. Но нима Бог може да бъде задоволен с човешка правда, която веднъж върши зло, а друг път – добро? Не се ли казва в Библията, че *"който опази целия закон, а съгреши в едно, бива виновен във всичко?"* (Яков 2:10). Фарисеят бе виновен, защото праведността му бе всъщност прикрито лицемерие, Савел ослепя, защото неговата праведност всъщност бе богопротивен фанатизъм. Старият, почтен шотландец, всъщност се оказал един замаскиран грешник, чиято правда не получила никаква похвала от Бога. Вълчан Дуков пък, с дясната си ръка

раздавал милостини, а с лявата – грабел. Това е тя човешката праведност.
Все пак, фарисеят в храма чу Исусовата преценка за собственото си състояние и получи възможност за поправяне. Савел също бе развенчан от фарисеизма си от всемогъщата Исусова ръка. Старият шотландец бил подпомогнат от Святия Дух да се откаже от своята правда и да приеме Божията. Вълчан, в края на живота си, се покаял, отказал се от усилието да оправдае себе си чрез себе си, и напълно уповал на Бога за оправданието си.
Но какво да кажем за ония хора, които се заблуждават, че тяхната праведност задоволява Бога? Какво да кажем за онези, които се себеизлъгват, мислейки, че човешките им дела са приятни на Бога? Такъв бе Юда Искариотски, който също изгонваше бесове, и демоните бягаха от него. Божията благодат действаше чрез него. Устата му бяха проводник на Божиите слова (вж. Мат. 10:7-8). Той разчиташе именно на тези дела да го оправдаят пред Божия справедлив съд. Като него бяха и синовете на Скева, които вършеха чудеса. Но от тези чудеса те не получиха никаква полза за себе си, освен по-голямо наказание. На такива, именно, **Господ** казва: *"Не всеки, който Ми казва: Господи, Господи, ще влезе в небесното царство, но който върши волята на Отца Ми, Който е на небесата. В онзи ден (в съдния ден) мнозина ще Ми рекат: Господи! Господи! Не в Твоето ли име пророкувахме, не в Твоето ли име бесове изгонихме, и не в Твоето ли име направихме много велики дела? Но тогава ще им заявя: Аз никога не съм ви познавал. Махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие!"* (Лука 7:21-23). Божията мярка не е като човешката мярка, нито Божиите пътища – като човешките пътища, според както четем в книга Притчи*: "Има път, който се вижда прав на човека, но краят му е пътища към смъртта"* (14:12).
В началото на 1911 година над река Ил, близо до френския град Бордо бил построен много красив висящ мост. Настанал денят на изпитването му – трябвало да се изпита максималната тежест, която можел да носи мостът. По цялото му протежение били поставени тежести. След това камиони, натоварени с камъни и пясък тръгнали от единия край до другия. Така се получил един товар от около 200 тона. Тези коли трябвало да минат по моста няколко пъти. В един момент, за голямо учудване, нещо започнало злокобно да пращи; въжетата, които го държали се скъсали и мостът рухнал, повличайки със себе си всичко в реката: коли, хора, коне. Между тях бил и главният инженер, който, сигурен в делото

на ръцете си, стоял там. Те сега лежали на дъното на реката. А преди малко считали, че направеното от тях е здраво и трайно, но уви!

Каква поука е този случай за нас! Много хора уповават на делата на своите ръце и на своята праведност, смятайки, че ще могат да осигурят своето бъдеще във вечността. Те смятат, че делата им и праведността им са подходящ мост между тях и небето, по който могат да преминат. Колко ли пъти са ходили на църква. На колко бедни ли са помагали. Колко ли стихове знаят наизуст. Когато, обаче настане съдният ден ще се разбере, че истинската стойност на моста на живота им е нетрайна и ще пропаднат. В предвид на това нека всеки от нас се откаже от мисълта да се спаси и оправдае пред Бога със собствените си дела.

Пред Бог съществуват две категории хора: осъдени грешници и оправдани грешници. О с ъ д е н и грешници са всички ония, които се стараят да се спасят от Божия гняв чрез делата си, и на Божия иск представят човешката си праведност, човешкия си морал, човешката си етика и пр. Осъдени грешници са всички онези които казват за себе си, че са добри и че нямат нужда от Бога. Такива казват, че от Бог имат нужда само големите грешници. Но пред Бог няма големи и малки грешници, защото всеки грях е достатъчно голям, за да вкара човек в пъкъла. *"Който опази целия закон, а съгреши в едно, бива виновен във всичко"* (Як. 2:10). Кой е опазил целия закон, има ли такъв човек? Ако един се е опазил от блудство, от омраза не се е опазил; ако ли пък не е мразил, лъгал е; ако не е лъгал, е одумвал; а пък ако не е одумвал, бил е алчник; ако ли не е бил алчен, бил е пияница; ако пък не е бил пияница, бил е развратник и пр. Всеки човек в нещичко, било то и съвсем дребно в неговите очи е виновен за грях. А грехът подлежи на осъждане. Това осъждане е неминуемо. Него не могат да отменят добрите дела, човешката праведност, но един по-праведен от човека. Това е сам Бог.

Втората група е съставена от о п р а в д а н и грешници, но оправдани не чрез човешки дела, а от Бога. Бог ни оправдава само по милост. *"Ако би забелязал беззаконията, Господи, то кой, Господи, би могъл да устои? При Тебе обаче има прощение, за да Ти се боят"* (Пс. 130:3-4). Наистина, грехът влезе във всички човеци чрез прегрешението на Адам, а чрез греха – осъждението, но чрез едно праведно дело дойде на всички човеци о п р а в д а-н и е, к о е т о д о к а р в а ж и в о т. Оправдан грешник бе другарят на фарисея по молитва – митарят. Този човек нямаше

своя праведност, на която да се облегне, нито бе извършил добри дела, които да го издигнат до Бога. Но той не изгуби надежда, а налучка правия път. Той апелира към Божия съд за м и л о с т: *"Боже, бъди м и л о с т и в към мене, грешника".* Нека се поучим от този оправдан грешник: първо, той п р и з н а, че е грешник и се засрами от себе си. Без това пр изнание никой не може да дойде при Бога. След това, той и з п о в я д а греха си, и на душата му й олекна от тази изповед. Второ, той не остана в греховното си състояние, защото то щеше да го погуби, тъй като *„заплатата за греха е смърт"* (Римл. 6:23а). Той апелира към Бога за милост.

Ние изтъкнахме преди малко, че Бог ни спасява и о п р а в д а- в а чрез едно п р а в е д н о д е л о, не човешко такова, но божествено. Бог оправдава хората, чрез заместническата жертва на Исус Христос на кръста на Голгота. Не е възможно грешникът да изкупи себе си от греховете си, но само праведник в абсолютния смисъл на думата можеше да направи грешния човек праведен. Този абсолютен праведник бе Божият Син Исус Христос. *"Бог за нас направи грешен Христос, Който грях не е знаел, за да станем чрез Него праведни пред Бога". "Господ възложи върху Него беззаконието на всички ни… Той се натовари с греховете ни*" (Ис. 53:6, 11). Христос умря с цел да ни избави от Божия справедлив гняв и да благоразположи Бога към нас. Христос взе от нас греховете ни, съблече ни от беззаконията ни, после ни облече в Своята правда и чистота, като от Своя страна се облече с нашите грехове и беззакония и ги прикова на кръста. *"Не със сребро или злато сте изкупени от суетния живот предаден от бащите ви, но със скъпоценната кръв на Христа, като на Агнец пречист и без недостатък"* (I Петр.1:18-19). Исус Христос е *"омилостивение за нашите грехове, и не само за нашите, но и за греховете на целия свят"* (I Йоан 2:2). *"Всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога, Когото Бог постави за омилостивение чрез кръвта Му, посредством в я р а"* (Римл. 3:23-25). Бог ни облече със Своята правда чрез в я р а в Исус Христовото дело на Голгота. Това дело именно е праведното дело, което ни примирява с Бога и от противници ни прави наследници Божии. Бог ни вменява Исусовата праведност за наша праведност. Както грехът на Адам бе вменен на неговите наследници, така праведността на Христос бе вменена на нас. Христос понесе нашата човешка, омърсена правда, а ние облякохме дрехата на Неговата праведност. Той стана *"за нас мъдрост от Бога, и п р а в д а, и освещение, и изкупление"* (I Кор. 1:30). Затова *"ще се развеселя премного в Господа, душата ми ще*

се зарадва премного в моя Бог, защото Той ме облече с одежди на спасение, загърна ме с мантия на п р а в д а" (Ис. 61:10). О, каква превъзходна радост изпита в душата си ап. Павел, когато се отрече от човешката си праведност! Той възторжено изповяда: *"Всичко считам за измет, само Христа да придобия, и да се намеря в Него, без да имам за себе си своя правда…, но оная, която е чрез вяра в Христа, т.е. правдата, която е от Бога, въз основа на вяра"* (Фил. 3:8-9).

Отказал ли ли си се ти от своите човешки дела? Престанал ли си да разчиташ на своята праведност? Потърсил ли си като митаря единствено Божията милост? Приел ли си Исусовата праведност за твоя праведност? Ако вярваш в Христос за спасение, тогава Бог ще те оправдае заради Христос.

Бог вече ни е оправдал чрез вяра в изкупителната смърт на Христос. Делото срещу нас е прекратено. Ние сме свободни от осъждение. Дори сме вече наследници на Бога.

Но това божествено оправдание трябва да бъде последвано от една вътрешна д у х о в н а п р о м я н а, която ние наричаме новорождение. Вярата те е съединила с Христос и това единствено довежда до промяна на сърцето. *"Ако е някой в Христа, той е ново създание"* (II Кор. 5:17). При оправданието ни, Бог ни вмени Христовата праведност, а при новорождението Той я всажда в нас. Христос, Който е бил оправдание з а нас, сега става Христос в ъ в нас. Ние се оправдаваме чрез една жива вяра в Бога, а живата вяра непременно ще произведе праведен живот; тя ще бъде *"вяра, която действа с любов"* (Гал. 5:6). Още повече, вярващият, щом е приел Христовата правда, щом се е облякъл в дрехата на Христовата праведност, той е призван да живее живот, съобразен с Христовия характер. Какво бихме си помислили ние за някого, който носи чисти дрехи, а не се мие и къпе? – Лошо, разбира се. Невъзможно е някой да заявява, че е оправдан от Христос, а да живее живот, недостоен за християнското звание. Онези, които носят Неговата праведност, трябва бъдат внимателни да очистват себе си, както Той е чист (I Йоан 3:3). **Прор. Давид**, изпълнен със Святия Дух, видял деня на славния и справедлив Божий Съд, но там видял едни особени хора: *„В деня, когато ще събереш силата Си, Твоите люде ще представят себе си… в свята премяна"* (Пс. 110:3). Това са онези хора, които са оправдани от Бога чрез вяра в Исус Христос. После те са се очиствали всеки ден чрез очистителната сила на Христовата кръв, която измива всеки грях (I Йоан 1:7). Това са онези хора, които в деня на Страшния Съд няма да бъдат съдени

заедно с фарисея в храма, но ще бъдат опазени от съда, според писаното слово: *"Истина, истина ви казвам, който слуша Моето Слово и вярва в Този, Който ме е пратил има вечен живот, и няма да дойде на съд, но е преминал от смъртта в живота"* (Йоан 5:24).

Амин!

БОЖИЯТА БЛАГОДАТ И ЧОВЕКЪТ

„С Божията благодат съм, каквото съм; и
дадената ми Негова благодат не беше напразна,
но се трудих повече от всички тях - не аз обаче,
а Божията благодат, която беше с мен”.

I Кор. 15:10

Живеем в един динамичен век, в който на почит е с и л а т а. Силните хора са уважавани особено много, независимо от това дали силата им е физическа или от духовно или политическо естество.
Кой от нас не се е възхищавал, например на неимоверната сила на нашия изтъкнат борец в миналото Дан Колов?! Или от силата на Никола Петров?! Кой от нас не се е удивлявал на политическия и военен гений на Александър Велики?! Или на духовното величие на св. Иван Рилски!
Факт е, обаче, че всяка земна сила, независимо от нейното естество рано или късно изчезва. Защото всичко земно е като сън, който упоява душата на сънуващия, но щом той се събуди, насладата изчезва. Така мощният физически Дан Колов изгубил силата си поради заболяване от туберкулоза. Само за няколко дни, след ухапване от един само малариен комар, великият Александър изгубил живота, славата, империята и богатствата си. Животът изобилства с подобни примери, които ни убеждават, че наистина всичко земно е кратко и преминава като сън.
Именно поради тази причина хората се стремят да се доберат до някаква сила, която да е вечна и неизменна. Какво не биха дали те за такава сила, стига да я намерят... Но болшинството от хората не намират такава сила, защото я търсят там, където тя не може да се намери.
Къде човек може да намери една трайна и постоянна сила?

П о г л е д н е т е х р и с т и я н с т в о т о! То съществува благодарение на една неизменна и трайна сила, която се нарича Б о ж и я б л а г о д а т. Думата б л а г о д а т е съставена от съществителното б л а г о и глаголната форма д а т, която означава: давам. Думата благодат съответства на гръцката дума „х а р и с”, която значи: благост, благотворителност. С други думи,

думата благодат означава: даване на благ, хубав, ценен, приятен дар.

В Новия Завет думата благодат има д в о я к о значение:
1) Като божествена милост и благост към хората.
2) Като божествена сила, която се дарява на човешката душа, за да извърши в нея особени действия.
Благодатта е най-великата с и л а под небето. Благодатта е превърнала много хора, затънали в житейската кал във високо нравствени и почтени люде. Божията благодат е вдъхновила великите композитори да напишат гениални музикални произведения, великите художници да нарисуват великолепни религиозни картини, великите скулптори да изваят от мрамор и камък прекрасни статуи на библейски герои, като Давид, Мойсей и др. Благодарение на благодатта днес имаме високо хуманна нравственост, човечно право, научни открития и постижения. Благодатта е сила, която прониква в целия живот на човека и го прави цялостен, смислен и деен.
За тази благодат **ап. Павел** писал на коринтските християни: *„С Божията благодат съм, каквото съм; и дадената ми Негова благодат не беше напразна, но се трудих повече от всички тях - не аз обаче, а Божията благодат, която беше с мен".*

Предполагам, вече е станало ясно, че темата на размишленията ни ще бъде за БОЖИЯТА БЛАГОДАТ И НЕЙНОТО ЗНАЧЕНИЕ И ВЛИЯНИЕ В ЖИВОТА НА ХОРАТА.

1. Ап. Павел се обръща към коринтските християни най-напред с думите: „С *Божията благодат съм, каквото съм"* (I Кор. 15:10 а). Кой и какъв е бил ап. Павел? Той бил превъзходен апостол. Това първовърховно апостолско положение той дължал единствено на Божията благодат.
За да разберем по-добре какво изобщо е човек без Божията благодат, нека разгледаме в частност живота на ап. Павел.
Човекът без Божията благодат наистина притежава в себе си наченки на доброто. Притежава разум, има съвест, която е висше съзнание за доброто и злото. Той, обаче, няма сили в себе си да върши доброто и волята му не желае да се покорява на гласа на съвестта. Точно в такова състояние се е намирал ап. Павел, когато с болка и огорчение извикал: „... *желание за доброто имам, но не и сила да го върша... Окаян аз човек!"* (Римл. 18:24).

Преди да се изпълни с благодат, ученият Павел кипи от злоба срещу християните. Готов е да върши най-жестоки кръвопролития, да избива най-невинни хора и деца. Неговото образование не могло да внуши в сърцето му човеколюбие и правда; не могло да пробуди в душата му милост и състрадание.

Защо ап. Павел, и хората въобще, са толкова зли без Божията благодат? „Всички ние сме зли. – казва **Сенека** – Каквото порицаваш в другия, това ще намериш в своите собствени гърди. Зли, ние живеем между зли." Причината за злото е г р е х ъ т. Грехът е най-голямото зло, поради което животът престава да има стойност. Тази сила на греха ние виждаме да властва в историята на човечеството през всички векове. Грехът произхожда от човека, от неговите свободни действия, от отпадането му от първоначалната чистота. Посредством греха човек е скъсал синовните си връзки с Бога, нарушил е всяко синовно отношение към Бога, отделил се е от Бога. Чудно ли е след всичко това, че човек е навлякъл върху себе си толкова бедствия и злини?

Може ли човек сам да избави себе си от греха? Истината е, че срещу злото и греха сами не можем да си помогнем. **Шилер** си бе въобразил, че с красотата и естетиката човек ще победи злото, но това е измама. **Кант** мислеше, че като противодейства на себе си, човекът ще победи себе си, но на практика това е все едно някой да повдигне сам себе си от земята като си дърпа косите...

Никаква земна сила, морал, нравственост, наука или учение не могат да победят греха. Това може само Бог! Бог е промислил – на силата на греха да противодейства с и л а т а н а б л а г о д а т-т а. А Евангелието заявява, че *„благодатта и истината дойдоха чрез Исус Христос"* (Йоан 1:17). Тоест, милостта и спасението идват единствено чрез Исус Христос. Такава е била и основната мисъл в решението на първия апостолски събор в Ерусалим: *„...вярваме, че ще се спасим чрез благодатта на Господ Исус..."* (Деян. 15:11). Още едно потвърждение намираме в посланието до Ефесяните: *„...по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от самите вас; това е дар от Бога*" (2:8). И **ап. Павел**, след като приел Божията благодат, категорично заявява: *„Благодаря на Бога! Има избавление чрез Исус Христос, нашия Господ"* (Римл. 7:25). Следователно, спасението от греха е по благодат, т.е. по милост чрез Исус Христос или то е Божий дар. **Шилер** не веднъж е изказвал истината, че „каквото има най-възвишено, ... то е дар от Бога".

Трябва да знаем, че благодатта не действа насилствено, не ограничава човешката свобода. Тя спасява само ония, които я

желаят и я п р и е м а т в с е б е с и. Във властта на човека е той да приеме Божията благодат и по този начин да стане Божие дете. В противен случай, благодатта не действа. Работата на Бога е да даде благодат, а на човека - да повярва и приеме тази благодат. „Н*а онези, които Го приеха, даде право да станат Божии чада"* (Йоан 1:12).

Скъпи приятели, ако някой от вас все още не е приел Божията благодат, нека я приеме още в този момент чрез вяра в Христос и ще бъде освободен от своите грехове. Всеки един от нас, без разлика в образованието или възрастта си, може да получи Божията благодат. Всички хора, без разлика, са създадени за Божията благодат и имат нужда от нея. Който приема Божията благодат чрез вяра в Исус Христос, а това може да направи всеки, той е по-мъдър от Сократ, той знае много по-вече от Платон , той е по-гениален от Наполеон, той е по-силен от Дан Колов. Защото Исус Христос е в неговото сърце!

Нека проследим живота на ап. Павел, след като той приел Божията благодат. След като благодатта се докоснала до този фанатизиран човек, в него настъпил пълен прелом. Сега той разбрал колко жалки са човешкият живот и земната наука без благодатната Христова светлина. Въоръжен с Божията благодат, той станал силен и смел защитник на вярата. Благодатта го променила. Тъкмо за това той казва: *„... с Божията благодат съм какъвто съм".*

Тук е необходимо да поразмислим замалко върху п р о м я н а т а, която извършва в нас благодатта. Ап. Павел бил променен чрез благодатта. Чрез благодатта ап. Петър от непостоянен, станал смел и твърд апостол. От жестоки, апостолите Йоан и Яков станали нежни и любвеобилни. Чрез благодатта ап. Тома от невярващ, станал вярващ. При всички случаи, когато бъде приета, Божията благодат ражда, предизвиква коренна промяна в личността. Така ли е в нас и с нас? Променени ли сме духовно и нравствено чрез благодатта?

Веднъж в една църква една християнка прекъснала проповедта на пастира като казала: „Мили приятели, аз вярвам в една промяна чрез благодатта!" – "Кога сте се променила?" – я попитал пастирът. "Приблизително преди 23 години" – отговорила тя. – "А колко повярна на Бога и колко по-малко светска сте сега, отколкото преди да повярвате?" – отново запитал пастирът. – "О, - отговорила жената – боя се, че от тогава до сега почти не съм се променила!" И очите й се напълнили със сълзи, защото в този момент осъзнала, че всъщност не се е променила.

Нека не забравяме важната истина, че единственият белег, който ясно говори, че ние сме приели Божията благодат е п р о м я н а-т а.

2. **Ап. Павел** продължава: „...*и дадената ми Негова б л а г о д а т н е б е ш е н а п р а з н о"* (15:10 б). Това означава, че той не само бил спасен чрез благодатта, но още, че я е употребил за Божия слава. И ето как я е употребил: *„И така, колкото за това, което се отнася до Бога, аз имам с какво да се похваля в Христос Исус. Защото не бих се осмелил да говоря за нещо, освен онова, което Христос е извършил чрез мене, за да приведе езичниците в покорност на вярата чрез моето слово и дело, със силата на знамения и чудеса, със силата на Святия Дух Божий, така че от Йерусалим и околностите му, дори до Илирик, напълно съм проповядвал Христовото благовестие"* (Римл. 15:17-19).
От тези думи на апостола става ясно, че Бог не ни дава Своята благодат напразно, а с ц е л.

а) Божията благодат п о м а г а в и з п и т а н и я. Тя просто е сила за устояване в изпитания. Във Второ Коринтяни глава 11 четем за Павловите страдания от една страна и в глава 12 за телесната му болест, от друга страна. Той нарича тази болест *„трън в плътта".* Невероятно е за невярващия човек от къде в този сух, дребен, болен и чернолик човечец толкова духовна и физическа мощ? Той сам отговаря, че веднъж Господ му казал: *„Доволно ти е Моята благодат; защото силата Ми в немощ се показва съвършена"* (II Кор. 12:9).
Следователно, за Бог не е от значение ти силен ли си като Дан Колов, или си болен като Павел, като младият Йосиф ли си изкушаван, или благоденстваш като Соломон. Бог е Бог на б л а-г о д а т. Той се интересува единствено от това дали твоето сърце е отворено за благодатта Му. И ако то е отворено и жадува като „жадна земя", твоят светилник няма да угасне никога, защото Господ те укрепя с благодатта Си!
Чарлз Спържън обичал да казва, че изпитанията го сполетявали тогава, когато Бог бил готов да го благославя още повече в работата му. Изпитанията били за него един пророк в груба дреха, един Йоан Кръстител, предвещаващ му близкото и богато Божие благословение. Върху въпроса от какво голямо значение е за нас благодатта се изказва **ап. Петър**: *„А Бог на всяка благодат... ще ви усъвършенства, утвърди, укрепи и направи непоколебими, след*

като пострадате малко... Заявявам, че това е истинската Божия благодат. Стойте твърди в нея" (I Петр. 5:10-12).

б) Ап. Павел допълва още: *„... трудих се повече от всички"* (I Кор. 15:10 в). Това означава, че когато Бог ни дава Своята благодат, Той съвсем няма предвид ние да я затворим на някакво скришно място, както иманярите скриват намерено злато. Не, Бог очаква от нас т р у д с благословението на Неговата благодат. На всеки от нас Той е дал таланти и дарби, и сега ние *„сме едно тяло в Христа, а сме части един на друг. И ако имаме дарби, които се различават според дадената ни благодат, ако е пророчество – нека пророкуваме..., ако е служене, нека постоянстваме в служенето; ако някой поучава, нека постоянства в поучаването; ако увещава - в увещаването; който раздава - да раздава щедро; който управлява - да управлява с усърдие; който показва милост - да я показва доброволно"* (Римл. 12:5-8). И за да не би някой да каже, че на него Бог не е дал никаква благодат, **ап. Павел** ясно казва: *„А на всеки от нас се даде благодат според мярката на това, което Христос ни е дал"* (Ефес. 4:7).

И тъй, „*според дарбата, която в с е к и е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат. Ако говори някой, нека говори като такъв, който прогласява Божии слова; ако служи някой, нека служи като такъв, който действа със силата, която му дава Бог; за да се слави във всичко Бог чрез Исус Христос"* (I Петр. 4:10-11).

Чувате ли? Не н и е да се славим, но Б о г д а с е с л а в и! Тъкмо за това **ап. Павел** смирено заявява: *„Трудих повече от всички тях – н е а з о б а ч е, а Б о ж и я т а б л а г о д а т "* (I Кор. 15:10 в, г).

Благодатта е от Бога, а ние сме проводниците, чрез които тя действа. Ако винаги помним това и се смиряваме, Бог ще ни дава изобилно от благодатта, защото *„Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат"* (I Петр. 5:5).

3. Така достигаме до извода, че б л а г о д а т т а е с и л а, к о я-т о и л и р а с т е, и л и н а м а л я в а, в зависимост от нашето с м и р е н и е.

Всеки искрен християнин трябва да бъде загрижен за израстването си в благодатта, също както обикновения човек се грижи за нарастването на материалното му благосъстояние. Но ако и в обикновения живот има по-състоятелни и по-несъстоятелни хора, в

духовния живот има или богати с благодат, или празни откъм благодат хора. От коя категория сме ние?
Евангелието настоятелно ни подканва да преминем в категорията на богатите с благодат като ни казва: *„Растете в благодатта и познаването на нашия Господ и Спасител Исус Христос”* (II Петр. 3:18). Защото в Господа Исуса Христа *„обитава телесно цялата пълнота на Божеството и вие имате п ъ л н о т а в Н е г о”* (Кол. 2:9-10). **Ап. Йоан Богослов** също посочва на Исус като на Източник на благодатта, казвайки: *„... ние всички приехме от Неговата пълнота и б л а г о д а т в ъ р х у б л а г о д а т”* (Йоан 1:16). А това ще рече: двойна благодат, изобилна благодат, прогресивно растяща благодат.
Скъпи приятели, Бог е извор и подател на благодатни дарове. Той не задържа в Себе Си и за Себе Си множеството блага, които има, но ги излива върху всички, и пак е богат и пълен с благодат. И ще бъде срамота, дори престъпление, ако някой не иска от Бога, ако нехае спрямо благодатта. Бог дава благодат върху благодат. Нека искаме, и Той ще ни въздаде двойна благодат!
Но как ще стане това? – Нека си послужим с един исторически пример.
Знаем, че гробниците на фараоните в Египет били изкопавани дълбоко в земята, под огромни скалисти пластове. Те представлявали дълги, зигзагообразни коридори, много пъти криволичещи насам-натам, като на всеки завой се правели фалшиви врати, за да не могат евентуални крадци да ограбят съкровищата на гробницата. Тези дълги подземни пещери нямали прозорци. Но как се осветявали те през времето, когато работели и особено после, когато настъпвало време за погребението на фараона? Те не си служели с тогавашните светилници от запалено горящо вещество, защото тези светилници изпускали дим, който пречел на дишането. Имало само един начин: да се вкара вътре слънчевата светлина. Но как?! – Човешкият ум разрешил тази задача. На известно разстояние от входа на гробницата, отвън било поставено огромно огледало, което вкарвало изобилната в Египет слънчева светлина в пещерата. На всеки завой вътре, в пещерата, били поставени огледала и така, от огледало на огледало, светлината се изпращала вътре и цялата гробница получавала прекрасно осветление.
Господ Исус Христос, това Слънце на правдата и на благодатта, дойде между нас, за да ни донесе благодат и истина. От Него, като от Слънце, досущ като в случая с египетските пещери, човешките

огледала черпят, отразяват и предават Божията благодат и ще я предават, докато Сам Той дойде да ни вземе при Себе Си, където Той ще бъде нашето вечно Слънце на благодатта. Така казва и ап. Павел, че сега ние всички, с открито лице, гледайки славата Господня в лицето на Исуса и черпейки от нея като от огледало, се преобразяваме в същия образ от слава в слава, от благодат в благодат, от Духа Господен (II Кор. 3:18), докато един ден в Царството Небесно всички ще блеснем като звезди и слънца. А дотогава, нека приемаме благодатта, нека растем в нея, нека се трудим чрез нея, понеже знаем, че в Господа трудът ни не е напразен!

На Господ Исус Христос, Подателят на благодатта, нека бъде хвала, чест и величие сега и во веки веков!

Амин!

ГОРДОСТ ИЛИ СМИРЕНИЕ?

„Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан, а не онзи, защото всеки, който възвишава себе си, ще се смири, а който смирява себе си, ще се възвиси".

Лука 18:9-14

Времето, в което живеем, е белязано от високи научно–технически постижения и успехи. Навсякъде – във фабрики и училища, в офиси и на полето – кипи трудов подем. Благодарение на тази висока трудова активност нашата родина процъфтява. И ние с право можем да се гордеем с постигнатото в живота. Но само човек, който се труди, който строи и допринася за благото на родината си, има право да се гордее. Ленивците и лентяите нямат право да се гордеят.

И все пак, нормално чувство ли е гордостта? Това, че сме постигнали един или друг успех, че сме „счупили" даден рекорд, че сме придобили нещо ценно, е ли основание ние да се гордеем? Наистина, според **Максим Горки** „човек – това звучи гордо!", но нима единствено човек е единственият фактор за своето благоденствие и добруване?! Не е ли той зависим в много случаи от фактори, намиращи се извън него?

Св. Евангелие от Лука 18:9-14 разказва за богатия фарисей, молещ се в храма, и за митаря, който едва се забелязвал, скрит зад вратите на храма.

Фарисеят се бил изкачил в средата на храма, за да бъде видян от всички богомолци и съответно похвален. Очите му искрели от гордост. Та той бил собственик на кимионови плантации, на огромно движимо и недвижимо имущество, от което редовно давал десятък!... Народът го уважавал. Ето и молитвата му: *„Господи, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители*, неправедни*, прелюбодейци, и особено като тоя митар. Постя два пъти в седмицата, давам десятък от всичко, което придобия"* (ст. 11-12). Тази молитва по-скоро ми прилича на автобиография, която започва и завършва с едно голямо и надуто „Аз". Разбира се, Господ Исус не похвалил такава молитва. Той не одобрил гордостта на фарисея. Даже я порицал: *„Всеки, който възвисява себе си, ще се смири"* (ст. 14).

Не е ли този евангелски разказ един подходящ повод да се позамислим за нашето смирение или за нашата гордост?...

ГОРДОСТ ИЛИ СМИРЕНИЕ ? Кое от двете ще предпочетем?

1) Ако отворите Речника по етика, ще прочетете за гордостта, че тя е „полезно чувство, предпазващо личността от самоунижение". В някои отношения тази мисъл наистина е вярна. Например, ако човек страда от комплекс за малоценност, той се нуждае от повдигане на духа му, от по-високо самочувствие, за да може да заеме подобаващото му се място в живота. Също когато един работник прехранва себе си и семейството си изключително от труда си, за разлика от ленивеца, той има право да се гордее със себе си. И все пак, това право е о т н о с и т е л н о.

Има случаи, в които гордостта е лош съветник. Например, когато ученикът не зачита авторитета на учителя, работникът не се подчинява на трудовия кодекс, жената противоречи на мъжа си, църквата не слуша Бога и др.

По тези и други причини, Библията не препоръчва гордостта. Ето какво пише в Библията относно това чувство: *„Гордостта на човека ще го унизи"* (Пр. 29:23). Наистина нима фарисеят не се самоунизи поради безпределната си гордост? Той си отиде от храма без да получи оправдание за греховете си и мир за душата си. Излезе си от Божия дом неспасен и неподготвен за вечността. Гордостта му го унизи и провали. Страшно чувство е гордостта! *„Гордостта* – казва **Соломон** – *предшества погибелта и високомерието предшества падението"* (Пр. 16:18). Пак той на друго място казва: *„Преди загиването, сърцето на човека се превъзнася"* (Пр. 18:12 а). Нима гордостта е толкова опасна?

Достатъчно е да си припомним за Деница, синът на Зората, наречен още засеняващ херувим. Той бил началник на небесните ангели. Очите му съзерцавали лицето на Бога. Той бил първият до и след Бога, и нищо не му липсвало, защото бил печат на хубост и съвършенство. Той бил съвършен в пътищата си до деня, в който в него се загнездила змията на гордостта. Той пожелал да стане Бог вместо Бога. Обаче гордостта му го унизила и вместо Бог той станал дявол и бил изхвърлен от небето (Ис. 14:12-15).

Нека участта на Деница, сега дявол, ни бъде като обеца на предупреждение срещу гордостта. Бог не благоволи в гордостта. Библията казва, че *„Бог на горделивите се противи"* (Яков 4:6). С тези думи Бог произнася тежка присъда над надменните, защото за нас едва ли има нещо по-тежко от това Бог не само да се оттегли от

нас, но направо да заеме позиция срещу нас. Бог не може да ни благославя, защото надменността ни Му затваря вратата. Но за Сатана е много важно ние да не разберем това, защото с всеки грях, с всяка гордост, той ни получава в ръката си. Затова той прикрива нашата гордост от нас. И такава една прикрита гордост е най-опасното нещо. Ние, например, не можем да понасяме, когато не ни обръщат внимание и не ни отдават почит. Непоносимо е за нас, когато не значим нищо за другите. Не понасяме, когато някой ни упреква в нещо и така ни унижава пред другите. Непоносимо е за нас, ако не сме лидери, ако не даваме тон, и не забелязваме, че всичко това произлиза от гордостта.

Следователно, предварителният извод, до който достигаме е, че гордостта е чувство, което вместо да просвети очите ни, ни главозамайва; вместо да посочи недостатъците ни и пътя, по който да се освободим от тях, ги скрива от очите ни и постоянно шепне на ухото ни: „Защо оставаш последен в живота? Ти можеш и трябва да бъдеш пръв във всичко! Спечели първото място, каквото да ти струва това"...

2. ГОРДОСТТА Е МЪГЛА, особено опасна за непредпазливите хора.

Щом я облъчим със светлината от Библията, обаче, тя изчезва. Започне ли човек да чете Божието Слово, той разбира, че няма кой знае какви причини да бъде горд; защото узнава, че здравето, което има, имотът, който притежава, семейството и приятелите, на които се радва, трудът, който полага – всички тези неща са дар от Бога. Защото *„всяко дадено добро и всеки съвършен дар е отгоре и слиза от Бога"* (Яков 1:17). Бог дава дъждове и родовити времена и пълни сърцата ни с веселба (Деян. 14:17). Бог дава дъжд на праведни и на неправедни и заповядва на Слънцето да грее и над добрите и над злите (Мат. 5:45). Следователно, човек дължи всичко на Бога. Бог е добрият Подател на блага, а не ние. Ние на готово използваме Божиите дарове. Много силно е почувствал тази зависимост от Бога **псалмопевецът**, когато е казал: *„Ако Господ не съгради дома, напразно се трудят зидарите, и ако Господ не опази града, напразно бди стражата"* (Пс. 127:1). Ето какво казва за човека **прав. Йов**: *„Роденият от жена е кратковременен, живее в къщи от кал"* (Йов 25:6). Преходен е човекът и пълен със смущение. Много силно са съзнавали тази истина някогашните византийски императори, затова, когато излизали от двореца, те винаги носели в ръка торбичка, пълна с пръст, наречена „акакий", за да им напомня, че човек е пътник на тази земя. Всички ние сме

пътници и преходни на тая земя. Ако винаги помнехме тази истина по-малко щяхме да грешим чрез гордостта и по-често, като древните евреи, щяхме да казваме: *„Не нам, Господи, не нам, но на Своето име дай слава!”* (Пс. 115:1). Фарисеят в храма не се поучил от традициите на народа си и вместо Бога прославил себе си, затова бил унизен, но още по-жалкото е, че той самия не разбрал това!...

Веднъж един адвокат запитал стар селянин: „Защо не ходиш с вдигната глава, като мен? Аз не навеждам главата си нито пред Бога, нито пред човека”. „Господине, - отговорил селянинът – виждате ли тази житна нива? Само празните класове стърчат нагоре, а пълните класове са наведени” ...

Здрав ли си? Имаш ли семейство и приятели? Работата ти спори ли? Успяваш ли във всичко? Наведи глава пред Бога и Му благодари за добрите дарове, с които те е обсипал! Бъди клас наведен, но пълен, отколкото горд, но празен! Защото *„Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат”* (Яков 4:6).

3*. „...КОЙТО СЕ СМИРЯВА ЩЕ БЪДЕ ВЪЗВИСЕН”* – казва **Господ Исус Христос** (Лука 18:14).

Противоположният образ на фарисея – митарят, съзнавал, че е много грешен и поради това е недостоен човек. Той се молел Бог да бъде снизходителен към прегрешенията му. Той си казвал: Какво съм аз пред Бога? Едно нищо! Даже цар Давид, когато жена му се подигравала, не се засегнал честолюбиво, не се възгордял, а още повече се смирил и самоунизил, затова и Бог го благословил. Колко повече трябва да се смирявам аз, големият грешник!...

Ето какво казал **Господ Исус** за митаря: *„Казвам ви, че този слезе у дома си оправдан..., защото който смирява себе си ще се възвиси”* (Лука 18:14).

Не е ли вярно, че ние чакаме идването на Божието царство? Нали понякога страдаме заради него, понасяме укори и подигравки, търпим гонения и лишения, отричаме се от широкия път на света? Знаем ли кои ще наследят Божието царство? **Исус** отговаря: *„Блажени нищите по дух* (т.е. смирените), *защото е тяхно небесното царство”* (Мат. 5:3). Нищо друго не ни остава, освен да се смирим, ако все още не сме се смирили, за да получим това Божие царство.

Веднъж големият френски композитор **Шарл Гуно**, автор на прекрасната опера “Фауст”, казал на един младеж: “На вашите години обичах да казвам: “Аз”. Когато станах на 25 години, казвах:

"Аз и Моцарт". А на 40 години: "Моцарт и аз". Сега обаче, казвам само Моцарт". Шарл Гуно изхвърлил от употребата на своето егоистично "Аз", когато достигнал зряла възраст.
Важно условие за влизането ни в Божието царство е с в е т о с т-т а (Евр. 12:14). Светостта води към съвършенство. Ние сме призовани от Бога да се стремим към Неговото съвършенство. Може ли да се усъвършенства оня, който не е смирен? Той смята, че вече има всичко и от нищо повече не се нуждае. Той си казва: „Защо ми е да се усъвършенствам, когато и без това съм си добър?" И остава на точката на духовното замръзване. Истинския Христов последовател се стреми непрекъснато нагоре и все по-високо към Бога, към съвършенството. *„Смирявайте се под мощната ръка на Бога,* - учи ни Словото – *и Бог ще ви възвиси своевременно"* (I Петр. 5:6).

Дано в светлината на изложеното дотук, всеки от нас е успял да види себе си, дали е горделив или е смирен! Тогава да изберем образец за следване - гордост или смирение? Вярвам, че всеки ще отговори: Избирам смирението! То ще ни отвори вратата към небесното царство.

4. В БИТКА ЗА СМИРЕНИЕТО

По пътя към това небесно царство, в желанието си да овладеем смирението, често пъти ще кръстосваме шпаги с гордостта. Сатана ще се мъчи да ни улови в хватката на гордостта, за да ни погуби. Ето защо е необходимо да бдим и да се борим храбро, като войници. Защото ако Сатана не пропусна да изкуси Онзи, за Когото ап. Павел пише, че е презрял небесната слава и се смирил, вземайки образ на човек (Фил. 2:6-8), колко повече ще изкуси нас, пръстните хора! Господ Исус не се огъна, не се поддаде, не се възгордя. Той се смири в яслите, Той се смири пред Петровите нозе, Той се смири пред Пилат, Той се смири пред кръста, Той се смири пред гвоздеите, Той се смири пред твоите и моите грехове. Той унищожи гордостта на кръста и изработи смирение за нас. Нека Го последваме в смирение!

Какви бяха духовните оръжия, с които Господ Исус побеждаваше гордостта? Те бяха: пост и молитва.
П о с т ъ т има силата да победи плътта, а чрез нея и гордостта. Той свива юздите на похотта и на страстите. Постът държи душата будна и трезвена. Не напразно Исус пости четиридесет дена! Какво

означава това число? То сочи, че колкото повече изкушения имаш, толкова повече трябва да постиш. Много гордост – много пост.
Пост, но и м о л и т в а. С молитва **Давид** е побеждавал гордостта. Той казвал: *„Господи, предпази от гордост слугата Си, да не ме завладее”*. (Пс. 19:13) Кажи заедно с Давид: „Отче мой, благодаря Ти, че ме смиряваш. Така Ти действително ме издигаш пред Себе Си, защото пред Тебе важи смиреният, него Ти ще издигнеш на престола Си”. Ако викаме така пред Господа, ще видите как Бог ще отговори на нашата молитва!
В борбата с гордостта винаги е необходима и в я р а. Вяра, че кръвта на Агнето–Христос ни освобождава от всеки грях, и че Исус ще победи! Защото Той е победил на кръста и ни е изкупил за смирение. Тогава ще се изпълни Божието обещание за нас: *„Аз обитавам в онзи, който е със съкрушен дух”* (Исая 57:15). **Исус** можеше да каже за Себе Си: *„Аз съм кротък и смирен по сърце”* (Мат. 11:29).
Какво сияние се излъчва от истински смирения човек! Той излъчва благородството и възвишеността на Исус Христос, които струяха от Него, когато вървеше смирен и унизен по пътя към Голгота. Няма ли Исус да иска да вгради в характерите на учениците Си тази скъпоценна черта на смирението? Той има власт да ни направи смирени хора чрез жертвата Си на Голгота. Той умря на кръста, за да станем участници на божествената Му природа. Той смаза на кръста главата на змията, олицетворение на гордостта, като Победител над греха и силата на гордостта. Всеки път, когато призовем Божият Агнец, Който преодоля нашата гордост, Той ще ни дава победа!

Амин!

ИЗКУПЕНИ И СПАСЕНИ

„...Бог препоръчва Своята към нас любов
в това, че когато още бяхме грешници,
Христос умря за нас. Много повече, прочее,
сега като се оправдахме чрез кръвта Му,
ще се избавим от Божия гняв чрез Него".

Рим. 5:8-9

Любимата тема на Господ Исус Христос от една страна, и на апостолите, от друга страна, бе изкуплението и спасението на грешното човечество. Темата за изкуплението и за спасението разкрива пред нас и ни въвежда в най-висшата и важна истина не само в богословието, но изобщо в живота на човека на тази земя. Тази й важност именно изисква ние да й обърнем подобаващо внимание.

И така, днес ще насочим вниманието си към темата за ИЗКУПЛЕНИЕТО И СПАСЕНИЕТО.

1. ЩО Е ИЗКУПЛЕНИЕ?

Думата „изкупление" е сродна на „изкупуване" или „откупуване", което е такъв акт, при който за определена цена се изкупува даден имот, вещ, притежание или нещо, което има някаква стойност. В религиозен смисъл, и з к у п л е н и е, това е изкупуване на човечеството за Божие притежание. То някога е било Божие притежание. Но в лицето на Адам и Ева то беше запленено, откраднато от Сатана и сега Бог изкупува за Себе Си човечеството с цената на живота на Своя Единороден Син Исус Христос.

а) По думите на **ап. Павел**, *„когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, Който се роди от жена, роди се и под закона, за да изкупи онези, които бяха под закона"* (Гал. 4:4-5).
Божият Син Исус Христос, *„като беше в Божия образ, пак не сметна, че трябва твърдо да държи равенството с Бога, но се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човеците; и като се намери в човешки образ, смири Себе Си"* (Фил. 2:6-8 а-б). Все така смирен, Той дойде при р. Йордан в началото на Своята земна мисия, за да бъде кръстен от Йоан Кръстител. Най-великият от старозаветните пророци узна и видя чрез Святия Дух,

кой стои пред него, очакващ кръщение, затова силно развълнуван извика: *„Аз имам нужда да бъда кръстен от Теб, а Ти ли идваш при мен?"* (Мат. 3:14). А по-късно: *„Ето Божият Агнец, Който поема греха на света!"* (Йоан 1:29).

Божият Син се яви на земята в човешки образ, за да върне на хората оная духовна и божествена виделина, която Адам и Ева изгубиха чрез грехопадението и поради което от тогава и до днес всички техни потомци се раждат духовно слепи. В тъмнина се родихме и ние. Но Бог, според думите на ап. Павел *„е огрял в сърцата ни, за да се просвети светът"* (II Кор. 4:6).

Как ни огря Бог? – Чрез Исус Христос. Две неща казва Исус за Себе Си. Първото е: *„Духът на Господа е върху мене, защото Ме е помазал да благовестявам на сиромасите; прати Ме да благовестя освобождение на пленниците и проглеждане на слепите, да пусна на свобода угнетените"* (Лука 4:18); второто е: *„Аз съм светлината на света; който Ме следва, няма да ходи в тъмнината, но ще има светлината на живота"* (Йоан 8:12).

В това отношение, слепороденият човек е прекрасен пример за нас. Той не виждаше с физическите си очи, а и духовно беше сляп, защото не знаеше кой и какъв е Исус. Но Исус го изцели. Изцели го физически, изцели го и духовно. Това двойно чудо роди вяра в бившия слепец. Той изрази тази вяра с думите: *„...Едно зная, че бях сляп, а сега виждам"* (Йоан 9:25).

б) По п р и р о д а Исус Христос беше безгрешен. Той се роди по свръхестествен начин, а не чрез телесно зачатие. От своите родители, чрез зачатието, ние всички наследяваме Адамовия грях и следствието на греха – смъртта. Но Исус не наследи този грях и смъртта, защото бе заченат чрез Святия Дух. Затова Исус Христос се роди безгрешен.

Безгрешен бе Неговият земен живот. Той не съгреши с дума, дело или помисъл, а най-много от всички хора Той бе изкушен от Сатана. Той се роди безгрешен и остана безгрешен до последното Си слово: *„Свърши се!"* (Йоан 19:30 б).

Много противници на Исус се опитват да Му припишат редица измислени грехове, за да загрозят ореола на святост около личността Му. Но тези опити винаги безуспешно се разбиват в думите на **Исус**, казани на юдеите: *„Кой от вас Ме обвинява в грях?"* (Йоан 8:46). И пак Той, стоящ с завързани ръце, каза пред синедриона: *„Аз говорих открито на света... Ако съм казал нещо*

зло, посочи злото" (Йоан 18:20, 23). Исус никога не се провини в грях. Той се роди безгрешен и умря безгрешен.
На Този безгрешен Божий син бе съдено да стане *„Божия Агнец, Който носи греха на света". Защото „заплатата на греха е смърт"* (Рим. 6:23), четем в Божието Слово и наистина всеки човек, роден от плътска похот е духовно мъртъв, т.е. ражда се в отчуждение от Бога, а след време умира и телесно. Исус Христос
дойде да възстанови общението между Бог и човека. Но за да може Той да стане посредник между Бога и човека, Той трябваше да принадлежи в едно и също време и на Бога и на човечеството, т.е. да бъде Богочовек. Той трябваше да принадлежи на нас, за да ни представлява, а в същото време и да стои по-горе от нас, за да ни заведе при Бога. От друга страна Той трябваше да принадлежи на Бога, за да ни избави, защото само Бог можеше да извърши делото на изкуплението. Нужно беше Божеството и Човекът да бъдат заедно съединени в Него. Грехът изисква изкупление, а изкуплението изисква Богочовека.
И Той възприе в Своето безгрешно естество греховете на целия свят. Кога стана това? То започна в Гетсиманската градина и трая до издъхването на кръста. В Гетсимания нашите грехове Му бяха поднесени като горчива чаша, която Той прие от любов към нас. На съда пред Анна, Кайафа и Пилат Той понесе оскърбления и бичувания, но не заради Свои грехове, а заради нашите грехове. Разпятието на хълма Голгота бе мястото, където Той напълно се натовари с греховете на света. *„Бог за нас направи грешен Онзи, Който не знаеше грях, за да станем ние чрез Него праведни пред Бога"* (II Кор. 5:21).
Това натоварване на Святия с греховете на баззаконници Го ужасяваше толкова, че Той каза: *„Душата Ми е прескръбна до смърт"* (Мат. 26:38 а). Но освен с греховете ни Той се натовари и със смъртта, която е естествена последица от греха. За нас, които сме я заслужили, смъртта е нещо страшно. Но ето, че от нас тя премина върху Този, Който беше Цар на живота и самия Живот. Исус виждаше как във всичко, което вършеха с Него, се беше съединил всичкия грях и всичката злоба на човечеството. Ако искаме да разберем какво има в човека, трябва да погледнем на Голгота. Тук бихме видели на какво сме способни. Обаче *„Той наистина понесе печалта нии със скърбите ни се натовари... Но Той беше наранен поради нашите престъпления, беше бит поради нашите беззакония, върху Него дойде наказанието, донасящо*

нашия мир, и с Неговите рани ние се изцелихме... Господ възложи на Него беззаконието на всички ни" (Исая 53:4-6).

в) В сарозаветната епоха хората са принасяли ж е р т в и на Бога, като умилостивение за греховете си. Чрез жертвите, били те кръвни или безкръвни, хората се стараеха да придобият Божието благоволение за себе си. Когато Ной принесе всеизгаряне в жертва на Бога, **Бог** каза: *„Няма да проклинам вече земята заради човека"* (Бит. 8:21; вж. Лев. 1:9).

Но как може кръв от животни да измива грехове? Не е ли това невъзможно? Божията правда изисква за заразените от греха хора да умре един невинен Богочовек. Това изискване се осъществи в Исус. Той стана жертва за нашите грехове.

Грешникът не може да изкупи сам себе си, защото пред Бог той си остава постоянно грешник. *„Защото толкова скъп е откупът на душата им, че всеки трябва да се оставя от това завинаги"* (Пс. 49:8). Истинско изкупление, както казахме, може да извърши един невинен, който доброволно се е натоварил с греха на света и който взема мястото на виновните. Христос стана за нас изкупителна жертва, защото Той зае нашето място на кръста.

„... не с преходни неща - сребро или злато, сте изкупени от суетния живот, предаден ви от бащите ви,- казва **ап. Петър** - *а със скъпоценната кръв на Христос, като на агнец – без недостатък и пречист,... чрез Него повярвахте в Бога"* (I Пет. 1:18-21 а). **Сам Исус**, когато искаше да разреши спора между Заведеевите синове и останалите ученици за първото място в Божието царство им каза, посочвайки личния Си пример: „... *Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи и да даде живота Си откуп за мнозина"* (Мат. 20:28). Особено силно и картинно е представено учението за изкуплението в посланията на ап. Павел. Той пише: „... *всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога, а с Неговата благост се оправдават даром чрез изкуплението, което е в Христос Исус"* (Римл. 3:23-25). А в посланието до Евреите 9:12 четем: Христос влезе *«веднъж завинаги в светилището, и то не с кръв от козли и от телци, а със собствената Си кръв, и придоби за нас вечно изкупление".*

Една индианска легенда разказва за покъртителната смърт на любвеобилен баща. Племето, на което той бил вожд, обитавало областта около ниагарския водопад, затова вярвало в бога на страшната водна стихия. В традицията на тези индианци имало един празник, който бил посветен на водния дух. Когато идвал

денят за честване на езическото божество, индианците принасяли човешка жертва, за да го умилостивят. Избирана била най-красивата девойка и жреците я поставяли в малко кану, пълно с цветя и плодове. Докарвали кануто до средата на реката и там го тласкали по течението към ревящата водна стихия. Ритуалът ставал при пълнолуние и присъстващите на брега индианци виждали ясно как жертвата стигала до ръба на водопада и изчезвала завинаги в грохота на бездната.

Но ето, че дошло времето, когато изборът паднал върху дъщерята на племенния вожд. Той бил суров и смел мъж, но обичал нежно своето момиче. Сърцето му преливало от скръб, поради предстоящата раздяла с невинната дъщеря.

Когато паднала съдбоносната нощ и хората се събрали под меките лъчи на студената луна, дъщерята на вожда влязла в бялото кану, заобиколена от уханието на плодове и цветя. Жреците бутнали кануто напред към бездната. Изведнъж се случило нещо невероятно. Старият вожд се затичал от брега към едно малко кану, скочил в него и след няколко мощни движения с греблото се изравнил с бялото кану на жертвата. Очите на бащата и дъщерята се срещнали. В тях имало безмерна любов – по-силна от смъртта и живота! Миг преди да изчезнат от погледа на изумените наблюдатели, те се прегърнали и се потопили във вечността…

Ето това се нарича любов – бащинска, жертвоготовна, голяма! Ето това е върхът на човешката любов!

Но Христовата любов е още по-велика! Господ Исус не умря заедно с н а с в греховете ни, а з а р а д и нас. **Ап. Йоан** ни уверява: *"Той е умилостивение за нашите грехове и не само за нашите, но и за греховете на целия свят".* Когато лодката на цялото човечество бе опряла с носа си ръба на смъртоносния водопад, Христос протегна десница и я отклони към сигурния бряг на живота, а Сам се спусна по отвесната стена на гибелта. *"В Христа всички ще оживеят"* – твърди **ап. Павел** (I Кор. 15:22 б). Чрез смъртта на Божия Син сме това, което сме – ние, повярвалите в Него!

г) Началникът на живота вкуси смърт за всеки човек. Той бе положен в гроб. Върху гроба положиха огромен камък и го запечатаха, за да не би умрелият да бъде «откраднат» от учениците Му (вж. Мат. 27:62-66). Но Той не *„беше оставен в ада, нито плътта Му видя изтление. Бог Го възкреси, като Го освободи от страданията на смъртта, понеже не беше възможно Той да бъде държан от нея"* (Деян. 2:31, 24). В третия ден Христос възкръсна. С

възкресението Си от мъртвите Той даде лек за наранените от греха хора. Ето защо възкресението е основоположен факт в християнската вяра.
Колко важно е възкресението в делото на изкуплението ще разберем от следните пасажи в Божието Слово. В посланието до Римляните 4:25б се говори, че Христос *„бе възкресен за оправданието ни".* Единствено чрез възкресението ние можем да вярваме в Бога и да се надяваме на Него (I Петр. 1:21).
Какво би било, ако Христос не беше възкръснал? Ако Христос не е бил възкресен, проповедта за Него би била глупост, а вярата в Него – безумие. Ако Христос не е възкресен, заместническата Му жертва е безсилна да ни умие от греховете ни, следователно, ние сме още в греховете си. Ако Христос не е бил възкресен и ако само в тоя живот ние се надяваме на Него, тогава от всички хора ние сме достойни за най-голямо съжаление и за подигравка (I Кор. 15:14-19).
Обаче, Христос възкръсна, оживя от мъртвите и победи смъртта. *„О, смърт, къде ти е победата? О, смърт, къде ти е жилото?"* (I Кор. 15:55). И сега *„както в Адам всички умират, така и в Христос всички ще живеят... благодарим на Бога, Който ни дава победата чрез нашия Господ Исус Христос"* (I Кор. 15:22, 57).
Ако вие искате да разберете в какво се състои триумфът на Християнството, ще го откриете в дълбокия смисъл на думите на ангела: *„Защо търсите Живия между мъртвите? Няма Го тук, но възкръсна!"* (Лука 24:5-6 б).

д) Делото на Исус Христос от Витлеемската ясла до Възкресението примири Небето със земята, примири небесния Баща с хората–чада: върна им изгубеното право на наследство и ги направи способни да се върнат при Бога. Всичко това е *„помирението с Бога чрез Христос... като не вменяваше на човеците прегрешенията им"* (II Кор. 5:11, 19 б). Бог Отец чрез Исус Христос *„примири всичко със Себе Си – и земните, и небесните, като въдвори мир чрез Него с кръвта, пролята на Неговия кръст"* (Кол. 1:20).
Богочовекът ни изкупи даром, но не само нас, а всички хора. Чрез изкупителните Си заслуги, Той ни подари светлина, премахна греха и отвори пред нас небето. Това е то изкуплението.
Бог не въвежда никого насила в небето, макар и всички да са изкупени. Наистина, Христос умря за всички, но не всички ще бъдат спасени. Кой тогава ще бъде спасен? Единствено оня, който

приема изкуплението, т.е. този, който вярва в Исус Христос и Го приема (Йоан 1:12). Нали така се спаси началникът на тъмницата във Филипи? Той повярва в Господ Исус Христос и се спаси (Деян. 16:31).

2. КАКВО Е СПАСЕНИЕ?

Спасение, това е п р и е м а н е на изкуплението, извършено от Исус Христос. Това приемане не става посредством виждане или пипане, но посредством в я р а.

а) Първата стъпка в делото на спасението е п о к а я н и е т о. Първата проповед на Исус беше: *„Покайте се, защото наближи небесното царство"* (Мат. 4:17).

К а к в о е п о к а я н и е?

За да го разберем, ни е необходима една картина. А има ли по-подходяща картина от притчата за Блудния син? Наричаме го блуден, защото безотговорно напуснал бащиния дом и отишъл в далечна страна. Там се сприятелил с лоши другари и с разпуснатия живот, който водел, разпилял имота си и похабил младежката си чистота. Но мисълта за бащиния дом не го оставяла на мира. Той започнал да тъгува за бащиния дом. Тъй един ден той дошъл на себе си, заплакал горчиво, съжалявайки за дълбокото си морално падение и накрая взел решение: *„Ще стана да отида при баща си и ще му кажа: Татко, съгреших против небето и пред тебе; не съм вече достоен да се наричам твой син; направи ме като един от наемниците си. И стана и отиде при баща си"* (Лука 15:11-20 а).

Какво ни говори тази картина? – Че покаянието е в ъ т р е ш- н а п р о м я н а на духа и на ума, която включва: отказване от греха, скръб заради миналия духовен живот, решение за връщане, и действително връщане при Бог.

б) Втората стъпка в делото на спасението е п р и е м а н е на изкуплението, извършено от Исус Христос. Това приемане е л и ч н о. Всеки вярва и го приема д о б р о в о л н о за себе си, защото Бог не насилва никого да повярва. Бог изкупи всички от греха и от смъртта. Но всеки сам за себе си взема решение дали да премине в славната свобода на Божиите деца или пък да остане в греха.

Така бащата на блудния син го прие с разтворени обятия; нареди да му дадат най-хубавата премяна, най-хубавия пръстен, най-хубавите обувки; да заколят угоеното теле (всичко това символизира изкуплението чрез Христос), но с в о б о д н а т а

в о л я на блудния син трябваше да реши дали да приеме бащината милост и прошка или да ги отхвърли.

Исус каза на повярвалите в Него юдеи: *„Ако пребъдете в Моето учение, наистина сте Мои ученици. И ще познаете истината и истината ще ви направи свободни"* (Йоан 8:31-32). Следователно, истината е достояние, което можем да придобием, и което ни освобождава от робството на греха единствено, когато пребъдваме в нея. А истината е Сам Исус Христос (Йоан 14:6)! Спасението не е просто някаква постъпка или определен начин на мислене или на живеене, а е л и ч н о о т н о ш е н и е към Исус Христос. Нашето общение с Бога се извършва постоянно чрез Него. И всеки спасен знае, че всяка една стъпка напред във вярата е стъпка към Исус Христос. Той иска да бъде близо до нас, за да бъдем и ние при Него.

Бих желал да се върнем отново при слепородения. Какво направи Исус, за да го изцели от слепотата му? Той направи кал, намаза с нея очите му и каза: *„Иди, умий се в къпалнята Силоам"* (Йоан 9:7 а). Прогледа ли веднага слепецът? О, той напразно напрягаше слепите си очи с надеждата да прогледа. Макар, че Христос направи всичко за неговото изцеление, той остана сляп. За да прогледа, бе необходимо той да прояви лично отношение. В случая, да отиде до къпалнята Силоам и да се умие. Едва когато той отиде и се уми, очите му прогледаха.

Така и в делото на изкуплението е необходимо л и ч н о п о к а я н и е и л и ч н о п р и е м а н е на Христос. Всичко това става не чрез виждане, не чрез чуване, не чрез пипане, не чрез познанието на разума, а ч р е з в я р а!

в) Приемането на спасението трябва непременно да бъде последвано от д е л а н а п о к а я н и е. А защо и дела? Не се ли спасява човек само чрез вяра?

Ап. Яков, наричан „практичния" апостол, отговаря: *„Така и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва"* (2:17). Мъртва вяра не спасява. Тъкмо в такова неловко положение изпаднали онези християни, които не били допуснати в Божието царство, макар, че в името на Исус пророкували, изгонвали бесове и извършили много велики дела. **Исус** им казва: *„Не всеки, който Ми казва: Господи! Господи!, ще влезе в небесното царство, но който върши волята на Моя Отец, Който е на небесата"* (Мат. 7:21).

А каква е волята на Небесния Отец? Какво още чака Той от приелите изкуплението? **Ап. Павел** дава точен отговор: *„Защото сме Негово творение, създадени в Христос Исус за добри дела, в*

които Бог отнапред е наредил да ходим" (Ефес. 2:10). На своя ученик Тит той пише: *„... онези, които са повярвали в Бога, да се упражняват старателно в д о б р и д е л а"* (3:8). А и **Сам Спасителят** ни приканва: *„... така нека свети вашата светлина пред човеците, за да виждат добрите ви дела и да прославят вашия Отец, Който е на небесата"* (Мат. 5:16). Да! Бог очаква ладията на всеки от нас да навлезе в тихите води на небесното пристанище, ала не празна, но натоварена със съкровища – добри дела на покаяние!
Лампите светят без да говорят. Един фар не издава никакъв шум, не бие като камбана и все пак изпраща своите приятелски лъчи далеч над водите, за да бъдат видени от моряците. Така, като резултат от нашата вяра трябва да светят и нашите дела.

И тъй, два са главните изводи от казаното до тук.
П ъ р в и я т е този, че Бог ни изкупва от греха и смъртта чрез Своя Единороден Син, явил се в човешки образ, приел в Своята безгрешна природа всичките ни грехове, понесъл нашите страдания, нашето наказание, нашата смърт и нашите болести чрез Своето страдание и смърт на кръста. Христос осигури изкуплението завинаги и като възкръсна от гроба. Той направи всичко, за да бъдем ние примирени с Бог.
В т о р и я т извод е този, че ние се спасяваме единствено чрез лична вяра в Изкупителя, чрез лично приемане на изкуплението и всичко това трябва да бъде последвано от дела на покаяние.
За нас е важно не само да знаем тези важни истини, но и да ги п р и л о ж и м н а д е л о в живота.
Затова, от Божия страна, аз апелирам към всички онези, които още не са приели Изкупителя и изкуплението – хора, п о в я р- в а й т е, п о к а й т е с е и п р и е м е т е Изкупителя и изкуплението ч р е з в я р а!
Длъжен съм също така да предупредя, че е голяма опасността за онези, които откажат да сторят това. Те остават на ръба на пропастта. Тях ги грози вечна погибел.
Ще бъде престъпление, ако пропусна да приканя себе си и всички нас, които сме спасени: нека усърдно, със страх и трепет да изработваме спасението си, да прославяме Бога с телата и с душите си, и да вършим д о б р и д е л а.

Амин!

ЗА ЛИЧНАТА УВЕРЕНОСТ В СПАСЕНИЕТО

"И Исус му рече: Днес стана спасение на този дом".

Лука 19:1-10

Всеки сериозен човек се стреми животът му да бъде изграден върху качествени и здрави лични убеждения. Защото личното убеждение в тази или онази истина, в честността на даден човек, или в лицемерието на другиго, в правотата на дадено политическо верую, или в неправилността на еди-коя си икономическа доктрина – личното убеждение е важният фактор, скритата пружина, която привежда в действие механизма на нашия живот. Ние знаем, че в живота всеки човек постъпва в различните случаи така, както му диктуват неговите собствени убеждения.
Обикновено ние уважаваме хората, които са успели да си изработят здрави убеждения и наричаме такива личности сериозни и стабилни в живота. Обратно, ние не ценим и не гласуваме доверие на хората, които нямат свои лични убеждения, а изповядват чужди такива. За нас такива личности са слаби и безволеви.
В живота съществуват убеждения от различен характер: политически, икономически, житейско-практични, философски, религиозни и др.
И тъй като ние сме религиозно-вярващи личности, ще се спрем върху религиозните убеждения. От своя страна и те се делят на групи и подгрупи. В последно време, обаче, от амвоните и църковните катедри твърде много се говори за най-разпространеното религиозно убеждение – у б е ж д е н и е т о з а с п а с е н и е.
Ако внимателно сме прочели разказа за митаря Закхей, непременно ще сме доловили, че основната мисъл в този кратък евангелски епизод е спасението на човека, което бе и главната мисия на Богочовека Исус на тази земя.

И нека това бъде темата на нашите размишления: УБЕЖДЕНИЕ ЗА СПАСЕНИЕ.

Възможно е някой да запита: „Защо все за спасението се проповядва? Нима не съществуват други религиозни теми?" Съществуват, разбира се, но въпросът за спасението е от

първостепенна важност, защото той гарантира на личността нейния задгробен живот и още, защото не всички християни (да не говорим за нехристияните) са наясно по въпроса за своето лично спасение.

I. Не малко са ония християни, които оспорват личната увереност в спасението на вярващия човек. Не малко са и онези, на които липсва тази увереност. И едните, и другите не са малко. Защо е така? Кои са причините?

1. ПЪРВО, защото има мнозина, които се наричат с името „християни", но никога не са били спасени, нито пък притежават убеждение за своето спасение. Запитайте такива: „Спасени ли сте" и те ще ви отговорят: „Никой от смъртните човеци, докато е жив, не може да знае дали е спасен".

2. ВТОРО, защото са мнозина онези, които мислят, че спасението трябва да се заслужи с добри дела и непорочен живот, за да се придобие. Но понеже никой не може да бъде сигурен в добрите си дела и в съвършенството си, затова такива отговарят: „Дали сме спасени, това може да го знае само един Бог".

3. ТРЕТО, защото не са малко и онези, които се облягат на „преданията" и на „традициите" повече, отколкото на авторитета на Библията. Ако запитате такива: „Спасени ли сте?", те ще ви отговорят: „По тоя въпрос ние си имаме свое лично убеждение, основано на традициите и преданията, оставени ни от нашите деди и прадеди". Бидейки неуморни ревнители за преданията и традициите, те не отиват по-далеч от тях.

4. ЧЕТВЪРТО, защото много са ония, които смесват спасението с освещението. Ако запитате такива: „Спасени ли сте?", те ще ви отговорят: „Бог знае че ние се стремим към съвършенство". Съвършенството или освещението са наистина необходими за християнина. Защото е писано: *„Търсете... онова освещение, без което никой няма да види лицето на Бога"* (Евр. 12:14). Но спасението п р е д ш е с т в а освещението. Спасението е моментално, а освещението е процес. Например, Закхей се спаси в онзи момент, когато се разкая за греховете си и реши да ги заличи. Но истинският му християнски живот и неговото освещение започнаха от момента на неговото спасение. След като събори старите зидове на своя греховен живот, той започна да гради „новото създание" върху нови основи. Иначе не може и да бъде.

5. ПЕТО, защото има и такива, от които са т. нар. „юдействащи християни", които с единия си крак са стъпили върху Синайския закон, а с другия – стоят на Голгота, мъчейки се да поставят мост над тая непреодолима бездна. Ако запитате такива: „Вие спасени ли сте?", те може би ще ви отговорят: „Надяваме се да се спасим" (Римл. 8:24). Надяват се, защото поставят ударението върху условности: ако държиш, ако пазиш, ако изпълниш и пр. и по този начин се намалява, да не кажем съвсем се изгубва, убеждението за спасение.

Ап. Павел не поставяше убеждението си за спасение под условие, а казваше: *„Който (Христос – б.м.) ни е спасил и призвал със Своето намерение, не според нашите дела, а според Своето намерение и според благодатта, дадена нам в Христа Исуса преди вечни времена"* (II Тим. 1:9). Той бе твърдо убеден, че нищо не може да го отдели от Христовата любов, че никой и нищо не може да му отнеме спасението, защото знаеше в Кого е повярвал и беше убеден в Неговата сила (II Тим. 1:12).

II. Да повторим: не са малко онези християни, които оспорват правото на лично убеждение в спасението на вярващия човек. Не са малко и онези, на които липсва това убеждение. И едните, и другите не са малко.

Но липсата на тая увереност, на това преживяване на спасението, довежда до извращение на чистата вяра и до изопачаване на истината. По този път на извращение се достига до пагубната мисъл, че въпросът за спасението на вярващия и за гибелта на невярващия, се решава единствено след смъртта на личността.

1. Сред многото заблуждения, опиращи се на хилядолетна давност, изпъква учението за ЧИСТИЛИЩЕТО отвъд смъртната река. То се е родило в периода на мрачното, невежествено средновековие и е присъщо на отпадащата църква и на отпадащите вярващи. Съгласно това учение, което няма нищо общо с Библията, всички умиращи души постъпват в чистилище и се подлагат на „временни" страдания или „митарства" с цел да бъдат очистени от греховете си. След като преминат митарствата в чистилището, те се удостояват да влязат в небесното царство и по този начин се освобождават от вечните мъки в пъкъла.

Но както вече споменахме, въпросът за „чистилището" не е въпрос на Библията, а въпрос на болни умове. Нито Стария, нито Новия Завет споменават и най-малкото нещо за подобно място; нито Апостолските послания, нито Църковните Отци споменават нещо за

чистилище. Това учение противоречи на Божието Слово, тъй като подценява Христовата жертва на кръста и пролятата кръв.

2. Едно друго заблудително учение, което отклонява вярващия човек от убеждението му за спасение е учението за ПРЕРАЖДАНЕТО. Според това учение душите се превъплъщават или се прераждат до тогава, докато се усъвършенстват. Както виждате, това учение не обръща внимание даже и на добрите дела и заслуги, но препоръчва на човека да живее както си иска. Защото, според това учение, ако човек не е в състояние да се себеусъвършенства в този живот, ще му бъде даден шанс чрез прераждането във втори, трети, четвърти, пети живот и т.н., докато се усъвършенства и премине в звездните мирове. Прераждането може да става освен в човеци и човешки същества още и в животни. Така можеш да се прераждаш от човек в животно и от животно в човек; в един живот да бъдеш човек, а в друг – животно, после пак човек, пак животно и така до безкрайност...
Учението за превъплъщението или прераждането всъщност е ново издание на стара книга. То се е породило в езическите страни, на които всякога е липсвала истинската светлина за Бога. То не е в състояние да отговори дори и на най-елементарните въпроси, като например: Ако има прераждане, от къде дойдоха душите на първите хора, когато преди тях не е имало такива? Кой даде душите на децата на първите хора, когато те (родителите) бяха още живи, следователно не се бяха преродили в своите деца? Кой дава душите на днешното подрастващо поколение? Защо човек, в края на краищата, трябва да търси усъвършенстване чрез прераждане, когато Бог ни е показал превъзходния път на „р а ж д а н е т о о т г о р е”? **Христос** не прави грешка, когато казва на Никодим и на всички Никодимовци: *„Трябва да се родите отгоре”* (Йоан 3:7). Защо тогава хората пренебрегват този Христов, превъзходен път и измислят нови учения? Може би защото търсят по-достъпна религия и по-лесен начин на религиозен живот?
Този живот ни е даден за поправление, усъвършенстване и спасение; единствено този, който н и к о г а н я м а д а с е п о в т о р и! Изтървем ли благовремието сега, по причина на нашата небрежност или по причина на измамливите учения, ще се натъкнем на Божия справедлив гняв. **Ап. Павел** ни казва: *„И ние някога си бяхме несмислени, непокорни, измамвани и поробени, и като живеехме в злоба и завист, бяхме омразни и мразехме се един друг. Но когато се яви благодатта на Бога, нашия Спасител, и*

Неговата любов към човеците, Той ни спаси не чрез праведни дела, които ние сме сторили, но по Своята милост, чрез окъпването, сиреч новорождението и обновяването на Святия Дух, Когото изля изобилно върху нас, та оправдани чрез Неговата благодат, да станем според надеждата наследници на вечния живот. Вярно е това слово" (Тит 3:3-7).
И ние някога бяхме несмислени, т.е. състояние, в което апостолът включва себе си и християните от онова време, пък и нас днес. Но с е г а с м е с п а с е н и. Слава на Бога! Ние имаме основания да сме убедени в спасението си.

III.

1) Ние сме убедени в спасението си, защот ТОЙ НИ ИЗКУПИ. Закхей повярва, че Исус наистина е дошъл на света да потърси погиналото, видя себе си в това число, повярва в думите на Христа, че *„днес стана спасение на този дом"* и получи спасение за своята душа. Както виждате, това стана съвсем просто и лесно – без помощта на традиции, без церемонии и ритуали, без да се налага да премине през чистилището, и без прераждане. Закхей просто повярва в божествения авторитет на Исус и Неговите думи.
Евангелието казва: *„В Когото (в Исус – б.м.) имаме и з к у п л е н и е т о с и ч р е з к р ъ в т а М у, прощението на прегрешенията ни, според богатството на Неговата благодат"* (Ефес. 1:7). Ако някой те запита: „Уверен ли си твърдо в твоето спасение?", отговори му: „Да, убеден съм!". Ако продължи да те пита: „А на какво почива твоята увереност?", отговори му: „На божествения авторитет на Библията". Да, така е, защото ние вярваме в Божието Слово от първата до последната му страница. Нали именно Божието Слово ни уверява, че *„има избавление чрез Исуса Христа, нашия Господ"* (Римл. 7:25), и че Христос *„бе предаден за прегрешенията ни, и бе възкресен за оправданието ни"* (Римл. 4:25)? Ние сме убедени, че *„всичкото Писание е боговдъхновено"* (II Тим. 3:16) и че то е отлична гаранция за нашето спасение.

2) Ние сме уверени в спасението си, защото повярвахме и Бог ни доведе до ПОКАЯНИЕ И ОБНОВЛЕНИЕ на нашия живот.
И нашият обновен духовно живот е чудесно доказателство за нашата увереност в спасението. Обикновено старата природа предразполага към греха и отклонява от святия живот, или както се изразява **ап. Павел**: *„плътта силно желае противното на Духа, а*

Духът – противното на плътта; понеже те се противят едно на друго" (Гал. 5:17). Плътта не позволява на човека да мисли за Бога, за вечността и за спасението си, а го насочва към земните удоволствия, развлечения и разтлението. Обаче с обръщането към Бога и с покаянието, нещата изцяло се променят. Да, защото покаянието е всъщност една промяна не само на ума, но и на цялостния човек. Обикновеният човек започва да обича Бога, да намира удоволствие в четенето на Библията, наслаждава се в молитвата, сприятелява се с вярващи, обиква и семейството си, съзнавайки, че е нов човек. Ако някой невярващ го покани да участва в неприлични дела, той отговаря: „Не, защото аз не съм този, когото по-рано познавахте. Аз съм нов човек".

Преди спасението си, Закхей беше неправеден, грабител и зломисленик на своите себеподобни. Но вижте го какъв стана след спасението си! Неговите думи бяха следните: *„От сега давам половината си имот на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му четирикратно"* (Лука 19:8). Промяната е очевидна и тя свидетелства красноречиво за полученото спасение.

3) Ние сме уверени в спасението си, защото ИМАМЕ СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЯТИЯ ДУХ.

Ние имаме не само външни потвърждения на нашето спасение, но и вътрешно доказателство - ние имаме свидетелство в сърцето си. *„Така Самият Дух свидетелства заедно с нашия дух, че сме Божии чада"* (Римл. 8:16). На какво можем да уподобим това свидетелство на сърцето? – На чувствата на двама влюбени, в които всичко се насочва един към друг, когато сърцата им туптят в унисон. И с нас е така, понеже Святият Дух поражда в нас „любовното чувство" към Бога, одързостява ни да викаме „авва Отче". И нещо повече: Святият Дух ни дава чудната способност да наречем Исуса „Господ"! Ето защо напълно уместно **ап. Павел** запита ефеските християни: *„Приехте ли Святия Дух като повярвахте?"* (Деян. 19:2).

Святият Дух е Алфата и Омегата на истинското християнство. Без Него вярващите никога не биха станали „съпричастници" на божественото естество; никога не биха могли да се избавят от разтлението в света, никога не биха познали Бога, Исуса Христа и истината. Нашият **Спасител** знаеше това, затова и обеща на учениците: *„И Аз ще поискам от Отца и Той ще ви даде Друг Утешител, за да пребъдва с вас до века"* (Йоан 14:16). Приел ли си

Този Утешител? Ако си Го приел, някой може да ти каже, че дяволът ти е дал този дар. Не се поддавай на подобни изкушения. И на Исус казаха, че имал *„бяс"* (Йоан 10:20). Това бяха хора, които четяха Библията, но в Библията не вярваха. Горко им!

Не са малцина, да потретим, тези, които ще оспорват личната увереност в спасение на вярващия човек. Не са малцина и тези, на които липсва тази увереност. Не са малцина и едните, и другите.
Но ти, който четеш днес тези редове, имаш ли увереност в спасението си? Ако след пет минути, да речем, бъдеш повикан от Небесния Съдия, готов ли си да отидеш при Него?
Вечната участ на човека, окончателна и неизменна, се определя от неговото отношение към Спасителя на грешните човеци. *„Който вярва в Сина, има вечен живот; който не слуша Сина, няма да види живот, но Божият гняв остава върху него"* (Йоан 3:36).
Вярването, че докато не настъпи „последният съд" умрелият може да се спаси по някакъв начин – било чрез чистилище или чрез прераждане – на нищо здраво не се основава. Библията говори в Посланието до Евреите 9:27, че *„е определено на човеците веднъж да умрат, а след това настава съд".* Така че всеки за себе си от тук ще определя и задгробната си участ, а на Страшния съд Божието решение само ще посочи мястото, което всеки сам си е определил чрез вярата или неверието си.

Накратко можем да кажем още:
Спасението е нашата г л а в н а н у ж д а и нуждата на всички грешни хора. Всички други нужди и проблеми ще приключат със смъртта, но тази нужда ще остане вечна.
Спасението е г л а в н а т а т е м а на Библията. И това е израз на Божията любов, която иска *„всички да се спасят и да дойдат на покаяние"* (I Тим. 2:5).
Спасението е главната причина Христос да се въплъти в дева Мария и да се остави да Го разпнат на Голготския кръст. Защото Той *„дойде да потърси и да спаси погиналото"* (Лука 19:10).
Спасението е л и ч н о д е л о. Всеки, който е преживял покаянието и е заживял обновен живот, трябва да чуе чрез вяра думите на Христос: *„Днес стана спасение на този дом"!*

Амин!

ИЗКУПИТЕЛЯТ – ХРИСТОС

„Той наистина взе на Себе Си болестите ни
и със скърбите ни се натовари, а ние Го помислихме
за ударен, поразен от Бога и наскърбен. Но Той
беше наранен поради нашите престъпления,
беше бит поради нашите беззакония; и върху Него
дойде наказанието, докарващо нашия мир,
и с Неговите рани ние се изцелихме".

Ис. 53:4-5
(Евр. 9:11-12)

Разказва се за някакъв човек, че постоянно се безпокоял за състоянието на своята душа, съзнавайки, че тя е неспасена. Той започнал да изучава Библията, казвайки си: "Където и да е в Библията, аз трябва да намеря вечен живот; искам да прочета цялата Книга с молитва над всяка нейна страница, с надеждата, че тя съдържа спасителна вест за мен". И той започнал да чете последователно, започвайки от Битие, та през Изход, Левит и пр…, но не могъл да намери тук търсеното от него спасение. Той продължил да чете по-нататък историческите книги, преминал книга Йов, после Псалмите, Притчите, и т.н., докато най-после достигнал книгата на прор. Исая. Когато достигнал глава 53, неговото възхищение нямало край. Той възкликнал от радост и удивление: "Ето спасението, необходимо за моята душа! То идва чрез страданията на Господ Исус Христос!"
Този търсещ човек бил достатъчно разумен да търси отговор на своите въпроси в Библията, и още по-важното е, че тази Книга се оказала животоспасяваща.
Виденията на прор. Исая за страдащия Месия е дълбоко по своето значение. Чрез същото това слово Бог говори на етиопския велможа и по един удивителен начин прикова вниманието му към Спасителя Христа. Не се споменава колко дълго Филип е останал при скопеца, но изглежда е било достатъчно дълго, за да очертае пред погледа му живота, смъртта, възкресението и възнесението на Спасителя (Деян. 8:26-40).

Нека се радваме и да благодарим на Бога, че и днес Той ни говори чрез петдесет и трета глава от книгата на прор. Исая. В нея е дадено най-голямото и най-картинно пророчество в целия Стар

Завет за Исус Христос. По-силно пророчество от това вие няма да намерите в цялата Библия. Като добър художник и майстор на пророческото слово, сякаш е бил очевидец, прор. Исая е нарисувал ясно съдбата на Исус Христос. Нека се опитаме, с Божията помощ, подобно на етиопския велможа, да навлезем в духовните дълбини на тази пророческа картина.

1. КАК Е ПРЕДСТАВЕН ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС В ТОВА ЕДИНСТВЕНО ПО РОДА СИ ПРОРОЧЕСТВО?

На този въпрос може да се даде един единствен отговор: б е з к р а й н о у н и з е н. Съвременните художници ни представят един пленителен, приятен и дори сладникав земен образ на Богочовека; вероятно те са изхождали от вътрешната духовно-нравствена красота и величие, които е притежавал Спасителят. Но прор. Исая Го представя по съвсем друг начин и ние имаме дълбокото основание да му вярваме. Не е необходимо да правим тълкуване, достатъчно е просто да прочетем това, което **Исая** е писал: *"като корен от суха земя"* (ст. 2а). В тези думи ние имаме указания за условията, при които Исус е израснал, а именно собственият Му народ, който в духовно отношение беше като *"суха земя"* , лишена от добри плодове.

"Нямаше вид, нито великолепие" (ст. 2б). С други думи, не произхождал от богатите и безгрижни и силни хора на деня от онова време, не беше като нито един от тях. За да притежава човек светла, гладка и хубава кожа, се иска да има добра храна, уютно жилище, достатъчно почивка и много пари на разположение. Исус не притежаваше нито едно от тези луксозни неща.

Веднъж **Той** запита юдеите относно Йоан Предтеча: *"Какво излязохте да видите в пустинята? Човек с меки дрехи ли облечен? Ето, онези, които носят меки дрехи са в царски дворци"* (Мат. 11:7-8). Тези думи можем да приложим спокойно и към Самия Него: Той не беше облечен в царски дрехи, не споделяше живота и разкоша на царедворците; Неговият път водеше към бедняшките домове, към кръстопътищата и пустинните места, в които се молеше или проповядваше; Неговите нозе и ръце бяха напукани, а по челото Му се четяха тъга и печал. Затова следващите пророчески черти от Неговия жизнен портрет са: *„Нито благообразие… Човек, от когото отвръща някой лице, презрян и отхвърлен…Човек на скърби и навикнал на печал"* (Ст. 2в, 3а-б).

В Посланието до Евреите четем, че Той *"трябваше да се оприличи във всичко на братята Си"* (2:17), защото най-добре съчувства на

болните онзи, който сам е боледувал. *"Болен бях и Ме посетихте"* – казва Исус, доколкото можем да отнесем тези думи и за Него (Мат. 25:36 б). Болки и страдания идват върху човека не само поради болести, но и от удар и нараняване. А Христос получи много удари и бе силно наранен. Той целият беше покрит с рани и страшна болка свиваше сърцето Му. Изключено е все пак Христос да е боледувал, но знаем, че Той позна повече от всички ни, що е болка. Той умря от раните Си!

2. КОЯ Е ПРИЧИНАТА НАШИЯТ ГОСПОД И СПАСИТЕЛ ДА ИЗГЛЕЖДА ТЪЙ УНИЗЕН?

И на този въпрос отговорът може да бъде само един: н а ш и т е г р е х о в е. Всяко страдание, било то физическо или духовно, бива причинено от нещо или от някого; така и Исусовото страдание беше причинено от нещо и това бяха нашите грехове, греховете на всички човеци преди Него и след Него. *"Всички ние се заблудихме като овце, отбихме се всеки в своя път, и Господ възложи на Него беззаконията на всички ни"* (ст. 6). Вместо нас, Той се изложи на опасност и претърпя нетърпими страдания. И ние разбираме отчасти размера на страданията Му от Неговите собствени думи, изречени в нощта преди залавянето Му: *"Душата Ми е преоскърбена до смърт"* (Мат. 26:38 б).

"Той бе наранен заради престъпленията ни, бит бе заради беззаконията ни". Нашите престъпления, нашите болести и нашите скърби паднаха върху Него. Сега ние сме здрави чрез Него. Нека хвалим името Му! Той заслужава нашата любов. Ако ти действително си изцелен, хвали Го и Му благодари! Не бъди като деветимата прокажени, които забравиха да благодарят на Исус, че ги очисти от проказата им. Не бъди и като онова момиченце, което пуснало в дискоса само десет стотинки, а другите върнало обратно, като казало на майка си, че службата не била толкова ценна, че да дава всичките си пари!... Христос даде Себе Си за нас! Хвали Го! Благодари Му!

3. КАК ПОНЕСЕ ГОСПОД ИСУС ТОВА НЕЧУВАНО УНИЖЕНИЕ И ТЕЗИ ТОЛКОВА ГОЛЕМИ СТРАДАНИЯ?

И тук може да се даде само един отговор: б о ж е с т в е н о! В Него нямаше хленчене, роптание, оплакване от кръста, който Му бе определен да понесе. *"Той беше насилван, но не отвори устата Си"* (ст. 7а). Увиснал на кръста, между небето и земята, Той бе хулен от всички, оплют от всички, но не отвори устата Си в Своя защита или за хула. Правото да се защитава бе на Негова страна, защото *"не*

беше извършил неправда, нито имаше лъжа в устата Му” (ст. 9в), но Той не използва правото Си. Това, Неговото, беше истинско Божествено величие!

Колко много държим ние, християните, понякога на правото си. Но затова пък и твърде малко приличаме на Исуса. Той даже строго изобличи ученика, който дръзна да защити правото Му: *„Петре, сложи ножа в ножницата! Чашата, която Ми даде Отец, да я не пия ли?!”* (Йоан 18:11). Той изживя мъки, каквито никой мъченик не е изживявал. Той умря на кръста сам и изоставен за миг дори от Отец. Ние сме чували, че християнските мъченици, умирайки, в смъртта си са получавали подкрепа от Бога и са се радвали в болките си. А **Той** произнесе думите: *“Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?”* (Мат. 27:46). Но и смъртта не можа да оскверни святото Му и коленопреклонно послушание на Отец. Той понесе кръста Си божествено!

4. КАКВО НАКАРА ИСУС ХРИСТОС ТАКА БЕЗКРАЙНО ДА СЕ УНИЖИ И ДА ПРЕТЪРПИ ТЕЗИ НЕЧУВАНИ СТРАДАНИЯ?

И тук има само един отговор: н а ш е т о с п а с е н и е! Ти и аз можем сами да сме страдали и да сме виждали страдащи. Светът е пълен с такива. Често чуваме някой да се оплаква: “Боли ме сърцето. Подложих се на операция, но болките продължават. О, колко много ме боли!” Колко много страдания и страдащи има по света, но те всички страдат всеки за себе си. А Исус пострада за всички. *“Той взе върху Себе Си греховете на мнозина…и с Неговите рани ние се изцелихме”.* Господ Исус Христос, с пречистата Си кръв, заплати дълга не на приятели, а на врагове, и тъй направи от враговете Си Свои приятели и деца Божии!

Може би вие знаете случая с ония двама братя, единият от които бил голям патриот, човек, който получил по бойните полета много рани за спасяване честта и свободата на Родината, а другият бил неин предател. Един ден предателят бил хванат и предаден на съд. Смъртна присъда го очаквала. Така изисквала справедливостта на закона в страната. Но ето, че в самия разгар на съдебния процес, когато никакви доводи не се намирали да оправдаят престъпника, пред съдиите застанал брат му, отгърнал гърдите си, посочил зеещите следи от многобройните кървави, смъртоносни рани и казал: “Тези рани аз получих в бой за свободата на моята Родина. С тези рани аз извоювах свобода за Отечеството. Заради тях аз моля моят брат да бъде помилван”. Велик бил този застъпник в своята жертва. Затова съдът помилвал брат му. А виновникът,

развълнуван от станалото, вдигнал ръка и се заклел, че занапред ще следва светлия пример на брат си.
Нима човечеството със смъртните си грехове, с бягството си към демонизма не се е явило предател спрямо своята вечна Родина, спрямо Бога в небесата? Но ето, че неговият по-голям Брат, Единородният Син Божий, Богочовекът Исус Христос, разгръща раните Си, получени на кръста и иска от Бога-Съдия милост. И човечеството е изкупено!
Брат спасил брата. А Синът човешки спаси всички Свои братя, всички човеци от единия до другия край на земята, от края до края на времената. Изкупи и даде възможност за пълно спасение на всички, защото жертвата, принесена от Него, има безкрайно голяма цена в Божиите очи!
Приятел спасил приятеля си, брат – брата си от тежка съдебна отговорност, но не осветил вътрешно природата му, не могъл да я очисти. Жертвите на старозаветните първосвещеници имаха очистителна сила, но само външна. Единствено изкуплението, извършено на кръста, има всемогъщата сила цялостно да преобразява, да обновява и освещава тия, които я приемат с вяра. Защото това е изкупление, което Сам Бог върши. Нали този е смисълът на Христовите думи, казани някога на Никодим, началник юдейски, който бе отишъл при Него нощем: *“Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине никой, който вярва в Него, а да има вечен живот”* (Йоан 3:16). Изкуплението, извършено от Спасителя е вечно, не само защото се отнася до всички времена, но и защото осигурява вечен живот в Божието царство. Старозаветните жертви възвръщали правото на грешниците да участват в обществените молитви, да се доближават до лицето на Бога, но те не ги очиствали отвътре, не ги оправдавали пред Бога. Кръвта на Христа, обаче, Който чрез Святия Дух принесе Себе Си непорочен в жертва на Бога, има тъкмо тази свръхестествена сила да очиства отвътре съвестта на човеците, да ги чисти от мъртви дела – духовно невежество, опасни суеверия, грехове и пороци.
Някой си старец бил на смъртно легло. Една от внучките му стояла до леглото му и четяла Новия Завет. Стигнала до думите: *“Кръвта на Исус, Неговият Син, ни очиства от всеки грях”* (I Йоан 1:7). Когато прочела това изречение, старецът я прекъснал с въпрос: “Вярно ли прочете?” – “Да, дядо, вярно!” – отговорило момичето и се навело да чете по-нататък. “Я пак повтори последните думи! – прошепнал пак старецът – Преди малко аз нещо не дочух.”

Момичето прочело втори път същите думи. "Не правиш ли грешка в четенето?" – простенал умиращият. "Както е написано, така прочетох." – промълвило момичето. "Вземи ми ръката – помолил старецът – и я сложи на прочетеното място". Момичето изпълнило искането му. Като минал с треперещите си, костеливи пръсти по редовете на Словото Божие, старецът се развълнувал и възторжено казал: "Прочети още веднъж това място!" Момичето с бавен, провлечено–спокоен глас прочело: "*Кръвта на Исуса, Неговият Син, ни очиства от всеки грях"*. "Та…ти си уверена, че тъкмо това е написано тук?" – "Да, точно така е написано!" – "Сега – започнал старецът с последни сили – ако някой те запита как съм умрял, кажи му, че умрях с вяра в думите на Писанието: Кръвта на Неговия Син, Исус Христос, ни очиства от всеки грях". Като изричал тези думи старецът отдръпнал ръката си от Святата Книга, отпуснал глава на възглавницата и блажено издъхнал.

Така блажено са завършвали и завършват живота си всички праведници, които са знаели и знаят истината за вечното изкупление, извършено от Богочовека, и които са приели това изкупление лично за себе си.

На Него, Първосвещеника на бъдещите блага, Който ни откри чрез жертвата Си пътя към най-смисления живот на земята, пътя към вечния живот в небесата, заедно с Отца и Пресвятия Дух да бъде слава сега и завинаги!

Амин!

Лотовата жена

„Помнете Лотовата жена!”

Лука 17:32;
Бит. 19:15-26

Текстът от кн. Битие ни припомня за онази ужасна катастрофа, сполетяла преди хилядолетия градовете Содом и Гомор. Имената на тези два града са станали синоним на всяко морално падение и на всяко духовно-нравствено извращение. Техният зловещ край е бил и завинаги ще си остане едно предупреждение за всички хора, които живеят в пороци и грехове.
Невярващите хора, като слушат да им се говори за Содом и Гомор, скептично запитват: „Дали са съществували изобщо тези градове? Не са ли те една измислица, предназначена да държи човечеството в страх и преклонение пред религията?” Отрицателната критика твърди, „че и до днес не е открито местоположението на Содом и Гомор”, обаче, в същото време геолозите и археолозите са установили, че някакъв огромен скален праг, подобно на клин, сякаш разсича на две Мъртво море. От дясната страна на прага водата е дълбока 400 м, докато лявата половина – южната – е много плитка, само 20 м. Ако човек се вози с лодка в тази половина, тогава той може, ако слънцето е в благоприятно положение, да наблюдава нещо поразително: под водната повърхност се отличават ясно очертанията на гори, които са били консервирани от необикновено голямото количество сол в Мъртво море. Дънерите и останките от дървета в зеленикаво-блестящата вода трябва да са много стари. Когато те са цъфтели някога, и зелени листа са украсявали техните клони, тогава сигурно стадата на Лот са пасяли под сянката им. Именно тази плитка част на Мъртво море е била долината Сидим, в която някога са се намирали градовете Содом и Гомор. Неотдавна са открити откъси от „Първобитна история” на финикийския жрец Санхуниатон, който пише следното: „Долината Сидим хлътна и стана езеро”. А как е станало това хлътване, че долината Сидим е станала част от Мъртво море? Геологичните изследвания са открили следи от вулканични катаклизми в тази местност. Геолозите дори са успели

да установят датата на въпросната катастрофа. Тя се е случила ок. 2000 г. пр. Хр., следователно, по времето на Авраам и Лот.
В неразривна връзка с разрушаването на Содом и Гомор се намира епизодът с Лотовата жена. Тя, според Библията, погледнала назад към горящия Содом, въпреки изричната забрана, и мигом се превърнала в солен стълб. Действително, днес в тази местност се намират множество странни солни статуи, които напомнят за Лотовата жена. Тези статуи сякаш са паметници, които крият у себе си някаква страшна тайна. Нашето земно кълбо е осеяно с паметници, които поколенията издигат, за да увековечат дадено събитие или името, личността и заслугите на известен герой. В нашия старопрестолен град има повече от 30 паметника и даже целият стар град е паметник. Паметниците в Сидимската долина напомнят за важни неща. Те са заключили у себе си тайната за едно духовно падение, и с ослепителната си белота предупреждават поколенията за опасността от ново духовно-морално падение.
Соленият стълб на Лотовата жена е п а м е т н и к н а п р е д у-п р е ж д е н и е за всички векове на човешката история. Много други паметници остават забравени, непочетени, но този паметник е заслужил вниманието на хиляди проповедници и още толкова богослови, на десетки научни работници; и днес той привлича вниманието на хората. Не случайно Сам Господ **Исус Христос** удостои с внимание този паметник, отправяйки към съвестта на човечеството следната стрела-предупреждение: *"Помнете Лотовата жена!"*

Именно СЛУЧКАТА С ЛОТОВАТА ЖЕНА ще бъде темата за нашите размишления.

1. Случката с Лотовата жена не е случайно или внезапно хрумване на Бога, но е събитие, което има своята ПРЕДИСТОРИЯ, също както някой скулптор не извайва само с един замах своята статуя, но първо намира подходящ материал, после влага своя труд и умение и едва накрая се осмелява да вдигне платното. Библейското повествувание разказва, че Авраам и Лот в началото живяли заедно и задружно. Авраам не премълчал пред Лотовото семейство за своята вяра в Бога и за Божиите обещания. Последствието било, че Авраамовият Бог станал и Лотов Бог; Авраамовата вяра станала вяра и на цялото Лотово семейство. Но тази благочестива и задружна идилия не продължила дълго. Противникът на Бога и на всички хора – Сатана – породил конфликт между двамата. В Бит.

13:7 четем: *„Появи се спречкване между Авраамовите овчари и Лотовите овчари".* Това спречкване станало причина двамата да се разделят. Тогава *„Авраам се насели в Ханаанската земя, а Лот постави шатрите си до Содом"* (ст. 12).

След като успя да ги раздели, Сатана поиска да раздели Божиите чада от Небесния им Баща. Умолявам сестрите да не се засегнат, като кажа, че средството за това второ разделение беше същото, с което дяволът си послужи в Едемския рай – жената. Дяволът запуши ушите на Лотовата жена за гласа на Бога, а ги отвори за сладострастната музика и неморалните песни, които долитаха от Содом; след това той затвори очите й да не вижда великите Божии дела, а ги отвори за шикозните и модни облекла на Содомските жители; после той затвори устата й да не се моли повече на Бог, а ги отвори, за да изкушава мъжа си, например: „Мили Лот, докога, сякаш сме скитници, ще живеем в шатри? Виж как живеят съгражданите ни – в големи и удобни къщи, подредени с вкус! Виж с какви дрехи са облечени – все по последната дума на модата, не като нас, в кожени облекла! А младежите им..., колко са възпитани и образовани! Нима ще допуснеш нашите дъщери да останат овчарки? Моля те, в името на бъдещето им, нека се преселим в Содом!"

Разбира се, Лот не бе градил вярата си в Бога за един ден, че да допусне дяволът с един замах да я сломи. Все пак Лот отвори една малка пролука: той призна, че в думите на жена му има някаква истина, но един факт го смущаваше и той го сподели с жена си: „Но ти вземаш ли предвид, че в Божиите очи содомските жители са зли и грешни?" (ст. 13). „Не се безпокой – уверяваше го жена му – ние няма да станем като тях". Естествено, накъдето се завърти шията, натам се завърта и главата. Лот послуша жена си и *„преместваше шатрите си докато стигна до Содом"*.

Това е предисторията на събитието с Лотовата жена. От казаното до тук ние можем да установим, че Лотовата жена допусна д в е г р е ш к и:

а) Скъса всякакво общение с Авраамовото семейство и с Бога, престана да се моли, и изпъди от сърцето си всеки страх от Бога.

б) Новият й избор беше лош! Тя замени сладкото общение с Бога с приятелството със содомците; тя замени дружбата с благочестивото Авраамово семейство със срещи и контакти с най-нечестивите хора на света. По този начин Лотовата жена бе обладана напълно от Сатана и въвлечена в неговия план. Но и Лот бе подведен чрез

измама към падение. Едно благочестиво семейство бе откъснато от Бога.

Така и днес всяко лично падение, както и всяко семейно падение, имат своята предистория. Отделната личност отначало е обладана от гордост или самомнителност, от недоволство срещу някого, от омраза спрямо някого, и така неусетно, дяволът успява да се настани в личността. Той действа и по същия начин и когато иска да обсеби някое семейство. Обикновено той започва да действа чрез единия от съпрузите, нашепвайки, че на еди-кого си децата се били издигнали в живота, а „ние, заради нашата вяра в Бога все изоставаме". И постепенно цели семейства се отделят от църквата поради „децата" или някакви „странични проблеми", престават да общуват с Бога, и се отдават на света – отначало плахо, а след това все по-необуздано, докато от някогашните християни не остане нищо християнско.
Жалко е, че Лотовата жена има и днес много последователи, които вървят по нейния път без да мислят за последствията. Дано, ако сред нас има такива нейни слепи подражатели, те да не бъдат глухи за Исусовите предупредителни думи: *„Помнете Лотовата жена!"*

2. Да, БОГ ПРЕДУПРЕЖДАВА! Той знае до какво падение Сатана ще доведе душата, затова тръби тревога предварително. Понякога дори Бог наказва, за да стресне душата, която греши. Бог не остана безучастен към падението на Лотовото семейство. Той изпрати едно изпитание на този дом, за да го накара да се опомни. Така през едно ранно утро град Содом бе вероломно нападнат от войските на неколцина източни царе. Всички содомски жители бяха отведени в плен. Между тях беше и Лотовото семейство. Лот и жена му нямаха право да се сърдят, че са попаднали в плен, тъй като те сами избраха Содом за свое местожителство. Истината е, че човек жъне това, което е посял. Колко ли се е вайкала Лотовата жена? Може би сега тя си е спомнила за приятните вечери, прекарани заедно с Авраамовото семейство под благослова на Бога. Дали тя не се е заричала да се изсели от Содом, ако някакси успее да се откопчи от плена? О, тя не мислеше нищо подобно. Содом бе навлязъл дълбоко в душата й. Това пролича, когато Авраам с не много, но смели войни освободи семейството на своя племенник и Лотовата жена, вместо да се върне отново при приятелката си Сара, отиде и заседна отново в Содом и в содомското нечестие.
Изследвайки внимателно историята на богоизбрания народ ние се

натъкваме на многобройни предупреждения от страна на Бога към склонния към падение израелски народ (II Лет. 36:13).
Четейки с внимание кн. Откровение още в началото ние се сблъскваме със суровото предупреждение, което Бог отправи някога към Ефеската църква (2:1-5).
Бог предупреждава, защото жали за творенията, които Сам е създал и които Сатана иска да измами. Но понякога човешкото непокорство е така силно, че Бог се принуждава да се намеси отново. Така, когато Той не успее да завърне в стадото заблудилата се овца, Той я завръща с гнева Си, но това е вече страшно. *„Страшно е* – казва **ап. Павел** – *да попадне човек в ръцете на живия Бог!"* (Евр. 10:31).
Църковната история разказва, че един свят човек на име Исакий се обърнал със следните предупредителни думи към император Валент, когато той отивал на поход срещу готите: „ Къде отиваш, царю, който воюваш пртив Бога и не се ползваш от Неговата помощ? Престани да воюваш против Него и Той ще спре тази война. Върни на църквите пастирите, които им отне и лесно ще получиш победа. Ако предприемеш войната без да направиш това, то и сам няма да се върнеш, и войската си ще изгубиш". Това предупреждение-предсказание се сбъднало с буквална точност. Гибелта е естествена последица на непослушанието и твърдоглавството.

3. Какви бяха ПОСЛЕДИЦИТЕ за Авраам и Лот от тяхната раздяла?

а) Авраам продължи да напредва в благочестието и във вярата , тъй като общението с Бога извисява душата. Бог благославяше все повече Авраам, и материално, и духовно. Дано нашето ходене пред Бога бъде внимателно като Авраамовото! Дано нашето вярване в Бога бъде здраво като Авраамовото! Защото по-лесно е човек да поддържа един огън, който гори, отколкото да го пали, след като е изгасил. Старите гърци някога поддържали свещен огън, който никога не бил оставян да изгасне. Също така, нека и ние да поддържаме небесния пламък в олтарите на нашите сърца. *„Както сте приели Господ Исус Христос* – казва **ап. Павел** – *така ходете"* (Кол. 2:6).

б) За съжаление, докато Авраам издигаше все нови и нови олтари на Бога, Лот – напротив, затъваше все повече. Наистина, според думите на ап. Петър, неговата душа непрестанно се измъчваше (II Пет. 2:7-8), но е истина и това, че той не предприе нищо за поправяне на духовната траектория на семейството си.

Погледнете как малките птички спокойно кацат на електрическите жици. Защо токът не ги убива? – Защото те не се допират до нищо друго. Но ако те по някакъв начин се допрат и до земята, веднага ще умрат. Лотовата жена точно това правеше: с едната си ръка тя привидно се държеше за вярата, а с другата бе прегърнала влюбено света в лицето на Содом. Естествено и тя, и ние, в такова едно положение се намираме в опасност. *„Ако в сърцето си гледам благоприятно на неправда* – заявява **Давид** – *Господ не ще ме послуша"* (Пс. 66:18).

Какво **п о ж ъ н а х а** Лот и жена му?

1) Дъщерите им се сгодиха за невярващи и нечестиви мъже от Содом. Лот и жена му лишиха своите деца от радостта на благочестивия семеен живот. Възпитанието, което те дадоха на дъщерите си, не включваше почит и респект пред името на Бога и вярата в Него. По-късно, след унищожаването на Содом и Гомор, тези изтънчени развратнички забременяха от собствения им баща. Содом бе унищожен, но содомските грехове живееха в плътта на тези момичета (19:31-32).

2) Сатана, който бе истинската причина за падението на това семейство не спря дотук пъклените си кроежи, но използвайки двете момичета, започна да действа и в перспектива. Потомството, което двете развратнички придобиха от баща си, бяха омразните по-късно на Израил моавци и амонци (19:37-38). А припомнете си сега как Лотовата жена уверяваше мъжа си, че ще останат верни на Бога, и сами преценете какво остана от това обещание.

3) *„Който сее вятър, ще пожъне буря"* – казва **прор. Осия** (8:7). А премъдрият **Соломон** заявява: *„Който сее беззаконие ще пожъне суета"* (Пр. 22:8 а). „От колко години ти посещаваш Божия храм и слушаш евангелието на Бога?" – запитал веднъж един християнин свой познат, за когото чувал, че бил в непрестанна вражда с хората от семейството си; че изобщо вършел неща, които били неестествени за един добър християнин. – „От 20 години" – бил отговорът. „Двадесет години ти си идвал в дома на живия Бог. Двадесет години си слушал словото Му и въпреки това не си станал по-добър?! Щом това е така – заключил християнинът – ти приличаш на онази смоковница, която не давала никакъв плод, и за която се дала само една заповед: „Отсечете я, за да не грози със сухите си клони градината около себе си!". Двадесет години този човек сял вятър и заслужил да пожъне буря; двадесет години сял

беззаконие и достигнал да жъне суета. А ние? Ние днес к а к в о с е е м и к а к в о ж ъ н е м? Вярвам никой няма да отрече, че между вярващите има лоши примери за сеитба и такива за още по-лоша жътва.

Нека за кратко спрем вниманието си на един важен проблем – х р и с т и я н с к о т о в ъ з п и т а н и е. **Мартин Лутер** е казал: „Домашното управление е главното и от него водят началото си всички други управления", което означава, че ако всички домове в църквата се ръководят правилно, църквата ще живее на завидна висота. Някой си попитал с насмешка: „Какво струва едно момче?" Едно дете отговорило: „Хората стават от такива момченца, като мене". Много правилен е този отговор. Ако ние мислим, че не е от значение как ще възпитаме едно момче или момиче, какъв личен пример ще му даваме, на какво ще го приучваме, какви възвишени ценности ще му препоръчаме, какви идеали ще му посочим да следва, нека още веднъж се взрем в резултата от възпитанието, което Лотовата жена даде на дъщерите си. Затова нека хвърляме в сърцата на нашите деца само добро семе, семе на благочестие, и утре ще пожънем добри плодове. „Като възпитаваме децата – казва **Еманuил Кант** – ние трябва да помним, че ги възпитаваме за живота не в сегашното, а в бъдещето... А обикновено родителите възпитават децата само за да се приготвят за сегашния свят, макар и покварен..." Още по-точно се е изразил по този въпрос **Чанинг**: „Да помогнат на детето да открие божественото у себе си е, според мене, главната длъжност на родителите... Основата на възпитанието е религиозното учение". Нека Содом и Гомор бъдат за нашите деца само пример за нечестие и грях, но в никакъв случай пример за подражание.

4. Въпреки падението и отдалечаването на човек от Бога, БОГ ОБИЧА И ТЪРСИ ЧОВЕКА. Защото ние сме Божии и ТОЙ НИ Е СЪЗДАЛ.
Ние винаги сме в плана и ума на Бога. Той мисли за нас повече, отколкото ние за себе си. Затова **Господ Исус** е казал някога, че: *„Бог прави слънцето Си да изгрява на злите и на добрите, и дава дъжд на праведните и на неправедните"* (Мат. 5:45). Много повече, обаче, Бог желае да спаси вечното у човека – душата. Душата, която е Божия образ у човека, нейното възстановяване в този образ – това е главната грижа на Бог и днес. Ако човешката душа подражава на Авраамовата вяра, един ден тя ще получи наследство във вечното Божие царство, а ако върши нечестие като Лотовата

жена, ще получи наследство в царството на мрака и ужасите. Бог не желае последното! Воден единствено от любов към всяко човешко същество, **Той** се провиква: *„Към Мене погледнете и спасени бъдете всички земни краища, защото Аз съм Бог и няма друг!"* (Ис. 45:22). Към кого гледаш ти, приятелю? Към Бога или към Содом? Към църквата или към света? Към небето или към ада? *„Потърсете Ме и ще живеете"* – казва отново **Бог** (Ам. 5:4). Ние търсим ли Бога? Търсим ли начини и средства да се срещнем с Него? Попитали ли сме някого как можем да се срещнем с Бога? Ако вместо Бог търсим наслади и удоволствия в съвременните Содом и Гомор , животът ни няма никакъв смисъл, защото ще бъде празен.

Когато настъпи времето за унищожаването на Содом и Гомор, Лот се спаси в Сигор. Самарянката търсеше Бога в хълма Гаризим *(Йоан 4:20 а).* Юдеите търсеха Бога в храма в Йерусалим *(Йоан 4:20 б, в).* **Исус Христос** каза, че *„истинските поклонници ще се покланят на Бога с дух и истина"* (Йоан 4:23). Но к ъ д е ще се кланят? За душата, която търси среща с Бога, има само едно място, достойно за поклонение – к р ъ с т ъ т на разпнатия Христос Исус. Този кръст е презрян от мнозина, но мнозина е спасил, защото от него блика сила за спасение на всеки, който вярва.

На Исусовия кръст ние виждаме две неща:

- Един свитък се вижда да е закован заедно с ръката на Исус. На него пише следното: „Исус е разпнат, за да поеме върху Себе Си болестите на хората. Исус е разпнат, за да се натовари със скърбите на всеки човек. Исус е наранен в ръцете и краката, заради престъпленията на цялото човечество и с кръвта, която е изтекла от Него, Той е измил греховете на всеки човек. Ние трябваше да бъдем бити, наказани и мъчени, защото сме грешници, но Исус ни замести и стана наш Спасител, поради което трябва да Го обичаме!"

- Ние всички, подобно на Лотовата жена, се лутахме в мъгли от неверие и грехове, а Бог стовари справедливия Си гняв върху Исус. Той не бе направил неправда, нито бе излъгал някога, а върху Него бяха възложени всичките ни неправди и всичките ни лъжи. Ние трябваше да бъдем пригвоздени на такъв кръст, защото заплатата за греха е смърт, но Бог пожали нас, а Своя Единороден Син направи наш заместител.

Христос Исус е ангелът, който предупреждава нас, съвременните Лотовци, да излезем от Содом и Гомор и да спасим душите си. Но ако някога ангелите насила изведоха Лотовото семейство от

пожара, то приемането и съгласяването с кръстното дело на Исус е дело на свободната човешка воля. Бог е направил необходимото за нашето спасение: отдал е в жертва за нас Своя Единороден Син, но ако ние не повярваме в Този Божий Син, ако не Го признаем за наш Господар и за наш Идеал в живота, нищо друго не ще може да ни спаси. Ние ще ходим като оня човек двадесет години на църква, без ни най-малко да се ползваме от това. Еванг. **Йоан** набляга, че само онези, които приемат Исус и извършеното от Него спасение в своите умове и сърца, само те ще бъдат спасени. *„Който вярва в Исус Христос не ще бъде осъден; а който не вярва е вече осъден, защото не е повярвал в името на Единородния Божий Син"* (Йоан 3:18).

5. Библията разказва, че УНИЩОЖАВАНЕТО НА СОДОМ И ГОМОР е станало в ранни зори, още докато содомските жители спяли спокойно. Лот и семейството му тъкмо били излезли вече от опасното място. Катастрофата била внезапна. Божият удар бил съкрушителен. Никой не успял да се избави. Никой не оцелял. А всички преди това били предупреждавани от Лот за предстоящото погубление. Колко лекомислени са били тогава хората! А днес? Нима са по-малко лекомислени? Вижте колко сме малцина ние, излезлите от Содом и Гомор!
Какво казва науката за унищожаването на Содом и Гомор? Проф. **Боян Пиперов**, виден познавач на старата еврейска история, предполага, че Содом и Гомор са били унищожени от силен земетръс, пропукал земната кора, и предизвикал изригване на въглеродни съединения и нафтови фонтани. Леснозапалимият газ метан, неизбежният спътник на подобни явления, ще да е възпламенил изригващите вещества и всичко започнало да пада като огън от небето.

6. Лотовата жена бе избавена от пожара в Содом и Гомор, но въпреки това бе застигната от гнева Божий, макар и намирайки се на пътя на спасението: *„Но жена му след него, погледна назад и стана стълб от сол"* (19:26). Защо Лотовата жена бе сполетяна от такава грозна участ? Тя не напусна ли Содом? – Напусна го. Но плътта й продължаваше да се храни със содомските сладкиши; Содом живееше в нея. За Бог Содом заслужаваше унищожение, а за Лотовата жена той заслужаваше да живее. Тя бе спасила физическия си живот, но се опитваше да спаси нещата, които бе оставила там, назад, като мислеше за тях. Тя обичаше тези неща, този живот, жадуваше за тях; погледна назад и загуби... – изгуби и

живота в Содом и живота в Бога... всичко! Така тя стана стълб от сол, едно вечно предупреждение за ония, които живеят по плът.
Лотовата жена е огледало, в което могат да прочетат съдбата си онези, които безгрижно живеят в грях и разврат. Ние може да сме получили от Бога скъпоценно спасение, но ако мислим за сладкишите и насладите в света, Божията присъда рано или късно ще ни настигне, защото *„нашият Бог е огън, който пояжда"* (Евр. 12:29).

Пред нас се намира паметникът на Лотовата жена. Ние узнахме историята за построяването му. Искам да обърна очите ви към следния надпис, поставен на паметника:
1) Да не се сприятеляваме със содомци и с техните грехове, защото това крие голяма опасност за нас. Това е една зараза, която неминуемо ще доведе до проказа.
2) Да не заменяме общението с Бог за една паница леща, т.е. за нещата, които предлага светът.
3) Да пазим децата си от приятелство със света. Да не даваме синовете и дъщерите си на Содом, ако искаме да имаме Бог на наша страна.
4) Да не се обръщаме назад, както направи Лотовата жена, но да вървим напред, защото онези, които се обръщат, няма да успеят. Господ Исус Христос ни предупреждава, че всеки, който е сложил ръката си на ралото и не гледа напред, а назад, няма да влезе в Божието царство (Лука 9:62). Нека също така да не забравяме и увещанието, което ни отправя **ап. Павел**: *„Който е праведен...ще живее чрез вяра; но ако се дръпне назад, няма да благоволи в него душата Ми... Ние обаче не сме от ония, които се дърпат, та се погубват, а от тия, които вярват, та се спасяват душите им"* (Евр. 10:38-39).
5) И накрая, да не забравяме, че Лотовата жена беше осъдена да бъде вечен пример за всички хора по земята. Нейните съграждани все пак се спасиха от съда на общественото мнение, но тя, която претендираше да служи на Бога, остана завинаги един паметник на предупреждение, че *„ония, на които много е дадено, от тях много и ще се изисква"* (Лука 12:48).

Помнете Лотовата жена!

Амин!

СЪВРЕМЕННИ ПАМЕТНИЦИ

Праведният

„Праведният е вечен паметник”.

(Пс. 112:6 б)

Веднъж вече ние разисквахме по темата за съвременните духовни паметници и разгледахме паметника на Лотовата жена. За какво ни напомня той? За гибелната участ на една жена, постигнала я като следствие на привързаността ѝ към временното и към нетрайното. Паметникът на Лотовата жена ни напомня за един напразно изгубен живот. Той ни напомня още за Исусовите думи, че: *„Който иска да спаси живота си ще го изгуби, а който иска да изгуби живота си заради Мене, ще го намери”* (Мат. 16:25). Лотовата жена поиска да запази земния си живот, а изгуби вечния; ако тя бе предпочела вечния, тогава със сигурност щеше да запази и земния.
Всеки паметник се поставя на видно място, за да напомня за нещо или за някого. Няма паметник, който да е построен безцелно, но всеки има свои цел и смисъл. Ние преценяваме стойността и величието на паметниците не по материалните разходи направени за построяването им, а по идейното съдържание, което се крие в тях. По такъв начин, главното в един паметник е идеята, а не толкова външното оформление.
На света съществуват и чисто идейни паметници. В тях не са вложени материални средства, защото те са духовни. Но макар и духовни, а не материални, те са реални. Такъв духовен паметник, например е безпримерният и безподобен живот на нашия Спасител. Духовен паметник е грандиозното мисионерско дело на ап. Павел. Духовен паметник у нас, в България, е святият живот и пример на св. Иван Рилски. Както виждаме, духовните паметници са много и различни, но всички те са реални, а не измислени.

„ПРАВЕДНИЯТ Е ВЕЧЕН ПАМЕТНИК” – четем в *112-я псалом.* За този вид паметници желая да размишляваме.

Богочовекът Исус Христос Сам бе паметник на праведност, който ни насърчава да станем и ние също паметници на праведност. *„Нека свети вашата виделина пред човеците,* – казва **Той** – *за да виждат добрите ви дела и да прославят вашия Отец, Който е на*

небесата" (Мат. 5:16). Значи д о б р и т е д е л а са един духовен паметник на праведността. Например, лампите светят, без да говорят; един фар не издава никакъв звук, не бие като звънец, и все пак, далеч над водите, той изпраща своите спасителни лъчи на бедстващите кораби. Така нашите праведни дела трябва да светят като резултат от нашата вяра в Бога.
Да, в я р а, защото делата без вярата са мъртви, защото вярата в Бога също е един духовен паметник за прослава на Бога. Например, вярата на римските християни била известна из цялата Римска империя, така щото **ап. Павел** пише по този повод: *„Благодаря на моя Бог... за всички ви,... защото за вашата вяра се говори по целия свят"* (Римл. 1:8). В нашата християнска вяра има важни предпоставки, които обуславят нашето преобразуване в паметници на праведността. Но тези две понятия – д е л а и в я-р а – смятам, че обхващат изобщо цялото християнство, както и цялата християнска праведност.

1. За да стане човек паметник на праведност, той трябва да има и да упражнява ВЯРАТА НА АВРААМ.

Как вярваше Авраам? Без сянка от съмнение в Божиите думи. Той напълно се доверяваше на Бога. Например, когато Бог му заповяда да напусне родната земя в Харан и да се насели в Палестина, той не се противопостави, не нарече Божията заповед безумна или наивна, но повярва, че където и да го изпраща Бог, щом Той е с него, навсякъде и винаги ще е щастлив. След това Авраам още пет пъти променя своето местоположение, тръгвайки в неизвестността. Но той тръгваше с непреклонната вяра, че Бог ще благоустрои пътя му, ще обърне към него сърцата на онези, при които отива, ще промисли за всяка нужда и затруднение, ще благослови всяко негово начинание. Авраам не се страхуваше, защото вярваше; и обратно – когато се усъмняваше, започваше да се страхува (Бит. 12:10-20; 20). Вярата изпъжда всеки страх и всяко съмнение.
Тъй безрезервно доверяващи се и послушни на Бога трябва да бъдем и ние, защото Бог е праведен и праведността идва от Него, следователно ние не бива да се съмняваме в Него, нито да роптаем срещу Него. *„Който се съмнява прилича на морски вълни, които се тласкат и блъскат от ветровете. Такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа"* (Яков 1:6-7). Авраамовата вяра беше истинска вяра, затова нека му подражаваме. **Ап. Павел** казва *„че тия, които упражняват вяра, те са Авраамови чада..., така щото*

тия, които имат вяра, се благославят заедно с вярващия Авраам" (Гал. 3:7,9). Това е едно пречудно обещание и за нас.

Какъв беше г л а в н и я т п р е д м е т на Авраамовата вяра? Той беше Бог и Божиите обещания. Ако ние искаме да бъдем праведни и вярващи като Авраам, трябва да направим Бог главен предмет на нашата вяра. Вие знаете, че има религиозни хора, които също вярват в Бога, но Той не е главен предмет на вярата им, тъй като те са си поставили идоли, на които първо се покланят. А Авраам първо и последно само на Бога се покланяше.

Човек не може без вярата в Бога. Тя му е крайно необходима в този живот, за да го осмисли и облагороди. Вярата е необходима още, за да осигури на човека задгробния, вечния живот. В него ще влязат само онези, които вярват, че Бог ни е приготвил в небето място за живеене. Сам Авраам *„очакваше града, който има вечни основи, на който архитект и строител е Сам Бог"* (Евр. 11:10).

Напоследък често чуваме някои около нас да заявяват, че българинът бил по природа нерелигиозен, атеист. Аз не мога да се съглася с едно такова твърдение. Защо? Ще ви задам един въпрос: нима религията е предназначена за животните? Има ли в света животно, което да строи църкви и да се моли в тях? Няма. Следователно, вярата в бога, религията, са за хората. Именно вярата в Бога, религиозността са, които истински отличават човека от животното. Колко правилно е изказването на **Ф. М. Достоевски** в романа му „Братя Карамазови": „За истинския русин (ние ще кажем: истинския човек-българин) въпросите: има ли Бог и има ли безсмъртие, са въпроси първи". Сам Достоевски е бил дълбоко вярващ човек. И той, като Авраам, е считал живота за невъзможен без вярата в Бога. Той е дал израз на това си вярване, пак в същия роман, чрез героя си Дмитрий Карамазов. Дмитрий, преди да отиде на заточение в сибирските подземни мини, изповядва: „Как ще живея аз там, под земята, без Бога! Ако Бог Го изгонят от земята, аз ще Го намеря под земята! Невъзможно е да се живее без Бог,...у Когото е радостта! Да живее Бог и Неговата радост! Обичам го!".

Да! Човек не може без вяра в Бога, защото вярата е, която прави човека истински човек. Но тук е необходимо да изтъкнем, че не става дума само за у м с т в е н а в я р а; не, защото само умствената вяра нищо не ползва човека. **Ап. Яков** казва, че дяволът и подчинените му бесове също вярвали, че има Бог и дори треперели, но това не ги ползвало (2:10). Ето защо вярата ни в Бога трябва да бъде дълбока, убедена, сърдечна. Тя трябва да

обхване и да направлява целия наш живот. Голямата вяра, това е живот, слян с божествения живот, с божественото Слово, с Господ Исус Христос. Кулминацията на вярата се постига, когато човек отправи погледа си към Господ Исус Христос, Божият Единороден Син. Някога, древните юдеи запитаха Господ Исус какво трябва да сторят, за да имат Авраамовата вяра. А **Исус** им отговори: *„Това е Божието дело, да повярвате в Този, Когото (Бог) е изпратил... Който вярва в Мене има вечен живот"* (Йоан 6:29, 47). **Ап. Йоан** пише следното в своето Първо послание: *„Божията заповед е това: да вярваме в името на Сина Му Исус Христос"* (I Йоан 3:23). Защо да вярваме в Исус Христос? – Защото Исус е Вратата, през Която се влиза в небето. Той е още Пътят за небето. Той е още истинският Живот, Той е Истината за вечния живот.

Нека обърнем внимание на една друга страна на Авраамовата вяра, а именно на непоклатимостта и твърдостта й. С огорчение и болка го казвам, че често пъти нашата уж непоклатима вяра се разклаща, например, щом се разболеем по-сериозно или когато обществото ни се присмива заради вярата в Бога; тогава сме склонни да се съмняваме в Божията любов и добрина. Но вижте Авраам! Той нима не боледуваше? Той не чака ли десетки години да се роди рожбата, обещана му от Бога? Той не беше ли самотен във вярването си почти до края на живота си? Да, във всичките тези случаи Той беше изпитван, изкушаван, самотен, но неговата вяра не се поклати ни най-малко, защото беше циментирана в Божиите дълбочини. „Вярвай докрай – призовава **Достоевски** – макар дори да се случи, че всички на земята да се отвърнат от правия път, а само ти едничък верен да останеш; принеси и тогава жертва, и прослави Бога ти, едничкият останал". Колко силни са тези думи. Но още по-силни стават те, когато се въплътят в живота. Авраам отмина от този свят. Неговите кости отдавна са се превърнали в земен прах. Но паметникът на неговата вяра стои и днес – гранитен и непоклатим – защото е паметник на вярата в Бога! Праведникът преминава, а неговата светлина остава. Нека и ние, като Авраам, твърдо и от сърце да вярваме в Бога, за да се превърне живота ни в паметник на праведността. Вярвай непоклатимо, защото няма да умре твоята и моята светлина, макар ние да сме отминали като Авраам.

2. За да бъде човек истински паметник на праведността, животът му трябва да е изтъкан от ДОБРИ ДЕЛА. Много е писал по този въпрос **ап. Яков**, но ние ще обобщим всичко само в едно негово

изречение: *„Вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва"* (2:17). Сам ап. Яков илюстрира тази важна истина със следния пример: *„Ако някой брат или някоя сестра са голи и останали без ежедневна храна, и някой от вас им каже: Идете си с мир, дано бъдете стоплени и нахранени, а не им даде потребното за тялото, каква полза?... Вярата, отделена от дела, е мъртва"* (2:15-16, 26).

Паметник на добри дела, достоен за подражание е новозаветната праведница Тавита (Деян. 9:22-41). Тавита не била известна с красноречие, не произхождала от аристократично семейство, нито умеела да бъде лидер, но тя умеела друго – със средствата, които притежавала, тя тъчала платове, от които безплатно шиела дрехи за сиромасите. Праведността на Тавита се прочула навсякъде, така щото, когато ап. Петър посетил нейният дом, всички облагодетелствани от нея, със сълзи на очи му разказвали за добрите й дела.

Китайският религиозен мислител **Конфуций** е казал: „ Не всички могат да бъдат красиви, богати и знатни, но всички могат да бъдат добри". Доброто дело всеки ще го похвали. Добрият всеки ще го уважава. За добрият всеки ще каже една добра дума, както казваха и за Тавита, даже и след смъртта й.

Мисля, че тук му е мястото да споделя едно свое впечатление от живота на църквата. Обикновено ние се възхищаваме от живота на добродетелни хора като Тавита, Корнилий, Верзезай, праведния Йов и др. Но допускаме грешка като мислим, че праведността е монопол и привилегия само на отделни личности, а не на всички християни. Като мислим така, ние се лишаваме от привилегията да вършим добри дела. А ето какво ни съветва Библията, относно добрите дела: *„Ония, които са повярвали в Бога, да се упражняват старателно в добри дела"* (Тит 3:8). *„Защото сме Негово творение* – казва **ап. Павел** – *създадени в Христа Исуса за добри дела"* (Еф. 2:10). Следователно, ние трябва да считаме добрите дела като своя привилегия, като свой дълг, ако искаме да бъдем паметници на праведността. „Слънцето – казва **Епиктет** – не чака да го помолят да отдели от своята светлина и топлина за хората. Така и ти, човече, прави всичкото зависещо от тебе добро, без да чакаш да те молят". Срещу доброто не са насочени никакви закони, затова добрият никой не го преследва. Напротив, доброто побеждава злото, както е казал това и ап. Павел (Римл. 12:21). Човешката история е съхранила много случаи, при които хората са спечелвали победа над други хора само с добро. Тъкмо затова **Жан Жак Русо** е казал: „Може да се устои на всичко, само не и на добротата".

Нека сега да спрем погледа си върху една друга страна на доброто. В чие име вършеше добри дела Тавита, в чие име вършеха добри дела Корнилий и Йов? – В името на Бога и на Господ Исус Христос. Това е извънредно важно. **Ап. Павел** казва, че ние сме създадени за добри дела, но *„в Христа Исуса”.* Тези думи ни предпазват да не вършим добри дела от гордост, от желание да ни видят човеците, от суетност, от желание да получим човешка слава и да бъдем похвалени от хората. Много измежду невярващите също вършат добри дела, но едни от користни подбуди, други от щестлавие, трети от суетност и само една малка част от искрено сърце. Ето защо извън Бог и вярата в Него, истински добро дело не може да има. Колкото и да са ценни, сами по себе си делата имат стойност само тогава, когато са извършени в името на Бога, и когато са подбудени от чисти и святи намерения, и когато са извършени с искрено желание да бъде извършена Божията воля. Християнинът осъзнава, че когато върши добро някому, той всъщност го прави на Бога и на Господ Исус Христос. *„Понеже сте направили това на един от тези най-скромни Мои братя, на Мене сте го направили”* (Мат. 25:40). Бог е самата съвършена Доброта, следователно, извън Него добро няма и не може да има. А каквото добро съществува в света, то е отражение на Божието Добро. *„Всяко добро слиза от Отца”* – казва **ап. Яков** (1:17). И **ап. Павел** ни приканва да вършим своите добри дела в Христовото име, като казва: *„Каквото и да вършите, словом или делом, вършете всичко в името на Господа Исуса Христа”* (Кол. 3:17).

Доброто дело е добро не само за този, на когото го вършим, но и за самите нас. Първо, защото едно добро дело, извършено в името на Бога, след самото извършване ни доставя голяма радост и душевно задоволство. Запитали веднъж някого: „Коя постъпка в живота ви е била причина за най-голяма радост?” И той казал: „Когато спрях продажбата на скромния имот на една бедна вдовица, като заплатих сумата, която тя дължеше за квартирата си и когато тя след това ме благослови”... На второ място, добрите дела са един безценен капитал, който отива в небесната банка, и там многократно се олихвява. Колко много случаи знаем, когато братя и сестри са били възнасяни в рая и там са виждали своите собствени жилища, приготвени от самите тях, докато са били тук на земята. Едни от тях се радвали да видят, че са им приготвени просторни и уютни домове, а други – само сламени колибки. На тяхното недоумение относно това различие, Бог винаги им отговарял, че според това какъв „материал от добри дела са

изпращали" на небето, са направени и бъдещите им домове. Всяко добро дело, извършено с истинска вяра, в името на Исус Христос, в небето се възнаграждава. Например, една блага дума, казана на някой отчаян човек, ще ти донесе слава в небесата. Една чаша студена вода, дадена на изморения и отрудения, ще бъде заплатена с небесно злато. Една ходатайствена молитва за боледуващ брат или сестра ще ти спечели предно място при Христовия трон. Самото Божие Слово ни уверява в това, казвайки ни: *„Възлюбени, бъдете твърди и непоколебими, и преизобилствайте всякога в Господното дело, понеже знаете, че в Господа трудът ви не е напразен"* (I Кор. 15:58); и пак: *„всеки според своя труд ще получи награда"* (I Кор. 3:8). Тъкмо затова, нека неуморно да се стремим към добри дела, защото за такива сме създадени в Христа Исуса. Нека да постоянстваме в добри дела, като ги оказваме най-вече на своите по вяра в Бога.

Дойде време да се запитаме: „Каква е действителността у нас?" Например, ние вярваме ли твърдо и непоклатимо като Авраам? Или понякога вярата ни се разклаща пред по-големите ветрове? Е ли Господ Исус Христос всякога главния предмет на нашата вяра, или Той е изместван от идоли? Можем ли ние без вярата в Бога, или сме готови да се разделим с живота, но не и с Бога?
Подражаваме ли на Тавита, на Корнилий, на ап. Павел, на праведния Йов? Съгласни ли сме доброто, което вършим, да не ни се заплаща тук, за да получим награда в небето? И какъв материал изпращаме на небесния Строител за нашите бъдещи домове? Помним ли, че всички човеци ще бъдат съдени според делата си?
В заключение ще повторим заедно с **псалмопевеца**, че *„п р а в е д н и я т е в е ч е н п а м е т н и к".* Праведният е праведен поради своята в я р а и поради своите д е л а. И така, нека свети нашата виделина пред човеците, та те, като видят нашите д о б р и д е л а, да прославят нашия небесен Баща и да пожелаят и те да станат Негови синове и дъщери. Също така, нека и за нас да се каже още тук, на земята и горе в небето това, което **ап. Павел** някога каза за римските християни: *„ Вашата вяра е известна по целия свят".* За да можем да постигнем тази истинска праведност, Бог ни дава на разположение Своята помощ, благодат и силата на Святия Дух. Възползвайки се от тази Негова подкрепа, нека се стараем да бъдем праведни, т.е. паметници на праведността, за които хората да говорят само добро. Нека Бог да ни благослови!
Амин!

ТРОЙНОТО СЛУЖЕНИЕ НА ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС

I. Пророк

"Защото Мойсей е казал: Господ Бог ще ви въздигне отсред братята ви Пророк, както въздигна мене; Него слушайте във всичко, каквото би ви рекъл. И всяка душа, която не би послушала Тоя Пророк, ще бъде изтребена из людете"

Деян. 3:23
(Деян. 3:12-26)

Дееписателят Лука подробно е записал, освен първата, (Деян. 2:14-36) и втората проповед на ап. Петър. Тя толкова силно подействала върху съвестите на юдеите, че броят само на повярвалите мъже стигнал до 5000 души (Деян. 4:4).
Главната тема на тази проповед бил *"Святият и Праведният… Началникът на живота"*, Когото Бог възкресил от мъртвите (ст. 14, 15). Той, именно, бил онзи Пророк, за Когото Мойсей предрекъл: *"Господ, твоят Бог, ще ти издигне изсред тебе, от братята ти, пророк, както е издигнал мене; Него слушайте"* (Втор. 18:15).
От казаното до тук ние разбираме, какво, – че животът и работата на Христос не се заключват само в рамките на Неговия земен живот, както мислят някои християни. Защото Исус беше и е вечният Христос. Неговият земен живот е една важна халка от веригата на Неговата вечност, но не е целият Му живот и всичката Му работа. Че е така, ни убеждава ев. Матей, който отнася Христовия живот чак до Авраам (1:1-17). Еванг. спор. Лука още повече разширява кръга на Христовия живот и служение, като ги отнася дори до Адам (3:23-38). А ев. Йоан отнася съществуването на Исус чак до Бога или по-скоро до Божията извечност (1:1-2). **Сам Исус** казва за Себе Си: *"Аз съм Алфа и Омега, Началото и Краят, Първият и Последният, Който е, Който е бил и Който има да дойде, Всемогъщият"* (Откр. 1:8). Следователно, Исус е бил, е, и ще бъде вечният Христос!
При внимателното изучаване на Свещеното Писание ние

откриваме, че животът и служението на вечния Христос се разделят на т р и периода: пророчески, свещенически и царски. Пророческото Му служение трае от сътворяването на вселената до възнесението Му от Елеонския хълм; свещеническото Му служение трае от възнесението до явлението Му на Елеонския хълм в края на Голямата скръб, а царското Му служение – от Явлението до момента, в който ще предаде царството на Бога-Отца, за да бъде Бог *"все и во все"* (I Кор. 15:28).

Нека сега да насочим вниманието си върху ПРОРОЧЕСКОТО СЛУЖЕНИЕ на Господ Исус Христос.

От своя страна пророческото служение на Господ Исус Христос се подразделя на три периода: 1. Христовата работа в сътворяването на вселената, 2. Христовата работа от сътворението до въплъщението, 3. Христовата работа от въплъщението до възнесението Му.

Нека преди да започнем разглеждането на тези периоди от пророческото служение на Исус, да нахвърлим бегли мисли относно п р е д в е ч н о т о с ъ щ е с т в у в а н е на Господ Исус Христос.

Първите думи на Евангелието спор. Йоан са тия: *В началото бе Словото; и Словото беше у Бога, и Словото бе Бог"* (1:1). С името *"Слово"* (на гр. "логос" – $\Lambda o \gamma o \zeta$) евангелистът назовава Второто Лице на Божествената Троица – Сина на Отец. Тези думи на евангелиста говорят, че Синът е с ъ в е ч е н на Отца, т.е. няма начало, няма и край.

Божият Син не е сътворен, както учат някои, нито е произлязъл във време, но е б е з н а ч а л е н и е в е ч е н. Той, обаче, не съществува отделно от Отца, но в единство с Него. Но при все това Синът Божий е Лице - особено, самостоятелно. Като казва *"Словото беше у Бога"* евангелистът ясно посочва, че Друг е Словото и Друг – Бог Отец. Очевидно тук се говори за Две Лица, макар че и Двете са едно Естество. По този въпрос много точно се е изказал древният богослов **Ефрем Сирин**: "Различавай имената Отец и Син, но признавай, че Те са равни помежду Си. Отец е Бог, и Синът тъй също е Бог. Те са Едно, защото едно е Съществото Им; въпреки това Те не се смесват, не преминават Един в Друг. Един с Друг са съединени, но Един от Друг се различават".

Тогава е ясно, че Христос Господ не съществува като Личност едва от момента на въплъщението Си от дева Мария, нито пък е

сътворен от Отца във време, но съществува п р е д и времето и е с ъ в е ч е н на Отца и на Святия Дух. Поради този неоспорим факт Той си остава за нас вечния Христос.

1. ХРИСТОВАТА РАБОТА В СЪТВОРЕНИЕТО НА ВСЕЛЕНАТА

Говорейки за Словото, Което *"бе Бог",* Йоановото евангелие прибавя кратките, но дълбоко-съдържателни думи: *"Всичко… чрез Него стана"* (1:3 а), т. е. всичко, което е получило съществуване, е сътворено от Него. Това потвърждава и **ап. Павел**, казвайки: *„Чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото…, всичко чрез Него и за Него бе създадено и Той е преди всичко, и всичко чрез Него се сплотява"* (Кол. 1:16-17). Следователно, във вселената, в областта на материалното, в областта на духовното, няма същество, няма вещ, която да не е получила съществуването си без Него. Бог-Слово е Архитекта, Инженера и Майстора на вселената и човека.

Чудесно потвърждение на нашите размишления за Христовата работа в сътворяването на вселената намираме в кн. Притчи 8:22, 30: *"Господ Ме имаше в началото на Своя път, преди древните Си дела…Тогава аз бях при Него като майстор-ваятел и всеки ден се наслаждавах, веселях се винаги пред Него".*

2. ХРИСТОВАТА РАБОТА ОТ СЪТВОРЯВАНЕТО ДО ВЪПЛЪЩЕНИЕТО МУ ОТ ДЕВА МАРИЯ

В Бит. 2:2 четем, че *"свършил беше Бог"* (т.е. Христос – б.м.) *в седмия ден делата Си, които направи"*, следователно, Христовата творческа работа във всемира престава. От този момент започва Христовото служение на н а д з и р а в а н е на сътвореното и п р о м и с л я н е н а и з к у п л е н и е.

Христос-Пророкът беше Този, Който в прохладата на вечерта дойде при А д а м и Е в а, изобличи ги в грях, но и им даде обещанието за Спасител от робството на Сатана (Бит. 3:8-23). Христос-Пророкът предупреди Н о й за потопа и му каза да построи ковчег (Бит. 6:1-22). Христос-Пророкът се яви на А в р а а м при Мамврийевите дъбове и му предсказа рождението на Исаак (Бит. 18:1-22). Христос-Пророкът се бори с Я к о в при потока Явок (Бит. 32:24-30). Христос-Пророкът се яви на М о й с е й при горящата къпина на Хорив (Изх. 3:13-14). Христос-Пророкът заповяда принасянето в жертва на п а с х а л н о т о а г н е, предобраз на Самия Него (Изх. 12:1-30). Христос-Пророкът даде манна и вода на И з р а и л в п у с т и н я т а

(Изх. 16:1-15; 17:4-7). Христос-Пророкът даде десетте заповеди на Синай (Изх. 20:1-26). Христос-Пророкът беше Началникът на Господното войнство, Който раздели на две р. Йордан (Ис. Нав. 5:13-15). Христос-Пророкът избра Давид за цар на Израиля (I Царе 16:1-13). Христос-Пророкът призоваваше пророците и ги подготвяше за тяхната работа. Христос-Пророкът даде чрез Исая пророчества за Самия Себе Си, назовавайки се: *"Княз на мира"* (9:6*), "човек на скърби и навикнал на печал"* (53:3 б). Христос-Пророкът беше Този, Който изпрати арх. Гавраил да открие на Данаил точната дата на Христовата смърт на кръста (9:1-27). Христос-Пророкът откри на Михей, че Христос ще се роди във Витлеем юдейски (5:2). Всичко това е съгласно с казаното от ап. **Петър**, че *"за това…претърсиха и изследваха пророците…, като издирваха кое или какво време посочваше Христовият Дух, Който беше в тях, когато предизвестяваше Христовите страдания, и след тях славата*" (I Петр. 1:10-11). От всички тези указания виждаме колко активен е бил Пророкът-Христос от сътворяването на всемира до Своето въплъщение.

3. ХРИСТОВАТА РАБОТА ОТ ВЪПЛЪЩЕНИЕТО ДО ВЪЗНЕСЕНИЕТО МУ

Макар Христос като Пророк да предсказа много неща преди въплъщението Си, Той навлезе в същинското Си пророческо служение едва след въплъщението Си. Той беше предсказания от Мойсей пророк. Бидейки Пророк, Господ Исус предсказа Своите страдания, смърт и възкресение (Мат. 16:21). Като Пророк Той предсказа и събитията, които щяха да се случат от момента на възнесението Му до завръщането Му на земята.

Обаче, главната цел на Неговото въплъщение беше да направи изкупление за греха на падналото Адамово потомство. Или, според думите на **ап. Петър**, Бог Го изпрати, *"за да ви благослови, като отвръща всеки от вас нечестието ви"* (Деян. 3:26). Но предвечният Син Божий можеше да стори това само като стане човек.

За да разберем нуждата от изкупление, трябва да знаем, що е грях. Няма непременна нужда от Библия, за да да признае човек, че когато той иска да върши добро, злото е при него, и всички ние ще се съгласим, че има един конфликт между нашата съвест и поведение, между нашето разбиране и нашите плътски желания. Хората наричат това "морална дисхармония" или

"човешка слабост", но Библията го нарича г р я х. Този грях ние имаме в наследство от Адам. Цар **Давид** казва: *"Ето, родих се в нечестие и в грях ме зачна майка ми* (Пс. 51:5). Чрез тия думи той не е искал да каже, че е незаконно роден или че е бил син на блудница, но че се е родил с греховно естество. **Ап. Павел** недвусмислено заявява: *"Затова, чрез един човек, Адам, грехът влезе в света и грехът мина във всичките човеци, понеже всички съгрешиха..."* (Римл. 5:12). Фактът, че всички човеци умират е доказателство, че всички човеци са грешници. Наказанието за Адамовия грях беше двояка смърт – духовна и телесна. Единственият начин да бъде спасена човешката раса бе някой да заплати наказанието за греха вместо хората. За тази цел дойде Исус Христос. За тази цел беше нужно Той да стане човек, да бъде роден от жена. Но Той трябваше да бъде и б е з г р е ш е н човек, и значи Той не биваше да наследи адамовия грях. Ето защо Той не можеше да има земен човек за баща, тъй като наследственият грях се предава чрез зачатието. Именно затова *"Святото Онова"*, Което беше родено от дева Мария (Лука 1:35) беше зачнато в утробата й от Святия Дух, и бе безгрешно.

И ето, хиляди години след Адам, Исус понесе наказанието за неговия грях и за греха на цялата човешка раса на кръста. Но през тези хиляди години чрез проливане кръвта на телци, козли и невинни агънца, Бог убеждаваше народа във факта, че без проливане на кръв не може да има прощение за грях (Евр. 9:22). Поръсването с кръв от пасхално агне сочеше на Него, Божия Агнец, Който има да понесе греховете на света (Йоан 1:29).

И понеже времето за пожертване на жертвата беше дошло, ние сякаш виждаме Правосъдието и Милостта застанали на Голгота, и чуваме Правосъдието да казва на Милостта: "Къде е Онзи, Който в Едемската градина предложи Себе Си като заместник за греха на Адам?" – "Ето Го! – отговаря Милостта. – Той идва към Голгота, носещ кръста Си".

Когато Исус стигна на върха, Правосъдието представи "записа", написан преди векове и изискващ смърт за греха (Втор. 24:16). Исус отговори: "Днес Аз ще го унищожа".

Всички приготовления за жертвата биват бързо направени и Агнецът Божий бива прикован за кръста. Когато Исус слага ръката Си върху кръста, в нея Той държи "записа", който трябваше да бъде унищожен (вж. Кол. 2:14). И когато римските войници приковаха ръцете Му с гвоздеи, тогава се изпълниха думите на апостола: *"И вас, които бяхте мъртви чрез*

престъпленията си…, вас съживи с Него, като прости всичките ви престъпления, и като изличи противния нам в постановленията му закон, който беше враждебен нам, махна го отсред и го прикова на кръста". Чрез унищожаването на греха Божията справедливост беше удовлетворена и за Бога стана възможно *"да оправдае онзи, който вярва в Исуса"* (Римл. 3:26). Наказанието д у х о в н а с м ъ р т беше вменено и изпълнено, когато Исус извика: *"Боже Мой, Боже Мой! Защо си Ме оставил?"* (Мат. 27:46). Наказанието ф и з и ч е с к а смърт беше заплатено, когато Той извика: *„Свърши се!"* (Йоан 19:30).

Изкуплението, извършено от Пророка-Христос, е прекрасно илюстрирано в историята за Варава. Той беше разбойник, който бе арестуван, разследван, намерен за виновен за убийство и осъден на смърт (Йоан 18:39-40). Било е празникът на Пасхата, в което време имаше обичай да се пуска някой забележителен престъпник. И Пилат предложи на народа: Варава или Исус?! Те избраха Варава, а Исус беше отведен на смърт като заместник на Варава. Невинният Исус беше наказан, а Варава беше освободен. Ако Варава, след освобождението си, би отишъл на Голгота, и ако се бе осведомил кой е Онзи, Който беше заел неговото място на средния кръст, тогава би научил пет неща:

1) че сам той беше справедливо осъден грешник,
2) че Исус бе невинен Страдалец,
3) че Този невинен Страдалец беше заел неговото място,
4) че той не беше заслужил с нищо Исус да го замести,
5) и че Христовата смърт задоволява Пилат и закона.

Ако Варава бе отишъл на Голгота, за да види разпятието, и ако някой се бе опитал да го посочи на стотника, за да го арестува, Варава щеше да отговори: "Стотникът няма право да ме арестува, защото тази заран той самият ме освободи, като ми каза, че Исус Назарянинът щял да вземе моето място на кръста, а аз съм свободен". Варава беше първият човек, който на практика изпита и разбра, що е изкупление. Ако Исус не беше увиснал на средния кръст, Варава щеше да бъде там. Ако Исус не беше увиснал на кръста, цялото Адамово потомство трябваше да виси там. Но слава Богу, че Христос ни изкупи от проклятията на закона (Гал. 3:13). *"Но Той бе наранен поради нашите престъпления, бит бе поради нашите беззакония; върху Него дойде наказанието, докарващо нашия мир, и с Неговите рани ние се изцелихме"* (Ис. 53:5). *"Защото Отец чрез Него… примири всичко със Себе Си: и земните, и*

небесните, като въдвори мир чрез Него с кръвта, пролята на Неговия кръст" (Кол. 1:20).
И така, виждаме, че работата на Пророка-Христос от въплъщението Му до Неговото възнесение е била да направи изкупление за грях. И Той ни изкупи от греха. Слава на името Му!

Какви са главните изводи от горните размишления? Те са следните:

1) Христос Господ съществува предвечно, в единство с Отца и Святия Дух, но при все това, Той има отделно Лице или Ипостас. Като Син Той не е роден във време, но вечно се ражда, и пак е Единосъщен с Отца.
2) Чрез творческата мощ на Бог-Слово е дошло в съществуване всичко видимо и невидимо, материално и духовно, *"и без Него не е станало нищо от това, което е станало"* (Йоан 1:3 б). Той е Архитекта и Майстора на вселената. Той е нейният Промислител и Надзирател.
3) Заради нас и заради нашето спасение, Той слезе от небесата и се въплъти от дева Мария и стана човек. И страда, и бе погребан, и възкръсна в третия ден според Писанията. И се възнесе на небесата и седна отдясно на Отца.

Какво е вашето отношение спрямо Христа?

- ✓ Отдавате ли Му почит и прослава като на Божий Син, Който е равен и съвечен на Отца? Ако досега не сте знаели тази истина и не сте прославяли Христа, отсега Го славете и почитайте, защото Той е истинският Бог!
- ✓ Чувстваме ли се неразривно свързани с Него, като с наш Творец и Родител? Децата не могат без своите родители. И ние не можем да живеем без Исус Христос. Ние Му принадлежим. Затова нека Го прославим задето Той ни е създал и е вложил у нас копнеж да Го търсим.
- ✓ Като наш Заместник за греха, Той очаква ние да приемем чрез вяра извършеното от Него изкупление. А веднъж приели го, ние ставаме свободни, пред нас се разтварят вратите на небесното царство. Ние ставаме Божии чада и Божии приятели.

Мойсей заяви някога: *"Господ Бог Твой ще ти въздигне отсред тебе, от братята ти, пророк като мене, него слушайте"* (Втор. 18:15). И в същото време предупреждава: *"А който не послуша думите Ми, които Той ще говори в Мое име, Аз ще искам ответ от него"* (Втор. 18:18).

За нас е по-добре да послушаме Този Пророк, Този Предвечен Син Божий, този Вечен Христос, отколкото да попаднем в страшните Божии ръце. Защото Писанието казва: *"Никой, който вярва в Него не ще се посрами"* (Римл. 10:11).
Той е *"Алфа и Омега, Първият и Последният, Начало и Край"* (Откр. 22:14).

Амин!

ТРОЙНОТО СЛУЖЕНИЕ НА ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС

II. Свещеник-Ходатай

„...Христос дойде като първосвещеник на бъдещите добрини,
Той влезе през по-голямата и по-съвършена скиния,
не с ръка направена, сиреч не от настоящото творение;
веднъж завинаги в светилището, и то не с кръв от
козли и от телци, но със собствената Си кръв и придоби
за нас вечно изкупление... Той е посредник на нов завет..."

Евр. 9:11-15

"Образът на Христа никога не ще бъде изтрит. Той ще бъде нарисуван в сърцата на човеците" (Ян Хус)

Веднъж вече ние размишлявахме за пророческото служение на нашия Господ Исус Христос. Тогава разбрахме и изтъкнахме, че Исус Христос е предвечен Син Божий, несътворения Логос, Слово, Единосъщно с Отца и Святия Дух. След това ние се спряхме по-подробно на работата на Пророка-Христос в сътворяването на всемира, после от сътворяването на всемира до въплъщението Му от дева, и тогава от въплъщението до разпятието на кръста.
Посредством тия размишления ние се убедихме, че Исус Христос наистина е предсказаният от Мойсей велик Пророк, Когото трябва да слушаме във всичко, което би ни заповядал (Втор. 18:18).

Къде е сега нашият велик Пророк? – Той се възнесе на небесата, *"седна отдясно на престола на Величието в небесата"* като Служител на "истинската Скиния", като П ъ р в о с в е щ е н и к, Който посредничи и ходатайства за нас. Това е Неговото в т о р о с л у ж е н и е, което Той получи от Бога. Това служение започна от момента, в който Той се възнесе и *„седна отдясно на престола на Величието в небесата",* и ще продължи до онзи момент, в който ще се яви на Елеонския хълм в края на Голямата скръб.

И така, нека сега посветим размишленията ни на темата за ПЪРВОСВЕЩЕНИЧЕСКОТО СЛУЖЕНИЕ НА ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС на земята и на небесата.
1. В Свещеното Писание ние откриваме ПРЕДСКАЗАНИЯ относно свещеническото служение на Господ Исус Христос. Нека цитираме

някои от тях. Ето какво пророкува **прор. Захария** за Исус Христос: *"Ето Мъжа, на Когото името е Отрасъл; и ще израсте от мястото Си…и ще седне на престола Си, и ще е Свещеник на престола Си"* (6:12 в, г, 13 в, г). Точно в такъв вид **арх. Стефан** видя Исуса, секунди преди смъртта си: *"А Стефан, изпълнен със Святия Дух, погледна на небето и видя славата Божия; и Исуса, че стоеше отдясно на Бога"* (Деян. 7:55). Още по-конкретно е Давидовото пророчество за Христос: *"Рече Йеова на моя Господ: седни отдясно Ми… Закле се Господ и няма да се разкае: Ти си Свещеник до века според чина Мелхиседеков"* (Пс. 110:1, 4).

Времето на тези предсказания се изпълни в момента, в който Исус седна отдясно на Отца и започна да свещенодейства пред Отца за нас.

2. ПЪРВОСВЕЩЕНИЧЕСКАТА РАБОТА НА ГОСПОД ИСУС НА ЗЕМЯТА

Служението Си като Първосвещеник Исус започна в момента, в който увисна на Голготския кръст. Същността на първосвещеническото служение на Господ Исус Христос се съдържа в двете наименования на Христос – Първосвещеник и жертва. В Посланието към Евреите се прави паралел между Първосвещеника Исус Христос и старозаветните първосвещеници, които в деня на очищението принасяли кръвна жертва като откуп за греховете на народа. *"Но понеже Христос дойде като Първосвещеник на бъдещите добрини, Той влезе през по-голямата и по-съвършена скиния, не с ръка направена, т.е. не от настоящето творение. И не с кръвта на кози и телци, но със Собствената Си кръв влезе веднъж завинаги в светилището и придоби за нас вечно изкупление… А сега, в края на вековете, се яви веднъж завинаги, за да премахне греха чрез пожертването на Себе Си"* (9:11-12, 26). Също и в Посланието си до Ефесяните **ап. Павел** говори: *"Христос ни възлюби и предаде Себе Си за нас, като принос и жертва Богу за приятно благоухание"* (5:2).

Първосвещеническото служение на Исус ще ни стане по-ясно, ако проследим внимателно свещенодействията на старозаветните първосвещеници в деня на очищението.

В тоя ден първосвещеникът влизал сам в Светая Светих и като съблича своите дрехи на "слава и хубост" се измивал, и се пременял в ленено облекло с ленена гъжва на главата си. След това той напълвал една кадилница с горящи въглени от кадилния олтар и влизал през завесата в Светая Светих, та димът да покрие Умилостивилището, и да го скрие от погледа му, за да не умре.

След това той излизал пак от Светая Светих, преминавал през скинията в двора, където заколвал теле в жертва за грях за себе си и за дома си и, като вземел кръвта му пак влизал в скинията, преминавал през завесата и поръсвал с пръстите си с кръвта седем пъти на изток, пред Умилостивилището, като така правел омилостивение за себе си и за дома си. След това той пак се връщал в скинията, в двора, и заколвал козел, който бил избиран чрез жребий в "жертва за грях", вземал от неговата кръв и се връщал за трети път в Светая Светих и пак поръсвал с кръвта му, за да направи омилостивение за народа. Отново той се връщал в двора и отивал при медния олтар; правел омилостивение за него с поръсване от телешка опашка и козлова кръв седем пъти. След това той вземал другия козел, наречен "козел на отпущение" и, полагайки двете си ръце на главата му, изповядвал греховете на народа Израилев, възлагайки ги върху главата на козела. После го пускал да избяга в пустинята, за да отнесе по този начин греховете на народа (Лев. 16:2-28).

Нека сега вземем работата на първосвещеника в деня на очищението и да я приложим към нашия небесен Първосвещеник Исус. Когато Исус се отказа от небесната слава, и като *"взе на Себе Си образ на слуга"* (Фил. 2:7), Той по този начин остави настрана Своите дрехи на "слава и хубост" и облече ленената дреха на човешко естество, в което щеше да служи. Той трябваше да принесе жертва за грях за света. Тук работата на Христос беше двояка: Той трябваше да умре като ж е р т в а – жертва съвършена и приета от Бога, и от друга страна, Той трябваше като П ъ р в о с-в е щ е н и к да премине през завесата на небесната скиния, за да представи на Бога Собствената Си кръв като откуп за греха на света. И Той изпълни и двете служби – умря за нас и занесе кръвта Си пред лицето на Отца. Слава на името Му!

Но докато първосвещеникът влизаше в Светая Светих само веднъж в годината с кръв от животни, Исус Христос, нашият Първосвещеник, влезе веднъж завинаги в небесната Светая Светих със Собствената Си кръв, за да отнеме греха от нас.

3. ПЪРВОСВЕЩЕНИЧЕСКАТА РАБОТА НА ИСУС ХРИСТОС НА НЕБЕСАТА.

Като наш Първосвещеник Исус внесе Собствената Си кръв зад завесата на небесната скиния и още се бави и е зает със Своята Първосвещеническа работа през новозаветния ден на очищение, който трае вече близо две хиляди години.

След като принесе веднъж завинаги Себе Си в жертва, Исус седна отдясно на Бога, на Божия престол (Евр. 12:2). Сега този престол се казва "престол на благодатта" (Евр. 4:16) и такъв ще бъде той през цялата църковна епоха.
Седейки върху престола на благодатта Исус-Първосвещеникът извършва едновременно две служения:

а) Сега Той е П о с р е д н и к между Бога и н е с п а с е н о т о човечество. Ап. **Павел** пише на Тимотей, че волята Божия е да се спасят всичките човеци, и за тази цел Бог е поставил Посредник между Себе Си и хората – Човекът Исус Христос (I Тим. 2:5). Защо ап. Павел нарича Исус Христос *"човекът Христос Исус"?* Защото Исус, освен, че беше Бог, беше и човек. В Него се бяха поместили и обединили д в е е с т е с т в а – божествено и човешко, и д в е в о л и – божествена и човешка. И когато Той се възнесе, взе Своето "човечество" със Себе Си, и на небето сега Той е Човекът Христос Исус, Какъвто Го вижда и ап. Павел.
Посредникът Исус сега примирява грешниците с небесния Отец. Сега Той *"може съвършено да спасява тия, които идват при Бога чрез Него, понеже всякога живее да ходатайства за тях"* (Евр. 7:25). Сега ако някой повярва в Божия Син ще бъде спасен, а ако не повярва, ще бъде осъден (Марк 16:16). Защото *"чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име, дадено между човеците, чрез което трябва да се спасим",* освен името Исус (Деян. 4:12). Сам **Исус** ясно заявява: *"Който дойде при Мене никак няма да го изпъдя"* (Йоан 6:37) и на друго място казва: *"Аз съм Вратата; през Мене ако влезе някой, ще бъде спасен"* (Йоан 10:9).
Към Този Чудесен небесен Посредник насочи вниманието на своите сънародници **ап. Петър**, като им каза: *Затова, покайте се и се обърнете, за да се заличат греховете ви, та да дойдат освежителни времена от лицето на Господа… Бог като възкреси Служителя Си първо до вас Го изпрати, за да ви благослови, като отвръща всеки от вас нечестието ви"* (Деян. 3:19, 26).
Да, наистина сега Исус е Посредникът, изпратен от Бога до всеки един грешник, за да го примири със Създателя, да го благослови и да отвърне всеки един от нечестието му.

б) Освен Посредник за грешниците, Исус е и Х о д а т а й за греховете на в я р в а щ и т е. В I Йоан 2:1 четем: *"Дечица мои, това ви пиша, за да не съгрешите; но ако съгреши някой, имаме Ходатай при Отца, Исус Христос Праведния".* Тъй като посланието е отправено до вярващи хора, от това следва, че Исус е Ходатай за

спасените грешници. Непокаялите се грешници не се нуждаят от ходатай или адвокат, а от Посредник-Спасител. Онова, от което осъденият грешник се нуждае, е не адвокатска защита или ходатайство, а прошка за греховете му. Той не се нуждае Исус да се застъпва пред Отца за него, но трябва да приеме в сърцето си завършеното Христово дело на кръста за себе си. Следователно, Исус е Ходатай за спасените.

А защо на вярващите им е необходим Ходатай? На нас Ходатай ни е необходим за греховете, които сме извършили след като сме станали християни. *"Дечица,* - обръща се апостолът към нас, – *това ви пиша, за да не съгрешите; но ако съгреши някой имаме Ходатай".* Когато съгрешим, нашият Ходатай се застъпва пред Отца за нас, молейки Го да бъде снизходителен към слабата ни човешка природа. Да, защото Сам Той бе изкушаван, за да може сега на изкушаваните да помага (Евр. 2:18).

Тук е необходимо да направим кратко, но необходимо пояснение. Мнозина християни се обезсърчават, защото вярват, че не могат да съгрешат, а все пак допускат грях. И това ги кара да мислят, че никога не са били спасени от Бога. И изпадат в отчаяние. Обаче, на такива, именно, апостолът казва: *"Ако речем, че нямаме грях, лъжем себе си и истината не е в нас"* (I Йоан 1:8). Следователно, вярващият също допуска грях. Защо се получава така?

Тук има една подробност, която не всички от нас разбират добре. Тя се състои от две думи: положение и състояние. Нашето п о л о ж е н и е е положение на син или дъщеря, според както казва ап. Йоан Богослов: *"Дечица, вижте каква любов е дал нам Отец, да се наречем Божии деца"* (I Йоан 3:1). *"Сега наистина сме синове и дъщери Божии"* (II Кор. 6:18). Тази синовност ни дава право на наследство в небесата – *„наследство нетленно, неоскверняемо, и което не повяхва, запазено на небесата за вас, които с Божията сила сте пазени чрез вяра за спасение"* (I Петр. 1:4-5). И сега никой не е в състояние да ни грабне от ръката на Отца (Йоан 10:27-29), защото сме *"запечатани"* за деня на изкуплението (Ефес. 4:30), и *"животът ни е скрит с Христа в Бога"* (Кол. 3:3). Следователно, нашето положение на синове и дъщери Божии е сигурно и непоклатимо.

В същото време, обаче, нашето ежедневно д у х о в н о с ъ с т о я н и е е променливо. Защо? – Защото плътта ни е същата, макар духът ни да е новороден от Святия Дух. Ние не изгубихме "стария Адам", или плътското си естество, когато получихме чрез Духа "новия Адам", или духовното естество. Между "стария Адам" и

"новия Адам" бушува противоречие, от което се ражда онази духовна война, онзи постоянен конфликт, за който пише ап. Павел (Римл. 7:15-25), и чието последствие е в зависимост от това кой Адам стои начело. Ако начело стои "новият Адам", тогава *"роденият от Бога се пази от греха и не съгрешава"* (I Йоан 3:9); но ако "старият Адам" вземе надмощие, вярващият изпада в колебливо духовно състояние и съгрешава. Той, обаче, не бива да остава в греха! Именно в такова състояние той се нуждае от защитата на Ходатай и Го намира в лицето на Господ Исус Христос. *"Защото нямаме такъв първосвещеник, който да не може да състрадава с нас в нашите немощи, а имаме Един, Който е бил във всичко изкушен като нас, без да се открие у Него грях. Затова нека пристъпваме с дързост към престола на благодатта, за да придобием милост и да намерим благодат, която да помага благовременно"* (Евр. 4:15-16).
Какви са изводите и поуките, които можем да извлечем от всичко казано до тук?

1. Исус днес е Посредник между Бога и човека. Грешниците трябва час по-скоро да се възползват от Този Посредник, за да придобият чрез вяра в Него спасение за душите си. Този Посредник е в състояние да примири с Бога и най-големия грешник, най-отчаяната душа, но е необходимо личността да се покае за греховете си. Защото *"Божията благодат, спасителна за всички човеци"* се яви в Исусово лице *"и ни учи да се отречем от нечестието и от светските страсти и да живеем разбрано, праведно и благочестиво в настоящия век"* (Тит 2:11-12).

За някакъв полковник на име Гарднер се разказва, че една вечер, в която се готвел да извърши някакво голямо престъпление, съвсем неочаквано му се явил Христос. Сърцето му затуптяло силно. Сторило му се, че Христос му казал: "Всичко това Аз направих за тебе; не искаш ли да се обърнеш към Мене?" Извършен бил пълен прелом в душата на Гарднер и той станал нов човек.
Но ако той се бе съпротивил на Христа, ако съвременните грешници упорстват против Исус, ако не искат да повярват в Него, тогава какво следва? Исус Сам отговаря: *"Който не повярва, ще бъде осъден"* (Марк 16:16 в).

2. Исус сега е Ходатай между Бога и вярващите. *"Той е омилостивение за нашите грехове"* (I Йоан 2:2). *"…и кръвта на Сина Му, Исуса Христа, ни очиства от всеки грях"* (I Йоан 1:7).

Нека, обаче, да внимаваме да не би мисълта за любящия Ходатай да ни приспи духовно; да не би като знаем, че имаме Ходатай, да си позволим свобода в греха, защото това е страшно опасно! Нека внимаваме да не би отново да се върнем в Египет, от който сме излезли, *"защото, ако съгрешаваме самоволно, след като сме познали истината, не остава вече жертва за грехове, но едно страшно очакване на съд и огнено негодувание"* (Евр. 10:26-27).

Нека бдим за опазване на нашето положение на синове и дъщери на Бога! Ние не сме вече *"странни и пришълци",* но сме *"съграждани на светиите и членове на Божието семейство"* (Еф. 2:19).

Запомнете, че колкото по-често прибягваме при престола на благодатта, колкото повече общуваме с Господ Исус Христос, толкова повече ще се променяме в положителна насока, ще придобиваме Исусовия образ, и толкова по-малко ще се нуждаем от Ходатая Христос, защото по-малко ще грешим.

При мисионера Роланд Хил дишъл някакъв мъдър човек, дълбок познавач на човешката природа, и започнал да се вглежда в лицето му. "Какво тъй ме оглеждаш от всички страни?" – попитал в недоумение и някак смутено Божия човек. "Открих нещо интересно в теб!" – казал мъдрецът, с просветнало лице. "Какво си открил?" – "Щом искаш да знаеш, ще ти кажа!" – отвърнал мъдрецът. И продължил: "Намирам, че ако Божията благодат не те е спасила и променила, ти си щял да станеш най-големият безсрамник!" Смутил ли се е Роланд Хил от тази откровеност на мъдреца? Не! Той се усмихнал кротко и казал: "Да, ти имаш право!"

У Роланд Хил се били оформили чертите на престъпник, но повярването му в Богочовека Исус Христос, престояването му пред Божия благодатен престол, му помогнали да промени и вътрешните си черти и вместо престъпник, да стане проповедник на Евангелието.

"Защото всеки първосвещеник, като е взет измежду човеците, се поставя да принася дарове и жертви на Бога за греховете на човеците. Такъв първосвещеник, който може да състрадава с невежите и заблудилите се, защото и сам той е обиколен с немощ, и затова е длъжен да принася жертва за греховете, както за людете, така и за себе си. А както никой не взема на себе си тая почит, освен когато бъде призван от Бога, както бе Аарон, така и Христос не присвои на Себе Си славата да стане първосвещеник, а Му я даде Онзи, Който е казал: "Ти си Мой Син, Аз днес Те родих", както и на друго място каза: "Ти си Свещеник до века, според чина

Мелхиседеков. Той, в дните на плътта Си, като отправи със силен вик и със сълзи молитви и молби към Онзи, Който можеше да Го избави от смърт, и като беше чут поради благоговението Си, ако и да беше Син, пак се научи на послушание чрез това, което изстрада, и като се усъвършенства, стана причина за вечно спасение на всички, които са Му послушни" (Евр. 5:1-9).
Да! *"И тъй като е определено на човеците веднъж да умрат, а след това настава съд, така и Христос, като беше принесен веднъж, за да понесе греховете на мнозина, ще се яви втори път, без да има работа с грях, за спасението на ония, които Го очакват"* (Евр. 9:27-28).
Да! Той ще дойде втори път, слизащ на Елеонския хълм, за да царува, но дотогава Той ще е нашият милостив и верен Първосвещеник, дотогава престолът на благодатта ще е достъпен; затова нека се възползваме от това за наше спасение и благословение!

Амин!

ТРОЙНОТО СЛУЖЕНИЕ НА ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС

III. Цар

„Но Аз поставих Царя Си на Сион, святия Мой хълм...
Аз ще Ти дам народите за Твое наследство,
и земните краища за Твое притежание...
Слугувайте на Господа със страх, и радвайте се се с трепет. Целувайте Избраника, за да не се разгневи".

Пс. 2:6, 8, 11-12а

"Отче наш,… да дойде Твоето царство" (Мат. 6:10 а)

Нашият Спасител, Господ Исус Христос, освен служение на Пророк и Първосвещеник, притежава още и ц а р с к о служение. Това царско служение е заключителната и същевременно най-славната фаза от тройното служение на Исус.
Пилат Понтийски някога запита Христос: *"Ти, Цар ли Си?"* **Исус** отговори: *"Ти право казваш, защото Аз съм Цар!"* (Йоан 18:37). И наистина, Исус, бидейки сияние на Божията слава, *"и държейки всичко чрез Своето могъщо слово, след като извърши очистване на греховете, седна отдясно на Величието на високо"* (Евр. 1:3). Отдясно на Бога, сред Божията слава, Го видя и арх. Стефан, секунди преди мъченическата си смърт (Деян. 7:55).
От досегашното разглеждане на тройното служение на Господ Исус Христос ние достигаме до извода, че отделните служения не са строго разграничени в Словото Божие, но на места преливат едно в друго. Така например, пророческото служение на Исус завършва с възнесението Му, но ето, че свещеническото Му служение започва преди да е свършило пророческото – на Голгота. Освен това, ние знаем, че първосвещеническото Му служение ще трае до Грабването, но царското Му служение започва още преди Грабването, дори преди Голгота; следователно, то е в паралел с пророческото и свещеническото Му служения.

И така, нека темата на нашите размишления в тази глава бъде за ЦАРСКОТО СЛУЖЕНИЕ НА ИСУС.

1. Царското служение на Господ Исус Христос има своя предистория и това са ПРЕДСКАЗАНИЯТА НА СТАРОЗАВЕТНИТЕ

ПРОРОЦИ. Нека цитираме някои от тези предсказания. Ето какво предрече **Валаам**, Веоровият син, за Исус: *"Ще Го видя, но не сега; ще Го гледам, но не отблизо; ще изгрее звезда от Яков, и ще се въздигне скиптър от Израил"* (Числа 24:17). **Прор. Йеремия**, вдъхновен от Святия Дух, по-ясно видя Царя-Христос и писа следното: *"Ето, идат дни – казва Господ – и ще въздигна от Давид праведен Отрасъл; и Цар ще царува, и благоденства, и върши правда и съдба на земята. В Неговите дни Юда ще се спаси, и Израил ще обитава в безопасност; и това е името Му, с което ще се именува: Господ, правда наша"* (23:5-6). Още по-величествен е Царят-Исус в **Данаиловото** видение: *"Гледах в нощните видения, и ето, един като Човешкия син идеше с небесните облаци и стигна до Древния по дни; и доведоха Го пред Него. И на Него се даде власт, слава и царство, за да Му слугуват всичките племена, народи и езици. Неговото господство е вечно господство, което няма да премине, и царството Му е царство, което няма да се разруши"* (7:13-14). А ето с какви думи се обърна арх. **Гавраил** към майката на бъдещия Цар – Мария: *"Радвай се, благодатна!...Ето, ще заченеш в утробата си и ще родиш син, Когото ще наречеш Исус. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния; и Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давид. Ще царува над Якововия дом довека и царството Му не ще има край"* (Лука 1:28, 30-33).

Това е, накратко, предисторията за Царското служение на Господ Исус Христос, според старозаветните пророчества. Нека сега навлезем в същинската история на царското служение на Месията.

2. Царското служение на Господ Исус Христос СЕГА.

а) Централната идея и най-често употребяваното изречение в Исусовата проповед беше: *"Времето се изпълни и Божието царство наближи; покайте се и повярвайте в благовестието"* (Марк 1:15). Спомнете си, че много от Неговите притчи започваха така: *"Царството небесно прилича на…"* (Мат. 13:24, 31, 33, 44, 45, 47). Той казваше: *"Аз трябва да проповядвам Божието царство и в други градове"* (Лука 4:43) и това беше основното съдържание на Неговата проповед. По същия начин се казва, че Той изпрати апостолите да проповядват царството Божие (Мат. 10:7). Исус не беше първият, проповядвал царството Божие, защото както казахме по-преди, пророците преди Него предизвестиха настъпването на това царство. Неговите съвременници постоянно

говореха за него. **Йоан Кръстител** също проповядва за него: *"Покайте се, понеже наближи небесното царство!"* (Мат. 3:2).
Какво означаваше това изречение? То означаваше настъпването на нова ера, която пророците бяха предсказали, и която светиите очакваха. Исус обяви, че тази ера е дошла, и че Той я е донесъл. Времето на очакванията се изпълни. *"Мнозина пророци и праведници* – казваше Исус на своите съвременници – *пожелаха да видят това, което вие виждате, но не видяха"* (Мат. 13:17). Исус казваше, че толкова велики бяха привилегиите и славата на Неговото царство, че и най-малкият му участник бил по-велик от Йоан Кръстител (Мат. 11:11).
Всичко това, обаче, не задоволяваше съвременниците Му. Те се оглеждаха около себе си и питаха: Къде е Божието царство, което Исус каза, че е донесъл? Тук, Той и те никак не се съгласуваха. Т е наблягаха върху първата част на изречението – ц а р с т в о т о, – а Т о й – върху втората – Б о ж и е т о. Т е очакваха царството да е облечено във великолепна форма – царство, в което Бог да царува, но което трябваше да се изяви в светска бляскавост, със силата на оръжието, в една всемирна империя. А Т о й виждаше Божието царство в едно владение на Бога над любящото сърце и над покорната воля. Е в р е и т е го очакваха да дойде о т в ъ н, а И с у с казваше: *"Царството Божие е сред в а с"* (Лука 17:21). Т е очакваха един период на външна слава и благоденствие, а Т о й посочи славата и блаженството в характерите и душите на човеците: *"Божието царство не е ядене и пиене, но правда, мир и радост в Святия Дух"* (Римл. 14:10). Така например, Той започна Своята знаменита „Проповед на планината" с ред б л а ж е н с т-в а. Но блаженства не за тялото, а за душата на човека. *"Блажени* – казваше Той – *нищите по дух, скърбящите, кротките, които гладуват и жадуват за правдата, милостивите, чистите по сърце, миротворците, гонените заради правдата"* (Мат. 5:2-12).
Исус канеше всички в царството Божие – богатите, като им показа чрез притчата за богаташа и сиромаха Лазар (Лука 16:19-31) суетността и опасността да се търси блаженство в богатството; Той канеше и бедните, като им помагаше да се почувстват хора, достойни за Бога, като им говореше с гореща любов, че едничкото истинско богатство е човешката душа, и ги уверяваше, че ако търсят първо царството Божие, небесният им Отец, Който храни враните и облича полските кремове, не ще ги остави в лишение.
Исус бе проповедник на Божието царство. Но Той не само проповядваше, но и работеше. Той Сам положи основите на

Божието царство чрез проповедта Си; спои ги чрез кръвта, която проля на Голготския кръст, уякчи ги чрез възкресението и възнесението Си, и сега, бидейки на небето, продължава да се грижи за благоустрояването на Божието царство.

б) Пътят към царството

От казаното до тук можем да направим този извод, че царството Божие не е свързано с територия и с време, защото, както е казал Господ Исус Христос, то не е от тоя свят (Йоан 18:36), т.е. не е заключено в рамките на земни граници и земни порядки, не се оглавява от земен цар, няма свои въоръжени сили. Царството Божие е дошло с идването на Божия Син Исус Христос и изпращането на Святия Дух. *"Истина, истина ти казвам* – каза Исус на еврейския учител Никодим – *ако не се роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство"* (Йоан 3:5). Царството Божие, това е именно благодатта на Святия Дух, дадена на Църквата Христова. *"По благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами вас; това е дар от Бога"* (Ефес. 2:8). *"Когато се яви благодатта на Бога, нашия Спасител, и Неговата любов към човеците, Той ни спаси не поради праведните дела, които ние сме сторили, а по Своята милост, чрез окъпването и обновяването на Святия Дух, Когото изля изобилно върху нас чрез Исуса Христа, нашия Спасител, та, оправдани чрез Неговата благодат, да станем според надеждата, наследници на вечния живот" (*Тит 3:4-7).

Както виждаме, царството Божие отдавна е дошло и е предложено на всички човеци. *"Законът и пророците бяха до Йоан* – каза веднъж **Спасителят** – *и оттогава Божието царство се благовества и всеки с усилие влиза в него"* (Лука 16:16). Пак Той казва на друго място: *"Влезте през тясната порта, защото широка е портата и пространен е пътят, който води в погибел, и мнозина са ония, които минават през тях. Понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води в живот и малцина са ония, които ги намират"* (Мат. 7:13-14).

Царството Божие трябва да се приеме от всички, но то се приема от всеки човек п о о т д е л н о, л и ч н о, чрез вяра в изкупителната смърт на Богочовека Исус Христос. *"Който вярва в Сина* – заявява **Исус** - *има вечен живот, а който не слуша Сина няма да види живот, но Божият гняв остава върху него"* (Йоан 3:36). *"А на ония,които Го приеха, даде право да станат Божии чада, сиреч на тия, които вярват в Неговото име"* (Йоан 1:12). Оттук идва и основната н е о б х о д и м о с т о т в я р а в царството Божие: човек трябва да повярва в него, човек трябва и може само чрез

вярата да придобие това съкровище, и пак с вярата да го удържи в себе си, да му създаде условията да расте, да се развива, да принесе плодове. Тази вяра не е лесна работа. Човек е свикнал да вижда, да чува, да пипа това, което владее, да го има някъде скътано, да го измерва, да го претегля; например: да брои парите си, да държи в ръце спестовната си книжка, или да гледа някакъв конкретен имот, който е негова собственост. А царството Божие е от такава природа, че не се вижда, не се чува, не се пипа, не се претегля или измерва. Ето защо Спасителят казва, че е необходима вяра, и то усилие на вярата, че царството Божие се завоюва, че се взема с насилие, и насилници го грабват (Мат. 11:12).

И понякога условията на живот са такива, че семето на царството Божие буквално бива заглушавано от бурени, но въпреки това, тъкмо в такава среда то трябва да може да изникне, да издигне ръст над тръните и бурените, да стане по-яко от тях и да расте незасегнато от тяхното задушаващо влияние. Бурените и пшеницата ще растат на една и съща нива *"до жетвата"* (Мат. 13:30), съблазните и изкушенията трябва да дойдат, защото са необходими за духовното израстване (Мат. 18:7), защото само чрез борбата с тях и преодоляването им, е възможен духовен и нравствен растеж.

Целият този процес е скрит и таен, защото става в недрата на човешката душа. **Спасителят** е изразил това с тази кратка притча: *"Царството Божие прилича, както когато човек хвърли семе в земята, и след това си отива и си гледа другата работа, и не знае, и не вижда, как и кога семето пониква и расте и дава плод"* (Марк. 4:16). Но въпреки тази тайнственост този процес не остава недостъпен за окото на вярата. Има една у в е р е н о с т, която ни дава Сам Святият Дух и това е най-твърдата увереност за спасението и за влизането ни в Божието царство. И понякога това усещане е толкова силно, че заема изцяло съзнанието ни и не му дава възможност да излезе вън от тази нетленна светлина, която озарява и дълбините на душата и кръгозора извън нея. Царството Божие р а с т е повече от всичко, което расте. Искайки да ни увери в това, Спасителят е казал тази съвсем кратка, но чудна притча за Божието царство, според която то прилича на синапово зрънце, това, наистина, толкова мъничко зрънце, от което, обаче, за един летен сезон пораства растение, достигащо понякога 3-4 метра височина. Простите палестински слушатели са знаели много добре това и затова тази притча им е оказала благотворно влияние (Мат. 13:31).

Да, царството Божие е такова съкровище, за което си струва да се пожертват всички други ценности, защото всички други съкровища са временни, земни, тленни, които молци ядат и крадци крадат, а царството Божие е вечно и нетленно, защото вечен и нетленен е неговият Господар, Господ Бог.

Въпросът за приемането на Царя и на царството Му трябва да се реши с в о б о д н о и л и ч н о от всеки човек, защото никой не може да реши вместо другия. Досега царството Божие е било приемано от едни, а от други е било отхвърляно. Божието Слово положително заявява, че всеки, който вярва от сърце в Исус, и изпълнява Божията воля, е влязъл вече в това царство, и няма да се посрами. *"Защото със сърце вярва човек и се оправдава, и с уста прави изповед и се спасява"* (Римл. 10:10).

Веднъж приели това царство чрез милостта на *"Този, Който ни люби и ни е развързал от греховете ни чрез кръвта Си, и ни е направил царство от свещеници на Своя Бог и Отец"* (Откр. 1:5-6), ние по необходимост, да не би да го загубим, трябва ден и нощ да б д и м за опазване на званието ни *"царство от свещеници"* и на положението ни на Божии наследници. *"Бъдете трезвени и будни* – предупреждава ни **ап. Петър**. – *Противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв, обикаля, търсейки кого да погълне. Съпротивете му се, стоейки твърди във вярата"* (I Петр. 2:9; 5:8-9). Много плевели ще изникват в нашия живот и ще смущават нашите души. Много пречки и спънки ще поставя Сатана по пътя към усъвършенстването ни в святост пред Бога. Много порои ще ни заливат, за да ни погълне Сатана чрез тях. Но всички тези негови усилия ще са напразни, ако ние сме с Господа. *"Ако Бог е откъм нас, кой ще бъде против нас?!"* (Римл. 8:31). *"Стъпките на човека се оправят от Господа;… ако падне, не ще се повали, защото Господ подпира ръката му…облегни се на Господа и чакай Него"* (Пс. 37:23-24). Запомнете, че Бог води Своя народ към тържество, но пътя към това тържество, към небесния Йерусалим, това са с т р а д а н и я т а. *"Бог, Който ви е призовал* – обръща се бащински към нас ап. **Петър**, – *ще ви усъвършенства, утвърди и укрепи, и направи непоколебими, след като п о с т р а д а т е м а л к о"* (I Петр. 5:10). И понеже милостивият Исус знае, че ние се плашим от страданията, ни насърчава, казвайки: *"На този, който победи, ще дам да седне на Моя престол, както и Аз победих и седнах с Отца Си на Неговия престол"* (Откр. 3:21). Нека Бог ни благослови и ни помогне да устоим докрай, за да царуваме с Христа (II Тим. 2:12).

3. Царското служение на нашия Господ Исус Христос в ХИЛЯДАГОДИШНОТО ЦАРСТВО или МИЛЕНИУМА.

а) Нашият Цар сега, ако и да е пред небесния престол, чрез Святия Дух е пак при нас. Той ни е обещал и няма да ни излъже: *"Пак ще дойда!"* (Йоан 14:3). И ние Го о ч а к в а м е да д о й д е пак. Сам **Исус** ни учи да се молим с думите: *"Да дойде Твоето царство".* А в книга Откровение развълнуваният **ап. Йоан** възкликва: *"Амин! Дойди, Господи Исусе!"* (Откр. 22:20) О, нека всички ние да извикаме: Дойди, Господи Исусе! Ние Те очакваме, ние Те желаем, ние сме готови! Ела и ни вземи при Себе Си!
Ние ще Го видим! *"Ето, иде с облаците и ще Го види всяко око"* (Откр. 1:7). *"Очите ти ще видят Царя в красотата Му"* (Ис. 33:17). Той скоро ще остави първосвещеническата Си работа и ще дойде за нас. *"Сам Господ ще слезе от небето с повелителен вик при глас на архангел и при тръба Божия, и мъртвите в Христа ще възкръснат по-напред; после ние, които сме останали живи, ще бъдем грабнати заедно с тях в облаците да посрещнем Господа във въздуха, и така ще бъдем всякога с Господа"* (I Сол. 4:16-17). Иде, иде славният ден, в който *"праведните ще блеснат като слънце в царството на Отца си"* (Мат. 13:43). *"Нищо проклето няма да има вече; и престолът на Бога и на Агнето ще бъде в града, и Неговите слуги ще Му служат. Те ще гледат лицето Му; и Неговото име ще бъде на челата им"* (Откр. 22:3-4).

б) Съгласно Божието Слово, щом Исус ни вземе от тази земя, Той ще ни заведе пред *"Съдилището Христово"*, за да получи всеки своята н а г р а д а от Бога (II Кор. 5:10; I Кор. 3:12-15). След това Той ще ни представи пред Отца Си като Своя Невяста – *"Църква славна, без петно или бръчка, или друго такова нещо, но да бъде свята и непорочна"* (Еф. 5:27). Тогава ще се чуе глас, сякаш шум от водопади и силни гърмежи, който казва: *"Алилуя! Защото Господ, нашият Бог, Всемогъщият, царува! Нека се радваме и се веселим, защото дойде сватбата на Агнето и Неговата жена се е приготвила… Блажени тези, които са поканени на сватбената вечеря на Агнето!"* (Откр. 19:6-9).

в) След сватбената вечеря на Агнето ще започне Милениумът, или Хилядагодишното царство на нашия Господ Исус Христос. Той ще седне тогава върху *"Давидовия престол…, за да го утвърди и нареди в съд и правота от сега и до века"* (Ис. 9:7). Тогава *"светиите на Всевишния ще приемат царството и ще имат царството во веки веков"* (Дан. 7:18). Ето какво казва **Исус** за оня ден:

"Както Моят Отец завеща царство на Мене…, Аз завещавам на вас да ядете и да пиете на трапезата Ми в Моето царство" (Лука 22:29-30). Събрани около престола на Исуса ние ще пеем нова песен: *„Достоен Си…, защото си бил заклан и с кръвта Си изкупил си за Бога човеци от всеки род, език, племе и народ, и направил си ги на нашия Бог царе и свещеници; и те ще царуват на земята" (*Откр. 5:9-10).

Исус ще управлява народите с железен жезъл и Той ще бъде *"Цар на царете и Господ на господарите"* (Откр. 19:16). Той ще бъде Цар на Сион, праведен и спасяващ (Зах. 9:9). Неговият престол ще бъде утвърден, а скиптърът на Неговото царство ще е скиптър на правда (Пс. 45:6). *"А царството и властта, и величието на царствата, които са под цялото небе, ще се дадат на светиите на Всевишния, Чието царство е вечно царство; и всичките власти ще служат и ще се покорят Нему"* (Дан. 7:27). *"И Господ ще бъде Цар върху всичката земя: В онзи ден ще бъде Господ един и името Му едно*" (Зах. 14:9).

В това царство няма да има детска смъртност, нито старец, който да не е навършил годините си, *"защото детето ще умира стогодишно"* (Ис. 65:20). В това царство всички – от малък до голям – ще познават Господа (Ерем. 31:34). *"И вълкът ще живее с агнето, и леопардът ще почива с ярето, телето и лъвчето и угоените все заедно, и малкото дете ще ги пасе. Кравата ще пасе с мечката; малките им ще си почиват задружно; и лъвът ще яде слама като вола. И дете ще играе над дупката на змия; и отбито дете ще слага ръка в гнездото на ехидна. Те не ще наранят, нито ще погубват в цялата Ми свята планина, защото земята ще се изпълни със знание за Господа, както водите покриват дъното на морето"* (Ис. 11:6-9).

г) Щом минат хилядата години, С а т а н а ще бъде пуснат, за да мами народите по четирите краища на земята, за да ги обърне да воюват срещу Царя Христа. Но огън от Бога ще падне и ще ги изпояде. *"И дяволът, който ги мамеше, бе хвърлен в огненото езеро…и ще бъдат мъчени денем и нощем до вечни векове"* (Откр. 20:8, 10).

"Тогава ще бъде краят, когато ще предаде царството на Бога и Отца, след като унищожи всяко началство и всяка власт и сила. Защото Той трябва да царува, докато положи всички врагове под нозете Си. И смъртта, най-последен враг, и тя ще бъде унищожена…, тогава и Сам Синът ще се покори на Този, Който Му е

покорил всичко, за да бъде Бог всичко във всички" (I Кор. 15:24, 26, 28).

И тъй, поуката от всичко, казано до тук е, че Божието царство има д в е ф а з и: първо, то трае с е г а, докато трае благодатта Божия. То е сред нас и вътре в нас. То дойде с идването на Единородния Божий Син и всеки, който положи усилие, влиза в него. Който се роди от вода, т. е. от благовестието, и от Дух, т. е. от Святия Дух, той става член на това царство; в т о р о, царството е и п р е д с т о я щ о – именно, Хилядагодишното Царство. Там ще имат достъп само онези, които сега са влезли в Божието царство чрез рождение от вода и Дух. То *"не е ядене и пиене, но правда, мир и радост в Святия Дух".*

Исус беше признат за законен Цар от мъдреците, дошли от далечния изток, за да Му се поклонят и да Му поднесат дарове (Мат. 2:1-2). Исус беше признат за Израилев Цар и от Натанаил (Йоан 1:49), у когото нямаше никаква лукавщина. Исус беше прославен и посрещнат като Цар и от народа в дена на Своето влизане в Йерусалим (Мат. 21:8-9). Исус беше признат за Цар и от Пилат Понтийски (Йоан 19:19).

Ние ще Го признаем ли за Цар и Господар на душите и телата ни? Ще Му отдадем ли необходимата почит и хваление? Ще Му подарим ли свободата, съвестта и сърцата си? Ето, Той ни казва: *"Времето се изпълни и Божието царство наближи; покайте се и повярвайте в благовестието!"*

Слава на нашия Пророк, Първосвещеник и Цар, Господ Исус Христос, сега и през вечността!

Амин!

НЕДЕЛЯ НА БЛАГОДАРНОСТТА

Отдайте на Господа!

„Не се ли намериха други да се върнат
и въздадат слава на Бога,
освен този другоплеменник?”

Лука 17:12-19

Благодарността е един от най-светлите бисери по снагата на Църквата. Добрият човек знае да благодари и за най-дребните наглед неща. Възпитанието изисква човек да се научи да благодари. Нашите дни са богати с дарове, които Бог ни поднася. Усвоим ли изкуството да ги разбираме и възприемаме, ние сме щастливи. Бихме отивали вечер да спим спокойни и доволни от голямото изобилие прекрасни дарове. Така бихме били признателни на Бога, защото Той ни дава всичко. Бихме били радостни, че през всичките ни дни Той продължава да ни радва с даровете Си.

Колко е тъжна повестта за ония девет прокажени, които се видели очистени, а не се върнали да благодарят на Исус! И колко благороден изглежда в очите ни оня прокажен, десетият, който се върнал при Христос, паднал в нозете Му и с висок глас Му благодарил! Много скръб намираме в думите на **Исус**: „*Нали се очистиха десетимата? А къде са деветимата? Не се ли намериха други да се върнат и въздадат слава на Бога?”*

Всички неща, дори най-малките, са дар от Бога. Без земята и небето, които не са създадени от човешка ръка, а от Бога, кой би могъл да получи и най-дребните неща? Съвкупността от тези дарове прави живота красив или мрачен в зависимост от начина, по който ги използваме и от това дали умеем или не умеем да благодарим. В Писанието е казано: *„Всяко дадено добро и всеки съвършен дар е отгоре и слиза от Отца на светлините, у Когото няма изменение или сянка от промяна”* (Яков 1:17).

Нека се задълбочим в размисли за дължимата от нас благодарност към Бога. Нека основните думи в нашата тема бъдат: ОТДАЙТЕ НА ГОСПОДА!

1. Благодарността има сестра, която се казва ХВАЛЕНИЕ. Двете се допълват чудесно, когато заживеят заедно в едно сърце. Тогава това сърце прилича на слънчев лъч, който е в състояние да пробие и най-непрогледната тъмнина. Такъв слънчев лъч безпрепятствено преминава бездънните небеса, за да стигне до Първоизвора на благодарността и хвалението – Господ Бог. И Бог се радва, когато повече такива лъчи, повече слънчеви лица, повече усмихнати лица се възнасят към Него. Неслучайно големият син на Германия, **Лесинг**, е изрекъл следната прекрасна мисъл: „Най-доброто богопочитание е благодарната радост!" А радостта на духа е признак на неговата сила. Благодарността, това е здраве сред болест, благодарността е сила сред немощ, благодарността е богатство сред немотия. Благодарността е сестра на хвалението. В Пс. 92:1 е записано: *„Добро е да хвалим Господа и да пеем славословие на Твоето име, Всевишни!"*
Защото Бог обича благодарните и хвалещите Го Свои деца и богато ги благославя.

2. В Словото Божие намираме записано, че САМ БОГ НИ Е ЗАПОВЯДАЛ ДА МУ БЛАГОДАРИМ И ДА ГО ХВАЛИМ. Следователно хвалението и благодарността към Бога трябва да се раждат от сърцата и устните ни, заедно с молитвата. Колко често молим своя небесен Баща за духовни и материални благословения?! Ние сме свикнали с молитвата и не можем да допуснем, че бихме могли да не се молим. Такъв благословен навик и такава благословена практика трябва да ни станат благодарността и прославата на Бога. *„Отдайте на Господа славата, дължима на името Му!"* – четем в Пс. 96:8а, т.е. отдайте на Бог това, което Му принадлежи, което е Негово и, което Той напълно заслужава. Защото името Му е над нас и с Него сме се нарекли, славата Му е над нас, любовта Му е върху нас, благословенията Му са между нас, затова хвалете Го, отдайте Му благодарността, която Му се полага! *„Слушайте, народе Мой, и ще говоря - не искам да приема теле от къщата ти, нито козли от стадата ти; ако огладнеех, не щях да кажа на тебе; защото Моя е вселената и всичко, което има в нея. Ще ям ли Аз месо от телета? Ще пия ли кръв от козли? Принеси на Бога жертва на хваление и изпълни на Всевишния оброците си; и Ме призови в ден на напаст; и Аз ще те избавя; и ти ще Ме прославиш"* (Пс. 50:7а, 9, 12-15).
В молитвите си ние трябва да отделяме специално време за благодарност и прослава на Бога!
В богослуженията си ние трябва да отделяме специално време за

благодарност и прослава на Бога!
В разговорите помежду ни ние трябва да отделяме специално време за благодарност и прослава на Бога!
В личния си живот ние трябва да отделяме специално време за благодарност и прослава на Бога!

3. БОЖИЕТО СЛОВО Е БОГАТО С ПРИМЕРИ на благодарност и хваление на Бог. Нека се поучим от някои от тях.
На п ъ р в о място най-добър пример за нас е н а ш и я т С п а с и т е л – Господ Исус Христос, Който като Бог в човешка плът, смирено и от сърце прославяше небесния Отец. Ето два случая, в които Го виждаме да благодари. П ъ р в и я т е непосредствено след отпращането на учениците на Йоан, дошли със съмнение и отишли си с радостна вяра. *„В онова време Исус продължи да говори и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и на земята, защото си укрил това от мъдрите и разумните, а си го открил на невръстните. Да, Отче, защото така Ти се видя благоугодно”* (Мат. 11:25-26). Д р у г и я т случай е с нахранването на хилядното изморено и гладно множество, събрало се около Него, за да слуша живото Му слово. В този случай Исус не постъпи като Мойсей при канарата – горделиво и раздразнено, следствие на което Бог бе унизен, а Мойсей наказан. Исус *„заповяда на народа да насядат по земята; и като взе седемте хляба, благодари, разчупи и даде на учениците Си, за да ги сложат. И ги сложиха пред народа. Имаха и малко рибки; и като ги благослови, заповяда да ги сложат и тях. И ядоха и се наситиха”* (Марк 8:6-8).
На в т о р о място хубав пример за хваление са н е б е с н и т е а н г е л и, които непрестанно хвалят Бог и Му благодарят. Спомнете си, че в Рождествената нощ ангелски хор изпя чудесен хвалебен химн, с който обикновено ние се поздравяваме на Рождество Христово: *„Слава на Бога във висините. И на земята мир между човеците, в които е Неговото благоволение”* (Лука 2:14).
Има едно място в Писанието и това са думи на Господ Исус, което гласи, че в небето след възкресението ние ще бъдем равни на ангелите (Лука 20:36). С други думи, щом достигнем това състояние, ние, като ангелите, денем и нощем ще хвалим и ще славим Бога. А защо това хваление и тази благословена служба да не започне още от сега, докато сме на земята? Бог няма да ни се разсърди, ако още тук, на земята, ние станем равни на ангели и в хвалението.
На трето място прекрасен пример за хваление и благодарност за

нас са онези наши братя и сестри, които вече са п р е м и н а л и при Господа и които са част от небесната Църква. Двадесет и четирите старци, описани в книга Откровение, са представители именно на преминалите светии от Стария и от Новия Завет. *„И двадесет и четиримата старци, седящи пред Бога на престолите си, паднаха на лицата си и се поклониха на Бога, като казваха: Благодарим Ти, Господи Всемогъщи, Който си и Който си бил, за това, че си изявил голямата Си сила и царуваш"* (11:16-17).

4. Относно хвалението и благодарността има една много важна подробност, която не бива да изпускаме. Става дума за „канала", чрез който отправяме благодарността си до Бога. За да поднесем подарък или отправим молба до дадено високопоставено лице трябва да минем първо през секретаря му. До Бог се стига посредством Едно Лице, за Което **ап. Павел** казва следното: **„***Има само един ходатай между Бога и човеците - ЧОВЕКЪТ ХРИСТОС ИСУС"* (I Тим. 2:5). Всички благодарности и хваления, които бликат от сърцата ни по адрес на Бога трябва да минават през Господ Исус Христос. Трябва да се адресират в името на Господ Исус Христос, за да бъдат приети от Бог Отец. Самото Слово ни учи на това: „Като *винаги благодарите за всичко на Бога и Отца в името на нашия Господ Исус Христос!"* (Ефес. 5:20). На друго място е записано: „*каквото и да вършите със слово или дело, вършете всичко в името на Господ Исус, като благодарите чрез Него на Бога Отца"* (Кол. 3:17).

5. ЗА КАКВО трябва да славословим Бог и да Му благодарим?

а) За Божиите н е и з б р о и м и м и л о с т и. Защото Бог *„всеки ден носи бремето ни"* ; Той *„е наш Спасител; Бог за нас е наш Избавител"* (Пс. 68:19-20 а). Ето как **цар Давид** хвали Бог: „*Благославяй, душо моя, Господа, и всичко, което е вътре в мене, нека хвали святото Му име. Благославяй, душо моя, Господа, и не забравяй нито едно от всичките Му благодеяния. Той е, Който прощава всичките ти беззакония, изцелява всичките ти болести; Който изкупва от рова живота ти, венчава те с милосърдие и благи милости!"* (Пс. 103:1-4).

Нека благодарим на Бога, че Той носи бремето ни, че Той ни избавя, че Той върши благодеяния спрямо нас, че изцелява болестите ни, прощава беззаконията ни, осигурява кислород, за да можем да дишаме; снабдява ни с храна, за да живеем; дава ни вода, за да не умрем; изпраща Слънцето Си да огрява земята, за да

ни стопля и радва с животворните си лъчи. Бог постоянно се грижи за нас.

б) Много д а р о в е ни е дал и продължава да ни дава Бог, за което трябва още повече да Го хвалим. **Ап. Павел** се провикна с възхищение: *„Благодарение Богу за Неговия неизказан дар!”* (II Кор. 9:15).
Ж и в о т ъ т, който живеем, не е ли един неизказан Божий дар!?
З д р а в е т о, което имаме, не е ли един неизказан Божий дар!?
С е м е й с т в о т о, което имаме, не е ли един неизказан Божий дар!?
П р и я т е л и т е, които Бог ни е дал, също са един неизказан Божий дар!
Не следва ли за всички тези неизказани дарове, които Бог ни е дал, да Му благодарим и да Го хвалим? Следва! Нека го правим!

в) И з к у п л е н и е т о, което Бог е направил за нас е най-голямата причина да хвалим Бог и да Му благодарим. Какво са всички други дарове и милости без изкуплението? То е, което ни гарантира хвалението и благодарението в небето. То е най-силният израз на Божията любов към нас. То е дело на Самия Исус Христос – Живата и Вечна Божия Любов! **Прор. Исая** е имал едно чудно видение за възвръщането на израилтяните в земята им: „*Изкупените от Господа ще се върнат и ще дойдат с възклицание в Сион; вечно веселие ще бъде на главата им; ще придобият радост и веселие, а скръб и въздишане ще побегнат”* (51:11). И нас, като изкупени, ни очаква веселие и хваление в небето, пред Божия престол. Защо да не ги започнем сега, още тук?! *„Защото сте били купени с цена; затова прославете Бога с телата си и с душите си, които са Божии”* (I Кор. 6:20).

г) Освен за всички тези неща ние трябва да хвалим Бог и да Му благодарим и за всичко, което д о п у с к а в ж и в о т а ни. **Ап. Павел** ни съветва: *„За всичко благодарете, защото това е Божията воля за вас в Христос Исус”* (I Сол. 5:18). Това „всичко” включва наистина в с и ч к о. Особено и з п и т а н и я т а! Колко леки и поносими стават те, когато благодарим! И обратно, колко трудно се крачи в долината на смъртната сянка, когато вместо хваление от устата ни излиза роптание, а вместо благодарност – мърморане!
Вижте как Павел и Сила, които, ако и да бяха физически измъчвани, краката им да бяха стегнати в менгеме, пак посред нощ се молеха с химни на Бога (Деян. 16:25). Защо според вас паднаха оковите от телата им и се отвориха тъмничните врати? Дали ангел

слезе и извърши нова чудо? Не е записано в Словото, но ние имаме пълно право да вярваме, че хвалението на Павел и Сила промени нещата в тяхна полза. Че нашето хваление и благодарение ще променят нещата в наша полза, ще свалят оковите на отчаяние, мъка, съмнение и неверие. Но само ако хвалим Бог и Му благодарим за всичко!

В своите хронологични летописи църковната история е съхранила един поучителен случай. **Йоан Златоуст**, патриарх цариградски и вселенски, след много гонения от страна на императрица Евдокия, много унижения и притеснения за правата вяра и за това, че изобличавал *„навреме и без време"* (II Тим. 4:2б), бил заточен в далечна Армения, край бреговете на Черно море. Той не можал да стигне до определеното място поради нечувания душевен и физически тормоз от страна на войниците, които го придружавали. В гр. Комон той починал с думите: „Слава на Бога за всичко!". Враговете му сломили тялото, но не и духа му. „Слава на Бога за в с и ч к о!"

Да благодарим на Бога и да Го прославяме винаги и навсякъде, чрез Исус Христос, нашия Господ!

„ Не се безпокойте за нищо, но във всяко нещо с молитва и молба изказвайте прошенията си на Бога с благодарение" (Фил. 4:6). Това означава да благодарим на Бога в молитва – лична и обща.

„В събранията благославяйте Бога; благославяйте Господа... в храма Му всеки възгласява: Слава!" (Пс. 68:26; 29:9 в). Нека хвалим Бог в богослуженията си!

„Христовото слово да се вселява във вас богато; с пълна мъдрост се учете и се увещавайте с псалми и химни и духовни песни, като пеете на Бога с благодат в сърцата си" (Кол. 3:16). Да славим Бога с песни и псалми!

„Ако бях славей, – е казал някога един голям философ – щях да правя това, което прави славеят; ако бях лебед, щях да правя това, което прави лебедът. Но аз съм разумно същество и на мен подобава да прославям Бога. Това е моето призвание. Това изпълнявам!"

„Алилуя! Хвалете Господа от небесата;
хвалете Го, всички Негови ангели;
хвалете Го, всички Негови войнства;
хвалете Го, слънце и луна;
хвалете Го, всички светли звезди;
хвалете Го, вие, висши небеса;

хвалете Господа от земята,
вие, морски чудовища и всички бездни;
огън и град, сняг и пара,
бурен вятър, който изпълнява словото Му,
планини и всички хълмове,
плодородни дървета и всички кедри,
зверове и всички животни,
животни и крилати птици,
земни царе и всички племена,
князе и всички земни съдии,
юноши и девици, старци и младежи –
нека хвалят името на Господа;
защото само Неговото име е превъзнесено!
Алилуя!” (Пс. 148).

Амин!

НЕДЕЛЯ НА БЛУДНИЯ СИН

„И бащата рече на слугите: Скоро изнесете най-хубавата премяна и облечете го, и турете пръстен на ръката му и обуща на нозете му; докарайте угоеното теле и го заколете, и нека ядем и се веселим, защото този мой син бе мъртъв и оживя, и изгубен бе и се намери."

Лука 15:22-24
(11-32)

Много притчи е изрекъл Господ Исус Христос, за да изясни възвишените истини на царството Божие и за човешкото спасение. Ала най-хубавата, най-дълбокомислената и най-поучителната е притчата за Блудния син. Заслужено тя е наречена "бисерът на притчите". Тя е послужила за сюжет на множество прекрасни художествени произведения – картини и поеми, повести и музикални произведения; любим предмет е на тълкувания и проповеди на знаменити коментатори и проповедници. Тя е благодатна тема за дълбоки психологически анализи, например тези у Виктор Юго и Фьодор Достоевски. Нека спрем и ние нашето внимание върху нея; да изясним съдържанието ѝ, да разкрием нейния смисъл, и да извлечем съответната поука!

Притчата за Блудния син разкрива великата Божия любов към каещия се грешник, силата на истинското покаяние и спасителните му плодове. Тя рисува картинно човешката участ, дошла като последица от греха. Тя ни говори за трагизма на отделния човек, отдалечил се от Бога. Тя излага процеса на възраждането и оправданието на човека пред Бога.

Явно е, че Господ Исус е взел сюжета на притчата от съвременния Нему живот. А може би сюжетът има началото си още от времето на старозаветните хора. Наистина и Старият Завет има своя блуден син, с неговото падение и възстановяване. Втора книга на царете глава 11 ни представя историята на Давидовия грях-падение, а 12-та глава ни представя историята на Давидовото възстановяване чрез покаяние пред Бог.

I.

1. Първата картина, която Господ Исус защрихова пред очите ни е един ЩАСТЛИВ БАЩИН ДОМ. Какво значи б а щ и н д о м? Колко

спомени и какви чувства събуждат у нас тези две думи!? Бащиният дом ни става толкова по-скъп, колкото по-отдавна сме го напуснали и колкото по-далече от него се намираме. Можем да видим други, много по-големи, много по-хубави домове, но бащиния дом ще остане най-скъп за нас през целия живот! Защо ли? – Защото в него за пръв път сме чули сладките думи: "Мамо!", "Татко!". Защото тук е споменът за всичко мило и скъпо на сърцето. Това е домът на майчината милувка и бащината грижа, домът на безгрижното детство, където сме пели, играли и викали на воля.

Много скърби, нанесени му от близки и далечни, преживя Давид. Много гонения застрашаваха живота му. Коварната ръка на Саул не му даде покой дълги години. Сауловата омраза го принуди да търси убежище при филистимския цар Анхус. Тази стъпка бе трудна за Давид и той я направи след дълго колебание. Тя му бе трудна, защото означаваше раздяла с близки, приятели, родина, но най-много скърбеше, че ще се раздели със скинията на живия Бог и с *"множеството, което празнуваше"* (Пс. 42:4г). Затова, когато след всичките му беди Бог го постави цар на Израил, когато той се намери отново сред близки, приятели и другари, той най-много се радваше, че ще може свободно да се покланя на своя Бог в скинията, да се радва на сладкото Божие присъствие. За него скинията беше повече от роден дом! За него Божието присъствие и Божия мир в сърцето бяха много повече от приятели и родина. *"Ревността за Твоя дом ме изяде"* - казва той (Пс. 69:9). А на друго място казва: *"Едно нещо съм поискал от Господа, това ще търся: да живея в дома Господен през всичките дни на живота си, за да гледам привлекателността на Господа и да Го диря в храма Му"* (Пс. 27:4).

2. И НАЙ-СИЛНОТО СЛЪНЦЕГРЕЕНЕ ПОНЯКОГА Е ЗАКРИВАНО ОТ ОБЛАЦИ.

И в най-голямата радост може да се роди тъга. В най-голямата свобода човек може да се почувства роб. Грехът е един черен облак, който скрива слънцето от очите ни. Грехът е смъртна тъга, която ограбва радостта от сърцата ни. Той е най-позорното робство, което слага край на свободата ни.

"Грях?! Що е грях? Нима има грях?" – казал веднъж един свободомислещ в интимен разговор с група приятели. Много хора смятат, че грехът е нещо измислено, нещо несъществуващо. Но какво е грехът? – Грехът, това е б е з з а к о н и е (I Йоан 3:4). Грехът е п о с т ъ п к а, н а р у ш а в а щ а б о ж е с т в е н и т е

з а к о н и. **Бог** е казал: *"Не убивай!"* (Изх. 20:13). Престъпването на тази заповед нима не е беззаконие, т.е. грях? **Бог** е казал: *"Не кради!"* (Изх. 20:15). Престъпването на тази заповед нима не е беззаконие, т.е. грях? **Бог** е казал: *"Почитай баща си и майка си!"* (Изх. 20:12). Нарушаването на тази заповед, т.е. непочитта към родителите, нима не е грях!? Както виждате, грехът не е нещо несъществуващо, напротив, грехът съществува, и не само това, но и господарува над много хора, а най-вече над онези, които го отричат. Грехът е такова з л о, което е п л о д н а в о л я т а на човека. Едно деяние става грях, когато е решено от волята на човека.

Грехът, подобно на физическите заболявания, има своето развитие. П ъ р в о идва и з к у ш е н и е т о, т.е. даден предмет или личност неотразимо те привлича, въпреки, че знаеш, че естеството му е греховно. Ако това изкушение съумее да се превърне в п о ж е л а-н и е, не след дълго време то се превръща в у п о р и т а с т р а с т. Страстта пък търси своето задоволяване: крадецът търси да открадне, убиецът – да заколи и т.н. Даде ли се свобода на страстта, тя се превръща в г р я х; а грехът, когато се развие, т.е. когато стане практика, ражда с м ъ р т (Яков 1:13-15). Тези степени на греха ние виждаме в историята за отпадането, както на Блудния син, така и на Давид.

Как започна Давидовия грях? Той видя една примамлива картина: *"Надвечер, когато стана Давид от леглото си и се разхождаше по покрива на царската къща, видя от покрива жена, която се къпеше, и жената беше много красива на глед"* (II Царе 11:2). Той отвори вратата на сърцето си пред изкушението и то се превърна в пожелание, което не търпи отлагане. О, ако можеше Давид да предвиди последствията от този пораждащ се грях, той не би се съгласил с примамливото изкушение.

А нима той можеше да остане равнодушен? Плътта е много силен противник на духа – ще възразят някои. Да, плътта е силна, но Бог е дал на човека воля, която да подчинява плътта на себе си. Нима младият Й о с и ф не беше изкушен по един много по-прелъстителен начин? Той не беше ли от плът като Давид? Той, обаче, излезе победител от борбата с изкушението. Не позволи на греха да се загнезди в сърцето му. Кралят на проповедниците **Спърджън** казва: "Ние не можем да забраним на птиците да летят над главите ни, но не бива да им позволяваме да кацат върху главите ни… Един благочестив човек може да падне в огъня, но не може да изгори. Надеждата му може да бъде залята от пороя, но не

ще се удави". Колко е вярно това по отношение на греха. Бог каза някога на К а и н, а то се отнася и за всички хора, *че: "ти ще владееш над него*" (Бит. 4:7). Наше право е да разрешим на птицата-грях да кацне върху главите ни, но наше право е и да я пропъдим. Йосиф падна в огъня на изкушението, но не изгоря, а устоя, защото умееше да владее греха и плътта си. А Давид не стори така. Той позволи на примамливата картина да влезе в сърцето му. Там се надигна страшна буря. Един глас гръмко ехтеше в душата му: "Недей! Това е прелюбодейство!" Друг глас нежно му шепнеше: "Колко приятни минути може да ти достави тази жена, ако можеш да я имаш". Той послуша втория глас.

В тази фаза на греха, Давид напълно отговаря на състоянието, в което се намираше Блудният син, когато поиска от своя баща наследството си, отричайки се по този начин от семейство, бащин морал, бащина любов и всякакъв свян. Но ако Блудният син беше още твърде млад, за да знае на какви опасности подлага живота си, Давид беше достатъчно зрял, за да прецени, че делото с Витсавее е прелюбодейство. Наистина, той все още не бе прелюбодействал с нея буквално, но не казва ли Писанието, че *"всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си"?!* (Мат. 5:28). Давид, подобно на Блудния син, пожела сам да определя живота си и никой не му попречи.

3. Както казахме, ГРЕХЪТ ПОСТАВЯ ПОЖЕЛАНИЕТО В НАЧАЛОТО НА ЕДНА ВЕРИЖНА РЕАКЦИЯ ОТ ГРЕХОВЕ в нашия живот.

Снежната лавина в началото започва своето съществуване от една малка снежна топка. За нейното образуване е необходима една наклонена плоскост. **Ап. Яков**, изреждайки степените на греха, отбелязва: *"Страстта зачева и ражда грях"* (1:15 а, б). Страстта чертае в ума на Давид сладострастни картини. Той е почти решен да извърши греха, но има нещо, което го задържа. Какво е то? Не е споменът за Божия дом, тъй като пожеланието вече го е изтрило. Не е и споменът за общенията с Бога в молитва, защото страстта е взела връх над желанията на душата. Не е и срамът от хората, понеже страстта не се срамува от хората. Какво е тогава? – Това е малкото оцелял в душата му с т р а х от Бога. Страстта, обаче, надделява. Дяволът има много помощници, когато трябва да тикне някого в греха. Давид не желаеше да посегне пръв. Много добре! Тогава дяволът ще му служи чрез неговите хора. *"И рече един: не е ли това Витсавее, жената на У р и й, Хетееца?"* (II Царе 11:3). *"И прати Давид вестители та я взе, и когато дойде при него, лежа с*

нея” (ст. 4). Грехът вече е извършен. Факт е. И страхът Господен бе прескочен. Всички прегради към злото са вече зад гърба му и злото се разкрива пред очите му примамливо и достижимо. Но чудно, вместо той да го владее, то него завладява. Той го усеща в жилите си.

Този ли злодей, който отнема честта на една омъжена жена е Давид, псалмопевеца? Този ли коварен прелюбодеец е Давид, човекът по Божието сърце?

Дали Давид си даваше сметка какво е загубил и докъде е стигнал? Дали той разбираше, че е прекрачил прага на бащиния Божий дом в посока навън, към тъмнината? В този момент на своя живот Давид напълно съответстваше на оня момент в живота на Блудния син, в който той напълно скъса всякакви връзки с баща си и излезе от бащиния си дом. Бащин дом обикновено се напуска при нужда – при женитба, при гурбет, при преселване и пр. Напуска се с тежка мъка, с плач и сълзи. Колко пъти излизащият ще обърне главата си назад към родната стряха! А тук няма такова нещо. Казано е: *“Като си събра всичко, отиде в далечна страна”.* Навярно той е тръгнал без да се сбогува с родители, домашни, приятели, без мъка на сърце, а с горд и самонадеян поглед, отправен към далечната, непозната, но силно желана страна на свободата, волността и удоволствията.

4. *“ОТИДЕ В ДАЛЕЧНА СТРАНА”.*

Давид окончателно се отдели от дома на Бога, строен с толкова любов в собственото му сърце. Той скъса връзките с Божията благодат. Иначе не може. Както не е възможно светлина и тъмнина да съществуват съвместно, така не е възможно човек да има Бог в сърцето си и да греши. Писано е: *“Никой не може да слугува на двама господари, защото или ще намрази единия, а ще обикне другия, или към единия ще се привърже, а другия ще презира. Не може да слугувате на Бога и на мамона”* (Мат. 6:24). Давид отхвърли Бога и попадна в плена на дявола. Блудният син отхвърли “игото” на баща си, за да изпадне в още по-голямо и по-страшно иго.

5. *“ТАМ РАЗПИЛЯ ЖИВОТА СИ С РАЗПУСНАТИЯ СИ ЖИВОТ”.*

“Грехът, като се развие напълно – казва **ап. Яков** – *ражда смърт”* (1:15). Блудният син пръскал онова, що не е събирал. И понеже не знаел как е припечелено, пръскал без мяра. Така протичат в пиршества дни наред. Но всичко има край. Свършват се парите. *“И*

като разпиля всичко, настана голям глад в онази страна, и той изпадна в лишение" (ст. 14). Това, за Блудния син, бил първият предупредителен сигнал за опомняне. Приятелите му го оставят, защото не могат повече да го използват.

И Давид изпадна в голямо лишение. Всички добродетели бяха издухани от сърцето му. Правдата, любовта, милостта, смирението, с които бе известен някога, сега бяха заменени от греха, непослушанието, гордостта и лицемерието. Помен не остана от стария Давид. В този момент към Давид се приближава един нов грях (последица от първия): убийството. Убийство не на Голиат, не и на амаличанина, донесъл фалшиви известия за Саул, но на мирен и честен мъж. Смъртта му е необходима на Давид, за да завърши пъкленото си дело. Но как да го убие? В лично единоборство? Няма причина. И тук дяволът идва "на помощ". Лицемерието ще свърши добра работа. Давид заповядва на Урий да се яви при него. Урий заварва царя седнал на богата трапеза. Поканен от царя, той сяда пред трапезата и мълчаливо се храни. По предварителна заповед от царя, в Уриевата чаша са сипали опиум. Урий се напива и царят го изпраща у дома му. Но Урий, макар и пиян, остава верен на дълга си, и не отива при жена си. Какво изобличение е това за Давид! Какво предупреждение от Бога. Но той не го разбира. Напротив, това го дразни.

Войникът се явява на другата сутрин, готов да изпълни заповедите на своя цар. Той получава запечатан плик, в който всъщност се крие неговата смъртна присъда. Когато отива на фронта, убийството е извършено. Вече всичко е „наред". Давид взема вдовицата за своя жена още по времето на нейната бременност. Верижната реакция на греха. Съблазнителят става убиец. Какво заслепение! Не беше ли в същото състояние и Блудният син, когато, останал без пари, без приятели, без съчувствие от никого, гладен и гол, убил всичко добродетелно в себе си, се видя принуден да се хване на най-унизителната за онова време работа?! *"И отиде та се представи пред един от гражданите на оная страна, който го прати на полетата си да пасе свини. И желаеше да се насити с рошковите, от които ядяха свинете, но никой не му даваше"* (Лука 15:15-16). Какво падение! От син на заможен баща, той стана свинар! Това състояние било за него втори сигнал за опомняне. Като камбанен звън биело то върху съвестта му: "Опомни се! Покай се!" Не е трудно да си представим душевното състояние на изпадналия в нужда Блуден син. Той си спомня за миналото – за блаженото и безгрижно детство, за бащиния дом.

Т а м и т у к, н я к о г а и с е г а – тези неща се противопоставяли в него със страшна сила. Т а м, в бащиния дом има всичко в изобилие, а т у к той умира от глад. Н я к о г а той не познаваше нужда, а с е г а нуждата му е станала неразделен спътник. Какво да се прави? За нещастния младеж оставали само два пътя: или отчаяние и гибел, или нов живот. За щастие, той избрал второто: *"А като дойде на себе си рече: колко наемници у баща ми имат хляб в изобилие, а аз тук от глад умирам. Ще стана и ще отида при баща си и ще му река: Татко, съгреших против небето и пред тебе и не съм достоен да се нарека твой син. Направи ме като един от наемниците си"* (ст. 17-19).

Бог скърбеше за Давид. Той има достъп до тайните на нашия живот. И Бог се намесва. Той изпраща при Давид прор. Натан. Нещо в живота на Давид трябва да бъде изрязано. В противен случай, циреят ще отрови цялото тяло. Как постъпва Натан? – Много разумно. Той разказва една история, позната на всички ни, чрез която хитро изобличава Давид. Той му разказва една приятна история. Давид е заинтересуван. Пред него изниква един злободневен юридически проблем и той, като върховен съдия на народа, бърза да го разреши. А ето и историята: в покрайнините на Йерусалим живеел един богат човек, който притежавал голям имот и 1000 овце. Отсреща пък, в една малка къщурка, живеел един сиромах. Той имал на разположение само едно женско агне и то му било толкова мило, че го слагал да спи с децата му. Но ето, че на богатия му идват гости, които трябва да нахрани, и тъй като му се свиди да вземе от своето, той посяга към агнето на сиромаха. Давид е възмутен! Той произнася смъртна присъда над скъперника. Не улавя тънкия намек за себе си. Тогава Натан отправя стрелата на изобличението в самото му сърце: *"Ти си този богаташ!"* В този момент се решава участта на Давид. Той осъзнава своя грях; и разбира три неща: първо, че е пренебрегнал Божиите добрини чрез греха си, второ, че е потъпкал великата Божия любов към него чрез убийството на Урий, и трето, че Божият съд виси над главата му. В този момент настъпва разкаянието. Давид изрича: *"Съгреших на Господа!"*

Дотук за Давидовия грях. От тук нататък следва историята на възраждането му. Нека разгледаме и нея.

II.

1. *"ТАТКО, С Ъ Г Р Е Ш И Х ПРОТИВ НЕБЕТО И ПРЕД ТЕБЕ; не съм вече достоен да се наричам твой син"* (Лука 15:21).

Това е изповедта на Блудния син. Баща му не се нуждаеше от нея, защото го обичаше и преди нея, но на сина му беше необходима, за да му олекне на душата. "Признат грях – половин грях" казва нашата народна мъдрост. *"Който крие престъпленията си няма да успее, а който ги изповядва и оставя, ще бъде помилван"* (Пр. 28:13). Тежко се чувства човешката душа, когато прегреши. Съмнения разяждат сърцето отвътре и отвън. "Ще ми прости ли Бог?!" - пита съгрешилият и Бог отговаря: *"Ако изповядаме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда"*. А в **прор. Йезекиил** дословно е записано: *"Ако се върне нечестивият от греха си, ако ходи в повеленията на живота, и не струва неправда, непременно ще живее и няма да умре; всичките му грехове, които е извършил, няма да му се помнят вече, непременно ще живее"* (33:15). Не ни ли учи и Господ Исус в молитвата "Отче наш", че Бог ще ни прости греховете, също както прощаваме и ние на длъжниците си? (Мат. 6:9-12). Бог ще ни прости ако и з п о в я д а м е беззаконието си.
Според **Ориген**, християнинът не трябва да се срамува от изповедта си. "Ти – казва той – се срамуваш да покажеш раните си днес… не искаш да ги изповядаш и да се покаеш, но в Страшния съд не пред един, не пред двама, а пред цялата вселена ще бъдат показани". А **Василий Велики** казва: "Ако оголим греха чрез изповедта, така ще го направим сух троскот, готов да бъде унищожен в огъня на покаянието".
Каква хубава покайна молитва е Давидовата молитва след греха с Витсавее, в Пс. 51! Колкото огромен и страшен бе грехът му, толкова искрено, смирено и дълбоко бе разкаянието му: *"Престъплението си аз п р и з н а в а м, и грехът ми е винаги пред мене. На Тебе, само на Тебе съгреших, и пред Тебе сторих това зло"* (ст. 3, 4). Давид не скри нищо от Бога, нито от хората, но неговата изповед се записа в Библията, така че и ние да се поучим от нея. Той безжалостно изнесе нечистотата си на светлина, защото му стана ясно, че докато грехът се укрива в тъмнината, може да продължи да се развива. Да се изнесе нещо на светлина, означава да се изповяда пред Бог и пред човеците. Без тази изповед врагът щеше да държи Давид в ръцете си и щеше да го компрометира. Но той изповяда греха си и грехът бе погасен. Каква радост изпита той след като се изповяда: *"Рекох: ще изповядам Господу престъпленията си и Ти прости вината на греха ми"* (Пс. 32:5)!

2. *"Татко,…НАПРАВИ МЕ КАТО ЕДИН ОТ НАЕМНИЦИТЕ СИ"* – рече Блудният син. Защо каза това? –Защото се срамуваше от себе си. Не се считаше вече достоен да бъде син на такъв почтен баща. А и наследството си бе получил. Синовството си бе взел. Една участ му оставаше още: да стане наемник, но и то бе за него нещо много.
Чувството на срам и на виновност е крайно необходимо при покаянието. Поправя се онзи, който признава греха си и се срамува от него. Нека вземем пример от свещеника **Ездра**, който със сълзи на очи своите и народните грехове: *"Боже мой! Срам ме е и страхувам се да повдигна лицето си пред Тебе, Боже мой, защото нашите престъпления надвишиха главите ни, и беззаконията ни пораснаха до небесата"* (9:5).
А Давид? Той срамува ли се от греха си? Не само се срамува, но и моли за прошка: *"Ето, желаеш искреност вътре в човека"* (ст. 6 а). Бог мрази лицемерите. На Него са му неприятни онези, които укриват греха си, както и тези, които го преувеличават. Бог обича искрените! *"Поръси ме с исоп и ще бъда чист"* – продължава **Давид** – *„измий ме и ще стана по-бял от сняг"* (ст. 7). Давид знаеше за какво и кога се използваше исопът. Исоповата китка се използваше от първосвещениците, когато прочитаха пред народа книгата на закона, след което прочитане, те вземаха кръв от телци и козли, с вода и червена вълна, и поръсваха книгата и целия народ, като казваха: *"Това е кръвта на завета"* (Евр. 9:19-20). На Давид му бе известно, че *"по закона почти всичко с кръв се очиства и без проливане на кръв няма прощение"* (Евр. 9:22). Затова сега в молитвата си напомня на Бог да го поръси с тази исопова китка, за да стане сърцето му по-бяло от сняг. *"Отвърни лицето Си от греховете ми. И всичките ми беззакония изличи. Стори добро на Сион според благоволението Си. Съгради стените йерусалимски"* (ст. 9, 18). О, колко вярно схваща Давид своето настоящо положение! Божието присъствие – изгубено. Вярата – мъртва. Благодатта – изчезнала. Храмът на душата – разрушен. Светлината на очите – помрачена. Съвестта – опозорена. И това само от едно пожелание! О, Йосифе, Йосифе, колко необходим си днес, да дадеш пример на съвременните Давидовци! Господи, помогни ни да бъдем като Йосиф!

3. Ние сме виждали картината, изобразяваща БЛУДНИЯ СИН КОЛЕНИЧИЛ ПРЕД БАЩА СИ: главата – ниско сведена, ръцете – вплетени една в друга, цялата му фигура излъчва скръб и болка. Къде е бащата? – До сина. Положил трепересите си ръце върху

главата на своето чедо, той внимателно слуша изповедта му. Но когато синът настоява да бъде приет у дома като наемник, бащата не издържа и го прекъсва. Как?! Синът му да стане наемник?! О, бащината любов не допуска това! За бащата синът е в и н а г и с и н. И паднал да е, той го чака, за да го приеме пак като син. И ние чуваме бащата да заръчва на слугите: *"Скоро изнесете най-хубавата премяна и го облечете, и сложете пръстен на ръката му, и обуща на нозете му"* (ст. 22).

И Давид плаче в подножието на Бога: *"Сърце чисто сътвори в мене, Боже, и дух постоянен обновявай вътре в мене"* (ст. 10). Грехът е изповядан пред Бог и пред човеците. Налице е и молба за прошка. Сега е ред на исоповата китка. Ред е на Бога-Баща. И Той тържествено заявява на Давид, а и на нас, които като Давид се каем: *"Елате сега, та да разискваме. Ако са греховете ви като мораво, ще станат бели като сняг. Ако са румени като червено, ще станат като бяла вълна… Изгладих като гъста мъгла престъпленията ви, и като облак греховете ви. Върнете се при Мене, защото Аз ви изкупих"* (Ис. 1:18; 44:22). Давид вярваше, че колкото е високо небето от земята, толкова е голяма Божията милост към ония, които Му се боят. Той вярваше, че колкото отстои изток от запад, толкова е отдалечил Бог престъпленията ни от нас (Пс. 103:11-12). Той знаеше, че *"както баща жали чадата си, така Господ жали ония, които Му се боят"* (Пс. 103:13). Давид вярваше твърдо в милостта на Бога.

И Господното известие до Давид, чрез **прор. Натан**, бе радостно: *"Господ отне прегрешението ти, няма да умреш"* (II Царе 12:13).

А нас кой ни очиства от греховете ни? **Ап. Йоан** пише: *"Ако съгреши някой имаме Ходатай при Отца, Исус Христос, Праведният. Той е омилостивение за нашите грехове, и не само за нашите, но и за греховете на целия свят"* (I Йоан 1:7). Христос, със собствената Си кръв, придоби за нас вечно изкупление (Евр. 9:13-14), "*защото ако кръвта от юнци и от козли… освещава за очистване на тялото, то колко повече кръвта на Христа, Който принесе Себе Си без недостатък на Бога, ще очисти съвестта ви от мъртвите дела, за да служите на живия Бог".*

4. БЛУДНИЯТ СИН Е ВЕЧЕ В ПРЕГРЪДКИТЕ НА БАЩА СИ.

ГРЕХЪТ ВЕЧЕ Е МИНАЛО. Сега той е честит пак да бъде син. Но едно все пак не достигаше: къщата бе пометена и наредена, но празна! (Лука 11:24-26) Цял свят бе узнал, че синът е станал блуден син, но за завръщането му знаеха само малцината домашни.

Трябваше завръщането на сина да се ознаменува с веселие, на което бащата публично да признае наново синовството на сина си; пред всички да заяви, че този негов син *"мъртъв бе и оживя, изгубен бе и се намери"* (Лука 15:32). Ето защо бащата нареди на слугите: *"Докарайте угоеното теле и го заколете, и нека ядем и се веселим"* (ст. 23).

Давид бе опростен от Бога. Сърцето и съвестта му бяха очистени. Очите му бяха просветени чрез Божията светлина, но и на него му липсваше нещо. Липсваше нещо, което бе загубил. Какво бе то? Какво загуби Бъняновият герой Християн, когато заспа в оня примамлив кьошк? – Свидетелството за спасението. То падна от ръцете му. И когато се събуди и тръгна на път, той беше опечален и тъжен, защото бе изгубил радостта на спасението. Всеки човек, който претендира да е спасен от Бога, трябва да има свидетелство за спасение. Свидетелството, което Бог даде на Давид, на Християн, и на всички, повярвали в Неговото име е, че *"Бог ни е дал вечен живот в Христос Исус, нашият Господ"* (I Йоан 5:11). Това свидетелство на вечния живот ражда радост в сърцата ни. Тази радост Давид бе изгубил. *"Върни ми радостта на спасението"* – вика той (Пс. 51:12 а). Нека знаем, че свидетелството за вечния живот е необходимо на всяко едно вярващо сърце, което пътува към небето. Ти и аз трябва да знаем: имаме ли свидетелството на вечния живот, или го нямаме. Ако не сме сигурни в притежаването му, спасението ни никак не е сигурно. На колебаещите се в увереността си Бог казва тия думи: *"Бог ни е дал вечен живот в Христа Исуса. Който има Божия Син (в сърцето си), има вечен живот…"* **Ап. Йоан** още повече ни насърчава, като казва: *„Това ви писах на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот и да вярвате в името на Божия Син"* (I Йоан 5:11-13).

Блудният син заживя отново честит живот в бащиния дом. На Давид бе върната радостта на спасението. Християн грижливо потърси своето свидетелство и след като го намери, радостен продължи пътя си. Божията прошка е чуден балсам за изстрадалата грешна душа. Давид опита това прощение и написа сладките думи: *"Блажен оня, чието престъпление е простено и чийто грях е покрит"* (Пс. 32:1).

На всемилостивия и дълготърпелив Бог нека бъде слава сега и завинаги!

Амин!

НЕДЕЛЯ НА ЗАКХЕЙ

Поглед към Христа

„И завтече се напред, и се покачи на една черница,
за да Го види... Исус като дойде на това място,
погледна нагоре и му рече: Закхей, слез бърже,
защото днес трябва да престоя в дома ти”.

Лука 19:4-5 (1-10);
Йоан 12:20-21

Човек има много желания. Желания лични, семейни, обществени, благородни, егоистични; желания-устреми, интимни желания, скрити дълбоко в душата на човека; желания за мир, щастие, радост и пр.

От всички тези човешки желания най-интимното и най-святото е желанието да бъде видян по някакъв начин Бог, да бъде усетено Неговото присъствие, да бъде някакси разбран. Едва ли може да се намери човек на тази земя, който изобщо не би искал да види Бога и да Го усети. Ако ние жадуваме да видим далечни, непознати светове, да видим отблизо Луната, Венера, да навлезем в бездънния Космос, колко повече ние жадуваме да видим Този, Който държи във всемогъщата Си ръка целият всемир, с всичките му тайни и загадки. Много наши желания са изпълними при земните условия. Но и много са неизпълними. Неизпълнимо е желанието да видим с физическите си очи Бога, защото това е невъзможно. А е невъзможно, защото ние самите сме в Бога, защото целият всемир, по думите на **блаж. Августин**, е в Бога. Кога мравката, която е на планината, ще види цялата планина? – Никога. Нима ние можем да излезем вън от Бога, за да Го видим?

Понеже Бог е невидим за физическото зрение, стана така, че Неговият Единороден Син дойде в света видим, в човешки образ, за да открие Бога. Стана това, което **Йоан Кръстител** казва за Божия Син: *“Никой никога не е видял Бога; Единородният Син, Който е в лоното на Отца, Той го изяви”* (Йоан 1:18). Христос, *“образът на невидимия Бог”*, както Го нарича **ап. Павел**, обясни, изяви, откри Бога (II Кор. 4:4). Затова желанието на хората да видят Бога се осъществява в Христос Исус.

ПОГЛЕД КЪМ ИСУС ХРИСТОС! – нека това да бъде днес нашата тема.

Никога даден обект на внимание, когато е гледан от различни страни, от много очи, в различна светлина, не може да бъде еднакво оценяван, еднакво разбиран и възприеман от всички. Това е вярно, що се отнася до дадено литературно произведение. Едни, например, възторжено ще го акламират, а други решително ще го отхвърлят; трети пък ще останат равнодушни. Подобно е положението, когато се касае за една идея или научна хипотеза. За едни тя ще стане цел и смисъл в живота, а други ще я обявят за лъжа; ето защо всяко произведение на изкуството, всяко научно предположение и всяка политическа платформа имат приятели и неприятели, поддръжници и противници. В това няма нищо чудно, даже то е една закономерност, тъй като хората, тяхната култура, образование, душевна нагласа и убеждения са различни. И ако това е така, що се отнася до една идея, до една хипотеза или до някоя опера, в много по-голяма степен това е така, що се отнася до Исус Христос, центъра на човешката история; Този, към Когото гледат старата и новата ера.
Личността на Исус Христос е предмет на внимание на много и различни погледи. Исус Христос е наблюдаван, оценяван, критикуван, приеман и отхвърлян от хора с различна култура, образование, цвят на кожата, партийна принадлежност и професия. Всички хора, също и ние, гледаме на Исус Христос от различни точки на зрение, и различно Го виждаме.
Който от вас е обърнал сериозно внимание на евангелския текст според евангелистите Лука и Йоан, той несъмнено е доловил някаква разлика между подбудата на Закхей и подбудата на гърците да видят Исус. Ако проследим внимателно завършека на текста от Евангелията, ще видим, че Закхеевото гледане към Исус му донесе голяма полза, докато гледането на гърците не им донесе никаква полза. Неволно ние стигаме до извода, че Закхей сякаш е представител на една определена група от човечеството, която преследва някаква цел в желанието си да види Христос. От своя страна, гърците също са представители на друга група от човечеството, която също иска да види Христос. И така, изразител на чии интереси е Закхей от една страна, и гърците – от друга?

1. ГЪРЦИТЕ, дошли при Христа, са ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ОБРАЗОВАНИЯ И ЦИВИЛИЗОВАН СВЯТ, който идва при Христос

със своята мъдрост, поради което едни от тях Го боготворят, други Го смятат само за обикновен човек, трети Го считат за измамник, докато четвърти съвсем Го игнорират. Сега ще разгледаме няколко мнения на различни представители на цивилизования свят и вие ще се убедите колко различен е за тях Христос.

Така, например, прочутият майстор на тоновете, **Рихард Вагнер**, твърди: "Основателят на християнството е бил не само мъдър, но и божествен". **Ернест Ренан**, известен френски историк, в своята прочута книга "Животът на Христа" казва: "Исус няма да бъде надминат! Неговият култ постоянно ще се подмладява. Неговите страдания постоянно ще затрогват най-добрите сърца; всички векове ще известят, че между човеците не се е раждал по-велик от Исус".

Не така мисли, обаче, древният Христоборец **Целс**, гръцки философ-еклектик, който твърди, че Христос бил само един измамник и нищо повече. И еврейският 12-томен Т а л м у д говори за Христос с много злоба, омраза, като клеветнически Го нарича "лъжец" и "син на дявола".

Погледът на **Тома Пейн** пък, прочут свободомислител и писател, вижда Христос в друга светлина. Той казва: "Исус беше добродетелен човек. Нравствеността, която Той проповядваше и практикуваше, беше от добродетелен вид… И никой не я е надминал". В същия дух, много благосклонно се изказва за Христа и знаменитият немски писател **Лесинг**, който заявява: "Христос е бил първият истински практически учител за безсмъртието на душата… Истински по пророчествата, които се изпълниха в Него, истински по чудесата, които е направил, истински по оживяването Си след смъртта, чрез която Той запечата учението Си".

Как гледа на Христа небезизвестният немският професор **Давид Щраус**? За него Исус е един обикновен човек; дори той счита, че първите християни са измислили евангелския Исус. И все пак, той е изрекъл следните думи: "В религиозната област Исус Христос достигна тази висша точка, която занапред никой няма да е в състояние да прекрачи… Дотогава, докато човечеството чувства, че религията е необходима, а то никога няма да остане без религия, то няма да остане без Христа, тъй като желанието да има религия без Христа щеше да бъде толкова за учудване, колкото е чудно да се желае поезията и да се прескачат Омир, Шекспир и др."

Желая да цитирам още веднъж **Ренан**: "Исус не може да бъде изключително достояние на тези, които наричат себе си Негови ученици. Той е общо достояние и чест на всеки един, в гърдите на

когото бие човешко сърце. Неговата слава не се състои в това, щото ние да Го отделяме от историята, а напротив, ние Му отдаваме истинско почитание, и в същото време твърдим, че без Него цялата човешка история губи смисъла си".

Различни погледи, различни мнения, различно приемане, различна обич, а Христос е един и същ винаги. И защо ли е така? Защото *"светът със своята мъдрост не позна Бога".* Като се представяха за мъдри, гърците глупееха – казва Божието Слово (Римл. 1:22). Още в началото на изложението ние изтъкнахме, че в гледането на г ъ р ц и т е на Христа имаше нещо нередно. Какво беше то? Те не отидоха непосредствено при Христос, за да наситят погледа си, а потърсиха посредници и в това е грешката им. Затова, ако ние последваме техния пример, ако гледаме на Христос чрез посредничеството на други, били те философи, мислители или учени, ще ни бъде доста трудно да се ориентираме сред различните мнения и схващания, още повече, че те не винаги са обективни. Така, например, в някои изказвания лъха предубеждение, открита неприязън, дори омраза, а ние не желаем да бъдем подведени; ето защо аз предлагам да се присъединим към З а к х е й, който погледна непосредствено към Христос – със своите очи. По неговия пример да погледнем и ние Христос, без да търсим помощта на философи, музиканти и учени, та дори те да са най-ласкави в отзивите си за Христа.

На к о я г р у п а измежду човеците е представител бирникът З а к х е й от град Ерихон? Той е представител на онези богати или бедни, учени или прости, велики и скромни хора, които като Сократ някога са опознали първо себе си; видели са, че са пълни с нечестие, безсрамие, неверие и грях; после са осъзнали окаяното си положение и са погледнали към Христос, не за да Го критикуват или подценяват (Той изобщо не се влияе от това), а за да им помогне.

И така, ако някой чувства, че нещо в живота му не е в ред, че сърцето и съвестта му са опетнени от неверие, че душата му жадува за Бога, че трябва да помисли не само за този живот, но и за бъдещия, че смъртта го дебне постоянно и той може да напусне този свят погинал, нека погледне към Христос.

2. ПОГЛЕД КЪМ ХРИСТА!

Този поглед е необходим, дори задължителен. Престъпление е човек да бъде равнодушен и да не иска да погледне на Христа. Библията казва, че в деня на Страшния съд човеците ще бъдат

съдени не само според делата си, но най-вече според това какво е било отношението им към Исус Христос. Най-големият грях и вина в този съден ден, ще бъде р а в н о д у ш и е т о спрямо Христос (Йоан 16:8). Затова, нека погледнем на Христос заедно със Закхей и да се потрудим да извлечем максимална поза за душите си от този поглед.

Гледайки на Исус Христос, ние Го виждаме в различните периоди от Неговия живот: рождение, служение, смърт и възкресение. Нека разгледаме сега тези периоди.

а) Христовото рождение беше предизвестено от пророците, нещо, което не се е случвало преди раждането на никой друг човек. **Прор. Исая** 760 г. пр. Хр. изрича думите: *"Ето, девицата ще зачне и ще роди Син"* (7:14). Някои не вярват в непорочното зачатие на Христос, но, както казва един древен църковен писател, ако те не вярват, че Исус, вторият Адам се е родил без семе, то нека обърнат ума си към първия Адам и ще открият, че той е сътворен от Бога без семе, и след това нека не бъдат невярващи. **Прор. Михей** 750 г. пр. Хр. предрече съвсем точно месторождението на Исус Христос: *"И ти, Витлееме, ако и да си малък между Юдовите родове, от тебе ще произлезе за Мене Един, Който ще бъде владетел в Израил"* (5:2). **Прор. Осия**, живял 720 г. пр. Хр. вижда Йосиф, Мария и Младенеца да бягат в Египет, прогонени от яростта на Ирод и възкликва: *"Из Египет повиках Сина Си"* (11:1), нещо, което в последствие съвсем точно се е сбъднало.

Ако ние сме искрени и непредубедени не можем равнодушно да отминем тези и много други пророчества за Христос. Имайки предвид тези чудесни предсказания, които не са плод на човешка измислица, нито пък на болна фантазия, **Блез Паскал** казва: "Най-великото доказателство, относно достоверността на Христос представляват пророчествата за Него. Бог се е погрижил за тяхното изпълнение и това е най-голямото Божие чудо".

Гледайки на Христовото рождение, ние откриваме, че Христос се роди в изключително с м и р е н и е. **Ап. Павел** пише: Исус*, "ако и да беше в Божий образ се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човеците"* (Фил. 2:6-7). А къде се роди Този, Който прие образ на слуга? В царски дворци ли? - Не! И в меки дрехи ли Го облякоха? – Не! Той се роди в обор на животни и бе положен в ясла на безсловесни. Мария роди първородния си Син и Го положи в яслите, *"защото нямаше място*

за тях в гостилницата" (Лука 2:7). *"Словото стана плът* – казва **ев. Йоан** – *и пребиваваше между нас"* (1:14 а-б), но това раждане не бе възвестено от фанфари, не бе посрещнато с овации, нито бе почетено с награди и тостове. Смирение и бедност. Бедност и смирение.

Когато размислям за унижението, сред което се роди Христос, сърцето ми се свива от болка, но ако погледнем по-внимателно, ние ще открием един светъл лъч зад бедността. В момента на Богораждането в яслата, на небосклона се появи нова, блестяща звезда. Мощните й зари възвестяваха на човечеството, че се е родил неговият Избавител. Още в онази свята нощ заспалото човечество бе разбудено от сладкогласния ангелски хор, който възторжено пееше: *"Днес ви се роди в Давидовия град Спасител, Който е Христос Господ"* (Лука 2:11). А **ап. Йоан** не само изповядва, че *"Словото стана плът и пребиваваше между нас",* но и *"че видяхме славата Му"* (1:14). Гледайки Този смирен, и в същото време божествено прославен Младенец, ние не можем да не Го отличим измежду всички, родени от жена. Освен това, естествено е да си зададем въпроса: "З а щ о д о й д е Христос"? Верният отговор дава **Сам Спасителят**: *"Аз дойдох светлина на света, за да не остане в тъмнина никой, който вярва в Мене… Не дойдох да съдя света, но да спася света"* (Йоан 12:46-47). Исус се роди от дева, бе положен в ясла, изобщо, дойде в света, за да го с п а с и. В нашия поглед към Христа, Витлеем е началото на Божието царство на земята; царство, в което могат да влязат всички Закхеевци.

б) Желаете ли, след като видяхме Витлеем, да последваме Христос в Неговия житейски път? Нека Го погледнем, **влизащ в реката Йордан.** Какво смирение! Царят на царете е навел глава пред слугата Си, Йоан Кръстител; Този, в Чието име всички се кръщават, смирено приема кръщение от смъртен човек. Веднага след кръщението Исус отива в пустинята, където Му предстои да закали духа Си в битката с вечния враг на човечеството; с изкусителя, който три пъти ще се опита да осуети божествената Му мисия, но три пъти ще бъде бит. Исус наистина бе изложен на изкушенията, както се излагаме и ние, но Той никога не бе победен от изкушението, с което даде пример на нас, Неговите ученици. Малко по-късно при Него ще дойде един просветен книжник и ще Му рече: *"Учителю, ще вървя след Тебе, където и да идеш",* но Исус внимателно ще го предупреди с думите: *"Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда, а Човешкият Син няма къде*

глава да подслони" (Мат. 8:19-20). При друг случай, данъчните чиновници ще Му поискат пари за данъци, но Той, в бедността Си, ще изпрати Петър да улови риба, в чиято уста се намира изисканата данъчна монета (Мат. 17:24-27). За Този смирен Спасител **прор. Исая** пише: *"Няма да се скара, нито да извика, нито ще чуе някой гласа Му по площадите; смазана тръстика няма да пречупи и замъждял фитил няма да угаси"* (42:1-3 а). И най-после ние Го виждаме в божественото Му смирение, коленичил пред Петър, да му измива нозете и да ги изтрива с престилка. Кажете, познавате ли смирение, подобно на това? И за кого и за какво Исус живя толкова смирен, дори беден живот? – Заради нас, за да ни научи на смирение, и заради нашето спасение. Господа философите и разните там учени нека спорят кой и какъв е Христос, живял ли е, или не е; нека издребняват в спорове; пред нас, обаче, е един ж и в образ – образът на Христос. "Христос – казва **Филип Шаф** – е единственият о б р а з е ц з а п о д р а-ж а н и е измежду човеците". Той дойде да потърси и да спаси погиналото (Лука 19:10).

В същото време, Този смирен Човешки Син проявяваше ясно и видимо божественото Си д о с т о й н с т в о. Зад безграничното Му смирение блести една ярка с л а в а. Когато при Него дойдоха учениците на Йоан Кръстител да Го питат дали Той е Месия или не, **Той** отговори: *"Идете, съобщете на Йоана това, което чувате и виждате: слепи прогледват, куци прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват; мъртви биват възкресявани и на сиромасите се проповядва благовестието"* (Мат. 11:4-5). Богочовекът може да е беден откъм пари и имоти, но е богат откъм любов и съчувствие към тебе и мене, към всички. Например, Той върна от смъртта сина на Наинската вдовица, Той възрадва опечалените сърца на Яир и жена му, като възкреси дъщеря им от смъртта. Какво казаха за Исус онези, които винаги Го заобикаляха? Какво каза за Него народът? *"Всичко върши добре; и глухите прави да чуват, и немите – да говорят"* (Марк. 7:37). Ще повярваме ли ние на тези очевидци? Нали гласът народен е глас Божий?

Исус не вършеше тези чудеса, за да се прослави като пръв факир на света; съвсем не, но за да *"прослави Бог Отец на земята,… да изяви името Му на човеците"* (Йоан 17:4, 6), а какво можеше да бъде това име, освен л ю б о в?! *"Бог ни възлюби и прати Сина Си омилостивение за нашите грехове"* (I Йоан 4:10).

в) Погледът към Христос ще бъде непълен, ако ние не го насочим и към Голгота. **Какво е Голгота**? Тя е върхът на Божията л ю б о в към нас. *"От това познаваме любовта, че Той даде живота Си за нас"* (I Йоан 3:16). Голгота е върхът на с м и р е н и е т о. Исус, казва **ап. Павел**, *"като се намери в човешки образ, смири Себе Си и стана послушен до смърт, даже до смърт на кръст"* (Фил. 2:8). Голгота е кръглата маса, на която бе подписан мирният договор между Бога и човечеството. *"Бог чрез Христа примиряваше света със Себе Си"* – казва **ап. Павел** (II Кор. 5:19).

Нека още повече се доближим до Голгота! Там съзираме грубия кръст и Страдалецът да виси на него. Пред кръста са застанали два чудновати образа: Божието Правосъдие и Божията Милост. Ние чуваме Правосъдието да казва на Милостта: "Къде е Онзи, Който преди стотици векове, в Едемския рай, предложи Себе Си като Заместник за греха на света?" – "Ето Го – отговаря Милостта. – Той се изкачва на Голгота, носещ кръста Си". Когато Исус стига върха на хълма, Правосъдието Го посреща с думите: "Ти наемаш ли се да понесеш греховете на човечеството?" – "Да" – отговори Христос. "А знаеш ли, че заплатата на греха е смърт?" – "Да. – отговори Христос – Днес Аз ще унищожа греха". Всички приготовления за жертвата биват извършени и Агнецът Божий бива поставен на кръстната клада. Когато Той слага ръката си на дървото на кръста, в нея Той държи греха, който трябва да бъде унищожен. Грях не Негов, а твоя, моя, на всички хора! И когато римските войници заковават гвоздеи през ръката Му, тогава се изпълняват думите на Словото: *"И съживи вас, които бяхте мъртви поради престъплението ви, като прости всичките ви престъпления"*, и като ги прикова на кръста (Кол. 2:13-14). Имайки пред очите си тази покъртителна картина, **Русо** някога е извикал: "Ако Сократ е страдал и умрял като философ, то Христос е страдал и умрял като Бог".

Нека се приближим още повече до кръста. До слуха ни достигат неизречените от никого другиго досега думи: *"Отче, прости им, защото те не знаят какво правят"* (Лука 23:24). Исус се моли за палачите Си, и не само за тях, но и за цялото човечество. Той и на кръста не забрави за какво бе дошъл в този свят, именно, да направи от синовете човешки синове Божии. *"Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине никой, който вярва в Него, но да има вечен живот".*

Приятели, виждате ли Голгота? "Виж! Виж! Грешний, виж! Ето, раните там, ето, извор от кръв! О, пречудна е тази любов!"

Прочутият френски енциклопедист **Денис Дидро**, на една вечеринка у барон Холбах казал: "Не вярвам, че във Франция, а и извън нея, ще се намери човек, който да напише по-прост и по-трогателен разказ от този за Христовите страдания и, който да има същото влияние и след толкова хиляди години".

г) След Голгота идва ред и **на гробът**. Тук го няма ангелският хор, няма "Осанна", нито одобрителните възгласи на тълпата. Тялото на Господ е пред нас – положено в каменна ниша в Йосифовата пещера. Отвън се чуват приглушените хлипания на разплаканите жени. Но Христос трябваше да умре, според Писанията, защото *"ако житното зърно не падне в земята и не умре, то си остава самотно, но ако умре, то дава много плод"* (Йоан 12:24). Смъртта на Христос е факт с дълбоко съдържание, защото е преддверие към славното възкресение. **Наполеон** някога е казал: "Убит от английската олигархия, аз ще умра един ден и моят труп ще бъде заровен в земята, за да стане храна на червеите. Но Христос умря ли? Та можеше ли да умре Бог?" Никога!
О, приятелю, ако ти има търпението да вървиш с нас покрай яслата, живота и кръста на Господа, ела с нас и с трите Марии и на гроба. Там ни очаква ангел, облечен с бляскави дрехи. Той вижда мъката, изписана по лицата ни, също така и отчаянието ни, и ни казва громко: *"Защо търсите живия между мъртвите? Няма Го тука. Той възкръсна!"* (Лука 24:5-6).
Възкресението на Христос сложи край на дългата старозаветна нощ. Възкресението на Христос сложи край на едноличното узурпаторско господство на Сатана. То сложи край на духовната тъмнина. Възкресението е началото на нашето спасение. Възкресението на Христос е узаконяването на Божието царство, основано във Витлеем. Възкресението е начало на царуването на Христос в сърцата ни. Нашият Спасител е жив. Днес Той живее в нашите сърца и души, според както и Сам каза някога: *"Който има Моите заповеди и ги пази, той Ме люби, а който Ме люби ще бъде възлюбен от Отца Ми, и Аз ще го възлюбя и ще явя Себе Си нему"* (Йоан 14:21). *"Ако Ме люби някой, ще пази учението Ми, и Отец Ми ще го възлюби, и Ние ще дойдем при него, и ще направим обиталище у него"* (Йоан 14:23).

Поглед към Христос!
Закхей гледаше към Христос със самотна душа. Закхей гледаше към Христос с душа, жадуваща за общение с Бога. Закхей гледаше към Христос, защото чувстваше, че само Христос ще даде смисъл в

живота му. Той гледаше на Христос като на Спасител от греха, като на Избавител от робството на Сатана, като на Изкупител от мъките в ада. Закхей гледаше внимателно, без да слуша какво "учените гърци" ще кажат за Христос, та било то добро или зло. Закхей гледаше само на Христос. И какъв беше резултатът? Голяма радост! **Исус** каза: *"Днес стана спасение на този дом".*
Искаме ли ние да намерим спасение за себе си и за домовете си? Ако да, това ще зависи от гледането ни на Христос. Как гледаш ти на Христос? Как гледам аз на Христос?
"Търсете Господа, докато може да се намери! Призовавайте Го, докато е близо!" (Ис. 55:6).

Амин!

НЕДЕЛЯ НА МИТАРЯ И ФАРИСЕЯ

„И на някои, които уповаваха на себе си,
че са праведни, и презираха другите,
каза и тая притча: Двама души възлязоха
в храма да се помолят: единият – фарисей,
а другият – бирник. Фарисеят, като се изправи,
молеше се в себе си така: Боже, благодаря Ти,
че не съм като другите човеци, грабители,
неправедни, прелюбодейци и особено не като
тоя бирник. Постя два пъти в седмицата,
давам десятък от всичко, което придобия.
А бирникът, като стоеше издалеч не щеше
нито очите си да повдигне към небето,
но удряше се в гърдите и казваше: Боже, бъди
милостив към мене, грешника. Казвам ви,
че този слезе у дома си оправдан, а не онзи...”

Лука 18:9-14

Скъпи приятели, в тази глава за пореден път ще спрем размишленията си върху образите на фарисея и митаря. Нека насоката на нашите мисли да бъде за човешкото и божественото оправдание. Фарисеят се помъчи сам себе си да оправдае, но не сполучи, защото не схвана важната истина, че пред Бога няма да се оправдае нито един човек (Пс. 143:2). В същото време, грешният митар, отчаян от живота си и от своето духовно състояние, апелира към Бога да го оправдае според Неговата милост. Кой от двамата сполучи? **Господ Исус** отговаря: *“Казвам ви, че този* (митарят) *слезе в дома си оправдан, а не онзи”* (фарисеят) (Лука 18:14). Само Бог може да оправдае грешника и то не поради някакви заслуги от негова страна, но по милост, както и ап. Павел разглежда този проблем: *“По благодат сте спасени, чрез в я р а, и то не от сами вас; това е д а р от Бога; не чрез дела, за да не се похвали никой”* (Ефес. 2:8-9).

Истинската причина, поради която Господ изрече тази притча е, че някои “праведници” презирали другите около себе си и от тук целта, която Господ преследва с тази притча е: да ни предпази от гордост и да ни научи на смирение. Заключението, което Той прави в края на тази притча, също ни довежда до този извод: *“Всеки,*

който възвисява себе си, ще се смири, а всеки, който се смирява, ще се възвиси" (Лука 18:14).

I.

1. Ако разтворите българският речник по етика, в обяснителните бележки за думата ГОРДОСТ ще прочетете за нея, че тя била полезна, тъй като представлявала чувство на самоуважение и на достойнство; гордостта още била ценна черта в характера на човека, защото го предпазвала от самоунижение и пр. Но ако разтворим Библията на кн. Притчи 29:23, там ще прочетем друго за гордостта: *"Гордостта на човека ще го унизи".* **Ап. Павел**, говорейки за злините на последното време, особено набляга на зловредната роля на гордостта: *"В последните дни човеците ще бъдат… н а д м е н н и, г о р д е л и в и,… н а д у т и"* (II Тим. 2:3-4). Също и мъдрият **Соломон**, много ясно разкрива пагубното влияние на гордостта, като казва: *"Гордостта предшества погибелта, и високомерието предшества падението"* (Пр. 16:18). От казаното дотук става ясно, че Библията не толерира гордостта, а напротив, заклеймява я като вредно и пагубно качество, което вместо да издига, унизява човека.

Някакъв адвокат запитал веднъж един стар селянин: "Защо не ходиш с вдигната глава, като мене? Аз не навеждам главата си нито пред Бога, нито пред човека". – "Господине, – отговорил селянинът – виждате ли тази житна нива? Само празните класове стърчат нагоре, а пълните са наведени". Гордостта постоянно шепне на вътрешното ни ухо: „Защо оставаш последен в живота? Ти можеш, и трябва да бъдеш пръв във всичко. Спечели си първото място, каквото и да ти струва това!..."

И който човек или общество последват този прелъстителен глас, те стават склонни към насилие, дори и война. Войните са плод на гордостта и алчността на човеците. За да ни предпази от опасността да се стремим към първенство и към господство, **Господ Исус** ни съветва: *"Когато те покани някой на сватба, не сядай на първия стол, да не би да е поканен някой по-почтен от тебе. И ще дойде този, който е поканил и тебе и него, и ще ти рече: Отстъпи това място на този човек; и тогава ще почнеш със срам да се оттегляш към последното място"* (Лука 14:8-9).

2. ГОРДОСТТА НЕ САМО УНИЗЯВА, НО И ПОГУБВА

В кн. Притчи четем следното: *"Преди загиването, сърцето на човека се превъзнася"* (18:12 а). Достатъчно е да си припомним за Д е н-

н и ц а, някогашният син на Зората, наричан още засеняващ херувим (Ис. 14:12-15). До какво високо положение се бе издигнал Луцифер! Под негово разпореждане се намираха невидимите Божии ангели; беше първият до и след Бога; нищо не му липсваше, и въпреки това се провали унизен, смазан, когато в сърцето му се появи гордост. Той е за нас един внушителен пример, че щом Бог него не пощади, колко повече нас, земните човеци няма да остави ненаказани. Луцифер ще си остане завинаги един презрян паметник на гордостта, която води към падение.

3. Нека се запитаме, и честно да си отговорим, НИЕ ИМАМЕ ЛИ ПРИЧИНИ ДА СЕ ГОРДЕЕМ? Притежаваме ли нещо свое, което да ни дава причина да се гордеем? Това, че сме здрави и трудоспособни, на себе си ли го дължим, или на Бога? Ако реколтата в полето е добра, само ние ли имаме заслуга за това, или и Бог, Който дава дъжд на праведни и на неправедни? Ако производителността на труда е висока, това само на нас, човеците ли се дължи или има и други причини? Истината е, че всичко в нас и извън нас е Божие, следователно, причини за гордост няма!

Нека видим какво отговаря на горепоставения въпрос един пребогат и превелик човек, **прав. Йов:** *"Роденият от жена е кратковременен… живее в къщи от кал… човек е като червей"* (25:6, 14; 4:19). С други думи, на човека подобава да се смирява повече, а не да се гордее. Ето как отговаря **прор. Йеремия** на същия въпрос: *"Господи, познавам, че пътят на човека не зависи от него; не е дадено на човека, който ходи, да оправя стъпките си"* (10:23). Бог е, Който оправя стъпките и делата ни. Той е, Който дава плодородие и увенчава с успех делата на ръцете ни. Ако Той *"не съгради дома, напразно се трудят зидарите, и ако Той не упази града, напразно бди стражата"* (Пс. 127:1).

Тази истина много добре са съзнавали някогашните византийски императори, които подчертавали своята пълна зависимост от Бога, като носели в ръка, на излизане от двореца, торбичка, пълна с пръст, наречена "акакий". Да можехме всички ние да осъзнаем, че сме преходни и кратковременни хора. Да можехме да схванем голямата истина, че каквото сме, сме благодарение на Бога! Да можехме всички ние да носим винаги в душата си по една торбичка, пълна със смирение.

За жалост, твърде често ние виждаме гордост у някои хора, които стоят по-горе от нас, благодарение на някоя своя дарба, умение или друго нещо. Такива гледат само на себе си и почти никак на

другите. Дори ако поглеждат, го правят "отвисоко". Какво забравят, обаче, подобни личности? Забравят, че всички ние не притежаваме нищо от себе си, но всичко имаме даром от Бога, Подателя на всяко добро. Така че, славата, която ни се приписва понякога, всъщност принадлежи на Бога. Тъкмо затова древните евреи са обичали да казват: *"Не нам, Господи, но на Своето име дай слава"* (Пс. 115:1). И ако някой все още не е убеден, че с нищо с в о е не се различава от другите, ако все още не е разбрал, че пред Бога всички сме е д н а к в и, то нека да чуе какъв въпрос поставя **ап. Павел**: *"Какво те прави да се отличаваш от другите?"* (I Кор. 4:7). Запитали веднъж **Саду Сундар Синг**, не се ли главозамайва от успехите си. Той отговорил, че когато Христос, възседнал на магаренце, влизал в Йерусалим, народът викал "Осанна!" и постилал пред Него дрехите си. "И ще е смешно – казвал Саду – магарето да вземе да си помисли, че в негова чест правят всичко това! Така и аз съм като магарето, а Исус е Този, Който върши всичко във всички".

II.

1. *"КОЙТО СЕ ВЪЗВИСЯВА ЩЕ БЪДЕ СМИРЕН, А КОЙТО СЕ СМИРЯВА, ЩЕ БЪДЕ ВЪЗВИСЕН"*, казва Господ Исус Христос.

Ние се убедихме от досегашните размишления, че гордостта е враг на човека и път, водещ към погибел. Тогава нека да пожелаем противоположното на гордостта качество – с м и р е н и е т о. *"Блажени смирените* - е казал **Господ Исус Христос** – *защото е тяхно небесното царство"* (Мат. 5:3). А нали това царство ние ожидаме, за него страдаме, като понасяме укори, подигравки, търпим лишения, отказваме се от светски развлечения. Ето, че Господ Исус дава това царство на смирените по сърце. Нищо друго не ни остава, освен да станем смирени, за да го получим. Спасителят не ни заблуждава с тези думи, но най-сериозно ни вменява смирението като з а д ъ л ж е н и е, при условие, че искаме да наследим небесното царство. Даже и **ап. Павел**, понеже е предчувствал, че ако и да говорим за смирението, ако и да го желаем, все пак понякога ще даваме ума си на високи неща, дори ще отидем твърде далеч в претенциите си за високите постове в живота, съветва ни така: *"Бъдете единомислени един към друг; не давайте ума си на високи неща, но предавайте се на скромни неща; не считайте себе си за мъдри"* (Римл. 12:16). Колкото по-нависоко си се издигнал в житейската стълбица, толкова повече се смирявай,

иска да каже апостолът. Мнозина живеят във висота и в слава, но небесните тайни се откриват само на смирените. Първото, което човек трябва да научи, преди да може да успява в пътя на щастието, е смирението. Надменността трябва да отстъпи място на кротостта. Надменността не може да придобие нищо, тъй като смята, че вече има всичко. Без смирение, усъвършенстването е невъзможно. Горделивият казва: "Защо ми е да се усъвършенствам, когато аз и без това съм си добър?!" Той мисли, че е постигнал всичко и повече няма какво да желае. Ето какво казва за това **ап. Петър**: *"Смирете се под мощната ръка на Бога, за да ви възвиси своевременно*" (I Петр. 5:6). Това смиряване не е за пред хората, а за пред Бога. Невярващите наричат смирението "самоунижение", "слабост", "мекушавост" и пр., но за нас то е възвисяване и сила на духа. Бог обещава да вдигне човека от праха, щом той наистина се е смирил. По този повод **Лао-Тце** е казал: "Това, дето реките и моретата властват над долините, през които текат, е, защото са по-ниско от тях. Затова, святият човек, ако иска да стои по-високо от народа, трябва да застане по-ниско от него. Ако иска да го ръководи, трябва да бъде зад него". Истински Христов последовател не е този, който мисли как да му слугуват, а този, който сам на всички слугува, без ропот и без скръб. Смирението е най-първата и най-голямата християнска добродетел, след любовта!

2. ЗА НЕВЯРВАЩИТЕ Е ТРУДНО ДА СЕ СМИРЯВАТ, почти невъзможно е, защото гордостта, която нашият праотец Адам показа някога чрез непослушанието си спрямо Бог, сякаш е инжектирана на цялото човечество, и днешният човек, в желанието си да се смири, среща ожесточена съпротива вътре в самия себе си. *"Аз съм от плът* – казва **ап. Павел** – *продаден под греха. Защото не зная какво правя: понеже не върша това, което искам; но онова, което мразя, него върша"* (Римл. 7:14-15). Много невярващи хора са се опитвали да сложат край на някои свои пороци, например пиянство, тютюнопушене, клюкарстване, чревоугодничество, наркотици и др., но не са могли. Невярващият човек не може със свои сили да се бори, защото борческият елемент у него – д у ш а т а, е простреляна от злото, от греха. Трябва да се изцели и освободи душата, за да бъде борбата успешна. Кой може да ни освободи от греха и гордостта? Кой е Този, Който има право и власт да освободи човешката душа от робството на дявола? Това е Богочовекът Исус Христос. Тъй както Адам падна чрез гордостта,

като пожела да стане Бог, така и Христос ни възстановява чрез смирението. *"Бог заради нас направи грешен Този, Който грях не е знаел, за да станем ние чрез Него праведни пред Бога"* (II Кор. 5:21). *"Христос, като беше в Божия образ, пак не счете, че трябва да държи равенство с Бога, но се отказа от всичко, като взе на Себе Си образ на слуга и стана подобен на човеците; и като се намери в човешки образ, с м и р и Себе Си, и стана послушен до смърт, даже до смърт на кръст"* (Фил. 2:6-8). И така, Този смирен Божий Син заявява: *"ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни"* (Йоан 8:36).

За вярващия човек борбата с гордостта не е толкова трудна, защото той има на разположение много благодатни средства, които са на негово разположение. Едно от силните оръжия срещу гордостта е усърдната м о л и т в а. Нападнат в упор от гордостта, **псалмопевецът** веднага коленичил в молитва и извикал: *"Господи, предпази от гордост слугата Си, да не ме завладее; тогава ще бъда съвършен"* (Пс. 19:13а).

Друго оръжие против гордостта е Б о ж и е т о С л о в о. То разкрива пред нас извънредно смирения характер на Мойсей, който не се възгордя поради близкото си общение с Бог на Синайската планина, но още повече се смиряваше. Божието Слово ни разказва и за един, още по-смирен от Мойсей, толкова смирен, че се роди в най-непретенциозна обстановка – в прости, дървени ясли. Той живя толкова смирено, че не притежаваше никаква собственост, освен дрехата на гърба Си. Пак Той, в смирението Си, отиде дотам, че позволи да Го разпнат с други двама разбойници. Този, по-смирен от Мойсей, е Божият Син Исус Христос. Нека се учим от Неговия пример, за да станем като Него.

Друго победно средство в борбата с гордостта е п о с т ъ т. Гордостта е качество на плътта, а постът отслабва плътта. Той свива юздите на похотите, и гордостта изчезва. Когато попитали един известен светия, защо пости толкова много и не се ли страхува, че тялото му ще отслабне и изнемощее, той отговорил: „Убивам това тяло, защото то иска да убие мене, сиреч душата ми". Бог е дал на наше разположение тези и други благодатни средства, с цел ние да напредваме в смирението, и очаква от нас да можем да кажем в края на краищата: *"Господи, сърцето ми не се гордее, нито се надигат очите ми; нито се занимавам с неща големи и твърде високи за мене"* (Пс 131:1).

3. ДАНО ВСИЧКИ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАМЕ ОТ ТЕЗИ ПОУЧЕНИЯ

Ползата от смирението е безспорна! Тя се състои в следното:

а) Които се смиряват, стават предмет и обект на Божието внимание, защото *"сърце съкрушено и смирено"* Той няма да презре (Пс. 51:19).

б) Които се смиряват, приемат Божията благодат. *"Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат"* (Яков 4:6).

в) Които се смиряват, Бог ги назидава: *"Насочва кротките към правда и учи смирените на Своите пътища"* (Пс. 25:9).

г) Които се смиряват, Бог ги слуша и отговаря на молитвата им: *"Господи, Ти чуваш желанието на смирените; укрепи сърцето им; отвори ухото Си"* (Пс. 9:38).

д) Които се смиряват, Бог ги издига: *"Смирете се под мощната ръка на Бога и Той ще ви възвиси своевременно"* (Яков 4:10). *"Има първи, които ще бъдат последни, и последни, които ще бъдат първи"* (Мат. 19:30).

е) Които са смирени, Бог ще ги спаси: *"Господ е близо до смирените по сърце, и смирените духом ще спаси"* (Пс. 34:19).

ж) Които се смиряват, ще наследят Божието царство: *"Блажени смирените, защото тяхно е небесното царство"* (Мат. 5:3). *"Който не приема като детенце Божието царство, никак няма да влезе в него"* (Лука 18:17).

з) Които се смиряват, те се наслаждават на Божието присъствие: *"Така говори Всевишният и Превъзвишеният, Който живее във вечността, Чието име е Святият: Аз обитавам на високо и свято място, още и в съкрушения по сърце и в смирения по дух, за да оживявам духа на смирените и да оживявам сърцата на съкрушените"* (Ис. 57:15).

и) Които се смиряват, ще получат небесна слава: *"Смирението предхожда славата". "Следствието на смирението и страха от Господа е богатство, слава и живот"* (Пр. 15:33; 22:4).

4. ВЯРВАЩИТЕ ХОРА ТРЯБВА ДА ПРИТЕЖАВАТ СМИРЕНИЕТО

В Новия Завет пръв **Господ Исус** ни разкри това непременно условие: *"Който иска да бъде първи между вас, нека ви бъде слуга. Както и Синът Човешки не дойде за да Му служат, но да послужи и даде живота Си откуп за мнозина"* (Мат. 20:27-28). След това и **ап. Павел** приканва: *"Като избраници Божии, святи и възлюбени, облечете се с милосърдие, благост, смирение, кротост, търпение"*

(Кол. 3:12). Още, християнинът трябва да помни, че каквото притежава, включително и смирението, то е от Бога, а не лично негово. Голямо смирение показва в това отношение **ап. Павел:** *"С Божията благодат съм каквото съм… трудих се повече от всички, не аз обаче, но Божията благодат, която бе с мене"* (I Кор. 15:10). А относно Божията благодат, която пребъдва в нас, той казва: *"Това съкровище го имаме в пръстни съдове, за да бъде превъзходството на силата от Бога, а не от нас"* (II Кор. 4:7).

5. Преди малко изтъкнахме, че за вярващия човек е по-лесно да се пребори с гордостта, отколкото за невярващия. Но от личен опит знам и съм слушал, че СМИРЕНИЕТО НЕ СЕ ПОСТИГА ЛЕСНО. Ние понякога се отчайваме от себе си, отпускаме се и казваме: "Този връх е непостижим за мен! Да става каквото ще става, аз повече не мога", но Бог не мисли така. Неговата воля е ние да бъдем смирени. *"Бог на смирените дава благодат".* Ето защо, Той по всякакъв начин ни помага в благородната борба за смирение, като допуска страдания и скърби, които да изтръгнат гордостта от нас. **Достоевски** много добре е схванал очистителната сила на страданието, затова казва: "Само страданието доближава до Бога, а голямото щастие държи човека прикован към земята. Само горе светлината е така избистрена и силна до безкрайност. И към тази светлина възлизат хоровете на страданието, които Бог ще чуе! Така страданието се превръща в радост и щастието става страдание за този, който в смъртта е познал живота".

Ап. Павел, към чиито ценни съвети ние често се отнасяме, ни казва и още нещо по този въпрос: *"За да не се превъзнасям поради премногото откровения, даде ми се трън в плътта…, та да не се превъзнасям. Затова три пъти се молих на Господа, да се отмахне от мене, но Той ми рече: Доволно ти е Моята благодат, защото силата Ми в немощ се показва съвършена"* (II Кор. 12:7-10).

И след всичко, което се каза дотук за смирението, ако забравим всичко, нека запомним поне това : да гледаме и да се поучим от Христа. Той е съвършеният пример на смирение. Христос се смири не един, не два или три пъти, но многократно повече пъти (Фил. 2:5-8).

- ✓ Той се отказа от всичко, което притежаваше в небето, заради нас
- ✓ Той не държеше твърдо равенството Си с Бога
- ✓ Взе на Себе Си образ на слуга
- ✓ Стана подобен на нас, хората

- ✓ Като човек смири Себе Си
- ✓ Стана послушен до смърт
- ✓ Даже до смърт на кръст

Затова Бог Го в ъ з в и с и и Му даде най-възвишеното име, за да Му се поклонят и небесните, и земните същества. И така, нека се учим от Христос!

Амин!

ДОБРИ И ЛОШИ ПЛОДОВЕ?

„Затова, принасяйте плодове
достойни за покаяние”.

Мат. 3:1-8

Не много отдавна една сестра във вярата изповяда, че й било открито чрез Святия Дух, че Господното пришествие е много близо. И чрез много други братя и сестри, а най-вече чрез библейските пророчества, Святият Дух предупреждава църквата да се приготви за идването на Господ Исус Христос.

Преди около 2000 години **Йоан Предтеча** прогласи в Юдейската пустиня, че *„брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля”* (Мат. 3:10). Йоан говори още и за *„Оня, Който иде след мене... Лопатата е в ръката Му и Той здраво ще очисти гумното Си”* (Мат. 3:11-12). Юдеите, които бяха надошли от цяла Палестина и бяха заобиколили новия Илия, разбраха, че той им говори за идващия Месия, Който ще отсече всяко неплодородно дърво и *„здраво ще очисти гумното Си”.*

Да знаете как потрепераха юдеите от тези сурови думи! Те съзнаваха много добре, че те именно са дърветата, които принасят лош плод, че много техни дела представляват горчиви плодове, и че брадвата на Небесния дървар именно за тях е определена.

Аз не зная дали тези Йоанови думи предизвикаха освен външната, и някаква вътрешна реакция, в смисъл на себеочистване и плодородие, но мисля, че тези думи би трябвало да предизвикат подобна реакция у нас, които сме много по-близко до Господното пришествие, отколкото древните юдеи. Тези думи важат еднакво и за нас, съвременните християни, които според думите на Господ Исус Христос затова сме изкупени от греха и провъзгласени за небесни граждани, за да *„принасяме много плод”*. Така ние ще бъдем уверени, че сме Исусови ученици и по този начин ще прославяме Небесния Отец. *„Аз избрах вас* – заявява **Богочовекът Исус** – *и ви определих да излезете в света и да принасяте плод и плодът ви да бъде траен”* (Йоан 15:16).

Принасяме ли духовни плодове, скъпи приятели? Какво качество притежават нашите плодове – добро или лошо? Ако почвата на сърцата ни е добра, тогава е сигурно, че принасяме плод, *„кой стократно, кой шестдесет, кой тридесет”* (Мат. 13:23). Нашият плод

е ценен за самите нас, защото ни избавя от *„брадвата, която лежи вече при корена на дърветата”* и още, защото *„в това се прославя Отец Ми, да принасяте много плод”* (Йоан 15:8).

Темата на размишленията ни нека да бъде за ДУХОВНАТА ПЛОДОНОСНОСТ.

1) Кое е Г Л А В Н О Т О У С Л О В И Е за духовна плодоносност? **Господ Исус** отговаря: *„Аз съм Лозата, вие сте пръчките; който пребъдва в Мене и Аз в него, той дава много плод; защото отделени от Мене не можете да сторите нищо”* (Йоан 15:5). *„Който пребъдва в Мене и Аз в него”* – казва Спасителят. Нима пребъдването е толкова трудно? Да паднеш на колене, като Данаил, три пъти на ден и да отвориш прозорците на душата си към небесния Йерусалим, и както юдеите в пустинята да очакваш за роса и манна от Господа, – това не е трудно и ние трябва да го правим всеки ден до пришествието на Господа! *„Господ е с вас,* – четем във Втора книга на Летописите 15:2 – *докато вие сте с Него; и ако Го търсите, ще бъде намерен от вас, но ако Го оставите, Той ще ви остави”.*
„Брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля”. Ако тези думи причиняват у нас страх и треперене, нека не се боим, но нека с е п р о в е р и м, както ни учи **ап. Павел** в Първо Коринтяни 13:5 *„Изпитвайте себе си дали сте във вярата; опитвайте себе си”.* Ако ние се проверим дали принасяме добри или лоши плодове, положително няма да загубим нищо, но ще спечелим. Помислете само, кой се бои от проверка в обикновения живот? – Онзи, който е гузен или е прекалено горд и самоуверен. А християните не бива да бъдат горди, нито самоуверени, защото ние всички грешим в едно или в друго. Ето защо аз мисля, че много навреме и на място ще прилегнат думите на **Господ Исус**: *„Бере ли се грозде от тръни, или смокини от репеи?”* Нека всеки за себе си отговори на този Христов въпрос. И продължава: *„Също така, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове... И тъй, от плодовете им ще ги познаете”* (Мат. 7:16-17, 20).

2) ДИАГНОЗАТА

Скъпи приятели, не е изключено при проверката, която ще направим, да се натъкнем на печалния факт, именно, че у нас нещата са точно така, както го казва Исус: гроздето ражда тръни, а

смокинята – репеи. Въпреки, че сме присадени на добър корен, вместо добри, даваме лоши плодове. Тогава? Нима ще се успокоим при тази нерадостна констатация? Нима ще скръстим ръце и ще зачакаме Небесният дървар да отсече всяко лошо дърво и да го изгори в неугасим огън? Да не бъде! Но по-добре ще е ние, преди Него, с а м и с е б е с и д а с е ч е м, за да не ни отсече Той. За нас е по-добре сега да бъдем съдени, сечени и окастряни, отколкото да бъдем съдени заедно със света при Исусовото явяване (I Кор. 11:32). Трудно е да сечеш себе си или да късаш късове от себе си, защото ние се жалим. Но Господ няма да жали безплодните дървета, нито дърветата, които раждат горчиви плодове. Затова **Исус** казва: *„ако дясното ти око те съблазнява, извади го и хвърли го, защото по-добре е за тебе да погине една от телесните ти части, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъла. И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и хвърли я; защото е по-добре за тебе да погине една от телесните ти части, а не цялото ти тяло да отиде в пъкъла”* (Мат. 7:29-30). Кой от нас иска в този момент да отиде в пъкъла? Никой, нали? А кой от нас е готов сам да умъртвява природните си части, за да не бъде отсечен като безплодните дървета? Не ще и съмнение, че природните ни части като: *„блудство, нечистота, страст, зложелание и сребролюбие, което е идолопоклонство”*, действат за земята (Кол. 3:5), а не за небето, и още, всички, *„които вършат такива работи няма да наследят Божието царство”* (Гал. 5:21).

3) ЛЕКАРСТВОТО

„Брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля”. Господ Бог е готов да ни помогне в себеочистването и даже ни предлага, щото всичко, което е осквернено в нас, горчиво и заквасено със стар квас, да го и з г о р и м в о г ъ н я н а С в я т и я Д у х. *„Защото ако живеете плътски, ще умрете; но ако ч р е з Д у х а умъртвявате плътските действия, ще живеете”* (Римл. 8:13). Святият Дух винаги желае противното на плътта, затова нека винаги Му даваме място в сърцата си, за да ни очиства Той от всичко гнило, горчиво или със стар квас заквасено. Господ Исус, след Своето възнасяне на небето, изпрати Святия Дух на земята. Приели ли сме Го ние? Приемаме ли Го всеки ден? Изпълва ли ни Той, както изпълваше сърцата на апостолите и дори разтърси горницата, в която те обикновено се молеха?

Нека от сърце да кажем: „Слава на Господа!”, че Господ Святи Дух е с нас в делото на себеочистването. А ако себеочистването ни наскърбява някак си, то това е за нашата утеха и за спасението ни. *„Никое наказание не се вижда на времето да е за радост, а е тежко”,* но после донася небесна награда. Ако Бог понякога ни наказва, то пак е за наша полза – за усъвършенстването ни (Евр. 12:10, 11).

„Брадвата лежи вече при корена на дърветата; и тъй, всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля”. Тези думи означават, че решението е вече взето от Небесния дървар: безплодното дърво да се отсече. Брадвата е при самия корен, а това е много страшно. То подсказва, че не отделни клончета или клони са болни, а цялото дърво, т.е. целият дългогодишен християнски живот, целият многогодишен духовен труд, всичките многолетни духовни надежди и планове, поради което брадвата сече из основи.

Може би тази страшна картина е имал предвид **ап. Павел**, когато казва за себе си: *„Уморявам тялото си и го поробвам, да не би като съм проповядвал на другите, сам аз да стана неодобрен”* (I Кор. 9:27). Виждаме колко внимателен е бил апостолът към себе си! Той не е уповавал на своето апостолство, а гледал на плодовете на своя труд.

Нека започнем да се молим с тези думи: „Господи, Ти си Сърцевидец, и само Ти можеш да ни помогнеш да надникнем в сърцата си и да различим между чисто и нечисто. Само Ти, Боже наш, може да поставиш в десницата ни брадвата на себеочистването и чрез Святия Дух да ни дадеш и желание и сили да замахнем и да отсечем горчивите корени, клони и плодове. Господи, молим Те, съди ни и окастряй ни днес, за да не бъдем съдени от Тебе пред Големия бял престол, където не ще има милост и надежда за ленивите християни. О, Спасителю наш, помогни ни да принасяме добър плод и то много плод; и този плод да бъде траен, за слава и почест на Твоя Превъзвисен Отец и Бог наш!”

Амин!

ИСКАШ ЛИ ДА ОЗДРАВЕЕШ?

„...в Йерусалим... се намира къпалня, наречена по еврейски Витезда, която има пет предверия. В тях лежаха множество болни, слепи, куци и парализирани, които чакаха да се раздвижи водата. Защото от време на време ангел слизаше в къпалнята и размътваше водата, а който пръв влизаше след раздвижването на водата, оздравяваше от каквато болест и да беше болен. И там имаше един човек болен от тридесет и осем години. Исус, като видя да лежи и узна, че от дълго време вече боледувал, каза му: Искаш ли да оздравееш?"

Йоан 5:2-14

В днешно време до нашите уши достигат вести и слухове за духовни съживления в различни страни по света. Ние научаваме, че тези съживления били съпътствани от масови покаяния и многобройни изцеления. Понякога и на нас ни се е приисквало да бъдем свидетели и участници на такова съживление: ние да преповторим собственото си покаяние и да бъдем изцелени от нашите болести. Дори неведнъж сме искали от Бога да превърне нашия живот, нашите домове и нашата църква в една съвременна Витезда. Но това последно искане дали е разумно? Защото не сме ли много „евтини" в исканията си пред нашия богат небесен Баща, когато Го молим да повтори Витезда в днешно време?

Свещеното четиво от Йоан 5:2-14 отново ни припомня Витезда. Името „В и т е з д а" значело „д о м н а м и л о с т". Но какъв дом на милост е била къпалнята Витезда, щом стотици болни с нетърпение очаквали появата на ангела, стотици чифтове очи с напрегнато внимание следели и най-малкото раздвижване на водната повърхност и щом водата най-после се развълнувала, то забележете, с а м о е д и н оздравявал от каквато и болест да е бил болен. Като зла мащеха се отнасяла Витезда към своите обитатели, за които ап. Йоан казва, че били *„слепи, куци и парализирани"* (ст. 3 а). Витезда едва–едва отваряла чудодейната си шепа пред гладния взор на многото болни, хвърлили тук котва за цял живот.

И за такава ли Витезда се молим ние? Ако за такава, каквато беше тя до идването на Исус Христос, ние сме за съжаление, защото

искаме нищожни капчици от океана на Божията милост и мизерни трошички от хляба на живота.
Човечеството като общо, и в частност всяко общество, всяка отделна църква има своите „притвори", в които се намират множество болни: духовно болни и физически болни. Тези болни, близките им и църквата непрестанно се молят за тяхното изцеление и очакват раздвижването на „водата". Но не винаги „водата" се е раздвижвала. Има болни, които никога не получават изцеление. Защо? След малко ще разберем.
Със същото очакване на земята е лежал и онзи болен човек, който от 38 години все чакал раздвижването на водата и все не успявал пръв да се добере до чудотворните вълни. Накрая той съвсем изгубил надежда, но останал във Витезда, защото нямал дом, нито близки, които да поемат ангажимент за него. И така, изоставен от близки, лишен от възможността да се потопи в чудотворната вода, този човек продължавал да лежи там, върху вехтите си дрипи, безпомощен, с парализирани крака.
Но ето, че след едно ново раздвижване на водата, след нов, неуспешен опит да влезе в нея, и след едно ново страшно отчаяние, нахлуло в душата му, пред него се изправя един млад равин, който, отправяйки поглед към сърцето му, простичко го запитва: *„Искаш ли да оздравееш?"*.
Обикновено болен се пита дали иска нещо да яде, но не и иска ли да оздравее. Защото се подразбира, че всеки болен се надява да оздравее. Но да не обвиняваме Исус Христос. Когато постави този въпрос на болния, Той имаше предвид нещо определено. Този болен, както и мнозина наши болни, също вярват и се надяват да бъдат изцелени. Едни от тях виждат изцелението си в топли или студени минерални извори, други се надяват на някакво вносно лекарство или на някой прочут лекар, трети очакват даден човек да им помогне; те всички абсолютно приличат на 38 годишният болник, чиято вяра се свеждала само до ангела, до чудодейната вода и до човека, който ще го пусне във водата. Такава вяра е безсилна вяра и тя никого не е освободила от греховете му, нито е изцелила някого от болестите му. Около човек с такава вяра може мнозина да се покайват, да оздравяват, а личността с такава вяра си остава безпомощна и нещастна.
Младият равин, Богочовекът Исус Христос се изправи пред отчаяния болник, изправя се и днес пред теб и мен с чудния Си, божествен вид, но не за да ни спусне във водата, а за да насочи вярата ни към Самия Него. Той поставя и на нас същия стар

въпрос: „Искаш ли да оздравееш? Искаш ли да те очистя от греха?". Нека не се обиждаме от тези Исусови думи, защото чрез тях Господ Исус иска да породи в сърцата ни ж и в а в я р а; вяра, която да не разчита на хора, обстоятелства, вода и ангели, а на Самия жив Исус Христос. Христос идва днес при нас, но не за да ни прислугва в болестта, не за да ни помогне да влезем във водата. Не! Но Сам, със Своята голяма божествена сила да ни излекува от всичките ни болести. За да може да стори това Той трябва да бъде принуден. От кого?

Спомнете си какво принуди Исус да изцели болното момиченце на онази сирофиникианка, която вървеше и викаше след Него? Какво принуди Исус да изцели слугата на онзи благочестив римски стотник, който се считаше недостоен да посрещне Исус под стряхата на дома си? Какво принуди Исус да изцели жената, болна от кръвотечение? В я р а т а! Исус не е зависим от раздвижването или застоя на водата; Исус не е зависим от това дали имаш или нямаш човек, който да те пусне в нея; Исус не се нуждае от помощта на ангел, за да ни излекува – Исус е зависим в Своето действие от в я р а т а н и. *„Истина, истина ви казвам*, - продума **Той** веднъж на учениците си, а чрез тях и на нас – *ако имате вяра колкото синапово зърно... нищо няма да ви бъде невъзможно"* (Мат. 17:20).

От устата на 38 годишния болник не се отрони онова познато признание, което сме чували от устата на мнозина нуждаещи се: *„Вярвам, Господи!"*. Но изглежда под влияние на Исусовото присъствие в сърцето му се бе оформило вече онова чудодейно синапово зрънце на вяра, което принуждава Исусовата ръка да се отвори. Исус видя със Своя всепроникващ поглед това малко стъбълце на вяра, и ето, вместо плисък на вода и глъчка от хора, прозвучаха властните Му думи: *„Стани, вдигни постелката си и ходи!".* И човекът скочи, започна да ходи и да слави Бога за голямата Му милост. Човекът беше вече узрял за своето изцеление, защото повярва в Исус Христос, оставаше само Исусовото повеление. И то дойде мощно и властно, защото Бог е, Който съживява мъртвите, и *„повиква в действително съществуване онова, което не съществува*" (Римл. 4:17).

И тъй, да не търсим земната Витезда, защото там слизал ангел и само един болен се изцелявал за цяла година, а тук слиза Владиката на Вселената и всички се изцеляват. Нека разберем и запомним, че щом в сърцата ни се оформи синаповото зрънце на

вяра, Христос е при нас и водата се раздвижва. *„Само вярвай, само вярвай! Всичко възможно е, само вярвай!”*.
Скъпи приятелю, нуждаеш ли се от здраве, знай, че чудният Исус Христос стои пред теб и те пита: „Искаш ли да оздравееш?”. Той търси в сърцето ти стръкчето вяра. И щом го види, чудото става – водата се раздвижва и Исус ти подарява съвършено здраве. Затова не очаквай помощ от хора, но запомни, че *„всичко е възможно за този, който вярва”* (Марк 9:23).
Душо, ако си изгубила радостта си и вместо това равнодушие и студенина са залели душата ти, откъсни сърдечния си поглед от земната Витезда и го насочи към Богочовека Исус, Който държи Витезда в ръката Си. Не се отчайвай, тъй като Исус ще ти върне радостта, както възвърна радостта на Марта и Мария като възкреси брат им. Христос е Подател на радостта. Чуй какво казва **Той**: *„Досега нищо не сте искали в Мое име; искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна”* (Йоан 16:24).
Ако си загубил своята вяра, ако синаповото кълнче в сърцето ти е повяхнало, ако водите на Витезда са натежали и не искат да се раздвижат, за теб пак има надежда. Тази надежда имаме в Исус Христос. Нима Яир не изгуби надежда, когато му известиха, че смъртта на дъщеря му е вече свършен факт? Нима 38 годишният болник не беше изгубил и надежда, и вяра, тъй като си нямаше човек? Но Исус подпря вярата и на паралитика, и на сломения Яир с думите: *„Не бой се, само в я р в а й!”* (Марк 5:36). Този Исус и днес е Същият!
Не гледай водата, не търси ангела, не викай за помощ към човек, но повярвай, че в раните на Исус Христос, нанесени Му от грубите римски гвоздеи, ти ще получиш здраве, прошка на греховете си. Ще получиш, *„защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на този, който хлопа, ще му се отвори”* (Мат. 7:8).
Исус и на нас казва същото, което каза някога на Яир, и с това го ободри: *„Не бой се, само вярвай!”*.

Амин!

КАК МОЖЕ ДА БЪДЕ НАМЕРЕН ГОСПОД ИСУС?

„Бог, Който е направил света и всичко, що е в него,
...направил е от една кръв всички човешки народи...,
за да търсят Бога, дано биха Го поне напипали и
намерили, ако и Той да не е далеч от всеки един от
нас, защото в Него живеем, движим се и съществуваме..."

Деян. 17:22-31

Скъпи приятели, желанието ми е по един достъпен начин да размишляваме за това, КАК И КЪДЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ НАМЕРЕН ГОСПОД ИСУС, та ако някой в нашето събрание днес се интересува от това, да получи верен и ясен отговор на въпроса си.
За нас, вярващите, Христос е най-голямото измежду всички земни съкровища; никое друго име не звучи по-мило от Неговото! Някога един ангел рече: *"Ще Го наречеш Исус, защото Той е, Който ще спаси людете Си от греховете им"* (Мат. 1:21).
Да бъде потърсен Господ Исус - това е привилегия и дълг на всеки човек. А да бъде намерен – това е най-голямата придобивка. Но как може да бъде намерен? Това е първият въпрос, на който много хора не успяват да намерят правилния отговор, защото Го търсят там, където Той не може да бъде намерен.

1. КЪДЕ ИСУС БИВА ТЪРСЕН НАПРАЗНО?

а) В света

Когато говорим за света тук не става дума за света изобщо, защото в света има много добри неща, които ни радват и ни донасят полза, но ние имаме предвид покварата, злото, греха и духовната тъмнина в света. Този именно грешен свят някога осъди Христос и не искаше Той да владее над него, защото обичаше тъмнината повече от светлината. Затова, ако искаш да намериш Христос, то *"бягай от Вавилон, излез бързо от Содом",* сиреч, бягай за душата си. Трябва непременно да изоставиш тъмнината, иначе те очаква вечна гибел. *"Излезте* (от света) *и отделете се, казва Господ, и не се допирайте до нечисто, и Аз ще ви приема, и ще ви бъда Баща, а вие ще Ми бъдете синове и дъщери"* (II Кор. 6:17-18).

б) В едно формално църковничество

Предназначението на Христовата църква е да бъде божествена лечебница на земята, в която да живее Исус Христос, обаче има

формално църковничество, което е мъртво. В него липсва християнски живот; то като че ли притежава форма на благочестие, но не притежава дори капка от силата му; то е обвързано с различни церемонии и обреди, но не познава сладостта на реалния живот в Бога. Клетите души, които му принадлежат, остават ненахранени и измамени, защото там не може да се намери Исус. На какво да оприличим мъртвото църковничество?

Един кораб, който кръстосвал Северния ледовит океан, срещнал друг кораб. Капитанът насочил кораба си към него, подал сигнали, но не получил никакъв отговор на сигналите си. Най-сетне спуснал лодка. Когато стигнали до "немия" кораб и се качили на борда му, не намерили никого там. Тогава слезли долу в каютите. Там един човек седял, с глава, облегната на ръката си, пред голяма книга. Подвикнали му, но той не отговорил; потупали го по рамото, но изплашени се отдръпнали – човекът бил мъртъв. Матросите лежали мъртви в своите каюти: всички били измръзнали. Така корабът пътувал насам-натам, привидно жив, но всъщност представлявал един голям ковчег.

Такова нещо представлява и мъртвото църковничество. Нека всеки да се се запита: "Живея ли, или съм мъртъв? Самозалъгвам ли се, и не съм ли една блуждаеща светлина за себе си и за другите, вместо да бъда светлина?"

в) В чувствата

Не бива да мислим, че и тук можем да намерим Спасителя. Дяволът измамва хиляди хора, като ги насочва към чувствата им. Колко често някои казват: "Не мога да намеря Христос, защото чувствата ми не ме привличат към Него; Той не предизвиква у мен вълнение". Обаче Светото Писание никъде не ни казва да търсим Исус чрез чувствата си, защото чувствата могат много лесно да ни измамят. Така, например, неразумните девици (Мат. 25:1-12) изпитваха приятно задоволство в компанията на разумните, и считаха, че приятното чувство е доказателство, че и те са от разумните. Но когато дойде часът на изпита им, разбраха, че са измамени от собствените си чувства. Вярно е, че не съществува сърдечна религия без чувства, но има чувства без религия. Ето защо не бива да разчитаме на чувствата, когато търсим Исус Христос.

Сигурно има и други погрешни „адреси", на които не трябва да търсим Исус, обаче нека сега да се съсредоточим върху главната тема на размишленията ни, а именно:

2. КЪДЕ МОЖЕМ ДА НАМЕРИМ И ДЕЙСТВИТЕЛНО НАМИРАМЕ НАШИЯ СПАСИТЕЛ?

а) В Библията

Сам **Господ Исус** казва: *"Вие изследвате Писанията, понеже мислите, че в тях имате живот, но те са, които свидетелстват за Мене"* (Йоан 5:39). Тук, в Библията ние намираме нашия Спасител и Изкупител; намираме Го като Свещеник, Пророк и Цар. Намираме Го като преизпълнен с милост и любов към грешния свят, но и изпълнен с решителна справедливост и безкрайна святост. Ако сърцето ти копнее за Исус, търси Го в Писанието. То ще ти донесе блаженство чрез вярата в Христа, защото то е светилник на нозете ни и виделина в мрака около нас (Пс. 119:105).

б) В евангелската проповед

Сам Христос е живото Слово, Което в началото бе у Бога. Затова, там, където се проповядва чистото благовестие, там може да бъде намерен Исус. Чрез проповедта на прор. Йона, например Ниневия се покая; чрез проповедта на ап. Петър едно цяло множество от 3000 души бяха обърнати към Христа; събраните езичници в дома на Корнилий получиха жива надежда в Христа чрез проповедта на ап. Петър; проповедта на ап. Павел отвори сърцето на Лидия, доведе я при Господа и тъй тя стана първия човек от Европа, обърнал се към Христос.

Ако искаш да намериш Исус, слушай с благоговение проповедите от Божието Слово, защото **Господ** казва: *"Така ще бъде Словото Ми, което излиза от устата Ми: не ще се върне при Мене празно, но ще извърши волята Ми, и ще благоуспее в онова, за което го изпращам"* (Ис. 55:11).

в) В събранието на вярващите

Когато учениците бяха събрани зад заключени врати, Исус застана посред тях. Друг един път, когато се молеха, Святият Дух раздвижи не само сърцата им, но и мястото, където бяха събрани. *"Дето има двама или трима събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях"* – казва **Исус** (Мат. 18:20). Затова, ако искаш да намериш Исус, иди при Неговия народ, посещавай винаги богослуженията на Божиите чада, общувай с тях и така ще стигнеш до целта.

г) Той може да бъде открит и в „**скришната стая**"

„Скришната стая", това е тихото усамотение, където душата може да бъде сама и там да прекара ценно време със своя Създател и

Спасител. В усамотение старозаветният патриарх Яков се моли, докато постигна победата (Бит. 32:24-32); а Исус прекарваше по цели нощи усамотен и вглъбен в сърдечна молитва пред Отец. Затова и на нас повелява: *"А ти, когато се молиш, влез в скришната си стаичка, и като си затвориш вратата, помоли се на своя Отец, Който е в тайно, и Отец ти, Който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве"* (Мат. 6:6). Десетки примери биха могли да се приведат за лица, които в душевната си мъка са потърсили убежище в усамотението, и тук, откъснати от светския шум, са слушали Господа и са се наслаждавали на присъствието Му.

д) Исус стои пред вратите на сърцето ти

Той Сам казва: *"Ето, стоя на вратата и хлопам. Ако чуе някой гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене"* (Откр. 3:20). Подобно на гост, Той застава пред сърдечната врата на грешника и чака да Го поканят, за да опрости, да изчисти и да ощастливи.

Следната случка дава хубав пример за това. Един младеж бил задържан като крадец и убиец и бил осъден на смърт. Престъплението му изисквало незабавна смъртна присъда и губернаторът на щата, един иначе благочестив човек, я подписал с насълзени очи. След това, преоблечен, той посетил престъпника в затвора и бащински го умолявал да се разкае и поправи, и да промени начина си на живот, като му загатнал, че има някаква възможност той да бъде помилван. Сърцето му било изпълнено с милосърдие спрямо младежа. Младежът обаче, озлобен и озверен, сърдит на целия свят се обърнал с презрение към простичко облечения човечец, изругал него и всички хора, а също и губернатора, който подписал смъртната му присъда, и отказал да се вслуша в настойчивите бащински слова. С което сам потвърдил необратимостта на смъртната си присъда.

Затова **Христос** е казал някога: *Който не вярва е вече осъден"* (Йоан 3:18) и с това е подписал смъртната присъда на всеки, който отхвърля скъпоценната вяра в Него. Въпреки това, Той ни съчувства много повече от оня губернатор. Христос стои пред вратата на сърцето ти. Не си ли чувал често гласа Му? Пусни Го да влезе! Ако искаш, ти можеш и да не Му отвориш, можеш да заключиш сърцето си завинаги, докато накрая и Той затвори небесните врати пред теб. Но дори и в ада, където е мястото на всички грешници, ти постоянно ще чуваш ехото на Неговия глас, но тогава вече ще бъде много късно.

3. КАК ТРЯБВА ДА БЪДЕ ТЪРСЕН ГОСПОД ИСУС?

а) С молитва

В Евангелието от Матей четем следното: *"Искайте и ще ви се даде, търсете и ще намерите, хлопайте и ще ви се отвори"* (7:7). Който търси повърхностно или с желание просто да философства и да умува, не си отваря пътя към Господа. А който се моли, нему помагат небесните сили. Трябва сериозно, искрено, смирено и с вяра да се молим. *"Господ е близо при всички, които Го призовават; при всички, които с истина Го призовават. Изпълнява желанията на тия, които Му се боят, слуша виканието им и ги избавя"* (Пс. 145:18-19). *"Призови Ме в ден на напаст и Аз ще те избавя, и ти ще Ме прославиш"* (Пс. 50:15).

б) Търси такъв, какъвто си!

За предстоящо представяне пред дадено светско общество, ти правиш различни приготовления, свързани с поведението ти и с външния ти вид А тук Исус те кани да се явиш пред Него такъв, какъвто си. Изморените, гладните, жадните и скърбящите, ако ги поканиш да дойдат, за да удовлетворят насъщните си потребности, те няма да ти кажат: "Ще дойдем тогава, когато положението ни се подобри", а какво – ще дойдат веднага, такива, каквито са. Така трябва да дойдеш и ти, без предварително да се стараеш да поправиш положението си. Защото който сам се поправя, презира Христа и Неговото изкупително дело. Може видът ти да не е много приличен за пред Господа, може да си окаян, сляп духовно, гол нравствено, но Исус е богат и милостив. Той задоволява всички нужди на сърцето ти и ти дава живот и доволство. Не се оставяй врагът да те надхитри и заблуди. Той ще ти каже и повтори дори, че трябва дълго да се каеш, да се чувстваш смазан, безкрайно дълго да се молиш, да се стараеш да станеш благочестив и високо нравствен, да придобиеш опитности и чувства на вярващ човек, и едва тогава да потърсиш Исус като твой личен Спасител. Но това е заблуда!

Помни, че Бог не те приема, защото си станал достоен или си достатъчно благочестив, а единствено заради Исус Христос, и затова те приема грешен и несъвършен, какъвто си. Това Той иска да сториш сега, веднага, без забава и отлагане. Родителите вземат в прегръдките си случайно изгубилото им се дете такова, каквото е. Исус иска да направи същото и с теб. Приеми от Него като дар

твоето ново, чисто и вярващо сърце. Не се опитвай да Му поднасяш нещо, което нямаш.
Евреите в Египет, в нощта на първата Пасха, притежаваха една сигурна закрила в поръсените с кръвта домове. Те не бяха достатъчно благочестиви или послушни на Бога, не; но **Господ** им рече: *"Като видя кръвта ще ви отмина"* (Изх. 12:13). Така казва и **Исус**, Чиято кръв ни примири и спаси: *"блажени ония, които без да видят са повярвали"* (Йоан 20:19).

в) Без забава или задържане от някого

Израел 40 години се скита в пустинята, докато влезе в Обещаната земя, при все, че пътят до там можеше да се измине само за няколко дена. Но поради неверие, те трябваше дълго да се скитат. Така често пъти души, търсещи Исус, позволяват да бъдат забавени поради и от различни съмнения, понесени оскърбления, лоши примери, светски настроени приятели, и даже от самия Сатана, който нашепва: "Още си много млад за такова нещо", или: "Остарял си, късно е вече! На Бог старци не Му трябват" и пр. Дяволът има много начини да задържи или да забави душите, търсещи Исус. Затова поеми своя път направо към Исус. Отвърни погледа си от всички препятствия и виж, че Сам Исус идва да те посрещне и Той ти подава любящата Си ръка. Той ще ти помогне през всички изкушения да стигнеш там, където ще намериш спокойствие за търсещото си сърце.
В 1741г. смелият граф Лесток, в един критичен момент застанал пред руската принцеса Елисавета с напомнянето да настоява за правата си и да се качи на императорския престол. Тя била нерешителна, а време за губене нямало. Тогава графът й показал две картини, които били нарисувани специално за случая. На едната Елисавета видяла себе си (в случай, че не стане императрица) подложена на изтезания, а графа – на гилотината. Другата картина пък я представяла сред овациите и ликуването на народа да се възкачва на престола. Графът я подканил да побърза с избора си. Тогава тя избрала трона и станала императрица.
Скъпи приятелю, разгръщам и пред тебе две картини. Едната ти показва привидно веселия ти, светски живот, твоето затъване от грях в грях, и накрая твоето отхвърляне от Бога; а другата ти показва как ти, клетият грешник, избавен от греховете си, сядаш най-после примирен при Исусовите нозе, и ставаш щастлив човек, влизащ най-после с мир във вечното блаженство.

Трудно ли е да се направи един бърз избор? Не бива да се бавиш! В Библията никъде не се казва: Покай се утре или в другиден, а: "Днес и сега!"

г) Да потърсим Исус отрудени и обременени

Сам Исус ни приканва: *"Елате при Мене всички, които се трудите и сте обременени, и Аз ще ви успокоя"* (Мат. 11:28). Да отидем отрудени и обременени означава да съзнаваме своята греховност, нечистота и безпомощност и в скръб и разкаяние поради нашите грехове да търсим убежище при Спасителя. *"Скръбта по Бога докарва спасително покаяние"* (II Кор. 7:10).

Така отруден и обременен се почувства някога и **Давид**, изплаквайки: *"Когато мълчах, овехтяха костите ми от охкането ми всеки ден; понеже денем и нощем ръката Ти тежеше върху мене, влагата ми се обърна в лятна суша"* (Пс. 32:3-4). Така отрудено и обременено се чувства всяко събудено и готово за покаяние сърце. Който рано търси Господ Исус, скоро ще намери това, което и Давид намери, когато каза: *"И Ти прости вината на греха ми".*

д) Исус трябва да бъде потърсен с вяра

Невярващите не Го намират, защото не вярват в истината. *"Без вяра не е възможно да се дойде при Бога"* (Евр. 11:6). Но ако питаш, какво значи вяра в Исус, ще ти кажа: безусловно да Му се довериш. Вяра без упование не съществува, както и виждане без очи. Христос е обектът и целта на нашата вяра. У всеки човек е вродена способността за вярата, затова Господ изисква вяра от всекиго. Истинската вяра е изработеното у теб съзнание за греха и отчаянието, причинено от невъзможността сам да се спасиш; и тогава вяра, това още е: приемане на изкупителното дело, което Христос извърши за теб. Там, където се разкрива такава вяра, има винаги и послушание във вярата. Не чакай, и не се колебай повече; иди със силата на вярата, с която вече разполагаш, и ще ти бъде според нея!

Разбойникът на кръста погледна с вяра на Христа и бе помилван и освободен от бремето на греха си (Лука 23:39-43). *"Повярвай в Господ Исус Христос и ще се спасиш ти и домът ти"* – каза **ап. Павел** на стотника от Филипи (Деян. 16:31).

Вярата в Христовата божественост, в жертвата, която Той принесе на Голгота, в застъпничеството Му за твоята виновност, в милостта и любовта Му, в милосърдието Му, ти помага да приемеш спасението, което Той изработи за теб. То е вече готово, остава ти

да го приемеш с вяра. Погледни на раните Му, вярвай, че вече те е примирил с Бога и че е измил твоята вина, и душата ти ще живее, ще имаш мир и ще бъдеш щастлив, защото в Него е животът.
Около хиляда години след Христа в Испания живял един монах на име Нил, който се прочул със своя благочестив живот. Веднъж император Отон III го посетил и разговарял с него за благочестието. Когато го накарал при раздялата да си поиска нещо, монахът не се замислил дълго. Той приближил императора, поставил ръката си на гърдите му и казал: "Ваше Величество не може да ми предостави нищо по-радостно от това, да внимава за душата си, която живее в това тяло, да не би да погине. Защото при все, че Ваше Величество сте издигнати до императорско достойнство, все пак ще умрете като всеки друг човек, и ще застанете пред Божия съдийски престол, за да отговаряте за целия си живот тук, на земята". При тези думи очите на императора се напълнили със сълзи.
Тази е и молбата ми към теб, приятелю мой. Никоя слава, богатство и удоволствие на света не ще ти помогне, ако ощетиш и погубиш душата си; и какво от това, че ще запазиш богатството си, когато един ден ще разбереш, че то е сянка, а душата ти е изгубена?
Търси Исус Христос! Друго нищо няма да ти помогне!

Амин!

[illegible]

„[illegible]
[illegible], [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible].. [illegible].
[illegible] [illegible],
[illegible], [illegible], [illegible]
[illegible]. [illegible], [illegible];
[illegible], [illegible];
[illegible] [illegible]”.

[illegible]15:1-5

Скъпоценните думи на Спасителя за „лозата” и за „пръчките й”, записани и предадени от ап. Йоан Богослов са били неведнъж благодатна тема за размисъл и за насърчение за нас и за хиляди и милиони християни. Защото в тази алегория за *„истинската Лоза”* е закодирана извънредно голяма духовна дълбочина, а също и залог за духовен успех и напредък. Притчата за лозата е също толкова многообещаващо плодоносна, както скъпоценното злато, което, скрито в недрата на земята, е сигурна награда за онзи, който е решил да го търси. Духовното богатство, което се съдържа в този текст никога няма да бъде всецяло изчерпано, защото тук става дума за Бога, а Бог е бездънно море, Словото Му – неизчерпаема рудница и любовта Му – безпределна.

Нека сега да навлезем в дълбоките лабиринти на тази притча и да открием за себе си най-чисто духовно злато, разглеждайки я стих по стих. Темата за нашите размишления нека бъде: ИСТИНСКАТА ЛОЗА И НИЕ, сиреч нашето отношение към нея, както и нашето участие в нея.

И тъй, **стих първи** гласи: *„Аз съм истинската Лоза”* Тук не говори някой простосмъртен, не дори и самият ап. Йоан, но Богочовекът Исус Христос, Създателят на всемира и Царят на царете. Той говори с власт и с авторитет, също както на друго място заявява: *„Аз съм Светлината...”* (Йоан 8:12), *„Аз съм Пътят, Истината и Животът”* (Йоан 16:4), *„Аз съм Хлябът на живота...”* (Йоан 6:35), *„Аз съм Възкресението...”* (Йоан 11:25) и т.н.
Защо Господ сравнява Себе Си тъкмо с лоза? Със сигурност това не е случайно. Защото лозата е едно от най-плодородните растения-

дървета и тъкмо поради тази причина е подходящо сравнение. Но когато Господ Исус казва за Себе Си, че е истинската Лоза, Той няма предвид само Себе Си, тъй като Сам Той е само стволът на лозата, а клонките, по които висят тежки, кехлибарени гроздове, това сме ние, Неговите ученици. Следователно, ако ние сме Исусови последователи, то сме и клонки на истинската Лоза.

А к а к с т а в а м е такива? Първоначално по своето естество ние сме твърде зли, грешни, с опорочени умове, сърца и съвести. Или както се изразява **ап. Павел**, ние сме *„от маслина по естество д и в а, и против естеството си сме били присадени на питомна маслина"* (Римл. 11:24). Това свръхестествено облагородяване е плод на любовта и благостта на Бога. Ако Бог не ни беше възлюбил и ако не беше пожертвал Своя Единствен Син Исус Христос за нашите грехове и за нашето оправдание, ние и днес щяхме да живеем в отчуждение от Бога, щяхме да изпълняваме волята на плътта и на капризите си. *„Бог, обаче, Който е богат с милост, поради голямата любов, с която ни възлюби, даже когато бяхме мъртви чрез престъпленията си, съживи ни заедно с Христа.., .защото по благодат сте спасени, чрез вяра, и то не от сами вас; това е дар от Бога"* (Ефес. 2:4-6, 8).

Размислете колко голяма п р и в и л е г и я за нас е да бъдем деца не на гнева, но на Бога; да бъдем клонки не на дива лоза, а на истинската Лоза; да бъдем не мъртви в грехове, но съживени в Христа и чрез Христа. Имайки предвид това високо духовно положение, на което Бог ни е издигнал, нека от сърце и с любов да Го следваме и да Му служим.

По-нататък, **стих втори** казва: *„Всяка пръчка в Мене, която не дава плод, Той я отрязва".* Възможно ли е клонка от истинската Лоза да не дава плод? Нали затова е била присадена, за да дава повече плод. Не са ли тези думи на Господ Исус преувеличени? – Не, никак. Виждали сме овощни дървета, които през пролетта цъвтят, и през лятото имат свежи, зелени листа, обаче плод не раждат. Господ Исус на друго място посочва п р и ч и н а т а за неплодородността на клонките, като казва: *„Посятото между тръните е оня, който чува словото, но светските грижи и примамката на богатството заглушават словото, и той остава безплоден"* (Мат. 13:22). Ето част от причините: светските грижи и примамката на богатството. Редно е сега да се запитаме: Ние дали сме плодоносни клонки на Лозата Христос? Ако не сме, дали някоя от гореспоменатите причини не се намира в нас? Нашият Лозар

намира ли на нас плодове, или вижда само листа? О, ако ние сме истински клонки на истинската Лоза, ако сме дърво посадено при потоци води, тогава ще даваме плода си на времето си (Пс. 1:3). Но ако сме сухи пръчки или пък раждаме само листа, тогава ще бъдем отрязани и изгорени. Както предупреждава **Йоан Кръстителят**, като беше при р. Йордан: *„Всяко дърво, което не дава добър плод, отсича се и в огън се хвърля”* (Мат. 3:10). Такава беше участта на безплодната смокиня (Лука 13:6-9), на неразумните девици (Мат. 25:1-12), на поканените на сватбата на Царя (Мат. 22:1-8), и на онези, които само викаха: „Господи, Господи” (Мат. 7:21-23).

Исус продължава, казвайки: *„И всяка, що дава плод, Той я очиства, за да дава повече плод”*. Ние и друг път сме размишлявали за това очистване. То е двояко: от една страна ние се себеочистваме чрез покаяние, сълзи и пост от всички грешки, които сами виждаме у себе си; от друга страна Бог ни очиства от грешките, които сами не можем да видим у себе си. Бог ни очиства чрез страданията, чрез огъня на изпитанията, посредством които Той отново и отново ни облагородява. Как облагородяват хората? Как става присаждането? Отрязва се клонка, отрязва се и пъпка, и се клепят клонка с пъпка, пъпка с клонка, рана до рана, участ до участ, сълза до сълза, докато стигнем до там да принасяме изобилни плодове. Ако ние можем да си присадим така Господните страдания, изпитанията за нашата вяра, наистина ще можем да станем от дива – питомна маслина, защото Той е Спасителят, Той е Лозарят, Той е Животодавецът. Той много добре знае защо допуска до теб изпитания, до мен – беди, до други – болести, до четвърти – гонения и т.н. Нека не считаме тези неща за непоносимо бреме, за ненужен товар, но като очистващо действие от Небесния Лозар, за да даваме повече плод. *„В това се прославя Отец Ми* – казва **Господ Исус** – *да принасяте много плод, и така ще бъдете Мои ученици”* (ст. 9).

В нашия селски двор посяхме една круша, зимен сорт. След като шест години чакахме да роди плод, но така и не роди, решихме да я отсечем. Обаче някакъв овощар, приятел на баща ми го посъветвал да й дадем още една година време, но след като я „набием”. Недоумявах, какво значи това, докато видях как баща ми взе един остър камък и започна да удря стъблото на крушата. Тогава и аз взех един такъв камък и почнах да я налагам. „Боят” беше толкова жесток, че кората на стъблото се обели и то започна да „плаче”. „Направо я съсипахме” – си помислих. Но на

следващата година битата круша роди огромни, красиво оформени и много сладки круши. И тъй всяка година и до сега.

В **стих четвърти** четем: *„Пребъдвайте в Мене и Аз във вас. Както пръчката не може да даде плод от само себе си, ако не остане на лозата, така и вие не можете, ако не пребъдвате в Мене”.* Да пребъдваме ще рече да стоим н е р а з р и в н о с в ъ р з а н и с Него. Животът на лозата протича през ствола към пръчките й и през тях достига и храни плода. Тъй и животът на Христос протича в нас, когато всекидневно Го търсим и общуваме с Него.

В древногръцката митология има една интересна илюстрация за това, какво представлява пребъдването ни в Христа. Там се разказва за Антей, който бил син на богинята Гея и бога Посейдон. Антей бил ненадминат в единоборствата и винаги побеждавал противниците си. Докато срещу него не се изправил Херкулес. Боговете доверили на Херкулес, че тайната на неимоверната сила на Антей се криела в контакта с неговата майка. Докато Антей се опирал о земята – Гея, той черпел от нейната сила и бил непобедим. Затова, когато се вкопчили в хватка, Херкулес го вдигнал във въздуха и не му позволил да докосне земята. Постепенно го омаломощил и накрая го победил.

Нашият «Херкулес», това може да е Сатана или светът, или нашата стара, човешка природа, или са «доброжелателни» приятели, или други някакви сърдечни идоли вътре в нас, чиято цел е да ни откъснат от общението ни с Христа. Нека да не им позволим да го направят, но да стоим здраво основани и вкоренени в Христос.

„Пребъдвайте в Мене”, това означава още: м о л е т е се! Нима ние не се молим? Молим се, но не постоянно. Молим се, но понякога без благодат. Молим се, но не винаги с очистени сърца. Когато и да се молим, където и да се молим, при каквито и условия за живот да сме поставени, за да пребъдваме истински, е необходимо да бъдем в Х р и с т а. Защото само така Бог е готов да ни слуша и да ни благославя. **Господ Исус** казва следното: *„Истина, истина ви казвам, ако поискате нещо от Отца в Мое име, Той ще ви го даде. Досега нищо не сте искали в Мое име; искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна... Не ви казвам, че Аз ще поискам от Отца за вас; защото Сам Отец ви люби, понеже вие възлюбихте Мене”* (Йоан 16:23-24, 26-27).

Евангелистите грижливо са записали много от молитвените срещи на Исус с Отец, за да имаме ние Неговия нагледен пример за огромното значение на молитвата за успешния християнски живот.

Молитвата не е празна работа, нито е изгубено време, а е автентичният извор на сила от Бога, на свърхествени проявления и на победи. Тя е труд, който се възнаграждава. Прор. Илия седем пъти коленичи за молитва, за да изпроси живителен дъжд за земята на Израил, и *„небето даде дъжд и земята произведе плода си”* (Яков 5:17-18).
Най-щастливите хора на земята това са християните, които стоят, пребъдват на Лозата-Христос и които принасят плод. Те са благословени и служат за благословение.

Амин.

КАКВО ДАВАШ, ЗАКХЕЙ?

„След това Исус влезе в Йеурихон и минаваше през града. И ето един човек на име Закхей, който беше началник на бирниците и богат, искаше да види Исус, кой е, но не можеше поради народа, защото беше нисък на ръст. И завтече се напред, и се покачи на една черница, за да Го види, понеже по оня път щеше да мине. Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му рече: Закхей, бързо слез, защото днес трябва да престоя в дома ти. И той побърза да слезе и прие Го радост..."

Лука 19:1-10

Има една интересна история, която преди не много време ми попадна и която искам сега да споделя с вас.
По време на освободителната гръцко-турска война (1821), турският гарнизон, намиращ се в Атина, бил силно притиснат от храбрите гръцки патриоти и принуден да се защитава зад стените на Акропола. А всички знаем, че гърците са пристрастени към тази своя древна светиня. И така, довчерашните поробители станали обсадени, а подтиснатите – обсадители. Ето, че турските войници останали без патрони. Какво да правят? Командирът им заповядал да натрошат и претопят всички оловни статуи, орнаменти и инкрустации, намиращи се в Акропола. И отново загърмели турските пушки. Щом гърците научили, че оловните скъпоценности на тяхната светиня се претопяват в куршуми, ужасили се. Веднага прекратили битката. Изпратили парламентьори да преговарят с турците. „Ние ще ви дадем патрони, – обещали парламентьорите – но престанете да леете куршуми от оловото на Акропола!" И гърците удържали на думата си. Отново загърмели турските пушки, само че този път с гръцки патрони.
Друг такъв случай историята не знае. Защо, мислите вие, гърците са направили такава жертва? Дали поради фанатизъм или шовинизъм? Едва ли. Поради славолюбие ли? Не. Тогава защо? Гърците постъпили по този начин, защото сърцата им били привързани към техния Акропол.
Историята, която ви разказах, ще ни помогне да разберем съкровения смисъл на днешното св. Евангелие. Защото и в евангелския разказ за срещата между Христос и Закхей е скрита,

подобно на пшеничено зърно в угар, истината за една жертва, но жертва сърдечна и от любов; жертва, в която Исус благоволи, защото е *„жива, свята, благоугодна Нему”* (Римл. 12:1).
Закхей, началникът на данъчните чиновници, приел Исус в своя дом. И Му дал голямо угощение. На трапезата били поканени почти всички колеги на Закхей. Това били хора безсърдечни, алчни, завистливи и безмилостни. Поради това никой не ги обичал. А и те никого не обичали. Но ето, че сега, поласкани от поканата на своя богат шеф, те за първи път в живота си дошли в съприкосновение с Любовта и Чистотата в лицето на Господ Исус Христос.
А Пилат Понтийски, в едно свое донесение до император Тиберий пише, че всеки, който дойдел в съприкосновение с Исус Христос, започвал или силно да Го мрази, или силно да Го обича. Закхей и неговите колеги нямали основание да мразят Исус, нито пък да Го обичат. Но чудно нещо станало: Закхей изглеждал много развълнуван, той не отделял очи от Исус. Той като че ли искал да Му каже нещо, но не намирал как... Той сякаш започвал да обича Исус.
Но какъв е този шум около къщата? Какво и защо вика гневната тълпа? Защо е така сърдита? Всички викат по адрес на Исус: *„При грешен човек влезе да преседи!”* (19:7). Обвинението косвено било насочено и към Закхей – той бил действително публично известен и голям грешник...
Тогава яд и омраза закипяли в сърцата на митарите. Те стиснали заканително юмруци срещу настръхналата тълпа..
Исус погледнал Закхей; не, той вече не е грешник. Исус знаел, че в оня същия момент, в който Закхей слязъл от черницата и Го поканил у дома си, той скъсал безвъзвратно с миналото си на голям грешник. У Закхей за едно кратко време се извършила огромна промяна. Той станал нов човек. Той станал чист човек, сиреч истински Закхей (а името „Закхей” значи „ч и с т”), който обикнал Исус. Той не можел да Го мрази.
Но тази промяна и сърдечна любов трябвало да бъдат изявени наяве. Тълпата искала доказателства. Защото всяка духовно-нравствена промяна по необходимост трябва да се реализира в нещо явно, практично и дори в жертва. Но каква жертва – това Закхей не знаел. Той недоумявал. Исус го погледнал с насърчаващ поглед. Той сякаш високо, на всеослушание го питал: „Какво даваш, Закхей?”

КАКВО ДАВАШ, ЗАКХЕЙ? Какво даваш братко, сестро, за да покажеш на околните, че у тебе е станала една генерална промяна? Нека това да бъде и темата на нашите размишления сега.

1. ВЪПРОСЪТ ЗА ПРОМЯНАТА В ХАРАКТЕРА И В НАЧИНА НА ЖИВОТ на християнина е едновременно и важен, и болен въпрос. Важен, защото единствено промяната в начина ти на живот и мислене, в характер и дела, доказва истинността на твоето християнство и това, че ти си спасен. Ако убиецът след своето повярване не стане праведник, развратникът – нравствен човек, мошеникът – честен гражданин, клюкарят – почтен приятел, скъперникът – великодушен брат, то такива нямат право да се наричат с високото звание „християнин". Във всички случаи името християнин е свързано с неизбежна духовно-нравствена промяна. Тъкмо затова **Спасителят Исус** дебело подчертава, че *„от плодовете им ще ги познаете",* защото *„всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове"* (Мат. 7:16 а, 17). В Своя знаменит диалог с Никодим, **Господ Исус** назова тази промяна „н о в о р а ж д а н е" (Йоан 3:5), като й предписа стойност на задължително условие за влизане в Божието царство.

От друга страна, въпросът за нашата духовно-нравствена промяна е и болезнен въпрос, защото тази промяна у нас понякога боледува, крее, забавя се и дори бива осуетена. Нашето егоистично „аз" не желае да бъде променено в „Да, Господи, аз приемам Твоята воля". Нашите плътски страсти и прищявки постоянно ни атакуват и не ни позволяват да се издигнем до нивото на Исусовата чистота. Невъздържаният ни език често причинява разпри и разочарование. Стремежът към извънмерно материално обогатяване изсушава у нас чистите духовни стремежи... Поради това мнозина от нас боледуват, ходят с „патерици", постоянно се нуждаят от „духовно мляко" и не са в състояние да консумират „твърда духовна храна" (вж. Евр. 5:11-14).

Затова е редно, като слушаме историята за Закхей, да проверим себе си дали сме духовно променени, и как и доколко доказваме промяната ни?!

Защото за Закхей не беше достатъчно само да покани Исус у дома си и да Го нагости. Не бяха достатъчни и топлите приветствени думи и широки усмивки. Необходими бяха доказателства, че Закхей се е променил, че той вече не е оня страшен изнудвач, кожодер и народен грабител. На тълпата й беше известно, че Исус е гостувал и у Симон фарисея, но това гостуване не промени Симона, той си

остана същия голям грешник (Лука 7:36-47). Ти и аз, всички ние, съвсем малко или почти никак не бихме се ползвали от името „християни", ако не сме променени духовно. Промяната е нужна! Средата около нас днес също иска доказателства. Именно поради липсата на такива тя е измислила поговорката: „Не го гледай какво говори, а какво върши".

„Какво даваш, Закхей!" – питат проницателните Исусови очи. „Какви доказателства ще дадеш ти, че си се променил и си станал нов човек?"

Тълпата, притаила дъх, наостря уши. Закхей бързо отговаря: *„Господи, ето от сега давам половината от имота си на сиромасите"* (19:8 б, в). Трябва да признаем, че това е голяма жертва. Независимо от това как е спечелен даден имот, той в повечето случаи е свързан със сърцето на притежателя си. И когато някой дава някому нещо от имота си, той всъщност къса от сърцето си. *„Където е съкровището ти* – казва Библията – *там ще бъде и сърцето ти"* (Мат. 6:21). За Закхей не е било лесно да се реши на една такава жертва, особено като се има предвид досегашната му „пестелива" алчност.

Тълпата не очакваше такъв обрат. Тя хареса жертвоготовността на Закхей. Исус, обаче не бе удовлетворен. „Малко даваш, Закхей" – казваха очите Му. Тогава Закхей стана от трапезата си, сложи с достойнство ръка на гърдите си и тържествено заяви: *„Ако някак съм ограбил някого, връщам му четирикратно"* (19:8 г, д).

Тълпата изпадна във възторг: „Та той дава всичко, което притежава!" И наистина така беше. Закхей оголваше съвсем себе си и семейството си, оставайки да разчита единствено на чиновническата си заплата. Това вече беше жертва. Това вече беше доказателство!

Но Исус с тревога гледаше Закхей и като че ли му казваше: „И това е малко, Закхей, дай още". *„Сърцето* – казва премъдрият **Соломон** – *е извор на живота"* (Пр. 4:23). Ако то е добро, и животът е добър, ако то е зло, целият човек е зъл. *„От онова, което препълва сърцето, говорят устата"* – казва **Господ Исус** (Мат. 12:34). Ето защо Исус искаше от Закхей най-скъпото му притежание – сърцето.

И Закхей реши: „Господи, давам Ти сърцето си!" Тогава **Исус** проговори: *„Днес стана спасение на този дом, защото и този е Авраамов син"* (Лука 19:9).

2. Можем ли сега да доловим отправения към нас въпрос: „ВИЕ КАКВО ЩЕ ДАДЕТЕ? ГОТОВИ ЛИ СТЕ НА ЖЕРТВА?" Какво всъщност

бихме дали на? Може би ще Му дадем една малка част от свободното си време, през което да мислим за Него? А може би сме решили да занесем някакъв дар в църквата? Или пък ще пеем по-високо и като херувими?... Какво дава всеки един от нас за Исус?
Спомнете си оня разказ за човека, чийто дом бил посетен от някакъв странник, а той бил Сам Господ Исус. Той поискал от домакина да Го разведе из цялата къща и да Му я покаже. Тръгнали те из къщата, която не била нищо друго, а душата на самия човек. Влезли във всекидневната, т.е. в ума, после в кабинета, т.е. чувствата, после из другите стаи, но навсякъде имало по нещо неуредено и непочистено. Домакинът притежавал и още една стая, която обаче държал под ключ, защото в нея бил скрил много тайни мисли и дела. Тази стая представлявала сърцето на този човек. Той не искал да пусне Исус в него. Затова, когато Исус поискал ключа и за тази стая, домакинът отвърнал: „Цялата къща Ти дадох! Не Ти ли стига?!" – „Или всичко, или нищо!" – отговорил Исус. Той искал и сърцето. Защото сърцето е, което най-вече чувства Бог и Го обича. Истинската вяра е вяра на сърцето, а не на ума.
Тогава домакинът отворил и тази врата. Исус влязъл в това сърце и го очистил.
„Сине Мой, – четем в Притчи 23:26 – *дай сърцето си на Мене!"* Но не телесното сърце, което представлява само един мускул, приемащ и изпращащ кръв по цялото тяло. Сърцето, което Бог иска да Му подарим, това е нашата душа. Не случайно най-голямата заповед в закона е свързана със сърцето. *„Да възлюбиш Господа, твоя Бог с цялото си сърце"* (Мат. 22:37).
Защо Исус поиска именно сърцето на Закхей? Защо Исус иска нашите сърца? Вярно е, че ако ние Му ги дадем, ние всъщност Му даваме всичко наше. Но още по-вярно е това, че Той иска сърцата ни и за да ги очисти. Сърдечната чистота не се получава чрез умствен растеж, възпитание или образование, но тя е чудо, извършвано от Исус. Библията говори: *„Ще ви дам ново сърце, и нов дух ще ви дам; ще взема от вашата плът каменното сърце"* (Езек. 36:26). Чистотата на сърцето е резултат от едно ново създание, от новорождението. Библията казва, че всички, които са приели Христос са родени не от кръв, нито от плътска похот, нито от мъжка похот, но от Бога (Йоан 1:13). Ние имаме нужда от едно ново, очистено обновено сърце, оправдано, опростено. Можем да го имаме само ако го дадем на Христос да го очисти. *„Кръвта на Сина Му Исуса Христа ни очиства от всеки грях"* (I Йоан 1:7). Ако

изповядаме греховете си, ако се отречем от тях, ако чрез вяра приемем Христос в нас, Бог ни дава ново сърце.
Получили ли сме ново сърце? Ако Бог е умил сърцето ни, ние трябва да живеем нов живот.

3. Закхей, чрез пожертвователността си, доказа, че е дал сърцето си на Исус. КАКВИ ДОКАЗАТЕЛСТВА ДАВАМЕ НИЕ в уверение на това, че сме предали сърцето си на Исус?
Обикновено ние изброяваме редица действия като доказателства, че сме дали сърцата си на Исус, например: вършене на Божията воля, послушание спрямо заповедите на Божието Слово, носене на кръста безропотно, общение с Исус, любов към ближния... Но защо да не се поучим от Закхей?! В момента, в който той предаде сърцето си на Исус, не беше възможно да се определи върши ли той Божията воля или не, послушен ли е на писаното Слово или не, носи ли кръста си безропотно или не, общува ли с Исус или не, обича ли ближния или не. Само един начин имаше, по който Закхей да покаже, че сърцето му е променено и очистено. Това беше п о-ж е р т в у в а т е л н о с т т а. Тази дума и това дело бяха непознати на Закхей преди новорождението му, но след като усети промяната в себе си, той я изрази чрез пожертвователност: *„...давам половината от имота си на сиромасите; и ако съм ограбил някого, връщам му четворно".*

а) Трябва ли да бъдем пожертвователни? Ако от горните разсъждения не сме го разбрали, нека проумеем това от следните Исусови думи: *„Отдайте секаревото на кесаря, а Божието на Бога"* (Мат. 22:21). Когато дойде времето ние да отдаваме „кесаревото на кесаря", т.е. да плащаме такси и данъци и др. под., ние никога не казваме, че не сме длъжни да даваме, защото знаем, че сме длъжни. А защо когато трябва да отдадем „божието на Бога" се чуват гласове, които твърдят, че не сме били длъжни на Бога? Бог по-малък ли е от данъчните власти? И не ще ли ни укори Той за нашето скъперничество? Ако не сме пожертвователни, с какво ще докажем, че сме предали сърцата си на Исус? Ако е вярно, че „*където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти*", не е ли много по-вярно, че където е сърцето ти, там ще бъде и съкровището ти? **Исус** казва и на нас: „Или всичко, или нищо!"
Щом Исус казва: *„Отдайте Божието на Бога",* от това следва, че ние дължим на Бога една част от материалните си доходи, която част в никакъв случай не е наша, а е на Бога. А щом е на Бога ние нямаме право да я използваме за нищо наше, дори за хляб!

Божието у нас е огън пояждащ и ние не бива да го задържаме по никакъв начин. Задържим ли го, вместо да се обогатим, ще загубим.

б) Много често се чуват и такива мнения: не е важно къде ще дадеш материалната си жертва, дали в църковната каса или другаде, да речем на болни, на бедни, на нуждаещи се, на странници..., но важно е нещичко да даваш. Обаче това мнение е неправилно, то е просто небиблейско. Ето какво ни учи Библията: *„Донесете всички десятъци в с ъ к р о в и щ н и ц а т а"* (на храма – б.м.; Мал. 3:10). Значи, ако ние искаме да пожертваме нещо за Бога, редно е да го донесем в църковната каса, и от тук то да бъде справедливо разпределено според нуждите.
Спомнете си как старозаветните евреи, когато искаха да дадат нещо на Исус, не Исус го прибираше, а касиерът на апостолската група. Той държеше парите за храна, за отопление, за болни, за бедни и пр. Така и у нас е редно, кой каквото дава, да го дава на касиера на църквата. Ако даваш на касиера, тогава в църквата ще светят лампите, ще гори печката, ще е приятно на душите, ще се радват бедните. Но ако не даваш нищо в църковната каса, тогава нямаш право да искаш нищо от църквата.

в) Даването не е напразно, но се **възнаграждава от Бога**. Разказва се за едно момче на име Тихон, чийто баща бил хлебар. Бащата поставил момчето да продава хляба. Момчето взело да раздава хляб на бедните даром. Баща му, като забелязал това, почнал да го мъмри. Но момчето кротко му отговорило: „Тате, не даром раздавам аз хляб, а го давам на заем Богу, и имам в Неговото слово вярно обещание: *„Който прави добро на сиромаха, заема на Господа".* Ако не вярваш на това, да отидем в хамбара и там ще видиш как Бог връща на Своите заимодавци".
След това момчето завело баща си в един от хамбарите, който смятали за изпразнен и, като отворили вратата, видяли, че той е пълен с чиста пшеница. Бащата паднал на колене, удивен от чудото, и блгагодарящ на Бога.

Храбрите гръцки войници с жертвоготовността си доказали, че обичат родния Акропол. Закхей доказа сърдечната си промяна чрез една жертва от сърце и с любов. Едва след това Исус извика: *„Днес стана спасение в този дом!"*
Ние обичаме ли истински Исус? Ако Го обичаме, пожертвователни ли сме? Отдаваме ли Божието на Бога? Даваме ли го в църквата?

Нека Бог-Святи Дух да ни води! Нека Му дадем възможност да работи в нас за облагородяването ни. Той ще ни превръща все повече и повече в истинни Божии чада. Той ще ни подбуди към пожертвователност от сърце. Ако имаме Святия Дух, тогава ще бъдем добри домакини, които изваждат от съкровищата на сърцата си добри неща – жертви, благоугодни на Бога.

В едно неделно училище, преди молитва, учителката запитала едно малко момиченце: „Когато се молиш, какво правиш?" – „Давам сърцето си на Исус" – отговорило момиченцето. „А какво прави Исус със сърцето ти?" – „Той го пази" – отвърнало детето.
Сине Мой, дъще Моя, дай сърцето си на Мен! Защото където е сърцето ти, там ще бъде и съкровището ти.

Амин!

ПОБЕДА В НУЖДА

„Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде дадено от Отца Ми, Който е на небесата. Защото дето двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях".

Мат. 18:1-20

Нека да ви разкажа една случка от живота на Християн, главният герой от повестта „Пътешественикът" на Джон Бънян. Християн и неговият приятел Надежден били пленени и заключени от великана Отчаяние в неговата мрачна крепост, наречена Съмнение. В тази крепост те прекарали много дни без слънце, храна и вода. Много пъти били бити и заплашвани със смърт, лишени от всякаква надежда за избавление. Дотолкова се отчаяли от участта си, че решили да сложат край на живота си. И точно в този най-критичен момент Християн казал на приятеля си: „Колко съм бил глупав! Да лежа в тая мръсна и влажна тъмница, като съм в състояние, щом поискам, да изляза от нея!... Аз държа в пазвата си един шперцов ключ, който се нарича Обещание и съм уверен, че с него мога да отключа всяка врата в тази крепост Съмнение". И веднага той измъкнал ключа от пазвата си и като го завъртял веднъж и дваж в ключалката на тъмничната врата, вратата се отворила и те избягали далеко от страшния великан.

В този разказ е заложена една велика истина, а именно, че ние всички притежаваме КЛЮЧ КЪМ ПОБЕДА, който може да отключва вратата на всяка наша нужда, проблем и конфликт. Ключът, това са скъпите Божии обещания, между които е и това: „... *каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата"* (Мат. 18:18 в). То е дадено лично от Господ Исус Христос и затова заслужава пълно доверие и безрезервно приемане. КЛЮЧ КЪМ ПОБЕДА – това ще е днешната тема.

Истина е, че често пъти изпадаме в плен, подобно на Християн и Надежден.

Ти споделяш с мъка, че имаш конфликти в службата – с колеги, с началството, с подчинени на теб хора. Тези конфликти те сломяват, обезкуражават и дори озлобяват. Ти се чувстваш смазан, унищожен и здраво вързан...

Ти изповядваш, че имаш проблем в семейството си – съпругата, съпругът, децата, родителите; или пък този проблем е от материално естество, например, парите не достигат, или пък имате разногласия относно правилното им харчене? А може би този проблем е опасното духовно състояние на някой от домашните ти? Ти се чувстваш зле и това те отчайва...
Признаваш, че дори в собствения ти личен духовен живот се крият неразрешими духовни мъчнотии. Не можеш да се преборишс някоя своя страст, не можеш да се освободиш от робството на любим твой идол, не можеш да прекрачиш онази бариера, която сам си поставил пред себе си чрез твоята духовна непредпазливост...
Ето, всичко това те връзва страшно и поради това връзване ти не си радостен, не си спокоен, не се чувстваш свободен, както са свободни лекокрилите птички. Печална истина е, че ние с теб сами завързваме проблемите, мъчнотиите и конфликтите си в десеторен възел и ги скътваме дълбоко в душата си, вместо да ги развържем и поставим пред Бога за отговор и за развързване.
Спомнете си, че ап. Павел беше измъчван от един трън в тялото му (II Кор. 12:7-9). Този трън беше сериозно препятствие в живота и в служението му. И той поиска в молитва Бог да го освободи от този трън. Какво му отговори Бог, обаче? Той му каза: *„Доволно ти е Моята благодат; защото силата Ми в немощ се показва съвършена”* (II Кор. 12:9). От този стих разбираме, че Бог нарочно допусна този трън да измъчва Павел, за да търси той още по-ревностно Бога и за да се прослави Бог чрез този трън.
Точно така става и в нашия живот. Бог допуска конфликти в службата ти, проблеми в семейството ти, мъчнотии в личния ти духовен живот именно, за да се научиш да Го търсиш, да Му се доверяваш, за да се прослави Бог чрез твоята нужда, както се прослави чрез тръна в тялото на Павел. Да ти стане ясно, че твоята нужда е допусната, за да получиш повече благодат, защото Божията сила се показва съвършена именно в твоята немощ, конфликт, проблем или мъчнотия. И още, за да ти покаже, че ключът за отключване, за развързване на нуждата ти се крие в самия теб. И накрая, за да ти покаже колко много Той, Исус, те обича!
Не беше ли в критично състояние оная вдовица, чиито синове предстоеше да бъдат отведени в робство? Не беше ли тя на прага на безизходицата? Не се ли обърна за помощ към прор. Елисей? Да, всичко това беше именно така, обаче пророкът не беше средство за развързване на възела на нуждата й; не, но отговорът на нейния

проблем се криеше в самата нея и той представляваше една масленица, пълна с масло. Когато пророкът й разкри тази истина и тя, по неговия съвет, започна да пълни от масленицата взетите назаем съдове, и чрез продаденото масло изплати дълговете на мъжа си и освободи синовете си, тя усети колко славно нещо е да си в нужда и тази нужда да те приближи при Бога и Бог да те благословя в нуждата и чрез нуждата ти! Нейната нужда прослави Бога и развърза самата нея от безизходицата, в която беше изпаднала (IV Царе 4:1-7).

„Истина ви казвам; - казва ни Господ Исус Христос - *... каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небесата"*.

Приятелю, вместо да връзваш нуждата си в девет възела, по-добре я развържи и я представи пред Исус в молитва. Потърси Исус с цялото си сърце! Развържи възела на проблема, на конфликта, на трудностите си и го предай на Господа за отговаряне и Той ще те развърже славно. Развържи себе си, за да те развърже и Господ! Развържи вярата си, освободи я от плена на съмнението и себелюбието и я насочи към Исус с увереност, че Той ще изяви силата Си чрез твоята немощ, че Той може да те развърже. Не казвай, че нямаш достатъчно вяра. Ако ти я нямаше наистина, нямаше да посещаваш редовно църковните богослужения. Фактът, че ти ги посещаваш говори, че ти имаш нужната вяра – синаповото зрънце. Сега се иска ти да я развържеш и да я отправиш към Бога. Нека си послужим с един пример: бременна жена от една страна страда от детето, което е в утробата й и то за нея е една трудност, но от друга страна, обаче, точно тази трудност представлява отговорът за жената – тя трябва да се освободи от детето, за да продължи то да живее и за да се облекчи самата тя. Така и ние сме „бременни" с трудността и с отговора на тази трудност. Необходимо е само да я развържем и Господ от небето също ще я развърже.

Исус развързва, скъпи души! **Той Сам** казва: *„Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни"* (Йоан 8:36). Победата е в Исус, а Исус действа чрез Господ Святи Дух. **Той** казва: *„Няма да ви оставя сираци; ще дойда при вас"* (Йоан 14:18). И Той наистина идва в твоя конфликт, в твоя проблем и в твоята трудност чрез Святия Дух, Утешителят, за Когото Исус каза: *„А Утешителят, Святият Дух, Когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко, което съм ви казал... Вие Го познавате, защото Той пребъдва във вас, и във вас ще бъде"* (Йоан 14:26, 17 б).

Вярваш ли сега, че твоят нужда ти е спусната от небето, за да те приближи към небето? Вярваш ли, че Исус е при теб в проблема ти,

чрез Святия Дух? Вярваш ли, че Святият Дух може да те развърже? Ако да, тогава открий Му себе си, развържи себе си пред очите Му и Той ще те развърже славно. Помни, че каквото развържеш на земята, ще бъде развързано и на небесата!

Амин!

ПОД БОЖИИТЕ КРИЛА

„Йерусалиме, Йерусалиме, ти който избиваш пророците, и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера твоите чада, както кокошката прибира пилците си под крилете си, но не искахте. Ето, оставя се вам домът ви пуст, и казвам ви, че няма да Ме видите, докогато ще речете: Благословен, Който идва в Господното име".

Лука 13:34–35

Когато слушаме тези думи на Господ Исус Христос, изречени по адрес на непокорния Йерусалим, в нашето съзнание възкръсват д в а с в е щ е н о – и с т о р и ч е с к и с п о м е н а.

П ъ р в и я т ни връща далеко назад в старозаветната история на Израилския народ. Тя ни припомня за неговото системно богоотстъпничество и богопротивничество. Богоизбраният народ не желаеше да се приюти под Божиите криле и избиваше без жалост изпратените при него от Бога пророци и посланици. Великият пророк Исая бил разрязан на две с трион от фанатизираните юдеи, а най-големият от старозаветните пророци, Йоан Кръстител, завършил земния си път на дръвника. Тези трагични страници от еврейската история са гъсто изписани с мастилото на черна неблагодарност и подпечатани с упорство спрямо Божия спасителен план. Отхвърлянето и разпятието на Исус Христос е едно трагично последствие от бунтовната еврейска история. *„У Своите Си дойде, но Своите Му не Го приеха"* (Йоан 1:11) – печално заявява апостол **Йоан Богослов**. Тъкмо този факт и всички предходни такива са дали повод на **Спасителя** да изрече изпълнените с болка думи: *„Йерусалиме! Йерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера чадата ти, както кокошката прибира пилците си под крилете си, но не искахте!"* (Лука 13:34).

В т е з и д у м и н а Б о г о ч о в е к а ние откриваме и голямото Божие желание еврейският народ да бъде приютен, както кокошка приютява пилците си под крилете си. Родоначалникът на евреите и баща на всички вярващи, Авраам, беше чудно закрилян от Бога през всичките дни на живота му. Разпръснатите юдеи бяха по чудо събрани от двата плена, египетския и вавилонския, и приютени в

родната земя. Изпращането на Месия в края на старозаветната нощ бе най-любовния вик на изпълнения с милост небесен Баща. И днес още Господ Бог зове Своите деца, както кокошката зове пиленцата си, за да се изпълни писаното: *„Вас носих като на орлови крила и доведох ви при Себе Си"* (Изх. 19:4).

„Йерусалиме! Йерусалиме! Ти, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените до тебе, колко пъти съм искал да събера чадата ти, както кокошка прибира пилците си под крилете си..."
Тези съкровени думи на Божия Син не са отправени само до еврейския народ, но и общо до целокупния Божий народ по цялата земя.
Това, че Господ изпрати и нас да благовестим Евангелието не означава ли, че Бог иска да ни приюти под крилата Си? Това, че посятото семе е вече изкласило и дава добри плодове, не е ли резултат на благословената закрила на Божиите крила? Това, че Бог Отец изпрати до нас Единородния Си Син, че Той умря на кръста за греховете и болестите ни, не е ли проява на Божието желание да бъдем скрити под Неговите крила? Това, че Господ Исус изпрати върху нас обещания Утешител, за да учи на всяка истина, не е ли сянката на благословените Божии крила? Това, че можем да посещаваме молитвения дом, че сърцата ни са радостни, не е ли знак, че Бог е разпрострял над нас крилата Си и, че иска да ни събере в едно, както кокошката прибира пиленцата си? Аз сърдечно вярвам, че ние не сме сами, но че Бог е с нас, и че крилата Му на милост и любов са широко разтворени над всички нас, защото Бог ни обича!
Относно Божията любов към нас никой не бива да се съмнява или да е недоверчив. Ако Бог не ни обичаше, щеше ли да ни нарече Свои синове и дъщери? Ако Бог се гнусеше от нас и от слабостите ни, щеше ли да ни направи Свои наследници? Божието Слово заявява, че ако дори ние по някакъв начин Му изневерим и Го изоставим, то Той остава верен, защото не може да се отрече от Себе Си. Верен е Бог и няма да измени на думите Си! Слава на Името Му!
Един шотландски племенен вожд от племето Мокрегори бил тежко ранен в люта битка. Бойците му отпаднали духом и започнали да отстъват от неприятеля. Като видял това, старият вожд се подпрял на една ръка и докато кръвта течала от раните му извикал: „Аз не

съм умрял, деца! Аз ви гледам как изпълнявате дълга си!" Това придало на бойците му решителност и нечовешка сила.
Същото става и във вярата: когато силите ни напуснат, когато сърцето ни се отчае, Бог простира Своите крила над нас и ни казва: *„Аз съм с вас през всичките дни до свършека на века... Аз никога няма да ви оставя и няма да ви забравя!"*
Вярвайте, че сега Бог простира крилата Си върху онези, които заради Него са оставили дом, роднини, майка и баща, братя и сестри и като Рут са дошли тук, да се приютят под крилата на Бога на Силите.
Нека вярваме, че Бог ще възнагради такива души стократно, а във време на обновлението на всичко ще им даде вечен живот (Мат. 19:26-29).
Скрийте се под благодатните криле на Бога вие, които сте хулени, подигравани и бичувани заради вярата си в Бога. Не забравяйте колко често търпеше укори и подигравки псалмопевецът Давид не само от чужди, но и от свои. Но обърнете внимение, че Давид уповаваше силно на Бога. Чуйте го как се моли с вяра: *„Пази ме като зеницата на око, скрий ме под сянката на крилата Си"* (Пс. 17:8).
Отеготен ли си от болести? Тогава, християнино, скрий се под целителните крила на Живия Господ Бог. *„Той е, Който прощава всичките ти беззакония, изцелява всичките ти болести; Който изкупва от рова живота ти, венчава те с милосърдие и благи милости; Който насища с блага душата ти, така че младостта ти се подновява като на орел"* (Пс. 103:3-5). Чакайте Господа, скъпи души, *„Защото онези, които чакат Господа ще подновят силата си, ще се издигат с крила като орли, ще тичат и няма да се уморят, ще ходят и няма да отслабнат"* (Исая 40:31).
Ако днес някой се чувства прекалено обременен от товара на греха, нека вярва, че под Божиите крила ще намери място и за себе си! И не само да вярва, но и да се подслони под крилете на Живия Бог! Бог не желае смъртта на нито един грешник, но иска всички хора да се спасят. Спасение дава само разпнатият Исус Христос! *„Той е умилостивение за нашите грехове и не само за нашите, но и за греховете на целия свят"* (I Йоан 2:2).
В този момент Спасителят е до теб. Той не иска никой да бъде отчаян, измъчен, болен или наскърбен. Но иска ние, скрити под Неговите крила, да вкусим любовта Му! Той ни чака! Нека не упорстваме като евреите! Нека не се страхуваме от нищо! Нека не се плашим от врага на душите ни!

Знаменитият английски проповедник **Чарлз Спърджън** се разхождал веднъж в градината си с един посетител. Разсъждавали върху маловерието и изкушенията, които разколебават вярата. Проповедникът излагал изобилни доводи от Свещеното Писание и примери от живота, за да насърчи своя събеседник. Всичко, обаче било напразно. В това време към събеседниците се запътили две момчета. Спържън хванал едно от момчетата и го вдигнал високо нагоре. То силно се изплашило. Вдигнал и второто, но то не трепнало. „Защо така?" – попитал събеседникът. – „Защото второто е мое и ми вярва. Не се страхува от баща си!"

„Йерусалиме! Йерусалиме!" – обръща се Господ Исус и към нас - „*колко пъти Съм искал да събера чадата ти, както кокошка прибира пилците си под крилете си"*.

„О, Господи, скрий ни под Твоите крила! Опази ни от греха, от Сатана, и от външни и вътреш врагове! Ние се чувстваме като малки, слаби пиленца. Приюти ни, молим Те, под сянката на Твоите крила! Искаме там да намерим мир, любов, радост, здраве, спасение, благодат! Прибери ни под крилете Си, както кокошка прибира пиленцата си!"

Амин!

„МИР ВАМ!”

„И когато говореха за това,
Сам Исус застана посред тях
и каза им: Мир вам!”

Лука 24:13-36

В днешния св. текст особено впечатление прави лаконичното съдържание на ст. 36: *„И когато говореха за това, Сам Исус застана между тях и им каза: Мир вам!”* Този стих е съставен от четири изречения, първото от които представлява причината за останалите три, които от своя страна дават резултата от причината. С други думи, а к о у ч е н и ц и т е н е г о в о р е х а з а т о в а, И с у с н я м а ш е д а д о й д е м е ж д у т я х, и нямаше да произнесе сладките и успокояващи думи: *„Мир вам!”*
А з а к а к в о г о в о р е х а у ч е н и ц и т е?
Събрани заедно, те говореха само за едно – за възкресението на Исус. С изгубването на Исус, те изгубиха всичко, но с оживяването Му от смъртта те отново получиха всичко, което бяха изгубили. Ето защо, лесно е да разберем, че радостта на апостолите – голяма и светла – не им позволяваше да говорят за друго, освен за възкресението на Исус. И съвсем естествено бе, щом Исус е в устата и в сърцата им, Той да дойде между тях и в тяло. Нали **Сам Той** обеща, че: *„където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях*” (Мат. 18:20)?! И Той дойде между тях и заедно с Него дойдоха благословението и мирът.

О с н о в н а т а и д е я, к о я т о о т к р и в а м е в т о з и с т и х е, ч е К О Г А Т О Н И Е Ж И В Е Е М И Г О В О Р И М З А И С У С, Т О Й И Д В А М Е Ж Д У Н А С!

От само себе се разбира, че когато нашите разговори се въртят все около припечеленото, видяното през деня, чутото от тук и от там, делничното, злободневното, плътското, егоистичното, земното, то Исус няма да дойде между нас. Дори да сме се събрали в Неговото име, щом Той не е в устата и в сърцата ни, щом си позволяваме глупави шеги и волности, Той няма да дойде между нас. Исус отива в онова сърце, в онова семейство и в онази църква, където говорят и живеят само за Него. В нас не бива да има раздвоение, защото: „*Никой не може да слугува на двама господари”* (Мат. 6:24 а).

Какво придобива оня, който служи на двама господари и чийто уста споменават едновременно името на Исус и името на дявола? Той може да получи всичко в този свят – власт, пари и удоволствия, – обаче никога, когато е болен, когато е в затруднение, когато е самотен, когато е отчаян, няма да се удостои с привилегията да чуе сладките думи на Исус: „*Мир вам!"*. И обратно – може да не притежава удоволствия, власт и положение в този свят, но щом обича Исусовото име, щом говори през всеки час от живота си само за Него, той ще се удостои да чуе ободрителното: *„Мир вам!"*
„*Мир вам!"* напълно заменя липсата на средства в труден момент.
„*Мир вам!"* носи увереност на неуверения и нерешителния.
„*Мир вам!"* задоволява търсещия и гладния.
„*Мир вам!"* успокоява безутешния.
„*Мир вам!"* носи благост.
„*Мир вам!"* носи благословение.
„*Мир вам!"* носи благодат.
„*Мир вам!"* ни донася непосредственото присъствие на Святия Дух.
И тъй, какво нещо от този свят може да се сравни с *„Мир вам!"*, или какво би могло да замени Исус? Загубата на Исус означава загуба на всичко добро и ценно, а присъствието на Исус ни носи всичко, което е необходимо за живота и благочестието! Да, *„Онзи, Който не пожали Своя Син, но Го предаде за всички ни, как няма да ни подари заедно с Него и всичко"* (Римл. 8:32).
У с л о в и е т о, за да чуем сладкото „*Мир вам!"* в труден и тежък час, в личния живот, в църквата, всред неразрешените проблеми, условието за присъствието на Господ Святи Дух и на Неговите изобилни благословения в нас и сред нас, условието за едно истинско съживление и на млади, и на стари е само едно, и то е да вършим онова, което вършиха учениците на Исус – насаме, в разговор, в молитва, в песен и в проповед И с у с д а б ъ д е н а ч е л о! И понеже това се харесва на Святия Дух, Той излива щедро Своето благословение.
В една църква настъпило голямо съживление. Много младежи били раздвижени от силата на Святия Дух. Също така много пияници, наркомани и пропаднали хора получили спасение на душите си. И когато запитали пастира на тази църква, на какво се дължи това необикновено раздвижване между тях, той казал: „Работата е в това, че ние издигнахме високо Христа и това се хареса на Святия Дух. И Той изля Своето изобилно благословение!"
Веднъж слушах за един болен, за когото се молили няколко души, но безрезултатно. Тръгнали си, а по пътя един от тях получил

послание. „Да се върнем – казал той – и нека отново се помолим за болния, но ще повтаряме само едно: Исус, Исус, Исус!” Върнали се те и изпълнили най-точно онова, което Святия Дух им заповядал и болният моментално получил изцеление.
Нали е истина, че всички ние – и млади и стари – копнеем за сладкото *„Мир вам!”*, за чудното присъствие на Святия Дух в нашите сърца и в нашата църква? Ако наистина копнеем, тогава нека забравим всичко старо, нека изгладим всеки неравен път, нека простим всяка нанесена ни обида, нека не помним минали лоши неща, нека вземем в устата си и носим в сърцето си само името на чудния Исус Христос, и тогава Святият Дух ще дойде посред нас, носейки със Себе Си благословението и съживлението!
Исус не дойде между апостолите, докато те се криеха от хората поради страха си, докато те недоволстваха от отричането на Петър и пр. Докато между нас има неразбирателство, сиреч, този рекъл – онзи казал, тя се сърди и пр., - Исус няма да дойде. Но направим ли така, както направиха апостолите – събрани заедно и говорещи само за Него – Бог веднага ще дойде помежду нас със Своята небесна слава!
Нека още веднъж да си повторим този стих като се постараем не само да го запомним, но и да го изпълняваме: *„И когато говореха за това, сам Исус застана между тях и им каза: Мир вам!”*
Бог да ни благослови!

Амин!

На Великден

ЖИВА НАДЕЖДА

„Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който според голямата Си милост ни възроди за жива надежда чрез възкресението на Исус Христос от мъртвите..."

Марк 16:1-18;
I Петр. 1:3-5

Скъпи приятели, днешният ден е велик, защото е ден на надежда.
К а к в о, обаче е н а д е ж д а?
Надеждата е доверие, което се обръща към бъдещето. Да живееш, това значи да се надяваш. Нима земеделецът, който с усърдие засява нивите си не върши това, защото се надява да пожъне богат урожай? Нима работникът, трудещ се неуморно на работното си място не върши това, защото се надява да получи добра заплата? Надеждата крепи човека! За да може човек да носи своя товар или да носи своя кръст в живота, за да не губи пътя сред мрака, за да може да се изправи след като е паднал, за да не се отчайва при вида на смъртта, той трябва да се надява. Именно защото се надява, той вярва в смисъла на живота.
Римският философ **Сенека** е казал: „Докато човек е жив, той не бива да губи надежда". А една румънска народна мъдрост гласи: „Нещастният без надежда е като кандило без масло".
Какво знаем за х р и с т и я н с к а та надежда? Надеждата, която крепи християнина в трудни и скръбни дни, в болест и в несрета, в смърт и в опасност. Познаваме ли я?
За тази надежда **ап. Петър** писал на пръснатите пришълци измежду евреите: *„Благословен да бъде Бог и Отец на нашия Господ Исус Христос, Който според голямата Си милост ни възроди за ж и в а н а д е ж д а ч р е з в ъ з к р е с е н и е т о на Исус Христос от мъртвите"* (I Петр. 1:3).

ЖИВА НАДЕЖДА – нека това да бъде нашата тема на днешния Великден.

Надежда чрез възкресението на Исус Христос? Какво означават тези думи? Обикновено при нужда ние се надяваме на добрия

случай, на щастливия шанс, на добрия приятел, на собствените си сили. Но какво значи да се надяваме и то с жива надежда на Исус Христос, възкръснал от мъртвите?
Безспорно, за да напише тези думи ап. Петър е имал основание, здраво изградено върху сериозно лично преживяване. Следователно, той пише не измислици или блянове, а реални неща, в които е сигурен и достоверен, и които са общовалидни.
Ние притежаваме ли същата увереност, същата убеденост и същата надежда? Жива надежда ли е за нас, хората от XXI век възкресението на Исус Христос?
Историята на ап. Петър заслужава да бъде внимателно разгледана, защото тя е една история за надеждата чрез възкресението.

1. Два дена преди Пасха ИСУС БЕШЕ АРЕСТУВАН от храмовата стража и отведен последователно в дома на първосвещеника Анна и на главния първосвещеник Кайафа, за да бъде съден. Ап. Петър последва конвоя дори до вътрешността на двата дома. Той чу обвиненията, които водачите хвърлиха върху Христос. Той видя, че Исус изобщо не се защитава. Това отчая Петър. Той започна да губи надежда. И когато чу, че отредили на Исус смъртно наказание, от уплаха, три пъти се отрече от Него (Мат. 26:47-75). В този миг се дочу сънливият глас на петела, чието кукуригане смути съвестта на Петър в зловещата нощ и не вдъхна надежда в сърцето му.

2. Почти машинално и несъзнателно Петър последва хилядната тълпа, която влачеше Исус Христос към Голгота. Тук ХРИСТОС БЕШЕ РАЗПНАТ на дървен кръст. От двете Му страни разпнаха двама разбойници. Войниците си разделиха дрехите на осъдените и се оттеглиха на стража. Пред кръста на Исус се тълпи навалица от народ, книжници, фарисеи и първосвещеници – всички те бяха врагове на Христа. Те се обръщаха към Исус с предизвикателните думи: *„Други е избавил, а пък Себе Си не може да избави! Нали е Израилевият Цар?! Нека слезе сега от кръста и ще повярваме в Него. Упова на Бога; нека Го избави сега, ако Му е угоден; понеже каза: Божий Син съм”* (Мат. 27:41-43).
Тези обидни думи до болка пронизваха сърцето на Петър. Той инстинктивно стискаше юмруци. „Как? – трескаво разсъждаваше той – Нима Христос няма да обърне нещата в Своя полза? Тъкмо сега е моментът, в който да увери всички в Своя божествен авторитет. Христос непременно трябва да слезе от кръста!”... Плаха надежда заискри в очите на апостола. Той поизправи сгушените си рамене. Зачака...

Но Христос не слезе от кръста. Той умря. Да, Възкресителят на Яировата дъщеря, на сина на Наинската вдовица и на Лазар, умря, изричайки с горест думите: *„Свърши се"* (Йоан 19:30 б).
Свърши се с Петровата надежда. Свърши се с надеждата на човечеството за освобождение от греха и от робството на Сатана. Този, Който претендираше за Себе Си да е Хлябът на живота, Светлината на света, Добрият Пастир, Пътят, Истината и Живота, Възкресението – Сам умря в най-страшни мъки и бе положен в каменен гроб.
В това време враговете Му ликуваха. Той е мъртъв. Грехът и занапред ще си бъде пак грях – страшен и смъртоносно заразен. Светът и занапред ще си е пак свят – прогнил и умиращ без надежда и без Бога.
Сатана и занапред ще си е пак Сатана – враг на доброто, противник на Бога, източник на зло и безчестие.

3. На следващата вечер Петър събра апостолите в горницата, където само преди два дни бяха яли Пасхата заедно с Исус. Тук всичко напомняше за Него. Стените сякаш отгласяха думите Му: *„Истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде"* (Мат. 26:21). Неутешима скръб раздираше сърцата на апостолите. Тяхната по-нататъшна дружба, както и оставането им в Ерусалим, бяха безсмислени, даже опасни за живота им. И те се разделиха. Със сълзи на очи. Всеки се върна в родното си място. Матей седна пак зад масичката с данъчните тефтери.
Колко е къса човешката памет! Как бързо в скръбта си човек е склонен да забрави някои важни неща. Апостолите бяха забравили как още приживе Исус не веднъж им беше предсказвал, че не само ще умре, но и че ще възкръсне от мъртвите. Така, при последното им общо пътуване към Ерусалим, в деня на Цветница, Той им каза: *„Ето, изкачваме се към Йерусалим и Човешкият Син ще бъде предаден на главните свещеници и книжниците; и те ще Го осъдят на смърт и ще го предадат на езичниците, за да Му се подиграват, да Го бият и да Го разпънат; и на третия ден ще бъде възкресен"* (Мат. 20:18-19). Те бяха забравили тези думи.

4. И Бог им ги напомни. Чрез М а р и я М а г д а л и н а. Тя дойде като южен вятър – неочаквано, с порив, задъхана. Едва що влязла в дома на Петър и устата й известиха блажената вест, че ХРИСТОС ВЪЗКРЪСНА!
Тази вест подейства на Петър като шок. Главата му се завъртя. Пред очите му нещо проблесна. Коленете му се разтрепериха. Той

слушаше и не вярваше. Как? Нима е истина? Исус е жив? Вярно ли е, Марийо? Ти видя ли Го? Какво ти каза Той? Да дойдеш при мен и да ми кажеш, че е възкръснал? Значи Той ми прощава трикратното отричане (Марк 16:7)?

Алилуя! Христос възкръсна! Божието Слово се сбъдна! Бог възкреси Исус *„като Го освободи от страданията на смъртта, понеже не беше възможно Той да бъде държан от нея”* (Деян. 2:24). Алилуя!

Христос възкръсна! Бог ни възроди за жива надежда! Надежда чрез Голгота, която вече не е приказка, нито страшен сън. Сега Голгота е оня връх, който съедини Бог с човека. Сега Голгота е единственото място на земята, от което човек може да види Бога и да възлезе до Него. Сега Голгота е извор на спасение и на вечен живот.

Грешниче! Виж кръста на Голгота! Целуни го! Виж пръстта на Голгота, напоена с кръвта на Богочовека! Целуни я! Голгота отне живота на Исус, за да ти подари живот! Приеми го!

Христос възкръсна! Бог ни възроди за жива надежда! Надежда, че щом Исус е възкръснал, Неговата кръв действително ни е умила от греховете ни. Надежда, че щом Исус е възкръснал, Неговата смърт действително ни е освободила от робството на Сатана. Надежда, че щом Исус е възкръснал, чрез Неговите страдания нашите беззакония и нашата вина действително са отдалечени от нас! Надежда, че щом Исус е възкръснал, нашата вяра не е празна и суетна! Надежда, че щом Исус е възкръснал, ние сме спасени от вечна смърт и от пъкъла! Надежда, че щом Исус е възкръснал от мъртвите чрез силата на Бога Отца, и ние ще ходим в нов живот!

Затова*, „стани, ти, който спиш, и възкръсни от мъртвите, и ще те осветли Христос!”* (Ефес. 5:14).

Христос възкръсна! Бог ни възроди за жива надежда! Надежда, че Този, Който излекува хиляди болни и възкреси мъртви, ще излекува и нас от болести. Чрез раните на Исус ние сме свободни от всичките си болести. Исус и сега изцелява всеки, който с вяра идва при Него!

След изцелението на сакатия при Красните врата на храма, апостолите бяха запитани от първенците, с каква сила и в чие име са извършили това изцеление. Тогава **Петър**, „*изпълнен със Святия Дух, им каза: Началници народни и старейшини, ако ни изпитвате днес за едно благодеяние, сторено на немощен човек, чрез какво той бе изцелен, да знаете всички вие и целият Израилев народ, че чрез името на Исус Христос Назарянина, Когото вие разпънахте,*

Когото Бог възкреси от мъртвите, чрез това име този човек стои пред вас здрав. Той е камъкът, който бе пренебрегнат от вас, зидарите, но стана глава на ъгъла. И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име, дадено на човеците, чрез което трябва да се спасим" (Деян. 4:1-12).

Христос възкръсна! Бог ни възроди за жива надежда! Слугувайте на Господа Христа, *„понеже знаете, че за награда от Господа ще получите наследството. Слугувайте на Господ Исус Христос"* (Кол. 3:24). За нас се пази наследството на небесата – *„нетленно, неоскверняемо и което не повяхва".* Това наследство са богатствата на Исус Христос, славата на Бога, хвалението на ангелите, радостта на светиите, небесна награда, нетленен венец и златна китара.

Христос възкръсна! Бог ни възроди за жива надежда! Надежда, че не сме сами в живота, нито че сме слаби, защото с нас е Възкръсналият! Той ни пази и бди за нас. Той ни е дал на разположение Своята божествена сила. Тази сила направи Петър от тръстика – канара, а Павел – от гонител в благовестител. Ето какво пише **ап. Павел** след като се уверил в силата на Възкръсналия: *„...колко превъзходно велика е силата Му към нас, вярващите – сила, която е според действането на могъщата Негова мощ, с която подейства в Христа, когато Го възкреси от мъртвите и го сложи да седне от дясната Му страна на небесата"* (Ефес. 1:19-20). И на нас живият Исус е обещал сила за вършене на чудеса. Той казва: *„И тези знамения ще придружават повярвалите: в Мое име бесове ще изгонват; нови езици ще говорят; змии ще хващат; а ако изпият нещо смъртоносно, то никак няма да ги повреди; на болни ще полагат ръце, и те ще оздравяват"* (Марк 16:17-18).

Христос възкръсна! Бог ни възкреси за жива надежда! *„... Бог, Който е възкресил Господа, ще възкреси и нас със силата Си"* (I Кор. 6:14). Това че рече, че смъртта не е последната дума за човешкия живот.

В Парижкия затвор „Рокет", над вратите на килиите на осъдените на смърт пише: „Който влиза тук, нека да остави всяка надежда". Така и за гроба казват, че слагал край на всяка надежда за живот. Така е за невярващите. Но не е така за вярващите в Бога. Защо? – Защото *„ако вярваме, че Христос умря и възкръсна, то и починалите в Христа Бог ще приведе заедно с Него"* (I Сол. 4:14). *„Защото както в Адама всички умират* – казва **ап. Павел** – *така и в Христа всички ще оживеят"* (I Кор. 15:22).

От следните думи на **Бенджамин Франклин**, откривателят на

гръмоотвода, можем да разберем как силно е вярвал той във възкресението: „Тук почива храната на червеите, трупът на Бенджамин Франклин, като корицата на книга, чиито листи са разпилени. Но тая книга живее с надежда, че няма да се изгуби завинаги, но наново прегледана, коригирана, ще се появи в едно много по-изящно издание".

Християнството всякога е учудвало своите приятели и неприятели; защото е жизнено, дейно и неостаряващо. То е факт, който не може да се игнорира. Християните са хора, които правят особено впечатление на света. Защото са солта на земята (Мат. 5:13).
Често ни питат: „В какво се състои тайната за успеха на Християнството? Кой подкрепя християните, когато привидно те се олюляват? Кой ги привдига, когато външно погледнато те падат? Кой ги съживява, когато те сякаш имат вид на умрели? Каква е вашата надежда? Кой е вашата надежда?..."
Само един отговор има на тези и други подобни въпроси и той е: Ако вие искате да разберете в какво се състои величието, силата и надеждата на нашето Християнство през всички векове, и днес, и във всички бъдни времена, ще го разберете в дълбокия смисъл на думите на ангела: *„Защо търсите Живия между мъртвите? Няма Го тук! Той в ъ з к р ъ с н а!"*

Амин!

ОЧИТЕ НА ХРИСТИЯНИНА

„Отвори о ч и т е ми, за да
гледам чудесните неща в Твоя закон”.

Пс. 119:18

Чувал съм някой да казва, че звездите, както и целият Космос, представлявали „очите на Бога”. Значи, ако иска човек да види „очите на Бога”, те са навсякъде около нас. Както казва и един български поет:

„Къде очи си да обърна?
Тук, долу, или тамо – горе?
Каквото, Боже, и да зърна,
за Тебе всичко ми говори”.

Точно така е чувствал и разбирал Божието присъствие патриархът и класикът на българската литература **Иван Вазов**. Той пише следното: „Оня, който иска да бъде, или се мисли за поет, и може би знае наизуст целия Шекспир, а не се сеща, когато се изкачи на един планински връх, да вдигне благоговейно ръце към небето, към Оня дивен Поет, който е създал величествената поема Космос, той не е роден за поет, а е един заблуден, нещастен човек”...

Ние бихме допълнили: онзи, който иска да бъде истински човек, каквито теоретически и практически познания да има за живота, не се ли сеща по-честичко да поглежда към Бога, той не е и не може да бъде истински човек!

Впрочем, какво обичат да гледат нашите очи? Доброто или злото? Правдата или неправдата? Красивото или некрасивото? Бога или суетата?

Псалмопевецът така се моли: *„Отвори очите ми, за да виждам чудесните неща в Твоя закон”* (119:18).

За **Лот** се казва, че като *„повдигна очите си”* и видя Йорданската долина, пожела я и постави шатрите си до Содом (Бит. 13:10-12).

Патриархът на вярата, **Авраам**, повдигнал веднъж очите си и видял, че Самият Бог е дошъл при него; тогава Авраам се завтекъл да Го посрещне, и *„поклони се до земята”* (Бит. 18:2).

За **цар Давид** е записано в Писанието, че веднъж, гледайки наоколо от покрива на двореца си, видял една примамлива гледка, и поради нея насмалко не изгубил благоволението Божие (II Царе 11:2).

Различни очи. Различни гледки. Различно виждане. Различни

мотиви. Различни подбуди.

ОЧИТЕ НА ЧОВЕКА... ОЧИТЕ НА ХРИСТИЯНИНА... КЪДЕ И КАКВО ГЛЕДАТ ТЕ? – нека това бъде темата на размислите ни.

1. Пригответе се за нещо, което ще ви изненада: В СВЕТА ЖИВЕЯТ МНОГО ОКАЯНИ „ВЯРВАЩИ" ХРИСТИЯНИ.
Къде да търсим такива вярващи? В кръчмите? – Не. В игралните зали? – Не. Сред компания на комарджии и тютюнопушачи ли? – Не. Сред морално паднали ли? – Не. Къде можем да ги открием тогава?
Те са сред нас. Всеки от тях знае мястото си в църква, носи песнарка със себе си, знае да се моли и пр. Обаче те са в църква само с телата си, само с чувствата си, избликващи понякога в приповдигнато хваление, но в сърцата си, в дълбините на душата си, те са в света.
Погледнете ги! Те са различни един от друг по възраст, по вкусове, по интереси, но са еднакви в падението си и в любовта си към света. Едни от тях са запалени от плътски страсти, други са запалени от богатство, трети – от чувствени наслади, четвърти – от чревоугодничество, пети – от своите деца и внуци, шести – от своя съпруг или съпруга... Общо за всички е, че те намират света за много прелестен. Общото за тях е, че на практика служат или се опитват да служат на двама господари, а всъщност служат само на един – на света. Общо е и падението им. Обаче те не чувстват, че са паднали. Даже могат да имат мнение за себе си, че са много духовни и близо до Бога. Но това е така, защото сърцата им са вкаменени; имайки очи, те не виждат; имайки уши, те не чуват (Марк. 8:18). Те не са се отрекли от себе си заради Христос, нито носят безропотно кръста си, нито очакват заповеди и перспектива само от Исус (Марк. 7:34).
Защо тези вярващи са паднали духовно? – Защото те всички са пренебрегнали Исусовата заповед: *„Първо търсете Божието царство и Неговата правда"* (Мат. 6:33). Тяхното съкровище не е на небето, не е у Бога, а е в света, при светските. Словото ясно казва, че *„където е съкровището ти, там ще бъде и сърцето ти"* (Мат. 6:21). Те са забравили, че земните блага са временни и мимолетни; те отлитат и не оставят следа след себе си, защото преходен е образът на този свят.
Но не е така с духовните ценности, които не губят стойността си никога. Главното внимание на християнина трябва да бъде насочено към грижата да не остане душата му гола, лишена от

облеклото на добродетелите. **Блажени Августин** пише, че нито природата забранява, нито религията ни оспорва правото да се радваме на земните блага. Той, обаче, веднага бърза да прибави: „Ти си свободен да се наслаждаваш на земните блага..., но не бива да търсиш в тях своето блаженство. Докато живееш на земята, ти трябва да поддържаш живота си от земята, но не бива да й ставаш роб".
Лот излезе от Ур Халдейски, но попадна в Содом. Той не умря в Харан, но рискуваше да изгори сред пламъците на Гомор.
Ние излязохме някога от света, но къде сме сега? Ние се избавихме от участта на египетските първородни, но дали не вървим по пътя на Димас?

2. КОЯ Е ПРИЧИНАТА за едно такова падение?

Божието Слово отговаря много вярно: любовта към света. А любовта към света приема три направления: *„похотта на плътта, пожеланието на очите и щестлавието на живота"* (I Йоан 2:16). От тези трите, особена сила има п о ж е л а н и е т о н а о ч и т е.
Как Лот пожела богатата Йорданска долина? – Той я пожела с очите си и я възлюби със сърцето си. *„Лот повдигна очи и видя, че цялата долина на Йордан е добре напоявана чак до Сигор, като Господна градина"* (Бит. 13:10-12). Очите му бяха примамени от богатството на Йорданската долина и той започна да премества шатрите си все по-близо и по-близо до Содом.
„Окото е светило на тялото; и тъй, ако окото ти е здраво, цялото ти тяло ще бъде осветлено; но ако окото ти е болно, то цялото ти тяло ще бъде помрачено" (Мат. 6:22-23). Светилник на душата е умът; ако умът е светъл, ако той ясно разбира духовните неща, тогава душата ще е светла, чиста. Но ако разумът е помрачен и не разбира божественото, тогава такава душа живее в тъмнина. Когато кормчията стане плячка на вълните, когато светилникът угасне, когато водачът бъде пленен, когато окото е болно, тогава каква надежда има вече за подчинените?
Окото е светило на тялото!
„Окото не се насища с гледане... Очите на човека не се насищат" (Екл. 1:8 в; Пр. 27:20).
„Очните" изкушения са особено опасни за непредпазливия християнин. А такива изкушения гъмжат навсякъде около нас. Повдигането на очите към света с пожелание – ето началото на изкушението. „Дай на дявола само един от пръстите си – казва пословицата – и той скоро ще завладее ръката ти, а най-сетне и

сърцето ти. Една само зла пощявка или страст, която ти упорито носиш в сърцето си; любимият ти грях, с който не влизаш в сериозна борба, могат полека-лека да те отведат от временна погибел във вечна". Всеки път ти все повече и повече ще се отдалечаваш от своя Спасител и все по-дълбоко ще потъваш в греховността. И ако не сториш покаяние, ще достигнеш дотам, че ще загинеш навеки. Ето защо **Спасителят** се обръща към нас настойчиво: *„Бъдете будни и се молете, за да не паднете в изкушение"* (Мат. 26:41). А на друго място казва: *„Неизбежно е да дойдат изкушенията"* (Мат. 18:7). Той казва това от лична опитност, защото Сам бе изкушаван многократно от дявола (Мат. 4:4, 6, 8). Изкушенията са и наша ежедневна опитност. Има времена в нашия живот, когато изкушенията налитат като ято птици. Какво да правим тогава?

Мартин Лутер е казал: „Ние не можем да забраним на птиците да летят над главите ни, но можем да не им позволим да свиват гнезда на главите ни". Много право е това. Право е и това, че един благочестив човек може да изпадне в огън, както изпаднаха Седрах, Мисах и Авденаго (Дан. 3 гл.), но не може да изгори. Надеждата му може да бъде залята от пороя, но той не ще се удави. Но как може да бъде това?

Ние можем да победим изкушенията в този живот като постоянно мислим за бъдещите благословения в небето. Ако беседваме по такъв начин с душата, ако й представяме не само трудността на добродетелта, но и небесния венец, скоро ще я отклоним от всяко зло. Тогава ще получим нова смелост, нова вяра и нови сили. Най-накрая ние трябва да кажем едно твърдо „Не!" на изкушенията, от където и да идват те, и от какъвто и характер да са.

Вземете пример от **псалмопевеца**, който като всеки човек имаше изкушения, но не позволяваше на очите си да гледат изкушенията, а издигаше погледа си към Бога. *„Издигам очите си към хълмовете, от където идва помощта ми. Помощта ми е от Господа!"* (121:1-2).

3. КАКВО ДА СЕ ПРАВИ?

Като сме паднали един, два или три пъти, да останем ли в греховната кал? - Да не бъде! Според дълбокомисления израз на премъдрия **Соломон** *„седем пъти ще падне праведният и ще стане"* (Пр. 24:16). *„Ако падне, не ще се повали, защото Господ подпира ръката му"* (Пс. 37:24), допълва **псалмопевецът**.

Питагор ни е оставил един мъдър и проверен в това отношение съвет. „Всяка вечер, преди да заспиш – казва той –подложи на

изпит съвестта си. Укори се за грешките и разкай се!" **Ап. Павел** направо ни предупреждава: *„Изпитвайте себе си, дали сте във вярата, опитайте себе си"* (II Кор. 13:5).
Дано не приличаме на оня негър, който след като се кръстил и станал член на църквата, първоначално мислел, че с кръщението вече е стигнал до небето, спасил се е от всяко зло. По-късно разбрал, че с кръщението въпросът не се изчерпва, че е нужна чистота за през целия живот, чистота не само отвън, но и отвътре. За да го убеди в това, пастирът, който го кръстил, си послужил с пълно с мастило шише. Излял мастилото и започнал да мие шишето отвън. Като го измил запитал новокръстения: „Как намираш шишето? Чисто ли е вече то?" Гледал негърът шишето, пипал го, мислил и казал: „Не е умито. Отвътре то все още е зацапано с мастило. Черно е отвътре!" "Да – отвърнал пастирът – отвътре все още не е чисто. Необходимо е да се очисти отвътре!" Разбрал негърът тази истина и се отдал на духовна работа, при която така очистил себе си отвътре, че станал един от най-вдъхновените изповедници на Господ Исус из просторите на черна Африка.
А м о л и т в а т а? Досега нищо не казахме за нея. Може ли тя да избави от изкушения? Един пример от Словото ще ни даде отговор. Пред „очното" изкушение на Йорданската долина не беше поставен само Лот, но и Авраам. Авраам не съгреши. Защо? - Защото преди да отвори телесните си очи, за да избере земя за себе си, Авраам първо отвори очите на вярата, помоли се, предостави на Бог да направи избора, и когато след това отвори плътските си очи, той не падна. Той избра първо Божието царство и Бог му прибави всичко останало.
Молитвата може да направи много, ако я практикуваме преди да отворим телесните си очи. Молитвата избелва душата и прави сърцето чисто. Който повдига очи в молитва, той не отива в Содом, нито се връща в Египет, от където е излязъл. Нека си послужим с един пример за молитвата. Финландците имат един вид баня, наречена „сауна". Тя се прави обикновено в близост до басейн или езеро. Влизаш в залата, а отвътре те лъхва топлина, готова да те погълне. Все едно, че се намираш пред огнената пещ на Седрах, Мисах и Авденаго. Топлината на електрическата печка, върху която са поставени гранитни камъни достига до 80 градуса по Целзий. Човекът в сауната полива нагорещените камъни със студена вода и се облива в гореща пот. След това отива и се гмурка в езерото. Когато излезе от там ще го видиш бял като чисто мляко. Ето такава „сауна" е молитвата.

Каква оценка ще дадем за себе си и за нашите очи? Чисти ли са те? Къде и какво гледат те? Каква е истината за нас? В Египет ли сме или в небесния Ханаан? При Господа или при мамона? Побеждаваме ли изкушенията или те ни побеждават? Практикуваме ли молитвата като средство за побеждаване на изкушенията? Ще има ли сред нас такива християни, чиито имена да не са записани в Книгата на Живота?

Съветът на **псалмопевеца** е да следваме неговият личен пример: *„Моите очи са винаги към Господа”* (25:15).

Нека да помним, че *„няма създание, което да не е явно пред Бога, а всичко е голо и разкрито пред очите на Този, пред Когото има да отговаряме”* (Евр. 4:13*). ”Очите Господни са на всяко място и наблюдават злите и добрите”* (Пр. 15:3).

Дано занапред очите на всички ни гледат само към Бога, към Неговите творения, които са Негови „очи” и към Неговото Слово, в което ясно е изобразена волята Му за нас и за живота ни. Нека използваме очите си като оръдия на правдата за Божия слава и наше спасение!

„... дано Бог на нашия Господ Исус Христос, славният Отец, ви даде дух на мъдрост и откровение, за да Го познаете, и да просветли о ч и т е н а с ъ р ц е т о в и, за да познаете каква е надеждата, към която ви призовава, какво е богатството между светиите на славното Негово наследство и колко превъзходно велика е силата Му към нас, вярващите – сила, която е според действието на Неговата могъща сила” .

Амин!

ЖИВОТ В СВЯТИЯ ДУХ

„Ако по Духа живеем,
по Духа и да ходим”.

Гал. 5:25

Съвсем наскоро станах неволен свидетел на усилията на един шофьор да припали двигателя на собствената си лека кола. Дълго време той „въртя” стартера, но напразно. Накрая се отчая и загуби надежда. Аз се замислих: какво ли по двигателя не е наред? Бензин имаше, и ток имаше – тогава? Може би свещите са зацапани с масло, или пък искрата е слаба, а може и компресията да е била оскъдна... И още ред причини, поради които превозното средство, въпреки наличието на двигател и на бензин не може да заработи нормално.

Този случай ме наведе на мисълта за истинския и неистинския християнски живот. Защо и в християнството има много християни от много и най-различни църкви, които имат Библията, имат на разположение молитвата и Божията благодат, но въпреки това не „палят” и не „горят” за Бога? Иначе те правят неимоверни усилия да придвижат поне малко напред машината на своя духовен живот, поставят си различни цели, предприемат различни духовни инициативи, но напразно! Те си остават да тъпчат все на едно и също място.

Често пъти се питам: Защо такава нерадостна съдба постига толкова много християни и толкова много църкви? Защо живеят те живот на сираци?

Отговорът ни е даден вече в Библията: *„Не чрез сила, нито чрез мощ, а ч р е з Д у х а М и, казва Господ на Силите”* (Зах. 4:6 б). Тези думи на Бога означават, че всяко ч о в е ш к о усилие за „запалване” и „подкарване” на Църквата е предварително обречено на провал. Защото никаква човешка сила и умение не могат да придадат на ръста на Църквата дори и един милиметър. Животът в Църквата, горенето в Църквата, растежът и напредъкът на Църквата са възможни и осъществими изключително и само чрез силата на Святия Божий Дух. **Ап. Павел** е знаел това, поради което казва: *„Вие обаче не сте плътски, а духовни, ако живее във вас Божият Дух. Но ако някой няма Христовия Дух, той не е Негов... Понеже които се управляват от Божия Дух, те са Божии синове”* (Римл. 8:9, 14).

ЖИВОТ В СВЯТИЯ ДУХ... ХОДЕНЕ СЪС СВЯТИЯ ДУХ – нека това бъде темата на нашите размисли.

Прави впечатление, че докато в обикновения живот този, който боледува от някаква болест, макар и с неохота да разказва все пак на лекаря за симптомите на болестта си, то в духовния живот са малцина онези болни, които си признават, че са духовно болни. Често пъти такива хора честолюбиво заявяват, че са духовно здрави, въпреки, че и самите те не си вярват. А и ние, ако някой ни каже, че сме духовно болни, не се ли сърдим и обиждаме и не крием ли състоянието си?
Словото Божие посочва един критерий, по който се разбира дали някой живее в Святия Дух – това са плодовете на живота. В Евангелието според Матей 7:16-17 четем: *„По плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни или смокини от репеи? Също така всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове"*. Следователно ти и аз, всички ние, може да тръбим, че живеем живот в Святия Дух, може да имаме претенции, че сме много духовни, а в същото време делата ни да говорят точно обратното – че не живеем живот в Святия Дух и че не сме духовни. Защото не винаги външността отговаря на вътрешността и не винаги външният израз е гаранция за доброто вътрешно състояние. Плодовете на живота са от решаващо значение!

1. Преди да говорим каквото и да било за живота в Святия Дух, нека накратко да си изясним, КАКВО НЕ Е ЖИВОТ В СВЯТИЯ ДУХ И КАКВИ СА ПЛОДОВЕТЕ НА ЕДИН ЖИВОТ БЕЗ СВЯТИЯ ДУХ?
Ап. Павел заявява, че угаждането на плътските страсти не е живот в Святия Дух. Царува ли в нашето тяло грехът, тогава ние сме все още старите, греховни хора, които са плътски и копнеят за плътското (Римл. 8:5 а). *„Защото плътта желае силно противното на Духа"* (Гал. 5:17 а). Животът по плът не е живот, угоден на Святия Дух.
Плътският живот се изразява в следните дела:

а) Блудство (Гал. 5:19 в), което е нарушаване на съпружеската вярност и извънбрачно сексуално общуване. Това греховно дело е заклеймено не само от християните, но и от честните хора между невярващите. Блудството е особено тежък грях, за който Библията казва следното: *„Бягайте от блудството!..., който блудства, съгрешава против своето собствено тяло. Или не знаете, че вашето тяло е храм на Святия Дух, Който е във вас,*

Когото имате от Бога?" (I Кор. 6:18-19). Никой, който блудства не може да бъде храм на Святия Дух.

б) Нечистота (Гал. 5:19 г). Тук става дума за нечисти мисли, нечисто сърце, нечисти устни, нечисти погледи, нечисти сметки, нечист живот, изобщо каквото и да е нечестие.

в) С**ладострастие** (Гал. 5:19 д). Сладострастието е корен на блудството. От сладострастието до блудството има само една крачка. Сладострастието е вътрешно и външно къпане в „блаженството" на собствените страсти.

г) Идолопоклонство (Гал. 5:20 а). Днес буквални идолопоклонници има само в далечния Ориент и в джунглите на африканския континент. Изненадващ, обаче, е факта, че между християните се срещат хора, които също се покланят на идоли. Например на: облекло и мода, обзавеждане и наредби, богатство, пари, собственост, притежания, образование, таланти, някакво хоби и т.н. Такива съвременни идолопоклонници са пълни със собствените си идоли, поради което в тях не остава никакво място за Святия Дух. Точно за това **ап. Йоан** предупредително напомня: *„Дечица, пазете себе си от идоли!"* (I Йоан 5:21).

д) Чародейство (Гал. 5:20 б) или гледачество и спиритизъм. Между нас, надявам се няма гледачки или врачки, но има такива, които посещават гледачки с цел да им предскажат бъдещето като им гледат на кафе, на карти, на ръка, на боб, на куршум и пр. Във връзка с гледачеството съм задължен да заявя, че то не е само един тежък и заробващ ни от дявола грях, но е още и **висша проява на недоверие** спрямо Бога и Божият промисъл за нас.

е) Вражди (Гал. 5:20 в). Вътрешни враждебни чувства и зложелателство към ближния, което външно се изразява в:

ж) Разпри (Гал. 5:20 г), сиреч караници и препирни.
В един дом живеели две жени. Хазайката била православна вярваща, а квартирантката евангелска християнка, която редовно посещавала църковните богослужения. Хазайката била като барутен погреб. Търсела най-малкия повод да избухне, а избухне ли, да не си насреща й! Но и квартирантката, с претенции за голяма духовност, не мълчала. На огъня отвръщала с огън. На лошата дума с по-зла такава. И започнели ли двете, стъклата на прозорците звънтели от техните викове.

Помнете, че Святият Дух не харесва такава обстановка и не живее в такива размирни сърца!

з) Р е в н у в а н и я (Гал. 5:20 д). Тук става дума не само за вредната съпружеска ревност, но и за онова завистливо – ревниво отношение към чуждата собственост и към чужди предимства и облаги (Вж. III Цар. 21:1-3, цар Ахав).

и) Я р о с т и (Гал. 5:20 е). Това ще рече буйство, побой, нагрубяване. (Вж. Бит. 4:1-5, Каин).

к) П а р т и з а н с т в о (Гал. 5:20 ж) сиреч, настройване на вярващите един срещу друг или против някого, което напълно съответства на девиза на Сатана: „Разделяй и владей!"

л) Р а з д о р и (Гал. 5:20 з). Спорове за материални неща даже и на духовно-идейна основа.

м) Р а з ц е п л е н и я (Гал. 5:20 и). Деленето на партии, на „наши" и „ваши", на „духовни" и „недуховни", на групи и групички, което страшно много обезсилва Църквата.

н) З а в и с т и (Гал. 5:21 а). Злобно чувство спрямо доброто и щастието на другия и на ближния.

о) П и я н с т в о и п и р у в а н е (Гал. 5:21 б, в), които са най-удобната почва за развитието както на похотливостта, така и на гневливостта във всевъзможните им форми, като се стига дори до убийство на човек от човека.

Много важно е заключението, което прави апостолът във връзка с гореизброените дела на плътта, и то е: „К*оито вършат такива неща, няма да наследят Божието царство"* (Гал. 5:21 д). Тези грехове препятстват работата на Святия Дух в нас, тъй както зацапаните с масло свещи смущават правилната работа на автомобилния двигател. Докато свещите не се почистят добре, двигателят няма да може да заработи нормално. Така е и в духовния живот на вярващите. За да протича в тях силата на Святия Дух, за да могат да живеят и ходят по Святия Дух, се изисква чистота и святост, иска се една пълна духовно-нравствена промяна. Нека винаги се молим кръвта на Господ Исус Христос да ни очиства от всеки грях и да ни направи достойни съсъди за огъня на Святия Дух.

2. КАКВО Е ЖИВОТ В СВЯТИЯ ДУХ И КОИ СА ПЛОДОВЕТЕ НА ЖИВОТА В СВЯТИЯ ДУХ?

В I Йоан 2:6 се описва какво трябва да бъде християнското ни

поведение, като за образец е издигнат примерът на Христос. *„Който казва, че пребъдва в Него,* - казва **ап. Йоан** - *е длъжен да постъпва, както е постъпвал Христос".* Нека сега заменим Христовото име с името на Святия Дух и отново да цитираме стиха така: *„Който казва, че пребъдва в Святия Дух, е длъжен да постъпва, както е постъпвал Святият Дух"*. Значи не казването, че ходим, не претенциите, че сме изпълнени със Святия Дух, но ходенето, т.е. променението живот е, който потвърждава нашите думи. Да, животът в Святия Дух е един променен, Христоподобен живот, обкичен с плода на Святия Дух.

А. Кой и какъв е този плод? Ето какъв:

а) Л ю б о в (Гал. 5:22 б), която **Йоан Златоуст** нарича „царица и корен на всички добродетели", а **Сам Господ Исус Христос** я поставя по-високо от всичко друго (Мат. 22:37-40).

б) Р а д о с т (Гал. 5:22 в). Тук очевидно се подразбира духовна *„радост в Святия Дух"* (Римл. 14:17), за която **ап. Павел** пише на филипяните: *„Радвайте се всякога в Господа! Пак казвам: Радвайте се!"* (4:4), и която е сигурен белег за присъствието на Святия Дух.

в) М и р (Гал 5:22 г), който не само изпълва очистените души, но се излъчва от тях, като ги прави достойни за званието *„миротворци"* (Мат. 5:9).

г) Любовта, радостта и мира се опазват и ограждат със здравата и несъкрушима стена на **д ъ л г о т ъ р п е н и е т о** (Гал. 5:22 д). То побеждава всички вражески хитрини на лукавия и не се поддава на човешки нападки и сплетни, но се предава в ръцете на Този, Който заради нас дълго търпя.

д) Б л а г о с т и м и л о с ъ р д и е (Гал. 5:22 е, ж) – това са двете най-преки прояви на християнската любов. В Псалома на любовта (I Кор. 13 гл.) **ап. Павел** казва за любовта, че тя е *„пълна с б л а г о с т"* (13:4). Към страдащите и нуждаещите се любовта се изразява в *„милосърдие"*, т.е. в самоотвержена себепожертвователност, която Господ сочи като отличителна черта на Небесния Отец (Лука 6:36), и същевременно облажава милостивите, *„защото на тях ще се покаже милост"* (Мат. 5:7).

е) В я р н о с т (Гал 5:22 з). Тук апостолът има предвид вътрешна благодатна увереност на християнската душа в благия Божий промисъл, без който не пада и косъм от главата ни (Лука 21:18). В Псалома на любовта за нея се казва, че тя *„на всичко в я р в а"*

(I Кор. 13:7).

ж) К р о т о с т и в ъ з д ъ р ж а н и е (Гал. 5:23 а, б). Тези две характеристики са тясно свързани помежду си, тъй като кротостта представлява именно въздържание от всякаква раздразнителност и от всеки гняв. Заради кротостта им бяха благословени от Бога Мойсей (Числ. 12:3) и цар Давид (Пс. 132:1). Сам Господ Исус, Който облажаваше *„кротките, защото те ще наследят земята"* (Мат. 5:5), представляваше най-възвишения образец на кротост (Мат. 11:29).

Б. Животът в Святия Дух е немислим без **м о л и т в а във** и **към С в я т и я Д у х.**

В Словото Божие са малко текстовете, в които се говори за молитва в и към Святия Дух, но те са достатъчно ясни, за да ни убедят в невъзможността да се молим, освен в Святия Дух. И още веднъж ще повторя, че е невъзможно да се молим на Бог, освен чрез Святия Дух. Защото какво можем да направим ние като молители от само себе си? Дали бихме могли със свои сили да издигнем молитвите си поне малко по-високо от тавана на грижите и трудностите ни? Едва ли, защото ние – немощните и слаби хора, сме само едни безполезни слуги. Отделени от Святия Дух, ние сме кръгли сираци. Изпитвайки себе си и признавайки, че в много случаи сме се отделяли от Святия Дух, ние разбираме защо много наши молитви остават неотговорени и безплодни...

Достатъчно е времето, в което сме живели като сираци! Необходимо е най-после да потърсим близостта на Святия Дух и в нашите молитви. Това е необходимо, защото ти може да си много слаб и много немощен, може да се мислиш за напълно безполезен Господен слуга, но позволи на Святия Дух да те укрепи, да те понесе на Своите мощни криле, да се моли заедно с теб. Тогава отговорът идва и ти си блажен! Словото Божие говори, че *„и Духът ни помага в нашата немощ - понеже не знаем да се молим както трябва; но Самият Дух ходатайства в нашите неизговорими стенания; ... защото Той ходатайства за светиите по Божията воля"* (Римл. 8:26-27 г).

Ти имал ли си молитвено преживяване, при което да си чувствал подкрепата на Святия Дух? Усещал ли си как до теб се докосва ласкавата Ръка на Този, Когото Бог слуша за всичко, което Той моли от Него за теб? Имал ли си отговори на молитви, изпросени чрез ходатайството на Святия Дух? Ако не си, ако не сме, нека още сега мислено прегънем колене и нека винаги вътрешно да

молитстваме, *„м о л е щ и с е в Д у х а на всяко време с всякаква молитва и прошение, бодърствайки в това с неуморно постоянство”* (Ефес. 6:18). Животът на християнина е в опасност, ако той не се моли в Святия Дух. Тъкмо затова **ап. Юда** загрижено заявява: „А *вие, възлюбени, като назидавате себе си във вашата пресвята вяра и се молите в Святия Дух, пазете себе си в Божията любов, очаквайки милостта на нашия Господ Исус Христос за вечен живот”* (ст. 20-21).

В. В автомобилизма понякога се случва даден двигател да е в пълна изправност, да е снабден с гориво, и все пак да не работи. Тогава водачът внимателно оглежда двигателя, търси тук или там причината, докато най-после я намира – примерно, искрата в свещите е недостатъчна, слаба. За да припали автомобилът, е необходима голяма, силна искра.

Не е ли така и в духовния живот? Колко много християни и колко много църкви водят някакъв духовен живот, но той е застоял, анемичен, и студен. Просто те не горят в Духа.

Преди време се случило, че сградата на една църква някъде в Европа се запалила. Пожарната служба била сигнализирана. Но докато тя дойде, хората от църквата, случайни минувачи и не малко съседи започнали бързо да носят с кофи вода и да гасят. Един от дяконите в църквата съгледал между тези доброволни „пожарникари” и един съсед на църквата, когото той познавал като сприхав, заядлив и неприязнено настроен към църквата, към вярващите и към всичко религиозно. Изненадан от усърдието му, дяконът го запитал: „И ти ли участваш в гасенето? Как така?!” На което съседът отговорил: „Ами за пръв път виждам огън да гори във вашата църква, та...”

Животът в Святия Дух о з н а ч а в а г о р е н е в Д у х а. А за да гориш, е необходима силна искра, която да те възпламени. Има една песен, която гласи: „Само една искра и огънят ще пламне”. От къде ще дойде тази животворна искра? Песента продължава: „... ще чувстваш топлина, щ о м б л и з о с и д о Н е г о!” Искрата, която запалва веществото на твоята вяра и на моята любов, и която ни прави ревностни християни, се поражда само в б л а г о с л о в е н а т а б л и з о с т н а С в я т и я Д у х!

Близост, когато си на работното място! Близост, когато чакаш автобуса! Близост, когато шеташ в дома! Близост, когато те упрекват! Близост, когато си самотен! Близост, когато си болен!

Близост, когато си в изпитание! Близост, която ни разпалва все повече и повече!

Господ Исус казва в Евангелието според Лука 12:49: *„Огън дойдох да хвърля на земята; и какво повече да искам, ако вече се е запалил?”* Тук той говори за огъня на Святия Дух, който Отец „хвърли” от небето в деня на Петдесятница между апостолите. Тогава те се запалиха и възпламениха и други около тях. Ние запалени ли сме от огъня на Петдесятницата? Изпълнени ли сме със Святия Дух? Говорим ли с благодат чужди езици, според както Духът ни е дал тази способност? Притежаваме ли чудните дарби на Святия Дух? Исус иска ние да горим и нищо повече от това: „...*Какво повече да искам, ако се е вече запалил?”* Той не иска от нас нищо повече, освен горене, защото знае, че о г ъ н я т на Святия Дух, всъщност, това е т а й н а т а з а у с п е х а н а хр и с т и я н с т в о т о!

Огънят в твоето и моето сърце, огънят в тази или онази църква, - той е пробният камък, по който се разбира дали Господ е между нас.

Някога на планината Кармил **прор. Илия** съгради олтар на Бога, но и Вааловите пророци съградиха олтар. Илия сложи върху олтара едно заклано теле, също и Вааловите пророци сложиха върху техния олтар заклано теле. Илия се молеше на Бога, и Вааловите пророци се молеха. Онова, обаче, което отличи Илия от Вааловите пророци бе о г ъ н я т. *„Тогава* - казва Словото Божие - *огън от Господа падна, изгори всеизгарянето, дървата, камъните и пръстта, и облиза водата, която беше в изкопа. И целият народ, когато видяха това, паднаха на лицата си и казаха: Йехова, Той е Бог; Йехова, Той е Бог”* (III Царе 18:38-39).

Така и в наши дни единственият белег, който ще ни отличи от невярващите, това е огънят в сърцата, в душите, в живота и в църквата ни! „*Не чрез сила, нито чрез мощ, а ч р е з Д у х а М и, казва Господ на Силите”*!

И така, животът в Святия Дух включва главно три неща: един истински п р о м е н е н ж и в о т, една непрестанна ж и в а м о-л и т в а в Святия Дух и едно д е н о н о щ н о г о р е н е в Духа за Божия слава.

Нека внимаваме и се пазим да не би по някакъв начин да отблъснем Святия Дух от себе си и от църквата ни! Нека добре обмисляме всяко наше решение, действие и дума, защото *„Бог не е*

за подиграване!” (Гал. 6:7 б). Бог да ни опази от оскърбление на Святия Дух!
Мисля, че са много навременни думите на **Исус**, отправени до църквата в Лаодикия, с които Той ни предупреждава, и с които и завършвам: *„Зная делата ти, че не си студен, нито горещ. О, да беше ти студен или горещ. Така, понеже си хладък - нито горещ, нито студен, ще те изплюя от устата Си. Понеже казваш: Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо, а не знаеш, че ти си окаян, нещастен, сиромах, сляп и гол, то съветвам те да купиш от Мене злато, пречистено с огън, за да се обогатиш...”* (Откр. 3:15-18 а).

Амин!

ЛИЧНОСТ И БОЖЕСТВЕНОСТ НА СВЯТИЯ ДУХ

„Сега, прочее няма никакво осъждане на тия, които са в Христос Исус, които ходят не по плът, но по Дух. Защото законът на животворящия Дух ме освободи в Христос Исус от закона на греха и на смъртта... Вие не сте плътски, а духовни, ако живее във вас Божият Дух".

Римл. 8:1-2, 9а
(1-27)

Нашето съвремие е особено много наситено с религиозни опитности и преживявания. Около нас твърде често се говори за Третото Лице на божествената Троица, Святия Дух, като за ръководещ ни и пребъдващ в нас Дух. Все повече и повече християни се вдълбочават в размисъл върху забравената доскоро от мнозина догматическа истина за Святия Дух. Тази догматическа истина, изречена от Господ Исус, че *"Утешителят, Святият Дух, Когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, що съм ви говорил"* (Йоан 14:26), е и едно славно обещание, което мнозина християни искат да опитат практически в своя живот.
Да, ние копнеем да бъдем научени от Святия Дух! Ние искаме Той да ни напомни Христовите слова, за да загорят нашите сърца, както загоряха в свещен огън сърцата на пътуващите към Емаус (Лука 24:13-32). Ние се нуждаем от Святия Дух! Повечето от нас сме Го приели, слава Богу! Но знаем ли всичко за Него? Не се ли нуждаем от едно по-пълно знание, което да ни подтикне към още по-тесен съюз с Господ Святи Дух? Да, нуждаем се! Точно затова ние се спираме на тази тема.

И тъй, темата, която ще разгледаме е: ЛИЧНОСТ И БОЖЕСТВЕНОСТ НА СВЯТИЯ ДУХ.

1. СВЯТИЯТ ДУХ Е Л И Ч Н О С Т.
Църковната история разказва за времена, в които последователите на александрийския лъжеучител **Арий**, започнали да твърдят, че Святият Дух не е Бог, нито е божествено трето Лице, нито е Личност, а бил само божествено влияние, или пък някакъв съвършен ангелски дух. Тази духоборческа ерес развълнувала църквата. Необходимо било вярващите да бъдат предпазени от нея.

За целта било необходимо да се докаже, въз основа на Библията, че Святият Дух е божествена Личност.
Днес тази ерес не е много позната. Но архилъжеучителя – Сатана – е измислил други заблуждения относно Святия Дух. Мнозина християни днес споделят тези заблуждения, поради което и днес е нужно въпросът за Личността на Святия Дух отново да бъде изяснен.
Нека преди това, обаче, да изясним точния смисъл на понятието божествена Личност или Лице. Тази дума идва от гр. дума и п о-с т а с, което значи лице, което отразява или фокусира в себе си общата за другите божествени лица божествена природа; т.е. Святият Дух е събрал в Себе Си качествата на цялата божествена Троица и е способен да Ги отрази навън.
Какво учи Библията относно Личността на Святия Дух?

а) Във II Кор. 2:11 четем: *"Кой човек знае, що има у човека, освен духа на човека, който е в него? Така и никой не знае, що има у Бога, освен Божият Дух".* Тук на Святият Дух се приписва **знание**. Той е Личност, Която знае всичко за природата на Бога, и Която постепенно ни открива тези знания.

б) В I Кор. 12:11 е записано: *"Всичко това* (разпределянето на духовните дарби – б.м.) *се върши от Един и Същи Дух, Който разделя на всеки по особено, както Му е угодно".* От това разбираме, че Святият Дух се явява божествена Личност, Която след като ни овладее, започва да ни ръководи по Своята **воля**.

в) В посланието до Римляните 8:27 четем: *"Тоя, Който изпитва сърцата, знае какъв е умът на Духа, защото Той ходатайства за светиите по Божията воля".* Значи, Святият Дух е Личност, Която притежава **разум** (вж. Неем. 9:20).

г) Прор. Исая, описвайки падението на Израил, казва за Святия Дух следното: *"Те не се покориха, и оскърбиха Святия Негов Дух, затова се обърна, та им стана неприятел"* (63:10). Влияние не може да се оскърби, а само една Личност. Когато Ананий и Сапфира си послужиха с измама, те, според думите на ап. Петър, не излъгаха човеци, но една Личност – Святия Дух (Деян. 5:3; вж. Ефес. 4:30).

д) Сега ще цитираме Римл. 15:30, където е записано: *"…моля ви се, братя, заради нашия Господ Исус Христос и заради **любовта**, която е плод на Духа, да ме придружавате в усърдна молитва".* Тук направо се говори за Святия Дух като за Личност, Която ни обича с най-нежна любов. Той ни обича не по-малко от Отца и от Сина.

Израз на тази Негова любов е довеждането ни от Него до Исусовия кръст и до спасението. Без Святия Дух никой не може да се спаси.

е) Същият Този Святи Дух пак като Личност **ходатайства** за нас. **Ап. Павел** пише следното: *"Духът ни подкрепя в нашите немощи, защото не знаем да се молим както трябва, но Сам Духът ходатайства за нас с неизказани стенания"* (Римл. 8:26). Тук за Святия Дух се казва, че Той се моли. Това е чудесно! На небето ние имаме Един, Който се моли за нас – Първосвещеникът Исус Христос (Евр. 7:25). Но истина е, че и на земята Един божествен Ходатай непрекъснато се моли за нас – Святият Дух. Това ни дава увереност, че ние никога няма да станем плячка на дявола.

ж) Сам **Спасителят** казва следното за Святия Дух: *"А Утешителят, Святият Дух, Когото Отец ще ви изпрати в Мое име, Той ще ви **научи** на всичко, що съм ви говорил"* (Йоан 14:26). Тук Святият Дух е представен като жива Личност и като личен Учител. Да имаш Такъв Учител до себе си, когато четеш Библията или когато се главоболиш над някой неразрешим проблем, това е особено ценно и приятно. Святият Дух е Учителят на учителите. Имаш ли Го?

з) В Евангелието според Йоан намираме записани следните думи: " *„И Аз ще помоля Отца и ще ви даде Друг **Утешител**, за да пребъдва с вас до века, Духът на истината, Когото светът не може да приеме, защото не Го вижда, нито Го познава, а вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и във вас ще бъде"* (14:16-17). Тук Господ Исус ни представя Святия Дух като Утешител, Който ще заеме Исусовото място след Неговото възнасяне на небесата. Исус не каза, че ще ни остави някакво влияние или ангелски дух, но Един личен Заместник – третото Лице на божествената Троица, Святият Дух. Това обещание е едно от най-ценните в цялата Библия. Утешител на гръцки е "параклетос"; "пара" това означава рамо до рамо; "клетос" означава този, който е бил повикан. Или Утешител буквално означава: Святият Дух е Този, Когото Исус повика от Отца и Отец Го изпрати, за да застане рамо до рамо с нас и да ни защитава във всяка нужда, трудност и беда. И когато до нас и в нас е присъствието на един Такъв Утешител, ние въобще не бива да се боим, нито да се отчайваме от каквото и да било!

Живяла някъде една млада жена, която необикновено много се страхувала от тъмнина. Тя не можела да си представи, че е възможно да остане сама в тъмна стая. Веднъж тя слушала проповед за Утешителя, Който застава редом до нас и ни защитава. След богослужението тя побързала да съобщи на майка си, че е

чула най-хубавата проповед в живота си. "Мамо – казала тя – Святият Дух е винаги с нас и се явява наш постоянен Защитник и Помощник! Аз вярвам в това." Майката в отговор казала: "Добре, но иди на тавана, затвори вратата и постой на тъмно!" Дъщерята отишла, затворила вратата след себе си, обаче сега вместо страх, присъствието на Святия Дух застанало редом с нея и я изпълнило със светлина и радост. Слава на името Му!

и) Друго доказателство, че Святият Дух е Личност, намираме отново в Римл. 8:14, където четем: *"…всички **водени** от Духа Божий, са синове Божии".* Чудно е водителството на Святия Дух! То е безпогрешно. **Исус** казва по същия повод следното: *"…когато дойде Онзи, Духът на истината, ще ви в о д и на всяка истина"* (Йоан 16:13).

Нека накратко да обобщим: от това, че Святият Дух знае, има воля и ум, оскърбява се, обича, ходатайства, учи, утешава, води, говори, ние заключаваме твърдо, че Той е Личност, защото само личността може да извършва гореизброените неща.

2. СВЯТИЯТ ДУХ Е ЛИЧНОСТ, НО НЕ ОБИКНОВЕНА, А Б О Ж Е С-Т В Е Н А.

Той е равен на Отца и на Сина. Църковната история разказва за ереста на духоборците, които учели, че Святият Дух е нещо низше в божествената Троица. Може би и днес някои все още мислят за Святия Дух, че Той е нещо "малко", "второстепенно" или "третостепенно" в божествената Троица. Тъкмо затова ще изясним и този въпрос.

а) Какво е **учението на Библията** относно божествеността на Святия Дух?

Още в Бит. 1:26 Библията говори за Святия Дух като за едно от трите Лица на божествената Троица, взело участие в създаването на човека: *"И рече Бог: да направим* (мн. ч.) *човека по Наш образ и по Наше подобие"*. Тук никъде не се споменава за първенството на никое от Лицата пред другите, но Те са представени като съвсем равни по достойнство.

Сам **Исус** преди Своето възнесение заръча на апостолите да кръщават във вода новоповярвалите в *„Името на Отца, Сина и Святия Дух"* без да прави различие между Лицата.

А богоозареният **ап. Йоан** пише в първото си послание 5:7: *"…Трима са, Които свидетелстват на небето; Отец, Слово и Святия*

Дух; и Тия, Тримата, са Едно". Следователно Библията ни представя Лицата в божествената Троица като равни помежду Им.

б) Какво е **учението на древната църква** относно божествеността на Святия Дух?
Преди всичко, то е основано на Свещеното Писание, като го изяснява по-подробно.
Игнатий Богоносец, ученик на ап. Йоан, като поучава магнезийските християни да се утвърдяват в учението за Господа, посочва на това, че "те са длъжни във всичко, каквото правят, да благоуспяват с плът и дух, с вяра и любов в Сина и Отца, и Святия Дух". А в своето послание до ефесяните Игнатий пише: "Вие сте истински камъни в храма на Отца…, вие се издигате нависоко чрез кръста Христов и чрез връзките на Духа Святи". Във всички тези случаи Святият Дух се поставя редом и еднакво с Отца и Сина и се схваща като еднакво с Тях божествено Лице.
Юстин Философ казва следното: "Ние, както Отца, тъй и дошлия от Него Син… еднакво, както и Духа пророчески, почитаме и Им се покланяме като Им въздаваме чест със слава и истина"…
Осия Кордубски ето как се изразява относно божеството на Святия Дух: "Божеството не е едно Лице, както мислят юдеите, но три Лица, не само по име, но по различни между Себе Си ипостаси (т.е. Личности)…Син е Бог, но не част, а също тъй съвършен, както е Отец…, Който Го е родил по неизказан начин. Заедно с Отца и Сина съществува и Дух Святи, Който има същата власт, както Отец и Син. Ние вярваме, че Отец е всякога истински Отец, Същий и пребъдващ, и Святия Дух е истински Святи Дух, всякога Същий и пребъдващ – Троица неразделна, неизказана…, имаща едно Божество и една и съща Същност".

в) В Писанията ние съзираме следните **качества** на божеството на Святия Дух:
1) Святият Дух е в е ч е н. Това четем за Него в Евр. 9:14: *"Колко повече кръвта на Христа, Който чрез Вечния Дух принесе Себе Си без недостатък на Бога".*
2) Той п р и с ъ с т в а н а в с я к ъ д е по едно и също време. Това узнаваме от Пс. 139:7: *"Къде да отида от Твоя Дух? Или от присъствието Ти къде да побягна?"*
3) Той м о ж е всичко. Това разбираме от Лука 1:35, където се казва: *"Святият Дух ще дойде върху ти, и силата на Всевишния ще те осени"…*А в посланието до Римляните 15:19 четем: *"Не бих се осмелил да говоря за нищо, освен онова, което Христос е извършил*

чрез мене за привеждане езичниците в покорност на вярата… със силата на Святия Божи Дух"…
4) Той з н а е всичко. Това научаваме от I Кор. 2:10-11: *"Духът издирва всичко, даже и Божиите дълбини"…*Още по-характерен е случаят с разкриването измамата на Ананий и Сапфира (Деян. 5:1-11).
5) Той е Ж и в о т о д а в е ц. Това признава **Елиу**, синът на Варахиил Вузеца: *"Дух Божий ме е направил и диханието на Всевишния ме е оживотворило"* (Йов 33:4).

3. И З Х О Д Н О С Т НА СВЯТИЯ ДУХ.

В Евангелието според Йоан 15:26 е записано следното: *"А когато дойде Утешителят, Когото Аз ще ви пратя от Отца, Който и з х о ж д а от Отца, Той ще свидетелства за Мене".*
Въпреки яснотата, с която тези думи посочват, че Святия Дух изхожда само от Отца, а не и от Сина, намирали са се, а и днес се намират такива вярващи, които да твърдят, че Святият Дух е Същество, по-нисшо от Сина и затова изхождал и от Сина. Това разбиране, обаче, не е съгласно с разбирането на Библията и на древната църква.
Относно изходността на Святия Дух от Отца, древната църква изповядвала пълната непостижимост на тази тайна. Тази тайна ние ще разберем едва в небето.
Все пак, древната църква, въз основа на Библията, дава някои аналогии, посредством които да схванем тази истина. **Атинагор** казва следното: "…ние твърдим, че Тоя Сам Дух Святи, Който действа в пророците, излиза от Отца, подобно на лъча на слънцето, изтичайки от него и връщайки се при него". Но докато догматическата истина за изходността на Святия Дух е недостижима за човешкия разум, то практическата истина за Святия Дух е славна! Тя гласи, че Святият Дух изхожда от Отца с цел спасението на невярващите и вярващите.
Невярващите Той подбужда по различни начини, изобличавайки ги за грях, подбуждайки ги да търсят Спасителя и в края на краищата ги довежда до Голгота и до Христа.
А вярващите Той хваща за ръката, след като преминат през Голгота, води ги през всички прегради и препятствия и накрая ги завежда в небето при Исус.
Без Святия Дух никой не може да се спаси. Тъкмо по тази причина **ап. Павел** заявява, че *"без Святия Дух никой не може да нарече Исуса Господ"* и Спасител (I Кор. 12:3). Пак по тази причина

същият апостол се обърна към учениците в Ефес с въпроса: *"Приехте ли Святия Дух като повярвахте?"* (Деян. 19:2) Редно е сега всеки от нас да се запита: „Аз приех ли Святия Дух като повярвах?" Плодовете на живота ни ще ни помогнат да дадем правилен отговор на този въпрос.

Обобщавайки всичко гореизложено, нека кажем, че Святият Дух е Личност. Тогава нека в нашето ежедневие Го почитаме като Личност, равна на Господ Исус Христос.
Святият Дух е Личност любяща, мъдра, нежна, съчувствителна, силна и предана! Святият Дух заслужава също толкова доверие, любов и преданост, както Спасителят Христос.
Святият Дух е божествена Личност, третото Лице на Триединния Бог, Което винаги е с нас. Той затова е пратен от Небесния Отец, за да замести всецяло Христос и, за да пребъдва с нас до Неговото второ идване.
От деня на Своето слизане в деня на Петдесятницата, Святият Дух за нас е това, което Христос беше за апостолите по време на Своя земен живот. Такъв ли е за нас Святия Дух? Познаваме ли ние радостта от общението с Него? Познато ли ни е това благословено чувство на приятелство със Святия Дух? Нека Го помолим Той да живее с нас и накрая, опазвайки ни във вярата Христова, Той да ни представи пред Христа като църква славна и благословена, чиста Христова невяста!
На Святия Дух, Духът на истината и на живота, да бъде слава сега и во веки!

Амин!

ПЕЧАТЪТ НА СВЯТИЯ ДУХ

„в Когото и вие, като чухте словото на истината,
сиреч благовестието на вашето спасение, -
в Когото като и повярвахте, бяхте запечатани
с обещания Святи Дух".

Ефес. 1:1-14

Понякога в нашия живот ние биваме изправяни пред необходимостта да удостоверим самоличността или правото си на притежание на даден движим или недвижим имот чрез съответен документ – нотариален акт, договор за покупко-продажба, завещание, лична карта и др. Онова, от което съответните власти се интересуват най-много и което всъщност законно удостоверява нашите права върху дадена вещ, предмет или имот, е това дали документите ни са автентични, т.е. дали те имат печат и подписи. Без тези атрибути никакъв документ не може да има законна стойност.

Така е било прието и в стари дни. Библията разказва, че царете и великите владетели подпечатвали всички свои укази, грамоти и договори с държавния печат, който бил личният пръстен на владетеля. Пръстенът-печат бил изработван от скъп метал, в който изрязвали инициалите на името на владетеля.

Царският печат се поставял с няколко цели:

1) Да охранява даден предмет или вещ от посегателство. Например на гроба на Исус бил поставен такъв печат, за да не бъдело откраднато Исусовото тяло (Мат. 27:66).

2) Да скрива тайни за определен срок от време. Например в кн. Данаил се предсказва съдбата на Израилския народ в последните времена, и когато прор. Данаил поискал да узнае тази съдба, **Бог** му казал: *"Иди си, Данаиле, защото думите са затворени и запечатани до последното време"* (12:9).

3) Да удостовери истинността на нещо. Например, когато вдовицата Тамар трябвало да докаже невинността си, за истинен документ й послужил печатът на свекъра й, патриарх Юда (Бит. 38:18).

А вие знаете ли, че в Библията се разказва и за един друг печат? За този печат писал **ап. Павел** на ефесяните: *"…като повярвахте, бяхте з а п е ч а т а н и с обещания Святи Дух"* (ст.13).Тези думи на апостола са важни за нас, защото те ни разкриват истината, че

пръв Бог има Свой печат и, че след като повярваме в Исус Христос ние биваме запечатани със Святия Дух. Остава само да разберем, какъв е този печат и за какво Бог го използва.

И така, основната тема днес ще е: ПЕЧАТЪТ НА СВЯТИЯ ДУХ.

1. Божият печат доказва БОЖИЯТА СОБСТВЕНОСТ, също както владетелите подпечатвали със своя печат собствените си притежания.

А щ о е Божията собственост? Този въпрос изисква толкова обширен отговор, че е по-добре да се запитаме: какво не е Божия собственост? В ш и р о к и я с м и с ъ л на думата няма нещо в този всемир, което да не принадлежи на Бога. Космосът, небето, моретата, горите, долините, животните, хората, въздухът и пр. са Негови, защото Той ги е създал. Всички творения носят върху си Божия печат на творческа мощ, на разумност и хармоничност. В т е с е н с м и с ъ л обаче Божия собственост са само х о р а т а, и то не всички, защото *"не у всички има вяра"*, а само онези, които са Б о ж и и ч а д а. Именно Божиите чада носят върху себе си печатът на Святия Дух.

К а к т е з и х о р а с а с т а н а л и Б о ж и и ч а д а?

В предишните глави ние подчертахме, че Святият Дух е главният Деятел относно нашето осиновяване от Бога. Ние по естество сме грешници, зачнати в грях и живеещи в грях. Нашите сърца бяха студени за Господа и заключени за вярата в Него. В тях имаше блудство, зли помисли, лукавщина, завист и др. лоши неща. Ние не обичахме Бога и вярващите в Бога човеци.

Но ето, че дойде денят, в който нашите сърца омекнаха пред Бога. Дали под въздействието на нечия проповед, песен или разговор с някого стана това, не е толкова важно. По-важно е да знаем, че нашите сърца са омекнали за Бога, започнали са да проглеждат за Бога, започнали са да копнеят за Бога под въздействието на Святия Дух. Когато Той докосна моето сърце, докосна вашите сърца, ние капитулирахме, но доброволно, защото кой би се противил на един любвеобилен Господ, Какъвто е Святият Дух?!

Скъпи приятели, които за първи път идвате при Бога, чуйте това, което искам да ви кажа: вие сте дошли днес при Живия Бог, и Той няма да ви остави повече да живеете в досегашната си студенина спрямо Него. Той така ще подейства, че сърцата ви ще омекнат пред Него, всичкото ви нечестие ще се разпадне, сърцето ви ще омекне като восък (Пс. 22:14). Запомнете, че това добро дело го

върши Господ Святия Дух! Вие не сте в състояние да Му попречите, затова по-добре чуйте какво иска да ви каже Той!

Святият Дух ви казва: *"Исус е Божият Агнец, Който носи греховете на света"* (Йоан 1:29). **Той** казва още: *"Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот"* (Йоан 3:16). **Той** също казва: *"Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас"* (Римл. 5:3). **Той** заявява: *"Заплатата за греха е смърт, а Божият дар е вечен живот в Христа Исуса, нашият Господ"* (Римл. 6:23). **Той** казва и това: *"Бог, Който е богат с милост, поради голямата любов, с която ни възлюби, даже когато бяхме мъртви чрез престъпленията си, съживи ни заедно с Христа,… защото по благодат сте спасени чрез вяра, и то не от сами вас; това е дар от Бога"* (Ефес. 2:4, 5, 8).

Разбирате ли, скъпи приятели, че чрез тези думи Святият Дух иска да насочи погледа ви към Спасителя на човечеството – Исус Христос? Разбирате ли от горните думи, че вашите омекнали сърца трябва да повярват в Исус, да Го приемат като Спасител от греха ви, за да получите нов и вечен живот? Да, Святият Дух свидетелства за Исус, че Той е Божият Агнец, Който бе разпнат на кръста, за да понесе греховете ви. Ето какво още се казва в Библията: *"Който е приел Неговото свидетелство, потвърдил е с печата си, че Бог ни е дал вечен живот, и че тоя живот е в Сина Му"* (I Йоан 5:11).

Приели ли сте Божието свидетелство за Исус? Потвърдихте ли с вашия печат, т.е. с вашето доброволно и сърдечно "Да!", че вярвате в Господ Исус Христос? Кажете: "Да! Вярвам! Вярвам в онова, което Святият Дух говори за Исус!" Ако вие приемете Божието свидетелство, вие всъщност приемате от Бога най-скъпоценния дар – вечен живот! Потвърдите ли с вашето "Да!", че вярвате в Исуса, вие ставате чада на Бога и наследници на небесното богатство.

2. След като повярваме в Господ Исус Христос, НИЕ БИВАМЕ ЗАПЕЧАТАНИ СЪС СВЯТИЯ ДУХ.

С този печат се затвърждава нашата п р и н а д л е ж н о с т към Исус. Защото ние вече не сме свои си, но Исус Христови, тъй като Исус ни купи със скъпа цена – Своята Собствена кръв. На Голгота бе оформен великият нотариален акт, въз основа на който ние станахме Божии чада. Бог подписа този нотариален акт с пречистата кръв на Божия Агнец Исус Христос, но не го подпечата.

Едва в момента, в който ние от сърце повярваме в Исус, с нас става онова, за което **ап. Павел** писал на ефеските християни: *"…като повярвахте, бяхте з а п е ч а т а н и с обещания Святи Дух"* (1:13). Божият печат е печатът на Святия Дух. Без печата на Святия Дух никой християнин не може да бъде Божия собственост. *"Понеже които се управляват от Божия Дух, те са Божии синове. Защото… приели сте дух на осиновение, чрез който и викаме: Авва, Отче! Така Самият Дух свидетелства заедно с нашия дух, че сме Божии чада"* (Римл. 8:9, 14-16).

И така, единствено чрез кръвта на Исус Христос и чрез печата на Святия Дух всички ние ставаме Божия собственост, т.е. Божии чада.

Никой човек не знае точно по какъв начин Бог слага върху нас Своя печат, защото слизането на Святия Дух върху нас е невидимо. Но присъствието Му се чувства от самите нас. Може би някой ще запита: "Наистина ли това е възможно?" Да, разбира се, че е възможно!

Слизайки върху нас и в нас, Святият Дух изработва в нашите сърца една чудна увереност, че сме спасени и, че имаме вечен живот. Тази увереност не е фантазия, не е плод на въображение, но е автентичното свидетелство на Святия Дух в нашите сърца. Тази увереност за спасение избликва в една чудна радост на спасение. Тази радост не може да се замени с нищо друго. Библията разказва, че когато цар Давид извършил един голям грях, той изгубил радостта на спасението си. Помъчил се тогава той да я замени с нещо друго, опитвайки различни наслади в света, но напразно! Тогава той се обърнал към Бога и се помолил: *"Сърце чисто сътвори в мене, Боже… Да не ме отхвърлиш от присъствието Си, нито да отнемеш от мене Святия Си Дух. Върни ми радостта на спасението ми"* (Пс. 51:10-12). Последните думи са много важни, защото ни посочват, че р а д о с т т а на спасението е онзи сигурен белег, че Бог ни е запечатал със Святия Дух. Ние можем да твърдим, че сме приели Исус за наш личен Спасител, а също, че Бог ни е запечатал със Святия Дух, обаче и м а м е л и р а д о с-т т а н а с п а с е н и е т о? Ако някой от нас наистина е приел Исус като свой личен Спасител, но все още не е получил радостта на спасението, нека се моли, щото Бог да му даде в изобилие радостта на спасението!

Щ о е Б о ж и я т п е ч а т?

Той не е нещо земно или материално, а е духовен и нетленен.

Божият печат, това е Б о ж и е т о С л о в о, което е запечатвано у нас чрез невидимото въздействие на Святия Дух.
Наистина, точно когато Святият Дух сложи върху сърцата на самарийските жители печата – Божието Слово, – *"народът единодушно внимаваше на това, което Филип им говореше, като слушаха всичко и виждаха знаменията, които вършеше"* (Деян. 8:6). Святият Дух даде тогава необикновена сила на Словото, толкова голяма, че *"нечистите духове, като викаха със силен глас, излизаха от мнозина; и мнозина парализирани и куци бяха изцелени*" (ст. 8).
Печатът – Словото Божие – е основата на нашето вярване, защото *"вярването е от слушане, а слушането от Христовото Слово"* (Римл. 10:17).
Този Божий печат е невидим, обаче действието му е видимо, и то се изразява в н о в о р о ж д е н и е т о. Печатът на Святия Дух предизвиква у нас една коренна п р о м я н а, едно о б н о в я в а-н е на нашите умове, едно о б л и ч а н е на душите ни в *"новия човек, създаден по образа на Бога в правда и святост на истината"* (Еф. 4:23-24), едно непрекъснато п о д н о в я в а н е на новия човек *"в познание на образа на Този, Който го е създал"* (Кол. 3:10), едно духовно новорождение. Човек, който има печата на Святия Дух, търси *"това, което е горе, където седи Христос, отдясно на Бога"* (Кол. 3:1). Такъв човек мисли *"за горното, а не за земното"* (ст. 2). Такъв човек не лъже, не се гневи, не е злобен, не хули, не клюкарства, не безобразничи. Той е ново създание в Христа Исуса.
Следователно, увереността в спасението, радостта на спасението трябва непременно да бъдат съпроводени от новорождение, което е сигурна гаранция, че ние сме запечатани със Святия Дух!

3. ЗАЩО БОГ НИ ЗАПЕЧАТВА СЪС СВЯТИЯ ДУХ?

Отчасти ние вече отговорихме на този въпрос, но има няколко причини, които сега ще изтъкнем.

а) Бог ни запечатва със Святия Дух, защото Той *"...е **з а л о г а** на нашето наследство"* (Ефес. 1:14), т.е. Святият Дух е гаранция, че Бог няма да ни излъже в надеждата ни за вечен живот.
В обикновения живот хората също дават залози или гаранции, когато обещаят нещо. Но докато при човеците е възможно оттегляне на обещанието, дори лъжа, у Бога това е немислимо. Бог не лъже никога!
Този истинен Бог заповяда някога на **Мойсей** да вземе два

скъпоценни ониксови камъка и да изреже в тях имената на 12-те племена на Израиля. *"Шест от имената им на единия камък, и другите шест имена на другия камък"* (Изх. 28:9-10). Мойсей трябваше да инкрустира тези камъни в златни гнезда върху презрамките на ефода на първосвещеника за п а м е т. *"Аарон* – каза Бог – *ще носи имената им пред Господа на двете си рамена за спомен"* (ст. 11, 12). Щом Бог видеше имената, изрязани в скъпоценните камъни, Той си спомняше за Израил и го благославяше.

На нас Бог е дал в залог Духа Си. Къде Бог ни е изрязал, за да ни гледа и да си спомня за нас?

Църквата, в образа на невястата в Песен на песните 8:6, ето какво казва за любимия си, т.е. за Исус Христос: *"Положи ме като печат на сърцето Си".* Това буквално означава, че Господ Исус ни е положил в сърцето Си като печат. Щом сме изрязани като печат в Божието сърце, възможно ли е Бог да ни изостави или забрави? Изрязани върху Божието сърце и... забравени – това е недопустимо! **Сам Бог** ни казва следното в Словото Си: *"Може ли жена да забрави сучещото си дете?... Но те ако и да забравят, Аз обаче няма да те забравя!"* (Ис. 49:15). Бог няма да забрави, че ни е запечатал с Духа Си! Бог няма да забрави, че ние сме Негово притежание! Бог няма да забрави, че ни е обещал вечен живот и небесно наследство! Бог е толкова отдаден на мисли за нас, че казва на всекиго от нас: *"Ето, на дланите Си те начертах"* (Ис. 49:16 а). Не е ли това достатъчна гаранция за нас?

Може ли някой или нещо да ни изтрие от Божието сърце или от Божиите длани? Не, не може, защото Бог е Всемогъщ и любовта Му към нас е безкраен океан. Слава на името Му! Алилуя! *"Ако Бог е откъм нас,* – четем в Писанията – *кой ще бъде против нас?!"* (Римл. 8:35)

б) Бог ни запечатва със Святия Дух, за да ни **познава**, че сме Негови.

"Аз Съм добрият Пастир - казва **Господ Исус** – *и познавам Моите, и Моите Мене познават… Моите овце слушат гласа Ми, и Аз ги познавам и те Ме следват"* (Йоан 10:14, 27). Както овчарят познава своите овце по особени белези поставени върху овцете, така и Бог, виждайки върху нас печата на Святия Дух, ни нарича Свои и ни води след Себе Си на зелени пасища и при тихи води за сладко общение с Него. Бог общува само с онези, които имат печата на Святия Дух.

Скъпи приятели, Бог ни запечатва със Святия Дух, за да ни опази от посегателствата на Сатана. Не бойте се от него, защото *"животът ви е скрит с Христа в Бога"* (Кол. 3:3). Не се страхувайте от него, защото **Исус** казва: *"Моите овце слушат гласа Ми… и Аз им давам вечен живот; и те никога няма да загинат, и никой няма да ги грабне от ръката Ми. Отец Ми, Който Ми ги даде, е по-голям от всички; и никой не може да ги грабне от ръката на Отца"* (Йоан 10:28-29).

в) Печатът на Святия Дух ще ни **опази в деня на Страшния Съд**. В деня на съда над всички човеци, когато всеки ще бъде съден според каквито са делата му, Бог ще заръча на Своите ангели: *"Не повреждайте онези човеци, върху които е ударен печатът на Святия Дух!"* (вж. Откр. 7:3) Посредством този печат ангелите ще познаят кои са действително Божии чада и кои са били мними християни, само на име, и кои изобщо не са искали да вярват в Исус. **Ап. Павел** заявява уверено: *"Господ познава Своите Си"* (II Тим. 2:19). И онези християни, които се боят от Господа, които мислят за името Му и които имат печата на Святия Дух, за тях **Бог** казва: *"Те ще бъдат Мои… Аз ще бъда милостив към тях"* (Мал. 3:16-17). Онези вярващи пък, които лицемерно са вярвали в Исус, които са били "християни" само на име, и които нямат печата на Святия Дух, към тях Господ ще се обърне със следните думи: *"Аз никога не съм ви познавал.; махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие"* (Мат. 7:23).

4. СВЯТИЯТ ДУХ НЕ БИВА ДА БЪДЕ НАСКЪРБЯВАН!

Библията особено силно набляга, че Святият Дух не трябва да бъде оскърбяван, защото това деяние е ужасно само по себе си и по последствията си. Особено тези, които са запечатани със Святия Дух не бива да Го оскърбяват. В книгата "Духовната война" от Джон Бънян се разказва за прекрасните отношения на нежност и любов между града Душа и Святия Дух. Общението между този нежен Бог и човека продължавало да бъде извор на благословение и щастие до момента, в който човекът по своя воля обърнал гръб на Святия Дух. Небесният Утешител се наскърбил и нажален си отишъл от града. Сега, обаче, духовното и материално състояние на жителите рязко се влошило. Те изпаднали в ужасно бедствие. Противникът им, Сатана, като видял, че печатът на Святия Дух е изтрит от тези християни, започнал да ги безпокои и измъчва. И кой знае докъде щяло да се стигне, ако Бог не се бил намесил в полза на града Душа. Градът се покаял, поискал прошка от Бога и

Святия Дух отново се върнал между тях.
На нас Божието Слово ни казва следното: *"Ако някой каже дума против Святия Дух, няма да му се прости нито в този свят, нито в бъдещия"* (Мат. 12:21). Още: *"…всеки грях и хула ще се прости на човеците, но хулата против Духа няма да се прости"* (Мат. 12:32). Дори човек да е запечатан със Святия Дух, щом похули нежния Дух на благодатта, тогава и Бог произнася следната присъда: *"Жив съм Аз, говори Господ…, ако би бил печат на дясната Ми ръка, и от там бих те откъснал"* (Ерем. 22:24). **Ап. Павел** също предупреждава: *"…и не оскърбявайте Святия Божи Дух, в Когото сте запечатани за деня на изкуплението"* (Ефес. 4:30).

Великият апостол на езичниците писал някога на Ефесяни*: "…вие, като чухте словото на истината, сиреч благовестието на вашето спасение,… като повярвахте, бяхте запечатани с обещания Святи Дух, Който е залог на нашето спасение*" (Ефес. 1:13-14).
Не бива да забравяме, че след като сме повярвали сме били запечатани с печата на Святия Дух – боговдъхновеното Божие Слово! Този божествен печат ни носи увереност за спасение и радост на спасение. Нека го пазим като зеницата на окото си и да внимаваме да не би да го изгубим чрез съгрешаване или оскърбяване на Святия Божи Дух!
Бог запечатва вярващите със Святия Дух! На Него да бъде слава сега и завинаги!

Амин!

ПЕТДЕСЯТНИЦА

„...Йоан е кръщавал с вода,
а вие ще бъдете кръстени със
Святия Дух не след много дни".

Деян. 1:5;
2:1-39

На днешния ден целият християнски свят празнува своя рожден ден – новозаветната Петдесятница, защото на този ден корабът на Църквата Христова бе спуснат в бурните води на морето на живота. Петдесятница е празник на Господ Святи Дух, Който от тоя свещен ден и до днес държи кормилото на християнския кораб, направлявайки го към заветната цел – срещата ни с нашия Господ Исус и небесното блаженство. Ето защо ние с голяма радост и много тържествено празнуваме този велик християнски празник.

Няма да бъде излишно да проследим к о р е н и т е на празника Петдесятница, намиращи се още в Стария Завет. Празникът Петдесятница се отбелязвал петдесет дена след Пасха и траел един ден. Той бил благодарствен празник. Израилтяните приготвяли два хляба от новото жито, вземали по малко от първите полски произведения, слагали ги в кошница и ги донасяли в храма за благодарствена жертва. В този ден евреинът–жертвоприносител си спомнял за тежкото египетско робство и благодарял, че Бог го е довел в земя, където текат мляко и мед (Втор. 26:1-11).

На Бог е било угодно този старозаветен празник да премине и в новозаветната епоха. И наистина, Петдесятница със своя огън, радост и дръзновение, е в рязък контраст с унилите и отчаяни преди Петдесятница апостоли. Те бяха изплашени поради смъртта на техния Господ Исус, дори бяха се отдали всецяло на някогашните си светски професии. Но Бог изпрати Утешител от небето, – Святия Дух – Който слезе върху апостолите във вид на силен вятър и огнени пламъци и направи така, че в сърцата на апостолите и на техните приемници да избликнат реки от жива вода. Лицата на апостолите се проясниха. Ръцете им се уякчиха. Сърцата им затуптяха с нов ритъм. Животът им придоби нов смисъл. Вярата им пое ново направление. Твърдостта им надмина твърдостта на кремъка.
Тази радикална промяна в апостолите бе извършена от Святия Дух.

Такава промяна Той извършва и днес във всеки християнин, който истински е преживял новозаветната Петдесятница.

И нека темата на нашите размишления бъде: ПЕТДЕСЯТНИЦАТА В ЖИВОТА НА СЪВРЕМЕННИТЕ ХРИСТИЯНИ.

1. Понякога ни задават въпрос: „ЗАЩО ПЕТДЕСЯТНИЦА НЕ СТАНА ПО ВРЕМЕТО, КОГАТО ИСУС БЕШЕ С УЧЕНИЦИТЕ СИ?

Сам Спасителят Христос дава отговор на този въпрос, казвайки: „... *отивам при Онзи, Който Ме е пратил;... Аз ви казвам истината - за вас е по-добре Аз да отида, защото ако не отида, Утешителят няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя"* (Йоан 16:5, 7). Това означава, че оставането на Исус на земята беше едно препятствие за слизането на Утешителя. Но да допуснем, че Исус бе останал сред хората, и че Святият Дух не бе изпратен от Отец, тогава, какво би станало? Долу-горе следното: милиони болни, бедни и нуждаещи се хора щяха да пътуват с часове и дни до Палестина, за да се възползват от милостта на Исус. Исус щеше да се превърне просто в един жив паметник, пред който поклонници непрекъснато поднасят цветя на признателност. Дори Исус да бе предприел много кратки или дълги пътешествия по света с цел да лекува болните и да спасява грешните, пак Неговото присъствие щеше да бъде ограничено в едно определено място. А в ума на Отец Църквата трябваше да прерасне от 12 апостоли в безброй християни, сред които непрестанно да работи ефикасното Божие присъствие. Следователно, оставането на Исус на земята не отговаряше на Божиите намерения. Поради това Той каза: „... *за вас е по-добре Аз да отида, защото ако не отида, Утешителят няма да дойде при вас; но ако отида, ще ви Го изпратя"*.

И Той се възнесе на небето и седна отдясно на Отца и изпрати обещания Святи Дух. Сега Утешителят пребъдва не само на едно място, но навсякъде, където са събрани двама или трима в Исусовото име; навсякъде, където призовават чудното име Исус! Святият Дух, за разлика от Богочовека Христос, е невидим, което е в пълна хармония с думите на Самия Господ **Исус Христос**: „... *блажени онези, които, без да видят, са повярвали"* (Йоан 20:29). Вярата на християните трябва да се опира в невидимото, „*защото видимите са временни, а невидимите – вечни"* (II Кор. 4:18), и още „*защото с вярване ходим, а не с виждане"* (II Кор 5:7).

Но дори Святият Дух да е невидим за простото око, то Неговите действия са видими и присъствието Му сред нас и в нас се чувства осезаемо. Искате ли да се уверите, че това е така? Тогава се

вгледайте в живота на християните. Невидимият Святи Дух промени нерешителността на ап. Петър в челична твърдост, и фанатизма на ап. Павел в любвеобилна веротърпимост; а поквареният Августин бе трансформиран в благочестив и блажен Августин; заекващият и лутащ се Лутер – във велик реформатор; пияницата Джон Бънян – в сладкоречивия проповедник Бънян; бандитът Ники Круц – в евангелизатора Ники; всеки съвременен, търсещ спасение грешник се обръща на превъзходен светия и нов човек. Слава на Този невидим, но превъзходен Деятел – Святия Божий Дух!

2. КАКВА Е КОНКРЕТНАТА МИСИЯ НА УТЕШИТЕЛЯ?

а) На първо място, Той дойде, за да **изобличи хората за греховете им**. Той поражда чувството на виновност в сърцето на човека. Той подбужда осъзналия се грешник да търси спасение за душата си. Той изявява пред очите на грешника неизменната истина, че Исус е Спасител. Той подпомага търсещия да приеме спасението и Спасителя. Той пази след това спасения грешник в Божия мир и в Божията любов.
Усилията на всички проповедници да доведат своите слушатели до свят християнски живот ще бъдат напразни, ако Святият Дух не поеме тази работа в Свои ръце. Трудът на армията от благовестители, водещи души при Христос, ще бъде напълно безсмислен, ако Святият Дух не действа мощно чрез тях. Святият Дух е Този, Който Единствен може да възроди грешния човек. Точно затова **Господ Исус** каза: *„... роденото от Духа е дух"* (Йоан 3:6). Ето защо, ако сега има такива, които съзнават, че са погиващи грешници и искат да получат спасение от Исус, нека не уповават на мен или на някого другиго, но само на Святия Дух, Който води до спасение. Нека в молитва Го призоват като Му кажат: „Скъпи Святи Душе, молим те, помогни ни да повярваме в Исус и да приемем спасението, което Той дава". Бъдете уверени, скъпи души, че след една такава искрена молитва Святият Дух непременно ще подейства във вас. Вярвайте в това и очаквайте Неговото докосване до вашите сърца!

б) На второ място, Святият Дух слезе на земята, за да **пребъдва с нас във всичките ни проблеми, нужди и конфликти**.
Исус предрече за Него: *„Аз ще поискам от Отца и Той ще ви даде друг Утешител, за да бъде с вас во веки – Духът на истината, Когото светът не може да приеме, защото не Го вижда, нито Го познава. Вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и във вас ще бъде"* (Йоан 14:16-17). Господ Бог ни подари Петдесятница не

само, за да се радваме с неизказана радост, не само да се чувстваме блажени, не само да се мислим и чувстваме като светии, но и още, за да бъде Утешителят с нас във всичките ни проблеми.
А има ли такъв миг в живота ни, в който да ни липсват проблеми?! Ние винаги сме били и ще си останем хора с проблеми. Понякога проблемите ни се сервират наготово, изотвън, но не рядко пъти ние сами си ги създаваме. Например, завършването на образованието е проблем, задомяването е проблем, децата са проблем, изхранването на семейството е проблем, ежедневната професия е проблем, възпитанието на подрастващите е проблем, намирането на време за всичко е проблем, посещаването на Църквата е проблем, ежедневното четене на Библията е проблем, ежедневната молитва е проблем, изобщо, животът ни е изпълнен с множество малки или големи проблеми, които издъно ни вълнуват.
Много хора мислят, че със собствени сили ще могат да разрешат многобройните си проблеми и в този стремеж употребяват позволени и непозволени начини и средства, но в крайна сметка много от тях завършват живота си печално, без да са успели да разрешат проблемите си. Други пък се отчайват само при вида на планината от проблеми и не помръдват дори пръста си за тяхното преместване. Трети изобщо не желаят да се борят със своите проблеми и слагат сами край на живота си, погубвайки по този начин душите си веднъж и завинаги. А ето, че **Исус** казва за Святия Дух: *„А Утешителят, Святият Дух, Когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко...* " (Йоан 14:26). С други думи, Святият Дух ще ни даде мъдрост, умение и сили за правилното разрешаване на всеки наш проблем. Затова, нека да предоставим всичките си проблеми на Него, с вяра, че Той най-добре и напълно ще ги разреши.
И друг път сме споделяли, че гръцката дума в оригинала на Евангелието, която ние превеждаме като „Утешител" има богато значение. Гр. дума е П а р а к л е т о с. Тя е съставна дума: п а-р а, което означава „рамо до рамо" или близко присъствие, и к л е-т о с, което означава „този, който е бил повикан". Или целият израз буквално преведен означава следното: Този, Който е бил повикан, за да застане рамо до рамо до другия; Този, Който е бил повикан, за да защитава другия и да му помага във всяка беда, във всеки проблем, във всеки конфликт. По такъв начин ние разбираме, че Святият Дух винаги е с нас ако сме Го повикали, ако сме Го изискали от Отец. Той живее в сърцата ни, за да общува постоянно с нас, за да ни помага в нашите нужди и трудности. Той е винаги с

нас, ако сме Го повикали! Какво скъпоценно и благословено състояние! Ако това е състоянието на всяко едно сърце, тогава страхът от проблемите ще изчезне от нас. И наистина – как и от какво можем да се боим, когато Святият Дух живее редом с нас и вътре в нас?!

в) На трето място Святият Дух ни **кръщава с огън**

Кръщението със Святия Дух е славна християнска опитност, съпроводена с радост, сила, благодат и говорене на чужди езици. Тази опитност е н а л о ж и т е л н а за онези християни, които са се покаяли за своите грехове и са приели божието спасение у себе си. Все още се срещат млади и стари вярващи, които не са кръстени със Святия Дух. Аз не зная защо те все още не са получили това огнено кръщение. Може би не са го пожелали, или пък изобщо не са се молили, за да бъдат изпълнени със Святия Дух? Или пък споделят някакво неправилно богословско разбиране по този въпрос. Ето какво казва на такива хора Библията относно огненото кръщение: *„... на вас е дадено обещанието и на децата ви, и на в с и ч к и д а л е ч н и, колкото Господ, нашият Бог, ще призове при Себе Си”* (Деян. 2:39). Следователно, всеки, който е повярвал в Исус за спасение, трябва да бъде кръстен със Святия Дух. Ето защо искам да се обърна към онези, които все още не са кръстени със Святия Дух: „Защо лишавате себе си от този най-скъпоценен дар на Святия Дух? Повярвайте, че и за вас е обещанието и Бог ще ви изпълни с Духа Си!”

Тук искам да направя една пояснителна бележка, а именно, че много християни, очакващи да бъдат кръстени със Святия Дух, очакват единствено да проговорят на непознат език и щом това стане се успокояват, че „паспортът” им към небето е вече подпечатан. Разбира се, кръщението със Святия Дух е съпроводено от говорене на чужд език, но не чуждият език е най-важното при кръщението. Важното към което трябва да се стремим е това, да бъдем о б л е ч е н и с ъ с с и л а з а с л у ж е н и е на Господната нива, защото *„жътвата е изобилна, а работниците малко”* (Лука 10:2). За такова служение говори Свещеното Писание, казвайки: *„И ще приемете сила, когато дойде върху вас Святият Дух, и ще бъдете с в и д е т е л и за Мене”* (Деян. 1:8). Навсякъде в Новия Завет, където се говори за кръщение, се говори, че то е свързано и със свидетелство и служение. Първостепенната цел на кръщението със Святия Дух е да ни екипира духовно и да ни направи способни за служение на Господната нива. Ето защо сега

искам да запитам всички, които са кръстени със Святия Дух: „След като бяхте кръстени със Святия Дух, намерихте ли своето място, своя сърп и своята работа на нивата Божия и в служението? Ако досега не сте схванали тази първостепенна цел на духовното кръщение и не сте служили на Господа, още сега вземете сърпа и влезте сред побелелите жита!”

3. Възниква и още един въпрос във връзка с празника Петдесятница: „ЕДНОКРАТНО ЯВЛЕНИЕ ИЛИ ЕЖЕДНЕВНА ДУХОВНА ОПИТНОСТ Е ПЕТДЕСЯТНИЦА?”

Тук трябва да уточним, че онази първа Петдесятница, както и личната Петдесятница на всеки повярвал човек е е д н о к р а т н а и н е п о в т о р и м а духовна опитност. Обаче, и з п ъ л в а н е-т о с Духа, за което говори ап. Павел на ефесяните (5:18), е една е ж е д н е в н а духовна потребност, сиреч то е м н о г о к р а т-н о. Нека да си послужим с един риторичен въпрос: Може ли човек да утоли биологичната си жажда само с една чаша вода?” Не е възможно, нали? Защото жаждата се появява периодично и ако човек не набавя регулярно запаса от вода в своя организъм, той непременно ще умре.
В много по-голяма степен това е валидно и в духовния живот на хората. Ние постоянно се нуждаем от изпълване със Святия Дух. И Петдесятница за нас е един избликнал мощен фонтан, към който всекидневно трябва да прибягваме, за да утоляваме духовната си жажда и за да наберем нови сили, необходими в духовното служение. Само помислете: толкова много неща ни изсмукват и омаломощават в духовното ни ежедневие. Какво би станало, ако се задоволим само с първоначалната си лична Петдесятница? Без друго ще капитулираме. Но ето, че Бог Отец изпрати Утешител, да пребъдва в и н а г и с н а с, т.е. всякога, когато поискаме, ние можем отново да преживеем Петдесятница и да бъдем отново облечени със сила.
Остава единствено ние да решим да направим това още сега!

И така, какво е Петдесятницата в съвременния живот? Тя е:

1) **Вяра** в съществуването на невидимия, но осезаем в сърцето ни Святи Дух.
2) **Доверие** в мощта на Святия Дух.
3) Да сме доведени от Него до **приемане на спасението и на Спасителя.**

4) Да сме **кръстени със Святия Дух**, което води към неуморно **служение на нивата Господна**.
5) Всичките ни проблеми да бъдат навреме и правилно разрешени.
6) Всекидневно да се **изпълваме** със Святия Дух.

Преживяли ли сме и преживяваме ли всеки от нас за себе си точно тази Петдесятница? Библията казва: *„... на вас е обещанието"*. Онези, които жадуват за изпълването им със Святия Дух, нека се молят на Бог в името на Исус да ги изпълни с обещания Святи Дух! Нека коленичат и се молят така: „Скъпи Святи Душе, ние Те молим: помогни ни да почувстваме греховността си и нуждата ни от Спасител. И тогава ни помогни да приемем Този Спасител в сърцата и в живота си!"

Амин!

СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЯТИЯ ДУХ

„Така Самият Дух свидетелства
заедно с нашия дух,
че сме Божии чада”.

Римл. 8:16

Човекът, като завършък и венец на видимото творение носи на себе си печата на божествен произход. Той е най-великото и най-красивото творение на нашия Бог. И ако запитаме: “Чий е образът и печатът му?”, то правилният отговор ще бъде: “Божий!”
Писанието ни казва, че: *„Бог създаде човека по Своя образ, по Божия образ го създаде”* (Бит. 1:27). Но за съжаление днес този Божий образ у човека е страшно променен и дори изроден. Обаче, въпреки влошеното качество на образа, все още се намират някои сродни черти между естеството на съвършения Бог и това на падналия човек.
Например, у всеки човек има някакво чувство за истина и правда, макар, че когато трябва да бъдем справедливи спрямо другите, това не винаги е толкова лесно и приятно. С право немският богослов **Лютард** казва: “Всички носим в себе си едно тайно съпротивление против Бога, и въпреки това сме Божии”. Че човекът е сроден с Бога разбираме от най-вътрешния, често пъти неосъзнат копнеж по Бога и вечния живот. Това е копнежът на душата. Той е остатък от благородното ни естество отпреди грехопадението, и същевременно е една предпоставка за влизането ни наново в общение с Бога.
Грехът е заробил човека и е изпълнил с мрак душата му. Човек е без надежда и без Бога в света. Няма увереност, че е свързан с Бога. Но трябва ли вечно да остане в това състояние? О, не! Исус, Който освобождава грешника от греховете му, и Който отваря небесните врати пред всяка искрена душа, е готов да възвърне общението на изнемогващата душа с нейния Бог, като й даде свидетелство за приемането й.

Днес ще размишляваме за СВИДЕТЕЛСТВОТО НА СВЯТИЯ ДУХ.

1. БОЖИЯТА ГРИЖА ЗА ЧОВЕКА ДОКАЗВА, ЧЕ ТАКОВА СВИДЕТЕЛСТВО Е РЕАЛНО ВЪЗМОЖНО

При все, че небесният Баща не влиза с никоя друга жива твар в такова общение, както с човека, виждаме, че Той се е погрижил

най-мъдро за нуждите на всички живи същества. Той е Създател и Промислител за всички тях, но за човека е повече от Създател. За човека Той е Баща. Не трябва ли Той като милостив баща, Който дава на чадата Си хляб, когато са гладни, вода, когато са жадни, спокойствие, когато са уморени, и въобще всичко необходимо за земните ни нужди, не трябва ли, казвам, да има Той грижа за духовните ни нужди? Душата не е ли повече от тялото? Ще остави ли Той жадната за истината душа в тъмнина и в несигурност? Никога! **Исус** казва: *"Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят"* (Мат. 5:6).

2. ЕДНО ТАКОВА СВИДЕТЕЛСТВО Е ИЗВЪНРЕДНО НУЖНО ЗА НАС, ДОКАТО СМЕ НА ЗЕМЯТА

Да се живее в неувереност и несигурност по отношение на важни неща, това носи тежки последствия и безпокойство. Това важи и при различни обикновени земни обстоятелства. Да предположим, че бъде оспорвано правото ни на собственост върху собствения ни имот, придобит от нас или от родителите ни с пот на челото. Тогава ние ще бъдем много внимателни да съхраним един такъв важен документ. Или пък ако купуваме имот или автомобил и срещу това получаваме документ за собственост – нотариален акт или договор, тогава ние трябва да следим много за валидността, истинността и достоверността на този документ. Колко повече е валидно това по отношение на всяка разумна, мислеща душа, която търси духовните си права и привилегии. Да живееш, без да знаеш дали имаш право над „небесна собственост", без да знаеш дали Бог те е приел като Свое дете, да си обладан от съмнения, или с други думи, без да имаш у себе си документа, нотариалния акт, свидетелството на Святия Дух, че ти си оправдан и приет от Бога чрез Исус Христос – това е тежко и непоносимо за пробудилата се душа.

Езичниците, които търсят в светлината на разума пътя към благополучието на човека, станаха жертва на отчаянието. За това свидетелстват и думите на римския историк **Плиний**: "Човекът поздравява със сълзи и плач деня на раждането си, като че ли предусеща всичките страдания, които го очакват". И към тези страдания той причислява страстите и нравствените злини, които преследват човека. "Затова – казва той на друго място – всеки, преди всичко, нека успокоява сърцето си, че най-голямото благо, което природата е дала на човека, е една ранна смърт, а най-

доброто – че всеки може сам да си я достави. Няма нищо по-жалко, и същевременно по-надменно, от човека".
Би ли могъл тоя мъдър човек да говори така, ако имаше отворена Библия? Би ли говорил така ако притежаваше лично свидетелство от Святия Дух в сърцето си? Никога! Значи, липсвали са му светлина, истина, изкупление и увереност, които ние намираме у Христа. Особено важно е това свидетелство за нас, когато трябва да застанем, послушни на Христовата заповед, като свидетели сред едно невярващо и в много случаи нечестиво поколение. Как може човек с увереност и яснота да говори за любовта на Господа, ако тя му липсва? *"Може ли слепец слепеца да води? Не ще ли паднат и двамата в яма"* (Лука 6:39).

3. ЕДИНСТВЕН ГОСПОД МОЖЕ ДА НИ ДАДЕ ТОВА СВИДЕТЕЛСТВО

Красивата Божия природа, която ни обгражда отвсякъде няма език като човешкия да възвестява, че има Бог! Тя може често да радва сърцето ни, но не може да ни даде уверение за връзката ни с Бога. Разбира се, природата е едно писмо на Бога до всички човеци, но писмо, в което гласните букви липсват, и за прочитането му ние непременно трябва да носим съгласните у себе си. А тях не всеки ги притежава, за съжаление.
Единствено Библията ни запознава с нашия Бог: *"Те са, които свидетелстват за Мене"* – казва Господ (Мат. 5:39). Но и тук за нас е потребно повече от обикновените букви, за да опознаем истински Бога. Словото може ясно да говори за Бога и за свидетелството на Святия Дух, добрите ни приятели могат любезно да ни насочват към Бога; вещи пастири бащински да ни упътват, но никой не може да ни каже и да ни гарантира, че греховете ни са простени. Това може да стори единствено Исус. *"Кой може да прощава грехове, освен един Бог?"* (Марк 2:7). *"Ни един не може никак да изкупи брата си, нито да даде Богу откуп за него. Защото толкова е скъп откупът за душата им, щото всеки трябва да се откаже от това завинаги"* (Пс. 49:8). Но каже ли Исус: *"Греховете ти са простени"*, – то става реален факт; каже ли Той на греховния мрак: *"Бъди светлина!",* тогава на душата се дава свидетелството на Святия Дух за приемането й от Бога. Тогава тя получава едно напълно задоволяващо убеждение, което Святия Дух е предизвикал в сърцето й, че тя е Божие дете.
Основателят на методизма **Джон Уесли** казва: "Ти получаваш едно вътрешно убеждение в душата си, чрез което Божият Дух

свидетелства на твоя дух, че Исус те е възлюбил и се е принесъл за теб". **Ап. Павел** пише: *"А ние получихме не духа на света, но Духа, Който е от Бога… Самият Дух свидетелства заедно с нашия дух, че ние сме Божии чада"* (Римл. 8:16).

4. ТРУДНО Е ДА СЕ ОБЯСНИ

Трудно е, защото *"естественият човек не разбира това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост, и не може да го разбере, понеже то се изпитва духовно"* (I Кор. 2:14). Начинът, по който Святият Дух свидетелства на и в душата ни, е една тайна, която човешкият ум не може да изследва. **Исус** го сравнява с тайнствения повей на вятъра: *"Вятърът* – казва Той – *духа дето си ще и чуваш шума му, но не знаеш, от где идва и накъде отива; така е с всеки, който се е родил от Духа"* (Йоан 3:8).
По този повод известната евангелизаторка през втората половина на 20 в. **Кетрин Кулман** казва: "Най-голямото чудо, което все още се извършва в човека, това е неговото новорождение и спасение". Но *"словото на кръста е безумие за тия, които погиват; а за нас, които се спасяваме, то е Божия сила; ...Христос, разпнатият, е божествена сила и божествена премъдрост"* (I Кор. 1:18, 24).
На слепеца напразно се говори за приятната светлина на слънцето и за красотата на природата; на глухия – за ощастливяващата сърцето музика; те не могат да си създадат представи за невидяното и нечутото. За тези неща може да се говори и пояснява само на оня, който има свой личен опит. Подобно е и положението с необърнатия човек по отношение на божествената благодат. Всеки трябва лично за себе си да дойде, да види, да чуе и да вкуси колко благ е Господ и как се смилява за падналия грешник.

5. ТОВА СВИДЕТЕЛСТВО СЕ ДАВА ПО РАЗЛИЧНИ НАЧИНИ

Би могло да се каже много по отношение на това к а к, к о г а и к ъ д е Святият Дух дава Своето свидетелство. Някои, например, го получават едва след дълго търсене, докато други, като разбойникът на кръста или тъмничният началник във Филипи го приемат веднага след повярването си. У мнозина то идва с особена яснота и сила, докато у други първоначално се проявява като тихия шепот на струните на една арфа или пък като бученето на бурята. Пусналите дълбоки корени Божии чада могат да засвидетелстват, че при тях преминаването от тъмнина в светлина е било много бавно. В началото свидетелството е било като утринната дрезгавина, но постепенно се е прояснявало като обедното слънце в неговия

зенит. На други устата се е изпълвала със свещена радост, и е трябвало да викат и ликуват, докато у трети са се отронвали само радостни сълзи, а устата е онемявала от свято удивление поради изляната благодат. Не рядко души, които са търсели спасение, са получавали увереност чрез стихове от Свещеното Писание. Например: *"Не бой се, защото Аз те изкупих!"* (Ис. 43:1). Или: *"Дерзай, синко, прощават ти се греховете"* (Мат. 9:2). Други получават увереност за спасение по време на молитва; други пък, когато някой говори на някого за утеха; или по време на проповед, както Корнилий (Деян. 10:44); или по време на ежедневната работа; или при четене на Словото Божие, както скопецът от Етиопия (Деян. 8:37); или след завръщане в къщи от богослужението, когато чутата проповед се асимилира от сърцето. Увереността за спасение не бива да се търси във външен глас, във видими знаци, чудеса и видения. **Господ** каза на Тома и на нас също: *"Блажени ония, които без да видят са повярвали"* (Йоан 20:29).

Понеже Господ се открива различно на чадата Си, не бива нечия опитност да се взема като ръководно начало или критерий, и да казваме: "Аз трябва да получа уверение, както е получил еди-кой си", или: "Ти трябва да почувстваш уверението, както този или онзи брат го е почувствал". Намеренията на Господа в нас са Негови лични. А нашите темперамент, познание и вяра са различни. Различен е и гладът на душите за благодат, затова трябва да очакваме и свидетелството да се дава по различен начин.

При това, някои са колебливи и неопитни в божествените неща и не могат, като един Самуил, веднага да различат Господния глас. Подобно на учениците в лодката те със страх поглеждат на приближаващия се Господ и даже Го считат за привидение. Някои са като Мария Магдалина, която Го търсеше сред умрелите и Го обърка с градинаря. Някои, като учениците, пътуващи към Емаус, Го считат пък за чужденец. Не рядко, готовата за покаяние душа, щом не познава Господа, когато Той приближава сърцето й, и тя, като Савел страхливо пита: "Кой си Ти, Господи?"

За всички ни, в началото действията на Святия Дух и хлопането на Спасителя на вратата на сърцето бяха като тайнствени произшествия. Заблудената овчица не познаваше тогава гласа на любезния Пастир.

6. СВИДЕТЕЛСТВОТО ПАЗИ СРЕЩУ ВСЯКА СЕБЕИЗМАМА

Има опасност много души да се самоизмамят относно вечното си спасение. Не напразно **пророкът** вика: *"Недейте се мами!"* (Ерем. 37:9). Някои считат първото докосване на Бога до тях за свидетелството на Святия Дух. Но това още не е свидетелството за спасение. Как беше, например при Корнилий? Не беше ли той един благочестив и богобоязлив човек? Не даваше ли много милостини и не се ли молеше постоянно на Бога? Не му ли се яви ангел? Не му ли каза той: *"Твоите молитви и твоите милостини възлязоха пред Бога за спомен"*? (Деян. 10:1-48) Не беше ли искрен по сърце? Беше, разбира се! Но независимо от получените опитности, на него му липсваше свидетелството на Святия Дух. И той го получи едва по време на проповедта на ап. Петър. Преди това Корнилий притежаваше свидетелството на собствения си дух, че е искрен спрямо Бог и себе си, че е набожен и че набожността му е станала публично известна, но това беше ли достатъчно? – Не! Който се задоволява с това, намира се в опасност от себеизмама, и също да умре с неспасено сърце. Печатът на Святия Дух не бива да липсва. Единствено той пази срещу самоизмама.

Споменатият **Джон Уесли** казва: "Много светски хора имат желанието да бъдат угодни на Бога; мнозина си създават много труд, за да Му се харесат. Те отчасти имат мир, радост, любов, дълготърпение, благост, кротост. Но те се подиграват, когато някой заяви, че греховете му са простени. Те не могат да кажат такова нещо. Те нямат свидетелството на Святия Дух за спасението. И въпреки това, мнозина от тях са искрени. Мнозина от тях несъмнено притежават свидетелството на собствения си дух за искреността си. Обаче това не ги довежда до увереност, че греховете им са простени. Колкото са по-искрени, толкова са по-неспокойни, защото чувстват, че греховете им не са простени. От това става ясно, че само свидетелството на нашия дух, без свидетелството на Святия Дух, не е достатъчно, за да бъдем Божии чада."

Искрената душа няма да се обезкуражи от тези сериозни и предупредителни думи, но напротив, това ще я накара внимателно да изпита себе си, а Господ *"премазана тръстика няма да пречупи и замъждял фитил няма да угаси"* (Ис. 42:3).

От себеизмама ни пази не само свидетелството на Святия Дух, свързан със собствения ни дух, но и С л о в о т о Б о ж и е. Често изкупената душа се удивлява как вкорененото в сърцето й убеждение, че е спасена, така съвършено хармонира със Свещеното Писание. Та би ли могло да бъде другояче? Божият Дух

никога не си противоречи. Освен това, човек намира тук цялото си сърце, най-ясно описано, с всичките му опитности, когато бе още мъртво в греха и когато прие вече Бога. Също така, постоянното общение на душата с Бога показва реалността на новорождението на сърцето и пази от себеизмама. Душата ходи в Господната светлина, разпъва на кръст плътта и нейните страсти, преодолява злото чрез доброто, старае се да върши добро на всички хора, показва любов към всекиго, от нищо не се бои и срамува толкова много, както от греха. Тя е станала ново създание. Тя знае, че е станала дърво на правдата, което ражда добри плодове; от нея е отнет даже страхът от смъртта. Всичко е подновено. Това себеизмама ли е? – Не! Дървото се познава по плодовете му. По този начин душата получава дори свидетелство и от света, че тя не е като тях, което много я ободрява. Въобще едно спокойно, трезво сравнение на сегашното състояние с миналия живот, укрепява много свидетелството у нас. Тогава, когато светът и врагът на душите ни всяват в нас съмнение, ние можем да изтъкнем пред тях следните стихове от Словото Божие, в подкрепа на личното ни свидетелство за спасение: *"Които се управляват от Божия Дух, те са Божии синове"* (Римл. 8:14). *"По това сме уверени, че Го познаваме, ако пазим заповедите Му"* (I Йоан 2:3). *"Но ако някой пази Словото Му, неговата любов към Бога е съвършена. По това познаваме, че сме в Него"* (I Йоан 2:5). *"Ако знаете, че Той е праведен, знайте, че и всеки, който върши правда е роден от Него"* (I Йоан 2:20). *"Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото любим братята"* (I Йоан 3:14). *"От това ще познаем, че сме в истината и ще уверим сърцата си пред Него, ако любим братята"* (I Йоан 3:19). *"Да не любим с думи, нито с език, но с дело и в действителност"* (I Йоан 3:18). *"По това познаваме, че пребъдваме в Него, дето ни е дал от Духа Си. По това познаваме, че Той пребъдва в нас, по Духа, Който ни е дал"* (I Йоан 3:24; 4:13).

Духът на благодатта напълно побеждава всеки грях у здравите Божии деца. Тях могат да ги хвалят, но душата им се смирява и те не са щестлавни; тях ги ядосват и нервират, изкушават ги да се разгневят, но понеже сърцата им са изпълнени с любов, те не се гневят; те са примамвани от страсти, обаче те веднага се оттеглят и не чувстват повече влечение. Дяволът може да им припомни някоя похвала, някое оскърбление, но в същия момент душата отпраща изкушението и остава изпълнена с чиста любов. Тогава душата сравнява сегашното си състояние с миналото и веднага прави разликата. Тук няма самоизмама. Свидетелството на Святия Дух и

на собствения ни дух е потвърдено не само от Писанието, но и от плодовете на собствения ни живот.

7. СВИДЕТЕЛСТВОТО ПОНЯКОГА ЩЕ ИЗБЛЕДНЯВА

Новоповярвалите често изпадат в съмнение относно увереността за спасение. Но скоро, след като небесните вълни на радост и блаженство постепенно утихнат, и оскърбления, презрение и гонения се изсипят върху тях, в душите им настъпва мрак. Те могат да се почувстват твърде самотни и изоставени, и тогава започват да гледат повече на себе си и на трудностите си, отколкото на Исус, Начинателя и Усъвършителя на вярата ни. По този начин свидетелството започва да избледнява. Но ти, чрез вяра си приел това свидетелство и чрез вяра, свързана с послушание, трябва да го опазиш. *"Тая победа, която е победила света, е спечелила вашата вяра"* – казва **ап. Йоан Богослов** (I Йоан 5:4). **Ап. Павел** пише: *"А освен това, вземете вярата за щит, с който ще можете да угасите всичките огнени стрели на нечестивия"* (Ефес. 6:16). Никъде в Словото Господ не пита: "Как се чувстваш?", но: *"Вярваш ли в Мене?"*, и: *"любиш ли Ме?",* като добавя: *"Ако Ме любите, ще пазите заповедите Ми"* (Йоан 14:15). Следователно, ти трябва да преценяваш духовното си състояние не според чувствата си, а само според вярата си, любовта и послушанието си. Чувствата могат да те мамят, но Бог и Словото Му не мамят никога. Следователно, ако сърцето ти не те осъжда и съвестта ти не те обвинява за съзнателни грехове, и обратно, - ако чувствата ти са мрачни и свидетелството ти е изчезнало, тогава бъди спокоен и не се бой. Твоят Спасител тогава е по-близо до тебе, отколкото мислиш! Упражнявай се тогава във вярата, чакай Бога и си спомни какво казва **псалмистът**: *"Виделина изгрява в тъмнината за праведните"* (Пс. 112:4). Помни, че слънцето не грее всякога, защото облаци закриват лъчите му, но и тогава то е еднакво близо до нас, както когато грее. Същото е и с Исус, нашето Слънце на Правдата.

8. ЧРЕЗ НЯКОЙ ГРЯХ СВИДЕТЕЛСТВОТО МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАГУБЕНО

Исус потвърждава това в Словото Си, казвайки: *"Всеки, който гледа жена, за да я пожелае, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си"* (Мат. 5:28). **Ап. Йоан** казва: *"Всеки, който мрази брата си, е човекоубиец"* (I Йоан 3:15). Когато вярващият съзнателно служи на греха, той престава да бъде Божие дете. Писанието много ясно казва: *"Който е роден от Бога не съгрешава,*

защото Духът остава в него, и не може да съгрешава… Който върши грях – от дявола е" (I Йоан 3:6-9). "Не може да съгрешава", това означава, че не може с чиста съвест да престъпва Божиите заповеди. Това, обаче, не означава, че няма да има изкушения, няма да има влечения, няма да има противодействие, които да го накарат да съгреши, или пък, че е достигнал такова стъпало на съвършенството, където вече да не греши. Съвсем не. Божието дете, ако трябва да бъдем откровени, всеки ден греши, но несъзнателно, без участието на съвестта. А който живее в робството на един и същи грях, бил той явен или скрит, и си въобразява, че притежава свидетелството на Духа – лъже себе си. Това е едно опасно състояние, при което може да нямаш вяра, при което плодовете ти да са несвяти, а чувствата ти да те лъжат, че си в благодатта. Например, да не прощаваш на другите прегрешенията им, да им се сърдиш и слънцето да те залязва в гнева ти, и колкото и добри чувства да имаш относно свидетелството си, знай, че си в ада. Да чуваш зло за другите и да го разпространяваш, и да казваш, че имаш благодат, че чувстваш себе си спасен, знай, че дяволът те мами, че силният Самсон ще бъде надхитрен, пленен, очите му избодени и направен за смях пред Божиите врагове (Съд. 16:19-21). Не е необходима монолитна преграда, за да се скрие слънчевата светлина от очите ни – и малката ръка на едно дете, или тъмен лист хартия, са достатъчни да обърнат приятната светлина в тъмен мрак. Тъкмо това може да направи един грях. *"Вашите беззакония са ви отлъчили от Бога и вашите грехове са скрили лицето Му от вас, та не ще да чува"* (Ис. 59:2).

9. ТОВА СВИДЕТЕЛСТВО Е НАЙ-ЯСНО В ПОСЛЕДНИТЕ ЧАСОВЕ ОТ ЖИВОТА

Господ е много близо до чадата Си, когато предприемат борбата с последния враг – смъртта. **Стефан**, изпълнен със Святия Дух, умирайки под ударите на тежките камъни, можа да види Господната слава и Исус, Божия Син, отдясно на Отца (Деян. 7:55). Той Го видя изправен, като че ли станал от престола на славата, готов да го подкрепи, силно да го ободри, да укрепи вярата му, така че в последния час на този живот да погледне на Начинателя и Усъвършителя на вярата и да не отстъпи пред изпитанието. Той страда търпеливо като агне, бдеше усърдно над сърцето си, молеше се на Господ Исус и така, обещаната нему благодат не бе за смърт, но за вечен дял с Исус. За него смъртта беше печалба. В най-

голямата мъка, Бог разкрива славата Си, като казва: *"Скъпоценна е пред Господа смъртта на светиите Му"* (Пс. 116:15). Когато свидетелството на Святия Дух изпъква ясно в такива времена, никое бдящо и молещо се Божие дете не може да се отрече от Господа и от вярата си в Него в последния час. **Исус** обещава: *"Който слуша Моето учение, и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот и няма да дойде на съд, но е преминал от смъртта в живота"* (Йоан 5:24).

Амин!

ХРАМ НА СВЯТИЯ ДУХ

„Не знаете ли, че вашето тяло е храм на Святия Дух,
Който е във вас и Когото имате от Бога? И вие не сте
свои си, защото сте били с цена купени, затова прославете
Бога с телата и с душите си, които са Божии".

I Кор. 3:10-20

В една от миналите недели ние размишлявахме за Личността и Божествеността на Господ Святи Дух. Тогава изтъкнахме истината, че Той е истински Бог, и че като Трето Лице на Божествената Троица Той изхожда от Отца, подобно на слънчевия лъч, който изтича от слънцето и пак се връща при него.
Каква е целта на Бог с изявата и работата на Святия Дух? Библията отговаря: Святият Дух произлиза от Отец, за да въздейства и да помогне на хората да приемат Бога в себе си, т.е. да станат Божии храмове.
Природата е един величествен храм Божий, в който „н*ебесата разказват за славата Божия и просторът известява делото на ръцете Му"* (Пс. 19:1). Каква красота, какво великолепие има в този храм, създаден не от човешка ръка, а от Самия Бог!
Молитвеният дом, в който се събираме, за да служим на Бог също е Божий храм. Този храм не е дом, каквито са нашите домове. Всеки, който вярва в Бога и има в себе си страх Божий знае, че в храма не се влиза както в дома на някой обикновен човек, нито като в обикновена сграда, но влизайки в дома на Живия и Вечния Бог ти и аз трябва да имаме съзнанието, че стоим пред Господаря и Вседържителя на целия всемир. Прочее, „помни пред Кого стоиш!"
Но знаете ли, че в този свят съществува и още един храм? Един друг храм, за който не много се сещаме? За него говори **ап. Павел:** „*Не знаете ли, че сте храм на Бога и че Божият Дух живее във вас?"* ((I Кор. 3:10-17). Апостолът нарича коринтските християни „храм на Бог". Тук ние достигаме до едно интересно библейско откритие, а именно, че Бог не живее толкова в мислите, идеологиите и философските учения, които ние хората си съставяме, колкото че Той живее в реални, съставени от плът храмове. Бог живее в нашето тяло, както навремето Той живееше в Христа. Ние сме храм на Святия Бог.

Нека темата на нашите размисли бъде: НАШИТЕ ТЕЛА СА ХРАМ НА

СВЯТИЯ ДУХ.

От практическия живот знаем, че всеки храм се изгражда постепенно от основите до купола. И в зависимост от художественото майсторство на архитекта, на инженерите и на строителите, храмът ще бъде здрав и красив.
Така и в нашия духовен живот ние зидаме Божия храм в собствените си тела. Полагаме основа, зидаме останалия градеж. Здравината и красотата на телесния ни храм е в зависимост от основата, която полагаме, от останалия градеж и най-вече от това, доколко позволяваме на Главния Архитект – Святия Дух – да ни ръководи в зидането.

1. ОСНОВАТА

Коя и каква е основата на всеки телесен храм? **Ап. Павел** я посочва с думите: *„... като изкусен строител аз положих основа ..., която е Исус Христос"* (ст. 10-11).
Не можем ли да положим друга основа за нашите телесни храмове? Можем, разбира се, но тогава Святият Дух няма да обитава в нас. Святият Дух признава за истинска основа на твоя храм само Личността на Исус Христос. Святият Дух влиза и обитава само в оня телесен храм, чиято основа е Господ Исус Христос. И ако нашите телесни храмове са изградени на основата на вярата в разпнатия и възкръснал Спасител, то можем да бъдем сигурни, че Святият Дух живее в нас.
Но не мислете, че само ние сме зидарите, положили тази основа. Истинският Зидар, посочил и положил основата на нашите телесни храмове, е Сам Святият Дух. Той ни посочва греховете ни и нуждата от опрощаването им. Но Той не ги опрости. Той обаче ни заведе чрез вяра и чрез Словото Божие на Голгота, където Исус умря за нашите грехове, и където ги уми с кръвта Си. После Святият Дух ни заведе чрез вяра и чрез Словото Божие на гроба, от който Исус възкръсна за нашето оправдание. Водейки ни по тези святи места, Святият Дух подготви в нас почва, условия и терен за полагане основа – вярата в разпнатия и възкръснал Спасител. Пак Духът ни помогна да положим тази основа за нашия храм така, че благодарение на Него ние сега можем с увереност да наречем Исус Христос *„Господ мой и Бог мой"*. Святият Дух въдвори Исус в нашите телесни храмове, а заедно с Исус и Бог Отец, според писаното: *„Ако Ме обича някой, ще пази учението Ми; и Отец Ми ще го възлюби и Ние ще дойдем при него, и ще направим обиталище у него"* (Йоан 14:23). Славна опитност е това да бъдеш

храм на Божествената Троица! Велика Божия милост! **Ап. Павел** казва, че *„ние имаме това съкровище в пръстни съдове, за да се види, че превъзходната сила е от Бога, а не от нас”* (II Кор. 4:7).

2. ГРАДЕЖЪТ

Съвсем естествено е върху положената от зидаря основа да се изгради останалата част от храма – притвори, кораб, олтар, купол и т.н.

Четейки думите на апостола, ние установяваме следното положение: относно основата, която е Исус Христос, ние сме единомислени. Що се отнася до останалия градеж – там вече между нас се появяват различия. Различия, както между нас, братята и сестрите в една и съща християнска църква, тъй и между отделните църкви и християнски деноминации. **Ап. Павел** пише следното: „... *някой гради на основата със злато, сребро, скъпоценни камъни, дърва, сено, слама”* (I Кор. 3:12).

Какво представлява градежът? Какво духовно значение се крие зад споменатите материали: злато, сребро, скъпоценни камъни, дърва, сено, слама? Защо апостолът тревожно предупреждава: *„всеки нека внимава как гради!”* (ст. 10)?

Оказва се, че един зидар зида със злато, друг със сребро, трети със скъпоценни камъни, четвърти с дървета, сено или слама. В една душа храмът излиза златен, в друга – сребърен, в трета – цял от скъпоценни камъни: рубини, сапфири, елмази. В четвърта – от обикновени, груби дървета – непретенциозна къщурка, покрита със сено или слама. Една душа свети като злато, друга блести като сребро, трета омайва погледа с разноцветната феерия на безценните камъни, а четвърта събужда жалби и мъка, че за нея са се намерили само дървета, мокри или сухи, но само дървета, голи или украсени със сено или слама.

От къде се получава този рязък контраст между различните градежи? Нали основата е една и съща? Отговорът е, че здравината, красотата и качеството зависят от това, как зидарите се отнасят към Святия Дух. Всичко зависи от това дали Той е архитектът на храма или е самият човек. Оня храм, който е богат с истина, правда, радост и любов в Святия Дух, е храм – перла на благочестието. А пък онзи храм, който е обеднял откъм общението и силата на Святия Дух, е изгубил вида си на храм. Той е храм на духовни бедняци, които нямат в себе си нищо друго, освен божествената искра, едва мъждукаща в сърцата им, всеки миг застрашавана да бъде угасена съвсем от ветровете на живота. Един

храм привлича със златните плодове на Святия Дух, друг със среброто на очистеното човешко сърце, трети със скъпоценните камъни на мъдростта от Святия Дух, на Божията истина и на святите евангелски добродетели. Друг смущава и отклонява погледа от себе си със своята духовна оскъдност и незначителност.

3. ИЗПИТЪТ

Много интересно е образното средство, което апостолът използва, за да ни покаже, че в живота делата на всеки зидар рано или късно стават явни и открити. Всеки сам зида себе си. Делото на всеки градеж става явно: денят ще го покаже. Никой не може да скрие себе си. И злото и доброто се изявяват. „Н*а всеки работата ще стане явна каква е; защото Господният ден ще я изяви, понеже тя чрез огън се открива; и самият огън ще изпита каква е работата на всекиго. Този, на когото работата, която е градил, устои, ще получи награда. А този, на когото работата изгори, ще претърпи загуба; а сам той ще се избави, но като през огън”* (I Кор. 3:13-15).

Апостолът изтъква, че делата се откриват чрез огън. Огънят е оная сила, която ще изпита делата на всеки – дела, които не могат да бъдат изгорени от огъня на изпитанията, не могат да бъдат унищожени от стихиите на този свят, или дела, за които е нужна само клечка кибрит, за да пламнат в огън, за да лумне пожар и всичко изградено да рухне.

Може ли клечка кибрит да запали един изграден от злато, сребро или скъпоценни камъни дом? - Не, не може! Но вижте как гори сламата – изведнъж пламва и нищо не остава от нея, освен малко пепел. Един храм, който се изгражда с благодатната помощ на Святия Дух никога не може да изгори, защото Сам Вечният Бог е благоволил да се засели в него.

Църковната история разказва за мъченика **Лукиан**, че той, няколко дни преди смъртта си, намирайки се в заточение, предложил на християните, затворени заедно с него, за последен път да вземат Господна вечеря. Всички с радост се съгласили да се причестят за последен път. Оказало се, че няма къде да положат хляба и виното. Тъмницата била съвсем оголена. Тогава Лукиан казал: „Нека моята гръд ви послужи като олтар. Вие ме заобиколете от всички страни. Вие ще сте храм”. Така и направили. Храмът бил съставен от живи християнски души. И за маса послужил жив човек – християнин. Могъл ли е ужасът от предстоящата смърт да разруши храмовете на тези Божии чада? - Никога! Могъл ли е огънят на изпитанието да изпепели телесните храмове? - Не! Сам великият апостол говори за

огъня на страданията, връхлетял с разрушителна мощ върху неговия телесен храм: *„Угнетявани сме отвсякъде, но не сме утеснени; в недоумение сме, но не до отчаяние; гонени сме, но не изоставени; поваляни сме, но не погубени... Затова ние не се обезсърчаваме"* (II Кор. 4:8-9, 16а).

Един храм на душата, който се гради в нехайство и леност, насила, с безгрижие, с несериозно отношение спрямо Святия Дух, е здание от дърво, сено и слама. Духне вятърът, отвее сламата и то се оголи и отвън и отвътре. Заприличва на жалка развалина. А пламне ли огън, отвътре или отвън нищо не остава. Чрез огън се открива, казва апостолът, и огънят ще изпита какво е делото на всеки! Награда получава само този, чието дело устои на бурите, на мъките и неволите, на страховете и ужасите. Тая награда е вечният живот.

Колко тъжна ще е участта на всеки, чието дело не устои, а изгори! Той ще бъде ощетен, ще претърпи загуба – казва апостолът. Сам ще се спаси, но как? Както се спасява човек, който минава през огън – през огън, който гори и не гасне.

4. ХРАМЪТ НА СВЯТИЯ ДУХ ТРЯБВА ДА ОСТАНЕ ЦЕЛОКУПЕН

За християнина къщата на телесния живот е храм Божий. Храмът Божий се гради само върху единствената основа – учението на Господ Исус Христос и общението със Святия Дух. И това, което с Божията помощ човек изгради в себе си, не може да бъде разрушено от никаква земна стихия.

Опасно е, когато човек сам се опитва да разруши собствения си храм. Опасно е, когато човек повлияе на човека така, че той започне да руши себе си, да руши светините на духа си, да опустошава храма на сърцето си. Странно прозвучават думите на **ап. Павел**, изречени във връзка с един такъв трагичен акт: *„Ако някой оскверни Божия храм, него Бог ще развали; защото Божият храм е свят, а този храм сте вие"* (I Кор. 3:17). Когато човек вдигне ръка срещу себе си и духне Божията светлина, какво става с него? - Потъва в мрак. Когато човек скъса връзката си с Бога, когато пусне мухълът на греха и на злото да вирее в него, когато занемари Божият образ в себе си, когато мястото на Святия Дух в сърцата ни запустее и потъне в прах и плесен, ние заприличваме на духовна развалина, останала без покрив, през зеещите дупки на която се провират и кръстосват виелиците на живота.

В една канцелария се получава голям затворен плик, изпратен от непознат човек. Непознатият е отделил доста време, за да го достави от чужбина. Ето го. От неговата блестяща хартия се

предлагат снимки на голи тела – на жени, които проституират. Снимките ще преминат от стая в стая, от ръка в ръка. Разглеждани, те предизвикват блуден смях, събуждат страстите, възпламеняват чувствата. Продажни тела, разрушени Божии храмове, потънали в грехове и пороци. Няма по-зловеща и по-тревожна картина на този свят от картината на една разрушена, запустена душа–храм; храм на Този, Който от любов дойде на света и прие да бъде разпнат за нас, за да спаси човека, а сега – храм на Сатана!...

Спомням си поучителната алегория на английския класик Джонатан Суифт. Когато неговият герой Гъливер попаднал на приказния остров Лилипутия, го постигнала беда. Той заспал сред тревата, без да вземе предпазни мерки срещу непознатата действителност. Със събуждането си установил, че не може да помръдне от мястото си, защото дребните жители на острова били завързали огромния чужденец със стотици малки връвчици. Гъливер бил безсилен, защото загубил бдителността на моряка. Само няколко часа сън били достатъчни, за да стане той пленник на находчивия противник.

И обратно, неописуемо е щастието на човек, който се е превърнал в истински храм на Бога! Да бъдеш храм на Бога, това значи да имаш любовта на Святия Дух в себе си. Там, където живее Святият Дух, там има само правда, там има мир, там има радост, там има дълготърпение, милост, благост, вяра, кротост, там има себеобуздание (Гал. 5:22).

Ап. Павел казал някога на коринтяните с голямата тяжест и авторитет на Божий съработник: *„Не знаете ли, че вие сте храм на Бога, и че Божият Дух живее във вас?”*

Седим благоговейно в Божието присъствие. Четем тия думи и сърцата ни тръпнат от вълнение. С каква мисъл ще останем, когато затворим страниците на тази книга? Какви думи да отправим към хората, които ще срещнем? Тази е мисълта, този е въпросът, който трябва завинаги да остане като въпрос на живота ни: *„Не знаете ли, че вие сте храм на Бога, и че Божият Дух живее във вас?”*

Ние сме Божий храм. Когато се събираме заедно, ние правим това не за да си разказваме новости, нито да играем шах или да се занимаваме с някакви злободневни въпроси. Ние се събираме около Един невидим, но реален Център и това е Господ Святи Дух, а ние сме Неговия храм. Ние не сме свои си, но със скъпа цена сме били купени, затова да прославим *„Бога с телата си и с душите си, които са Божии”* (I Кор. 6:19-20).

Амин

ПОДРАЖАТЕЛИ НА ХРИСТА

„Затова ви се моля,
бъдете подражатели на мене”.

I Кор. 4:16

Хората по света различно ценят достойнството на един или друг човек. Едни ценят човека според положението, което заема той в обществото. Колкото на по-висок пост стои човек, толкова по-високо изглежда достойнството му. По-малкият по служба се чувства задължен пръв да поздрави при среща по-висшестоящия. Други ценят човека заради материалното му положение. Колкото по-значими са земните богатства на един човек, толкова по-ниско му се покланят някои хора; толкова по-усмихнати го гледат. Трети ценят човека според титлите и званията, които получава. Но падне ли от висотата на служебното си положение, изгуби ли званието или физическата си власт, достойнството му бързо пада в очите на другите.
В Църквата Божия, която представлява богочовешки организъм – един духовен организъм, в който членуват всички живо свързани със Спасителя като невидим Глава на тая Църква, – достойнството или недостойнството на човека се цени единствено според това доколко той по-широко и по-пълно п о д р а ж а в а н а Г о с п о д а в мислите, чувствата, постъпките и делата си.

Нека това ПОДРАЖАНИЕ НА ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС да бъде тема на нашите размисли.

За това съвършено мерило на човешкото достойнство **Господ Исус** се изказал пред двама Свои ученици, известните Заведееви синове, които искали чрез майка си да седнат единият от дясната, а другият от лявата Му страна в Царството Му: *„Не знаете какво искате ... Князете на народите господаруват над тях и велможите властват върху им; между вас обаче няма да бъде така; но който иска да стане големец между вас, ще ви бъде служител; и който иска да бъде пръв между вас, ще ви бъде слуга; също както Човешкият Син не дойде да Му служат, но да служи и да даде живота Си откуп за мнозина”* (Мат. 20:20-28).
В Църквата Христова м е р и л о т о за достойнството или недостойнството на един човек е степента на с л у ж е н и е т о му на Бога, на ближните, както и степента на неговото п о д р а ж а н и е на Спасителя Христа. В днешния св. Прочит ни е дадено

именно мерилото за най-високото достойнство, което ние, християните, можем да имаме – достойнството да подражаваме на Исус Христос.

Някои от древните коринтски християни си били въобразили, подобно на Заведеевите синове, че щом са станали християни, им е позволено да се представят в света като царе. И затова вижте с каква тъга им пише **ап. Павел** в Първото си послание: *„Преситени сте вече, обогатихте се вече и се възцарихте без нас; о, да бяхте се възцарили, та и ние да царуваме с вас!"* (4:8). В каква духовна опасност изпаднали тия коринтяни! Горделиво си помислили, че са стигнали, едва ли не, най-високото стъпало на живота: щом Бог ги е приел при Себе Си, щом ги е направил членове на Своята църква, те вече могат да бъдат и царе на тая земя, а след смъртта си да се настанят в най-прекрасните жилища на небесата.

За да им помогне да видят колко низко са паднали в тая си надменност, в това надценяване на собственото си достойнство, апостолът им пише: *„Мисля, че нас, апостолите, Бог постави най-последни, като осъдени на смърт; защото станахме зрелище на света – на ангели и на човеци"* (4:9). За какво царство си мислите, вие, коринтяни? – искал да им каже той – Нима за това ни призова Бог на тая земя? Ако това, което вие мислите беше вярно, ние, апостолите щяхме наистина да бъдем царе. Щом Бог е с нас, кой може да бъде против нас? Но ето, че ние сме поставени от Бога да бъдем най-последни, като осъдени на смърт. Ние станахме зрелище пред очите на целия свят, пред безкрайните небеса. С трепет следят нашия труден път всички Божии ангели. Целият всемир напрегнато внимава на онова, което ние вършим, за да може не човешкото, а Божието царство да влезе в човешкия живот. Ако ние вършехме нещо маловажно, можехме да бъдем зрелище само на хората. Но делото ни е от такова естество, че сме зрелище и на ангелите.

„Ние сме безумни заради Христа, – продължава апостолът – *а вие сте мъдри в Христа; ние сме немощни, а вие сте силни; вие сте славни, а ние безчестни. Дори до тоя час гладуваме и жадуваме; и ходим голи, и ни бият по лицето, и се скитаме и се трудим, работейки с ръцете си. Злословени – благославяме; гонени – търпим; хулени – молим се. Станахме като измет на света, измет за всички досега"* (4:10-13).

Каква велика бран подели апостолите! Война на външно слабите, на външно безумните, на външно немощните, на външно безчестните срещу външно силните, срещу външно мъдрите, срещу

външно славните! Битка на гладните, на жадните, на голите, на битите с плесници и юмруци по лицата, на скитниците, на отрудените – срещу тия, които не знаят какво е това глад, жажда, голота, скитничество, непрестанен труд. Битка на герои от изключителна духовна висота – герои, които благославят, когато ги злословят; които търпят, когато ги гонят; които се молят, когато ги хулят. Битка на доброто срещу злото.

Подражатели на Христос!

„Ние проповядваме разпнатия Христос" – проповядва апостолът (I Кор. 1:23) и затова ни считат за безумни. Ние проповядваме Божията сила и Божията премъдрост, а ни считат за немощни, безчестни и безсилни. Кой е силният? Този ли, който преяжда и се пресища и е превърнал стомаха си в идол, или този, който в глада си с гранитна устойчивост изповядва, че не само с хляб може да се живее на тази земя? Кой е могъщият? Този ли, който се облича в багреница и висон и всеки ден пирува бляскаво, или този, който и в жаждата си и в голотата си, в целия си страдалчески вид има достатъчно духовна мощ в себе си, за да каже: Аз съм син на Небето. Аз съм човек, създаден по образ Божий и с устрем към подобие Божие! Къде е истинската, чистата, непреходната, вечната слава? У тия ли, които злословят, гонят, хулят и гнетят или в ония, които благославят, търпят обиди и се молят за тия, които ги ненавиждат? На коя страна е всесилният и всеблагият Бог? На тая ли, откъм която се ширят злото, неправдата и омразата или на тая, на която доброто, простителността и любовта са идеал на всички чисти човешки сърца?

В житието на **Макарий Велики** се разказва за един случай, който много сполучливо илюстрира факта, че подражанието на Христос се мери не с човешки, а с божествени мерки. Вървял египетският жител на пустинята с ученика си. Завръщал се от някъде в килията си. Пътят минавал през някаква гора. Младият послушник тръгнал напред с широки и бързи крачки. Той се отдалечил на доста голямо разстояние от стареца. Ненадейно срещнал по пътя езически жрец. „Отстрани се от пътя ми, служителю на Сатаната!" – извикал надменно момъкът. Разсърдил се жрецът, разгневил се и с всичката си сила ударил оскърбилият го младеж с тоягата си. Ударът бил толкова силен, че повалил неблагоразумния момък в безсъзнание и той останал да лежи полумъртъв на пътя. Жрецът продължил пътя си. Скоро срещнал самия Макарий. Божият угодник не очаквал тоя езически жрец да го поздрави, затова с благодушна усмивка му казал: „Помага Бог, драги ми братко, добър път!" Сепнал се от

думите му жрецът, стъписал се и смутено отвърнал: „Аз съм езичник. Как тъй ти, християнин, и то прославен християнин, ме наричаш свой брат? Освен това, нека ти призная, аз съборих с тоягата си твоя ученик. Ще ми пожелаеш ли сега добър път?" - „Сега ти го желая още повече, защото ти вървиш по лош път, по пътя на злобата и отмъщението! – отвърнал кротко Макарий. – Аз те наричам брат, защото ние всички имаме един общ небесен Баща. Всички сме Негови чада и братя помежду си!" Засрамен, жрецът навел глава, поизпотил се от напрежение и отминал. Скоро след това се отказал от езичеството и станал християнин.

Нима може човешкото въображение да си представи човешко достойнство по-високо от това, което показал Макарий Египетски? Каква светлина блестяла в очите му, какво великодушие се изливало от устата му, когато говорил с езичника–жрец: Всички ние имаме един общ Баща – Бога, всички сме Негови чада! Между такива братя да съществува омраза, надменност, злоба, коварство? Какво подражание на Христос!

Същото чувство е изпитвал няколко века по-рано ап. Павел, когато казвал на коринтяните и чрез тях на всички хора по света: Ние всички сме братя под покрова на един Небесен Отец, на един вселюбящ Спасител. Затова като ни злословят – благославяме; като ни гонят – търпим; като ни хулят, се молим за хулителите си.

Какво велико достойнство се криело под скромния вид на апостола! Каква забележителна красота на духа! Хората, които не познават големите идеали на Църквата и на Евангелието, могат да съдят за достойнството на човека по външната му участ; да го отритват, когато е в крайно скромен вид; да го изоставят с хладина, когато го видят външно безпомощен; да не искат дори да си спомнят за него, когато е в лишения и страдания. А колко много красота би могла да блести от външно неблаговидната участ! Какъв голям дух може да гледа през слабите на вид очи на един изпаднал в положението и участта си човек!

Преди доста години в едно село живял един самотник. Нямал си никъде никого. Живеел в полусрутена къщурка–хралупа. Никой от възрастните не му обръщал внимание. Децата му се смеели защото бил дрипав, облечен в дълго, окъсано палто, с обувки, които зеели отдолу. Един съвършено невзрачен на вид човек. Често и възрастните го тормозели с непосилен труд, презирали го, не го зачитали за човек. Но ето, че един ден през люта и сурова зима, заболяло детето на самотна и беззащитна майка–вдовица. Тя веднага трябвало да отиде до близкия град за лекарства. Зимната

виелица беснеела. Денят отминал. Смрачило се. Ледениият вихър ставал все по- силен. Никой не се решавал да излезе в страшната нощ, за да отиде в града да купи лекарства за застрашеното от смърт дете. Плачела майката, вайкала се. В селото имало големци. Хора с достойнство. Имали коли. Имали възможности. Но никой дори не помислял да тръгне при тая виелица. Никой не се решавал да излезе и мине през полето, където снежните хали немилостиво беснеели и вързлували глутници от вълци. Когато се смрачило из селото се заговорило, че осмиваният от децата дрипав нещастник изчезнал някъде. Само майката – вдовица знаела за къде се бил запътил той през страшната нощ. Цяла нощ тя стояла на колене до леглото на страдащото си дете и се молела ту за рожбата си, ту за презрения от всички самотник. И рано сутринта, преди още да съмне, тя чула, че нещо се строполило до входа на къщата й. Погледнала. Пред прага, цял потънал в сняг, вледенен, полужив – полумъртъв, едва дишащ, лежал същият този презрян от обществото човек – здраво стиснал в замръзналата си ръка лекарствата за умиращото дете.

Какво достойнство! Какво подражание на Христос, Който смирен до безкрайност даде Себе Си на кръста за греховете и страданията на цялото човечество!

„Станахме – писал **апостолът** на коринтяните – *като измет на света, измет на всички до сега"* (4:13). Но какъв измет? Без жалби и без ропот апостолите понасяли скърби и бедствия, които ги постигали заради благовестието на Царството Божие на света. Бури ги шибали в очите. Лишения ги притискали. Непрестанни трудове ги морили. В душите им царял невъзмутим покой! Това е покоят на измета в този свят, който вледенен лежи пред прага на дома на една самотна майка, чието дете се бори със смъртта. Лежи, едва диша, но здраво стиска целебното средство, а кръстът Христов блести в сърцето му като рубин, който няма цена! Ние не се смущаваме от това, – искал да каже апостолът – че ни смятат за измет. За нас е важно това, че в сърцата си носим кръста на Спасителя, чрез който светът е разпнат за нас и ние за света! За нас е важно това, че в очите ни грее светлината, която носи спасение на потъналия в грехове и пороци човешки свят. Измет сме, но какъв измет!

„Коринтяни, – говори по-нататък **ап. Павел** – *не за да ви посрамя пиша това, а ви поучавам като мои възлюбени деца. Защото, ако и да имате десетки хиляди наставници в Христа, много бащи нямате, понеже аз ви родих в Исуса Христа чрез Евангелието!"* (4:14-15).

Много са вашите наставници, но единствен аз съм духовният ви баща, защото аз ви родих в Господа. Може в очите ви да изглеждам като измет, но аз съм, чрез когото вие получихте живот! Аз съм, който ви дадох светлина! Другите ви обичат като наставници. Аз ви обичам като баща! И тъкмо заради тая безмерна обич ви казвам: *„Бъдете ми подражатели, както съм аз на Христа!”* (4:16).

В подражанието на ап. Павел, което всъщност е подражание на Господ Исус Христос, се крие философията на високото достойнство, което може да има един християнин.

Апостолът иска от коринтяните, иска и от нас, иска и от всички християни да подражаваме нему и на Господ Исус Христос и да изявяваме един възможно най-светъл, най-красив и най-привлекателен духовен образ. Едва когато в нас се изобрази Христовият образ, ние ще можем да кажем за себе си, че притежаваме истинско достойнство, дори светът да ни счета за измет и за заблудени!...

Знаете ли историята за изваяния от мрамор ангел, който бил тъй изкусно изработен, че изглеждал като жив? Разказва се за един от най-големите ваятели–живописци, **Микел Анжело**, че веднъж се движел с група приятели по самотна улица из Флоренция. Като вървели, той открил в някакъв двор един мраморен блок, потънал в цял куп нечистотии, смет и прах. Без да гледа на хубавите и чисти дрехи, които носел, големият майстор влязъл в двора, запретнал ръкавите си и се заел с почистването на мраморния блок. „Какво правиш там?” – запитали го отвън учудените му приятели. „Какво ли? – отговорил той – Знаете ли, че в този на пръв поглед груб камък се крие един ангел? Него искам да извадя от тук!” Мраморът бил откупен и занесен в ателието му. И заиграли върху него длетото и чукът на големия художник и не след дълго се появил прекрасен ангел, сякаш току-що излязъл от лазурните небеса. Тъй блеснала славата на художника чрез чаровния образ на тоя ангел от оживения мрамор.

Всеки от нас има скрит в себе си един ангел. Задачата на всички ни е да го освободим от грубостта на човешката си природа. Това означава да направим от себе си ангели в плът, хора с чисти мисли, с топли чувства, с нови сърца, с нови намерения, със светли дела – хора, стигнали до най-високото достойнство – подражатели на Исус Христос!

„Прочее, – казва апостолът на коринтяните, а чрез тях и на всички нас - *моля ви, бъдете ми подражатели, както съм аз на Христа!”* Амин!

ПРОЩЕНИЕ ОТ БОГА

Марк. 2:1-12

„Като видя вярата им, каза на паралитика: Синко, прощават ти се греховете"

Марк. 2:5

Словото, върху което ще спрем нашите размисли в тази глава ни припомня едно от поразителните дела на Господ Исус Христос, които вълнуват до дъно човешката душа.

При Своите непрекъснати пътувания от село на село и от град на град, за да благовести божествените начала на живота, Спасителят влязъл в Капернаум. Из града бързо се разчуло, че е в една къща. Насъбрали се много хора да слушат Божието Слово. Непрекъснато приждали нови тълпи. Къщата се оказала тясна да ги побере. Трупали са на вратата, около къщата. Дворът се изпълнил с хора. Улиците наоколо зашумели от едно цяло, вълнуващо се човешко море.

Изведнъж всред на множеството се откроили четирима мъже, които носели на одър парализиран човек – един жив, неподвижен труп. С голяма мъка те си пробили път към къщата, откъдето звучало вече божественото слово на Господа. Да влязат вътре обаче било невъзможно. А те искали да положат болния пред нозете на Богочовека и да изпросят от Него лек. Само една възможност се разкрила пред очите им. Бавно и внимателно те изкачили болния по една стълба върху плоския покрив на къщата, вдигнали няколко греди, обвити с преплетена и облепена с глина тръстика, и през отвора спуснали пред Небесния Лекар одъра, на който лежал болният им приятел. Засилилото се от постъпката им вълнение всред множеството постепенно утихнало. Всички със затаен дъх очаквали да видят, или да разберат какво ще стане. Настъпила тишина.

„А Исус, като видя вярата им, каза на паралитика: Синко, прощават ти се греховете" (2:5).

Наоколо седели някои от книжниците и разсъждавали в сърцата си: „*Този защо говори така? Той богохулства. Кой може да прощава грехове освен единствен Бог?"*. (ст. 7)

Сърцеведецът, проникнал дълбоко във вътрешния мир на тези хора, узнал с Духа Си, че така размишляват в себе си и кротко им казал: *„Кое е по-лесно – да кажа на паралитика: Прощават ти се*

греховете, или да кажа: Стани, вдигни постелката си и ходи?" (ст. 9)

Отговор на тия думи не последвал. Хората на тогавашната наука – книжниците – мълчали. Мълчали и всички останали.

„Но за да познаете, че Човешкият Син има власт на земята да прощава грехове (каза на паралитика): На тебе казвам: Стани, вдигни постелката си и си иди у дома!" (ст. 10-11)

Паралитикът, който до този момент не можел да се помръдне, веднага станал, като че ли никога не е бил болен, взел си бодро одъра и излязъл пред всички. Множествата се отдръпнали и му сторили път, смаяни и силно развълнувани от необикновената гледка.

Като привършва с описанието на това забележително явление, евангелист Марко отбелязва: *„Всички се зачудиха и славеха Бога, и казваха: Никога не сме виждали такова нещо"* (ст. 12).

Основната идея, която откриваме в този евангелски разказ е идеята за п р о щ е н и е т о, което идва от Бога. Прощението, което Господ Исус Христос, Единородният Син Божий показал на дело чрез милостивото излекуване на паралитика, благодарение на вярата на четиримата негови близки хора.

От тоя разказ ние разбираме, че парализата в човешкия организъм се дължи на грехове, че за да бъде излекувана тази ужасна болест е необходимо да се премахнат отровните и смъртоносни корени на греховете, чрез едно небесно прощение; че единственият път към това прощение е живата, вдъхновена вяра във всемогъщата сила на Спасителя; че прощението, което Господ дава по тоя път значи пълно оздравяване преди всичко на човешкия дух, а след това и на човешкото тяло.

Зад прекия, исторически смисъл на този разказ се открива и друга една истина, че парализата в живота изобщо на хората и на народите може да бъде излекувана по пътя на вярата в Б о ж и е-т о п р о щ е н и е н а г р е х о в е т е.

Когато евангелският паралитик бил спуснат пред святите нозе на Спасителя, първите думи, които Богочовекът отправил към него били: *„Синко, прощават ти се греховете!"* Тези думи говорят, че в ранните години на своя живот този нещастник е вършил много опасни и тревожни грехове.

Нима това е единственият в човешката история случай на поваляне на човек от греховете? Нима никой от нас не е виждал хора, превърнати в трупове, в живи, но неподвижни трупове, в резултат на безразсъдно вършени грехове?

Човешкият организъм е устроен по определени закони. Всяко посегателство върху тия закони, които значат умереност, въздържаност, чистота, благородство, всяко нарушение на тия закони води след себе си една или друга катастрофа.
Преди години живял един млад човек, който бил жестоко повален от своите прегрешения, от собствените злоупотреби, които вършел не само с другите, но и с тялото си. И паднал болен тоя младеж. И не можел вече да стане. Тъй изгнил на постелката. Единствените думи, които често изговарял били: „Аз искам да живея!".
Да! Той искал да живее. Но не можел да живее, защото от ранни години загубил пътя на живота си и защото не намерил сили в себе си да го открие отново.
Думите, които Богочовекът отправи към паралитика – „*Синко, прощават ти се греховете!* – показват, че с греховете си този човек е нанесъл обида преди всичко на Бога, всевечния, всемъдър и всеблаг Създател на живота и на законите в него.
Всеки, който върши грях се противи преди всичко на Бог и на святата Му воля. Жестоко обижда Божията святост в живота си и с това вреди на себе си, трови и парализира живота в и около себе си.
Как хубаво се движи колата, когато пътят е равен, когато няма грапавини и дупки по него! Пътят, който Господ открива в живота е път гладък и хубав. Той значи духовна и телесна чистота, значи благочестие, святост.
Колко ужасен е оня път, по който се откриват все повече грапавини и нанадолнища, стръмнини и завои, край които зеят бездънни бездни и разбойници непрекъснато нападат!
Не е ли това пътят на греха, който няма нищо общо със святия Божий промисъл, с творческия акт на Бога в живота? Не е ли това пътят, който човек сам си строи, безвъзвратно загубил верния път, посочен от небето?
Когато човек загуби божественото, истински човешкото в себе си, строи на вид примамливи, а всъщност ужасни и страшни пътища, които, ако не се опомни навреме, го водят до една или друга болест, до гибел.
И това е обидата срещу любящия Бог, че ние, хората, съзнателно или несъзнателно строим свои пътища, повече или по-малко отдалечени от Божия път в живота. С това навличаме върху себе си бедите и криволиците, нещастията от зигзагите, завоите и бездните. Страстите и похотите като люти разбойници налитат и повалят всичко хубаво, с което Бог ни е въвел в живота.

Евангелският паралитик си бил изградил такъв един път, който неминуемо го довел до катастрофа. Обидил Бога в себе си, той легнал на постелката, без да стане.
Безспорно, като всеки друг паралитик в живота, той ще да е търсил по земята средства, за да се лекува. Много мъки ще да са преживели и неговите близки. Напразни били усилията. Грехът е болест, която не може да се лекува със земни средства, защото в същината си тя е противодействие на Небето. Парализата на живота не може да се лекува със земни средства, защото тя е бягство от святия ред на Бог в живота. Кой може да излекува себе си със средства, които по естеството си разширяват и разгарят болестта? Може ли човек да се спаси от пожар вътре в самия пожар? Може ли да се спаси от удавяне във водовъртежа на разярените и разпенени вълни? Човек трябва да бяга от пожара, от гнева на вълните, за да се спаси. От къде може да дойде помощ? Коя ръка може да вдигне затъващия? Коя ръка може да хване горящия, за да го спаси? Е д и н с т в е н о ръката на Този, Който е над пламъците и водите, ръката на Този, Когото ние толкова често забравяме. Единствено тая всемогъща ръка, която ние съзнателно или несъзнателно изпускаме при бързеите на живота, когато се движим сред огнените стихии на собствените си страсти, пороци и грехове.
Над морето на живота, над пожарите в света има само една Ръка, която, благославяща и спасяваща, се спуска от безкрайните висини над всяка човешка душа, която плава над разгневените бездни, над безчет опасности и тревоги. Това е ръката на Този, Който някога видим в обикновен човешки образ, вдигна множество хора от техните постелки и им върна вярата в живота, светлата вяра в чистия и радостен живот.
Някога книжниците като Го чули да говори за прошка на греховете, сметнали, че Той богохулства. Та нали само един Бог има право да прощава грехове? Та нали греховете са обида на Бога? Какво общо има Тоя с греховете на парализирания? Какво общо ли? Ако книжниците имаха очи, щяха да видят. Щяха да видят и разберат, че дълбоко обиденият Бог е пред тях, за да вдигне и спаси всеки човек, който лежи безпомощен на одъра на своите смъртоносни грехове.
Разказва се за един ковач, който имал крайно непослушен син. Един син, който с непокорството си, с различни прояви на отвратително своеволие, се спуснал стремглаво във вихъра на разпалени страсти и похот; нанасял обида след обида, причинявал

горчивини след горчивини на своя добър баща. Всяка обида ковачът отбелязвал с гвоздей, забит откъм вътрешната страна на вратата на ковачницата. След всеки грях, сторен от неговия син, той забивал по един гвоздей във вратата. Често пъти синът чувал как тежкия чук на баща му забива поредния гвоздей във вратата. Той знаел какво означават тези гвоздеи! След всеки грях чувал как чукът на баща му бие по неговата собствена снага, как гвоздеят се забива навътре и стига сърцето му. Един ден влязъл в ковачницата и с ужас видял, че цялата врата е покрита с гвоздеи. Нямало повече място. „Татко, - запитал той – какво ще правиш по-нататък? Тук няма място за повече гвоздеи?!" Бащата мълчал. Замлъкнал и синът. Една сълза паднала върху нажеженото желязо на наковалнята. „За раните, които ти ми нанасяш, - промълвил в дълбока скръб ковачът – в сърцето ми все още има място". Не казал нищо повече. Заудрял пак зачервеното желязо. Огнени искри прехвръкнали под тежката му ръка. С наведена глава синът излязъл навън. Цялата врата със сгъстено набитите по нея гвоздеи не изчезвала отпред очите му. Тръгнал по една улица, излязъл навън, из полето. Мъчел се да се разсее, да махне от погледа си тая врата, а тя продължавала да стърчи пред него. Гвоздеите сякаш оживели. Вратата изчезнала. На нейно място той видял живите, юнашки гърди на собствения си баща и гвоздеите набити в тях. Видял и очите на баща си – тихи и кротки. Една сълза отново се търкулнала надолу и паднала върху нажеженото желязо. Снопове искри лумнали от него... Разплакал се младият човек и бързо се затекъл към баща си. Спуснал се, прегърнал го и му казал: „Татко, прости ми! Много, много съгреших!" Ковачът го притиснал до себе си със здравите си ръце. Дълго баща и син мълчели. Железата изстинали върху ковачницата от падащите върху тях бисерни капки едри, топли сълзи.

На другия ден синът пак влязъл в ковачницата. На вратата вече нямало гвоздеи. Баща му ги бил извадил. Зеели само множеството дупки от тях. Погледнал синът към вратата и тихо забелязал: „Татко, ти махна гвоздеите, но дупките останаха." – "Да, те останаха! – кротко промълвил бащата. – Тях само Един може да премахне. Небесният Баща на всички ни, Когото ти обиди с греховете си".

Когато Господ Исус Христос казал на паралитика: *„Синко, прощават ти се греховете!",* е изразил тъкмо тая истина, за която не били чужди и еврейските книжници по онова време, която и ковачът дълбоко чувствал в душата си – че единствен Бог, Създателят на

живота, е в сила да премахне раните от гвоздеите на греха, които се забиват дълбоко в живота и го парализират, правят го духовно неподвижен, тревожен и тежък.
Когато си спомняме разказа на ковача, неволно в съзнанието ни изпъква представата за Бога като всемогъщ, вездесъщ и всеблаг небесен Ковач, изпод тежката ръка на Когото искрят безброй звезди по небосвода, творческият чук на Когото се размахва от единия до другия край на безкрайната за човешкия поглед вселена и твори живота във вековете. По тежката врата на живота се забиват гвоздей след гвоздей. Не чувате ли как чукът на Всемилостивия ечи в нашите собствени съвести? Гвоздей след гвоздей. Рана след рана. Тревога след тревога. Един след друг падат парализирани. Земята се покрива с парализирани души. А чукът бие по вратата на живота. Не спира.
Когато Господ Исус Христос бил в оная капернаумска къща, за която ни разказва Светото Евангелие, четирима били понесли един от тия парализирани хора на живота. Тяхната лична съпричастност била толкова голяма и вярата им в светлия изход толкова силна, че те разтворили покрива на къщата, за да пуснат отгоре, в нозете на Твореца и Спасителя на живота, тоя полумъртъв труп.
Когато всички сили и възможности се изчерпят, остава само една, която никога не се изчерпва – силата на Бога, безкрайната възможност на Небето да спаси земята. Тази сила и тази възможност Господ Исус Христос открил на света ясно и убедително, когато любвеобилно продумал на парализирания: *„На тебе казвам: Стани, вдигни постелката си и си иди у дома!”*
Всеопрощаващата, всеоздравяващата и всеосвещаващата сила на живота идва чрез благодатното божествено слово на Спасителя: „*Стани, вдигни постелката си и си иди у дома!”*
Този е пътят на спасението от греха и неговите ужасни последици. Пътят, който премина през покрива на капернаумската къща и се спусна надолу към нозете на Богочовека – път на една голяма, светла вяра, която показаха четиримата близки на парализирания човек.
Могат ли дупките, останали от гвоздеите по вратата на ковачницата да изчезнат от нея, тъй да се изгладят, че да не се виждат дори и следи от тях? - Могат! Това доказва Светото Евангелие, което разказва как Господ Исус Христос върнал здравето на паралитика и то така го върнал, че у него не останала и най-малка следа от тази тежка и коварна болест.

С нашите грехове, които парализират живота ни, ние сме обидили Бога. Направили сме нечиста дрехата на живота, която Той ни е дал; осквернили сме храма на нашите собствени души, в който Той живее. Затова е необходимо да се обърнем към Него, да Го потърсим с разпалената ревност на ония четиримата, които не се стесниха и покрива на къщата да отворят, за да се доближат да Неговата сила.

Силата Божия, светлината Божия, която твори живота, ни е необходима. Тя се постига с дълбока молитва на покаяние, със здрав, не само телесен, но и духовен пост, с истинско вътрешно съкрушение, с вътрешен плач, силата на който изпита синът на ковача, когато видя гвоздеите върху гърдите на баща си; с дълбока вяра, която показаха четиримата близки на болния.

Случаят с изцелението на евангелския паралитик ни говори за голямата сила на застъпническата молитва. С вярата си, четиримата носачи се застъпили пред Спасителя. Молитвата им била проста и ясна. Те не са я изговорили с телесните си уста, но душите им говорели: „Господи Исусе, Спасителю на света, спаси тоя човек от ужасната му немощ! Направи това, което никакъв земен лекар не можа да стори. Върни здравето му, Господи, върни силите му, вдигни го от одъра. Дай му радостта, която имат всички здрави хора".

Ап. Яков пише в съборното си послание до християните в света: „*Болен ли е някой от вас, нека повика църковните презвитери и нека се помолят над него и го помажат с елей в Господнето име. И молитвата, която е с вяра, ще избави страдалеца, Господ ще го привдигне и ако е извършил грехове, ще му се простят"* (5:14-15).

Боледува ли някой от нас, ние се нуждаем от молитвата на всички около себе си. Знайте, че молитвата на всички вярващи за един или друг болен е голяма сила. Щом някой измежду нас се разболее, нека да търси тая сила и да я търси в самата църква. За целта Спасителят на света, Божият Син, е установил специално средство, което се нарича помазание. За него ни напомня ап. Яков. Всеки болен може да изпита на себе си силата на това помазание, ако е налице застъпническата молитва на вярващите, ако е налице такава голяма вяра, която показали четиримата носачи на паралитика.

На нашия Господ Исус Христос, Който някога вдигна от одъра болния, Който Сам, чрез Себе Си, чрез живота и делото Си и особено чрез изкупителната кръстна жертва на Голгота, показа силата на небесното прощение, и с това откри възможност хората

да се освободят от своята парализа, от болестите на душите и телата си при наличие на жива и светла вяра – лична и обща – да бъде слава сега и во веки!
Амин!

СЕДЕМТЕ „АЗ СЪМ”

„А Исус като дойде в околностите на Кесария Филипова, попита учениците Си, казвайки: Според както казват хората, Човешкият Син кой е? А те рекоха: Едни казват, че е Йоан Кръстител; други пък – Илия, а други – Йеремия, или един от пророците. Казва им: Но според както казвате вие, кой съм Аз?”

Мат. 16:13-15

Счита се, че моментът, когато Спасителят задава горния въпрос на Своите ученици, е бил съдбоносен за Него и за тях. За Него е бил съдбоносен не защото не е знаел, какво мислят хората за Него. Напротив, Той прекрасно е знаел тяхното мнение, но Той, от една страна бе навлязъл в последната година на земното Си поприще, която бе година на отхвърляне от страна на израилските водачи, и това със сигурност Го е опечалявало силно, и може би в известна степен даже Го е обезкуражавало. От друга страна, Той се е нуждаел от още едно много силно потвърждение в правотата на мисията Му и че Бог-Отец е все тъй с Него. А също и апостолите Му, които смътно са предусещали, че вместо тронове, слава и безбурен живот, ги очакват сътресения, гонения и духовен подвиг, те също се нуждаеха от фокусиране върху целта на мисията Му. Затова и въпросът Му и отговорът на този въпрос беше и за тях от съдбоносно значение. И Той и те получиха онова, от което се нуждаеха, когато Святият Дух изпълни Петър и той извика убедено: „*Ти си Христос, Син на живия Бог”* (ст. 16).
Тогава, стъпил здраво на коловоза на Своето Богосиновство и на Своето Месианство, Спасителят изрече онова ПАМЕТНО СЕДМОКРАТНО „АЗ СЪМ”, върху което ние ще се съсредоточим днес.

1. В Йоан 8:12 **Исус** каза: *Аз Съм СВЕТЛИНАТА на света, който Ме следва няма да ходи в тъмнината, но ще има светлината на живота”.*

И други велики личности претендират да са били носители на духовна светлина, като някои от тях са имали известно основание да твърдят подобно нещо, обаче други изобщо нямат такова право.

Например: Буда, Зороастър, Сократ, Мойсей, арх. Стефан и др., но те са приемали и излъчвали чужда, а не своя светлина, също както луната свети, отразявайки светлината на слънцето. Освен това, тяхната светлина е осветявала само известен кръг от хора, намиращи се около тях, обаче, останалата част от човечеството е оставала в тъмнина.

Исус Христос не е заимствал Своята светлина от никого извън Себе Си, но С а м е И з т о ч н и к на светлина. Той е *"истинската светлина, която осветява в с е к и човек…"* (Йоан 1:9 а). **Той** казва следното за Себе Си: *"Духът на Господа е на Мене, защото Ме е помазал да… проглася… прогледване на слепите…"* (Лука 4:18 а, г). И наистина Христос отвори очите на много слепци, подарявайки им съвършено зрение. Той и днес изцелява слепците и им подарява истинско зрение. **Той** още казва за Себе Си: *"Аз дойдох светлина на света, за да не остане в тъмнина никой, който вярва в Мене"* (Йоан 12:46). Тук Господ Исус има предвид духовните слепци, онези хора, които са слепи за Бога, за вярата, за Евангелието; онези, които живеят в духовна тъмнина, защото са подвластни на Сатана. На тях Той иска да даде зрение и светлина, ако те повярват с цялото си сърце в Него, ако Му посветят живота си и станат носители на Неговата светлина.

Някой си човек, който търсел душевно спокойствие и равновесие, решил да сложи тъмни завеси на прозорците си, за да не може да проникне в стаята му ни най-малък лъч светлина. Дразнел се от светлината. И заспал. Спал дълбоко през цялата нощ. И когато късно на другия ден се събудил и чул как шуми градът около него, как птички пеят, изпаднал в ужас. Защото той бил отворил очите си, а не виждал нищо. Скочил в ужас от леглото си и бързо дръпнал завесите. И блеснала виделината пред очите му. Усмихнат, той погледнал слънцето и се успокоил.

Исус Христос е светлина на разума. Исус е светлина и на сърцето. Светлина, която ни освобождава от тъмнината, от греха, от всичко, което тревожи човека. Исус дойде, за да отвори най-вече духовните ни очи. Щом Той е при нас, ние сме в светлина. Щом Той е далече от нас, ние сме в мрак. Да вярваме в Христа, това означава да имаме светлина и за разума, и за сърцето, и за волята. Ето защо **Той** ни казва: *"…докле имате светлина, вярвайте в светлината, за да бъдете синове на светлината"* (Йоан 12:36)!

2. В Йоан 10:9 **Исус** казва: *Аз Съм ВРАТАТА; през Мене, ако влезе някой, ще бъде спасен, и ще влиза, и ще излиза, и паша ще намира".*

Обикновено, врати се поставят в затворено или оградено пространство, за да ограничават достъпа към това пространство. На нас вратите са ни добре познати. Всеки ден ние влизаме и излизаме през много врати: през вратата на дома ни, на работното място, на магазина, на училището, на църквата, на двора и т.н. Всяка една от тези врати води до точно определено място.
Исус е Вратата, която води в небето, и през която, ако влезе някой ще бъде спасен. Влезли ли сме ние през Вратата-Христос в небето? Или търсим други врати-възможности, които да ни отведат в небето и към спасението? Например вяра в застъпничеството на светии, които да ни помогнат да се спасим? Или следваме най-различни и често пъти противоречиви човешки мнения и пр., само и само да не се доверим на Божието Слово?… Нека добре да запомним, че всички възможни други врати са фалшиви и че те ще ни отведат в гибел. Само Христос е истинската Врата за небето и към спасението.
Но как се влиза през Вратата-Христос? През нея не може да влезе безраборно който и да било човек, а само този, който има ключ. Кой е ключът за небесната врата? – Ключът е в я р а т а. **Исус** казва: *Който в я р в а в Мене има вечен живот"* (Йоан 6:47). На друго място в Божието Слово четем: *"…Бог ни е дал вечен живот, и… тоя живот е в Сина Му. Който има Сина, има тоя живот; който няма Сина, няма тоя живот"* (I Йоан 5:11-12).
Началникът на затвора в гр. Филипи бил дълбоко развълнуван от чудото, случило се с апостолите Павел и Сила. Той осъзнавал, че тук се намесва някаква свърхестествена сила, за която той нищо не знаел. И пожелал да узнае, кой е този могъщ и чуден Бог. Закопнял да спаси душата си. И запитал апостолите: *"…що трябва да сторя, за да се спася?"* А те му отговорили: *"Повярвай в Господ Исус Христос и ще се спасиш ти и домът ти"* (Деян. 16:30-31).
Да, Вратата за небето и към спасението, Христос, се отключва само с жива, искрена и сърдечна вяра.

3. В Йоан 14:6 **Исус** казва: *"…Аз Съм ПЪТЯТ, ИСТИНАТА И ЖИВОТЪТ; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене".*

а) Исус е е д и н с т в е н и я т П ъ т към Бога. Той стана Път към Бога, когато бе разпнат на Голготския кръст. Преди Неговото разпятие пътят към Бога бил затрупан от греховете на човеците

дотолкова, че никой човек не заслужавал Божията слава и милост и не можел да се добере до тях. Обаче *"Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот"* (Йоан 3:16). Кръстът е най-силното доказателство, че Бог е любов! И така, чрез кръвта на разпнатия Божий Син, ние имаме право и дръзновение да влезем в небесното светилище при Бога; защото Исусовото пригвоздено тяло стана за нас новият и жив път, водещ към Бога.

б) Исус е и ж и в а т а И с т и н а**.** Човешките понятия за истина са разтегливи и противоречиви, но Исус е абсолютната и неизменна истина. Бидейки такава истина, **Той** ни казва: *"…и ще познаете истината и тя ще ви направи свободни"* (Йоан 8:32). Може би и ние, подобно на някогашните юдеи, ще Му кажем, че *"никога, никому не сме били слуги"*, и как смее да казва Той: *" ще станете свободни"* (Йоан 8:33)? Но ето, че **Той** ни отговаря: *"Истина, истина ви казвам, всеки, който върши грях, слуга е на греха"* (Йоан 8:34). И така, Исус ни разкрива истината за нашето духовно състояние: ако вършим грях, слуги сме на греха. Той иска да ни освободи от робството на греха, което е вторият извод, свързан с истината. **Той** казва: *"ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни"* (Йоан 8:36). Исусовата жертва на кръста е, която ни освобождава от робството на тлението, и чрез която ние преминаваме в славната свобода на Божиите чада. Вярваме ли в тази жертва? Приемаме ли нейния смисъл и нейното значение? Ако да, ние сме свободни от греха и сме станали чада на светлината.

в) Исус е и Ж и в о т ъ т. **Той** казва: *"…Аз дойдох, за да имат живот, и да го имат изобилно"* (Йоан 10:10 б).
Наистина ние всички имаме живот. Но какъв е този живот! – заплашван, изтормозен, отеготен, изнервен, кратковременен и пр... Дори и в ада има живот и заключените там също живеят, обаче, какъв живот е това?!... Началото на живота ни е неизвестно; неизвестен и не в наши ръце е и краят на живота ни. А животът, който Исус ни дава, е изобилен, непресъхващ, какъвто е изворът на една пълноводна река. Исус ни дава вечен живот, който не се влияе от болести, нито може да бъде прекъснат от смъртта. *"Истина, истина ви казвам, който слуша Моето учение, и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот, и няма да дойде на съд, но е преминал от смъртта в живота"* (Йоан 5:24). Исус дава този вечен живот от кръста. Той затова бе разпнат, *"та всеки, който вярва в Него, да не погине, но да има вечен живот"* (Йоан 3:16).

4. В Йоан 10:11 **Исус** заявява: *"Аз Съм ДОБРИЯТ ПАСТИР; добрият Пастир живота Си дава за овцете".*

Наистина, ние всички блуждаехме като изгубени овце, скитахме се по пустини и планини, не познавахме, що е бащина ласка и грижа, но ето, че Исус дойде при нас, и заради нас Той даде живота Си на грубото кръстно дърво. Исус умря за овцете. **Той** казва: *„затова ме люби Отец, защото Аз давам живота Си, за да го взема пак… Имам право да го дам, и имам право пак да го взема"* (Йоан 10:17-18 б). Да, Той възкръсна от смъртта и осия живот и безсмъртие. Той ни води сега на зелени пасища и при тихи води. Освежава душите ни, води ни през прави пътеки заради името Си. Даже и в долината на смъртната сянка да се намираме не бива да се боим, защото Добрият Пастир е с нас! Той ще ни води неуморно, грижливо и вярно, докато най-после ни заведе на най-хубавото място – във вечното блаженство.

5. В Йоан 5:15 **Исус** рече: *"Аз Съм ЛОЗАТА, вие сте пръчките, който пребъдва в Мене и Аз в него, той дава много плод, защото отделени от Мене не можете да сторите нищо".*

Тук откриваме четири главни мисли:

- ✓ Исус е Лозата
- ✓ ние сме пръчките
- ✓ трябва да принасяме много плод
- ✓ без Него сме нищо

Ако ние сме пръчки на истинската Лоза, през нас трябва да тече божествен сок – сок на благодат, сок на сила, сок на мъдрост, сок на смирение, сок на любов; сокове, които да ни правят плодоносни. Защото целта, която Бог преследва, като ни е направил пръчки на истинската Лоза, не е ние да се разлистваме само с хубави и големи листа, но е ние да даваме много плод. Лоза, която ражда много, лозарят я окопава, подрязва, наторява и пр. Тайната на плодоносния християнски живот е много проста: п р е б ъ д в а н е на Л о з а т а. Тази истина прозрял **псалмопевецът Давид**, и ето за какво се моли той на Бога: *"Пази ме, Боже, защото на Тебе уповавам. Рекох на Господа: Ти Си Господ мой, вън от Тебе няма добро за мене"* (Пс. 16:1-2). И **ап. Павел** казва същото по този въпрос: *"Съразпнах се с Христа, и сега вече не аз живея, но Христос живее в мене"* (Гал. 2:20 а). Скрити в Христа, облечени с Христа, пребъдващи в Христа, ние ще можем като Павел дори и 13 послания да напишем, и Европа да

евангелизираме, и църкви да основем, и живота си под меч да положим… Въпросът е сме ли в Христа и Христос в нас ли е?...

6. В Йоан 6:35 **Исус** изрече: *"…Аз Съм ХЛЯБЪТ НА ЖИВОТА; който дойде при Мене никак няма да огладнее, и който вярва в Мене никак няма да ожаднее".*

Той стана Х л я б н а ж и в о т на кръста. На него Той бе разчупен на части и предложен на всеки човек. И който е гладен, и който е жаден, нека отиде при кръста и да яде и да пие вечен живот чрез разчупването на Хляба на живота.
В Йоан 5:39 Сам **Той** казва: *"Изследвайте Писанията,… в тях имате вечен живот, и те са, които свидетелстват за Мене".* С л о в о т о Божие, което ни разказва за Исус, също е хляб на живот – вкусен, изобилен, благодатен. Беряните всеки ден изследвали Писанията и по този начин се хранели и заяквали духовно (Деян. 17:11). Младият Исус Навин не допускал Книгата на закона да падне от ръцете му, затова бил силен духовно (1:8-9). Словото Божие е питателна духовна храна и за стари, и за млади, за учени, и за неуки, за пастири, и за миряни, за всички.
Четем ли го всеки ден? Храним ли се с неговите святи истини? Е ли то компас и ръководство в живота ни? Вярваме ли, че Исус пребъдва в нас чрез Словото Си?...

7. В Йоан 11:25 **Исус** казва: *"…Аз Съм ВЪЗКРЕСЕНИЕТО И ЖИВОТЪТ; който вярва в Мене, ако и да умре, ще живее".*

Тези думи на Исус Христос може би са най-важните в Библията, защото са гаранция за нашето безсмъртие. Исус ги изрече в дома на Марта и на Мария в онзи момент, когато смъртта властваше в този дом. Тези думи родиха вяра в душите на опечалените сестри и отмахнаха огромния камък на мъката от сърцата им. Тези думи принудиха смъртта да пусне жертвата си, а Лазар да излезе от студения гроб. *"Лазаре, излез вън!"* – тези думи ще бъдат авангарда на християнството до тогава, докато Исус е възкресението и живота. А Той всякога и за всички е възкресението и живота. Затова, когато смъртта дойде при теб и те повика, помни, че Исус е възкресението и живота, и не се плаши от нея! Щом се изправиш пред зейнал гроб, изпращайки близък човек, не плачи безутешно, но вярвай, че Исус е възкресението и живота!
За какво ни говори една пеперуда? За смъртта и възкресението. Имало е време, когато тя е била просто не особено приятно буба-червей, отделящ коприна. Този червей се е самозазидал в пашкула

си, като в гроб. Но не мислете, че той е умрял. О, не! Сега в пашкула става чудо – червеят се превръща в какавида – отвратителна и жалка. Но това не е всичко. Ето, че не след много време какавидата се превръща в красива пеперуда, която пробива пашкула и излита на свобода.
Тази метаморфоза трябва да ни напомня за нашето собствено духовно умиране и възкресение. И наистина не умряхме ли ние, грешниците за греха; не бяхме ли "погребани във водния гроб" в знак, че сме мъртви спрямо греха? И не бяхме ли преобразени в нови създания под благодатното влияние на Божия Дух? И след това не възкръснахме ли за нов, богоугоден живот? О, **ап. Павел** ни казва, че *"ако сме умрели с Христа, то ще и да живеем с Него"* (Римл. 6:4-8). Затова, ако ние сме били превърнати от червеи в красиви пеперуди, нека никога да не пожелаваме да станем пак червеи. Или: *"така и вие считайте себе си за мъртви към греха, а живи към Бога в Христа Исуса"* (Римл. 6:11).

Историята за Исус е историята на нашето избавление, а фактите от живота Му са истини за нашия вътрешен живот.
Христовата с в е т л и н а е наша виделина.
Христос е В р а т а т а, през Която минаваме от смърт в живот.
Кръстът на Исус е п ъ т към Бога; и с т и н а, която освобождава от игото на греха и и з в о р на вечен живот.
Ние сме послушни овце на най-добрия П а с т и р, Който дава живота Си за овцете.
Христос е Л о з а т а, Чийто сок ни прави плодоносни и вечно свежи и ароматни.
Исус е Х л я б ъ т на живота, от Който се храним и затова живеем и ще живеем.
Исус е в ъ з к р е с е н и е т о и ж и в о т ъ т за нас – и тук на земята, и горе в небето.
Исус Христос е всичко за всички. Слава на името Му!

Амин!

ХРИСТОВОТО ПИСМО

„Вие сте нашето писмо, написано в сърцата ни,
узнавано и прочитано от всичките човеци,
и явявате се, че сте Христово писмо,
произлязло чрез нашето служение,
и написано не с мастило, но с Духа на живия Бог,
не на плочи от камък, но на плочи от плът –
на сърцето."

II Кор. 3:1-3

Личността на Господ Исус Христос винаги е възбуждала огромен интерес. Причината за този интерес е основателна, защото се касае за Оня, Който раздели историята на две половини – стара и нова, преди Христа и след Христа, като Сам стана център на общочовешката история.

Още от начало х р и с т и я н и т е отдадоха на Исус почести като на Бог. Те призоваваха в молитвите си името на Исус. В песните си славословеха пак Исус.

Ю д е и т е пък виждаха в Исус един обикновен пророк. Някои от тях Го считаха за измамник, завладян от Веелзевул.

Е з и ч н и ц и т е се надсмиваха над „разпнатия Бог". Той бе за тях глупост и безумие.

Ф и л о с о ф и т е се изказваха различно за Него. Едни Го нарекоха „велик учител на добродетелта", а други Го мислеха за „символ на божествена мъдрост". Трети Го назоваха „човек с необикновени мащаби", четвърти пък се осмелиха да отричат историческото Му съществуване!...

За Исус разпространиха какви ли не и з м и с л и ц и. Че живял в Индия и Египет, където бил до 30-годишната Си възраст, където усвоил религиозните възгледи и магьосническото изкуство на будизма, йогите и на египетските жреци.

Особено много критикуват Исус за това, че н е б и л п и с а л н и щ о, не бил оставил н и к а к в о л и т е р а т у р н о н а с л е д с т в о. Противопоставят Му великите мислители, музиканти и учени, които са оставили за поколенията ценни шедьоври. И мислят, че с това могат да уязвят Исус Христос. Напразно!

Наистина, Сам Исус не е написал и не е оставил нито едно писмено съчинение. Той не беше нито философ, нито поет, нито музикант, нито учен, нито основател на религия в обикновения смисъл на

думата.

Исус не е писал нищо и все пак Той ни е оставил ТРИ ГОЛЕМИ СЪЧИНЕНИЯ, написани с Неговия величествен почерк. Тези съчинения са: ЛИЧНОСТТА МУ, ЦЪРКВАТА И ЧОВЕШКОТО СЪРЦЕ. За тях ще размишляваме сега.

1. ЛИЧНОСТТА НА ИСУС.

Ние, християните, наричаме Исус истински приятел на човешката душа. Не е излишно да си припомним известния афоризъм, приписван обикновено на **Сократ**: „Кажи ми кой е приятелят ти и аз ще ти кажа, какъв си ти."
Кой и какъв бе нашият приятел Исус Христос?

а) Той бе Приятел с необикновен х а р а к т е р и определена ц е л, извън която не предприемаше каквото и да било. Именно по тази причина Той често казваше: *„Часът Ми още не е дошъл"* (Йоан 7:6).
Той притежаваше и едно друго отлично качество – в я р а. Неговата цел беше евангелизирането на Израил и на целия свят. А съпротивата на Израил и на света беше ужасяващо упорита. *„При Своите Си дойде, но Своите Му не Го приеха"* (Йоан 1:11). Но как този обикновен галилейски селянин постигна такъв огромен успех? Та Той не изобрети някоя сложна машина, с която да смае света; Той не превзе със сила центровете на науката, на богатството и на държавната власт. Тогава, как Исус победи света?
Всичко е толкова просто! Исусовата победа беше победа на вярата, която никога не крои планове, нито прави приготовления, но просто върви напред и върши Божията воля.
Той беше и о р и г и н а л е н. Ние, обикновените хора, сме копия един на друг, защото си приличаме. Рядко някой ще се извиси над останалите с нещо по-оригинално, и въпреки всичко той си остава само човек. «А Исус беше като висока, свежа палма, която израства в пустинята; като едно цвете, което не повяхва; като една река, която не пресъхва; като едно слънце, което никога не залязва.»
Той о б и ч а ш е хората. Любовта Му към тях беше силата, която Го ръководеше и вдъхновяваше. Тя Го правеше нежен и състрадателен към всеки вид страдание. Навсякъде, където имаше нужда от помощ, милостивото Му сърце беше там. Особената цел на любовта Му беше спасението на човешката душа. Той Сам казваше: *„Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото"* (Лука 19:10).

Той беше б е з г р е ш е н. Писанието, което ни рисува откровено грешките на своите най-велики герои, като Авраам, Мойсей, Давид и др., не споменава нищо лошо за Исус. Колкото по-святи бяха героите на Стария завет, толкова по-горчиви сълзи на покаяние лееха те. За разлика от тях, Исус не изповяда никакъв грях. Той беше безгрешен, защото много обичаше Своя Небесен Отец и не искаше да Го огорчава с грехове. Той знаеше, че всеки грях е признак на студенина спрямо Бог.
Характерът на Исус, както видяхме, беше съвършен. Често сравняват Исус със Сократ, който бил забележителен с добродетелния си живот. **Русо** справедливо се възмущавал от подобно сравнение, затова казвал: „Ако Сократ живя и умря като философ, Исус Христос живя и умря като Бог!... Как смеят да сравняват сина на Софрониска с Мариинния Син?!”

б) Исус беше забележителен и със **с л о в о т о** Си.

Древните казвали за прочутите оратори, че «увличат хората след себе си със златни вериги, които излизали от устата им». Какви бяха връзките, с които Исус привличаше всички при Себе Си?
Той поучаваше като един, Който има власт, а не като книжниците. Те поучаваха народа от Талмуда – един еврейски литературен сборник, за който казват, че е пълен с богословски извъртания и религиозна софистика. А Исус говореше Божии думи с божествена власт и авторитет. Хората казваха: „Велик пророк се издигна сред нас”, и «овчарят остави овцете си в пустинята, земеделецът забрави лозето си, риболовецът заряза мрежите си на морския бряг, за да отидат и чуят думите на Исус».
Когато Исус говореше, пред очите на народа оживяваше картината с пламтящия фенер в къщи, и виждаха чашата и блюдото със соса; виждаха как слугините мелят брашното в мелницата и как след това го заквасват, докато всичкото вкисне; виждаха майката да кърпи стара дреха с нов плат, а бащата да налива ново вино в стари мехове. Те още виждаха как кокошката прибира пиленцата под крилете си, и как по полето сякаш оживяваха кремовете, които с величествената си красота превъзхождали славата на Соломон; и враните да кълват семето на сеяча; и гълъбите, врабчетата и кученцата да събират трохи под трапезата на господарите си; и смокинята с неузрелите си смокини; и лозето с кулата сред него; и нивата с жетварите; и овцете по пасищата; и овчарят, търсещ изгубената овца...

Исус говореше за Бога по такъв начин, сякаш че виждаме Бог. Когато произнасяше притчите за изгубената овца и Блудния син, слушателите Му сякаш виждаха небесните врати разтворени и Божието сърце да тупти от милост. Исус събуждаше у всекиго съзнанието, че той носи в себе си една скъпоценна душа, която се нуждае от спасение. Словото на Исус Го изявяваше като истински Пастир и Приятел на човешката душа.
Тук съвсем на място ще прозвучат думите на френския учен и професор **Дю Боа Раймонд**: „Утешете една болница, пълна с болни от рак хора, утешете ги с Гьоте, с Шилер... Няма да успеете. Тогава им дайте Евангелието и ще видите колко надежда ще заискри в очите на нещастниците!"
Като откровение звучат думите на **Виктор Юго**: „Думите на Христос са ръка, която се докосва до сърцето ти!"

в) Христовите чудеса правеха на народа голямо впечатление. И хората *„се чудеха твърде много и казваха: Всичко върши отлично: и глухите прави да чуват, и немите да говорят...*, *така че всички се зачудиха и славеха Бога, и казваха: Никога не сме виждали такова нещо"* (Марк 7:37; 2:12).
Защо Исус вършеше тези чудеса? Защо казваше: *„Здравите нямат нужда от лекар, а болните"* (Марк 2:17)? Той изцеляваше болни, прокажени, парализирани, изсъхнали, с кръвотечение, трескави, възкресяваше мъртви, хранеше гладни, ходеше по водата, заповядваше на морето, превръщаше водата на вино... Исус доказа на хората, че *„за Бога всичко е възможно"* (Марк 10:27 б).
Такъв един необикновен характер, такова едно авторитетно слово и едни такива мощни чудеса очертават пред нас Личност, Която не може да бъде обикновена, не може да бъде забравена; Личност, Която говори по-тайно и по-величествено и от най-завладяващото човешко писмено съчинение. Слава на Господ Исус Христос!

2. ЦЪРКВАТА е второто велико „съчинение", което Исус ни завеща. Църквата е един факт. И то какъв факт!

Коя държава може да се равни по древност с църквата? Колко много бури са сполетели църквата. Тя е устояла на всичките. Народи и царства изчезнаха от земята, но църквата остана. Тя видя падането на римската империя и я изпрати дори до гроба. Тя видя както възхода, така и упадъка на много народи. Тя изпита много нападения. Но както казва **Теодор Беза**: „Тя е наковалня, в която са се разбили много чукове". Често са я провъзгласявали за мъртва, но ето, че тя още живее. Преди четиринадесет столетия,

във времето на бл. Августин, мнозина мислели, че тя умира, но тя е жива и до ден днешен. Във времето на Волтер и на Бърнард Шоу мнозина очаквали смъртта й. Но днес, когато имената на Волтер и Шоу много рядко се споменават, църквата продължава да съществува. „Чудно, нравствено, съвършено и божествено нещо е това, – възкликва **Блез Паскал** – че тази църква, против която постоянно воюват, продължава постоянно да съществува". И ще съществува, защото **Сам Основателят** на църквата казва за нея, че *„портите на ада няма да я надвият"* (Мат. 16:18).

Църквата е едно писмо Христово. И то какво писмо! Това, което казва езичникът **Плутарх**, че „по-скоро вие можете да построите град във въздуха, отколкото да закрепите една държава без религия", важи също и за църквата. Държава без църква не е държава. Народ без църква не е народ.

Нека за миг допуснем, че църквата изчезне от света. Какво ще стане със света? Народът ще се лиши от духовен живот, морал и нравственост.

Нека си представим църквата разрушена. Какво ще последва? На мястото на разрушените църкви ще се построят публични и развлекателни заведения, поправителни домове и затвори.

Нека кажем: „Слава на Бога, че Бог бди за целостта на църквата!"

Тя е Божие творение. Тя е дело на Святия Дух.

Рожденият ден на Църквата е денят на Петдесятница, а Петдесятница е празник на Святия Дух. На този ден Святият Дух възроди сърцата на Христовите ученици и ги направи стълбове на Църквата. Той стана силата на новия им живот и вътрешната връзка помежду им. Така Църквата се оформи като дело на Святия Дух. Той е душата на Църквата. Той свързва отделните й членове.

Погледната отвън, Църквата е съставена от слаби и грешни хора. Това не е същността на Църквата, а нейната в ъ н ш н о с т. С ъ щ н о с т т а й е Сам Господ Святи Дух. Първата Църква се състоеше от рибари, митари и неуки хора и се разпространяваше между долното съсловие на обществото. **Ап. Павел** също признава, че между вярващите няма много мъдри, "*нито мнозина благородни"* (I Кор. 1:26). Въпреки това, тази малка дружинка твърде бързо победи римската империя и вече 2000 години реформира света. *„Ето, Аз съм с вас през всички дни до свършека на века!"* насърчава Църквата Си Исус Христос (Мат. 28:20). Знамето на Църквата е кръстът. Това знаме имп. **Константин Велики** заповядал да се развява над войската му в решителната битка с богобореца Лициний. Сам Господ се явил на Константин в нощта

преди битката и му казал, посочвайки на кръстното знаме: „С това ще победиш!”
Затова ние с възторг пеем:

„Кръстното знаме тъмите разпръсва,
символ на вяра, надежда, любов;
Божия лик то у всеки възкръсва,
Нищий превръща в смирен раб Христов!”

3. ЧОВЕШКОТО СЪРЦЕ.

Величествени шедьоври са Личността на Исус Христос и Църквата Му. Но друго, не по-малко важно и паметно съчинение е човешкото сърце.
Този паметник на Исус срещаме всеки ден и навсякъде. Навсякъде около нас, където живеят истински християни, ние можем да видим в техния живот божествения почерк на Исус Христос. Исус е написал Своето Име върху плочите на много човешки сърца. Със Собствената Си кръв Той написа Своето чудно име и върху нашите сърца. Почеркът на Исус върху човешкото сърце не може да се изтрие. Напротив, такова едно сърце, такава една личност, е живо Христово писмо.
Ап. Павел пише на коринтските християни: *„... става явно, че сте Христово писмо, произлязло чрез нашето служение, написано не с мастило, но с Духа на живия Бог, не на плочи от камък, но на плочи от плът – на сърцето”* (II Кор. 3:3). Ние сме писмо, което четат всички хора. Ние сме Христовото благоухание за всички, които се спасяват, както и за ония, които погиват (II Кор. 2:15-16 б).
Какъв човек е била самарянката от гр. Сихар! – Една изпаднала твар, без свян, без авторитет, презирана от всички, заради порочния й живот; водила шестима мъже, символ на най-дълбоко падение. В момента, в който тя предоставя плочата на сърцето си на Христовото перо, тя изведнъж се променя, обръщайки се към Бога, и станала най-ревностна християнка. Над нея буквално се изпълни пророчеството на **Йеремия**: *„След онези дни, казва Господ: Ще положа закона Си във вътрешностите им и ще го напиша в сърцата им; Аз ще бъда техен Бог и те ще бъдат Мой народ”* (31:33).
А прелюбодейката, която доведоха при Исус в храма?! Какъв човек беше тя? Името й не се споменава, но затова пък прозвището й достатъчно красноречиво ни я представя, коя е и каква е. И какво

казваха за нея противниците й? – Те искаха да я убият с камъни и настояваха Исус да потвърди тяхната присъда. Но Исусовата резолюция беше съвсем друга. Той не бе дошъл да погуби, а да спаси. Той написа върху сърцето й думи на любов и опрощение, и тя цялата потрепера, зарида. В единственото останало чисто кътче в сърцето й Той написа следната резолюция: „Да живее!", която след като прочетоха, обвинителите й се разотидоха.
Един мисионер разказва за една жена, която дошла при него смутена, измъчена и разтревожена. Очите й блуждаели и неспокойно гледали в неопределена посока. „Какво искате? – я запитал той. Тя отговорила: „Търся спокойствие за сърцето си". Тогава той й обрисувал образа на Исус, такъв какъвто той е представен в Евангелието и й предал призива Му към всички хора като нея: *„Елате при Мене всички, които се трудите и сте обременени, и Аз ще ви успокоя. Вземете Моето иго върху себе си и се научете от Мене; защото съм кротък и смирен по сърце; и ще намерите покой на душите си. Защото Моето иго е благо и Моето бреме е леко"* (Мат. 11:28-30). Така тази жена намерила покой за неспокойното си сърце. От този ден нататък тя станала живо и добре четящо се от всички хора писмо Исус Христово.
Наистина, Исус не остави от земния Си живот многотомни съчинения. Той не издигна царски палати, нито величествени храмове. Той не отпечата образа Си върху монети. Но Той издигна живи олтари на Всевишния в човешките сърца и души и в тях, като в живи писма, Той изобразява Своя пречист и свят Лик.

Оправдан е интересът, който предизвиква Личността на Исус Христос. Най-важното доказателство за Него и за това, какъв и кой е Той намираме в трите важни писмени паметника, които Той е оставил:
Личността на Исус – безподобна и съвършена!
Църквата на Исус, която е непобедима!
Почеркът на Исус – неизличим в човешкото сърце!
Личната опитност на милионите, приели Го в сърцата си и изкупени от Него доказва, че историята е била разделена на две чрез появата на Един Богочовек, Който не беше проста халка във веригата на обикновените хора, но Един, Когото човешкият род не би могъл да произведе – Човешкият Син и Божият Син! Животът на Исус Христос в историята не може да престане. Учението Му ще расте все повече и повече. Това е подбудило големия иначе противник на Христа, **Ернест Ранан**, въпреки своето

богопротивничество, да извика възторжено: „Исус няма да бъде надминат! Неговата религия постоянно ще се подмладява. Неговите страдания винаги ще затрогват най-добрите сърца; всички векове ще известяват, че между хората не се е раждал по-велик от Исус!”
Сега нека цитираме и едно християнско мнение, което принадлежи на известния френски общественик **Анри Барбюс**. Той изповядва: „И аз вярвам в Исус! Той ми се откри... Аз Го обичам, притискам Го до сърцето си и ако потрябва ще Го оспорвам на другите!”

Амин!

ТРИУМФ НА ВЯРАТА

„А Той й рече: Дъщерьо,
твоята вяра те изцели.
Иди си с мир и бъди здрава
от болестта си.”

Марк 5:25-34

Днес за пореден път ще спрем вниманието си върху известния на всички ни случай с жената, болна от кръвотечение. Нека с апетит се храним със старите, но неувяхващи истини на Божието Слово.
Характерното в случая с жената, болна от кръвотечение – това е нейната вяра. Аз бих нарекъл този малък евангелски епизод ТРИУМФ НА ВЯРАТА.
Този случай непременно трябва да се разглежда във връзка с възкресяването на Яировата дъщеря. Защо? – това ще узнаем по-късно.

Еванг. Марко разказва как високопоставеният Яир дошъл при Исус Христос и коленопреклонно го помолил да изцели невръстната му дъщеря. Исус незабавно се отзовал. След тях тръгнало едно огромно множество, което отвсякъде притискало Исус Христос. Някъде по средата на пътя шествието изведнъж спряло. Яир, който до този момент водел с бързи и широки крачки колоната, нетърпеливо се обърнал назад, за да узнае причината за това спиране.
Около Христос неспокойно се надигали вълните на човешкото море. Всички се стремели да се докоснат до Богочовека. Хората мислели единствено за себе си и малко влизали в положението на Яир, за когото всяка секунда била скъпа. Той бързал, защото чувствал, че там, в дома му става нещо страшно. Яир вярвал, че ако Исус успее да изпревари смъртта, дъщеря му ще оздравее. Всяко забавяне можело да коства нейния живот.
В този миг чул властният Исусов глас да пита: *„Кой се допря до дрехите Ми?”* Мълвата изведнъж стихнала. Хората, учудени, се заоглеждали. Учениците недоумявали какво иска да каже Исус. Очевидно апостолите, както и многолюдната тълпа, не разбирали и не познавали както трябва Исус, нито са имали особена вяра в Него. Затова Го запитали с лек укор: *„Ти виждаш, че множеството*

Те притиска, а казваш: Кой се допря до Мене?"
О, тълпа, тълпа! Защо ти следваш Исус заради хляба и рибата, без при това да вярваш в Богочовека!...
Дали ние не се намираме сред това множество, което следвало Исус единствено заради материалните облаги? Дали не сме от онези, които винаги се притискат в Исуса, а в крайна сметка си остават пак бедни духом и болни телом? Яир следваше Исус, защото дъщеря му беше болна и искаше Исус да я изцели. А ние? Ние защо следваме Исус?
Христос сега е близо до нас, според както е обещал. Ще се възползваме ли от Неговото присъствие или като тълпата, ще се притискаме до Него с празно любопитство? Може би като Яир ще Го молим да не се бави, защото проблемите ни не търпят отлагане, и защото вярваме само в телесното присъствие и в телесната мощ на Исус? Вместо да Го помолим с вяра, като онзи римски стотник, чийто слуга също беше болен: *„Господи,... кажи само дума и слугата ми ще оздравее!"* (Лука 7:7).
Че тълпата вярваше що годе в мощта на Исус, това е сигурно, иначе не биха се притискали в Него. Че Яир вярваше донякъде в силата на Исус, това е несъмнено, иначе не би Го молил да дойде у дома му. Обаче тълпата не получи нищо от Исус. Яировата вяра не успя да отмести огромния камък на семейната нужда от сърцето му. Защо? – Защото всички те вярваха недостатъчно, не уповаваха изцяло на Исуса. Вярваха в Исус, но без Исус в сърцата си; затова нищо не получиха от Него.
Само една личност успя да се допре не само до тялото на Исус, но и до Неговата мощ и сила. Тази личност бе жената, болна от кръвотечение. Тя бе причината за внезапното спиране на множеството. Тя се бе допряла до Исус с надежда и вяра, че ще оздравее.
Двадесет години тя боледувала. Похарчила парите и имота си по лекари, които вместо да облекчат, влошили болестта й, така че тя се отчаяла да се види някога здрава. Причината да се намери в множеството били „*отзивите за Исус*". Тя чула, че Той отварял очите на слепи, правел сакатите да скачат като елени, немите проговаряли, глухите прочували, бесните укротявал, и си казала: „Всичко това аз знам от очевидци, следователно е истина. Тогава защо и аз да не опитам? Ще отида при Исус. Стига ми само да се допра до дрехата Му и ще оздравея".
Тя не дала заявката: „Исусе, като привършиш работата Си в Яирови, ела у дома да ме излекуваш". Тя не последвала начина на

вярване на тълпата, която все върви подир Исус, а сърцето й отстои на бездни от Него.
Понеже била болна от кръвотечение, а според Мойсеевия закон страдащата от такава болест жена се считала за нечиста и трябвало да си седи у дома (Лев. 15:25-28), тя не смеела да се приближи при Исус направо и да Го помоли да я изцели. Но тя вярвала, че и без дума, без докосване, без външен знак, Исус може да я изцели, докато Яир и тълпата не можели да повярват без външни знакове, без телесни действия.
У жената нуждата родила и преумножила вяра, а у Яир нуждата потискала и материализирала вярата. Явно, че Яир и тълпата се нуждаели от един урок по вяра, от един триумф на вярата. Не след много, при известието за смъртта на дъщеря му, той щял да се нуждае от още по-голяма вяра, която сега му липсвала. Бог промислил нуждата и вярата на жената, за да подпомогне Яир.
И ние се нуждаем от урок по вяра. И ние имаме нужда да видим един триумф на вярата. Наистина, ние чуваме отзиви за Исус – как излекувал този брат, как отговорил на нуждата на онази сестра, но колко често тези отзиви падат върху каменливата почва на нашите недоверчиви сърца! Колко често ние, вместо да се допрем с вяра до Исус, Го питаме: „Ще дойдеш ли у нас да ме излекуваш?" Искаме да ни се яви във видение, за да Го повярваме. Поставяме условия като Яир и тълпата.
Исус е до нас! Силата Божия е до нас! Отговорът на нуждите ни е при нас! Необходимо е само едно докосване с вяра, и ние ще бъдем здрави, благословени, ощастливени.
Жената вярвала силно в чудотворната Исусова сила, затова без да Му се обади, се опряла в Него. Не, не в тялото Му, а в дрехата Му. Тя би искала да докосне ръцете или нозете Му, но те били ангажирани от тълпата – уви, безуспешно!
Жената се докоснала и о, чудо! За нея това не било чудо; не, защото то предварително се извършило в сърцето й. Да вярваш преди чудото е по-голямо чудо! Така направила жената! Тя не се излъгала в надеждата си. Вярата й се оправдала. От Исус излязла сила, която подобно на електрически ток, разтърсила тялото й и здравето й се възвърнало. Това, което човешкото изкуство – медицината – въпреки старанията си не могло да направи, направила го вярата на жената.
Вярата е с и л а! *„Без вяра не е възможно да се угоди на Бога, защото който идва при Бога, трябва да вярва, че има Бог и че Той възнаграждава тези, които Го търсят"* (Евр. 11:6). Вярата изключва

всяко съмнение, защото съмнението е като морските вълни, които ни блъскат, ту в надежда, ту в отчаяние (Яков 1:6). Само молитвата с вяра, само докосването с вяра, само очакването, което има за основа вярата, може да избави страдалеца (Яков 5:15). *„Праведният ще живее чрез вярата си"* (Ав. 2:4). Вярата е щит, в който се разбиват всички атаки на света, греха и Сатана (Ефес. 6:16). Вярата е броня, която ни запазва от отровните стрели на съмнението (Ефес. 5:18).

Вижте колко много държи Исус на вярата! **Той** казва: *„Ако имате вяра колкото синапово зърно, ще кажете на тази планина: Премести се оттук там и тя ще се премести; и нищо няма да е невъзможно за вас"* (Мат. 17:20). *„... всичко, което поискате в молитва, като вярвате, ще получите"* (21:22). Когато учениците се чудеха на изсъхналата смокиня, **Исус** им каза: *„Имайте вяра в Бога!"* (Марк 11:22). А когато те, изплашени от морската буря, се мятаха насам и натам в потъващата ладия, **Той** ги запита: *„Къде е вярата ви?"* (Лука 8:25).

Вярата е голяма опора, която свързва душата с Христос. Нещо повече: вярата държи Христа здраво.

Тя е като гърка **Антистен**, който отишъл при един философ, за да учи, но заради своята невъзможност да възприема бързо бил изгонен от него. При следващата среща с учениците, Антистен се представил отново и философът наредил да дойде един човек с цепеница, за да изпъди глупавия ученик, но учителят бил победен от своя ученик, който казал: „Няма цепеница, която е достатъчно здрава, за да ме отдели от тебе. Тук искам да си остана и да уча. Аз мога да науча толкова много от тебе!"

Да бихме могли да имаме една подобна вяра, която казва на Христос: „Аз не си отивам от Тебе! Няма заплаха, която може да ме прогони от Теб! Няма сила, която може да ме раздели от Теб! Аз не Те оставям, Ти ще ме благословиш, Ти ще ме съживиш, Ти ще ме изцелиш, Ти ще отговориш на нуждата ми!"

Нека с вяра се докоснем до Христос! Опрете се в дрехата на Христа, Който сега е до нас. Имайте вяра в силата и в любовта на Христос, защото Исус Христос е жив!

Ако по този начин ние се опрем в Него, Той и на нас ще каже същите думи, които каза на изцелената жена: „Дерзай, дъще! Твоята вяра те спаси; иди си с мир! И бъди здрава от болестта си!"

Дерзай, братко! Щом с вяра си дошъл при Христос, Той ще простре към теб милостива десница!

Дерзай, сестро! Имай вяра в спасителната мощна сила! Остави пред нозете Му всеки товар и всяка въздишка!
Дерзай, приятелю! Вярваш ли в Приятеля над приятелите? Ако да, Христос ще ти се открие и ще те благослови, както е благословил и нас!
Дерзайте, братя и сестри! Бог ни обича и е готов да ни покрие с мантията на милостта Си! Слава на Бога!

Амин!

ЦЪРКВАТА

„...и Аз ти казвам, че ти си Петър,
и на тая Канара ще съградя Моята църква,
и портите на ада няма да й надделеят”.

Мат. 16:18

Човек, според думите на един известен философ, е обществено създание. По природа той живее в общество и изпитва чувства на доволство и на сигурност само в общество. От най-ранни времена и до сега хората са се сдружавали за взаимна помощ и защита. Обществото е израз на копнежа на човека за утеха и сигурност.
Никъде другаде човекът не е намирал тази утеха, сигурност и този мир, както в Христовото общество – Църквата, защото всички други общества са създадени от хора, а Църквата е създадена от Бога.
Думата ц ъ р к в а съответства на гръцката дума е к л е с и я, което означава: правилно свикано народно събрание; или общество от хора, основател на което е Сам Бог.
В Новия завет думата църква за първи път бе употребена от **Господ Исус Христос** в разговора Му с Петър: *„на тази скала ще съградя Моята църква; и портите на ада няма да я надвият”* (Мат. 16:18). Така че Исус Христос Сам основа Църквата. Той е големият крайъгълен Камък, на Който е основана тя. Той е основата на всички християнски опитности и Църквата е основана върху Него. Никой не може да положи друга основа, освен положената, която е Исус Христос (I Кор. 3:13). Той обеща да живее с и във всички, които са членове на Църквата Му.
От казаното до тук разбираме, че не става дума за някаква човешка организация, но за един организъм, в който реално обитава Сам Бог.

За този жив организъм, чиито членове сме и ние, за ЦЪРКВАТА НА ИСУС ХРИСТОС ще размишляваме сега.

1. ГОСПОД ИСУС ХРИСТОС Е Г Л А В А Т А НА ЦЪРКВАТА

Той е първоначалният източник на всеки християнски живот.
В днешния век на високи технологии и прогрес в науката е много лесно да направим сравнение с даден сателит в космоса, към който са насочени множество сателитни чинии тук и там по земната повърхност, с които пък са свързани различни телевизионни, аудио, мобилни и др. видове оператори, от които ние, като крайни

потребители, получаваме например телевизионен образ и т.н. В армията пък един главнокомандващ генерал издава заповеди на различни родове войски и те му се подчиняват.
Спрямо Църквата, Исус Христос се намира в положение на главнокомандващ Генерал и на Глава, Която издава заповеди. Тази истина ясно е разкрита в Божието Слово. В посланието до Колосяните четем: *„Той е и Глава на тялото, т. е. на църквата, Той е Началото, първороден от мъртвите, за да има първенство във всичко"* (1:18). И точно както главнокомандващият генерал очаква заповедите му да бъдат вярно и точно изпълнени, така и Главата на Църквата очаква всеки член от тялото да пребъдва вярно и точно в Него и в Неговото учение.
Без Главата – Исус, не може да има Църква! Християните не могат да бъдат членове на Църквата, ако не са в Исус и ако Исус не е в тях. Църква и християни, в които не живее Исус Христос, са пародия на християни и на църква. И обратно, Църква, в която Исус живее, може да е малка, неугледна, бедна и незначителна, но тя е истинска Църква; също както и християнин, в когото Исус пребъдва, може да е беден, необразован, с примитивни обноски, но е истински християнин. Цената на църквата, както и на християнина не се мери с богатство, образование, обноски и външно великолепие, а с това дали Христос живее в нея или в него. Сам Исус, чрез картинното сравнение с лозата, изразява нашата зависимост от Него. **Той** казва: *„Аз съм истинската лоза и Моят Отец е земеделецът... Аз съм лозата, вие сте пръчките; който пребъдва в Мен и Аз в него, той дава много плод; защото, отделени от Мене, не можете да направите нищо"* (Йоан 15:1, 5).
Нека всеки запита себе си: ние като Църква в Христа ли сме и Христос в нас ли е? Дали Христос е в центъра на всяко богослужение, на всяка молитва, във всяка песен, във всеки живот, във всяка проповед? Главният Пастир ли е Христос на нашата Църква и на душите ни поотделно? Можем ли и ние, подобно на ап. Павел да заявим, че всичко можем чрез Христос, Който ни укрепява?! (Фил. 4:13) Живи пръчки ли сме от Истинската Лоза, Исус Христос?

2. ЦЪРКВАТА Е Т Я Л О НА ХРИСТА и това тяло сме ние, вярващите в Бога хора. Всеки от нас представлява някаква част от това тяло: един е око, друг е ръце, трети е крака, четвърти – мускули, пети – зъби и т.н. Това четем в Посланието до Галатяните 3:28 *„Няма вече юдеин, нито грък, няма роб, нито свободен, няма*

мъжки пол, нито женски; защото вие всички сте едно в Христос Исус".

а) К а к с т а в а м е ч л е н о в е на Църквата?

Заслугата за това е изключително на Бога! Той изпрати Исус Христос, Който ни обича, да ни развърже от греховете ни чрез кръвта Си, пролята на Голготския кръст (Откр. 1:5). И сега *„всеки, който повярва в Него, ще получи чрез Неговото име прощение на греховете си"* (Деян. 10:43). Чрез вяра и любов ние идваме при Христос като при жива канара, и като живи камъни се съграждаме върху Него в духовен дом, в Църква, за да станем свято свещенство, да принасяме духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исус Христос (I Петр. 2:4-5).

Скъпи приятели, които все още не познавате лично Господ Исус Христос, ако повярвате в Него, ако Го приемете за ваш личен Спасител и Му поверите и посветите живота си, вие ще станете членове на голямото Божие семейство – Църквата. Вие ще станете членове на Христовото тяло. Не се бавете с решението си да повярвате в Исус! Той ви обича и ви е развързал от греховете ви чрез кръвта Си. Не се бавете с решението си да Го приемете като ваш личен Спасител и Господ! Ние, повярвалите вече в Христос, също ви обичаме и ви молим: още сега станете наши братя и сестри в Христа!

б) Христовата Църква трябва да бъде е д и н н а

Сам Исус се моли на Небесния Отец за единството на църквата Си: *„за да бъдат едно, както и Ние сме едно; Аз в тях и Ти в Мене, за да бъдат съвършени в единство"* (Йоан 17:22 б-23 а). Нека си послужим с илюстрация от природата. Както снопът от лъчи имат за свой източник Слънцето, както множеството клонки израстват от един и същ корен, както множеството ручеи се разливат от един и същи поток, така и ние, вярващите, сме длъжни да бъдем една Църква – единна и жива. Ако отделим лъча от Слънцето, той изгасва; ако отсечем клончето от дървото, то изсъхва; ако отделим ручея от неговия извор, той пресъхва. Така и оня, който се отделя от Църквата, се отделя от Исус Христос. Оня, - е казал древният църковен учител **Киприян от Картаген** – на когото Църквата не е майка, на него Бог не му е Баща. Който се отделя от стадото Христово, той не е вече член на Църквата, а е самоотлъчил се от Христовото тяло. Не допускайте някой или нещо да ви отдели от

него. Обичайте го и пазете авторитета му. Тогава в Църквата ще има истинско единство в Христа!
Запитали един пастир: „От колко членове се състои твоята църква?" – „От сто и двадесет" – отговорил той. „А колко от тях са активни?" – отново запитали. „Всички са активни!" – отговорил пастирът и добавил: „Има различни видове активност: едни усърдно ми помагат в духовното служение и обичат Божието дело повече от всичко на света. Други не съдействат, а ми противодействат, спъват напредъка на Църквата и всячески терзаят делото Божие. Това са плътски, недуховни „активисти", които разбиват църковното единство. А има и такива, продължил той, които чакат наготово..."
Според Божието Слово, ние сме зависими един от друг: *„Защото тялото не се състои от една част, а от много... Бог е сглобил тялото така, че... ако страда една част, всички части страдат с нея; или ако се слави една част, всички части се радват заедно с нея"* (I Кор. 12:14, 24, 26). Това означава, че щом сме части на едно тяло, всеки има да изпълнява някаква задача, която спомага за растежа на тялото.
Църквата не е организация, дружество или партия, а организъм Христов, тяло Исусово. Ако се повреди някоя част, се поврежда цялото тяло. Даже загубата на един нокът може да разстрои цялата Църква. Затова е важно всеки от нас да бъде духовно здрав, за да бъде здраво цялото тяло. А ще бъдем духовно здрави, когато сме в Христос и Христос е в нас.

3. ВРЪЗКАТА между Главата и тялото и между отделните части се осъществява посредством:

а) С в я т и я Д у х

Господ Исус обеща: *„И Аз ще поискам от Отца и Той ще ви даде друг Утешител, за да бъде с вас во веки... Вие Го познавате, защото Той пребъдва с вас и във вас ще бъде"* (Йоан 14:16-17 б). Исусовото обещание бе изпълнено най-точно. В деня на Петдесятница Бог изпрати Утешителя, Святият Дух, Който във вид на бурен вятър и на огнени езици посети горницата, където учениците бяха събрани за молитва. Този божествен вятър наду платната на кораба на Църквата и тя заплува в световното море, водена и вдъхновявана от Святия Дух. Щом се изпълниха с Духа, несмелите и неопитни до вчера апостоли здраво уловиха веслата и запориха вълните, извличайки от смъртоносната им прегръдка стотици и хиляди души.

Святият Дух стана Кормчия на Църквата. Той и днес се грижи за спасяването на погиващите души и ги избавя от вълните на греховното море. Но Той не само избавя грешници, каквито бяхме и ние, но и се грижи за нашето окончателно спасение. Святият Дух мисли за всеки от нас поотделно. Той се грижи за всеки член, за всеки дом в Църквата и за всяка Църква поотделно, за духовните и материалните ни проблеми.
Най-голямата Му грижа е да ни приобщи към Исус и един към друг. Да ни въведе в свято общение с нашия Изкупител и в свято братско и сестринско общение. Общението с Исус става реалност тогава, когато ти и аз сме изпълнени със Святия Дух. Защото без Святия Дух никой не може да нарече Исус Господ (I Кор. 12:3). Тялото Христово – Църквата, общува с Главата Христос тогава, когато Църквата пребъдва в Святия Дух. Ние можем да имаме нелицемерно общение един с друг, било в разговор, молитва или в песен тогава, когато сме изпълнени със Святия Дух. Той е чудната и здрава връзка между нас поотделно и между нас и Исус.
Ап. Павел изразява това по следния начин: *„Всички ние, било юдеи или гърци, било роби или свободни, се кръстихме в един Дух да съставляваме едно тяло и всички с един Дух се напоихме”* (I Кор. 12:13).
Кръстени ли сме всички със Святия Дух? Ако да, тогава между нас и Исус е осъществена здрава връзка, която никой и нищо не може да смути.
Напоени ли сме всички със Святия Дух? Ако да, тогава между нас и Исус е осъществена спойка, която никаква сила в света не е в състояние да разчупи.
Ето защо, нека с ревност помолим Святия Дух: „Скъпи Святи Душе, ела и ни изпълни, за да бъдем единни помежду си и с Исус Христос!”

б) Ние общуваме с Господ Исус и помежду си и посредством **Г о с-п о д н а т а в е ч е р я**. Ето какво обяснява по този повод **ап. Павел**: *„... ние, ако и да сме мнозина, сме един хляб, едно тяло, понеже всички в единия хляб участваме. Чашата, която бе благословена и която ние благославяме, не е ли това, да имаме общение в Христовата кръв? Хлябът, който разчупваме, не е ли да имаме общение в Христовото тяло?”* (I Кор. 10:17, 16).
Да! Символите на Господната вечеря – хляба и виното – са за нас средство, чрез което общуваме с Исус. Те ни напомнят за **тялото** на Христос, което бе разчупено, подобно на хляб в преторията на

Пилат и на кръста; за **кръвта**, която нашият мил Господ проля на Голгота за опрощаване на безчислените ни грехове. Господната вечеря ни напомня за Голгота и за голямата Божия любов. Господната вечеря отново ни връща, дори и да сме забравили, на онези святи страдалчески места, където бе изработено нашето изкупление. Не случайно още приживе Господ Исус я учреди като едно в ъ з п о м е н а н и е за Него (Мат. 26:26-28). Възпоменание, което има за цел да ни съединява с Христос, да ни подбуди към духовно себеочистване и към подготовка за Господното пришествие. Ето защо трябва да гледаме на Господната вечеря като на един подтик за себеочистването ни от всеки грях, като на един сигнал за подготовката ни да посрещнем Господ във въздуха, като на едно средство за братско и сестринско общуване. Защото, който от нас е готов за общение с Исус чрез Господната вечеря, той трябва да е готов и за общение с брата и със сестрата. Не е възможно да общуваме с Исус, ако съзнателно пренебрегваме общението със светиите. Чрез Господната вечеря ние, отделните трошички от единия хляб, от едното тяло, ставаме е д и н х л я б, е д н о т я л о, според думите на ап. Павел, и по тоя начин се приобщаваме към Хляба на живота, Който е Сам Господ Исус Христос.

Чашата, това е общение в Христовата кръв, а хлябът, това е общение в Христовото тяло. Нека Бог ни благослови!

4. СЕГА ЦЪРКВАТА Е В О Й Н С Т В А Щ А

Ап. Павел пише на своя ученик Тимотей: *„Аз се подвизах в доброто войнстване.."* и лично го приканва: *„Съучаствай в страданията като добър войник на Исус Христос"* (II Тим. 4:7 а; 2:3). Какъв е символът, с който си служи апостолът, за да подбуди към действие и Тимотей и Църквата? Християнинът е оприличен на войник. Това е един много силен символ. Християнинът–войник трябва да скъса с живота на грешния човек, защото *„никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи"* (II Тим. 2:4). Той винаги е зает с непрекъсна духовна война. Само мекушавият християнин не воюва и не обича да слуша за християнското воюване. А Павел ни говори от гледна точка на войника. Неговите послания изобилстват с картини, взети от битката. Воюваме ли ние в доброто войнстване на вярата? Воюваме ли против своята плът, против греха, света и Сатана? Или все още се намираме в детските завивки на изкуплението? Войни Христови, облечете Божието всеоръжие, повикайте на помощ кръвта на Христа и силата на

Святия Дух и се хвърлете безстрашно в доброто войнстване на вярата.
В тази духовна война ще ни противодействат и близки и далечни. Но не забравяйте, че противодействаха и срещу Христос. Даже Го сложиха в гроб, но Той победи като възкръсна! Църкво Христова: *„Да не отслабват ръцете ти. Господ, твоят Бог, е сред тебе - Силният, Който ще те спаси; ще се развесели за тебе с радост, ще се успокои в любовта Си, ще се весели за тебе с песни”* (Соф. 3:16-17).
Спомнете си, че когато ап. Павел беше в Коринт и проповядваше разпнатия Христос, срещу него се опълчиха юдеите, които се противяха и хулеха и Исус и Павел. Апостолът не се уплаши, но с още по-голяма решителност свидетелстваше, че Исус е Месията. И Господ, Който винаги бди за Своите деца, окуражи Павел с думите: *„Не бой се, но говори и не млъквай; защото Аз съм с теб!”* (Деян. 18:9-10).
Знаете ли какво се е случило някога в Антиохия, когато християнството и езичеството били все още във война; когато поклонниците на идолите от една страна и християните от друга страна, трябвало да покажат на чия страна е силата на Бога? По улиците на Антиохия се чували гръмки викове на хилядна тълпа. Биели барабани. С резките си звуци, тръби раздирали въздуха. Народът се стичал в театъра да гледа зрелище: император Нумериан, на колесница, придружаван от сановници и придворни, се връщал от тържествено жертвоприношение на бога на войната Марс. Шествието минавало покрай един християнски храм, в който се извършвало богослужение. Нумериан вдигнал ръка, с което дал знак на шествието да спре. Барабаните спрели да бият. Тръбите престанали да оглушават простора. Ревът на тълпата затихнал. Настъпила тишина. Нумериан заговорил: „Искам да влезете в този храм и да разгоните всички молещи се. Те оскърбяват бог Марс, на когото ние току-що принесохме жертва!” След тези свои думи императорът слязъл светкавично от колесницата си и пръв се отправил към храма.
Тръгнали след него всички. Изведнъж на прага на храма застанал епископ Вавила, старец белобрад. Застанал със светнали очи, строг, внушителен и неотстъпчив поглед.
„Спри се! – извикал той с мощен глас към цезаря. – Не се осмелявай да вършиш това, което не ти прилича!”
„Подъл рабе, - закрещял разярен Нумериан – как смееш да оскърбяваш господаря си? Или не знаеш какво те очаква за

безумната ти постъпка?”
„Над теб, има Един, Който стои несравнено по-високо от теб! – твърдо заявил епископът. – Господ на Силите е с нас, християните! Гледай да не Го оскърбиш! Бог поруган не бива!”
Нумериан изтръпнал. Смелостта го напуснала. Той се отдръпнал назад без да стори нищо на храма и на Божиите чада.
Нумериан не можал да стори нищо на Църквата. Светът не може да напакости на Църквата. Сатана няма да може да навреди на Църквата, защото Господ на Силите е с Църквата! *„Не бой се, защото Аз те изкупих.* - казва Господ на Силите, Творецът ти, Църкво. - *Призовах те по име; Мой си ти. Когато минаваш през водите, с тебе ще бъда, и през реките, – те няма да те потопят; ...Защото Аз съм Йехова, твоят Бог!”* (Исая 43:1, 2а, 3а).

От казаното до тук ние разбираме, че Църквата Христова, която е съставена от живи християнски сърца не е нещо случайно или временно, но е *„царско свещенство, свят народ”* (I Петр. 2:9).
Църквата е солта на земята (Мат. 5:13). Без нея светът ще се разруши.
Днес Църквата живее в едно несигурно на пръв поглед настояще – Сатана е по петите й – обаче, в нейна полза се накланят везните на успеха, защото **Сам Исус** е казал, че *„портите на ада няма да я надвият”* (Мат. 16:18).
Църквата очаква едно още по-успешно и славно бъдеще – приемането й в небесния рай, което ще стане тържествено, с брачна церемония и сватбена вечеря, така, че Божиите чада няма от какво да се плашат в този свят, освен от едно – да не би да се отрекат от Христа...

Амин!

ТЕСНИЯТ ПЪТ

„Влезте през тясната порта, защото широка е портата,и пространен е пътят, който води в погибел, и мнозина са ония, които минават през тях. Понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води в живот, и малцина са ония, които ги намират”.

Мат. 7:13-14

Една от основните задачи на всяка държава е проектиране и изграждане на пътища между села и градове. Пътища, които да свързват отделните селища и по тоя начин да подпомагат развитието на обществения, културния и стопански подем на страната. Колкото по-гъста е мрежата от пътища и колкото по-удобни са те, толкова по-благоприятни са условията за разцвет на народния бит, на културата, търговията, стопанството. Пътищата са един от верните показатели за ръста, мощта и величието на един народ. Там, където е прокарана гъста мрежа от широки и удобни пътища, животът тече леко и спокойно. Там, където липсват такива пътища, животът е спънат и затруднен. Огромно е значението на пътищата.

В зависимост от значението, което имат за народното стопанство и за взаимоотношенията изобщо, пътищата биват главни и второстепенни, малки и големи, по-широки и по-тесни, по-гладки и по-неравни, за автомобили и велосипеди, за каруци, за пешеходци и пр. Дори има пътища, които се вият из теснини в планините, като например козите пътеки, или път, представляващ проснат дънер над някой пенлив поток. Човек, който се движи по един такъв несигурен път трябва да бъде много внимателен и предпазлив, да не би да стъпи на криво и да полети в бездната.

В духовния живот на хората съществуват два вида пътища: ш и р о к и т е с е н. За тях в Светото писание е записано следното: „...*широка е портата и пространен е пътят, който води към погибел, и мнозина са онези, които минават през тях... Понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води към живот, и малцина са онези, които ги намират”* (Мат. 7:13-14).

Важно е да се подчертае, че докато в земния живот широките и гладки пътища са белег за благополучие, а тесните и неравните –

за бедност, то в духовния живот е тъкмо обратното: широкият път е лош, защото води към смърт, а тесният е превъзходен, защото води към живот.
Широкият и гладък път е пътят на хората, които не вярват в Бога. А тесният и неравен път е пътят на хората, които вярват в Бога и Му служат със страх, трепет и любов. Две групи хора в света вървят по два различни пътя. И двете групи, както и двата пътя, имат една крайна цел – те водят за някъде. За къде точно?
Широкият път води към вечна погибел, а тесния път води към вечен живот. Вечна погибел или вечен живот. Това са два твърде важни за човешкия живот въпроси. Дори бих казал: жизнено важни. Ето защо е необходимо ние да разискваме тези въпроси с голяма сериозност и голямо внимание. Защото от правилното или неправилното разбиране на тези въпроси зависи бъдещата участ на човека – погибел или живот, смърт или спасение.

Нека посветим размислите си на темата: ШИРОКИЯТ ПЪТ – ПЪТ КЪМ ПОГИБЕЛ, ТЕСНИЯТ ПЪТ – ПЪТ, КОЙТО ВОДИ ДО ВЕЧЕН ЖИВОТ. КОЙ ОТ ДВАТА ЩЕ ИЗБЕРЕМ?

1. ШИРОКИЯТ ПЪТ

Исус казва: „... *широка е портата и пространен е пътят, който води към погибел”* (Мат. 7:13).
Преди доста години имах възможността да наблюдавам една картина, изобразяваща широкия и тесния път. В началото на широкия път художникът е нарисувал една огромна врата с надпис върху нея: „Заповядайте, всички!” Зад вратата, от дясната и от лявата страна на пътя следват различни заведения, каквито и днес съществуват в света. Този път е път на пожеланието на очите, на похотта на плътта и на гордостта на живота. По него вървят тълпи народ. В далечината се виждат въоръжени хора, които воюват помежду си. Тук човек за човека е вълк.
Този на вид хубав, гладък и широк път, по който върви светът, свършва в една дълбока и ужасна пропаст, от чието дъно се издигат страшни пламъци. Светските хора намират тук своята гибел, според писаното в Божието Слово: „*Заплатата на греха е смърт”* (Римл. 6:23 а). Тук се чуват писъци, охкания и сърцераздирателни вопли за избавление. То, обаче, е невъзможно за попадналите в гибелта. Широкият път е път, който отвежда към вечна духовна погибел. Това четем в Пс. 1:4-6: „*Не е така с нечестивите; а те са като плявата, която вятърът отвява. Затова нечестивите няма да устоят в съда, нито грешните – в събора на*

праведните; защото Господ наблюдава пътя на праведните; а пътят на нечестивите ще бъде погибел".
Господ Исус казва, че вървящите по широкия път били мнозинство в сравнение с малцинството, вървящо по тесния път. Тези думи на Исус са напълно верни. В наше време християните съставляват малко повече от¼ от населението на Земята. 2,2 млрд. вярващи срещу четири милиарда нехристияни. Като имат предвид този факт, невярващите често се подиграват, че вярващите са малцинство; и че правото и истината били винаги на страната на болшинството; че гласът на вярващите в света е слаб. Някои християни се обезсърчават от подобни атаки и свеждат глави.
Тук няма място за отчаяние и свеждане на глава. Що се отнася до широкия и тесния път, тук болшинството или малцинството нямат никакво значение. Достатъчно е да хвърлим един поглед върху Исусовото разпятие, за да се убедим в това. В сравнение с многохилядната и ръмжаща за мъст тълпа, разпнатият Христос беше едно абсолютно малцинство. Но зад това малцинство стоеше великият и славен Бог. Той победи тълпата, силата, вековете и злото чрез малцинството. Ние днес сме малцинство, но какво малцинство! Бог е откъм нас! Тогава какво значение има болшинството на света? Силата, мъдростта, истината и живот т на наша страна, защото Господ на силите е с нас!

2. ТЕСНИЯТ ПЪТ

„Влезте през тясната порта, - казва **Господ Исус** - *понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води към живот, и малцина са онези, които ги намират"* (Мат. 7:13а-14).
Когато говоря за тесен или за стеснен път, веднага по аналогия се досещам за онези стеснени и опасни пътни участъци, които още от далече са маркирани с пътен знак № 19, който означава: „Участък от пътя, стеснен от двете страни!" Този знак предупреждава водачите на МПС да се движат с по-ниска скорост и с повишено внимание и евентуално да осигурят предимство на насрещно движещите се превозни средства.
Този знак красноречиво илюстрира тясната врата и тесния път, за които ни говори Господ Исус Христос. А защо Той ги нарича „тесни"? - Защото те изискват от желаещите да минат по тях с е-б е с т е с н я в а н е. Малцинството, което е решило да мине през тясната врата решително, трябва да се себестесни от някои неща, да се о т р е ч е от нещо в този земен живот. От какво например?
От лек и охолен живот, какъвто водят мнозина от пътуващите по

широкия път. Тесният път често е спохождан от бури и проливни дъждове, тук слънцето рядко се усмихва, а ако изгрее, пече унищожително. Вървящите по този път трябва да свикнат с мисълта, че те ще бъдат обект на гонение от страна на невярващите. Това, което Господ Исус предвеща на ап. Петър, а именно, че Сатана ще поиска да пресее Христовите чада през ситото на страданията и гоненията (Лука 22:31-32), е насъщна участ за християните днес. Христос не ни обещава почит и признателност от страна на светските хора, но един труден и тесен път на гонения от страна на близки и далечни. **Той** казва: *„Ако светът ви мрази, знайте, че Мене преди вас е намразил. Ако бяхте от света, светът щеше да обича своето; а понеже не сте от света, но Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази... Ако Мене гониха, и вас ще гонят”* (Йоан 15:18-20).

По тесния път липсват така предпочитаните от хората светски удоволствия, които отклоняват вниманието на пътниците от целта им, и които не са угодни на Святия Дух. Работата е там, че ако ние посещаваме неморални светски развлечения, то намиращият се в нас Святи Дух ще ни напусне, защото едва ли светската атмосфера ще Му бъде приятна. А какво казва Писанието за онези християни, които са напуснати от Святия Дух? – Че те не са Христови, следователно не са готови за Господното пришествие.

По стеснения път липсват кръчми и нонстоп-магазини за цигари, барове и дискотеки, игрални зали и казина, и това по простата причина, че тези заведения са една ужасна сатанинска клопка за хората. Днес хиляди мъже и жени са роби на порока на пиянството, наркотиците и тютюнопушенето и по тази причина не могат да се отърват от широкия път. Запомнете две неща, скъпи приятели: над тесния път не може да се вият кълба от тютюнев дим и алкохолни пари, а напротив – Господ Святи Дух може да освобождава робите на алкохола и на тютюна от тежкото им робство. Вие ще се освободите чрез молитва и пост и чрез изпълването ви със Святия Дух.

Съвсем естествено следва и въпросът: Къде е началото и къде е краят на тесния път? И как изобщо се тръгва по него?

а) Тясната врата, за която говори Господ Исус е именно началото на този път. И ако някой иска да върви по него, непременно трябва да мине през тясната врата. Влизането от друго място е невъзможно.

Разказва се за древния град Троя, че имал само една врата на

своите крепостни стени. Ако някой искал да влезе или да излезе, трябвало да мине само през тази единствена врата. Друг начин за влизане или излизане бил невъзможен.
Господ Исус Христос казва: *„Аз съм вратата; ако някой влезе през Мене, ще бъде спасен... Който не влиза през вратата..., а прескача от другаде, той е крадец и разбойник"* (Йоан 10:9, 1). Вратата, това е Господ Исус Христос и още по-точно: в я р а т а в И с у с Х р и с т о с! Да, в тесния път се влиза единствено чрез вярване в Божия Син. Ето защо, всеки друг опит за влизане в тесния път, дори вярата в светии, в хора и в други богове, е разбойничество и прескачане от другаде. Исус е Вратата! Влезте чрез вяра в Него в тесния, но славен път!

б) Кръстът на Голгота

На картината, за която вече споменах, е изобразен и теснияят път. Той започва от тясната врата, пред която един проповедник с Евангелие в ръка кани минаващите да се отбият и влязат през тясната врата, казвайки: *„Времето се изпълни и Божието царство наближи; покайте се и повярвайте в благовестието"* (Марк 1:15)!
На едно късо разстояние след вратата се намира следващата спирка, на която пътникът на всяка цена трябва да спре – к р ъ с т ъ т. Това не е обикновен кръст. Защото на него виси пригвозден Един, Който не знаеше грях и Когото Бог заради нас направи грешен (II Кор. 5:21).
Човече, виж как Исус виси на кръста и чуй какво ти казва Той: *„Аз бях наранен поради вашите престъпления, бях бит поради вашите беззакония; върху Мене дойде наказанието, донасящо вашия мир, и с Моите рани вие се изцелихте"* (Исая 53:5). Човешкият Син бе издигнат на кръст, *„та всеки, който вярва в Него, да не погине, но да има вечен живот"* (Йоан 3:15). Кръстът е най-великото доказателство за Божията любов. Приятели, *„Бог препоръчва Своята любов към нас в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас"* (Римл. 5:8).

в) Какво иска Бог от теб, влезлия през тясната врата и тръгнал вече по тесния път? Той иска да изповядаш пред Него всичките си грехове, за да Те освободи от тях. Словото Божие казва: *„Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда"* (I Йоан 1:9). Ако изповядаш греховете си, Господ ще ги измие от теб с кръвта на Исус и ти ще бъдеш опростен и очистен от всяка неправда. Да, защото *„кръвта на Сина Му Исус Христос ни очиства от всеки грях"*

(I Йоан 1:7). Твоето име ще бъде записано на небесата в Книгата на живота!

г) Трябва ли нещо да сторим?

Исус е Вратата! Исус умря на кръста за твоите грехове! Кръвта на Исус те очиства от всеки грях! Исус е твоят Спасител!
Вярваш ли в това? Ако още не си повярвал, повярвай сега! Приеми в ума и в сърцето си Исус за твой Спасител! Кажи Му: „Господи Исусе, аз Те моля, влез в моето сърце и живей в него!" Кажи това още сега и още сега Го приеми! Не отлагай за после, защото бъдещето не е твое. „После" може никога да не дойде за теб. Ако ти не Го приемеш сега, не си спасен и нямаш вечен живот.
Веднъж една християнка, която била много загрижена за състоянието на своя съсед – акробат по професия, го посетила и му говорила за спасението на душата му. Тя му приказвала много сериозно, като изтъкнала голямата опасност, в която се намира той. След като я изслушал внимателно, човекът казал: „Госпожо, знам, че това, което ми казвате е вярно. Знам, че трябва да повярвам, да спася душата си и да тръгна по тесния път, но аз предпочитам широкия."
На другия ден той трябвало да скочи от един балон с парашут – нещо, което бил правил стотици пъти, тъй като това била професията му. Дотолкова бил свикнал със своя „номер", че понякога не вземал предпазната мярка да закопчее втория колан, който би го спасил от падане в случай, че първият се скъса. Приятелите му го предупреждавали за неразумността на тази му постъпка, но той самоуверено и с пренебрежение отхвърлял безпокойствата им като неоснователни.
Балонът внимателно бил пуснат от хората, които държали въжетата, с които бил вързан и той леко полетял нагоре. Голямото множество наблюдавало бързото издигане на балона и с нетърпение очаквало скока на парашутиста. „Вижте, скочи!" – извикали изведнъж. След малко напрежение видели парашута да се развява в образувалото се силно течение. Бялото платно се издуло изведнъж като една снежно бяла гъба сред простора, но... „Ужас! Парашутът се е откъснал..." –надал се вик.
Наистина първият колан се скъсал, а вторият не бил закопчан и парашутистът летял надолу с шеметна бързина, като се премятал из въздуха по пътя към своята гибел.
В един момент от живота на този парашутист Бог го умолявал да напусне широкия път, а в следващия момент било вече късно!

Падащото му тяло изпочупило клоните на едно дърво, а едната му ръка се забила в земята.
Един човек, който бил наблизо и видял страшната картина казва, че стенанията на парашутиста били сърцераздирателни; той, бидейки все още в съзнание, виждал неминуемия си край и дал израз на преживяния от него ужас.
Така трагично завършил живота си този парашутист. Тялото му загинало, а какво е станало с душата му! Страшно, нали?
Приятелю, може би досега никой не ти е казал, че ти трябва да изповядаш греховете си пред Бога, да приемеш Христос като твой Спасител и да тръгнеш по тесния, но спасителен път? Тази скръбна, истинска случка и горните размишления, настойчиво те канят да направиш това и то още сега!

Ако избра да отговориш на този призив, ако се помоли и прие Бог в сърцето си, ти вече навлезе в тесния път. Той е труден, изморителен и самотен, но води в слава. Краят му е небесна корона. Бог е приготвил нетленен венец и скъпоценно наследство за всеки, който до край извърви този тесен път. Божието Слово обещава, че *„каквото око не е видяло и ухо не е чуло, и на човешко сърце не е идвало, всичко това е приготвил Бог за тези, които Го обичат"* (I Кор. 2:9). Едно нещо само изисква Господ Бог от нас: *„А ти да постъпиш според всичко, което те научат...* - четем във Второзаконие 17:10-11 - *Да не се отклоняваш надясно или наляво от присъдата, която ти кажат"!*

Амин!

СКРЪБ ПО БОГА

„...скръбта по Бога докарва спасително покаяние,
което не причинява разкаяние, а светската скръб
докарва смърт. Защото, ето това, дето се
наскърбихте по Бога какво усърдие породи във
вас, какво себеочистване, какво негодуване,
какъв страх, какво ожидане, какво мъздовъздаване!
Във всичко това вие показахте, че сте чисти в
това нещо".

II Кор. 7:10-11

Всички сме добре запознати с чувството на „радост" и „скръб". Тези две чувства са наши неотлъчни спътници по житейския друм. Известно е, че всеки човек иска повече да се радва, а по-малко да скърби, даже (стига това да е възможно) никак да не познае скръбта. Но това не е възможно. „Няма човек без скръб. – казва една източна пословица – Ако има такъв, той не е човек". А древногръцкият мъдрец и учен **Питагор**, ето какво казва за скръбта: „Чашата на живота би била прекалено сладка, ако не падаха в нея няколко горчиви сълзи".

Действително, човешкият живот прилича на разноцветен килим, в който преобладава тъмният цвят на скръбта. За какво скърбим в нашия живот? Ние скърбим при загубата на здраве, скърбим ако ни нагрубят, ако ни отнемат известни привилегии, а още повече, когато смъртта ни отнеме близък човек; скърби и онзи, който се намира далеч от дом, приятели и родина. Например, морякът плава 40 години по бурните и неспокойни талази на морета и океани. Приближава се до китен бряг. Чува овчарка да пее: „Мила родино, мила родино! Как хубава си, скъпа моя родино!" И морякът се изправя на палубата и с просълзени очи извиква към далечната си родина, която не е виждал с години: „Боже, приеми последното ми желание: да видя своята родина и после да се простя с живота си. Искам с това щастие да умра и с него да се преселя във вечната Родина – небето. Боже, послушай молбата на едно Твое дете с побелели вече коси..."

Скръб и вълнение за дом, за родина, за Бога, за нещо велико и свято...

А знаете ли нещо; чували ли сте за скръбта по Бога? Знаете ли, че човек може и трябва да скърби по Бога? Защото ние, хората, сме

Божие творение, според думите на великия ап. Павел (Ефес. 2:10). Ние сме излезли от пръст, защото пръст е нашият материален състав. Но тази пръст е майсторски оформена и в нея има Божие дихание. Тъй ни говори Словото Божие: *„Създаде Господ човека от земна пръст и вдъхна в лицето му дихание на живот; и стана човекът жива душа".* (Бит. 2:7). Ние, хората, сме Божие творение. Ние сме деца Божии. А щом сме такива, скърбим ли за нашия велик небесен Баща? Копнеем ли, както стария, побелял моряк, да се срещнем с Бога, да общуваме с Него и да останем при Него? Чуйте прекрасната изповед – копнеж на едно Божие дете, псалмопевеца **Корей**: *„Както еленът пъхти за водните извори, така душата ми въздиша за Тебе, Боже. Жадна е душата ми за Бога, за живия Бог; кога ще дойда и ще се явя пред Бога?"* (Пс. 42:1-2). Както стрелата на опитния стрелец, щом изскочи от лъка не си дава никакво спокойствие, докато не достигне целта, така и човекът е създаден от Бога, за да се стреми към Него и не ще може да се успокои, докато не Го намери.

Скръб по Бога. Скръб за Бога. Чувство, за мнозина от нас познато, а за други – непознато. Но чувство необходимо!

СКРЪБ ПО БОГА – нека това бъде темата на нашите размисли в тази глава.

1. *„Скръбта по Бога докарва спасително покаяние".* **Ап. Павел** пише тези думи на вярващите от Коринтската църква. *„Аз* – пише им той по-горе – *ви наскърбих с посланието си... Сега се радвам за наскърбяването ви, защото наскърбяването ви доведе до покаяние; понеже скърбяхте по Бога... Защото скръбта по Бога докарва спасително покаяние"* (II Кор. 7:8-10). Коринтяните, по една или друга причина, допуснали в личния им и църковен живот да навлязат недопустими прегрешения от различен характер. Дори те толкова се подхлъзнали по наклонената плоскост на греха, че забравили небесния Баща–Бог. И за да ги вразуми, апостолът им написал писмо, в което строго ги изобличавал за допуснатите слабости, а най-вече, задето не скърбели по Бога. Неговото писмо постигнало целта си. Коринтяните били наскърбени, но по Бога. Скръбта ги довела до спасително покаяние. Те изпъдили от себе си всеки грях и се върнали отново в лоното на небесния Родител.
„Скръбта по Бога докарва спасително покаяние". Дано тези думи на боговдъхновения Павел да подбудят и у нас скръб по Бога. Защото на Бога най-приятни са онези Негови деца, които винаги мислят за

Него, копнеят по Него; скърбят, щом се отдалечат някак си от Него. Скръбта по Бога е сигурен белег, че ние все още сме в Бога, че сме Божии.

2. Ние имаме ли причина да скърбим по Бога? – Да, защото, повтарям, ние всички сме Божие творение, Божий род сме (Деян. 17:28). Бог ни е създал, за да Го търсим, *„та дано бихме Го поне напипали и намерили"* (Деян. 17:27). А Бог, според думите на Павел, *„не е далеч от всеки един от нас"* (Деян. 17:27). Следователно, Той ни е близък и ни познава. Ние можем да видим Бога сред нас в лицето на Богочовека Христос Исус. Нашият разум изисква, по необходимост, сетивата да се уверят, защото как бихме скърбели за нещо, което е непознато и невидимо? Тъкмо по тази причина в географския център на Земята, т.е. в Палестина, близо до Йерусалим, стърчи един огромен груб кръст. На него е пригвозден Богочовекът Исус Христос. Той е Божият образ на земята. Той **Сам** заяви: *„Който е видял Мене, видял е Отца"* (Йоан 14:9). Разпнатият Христос е б е л е г а на Божията скръб за падналото в греха човечество. Разпнатият Христос е п е ч а т а на Божията милост към съгрешилите Адамовци. Разпнатият Христос е вековечният с и м- в о л на Божията вечна любов. *„Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине никой, който вярва в Него, но да има вечен живот"* (Йоан 3:16). Разпнатият Христос е най-голямата причина ние да скърбим по Бога.

а) Като гледат на Разпнатия, **н е в я р в а щ и т е** между нас трябва да плачат от скръб, защото Христос е разпнат на кръст, за да понесе греховете им. Исус Христос доброволно понесе разпятието. Ако обикновен човек се бе оставил да бъде разпнат за нас, това не би имало никакъв смисъл. Ала Христос не е обикновен човек. Той е Син на живия Бог. Той е безгрешен. Той не заслужава смърт. Смърт заслужаваме ти и аз, всички ние. Защото *„всички съгрешихме"*, а *„заплатата за греха е смърт"* (Римл. 6:23). *„Но Т о й бе наранен поради нашите престъпления, бит бе поради нашите беззакония; върху Н е г о дойде наказанието, докарващо нашия мир, и с Н е г о в и т е рани ние се изцелихме"* (Исая 53:5). Погледни към Разпнатия Христос, приятелю! Погледни и заплачи! Заплачи, защото собственият ти грях те осъжда на смърт! Заплачи, защото друг умира вместо теб! Заплачи, защото досега ти с нищо не си се отблагодарил за тази заместническа жертва и велика любов! Досега ти си живял живот на отчуждение от Бога. Но ето, че

чрез Христа Бог се приближава при тебе и ти носи живот, вечен живот. Приеми го! Възлюби Христа! Той те обича! При Голготския кръст ще Го намериш!

б) Скръбта по Бога докарва спасително покаяние. А **в я р в а щ и-т е** трябва ли да скърбят по Бога? – Много повече от невярващите! Защото вярващият е вкусил от Божията благодат, опитал е Божията милост, спасен е от греховете си чрез жертвата на Христа, името му е вписано в небесната книга на живота, наслаждавал се е на присъствието Божие в молитва, неведнъж се е потапял в къпалнята на Божието Слово и най-после християнинът познава Бога, защото в Него живее и се движи, и съществува (Деян. 17:27).
Но ако съблазън, обида, грях или нещо друго от този род замъгли погледа на Божието дете, какво става? То неусетно се отдръпва от своя Бог и навлиза в царството на отчуждението от Бога. Дори е възможно вярващият човек да си мисли, че нищо не се е случило, и че все още е в Бога. Кой от нас не е изпадал в такова състояние? Кой от нас не е чувствал хладина, идваща от „луфта" между нас и Бога? И кой не е страдал от тази хладина? На кой не му се е приисквало отново да се върне при Небесния Баща? Както виждаме, християнинът има много повече причини да скърби по Бога.
Но трябва да подчертаем и това, че и Бог много скърби за нас, хората! *„Както баща жали чадата си, така Господ жали ония, които Му се боят"* (Пс. 103:13). Израелският народ е един паметник на Божията скръб и милост за човека. В лицето на евреите ние можем да съзрем и нашият собствен лик. Защото тяхната история много пъти се е преповтаряла в нашия собствен живот. Има един период от историята на богоизбрания народ, който годините и превратностите не са успели да заличат. Това е периодът на пътуването им през пустинята. Тогава евреите негодуваха срещу Бога стотици пъти, а Той ги търпеше; разгневяваха Го десетки пъти, а Той прощаваше; отхвърляха Го не един път, а Той ги дириеше. Накрая евреите се умориха да грешат, просто изчерпаха арсенала на престъпленията си, но Божията любов към тях не се изчерпи. Нещо повече, **Бог** казваше: *„Когато се намериш в скръб..., ако се обърнеш към Господа твоя Бог и послушаш гласа Му, понеже Господ Бог твой е милостив, няма да те остави, нито ще те изтреби, нито ще забрави завета на отците, за който им се кле"* (Втор. 4:30-31). На друго място **Бог** просто се заклева: *„Ей, възлюбих те с вечна любов; затова те привлякох с милост... Господ*

изкупи Израиля и го избави от ръката на по-силния от него; ... и ще обърна скръбта им на радост, и ще ги утеша, и ще ги развеселя подир скръбта им" (Ерем. 31:13).
Тези думи на Бога са насочени не само към Израил, но към целия човешки род, понеже Бог е Баща на всички хора по света. Но има ли някакво условие спрямо нас от Божия страна? Поставил ли е Бог някакво условие пред Израил, пред света и в частност пред нас? – Да, Той заявява следното в Своето божествено Слово: *„И ще Ме потърсите и ще Ме намерите, когато Ме потърсите с цялото си сърце. И ще бъда намерен от вас, казва Господ"* (Ерем. 29:13-14). На друго място **Бог** заявява: *„Аз ще ви приема и ще ви бъда Отец, и вие ще Ми бъдете синове и дъщери"* (II Кор. 6:17-18). Но как ще ни приеме Бог? – Когато Го търсим! Когато скърбим като коринтяните за Него с цяло сърце!

3. *„Скръбта по Бога ражда СПАСИТЕЛНО ПОКАЯНИЕ, което води до спасение и не оставя разкаяние, а светската скръб ражда смърт"* (II Кор. 7:10). *„Скръбта по Бога ражда спасително покаяние".* Покаянието е най-важният елемент на скръбта по Бога. Без покаянието няма истинска скръб по Бога. Каква полза бихме имали ние, ако гледаме на страдалеца Исус, ако плачем от скръб, а не се покайваме? Какво ще ни ползва, ако осъзнаем своята греховна виновност пред Бога, а не се покайваме за греховете си? Каква полза за нас от Христовото разпятие и заместническа смърт, ако не искаме да се покаем? Каква полза от „скръбта" ни по Бога, когато в сърцата ни няма място за покаяние? Каква полза, ако Бог ни жали и търпи дълго, ако се грижи за нас, ако ни дава благовремие, щом ние не се покайваме? Скръб по Бога без покаяние е лицемерие и измама. Скръб по Бога без покаяние е само разкаяние.

а) Що е разкаяние? Разкаяние, това е да скърбиш по Бога, но да скърбиш и за света. Разкаяние е да скърбиш по Бога, но да скърбиш и за земно имущество и за слава. Разкаяние е да скърбиш по Бога, но да жалиш греховете, от които се отричаш. Разкаяние е да скърбиш по Бога, но в същото време да ти е мъчно за твоето горделиво „Аз". Разкаяние, това значи от една страна да се покайваш, а от друга страна да съжаляваш, че си се покаял. Разкаяние, това е покаяние, за което по-късно се разкайваме. Това всъщност не е истинска скръб по Бога, нито е истинско покаяние.
Първият израилски цар, Саул, допусна един голям грях в своя живот. Той не изпълни точно Божията заръка относно амаличаните и техния нечестив цар Агаг (I Царе 15 гл.). Бог, обаче, жалеше

Саул. Той изпрати при него великия пророк Самуил. Пророкът, изпълнен с мъдрост отгоре, посочи на Саул грешката му. Дотук бе Божията работа в покриването на този Саулов грях. Оставаше сега Саул да скърби по Бога и да се разкае за греха си. И той призна: *„Съгреших, защото престъпих повелението Господно"* (I Царе 15:24). Той призна греха си, но не се отрече от него; той съжаляваше, че е оскърбил Бога, но съжаляваше и за „сладкия" грях; той се опитваше да се покае, но едновременно с това се разкайваше за покаянието си. Затова Бог каза на Самуил: *„Аз отхвърлих Саул да не царува над Израиля"* (I Царе 16:1).

Скъпи приятели, Бог ще отхвърли всеки, който като Саул само признава греха си, но не се разделя с него; Бог не ще пожали онзи, който даже се отрича от греха и в същото време съжалява, че се е отрекъл; още, Бог не ще привлече към Себе Си оня, който скърби по Бога, а не се е покаял. Защото *„скръбта по Бога ражда спасително покаяние".*

б) Що е покаяние? Покаяние е да скърбиш за греховете си, без да съжаляваш, че ги изоставяш. Покаяние е да скърбиш, че твоето „Аз" много пъти е изместало Бога, но за самото „Аз" да не съжаляваш. Покаяние е да скърбиш, че досега си предпочитал земно имущество и земна слава, а Бога си пренебрегвал, но за самата слава и имущество да не скърбиш. Покаяние е да скърбиш, че досега светът те е разделял от Бога, но за самия свят да не скърбиш. Покаяние е да скърбиш за Бога, без обаче после да се разкайваш за това. Покаяние значи да се отречеш от досегашния начин на живот, без да ти е „мило" за миналото. Покаяние значи да приемеш от Бога за себе си да живееш нов, богоугоден живот, който ти се дава даром от Исуса Христа.

Нека да се върнем отново към картината на коринтската църква. Ние казахме, че Павловото писмо изиграло преобразяваща роля в живота на вярващите от Коринт. С тях станали следните важни неща:

(1) *„Ето* – казва **ап. Павел** – *това, дето се наскърбихте по Бога, какво усърдие породи във вас!"* Скръбта породила усърдие. Какво усърдие? – Усърдие в приближаване при Бога и в желание непременно да бъдем опростени и приети от Него.

(2) *„Какво себеочистване!"* – продължава апостолът. Не разкаяние, но изповядване, отказване и отричане на греха веднъж завинаги; измиване на душата в драгоценната кръв на Спасителя Исус Христос (I Йоан 1:7).

(3) *„Какво н е г о д у в а н и е!”* – реди списъка **ап. Павел**. Негодуване от самите нас поради досегашното ни неверие и отстъпничество от Бога.
(4) *„Какъв с т р а х!”* – допълнен е още списъкът. Страх от Бога! А *„страхът от Бога е начало на мъдрост”* (Пр. 1:7). Страх да не би да допуснем в живота си нещо, което да ни раздели от Бога; страх да не би Господ да ни отхвърли. Такъв страх изпълваше сърцето на трикратно отреклия се от Исус ап. Петър и този страх го подтикна към скръб по Бога, към покаяние, а не към бесилото, на което увисна Юда Искариотски (Мат. 26:75; 27:3-5; Марк 17:7).
(5) *„Какъв к о п н е ж!”* – набляга старият апостол. Копнеж за нови и нови срещи с Бога. Копнеж по небесната Родина. Копнеж за четене на Словото Божие. Копнеж за молитва. Копнеж за общуване с вярващи. Копнеж да живеем свято и богоугодно.
(6) *„Какво м ъ з д о в ъ з д а в а н е!”* – допълва апостолът. Мъздовъздаване, т.е. пълна безкомпромисност спрямо нашите слабости, недостатъци и грешки. Мъздовъздаване, т.е. поставяне собствения ни грях на ешафода, за да бъде осъден на смърт.
Ето, това е истинското и пълно покаяние, в което Бог благоволи. След като коринтяните показали, че истински са се покаяли, **апостолът** ги успокоява (с това той успокоява и нас): *„Във всичко вие показахте, че сте чисти”* (ст. 11). Скръбта по бога довежда в края на краищата до духовна чистота. *„Скръбта по Бога ражда покаяние за спасение”.*
Каква е крайната цел на скръбта по Бога? – Тя е: да ни доведе до такъв близък контакт с Господа, до такива сърдечни взаимоотношения с върховното Същество, че да започнем като псалмопевеца да въздишаме по Бога, да не можем без Него.
Чували ли сте нещо за оня знатен английски лорд, който бил вярващ в Бога човек, и който веднъж чрез пратеник бил поканен от краля на тази страна на обяд. „Не мога да дойда!” – отговорил лордът на пратеника. „Моля, предайте на краля моето извинение”. „Не можете да дойдете, когато Ви кани сам кралят?!” – попитал изуменият пратеник. „Да” – отговорил спокойно лордът. - Сам аз очаквам днес гост”. „Е, трябва да е някое необичайно важно лице? – казал с насмешка пратеникът, – ако затова отказвате на краля”. „Вие сте прав, – спокойно отговорил лордът – аз очаквам най-височайшия гост, какъвто може да има на света. Вие знаете, че в деня, в който е наредено пиршеството, се започва коледният пост. В това време при хората слиза Господ и аз Го молих горещо да

дойде и при мен. И когато чакам такъв Гост, аз никога, никъде не мога да ида на гости".
И така, нека всеки от нас да провери наличността на своята скръб по Бога. Ако тя липсва, да я набави чрез смирение, без да се бави. А ще я набави като има пред очи стожера на Божията любов – Разпнатия Христос – и нашата собствена нужда от ласката на небесния Баща. Нека да внимаваме да не би скръбта ни да ни доведе до разкаяние, защото това няма да ни ползва. Бог не се нуждае от нови Сауловци; Той предпочита покайващите се Давидовци. И нека в нашето покаяние да вървим по стъпките, които Павел фиксира у съкрушените коринтяни.
Дано това, което ап. Павел каза за коринтяните, Бог да го каже и за нас, а именно: *„сега се радвам не за наскърбяването ви, но защото наскърбяването ви доведе до покаяние: защото скърбяхте по Бога..., защото скръбта по Бога ражда спасително покаяние!"*

Амин!

СМЪРТ И БЕЗСМЪРТИЕ

„...благодатта, дадена нам в Христос Исус преди вечните времена, която сега се откри чрез явлението на нашия Спасител Христос Исус, Който унищожи смъртта, и осия живот и безсмъртие чрез благовестието".

II Тим. 1:1-10

Човек е едно сложно устроено същество. Растенията и животните също са устроени сложно, но те не познават радостта, породена от извършване на добри дела, въпреки, че всеки ден по различни начини облагодетелстват човечеството. Те също така не познават и страха от смъртта, не защото тя ги отминава, но защото те не са безсмъртни. Човекът, венецът на Божието творение е сътворен от Бог безсмъртен, следователно, смъртта му е чужда. От това ни става ясно и разбираме, защо човек толкова много се бои от смъртта и защо така се ужасява от нея. Кой от нас иска да умре? - Никой! Не искал да умира и оня богат арабин, който бил предупреден от смъртта за това, че след два дена тя ще дойде и ще отнеме живота му. Побягнал той на най-бързата си камила далеч от своя дом. Препускайки из пустинните пясъци, видял в далечината един оазис. Насочил камилата към него, въздъхвайки облекчено. Какъв бил ужасът му, обаче, когато под сянката на една кичеста палма видял смъртта. Тя се засмяла зловещо и му казала: „Човече, добре направи, че ми спести два дни пъти до твоя дом, като сам ми дойде на крака".

Ние се убеждаваме още повече в сложността на човешката психика, когато вземем предвид и това, че има хора, които не се страхуват от смъртта. Слушали сме за оня фронтовак, който под дъжд от куршуми се запромъквал напред, за да спаси свой ранен другар, и който бил предупреждаван от приятелите си да не рискува своя собствен живот. Обаче той извикал: „Има още един, вечен живот!" Войникът не се страхувал от смъртта, защото вярвал, че има вечен живот и безсмъртие.

Има ли вечен живот? Има ли безсмъртие?

СМЪРТ И БЕЗСМЪРТИЕ – нека това бъде темата на нашите размисли. Подсказва ни я прочетеното Слово, което гласи: *„Който* (Бог – б. м.) *ни е спасил и призвал със свято призвание не според*

нашите дела, а според Своето намерение и според благодатта, дадена ни в Христос Исус преди вечните времена, а която сега откри чрез явяването на нашия Спасител Христос Исус, Който унищожи смъртта и извади наяве живот и безсмъртие чрез благовестието" (II Тим. 1:9-10).

1. „*К О Й Т О Н И Е С П А С И Л"* – казва ап. Павел (ст. 9).

От какво ни е спасил Бог? Бог ни спаси от робството на Сатана, на себе-то, от греха и от заплатата за греха – смъртта. Бог ни спаси от злото в света и в самите нас, както и от осъждането ни като грешници от Страшния съд, който ще съди всички хора в края на времената. Бог иска всички хора да се спасят, за да не бъде съден никой от тях и нито един да не погине, но да имат вечен живот.
Нуждаем ли се ние, нуждаят ли се хората в света от спасение? - Да! Ние всички се нуждаем от спасение така, както се нуждае от спасение човек, надвиснал над пропаст, или човек, намиращ се в горящ дом. Ако не протегнем ръка към надвесения над пропастта и ако не изтръгнем горящия изсред пламъците, ние ще сме най-бездушните и недостойни същества. Но ето, че ние самите трябва да бъдем спасени от потопа на греха и от пламъците на вечното наказание и именно Бог е Този, Който ни спасява.

2. Още в древността хората са осъзнавали нуждата да бъдат спасени и затова са вършели РАЗЛИЧНИ ДЕЛА, правели са всичко възможно да спасят себе си.
И днес се срещат такива „самоспасяващи се" личности, които мислят, че ще успеят да постигнат спасение без „вмешателството" на Бога, както те се изразяват.
Едни от тях са прегърнали б л а г о т в о р и т е л н о с т т а. Те се надяват, че колкото повече от своето богатство успеят да раздадат на различни хора, толкова по-малко ще бъдат застрашени от Страшния съд. „Ние – казват такива личности – изпращаме в небето ценни материали, от които да се изгради нашето спасение". Но те жестоко се мамят, надявайки се да се спасят чрез благотворителност. Защото всяка благотворителност, която има за корен не Бог, а грешната човешка природа, е жалка и съмнителна.
Други издигат за свое спасително знаме н а б о ж н о с т т а. Тези хора са си изградили определени набожни навици като: посещаване на църква, молитви, извършване на религиозни обреди, спазване на традиции и пр. Ако обаче ги попитате дали са им простени греховете, те не знаят какво да ви отговорят, защото

греховете им все още са в тях. Набожността не може да отнема грехове и да спасява. Бог е, Който ни спасява.
Има и такива, които се самобичуват, за да се спасят. Ще ги видите легнали върху наковани с пирони дъски, с нокти впити в дланите и показали се от другата страна на ръката им, изложени под преките лъчи на слънцето, без защитно покривало и пр. Те смятат, че чрез плътски усилия и измъчване ще спасят душите си, но това е едно извънредно погрешно схващане. *„Роденото от плътта е плът"* – казва Словото Божие (Йоан 3:6 а). Не плътта ще ни спаси, а Бог, и то независимо от плътта.
Предварителният извод, до който достигаме след казаното до тук е, че нашите дела не могат да ни спасят. Защо? - По две причини, ПЪРВАТА от които е, че коренът на всяко едно човешко дело, дори и на най-доброто, се намира в почвата на грешната човешка природа, а щом почвата е лоша, следва и коренът, и клоните и плодът да бъдат също лоши. ВТОРАТА причина е тази, че всеки опит за спасение, който игнорира Бог и Божията помощ, предварително е обречен на неуспех. Без Бога няма спасение. Тъкмо затова **ап. Павел** казва: *„Който ни е спасил"*.
И ако някой от нас все още се надява да се спаси чрез делата си, нека чуе какво казва Бог чрез **прор. Исая** за нашите дела: *„Защото всички станахме като човек нечист и цялата ни правда е като омърсена дреха"* (64:6а, б).
В древната литература има една поучителна басня, която много добре илюстрира какво ни носят нашите собствени дела: дали спасение или смърт.
Дъбовете изказали негодуванието си пред Зевс с думите: „Напразно сме създадени на този свят. Та ние сме подложени на безмилостна сеч повече от всички останали дървета." Зевс им отговорил: „Вие сами сте си виновни за бедата, която ви е сполетяла. Ако вие не раждахте дръжките на брадвите, брадва не би ви сякла."
Да, „добрите" ни дела, родени от грешната ни природа ще ни отсекат в деня на Страшния съд.

3. „*Който ни е спасил и призвал със свято призвание не според нашите дела, а според Своето НАМЕРЕНИЕ и според БЛАГОДАТТА, дадена ни в Христос Исус преди вечните времена"* (ст. 9).
Ние не знаем дали тези думи означават, че Бог е знаел, че човек ще съгреши и ще умре, поради което ще се нуждае от спасение и

затова предварително е промислил спасението. Определено казвам: не знаем, защото Божиите намерения не са ни известни. Едно нещо знаем със сигурност: Бог промисли за нас спасение преди вечните времена. Мотивът за този промисъл е вечната Му любов, която, подобно на саван, покрива цялата човешка история.
Знаете ли какво означава думата а г а п е? Тя е гръцка дума и означава ж е р т в о г о т о в н а л ю б о в. Например, когато майката се жертва за своите деца или патриотът дава живота си за свободата на отечеството си, ние наричаме тяхната любов жертвоготовна. Именно с такава любов, – агапе, но много по-силна и по-възвишена, ни обича Бог. Движен от тази любов, Той обеща Изкупител на първите хора, които съгрешиха, като каза: *„Ще поставя и вражда между теб и жената и между твоето потомство и нейното Потомство; То ще ти нарани главата, а ти ще Му нараниш петата”* (Бит. 3:15). А чрез устата на **псалмопевеца** Бог говори следното: „П*риведете до роговете на жертвеника вързаната с въжета жертва”* (Пс. 118:27).
Скъпи приятели, онова, което Бог промисли и даде, за да ни спаси, е е д н а ж е р т в а. Пропадналите, грешните, неспасените хора не бива да се отчайват, защото Бог е жив и е Приятел и Спасител на онези, които не са спасени. Той ни спаси не чрез нашите праведни дела, а *„според благодатта, дадена ни в Христос Исус преди вечните времена, а която сега откри чрез явяването на нашия Спасител Христос Исус”* (II Тим. 1:9г-10 а). Бог ни спасява чрез жертвата на Исус Христос.

4. КЪДЕ Е ТАЗИ ЖЕРТВА?

Тя се даде за нас преди около 2000 години в Палестина. Един пролетен ден Исус бе изведен извън Ерусалим, за да бъде разпнат. Той се остави да го водят грубо и жестоко, без да отвърне хула за хула и без да отвори уста, за да Се защити, също както агне пред стригачите си не издава глас. Заведоха Го на едно лобно място, наречено Голгота. Приготвиха и олтар, на който да Го принесат в жертва – груб дървен кръст. В този миг се чу Божият глас да казва: *„Приведете при роговете на олтара вързаната с въжета жертва”.*
Тази картина и тези думи ни напомнят за еврейското жертвоприношение. Когато някой евреин извършел някакъв грях, той довеждал в храма едно теле или агне, за да бъде принесено в жертва за греха му. Той, заедно с жертвата, застaвал при вратата на свещеническия двор в храма и чакал да го извикат. Свещеникът,

който щял да извършва жертвоприношението, заставал при роговете на олтара и извиквал с висок глас: „Приведете при роговете на олтара връзаната с въжета жертва". Съгрешилият довеждал жертвата, помагал да я заколят, след което бил поръсван с кръв от жертвата, защото *„без проливане на кръв няма прощение"* (Евр. 9:22). После жертвата била изгаряна на олтара. По този начин евреите били освобождавани от виновността за греховете им.

Жертвата, обаче, която Бог даде за нас, е вседостатъчна за всички хора през всички времена. Христос, казва Божието Слово, *„не с кръв от козли и от телци, но със Собствената Си кръв... придоби за нас вечно изкупление"* (Евр. 9:12). Това означава, че жертвата на Исус Христос покрива греховете на цялото човечество и че тя има универсално значение. Чрез нея Бог сключва вечен мир със съгрешилото човечество.

Нека погледнем сега към Голгота. Олтарът за жертвата е вече готов. И Жертвата е там – покорна. А къде са съгрешилите, заради които тя ще бъде принесена? – Съгрешилите, това сме аз и ти, всички хора по света. Заради нашите грехове Христос трябваше да пострада, за да ни спаси. И ето, Бог заповядва: „Приведете при роговете на олтара връзаната с въжета жертва". Христос бе съблечен и грубо повален върху кръста, после прикован за него с големи гвоздеи. След това издигнаха кръста нависоко. Но не мислете, че тази Божествена Жертва имаше нужда да бъде връзвана, за да не избяга. Не, а въжетата на нашите грехове – те бяха здраво оплели Христа и Той не мислеше да бяга от Своя олтар, защото затова беше дошъл – живота Си да даде за нас! Не бяха и грубите гвоздеи, които Го приковаваха за кръста, но тази божествена агапе – жертвоготовна любов, която даде за мен и за теб всичко. *„Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот"* (Йоан 3:16).

5. КАКВО НИ ДАДЕ ЖЕРТВАТА НА ИСУС ХРИСТОС?

а) Тя ни даде **в е ч е н ж и в о т**. Христос, казва ап. Павел, *„осия живот и безсмъртие"* (ст. 10 в). Това, за което човеците копнеят – вечен живот, Бог ни го предлага чрез Христовата жертва. Този вечен живот започва още тук и продължава във вечността – безкраен и наситен с блаженство. Това е живот, скрит в Исус Христос. В този живот няма болести и смърт.

б) Христовата жертва ни **и з б а в и о т с м ъ р т т а**. Христос, казва ап. Павел, *„унищожи смъртта”* (ст. 10 б).
Смъртта, от която всички ние се страхуваме, за Исус не беше страшна и Той я победи чрез възкресението Си от мъртвите. По силата на божествени закони, за които не знаем все още нищо, Той възкръсна от мъртвите в третия ден от смъртта Си.
Той нанесе още един удар на смъртта, като взе от нея плен – Той слезе в местата, където бяха заключени душите на старозаветните светии, онези, които очакваха Неговия ден, но не го видяха, а само го поздравиха отдалеч и като възкреси някои от тях, изведе ги от ада и ги пресели в небесния рай. (Мат. 27:51-53)
Той нанесе унищожителен удар върху заплатата за греха – д у х о в н а т а смърт, която е едно вечно наказание в пъкъла, като *„понесе в тялото Си нашите грехове... и с Неговите рани ние се изцелихме”* (Ис. 53:5 г).
Чрез жертвата на Исус Христос Бог ни избавя от смъртта и ни подарява безсмъртие и вечен живот. Мнозина ни питат: „К а к в о т р я б в а д а с т о р и м, з а д а с е с п а с и м?”
Скъпи приятели, Бог е направил, каквото е трябвало да се направи за нашето спасение. Бог даде! Какво даде Бог? – Своя Единороден Син. Защо Го даде? – За да не погине нито един, който в я р в а в Него, но да има вечен живот! От нас Бог иска да в я р в а м е в Неговия Единороден Син.
Да вярваме, че Исус е умрял на кръста за нас – за твоите и за моите грехове! Да вярваме, че на кръста Христос сне от нас всичките ни грехове – моите и твоите! Да вярваме, че Христовата кръв, с която сме поръсени, ни измива от всеки един грях – мой и твой! Да вярваме, че чрез жертвата на Исус, ние сме избавени от греховната смърт и от Страшния съд - аз и ти! Да вярваме, че Разпнатият и Възкръсналият ни даде вечен живот – на теб и на мен! Да вярваме, че *„когато още бяхме грешни, Христос умря за нас”* (Римл. 5:8) – за теб и за мен! Да вярваме, че сега Христос *„може съвършено да спасява тия, които идват при Бога чрез Него, понеже всякога живее, за да ходатайства за тях”* (Евр. 7:25).

След всичко казано до тук, става ясно, че ние всички сме грешници и сме обречени на духовна смърт, която е вечно наказание в пламъците на пъкъла.
Всеки наш опит да си помогнем, да се „самоспасим”, ни тика още по-надълбоко в блатото на гибелта. Никой не може да спаси сам себе си.

Избавление и спасение има само чрез Бога. Бог ни спасява чрез кръстната смърт и чрез възкресението на Исус Христос. В Словото Божие ние четем следното: *„...ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ, и повярваш със сърцето си, че Бог Го възкреси от мъртвите, ще се спасиш. Защото със сърце човек вярва и се оправдава и с уста прави изповед и се спасява... Никой, който вярва в Него, не ще се посрами”* (Римл. 10:9-11).
Някои от нас – повярвалите по-отдавна – сме спасени чрез вяра в Исус и чрез приемане Исус в нашите сърца. Обаче някои, които от скоро посещават богослуженията, все още не са спасени. Необходимо е те да повярват, че Исус е техен личен Спасител, да изповядат пред Него всичките си грехове, и да Го помолят Той да измие сърцата им със Своята кръв, след което да го приемат в сърцата си и в живота си, сега и завинаги! Който от вас стори това, той ще бъде избавен от смъртта и ще получи вечен живот и безсмъртие.

Амин!

СТРАШНИЯТ СЪД

Мат. 25:31-46;
Откр. 20:11-15

Знае се, че Великотърновският край е известен с богатото си историческо минало. Особено място тук заемат манастирите, някои от които датират още от XI-XII век. Най-прочут от всички тях е Преображенският манастир, разположен вляво на магистралата Велико Търново – Русе, точно под огромните бели варовикови скали на прохода Дервеня. С този манастир са свързани имената на Васил Левски, Кольо Фичето, поп Матей Преображенски, Велчо Джамджията, Захарий Зограф и много други видни българи.
Захарий Зограф е оставил в този манастир за поколенията едно неоценимо богатство – своите изящни икони и стенописи. Още в притвора на централната църква вниманието ни бива приковано от грандиозната сцена на Страшния съд, стенописана "рукою Зографа Захарий". С голямо художествено майсторство и психологическа задълбоченост, използвайки библейския сюжет, Захарий Зограф е пресъздал образите на кръчмаря, който доливал вода във виното; на бакалина, който си служел с лъжливи теглилки; на свещеника, който е позорил сина си с недостоен живот; на блудните жени, облечени в модното за онова време гръцко облекло; на врачките, които са въвеждали в заблуда хората; на лъжците и съблазнителите, които са беззаконствали и т.н. В противовес на тези порочни образи Захарий Зограф е нарисувал в противоположния край на стенописа образите на патриарсите от Стария Завет; на героите на вярата от Новия Завет; на апостолите и на светците. Техните лица сияят с неземна светлина и красота. Всички те са усмихнати и лицата им са насочени към центъра на сцената. Тук Зограф е нарисувал великолепно образа на Небесния Съдия, седнал върху съдийски престол, заобиколен от двете страни със серафими и херувими. Пред Него един ангел държи в ръка везна, а друг ангел поставя делата на подсъдимите върху блюдата на везната. Един серафим държи в ръка огромна книга, в която търси името на подсъдимия. Ако то е записано в Книгата на живота, подсъдимият получава златен венец и правото да наследи Божието царство. Ако името на стоящият пред съда не се намери записано, или се окаже изтрито от Книгата на живота, той бива хвърлен в Огненото езеро, където трябва да бъде мъчен за вечни векове.

Изглежда Захарий Зограф е бил дълбоко религиозен човек, за да може да предаде не само художествено, но и документално вярно сцената на Страшния съд. Работата му е завладяваща. Сериозният зрител бива заставен да мисли върху нарисуваното, дори да постави сам себе си сред подсъдимите.
Не сме ли заставени да се замислим дълбоко ние, които знаем свещеното четиво, представящо ни картината на Страшния съд над всички хора? Тук ни говори не четката на Зографа, а Самият Господ **Исус Христос**, Който казва: „... *у Мен е наградата, която давам, да отплатя на всеки според каквито са делата му"* (Откр. 22:12). Тук стоят не нарисувани образи, а живи множества – грешници и праведници. Едните очакват съда с трепет и ужас, а другите със спокойни сърца. Първите са отредени за мъки, а вторите – за радост. И тук има една Книга на живота и други, по-малки книги, в които са записани делата и помислите на всеки човек.
Сериозно трябва да се замислим върху това свещено четиво, защото то рисува пред нас нашата участ, а не някаква илюзия или измислица!

СТРАШНИЯТ СЪД – нека това да бъде темата на нашите размисли.

1. Много невярващи в Бога хора, а и не малко християни, често казват въпросително: „Къде е обещаното Христово пришествие? Всичко си стои все така непроменено, както е било в дните на бащите ни..." И всяват съмнение в истинността на думите на Исус, както в своите сърца, така и в сърцата на други християни. Но знайте, че Божиите обещания са верни! Ще дойде денят на Христовото пришествие, наречен още *„великият и страшен ден Господен"* (Мал. 4:5 б).
Животът е нива, на която заедно растат и пшеница и плевели. От предпазливост стопанинът не изскубва плевелите. Но това не означава, че плевелите вечно ще избуяват и ще заглушават житото. Ще дойде времето на жътвата, когато ще съберат плевелите и ще ги вържат в снопове за изгаряне, а житото ще се прибере в житницата (Мат. 13:30). Господ не бърза да изпълни обещанието Си, но дълго търпи и чака дано повече невярващи да дойдат на себе си, дано се опомнят, дано измият греховете си със сълзи на покаяние! Защото Бог *„иска да се спасят всички човеци и да достигнат до познание на истината"* (I Тим. 2:4).
Съд ще има! Бог е казал това! Небето и земята ще преминат, но Божиите думи няма да преминат. *„Господ* – четем у **прор. Исая** – *ще се съди с всяка плът"* (66:16). *„Ето, иде денят, който ще гори*

като пещ; и всички горделиви, и всички, които вършат нечестие, ще бъдат плява. И този ден, който иде, ще ги изгори" (Мал. 4:1). **Псалмистът** възпява съда над вселената и казва за Бога: *„Той ще съди света с правда. Ще отсъди за племената справедливо"* (Пс. 9:8). **Апостолите** пък проповядвали: „В*сички трябва да застанем открити пред Христовото съдилище, за да получи всеки според каквото е правил в тялото – било добро или зло"* (II Кор. 5:10). Самият **Син Божий** много пъти е казвал: *„Човешкият Син ще дойде в славата на Своя Отец със Своите ангели; и тогава ще въздаде на всеки според делата му"* (Мат. 16:27). Следователно, Господният ден, дори и да се бави, непременно ще дойде, тъй като Сам Бог е обещал това.

2. Страшен ще бъде този ден за всички, а най-вече за онези, които са отхвърлили Христос или не са Му останали верни. КОЙ ЩЕ БЪДЕ СЪДИЯТА на този съд? - Той ще е нашият Господ Исус Христос. „*Отец* – се казва в Писанието - *не съди никого, но е дал на Сина власт да съди всички, за да почитат всички Сина, както почитат Отца"* (Йоан 5:22-23). Оня, Който проля за нас кръвта Си, Който претърпя толкова мъки, заради нашите грехове, Който сега ходатайства пред Отца за нас – в деня на Страшния съд ще облече съдийската мантия, за да съди света.

Чували ли сте нещо за онази картина, която представя любовта разгневена? Това е картината на Страшния съд. На нея блести знамението на Човешкия Син – Кръстът, разпятието на Любовта. Нима някой се съмнява в това, че Кръстът е, който ще съди вселената? Нима някой се съмнява в това, че Разпнатата Любов ще съди в Страшния съд тия, които я отхвърлят и презират? Това ще бъде най-справедливия съд в истинския смисъл на думата, защото Любовта ще съди и заедно с това ще бъде и обвинителят. Колко страшно ще бъде да сме съдени от Любовта, която години наред ни е чакала и към която сме се показали неблагодарни! *„Тогава ще се яви на небето знамението на Човешкия Син; и тогава ще заплачат всички земни племена"* (Мат. 24:30).

Пред Този Съдия няма да ни помогнат никакви увъртания. Ако кажеш: „Нямах време за религия", Той ще ти отговори: „Преди всичко трябваше да намериш време за най-важното!" Ако Му кажеш: „Не ми беше ясно", ще ти отвърне: „Трябваше да се погрижиш да ти стане ясно!" Ако се оправдаеш: „Изкушенията бяха много силни", Той ще ти заяви: „Защо не се молеше и не четеше Словото? Защо не посещаваше църквата?" Ако Му кажеш: „Светът

беше извънредно съблазнителен", ще чуеш отговора: „Но ти се предоставяше съвсем доброволно на опасностите и на зловредните случаи!" Ако ти речеш: „Позволих си да следвам примера на другите", ще чуеш думите: „а защо не се ръководеше от примера на добрите хора, от Истината и от Божиите заповеди?!"

3. Когато за първи път Господ Исус дойде на земята, Той стори това, за да ни спаси от греха. Но идването Му за съд ще бъде страшно. Синът Божий ще се яви заобиколен от множество ангели, в пълното Си Божествено величие. *„Ще видят Човешкия Син,* - се казва в Писанието - *идващ на небесните облаци със сила и голяма слава"* (Мат. 24:30). *„И видях* – изповядва **тайновидецът Йоан** от Патмос - *един голям бял престол и Онзи, Който седеше на него, от Чието лице побягнаха земята и небето и не се намери място за тях"* (Откр. 20:11). Земните царе, наравно със своите слуги, с ужас и плач ще се обърнат към планините и канарите и ще извикат: „*Паднете върху нас и ни скрийте от лицето на Седящия на престола и от гнева на Агнеца! Защото е дошъл великият ден на Неговия гняв; и кой може да устои?"* (Откр. 6:16-17).

4. Какъв съд ще бъде това! Неговата област на действие се разпростира от земята до ада; от хората до съгрешилите ангели. Всички ще се явят да изслушат последната дума на нескончаемата вечност (Юда 6; I Кор. 6:3). Живите и мъртвите, езичникът и юдеинът, вярващият и невярващият, хората от всички времена и всички народи ще се изправят да отговарят за делата си (Мат. 24:22; Римл. 2:6-12; Деян. 10:42; 17:31). Ще има мнозина измежду нас, които ще се съгласят по-добре да умрат, отколкото да бъдат изобличени в грях пред подобните си! Какъв ужас ще бъде, когато пред цялата вселена ще се открият тъмните им дела! Сърцето ни трепва, вътрешно треперим, когато си представим, че там ще бъдат разкрити всички наши тайни и явни дела. Предмет на съда ще бъдат делата ни – добри или лоши, *„за да получи всеки според каквото е правил в тялото - било добро или зло"* (II Кор. 5:10) и за да се *„въздаде на всеки според делата му"* (Римл. 2:6). Злобата, лъжата, ненавистта, гневът, кражбата, пиянството, плътските нечистоти, гордостта и най-вече неверието – всичко това ще бъде предадено на позор. Днес много празни думи излизат от устата ни. Там ще отговаряме за всяка една от тях (Мат. 12:36). Всички тайни мисли, тайни намерения, движения на сърцето, всички грижливо пазени от погледите на хората желания, всички, колкото черни и мръсни да са, ще бъдат открити и ще бъдат осъдени. *„Ще дойде*

Господ, Който ще извади на светло скритото в тъмнината и ще изяви намеренията на сърцата" (I Кор. 4:5).
Затова, покай се, скъпа душо, докато все още има време! Спомни си за Божиите дарове, които лекомислено си отхвърлила! Страшно е да отговаряш за талантите, които са ти били поверени и които си похабила. Горко на онзи, който е приел Божията благодат, а после я е отхвърлил! Какво ще принесеш и ще възвърнеш ти на щедрия Владика? Леност, небрежност или неверие? Горко ти, ако си осквернила чистата дреха на оправданието от Христа! Колко пъти Господ те е подбуждал към покаяние чрез Словото, чрез страдания, чрез изпитания и ти едва си се пробуждала в съня си и пак си заспивала? Събуди се преди да настъпи Страшният съд! *„Стани, ти, който спиш, и възкръсни от мъртвите, и ще те осветли Христос!"* (Ефес. 5:14)

5. Нека никой да не си мисли, че там ще се затруднят с разследването на всеки човек. Ни най малко! **Ап. Йоан** ни казва: "*Видях и мъртвите, големи и малки, да стоят пред престола; и ЕДНИ КНИГИ СЕ РАЗГЪНАХА; разгъна се и ДРУГА КНИГА, която е Книгата на живота; и мъртвите бяха съдени според делата си по записаното в книгата"* (Откр. 20:12). Какви са тези разтворени книги, по които съдят мъртвите? Каква е тази Книга на живота? Това са знаците на Божието всезнание, което не се нуждае от хартия и мастило; за Който всички наши дела са известни. Винаги като праведен и виждащ всичко, Той строго разграничава делата на праведниците от делата на грешниците. Винаги, като благ, Той не оставя без внимание нито един наш подвиг. От Него не може да бъде скрита нито една сълза на покаяние. Известна Му е и чашата студена вода, подадена в Неговото име на жадния. Всяко добро дело Той е записал в ума Си и е приготвил за него награда. За всяко зло дело или помисъл Той също знае, помни го и е приготвил за него отплата. Там съвестта на всеки ще покаже делата му. Ако сега съвестите ни са затъмнени, ако тук много забравят и недовиждат, там те ще станат светли. *„Ще дойде Господ, Който ще извади на светло скритото в тъмнината и ще изяви намеренията на сърцата"* (I Кор. 4:5).

6. Колко строг и с каква точност ще бъде СПРАВЕДЛИВ последният съд! Ако всичко е известно на Господ, ако Той е толкова справедлив, колкото и всесилен, то колко страшен ще бъде Неговият съд! В пламъците на огъня Той ще извърши отмъщение над тези, които не искат да повярват в Неговия Син Исус Христос

(II Сол. 1:8). Там няма да гледат на лице (Римл. 2:11). Там съдия ще бъде Святият и Праведният! Никой и нищо няма да може да ни защити от тоя съд – нито приятел, нито роднини, нито ония, на които сме се надявали. Всеки ще отговаря лично за себе си (Ефес. 6:9). Царят ще стои до последния си подчинен и със страх и трепет ще очаква присъдата си. Там всеки ще струва толкова, колкото струват добродетелите му. Много хора си мислят, че любовта на Бога ще се смили в края на краищата над грешниците и ще ги спаси. Чуйте сега думите на Самата Любов, които ще бъдат казани в съда. Към тия, които са показали добри дела в живота си, Небесния Цар ще каже: *„Елате, вие, благословени от Моя Отец, наследете царството, приготвено за вас от създанието на света. Защото огладнях и Ме нахранихте; ожаднях и Ме напоихте; странник бях и Ме прибрахте; гол бях и Ме облякохте; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме споходихте... Понеже сте направили това на един от тези най-малки Мои братя, на Мене сте го направили"* (Мат. 25:32-40).

А ето и присъдата към носителите на злото в света: *„Идете си от Мене, вие, проклети, във в е ч н и я огън, приготвен за дявола и неговите ангели. Защото огладнях и не Ме нахранихте; ожаднях и не Ме напоихте; странник бях и не Ме прибрахте; гол бях и не Ме облякохте; болен и в тъмница бях и не Ме посетихте... Понеже не сте направили това на нито един от тези, най-малките, то и на Мене не сте го направили"* (Мат. 25:41-45).

Тежко и горко ще бъде на всяка душа, която прави зло. Първо на юдеина и после на езичника (Римл. 11:9); първо на християнина и после на невярващия. „От *всеки, на когото много е дадено, много и ще се изисква; и на когото много са поверили, от него повече ще изискват"* (Лука 12:48).

7. Приятели, ние имаме възможност да не бъдем съдени пред този съд! Тази възможност е единствена! Тя е – да повярваме в Господ Исус Христос, да се покаем за греховете си и да предадем сърцата си на Исус. Сам Исус, бидейки разпнат на кръста, понесе нашето наказание. Той бе бит, заплюван и хулен, за да не бъдем ние осъдени. И сега Той казва на всички хора по света: *„Истина, истина ви казвам, който слуша Моето учение и вярва в Този, Който Ме е пратил, има вечен живот и няма да дойде на съд, но е преминал от смърт към живот"* (Йоан 5:24).

Повярвалият в Исус не се изправя пред съд! За какво да бъде съден? За това, че е повярвал в Исус и в Отца? За повярвалите в

Христос няма съд! Тъкмо това е имал предвид **ап. Павел**, когато е казал: *„Сега няма никакво осъждане на тези, които са в Христос Исус, които ходят не по плът, но по Дух”* (Римл. 8:1).
Искаш ли да не бъдеш съден от Бога, *„повярвай в Господ Исус Христос и ще се спасиш ти и домът ти”* (Деян. 16:31). Повярвай сега, за да не бъдеш по-късно наказан и погинал! При всичко което ще решиш относно Исус, винаги мисли за своята отговорност. Не питай: „Какво ще кажат хората?”, а питай: „Какво ще каже Бог?” Мъдър и щастлив е този, който в земните си дела се представя такъв, какъвто желае да бъде преценен от Небесния съд.
Господ дълго търпи, защото не иска да погине никой, но всички да се покаят, да повярват в Него и се спасят. Времето на това дълго търпение ще свърши. Вратата на милостта ще се затвори пред онези, които се колебаят да повярват или не в Христос. Скъпа душо, касае се за твоята вечна, а не временна участ. Като имаш предвид строгостта и справедливостта на небесния Съдия, няма ли да предпочетеш чрез вяра в Исус да се присъединиш към числото на вярващите, които няма да бъдат съдени? Възползвай се от Божията покана, отправена днес и до теб: *„Към Мене погледнете и спасени бъдете, всички земни краища; защото Аз съм Бог и няма друг”* (Исая 45:22).
Разказват, че веднъж големият проповедник **Хортън** влязъл в един асансьор и съобщил на служителя на кой етаж иска да слезе. Винаги готов да каже какво е сторил Бог за изгубените грешници, той се обърнал към него и му казал: „Ти за къде пътуваш? За небето или за пъкъла?” „Не знам!” – отвърнал уплашеният младеж. Когато стигнали посочения етаж, младежът отворил вратата, но д-р Хортън не помръднал. Момчето изчакало малко и след това казало: „Господине, защо не вървите? Вратата е отворена!” - „И вратата на небето е отворена” – отговорил проповедникът и тогава слязъл от асансьора като оставил младежа сам да си направи заключение от случката. Вратата на небето е отворена и ако сега някой влезе през нея ще се избави от съда!
Господи, всеки ден, всеки час, всяка минута ние стоим пред Твоя съд. Какво ще кажеш Ти – това е основния въпрос на живота. Да биха могли всички хора по земята да разберат тая истина и да повярват в нея! Прости ни, когато забравим, че сме пред очите Ти. Дай ни повече сълзи на покаяние! Дай ни повече любов, за да носим в живота си славата и любовта Ти! Господи, Ти Си Пътят, Истината и Животът. Затова Те молим: бъди наш път, наша истина, наш живот и наше оправдание в деня на съда! Амин!

УКАЗАТЕЛ НА ПРОПОВЕДИТЕ СПОРЕД ГОДИШНИЯ ЦЪРКОВЕН КРЪГ

Стр.

НОВА ГОДИНА (Мат. 3:13-17) 11

БОГОЯВЛЕНИЕ (Мат. 3:13-17) 11

СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ (Лука 2:36-38) 82

ОСМИ МАРТ (Лука 1:26-38) 89

ДЕН НА БЛАГОДАРНОСТТА (Лука 17:12-19) 216

НЕДЕЛЯ НА БЛУДНИЯ СИН (Лука 15:22-24) 222

НЕДЕЛЯ НА ЗАКХЕЙ (Лука 19:1-10; Йоан 12:20-21) 234

НЕДЕЛЯ НА МИТАРЯ И ФАРИСЕЯ (Лука 18:9-14) 244

ВЕЛИКДЕН / ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО (Лука 24:13-36; Марк. 16:1-18; I Пет. 1:3-5) 290, 293

ПЕТДЕСЯТНИЦА (Деян. 1:5; 2:1-39) 329

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ НА ИМЕНА, ТЕМАТИЧНИ ПРЕДМЕТИ И ПРИМЕРИ

блаж. **Августин** 93, 234, 301
Авел 53, 57
Авраам 59, 97, 185
агапе 412
ад 72
Адам 37, 40
акакий 148, 246
Александър Велики 138
ангели 25
Андре Ампер 35
Анна Фануилова 82
Анри Барбюс 380
Антей 272
Антистен 384
антропоморфизъм 38
Арий 313, 314
аса (евр.) 25
Асаф 22
Асирия 21
атеизъм 186
Атинагор 319

бара (евр.) 25
бдителност 351
безсмъртие 43, 298, 409
Бенджамин Франклин 298
Библия (влияние) 80
Библия (боговдъхновение) 98
благовестие 9, 87, 422
благодарност 87
благост 24
благодат 138, 144, 205, 221
благочестие 86
Блез Паскал 40,43,61,80,238,377
Бог 299
Бог (съществуване) 186
Бог Отец 14, 37
Бог Слово 12, 19, 24, 37
богопознание 234
богослужение 263
Б. всезнание 126
Б. любов 412
Б. милост 195
Б. обещания 100, 282
Б. правосъдие 195
Б. съд 268
Боян Пиперов 182
брак 66, 118
братоубийство (първото) 53
Братя Карамазови 186
брахманизъм 22
Буда 367

вавилонска кула 77
Вагнер 236
Варава 196
Василий Велики 34, 230
Ветил 99, 109, 110
византийски императори 246
Виктор Юго 376
Витезда 257
власт (светска) 119

вода (сътворението) 27
воден щит (сътворението) 33
воюване духовно (пример) 391, 392
възкресение 371
възкресението на Исус 157,242, 290, 293
възмездие (пример) 67
възмездие 57, 70
възпитание 92, 180
възпитание (пример) 180
вяра (пример) 108
вяра 54, 151, 185, 267, 381
вяра (пример) 384, 379

Гавриил архангел 89
гледачество 306
говор 117
Голгота 110, 241
Гомор 174
гордост 146, 149, 245
гордост (пример) 245, 247
Господна Вечеря 390
грехопадението 45
Григорий Богослов 24
грях 48, 65, 123, 170, 194, 224 225, 351, 362, 360,
грях (пример) 126, 140

Дан Колов 138
Дарвин 33
Декарт 43
дела (добри) 9, 159, 185, 187, 189
дела (човешки) 132, 133, 410
ден (творчески) 31
Денис Дидро 242
Деница 147, 245
десятък 279
десятък (пример) 280
Джон Бънян 233, 282, 327
Джон Уесли 338, 341
диспенсация 62
доказателства за Божието съществуване 63
Достоевски 186, 187, 251
думи 117
«Духовната война»(роман) 327
душа 39, 110
дълг (към Бога) 111
дърво на знание 41
държава 119
Дьо Местр 93
Дю Боа Раймонд 376

Ева 41
Евангелие (пример) 376
еволюция 38
египтяни 22
Едем 41
единство (пример) 389
Езоп 61
еклесия (гр.) 386
Елин Пелин 17, 63
Елисей (пророк) 283
Елиу 27
Елохим 37
Емануил 106
Емерсон 38

Епиктет 188
Ерм 23
Ернест Ренан 236, 379
Ефрат (река) 41
Ефрем Сирин 118, 192

жена 41
жена-християнка (пример) 91, 92
жертва 10, 11 17, 45, 46, 47, 55
56, 58, 101, 155, 412
жертва (пример) 274
жертвоготовност (пример) 101
276, 355, 412
жертвоприношение 55
«Жетварят» (повест) 132
живот 370
живот (пример) 360

Закхей 234, 274
зачатие, зачеване 65
земя 25, 26
«Земя» (повест) 67
Зороастър 367
зрение (духовно) 299

Иван Вазов 54, 299
св. Иван Рилски 138
Игнатий Богоносец 318
избор 45
избор (пример) 408
Изкупител 10, 11
изкупление 49, 50, 112, 152, 155
изкупление (пример) 76, 78,
168, 362, 412
изкушение (пример) 301, 302
изкушението в пустинята 48
изпитание (пример) 142
изповед 230
Израил 98
Илия (пророк) 15, 76, 310
индийски мъдреци 38
ипостас 315
Ириней Лионски 23
Исаак 103
Исакий 178
Исая (пророк) 23
Исая (кончина) 286
Исус 16, 19, 20, 48, 50, 75,
Исус (естеството Му) 153, 379
Исус-Пророк 191
Исус (пример за силата Му)
291
Исус (примери) 374, 376, 380
Исус (тройно служение) 191,
199, 207
Исус-Ходатай 199
Исус-Цар 207

Йеремия (пророк) 22
блаж. Йероним 121
Йоан (апостол) 23, 24
Йоан Златоуст 19, 57, 221
Йоан Златоуст (за любовта)
308
Йоан Кръстител 14, 286
Йов 27, 61
Йовков Йордан 132
р. Йордан 14

Йосиф 115

Каин 53, 56, 61, 62
каинити 64
Кант 71, 140, 180
Квенщет 35
Кетрин Кулман 339
Киприян Картагенски 388
Константин Велики 377
Конфуций 188
коравосърдечие (пример) 264
космос 25
кротост (пример) 105, 354
Кръстът 181, 195, 241, 377, 398
кръщение със Святия Дух 333
кураж (пример) 287, 289
Кюве 35

Лао-Тце 248
леност (пример) 86
Леонард Уули 70
Лесинг 236
лицемерие (пример) 58, 60, 61
Логос (Второто Лице) 192
Лотовата жена 174
Лукиан 349
Лутер 180, 302
любов 8
любов (пример) 354
Лютард 336

маим (евр.) 124
майка 91
Макарий Велики 354
Максим Горки 146
материя (първоначална) 25, 26, 27
Матю Хенри 41
Мелхиседек 59
мерахет (евр.) 27
Микел Анжело 357
милостиня 8, 9, 60
милосърдие 17, 56, 61
милосърдие (пример) 61
мир (с Бога) 113
Михалаки Георгиев 84
млекопитаещи 34
Мойсей 35, 122
молитва 55, 151, 263, 265, 303
молитва (пример) 303
Мория 95, 99
Муди Дуайт 8
мъдрост 121

набожност 410
награда (пример) 86
надежда 293, 297, 376
надежда (пример) 100
наказание 12
Наполеон 92, 242
наука 30
небе (Бит. 1) 25
небула 25
невинност 43
непослушание (пример) 178
новорождение 303
новорождение (фалшиво) 179

Ноевият ковчег 75

обръщение (религиозно) 11, 12
обръщение (пример) 204
общение (с Бога) 43
общение с Бога (пример) 272, 407
общение (с Христос) 370
опасност (пример) 100
оправдание (от Бога) 129
Ориген 36, 230
освобождаване (от греха-опити) 47
Осия Кордубски 339
отговорност (пример) 86
отпадане 177
отстъпчивост 104
св. отци 23, 25
отчаяние (пример) 337
Очищението (евр. празник) 200

Павел 13, 15, 22, 23, 24, 29, 138
паметник 174, 184
параклет 332
«Пастир» от Ерм 23
патриарсите 97, 103, 109, 115
песимизъм (пример) 337
Пилат 64, 207
Пилат (писмо до цезаря) 275
св. Писание 371
Питагор 117, 302
Платон 21
Плиний 337
плодоносност (духовна) 253, 271
Плутарх 377
победа 282
подобие Божие 39
покаяние 158, 166, 230, 401, 406
посвещение 100
посещаване на храма 83, 84
пост 86, 150, 249
потопът 70, 75
праведник 184
прародителите 37, 45
прелюбодейство (пример) 118
прераждане 164
преходност 148, 246
Прискила 95
приятелство (пример) 374
проклятие (в Едем) 47
промяна (духовна-пример) 141, 205
пророчества за Христос 238
прошка (пример) 68, 362
прощение 341
първовещество (Бит. 1) 27
«Пътешественикът» 282

развод 119
разкаяние 405
разпри (пример) 306
рай 37, 41
Райнке 35
религиозност (пример) 336
Речник по етика 245
решителност (пример) 266
Русо Жан Жак 188, 241, 374

Савел-Павел 131
Саду Сундар Синг 247
самарянката 95
самобичуване 411
самозараждане 33
Самуил (пророк) 93
светлина (първоначална) 29
свобода (нравствена) 45
свят 78, 116, 261, 301
Святи Дух 14, 27, 37, 304, 314
321, 335, 346
Святи Дух (огъня на) 310
Святи Дух (Арий за) 313
себеизпитване 127
себеизпитване (пример) 302
себеочистване 271
седмица (творческа) 29
Сенека 59, 140, 293
сигурност (пример) 100
сила 138
Символ на вярата 23, 24, 27
Симеон Богоприемец 82
Сит 66
Сихем 98
следване (Христа) 15, 16
смирение 146, 247
смирение (пример) 247, 248
смърт 409
Содом 174
Сократ 374, 367
Соломон 23
спасение 110, 111, 152, 158, 161
спасение (пример) 266, 268, 339
399, 422
Спърджън 142, 225, 289
Спасител 15, 50
страдание (пример) 251
страх (пример) 316
Страшен Съд 327, 416
Сузана Уесли 94
Сусана 95
съвест 63
съвест (пример) 64
създаде (гл.) 15
сърце (дом на Христа) 278,
281
сътворение 21, 29, 31, 35
сътвори (гл.) 15

Тавита 188
Талмуд 236
твърдост (пример) 392
Теодор Беза 376
Теодор Паркър 80
Тертулиан 23
р. Тигър 41
д-р Тори 132
Трифена и Трифоса 95
св. Троица 14, 24, 37, 192
317, 318
Троя 397
трудолюбие (пример) 94

увереност 161, 338, 341
Ур Халдейски 98, 170
Утешител 331

Фива 95
формализъм (духовен) 262
Фридрих Велики 98
Фридрих Дъглас 100

хваление 217
Хелмхолц 30
Херкулес 272
Хортън 422
храм 83, 84, 94
храм (телесен) 349
Христовата кръв (пример) 78
христоподобие (пример) 355, 357
Христос 366
Христос (пример) 199, 236
Христос (смърт) 241, 242

Царство Божие 209
цел (пример) 100
целомъдрие 115
Целс 236
църква 386
църква (пример) 376, 377, 388

Чанинг 180
чистилище 163
човек 138
човек (етимология) 43

шанс (пример) 399, 422
Шарл Гуно 149
Шилер 140

Щраус Давид 236

Юго Виктор 43
Юстин Философ 318

Яков (патриарх) 109
Ян Хус 199

УКАЗАТЕЛ НА БИБЛЕЙСКИТЕ ТЕКСТОВЕ

СТАР ЗАВЕТ

Битие	стр.		стр.
1:1-2	21, 22, 23, 25	4:7	56, 226
1:1-25	29	4:8	60
1:3	29	4:12	60
1:4	30	4:16-24	61
1:5	30	4:26	65
1:6-8	31	5:3	62
1:9-10	32	5:24	59
1:11-13	32	6:1-5	65
1:14-15	33	6:1-17	62
1:18-19	33	6:1-22	193
1:20-23	34	6:2	59, 65
1:24-25	35	6:7, 17	67
1:26a	37	6:8	73
1:26	317	6:9	59
1:26-31	37	6:9-22	70
1:27	336	6:11, 6	66
2:2	193	6:11-17	71
2:7	402	6:14	75
2:7-24	37	7:2	75
2:8	106	7:11-12	71
2:8-15	41	8:21	65, 155
2:16-17	41, 47	10:8	97
2:17	125	11:3-4	97
2:18-24	41	11:6-8	97
2:20	40	12:1-2	98
3:8-23	193	12:1-3	98
3:15	45, 50	12:7	99, 100
3:17-19	47	12:10-20	185
4:1-10	53	12:20	185
4:4	54	13:2	103
4:4 б, 5а	55	13:7	176

13:10-12 299, 301
13:12 176
13:13 176
13:15-16 99
15:6 97, 102
18:1-22 193
18:2 299
18:10 99
19:15-26 174
19:26 182
19:31-32 179
19:37-38 179
22:15-18 99
25:28 92
26:13 103
26:15-22 104
26:26 103
26:28-29 103
26:28 б 103
27:11-13 92
28:10-22 109
32:24-30 193
32:24-32 264
38:18 321
39:9 115

Изход
3:13-14 193
12:1-30 193
12:13 266
16:1-15 193
17:4-7 193
20:13 225
20:12 225
20:1-26 194
20:15 225
28:9-10 326
28:11-12 326
29:4 287

Левит
1:9 155
16:2-28 201
15:15-28 383

Числа
12:3 309
20:8 122
20:9-12 122
20:12 123
24:17 208

Второзаконие
4:30-31 404
7:3-4 66
17:10-11 400
18:15 191, 197
18:18 199
24:16 195
31:17-18 124
32:35 72

Исус Навин
5:13-15 194

Съдии
6:19-21 344

I Царе
12:1-5 93
15 405
15:24 406
16:1 406
16:1-13 194
16:7 19, 56

II Царе
11:2 225, 299
11:3 226
11:4 226

III Царе
18:21 15
18:38-39 310
19:11-13 76

IV Царе
4:1-7 284
4:8-10 95

I Летописи
10:13 125

II Летописи
15:2 254
36:13 178

Ездра
9:5 231

Неемия
9:20 315

Йов
4:19 246
12:7-9 29
25:6 148
25:6-14 246
33:4 27, 319
38:6-7 26

Псалми
1:3 271
1:4-6 395
2:6,8, 11-12a 207
8:6 40
9:8 417
9:38 250
14:1 21
16:1-2 370
19:1 23, 346
19:11 127
19:13a 249
19:13 151
19:17 35
22:14 322
25:4-6, 9 131, 250
25:14 304
27:4 224
29:9в 221
32:1 233
32:3-4 267
32:5 230
34:19 250
37:23-24 212
37:24 302
42:1-2 402

42:12, 4 84, 224
45:6 214
46:1, 2, 7 108
46:1-7 103
49:8 155, 338
51 230
51:3-4 230
50:7a 217
50:9, 12-15 217
50:15 265
51:5 195
51:7 231
51:9, 18 231
51:10 231
51:10-12 323
51:12a 233
51:12-13a 107
51:17 55
51:19 250
66:18 178
68:2 6 221
68:19-20a 219
69:9 224
77:11-12 22
81:11-16 124
84:1-3, 10 83
84:4-5 83
84:6 84
84:11 68
90:8 126
92:1 217
96:8a 217
97:10 127
147:1 35
100:1, 3-4 37, 219
103:3 127
103:3, 5 288
103:8 59
103:11-12 232
103:13 232, 404
104:14-15 33
104:30 27
110:3 136
112:4 343
112:6 6 184
115:1 149, 247
116:15 345
116:17 56
118:6 107
118:27 412
119:1-4 200
119:18 299
121:1-2 302
122:1 83
127:1 148, 246
130:3-4 134
132:1 309
133:1 249
133:1, 3 60
136:1 28
136:5 24
139:7 318
139:23-24 127
141:2 55
143:2 244
145:9 24
145:18 265
148 222

Притчи
1:7 407
4:23 277
8:22, 30 193
10:19 125
14:12 123
15:3 304
15:33 250
16:4 23
16:18 147, 245
16:32a 105
18:12a 147, 245
22:4 250
22:8a 179
23:26 25, 278
24:16 302
25:15 206
27:20 301
28:9 124
28:13 2305
29:23 147, 245
31:10-31 91

Еклисиаст
1:8 301
7:29 40
12:14 126

Исая
1:2-4 15
1:11 58
1:18 232
5:11-12 22
7:14 106, 238
9:6 194
9:7 213
11:6-9 214
14:12-15 147, 246
29:13 58
33:17 213
40:31 288
42:1-3a 240
42:3 341
43:1 340
43:1-2a 393
43:7 23
44:22 232
45:22 68, 111, 114, 181, 422
49:15 326
49:16a 326
51:11 220
53:2a 169
3:2 б 169
53:2в 169
53:3 б 194
53:4-6 155, 168, 170
53:5 11, 107, 196, 398, 403, 414
53:6, 11 135
53:7a 170
53:7в 171
55:6 243
55:7 9, 127
55:11 263
57:15 151, 250
59:2 344
61:10 136

63:10 315
64:6а-б 131, 411
65:20 214
66:16 416

Йеремия
10:12 22
10:23 246
22:24 328
23:5-6 208
29:13-14 405
31:13 404
31:33 378
31:34 214
37:9 341

Йезекиил
2:7 80
19:20 67
19:23, 30-32 68
33:15 230
36:26 278

Даниил
3 107, 302
7:13-14 208
7:18 213
7:27 214
9:1-27 194
12:9 321

Осия
6:6 17
8:7 179
11:1 238

Амос
5:4 181

Михей
5:2 194, 238

Софония
3:16-17 392

Захария
4:6 б 304
6:12в, г-13в, г 200
9:9 214
14:9 214

Малахия
2:16 119
3:10 280
4:1 417
4:2: 34
4:5 б 416
3:16-17 327

НОВ ЗАВЕТ

Матей

1:1-17 191
1:21 261
2:1-2 215
3:1-8 253
3:2 209
3:10 253, 271
3:11-12 253
3:13-17 14
3:14 14, 153
3:15 14
4:4-10 48, 302
4:17 158
5:2-12 209
5:3 149, 247, 250
5:5 309
5:6 337
5:7 19, 308
5:8 18
5:9 308
5:13 79, 80, 298, 393
5:16 160, 185
5:23-24 58
5:28 118, 343
5:32 119
5:37 116
5:39 338
5:45 148, 180
5:48 40
6:1, 3-4 61, 130
6:6 264
6:9-12 230
6:10a 207
6:21 277, 300
6:22-23 301
6:24 227, 290
6:33 16, 300
7:7 265
7:8 260
7:9-10 42
7:9-11 42
7:13 394
7:13-14 210, 394, 396
7:16-17, 20 254, 276, 305
7:21 159
7:21-23 271, 327
7:20-30 255
8:19-20 240
9:2 340
9:13 56
10:7 208
10:7-8 133
10:24a-25a 16
11:4-5 240
11:7-8 169
11:11 209
11:12 210
12:21 328
11:25-26 218
11:28 267
11:28-30 379
11:29 106, 151, 309
12:32 328
12:34-35 58, 277
12:36 419
12:37 116
13:17 209

13:22 270
13:24,31,33, 44-45,47 208
13:30 211, 416
13:31 211
13:43 74, 213
15:19 124
16:13-15 366
16:16 366
16:18 377, 393, 386
16:21 194
16:25 184
16:26 39
16:27 417
17:20 259, 384
17:24-27 240
18:1-20 282
18:7 211, 302
18:18-22 15, 282
18:20 60, 263, 290
19:6 119
19:26-29 288
19:30 250
20:18-19 295
20:20-28 352
20:27-28 250
21:8-9 215
22:1-8 271
22:21 279
21:22 384
22:37 278
24:22 419
24:30 417, 419
25:1-12 262, 271
25:31-46 416, 421
25:36 б 170
25:40 189
26:21 295
26:26-28 391
26:38a 154
26:41 52, 302
26:47-75 294
26:75 407
27:3-5 407
27:19 64
27:41-43 294
27:46 171, 196
27:51-53 414
27:60-66 156, 321
28:18-20 107
28:20 34, 377
28:28 155

Марко

1:15 208, 398
2:1-5 358
2:1-12 358
2:7 338, 358
2:9 359
2:10-11 359
2:12 359, 376
2:17 376
4:16 211
5:25-34 381
5:36 260
7:21 47
7:34 300
7:37 240, 376

8:6-8 211
8:18 300
8:36-37 11
9:23 260
9:44 72
10:27 б 376
11:22 384
15:34 10
16:7 296
16:16 202
16:16в 204
16:17-18 297, 293

Лука

1:14а-б 239
1:26-38 89
1:28, 3-33 208
1:35 195, 318
2:1-14 218
2:7 239
2:11 239
2:36-38 79
2:38б-в 87
3:23-38 191
4:17а, г, 18 367, 153
4:43 208
6:36 308
6:39 338
7:7 382
7:11-16 34
7:21-23 133
7:36-47 277
8:1-3 95
8:25 374
9:62 183
10:2 333
10:38-39 183
11:24-26 232
11:35 125
12:48 183, 421
12:49 310
13:6-9 271
13:34-35 286
14:8-9 245
15:11-20а 158
15:11-32 223
15:14 228
15:15-16 228
15:17-19 229
15:21 229
15:22-24 223
15:23 233
15:32 233
16:15 131
16:16 210
16:19-31 209
17:11-19 87, 216
17:21 209
17:32 174
18:9-14 129, 146, 244
18:14 149, 244-245
18:17 250
19:1-10 161, 167, 274
19:7 275
19:8б-в 277
19:8г-д 277
19:9 277
19:10 240, 374

19:4-5 234
19:8 66
19:10 79
20:36 218
21:3 19
21:18 308
22:29-31 214
22:31-32 397
23:22-24 65
23:24 241
23:39-43 267
24:5-6 б 157, 242
24:13-36 314
24:13-36 290

Йоан

1:1 192
1:1а, 3 20, 21
1:1-2 191
1:3а 193
1:3 б 197
1:7 113
1:9а 367
1:11 286, 374
1:12 50, 141, 158, 210
1:13 39, 278
1:14 239
1:16 144
1:17 140
1:18 234
1:29 153, 323
1:49 215
2:24 241
3:5 276
3:6а 48
3:6 331
3:7 164
3:8 339
3:15 398
3:16 10,111,171,323, 368,369,403, 413
3:18 172, 264
3:20 264
3:36 76, 50, 167, 210
4:20а 181
4:20 б-в 181
4:22 98
4:23 181
4:28-29, 39 96
5:1-14 125, 257
5:15 370
5:22-23 417
5:24 112, 137, 345, 421
5:39 263, 371
6:29, 47 187
6:35 269, 371
6:37 б 114, 202
6:47 368
7:6 374
8:11 127
8:12 30, 153, 269, 366
8:31-32 159
8:32 369
8:33 369

8:34 369
8:36 249, 284, 369
8:46 153
9:7а 159
9:25 153
10:9 76, 202, 368
10:9, 1 398
10:10 б 369
10:11 370
10:14, 27 326
10:20 167
10:27-29 202, 327
11:25 269, 371
12:2-21 234
12:26 16
12:36 30, 367
12:46 367
12:46-47 239
14:1-3 31, 74
14:2-3 100
14:3 213
14:6 76, 159, 368
14:9 403
14:15 343
14:16 99, 111, 166
14:16-17 316, 331
14:18а 36
14:18 274
14:21 99, 242
14:23 242, 347
14:26 332
14:26, 17 б 284, 314, 316
14:27 99
15:5 254
15:8 254
15:16 253
15:18-20 397
15:26 319
16:4 269
16:8 238
16:13 317
16:23-24, 26-27 272
15:1-5 269, 387
16:24 260
16:57 330
17:4-6 240
17:14, 18 79
17:18 б 370
17:21 105
17:22 б-23а 388
18:3-5 210
18:11 171
18:20-23 153
18:36 210
18:37 207
18:37-38 64
18:39-40 196
19:19 215
19:30 196
19:30 б 153, 295
20:19 266
20:29 330, 340

Деяния на апостолите

1:5 329
1:8 333

1:8-9 371
2:1-29 329
2:14-36 191
2:24 296
2:31, 24 156
2:39 333
3:12-26 191
3:19, 26 202
3:23 191
3:26 194
4:1-12 296
4:4 191
4:12 202
5:1-11 319
5:3 315
7:25 200
7:55 207
8:6 325
8:8 325
8:26-40 168
8:37 340
9:8 131
9:22-41 288
10:1-48 341
10:42 419
10:43 388
19:44 340
15:11 140
16:25 220
16:30-31 368
16:31 158, 267, 422
17:11 371
17:22-31 260, 21
17:25-26 36
17:26-27 43
17:27 403, 404
17:27-29 28
17:28 36
17:31 419
18:9-10 392
19:2 166, 320
22:10 101
23:1-5 125
26:9-20 13

Яков

1:6 384
1:6-7 185
1:13-15 225
1:14-15 60
1:15а-б 226
1:15 67
1:17 148, 189, 216
1:19 121
2:10 186,122-123,125,134
1:26 125
2:13в 17
2:13 131
2:15-16, 26 188
2:17 159, 188
4:6 104, 147, 149, 250
4:6г, 7 б,в 59
4:10 250
4:17 124
5:14-15 364
5:15 384
5:17-18 273

I Петрово

1:3 293
1:3-5 293
1:4-5 203
1:10-11 194
1:18 112
1:18-19 135
1:18-21a 155
1:21 157
2:4-5 388
2:5 55
2:9 212, 393
2:9-10 30
2:13-14 120
3:20 72
4:10-11 143
5:5 143
5:6 104, 150, 248
5:7 34
5:8 124
5:8-9 52, 212
5:10 212
5:10-12 142

II Петрово

2:5 72
2:6 72
2:4 72
2:7-8 178
2:9a 73
3:9 59
3:18 144

I Йоан

1:6 124
1:7 76, 136, 171, 204, 278, 398, 406
1:8 203
1:9 398
1:10 126
2:1 202
2:2 135, 204, 288
2:3 342
2:5 342
2:6 307
2:14 342
2:15a-16 79
2:16 301
2:18 342, 342
2:20 342
3:1 203
3:2 31
3:3 136
3:4 47, 124
3:6-9 344
3:8 124
3:9 204
3:14-15 60
3:15 52, 343
3:16 241
3:18 60
3:23 187
3:24 342
4:8 8
4:8, 16 60
4:10 240

4:13 342
4:20-21 60
5:4 343
5:7 317
5:11 233, 323
5:11-12 388
5:11-13 233
5:17 124
5:21 306

Юда
6 419
20-21 309

Римляни
1:8 185
1:20 29
1:21-22 20
2:6 419
2:6, 8-9 72
2:6-12 419
2:7, 10 73
2:11 421
3:22 48
3:23-25 76, 135, 155
4:17 259
4:25 б 157
4:25 165
3:26 196
5:1-9 109
5:3 323
5:8 76, 398, 414
5:8-9 12, 152
5:12 195
5:12, 19 47
5:18 50
5:19 48
6:4-8 372
6:11 372
6:11-13 127
6:23a 135, 395
6:23 48, 67-68, 125, 154, 323, 403
7:15-15 248
7:15, 25 204
7:25 140, 165
8:1 422
8:1-2, 9a 314
8:1-27 314
8:5a 305
8:5-9 124
8:9, 14, 16 304, 323
8:13 255
8:14 317
8:16 166, 366, 339, 342
8:24 161
8:26 316
8:27 315
8:26-27 309
8:31 107, 212
8:32 291
8:25 326
10:9-11 415
10:10 212
10:11 198
10:17 325
11:9 421

11:22 236
11:24 270
11:36 21
12:1 101, 55, 275
12:5-8 143
12:16 247
12:21 188
13:1-2, 7 120
13:10 61
13:30 61
14:10 209
14:12 57
15:17-19 142
15:19 318
15:30 315
16:1-2 95
16:3 95
16:6 95
16:12 95

I Коринтяни

1:18, 24 339
1:23 354
1:26 377
1:30 135
2:9 74
2:10-11 319
2:14 339
3:8 86, 190
3:10 348
3:10-11 347
3:10-17 346
3:10-20 346
3:12 348
3:12-15 213
3:13 386
3:13-15 349
3:16-17 118
3:17 350
4:5 420
4:7 247
4:8 353
4:9 353
4:10-13 353
4:13 356
4:14-15 357
4:16 352, 357
5:11, 19 6 157
6:3 419
6:9-10 125
6:14 297
6:18-19 306
6:19-20 351
6:20 220
7:11 407
7:12-13, 15 119
7:27 118
7:28a 119
9:27 256
10:17, 16 390
11:32 255
12:3 319, 390
12:11 315
12:13 390
12:14, 24, 26 389
13 308
13:4 308
13:5 254

13:7 308
14:16-17 б 389
15:10 138, 251
15:10а 139
15:10 б 142
15:10в 143
15:14-19 157
15:22, 57 157
15:22 б 156, 297
15:24, 26, 28 215
15:28 192
15:37 121
15:47 38
15:55 157
15:58 86, 189, 190

II Коринтяни

1:19-20 99
2:11 315
2:15-16 б 378
3:1-3 373
3:3 378
3:18 145
4:4 234
4:6 30, 153
4:7 251, 348
4:8-9, 16а 350
4:18 330
5:1 74
5:7 330
5:10 213, 417, 419
5:17 136
5:19 241
5:21 154, 249, 398
6:14 68
6:14-15 79
6:17-18 261, 405
6:18 203
7:8-10 402
7:10 267, 405
7:10-11 401
8:5 13
9:15 220
11 142
12 142
12:1-4 30
12:7-9 283
12:7-10 252
12:9 142
13:5 127, 283, 303

Галатяни

1:13-14 131
2:11-14 125
2:20а 370
3:7 99
3:7, 9 102, 185
3:13 196
3:28 387
4:4-5 152
5:6 136
5:7 59
5:17а 305
5:17 165
5:19в 305
5:19г 306
5:19д 306
5:20а 306

5:20 б 306
5:20в 306
5:20д 307
5:20е 307
5:20ж 307
5:20з 307
5:20и 307
5:21а 307
5:21 б-в 307
5:21д 307
5:21 255
5:22 б 308
5:22в 308
5:22г 308
5:22д 308
5:22е-ж 308
5:23а-б 309
5:25 304
6:7 б 311

Ефесяни

1:1-14, 7 321, 165
1:13 321, 324
1:13-14 328
1:14, 19-20 325
2:4-6, 8 270, 323
2:5-8 251
2:6-7 238
2:6-8 249
2:8 241
2:8-9, 19 244, 205
2:10 402, 160, 188
3:8 160
4:1-3 105
4:6 221
4:7 143
4:23-24 325
4:24 39
4:30 328, 315, 203
5:14, 420, 296, 200
5:18, 20 384, 334, 219
5:27 213
6:9 421
6:16 384, 343
6:18 310

Филипяни

2:6-8а-б, 7 152, 201
2:6-8 150
3:5-6 131
3:7 131
3:8-9 136
3:12-14 120
4:13 59

Колосяни

1:16 23-24
1:16-17 193
1:18 326
1:20 113, 197, 157
2:6, 9-10 178, 144
2:13-14 241
3:1 325
3:2 325
3:3 203
3:5 255
3:10 325
3:12 250

3:16 221
3:17 189
3:20 219
3:24 16

I Солунци
4:14 297
4:16-17 213
5:18 220
5:22 127

II Солунци
1:8 421

I Тимотей
2:1-3 120
2:1-15 115
2:4 416
2:5 167, 219, 202
4:2 64
4:4 40
5:17 117
5:19 117

II Тимотей
1:1-10 409, 410
1:3, 5 68
1:9 69, 161, 411
1:9г-10а 412
1:10в 413
1:10 б 414
1:12 69, 161
1:14 69
2:3-4 245
2:4 391
2:12 212
2:19 327
3:16 165
4:2 б 221
4:7а 391

Тит
2:11-12 204
3:3-7 164
3:4-7 210
3:8 188

Евреи
1:3 207
2:17 169
2:18 203
4:10 76
4:13 304
4:15-16 204
4:16 202
5:1-9 206
5:11-14 276
6:6 124
7:25 202, 414
9:11-15 199
9:11-12, 26 200
9:12 155
9:14 318
9:19-20 231
9:22 б 76
9:22 51, 112, 195, 231, 413
9:27 167

9:27-28 206
10:26-27 205
10:31 67, 178
11:3 23, 25
11:4 57
11:6 57, 267, 383
11:10 186
12:2 202
12:6 12, 59
12:10-11 256
12:14 150, 161
12:29 183
13:17 117
20:12 420
22:3-4 213
22:4-5 74
22:12 416
22:14 198
22:20 213

Откровение на Йоан

1:5 388
1:5-6 212
1:7 213
1:8 191
2:1-5 178
2:23 72, 130
3:15-18a 311
3:21 212
4:1 31
5:9-10 214
6:16-17 419
7:3 327
7:16-17 74
11:16-17 219
19:6-9 213
19:16 214
20:8, 10 214
20:11 419
20:11-15 416